

T A K D İ M

Hamd insanı yaratılmışların efendisi olarak halk eden, yoktan var ettiği dünyayı, kainatı onun istifadesine arz eden Rahim ve Rahman olan Rabbül Alemine olsun.

Selât ve Selâm, insanlığın medarı iftiharî ve alemlerin sebebi hilkatı olan Makâmı Mahmud sahibi, hatemül enbiya Hazreti Muhammet Mustafa S.A.V. efendimizin üzerine ve onun yıldızlar gibi parlak eshabına, Aline, pâk zevcelerine ve Pâk ve nezih evlâtlarına olsun.

Gönlüm, üstadımın etrafa güneş gibi ışık saçan mübarek sohbetlerinin, kıymetli nasihatlarının kayıp olmasına, beşer hafızasının nisyanla malûl olması cihetiyle, hazır olup dinleyen cemaatin hafızalarında, unutulmaya terk edilmesine, asla razı olmadı ve bana şöyle hitap etti. Ba dedi: Üstadın kıymetli babaları ki, zamanın gavsi azami idi, Allaha ulaştıran bir hidayet nuru idi. Bütün ömrü irşatla geçer, birer inci tanesi olan kıymetli sohbetleri etrafa cömertçe, sebil edilircesine, saçılırdı. Fakat maalesef bugün için, sohbet hazinesi dağınık vaziyette, hafızaların nisyanına terk edilmiş durumdadır. Onların bir araya toplanması imkânsız denecek kadar zorlaşmıştır. Halbuki sen Üstadının sohbetlerini toplarken aynı zamanda da Mürşid'in vasıtasıyla Gavs'ın da sohbetlerini, kısmen olsa bir araya getirmek mümkün olacak ve bu üzüntün de nisbeten zail olacaktır. Gönlüm devamla: Hem korkma yapamam diye endişe etme. Sen sadece başlayacaksın manevî himmet ve destekleri devam ettirecek ve bitireceksin. Yeterki sen samimi ol, halisane hareket et, nefesine paye çıkarıp riyâyâ sapma.

Düşündüm, gönlüm çok haklı konuşuyor. Mânâ aleminin ve kalplerin tabibi olan üstadların vazifesi, kalplere tesir edip onu tedavi etmek, muhabbetullahâ hazırlamaktır. Ancak buda kalbin talep etmesiyle ve mânâ zeminin hazırlanması ile mümkündür. İşte o zeminin hazırlanması, kulak honilerinden geçmek suretiyle kalbe akan sohbet suyunun diriltici etkisi ve yıkamasıyla olur. Nasıl bir şeyi

doldurmak için bir honiye ihtiyaç varsa, Rabbül Aleminde insana kalbini hazırlamak için bir değil iki tane kulak honisi vermiştir.

İşte bu şura erdikten sonra, gücümün yettiği, imkânımın müsaa-
de ettiği nisbette kıymetli sohbetleri teypten tercüme edip, yazmaya
başladım. Ve gördümki yüksek himmetleriyle korktuğum kadar zor
değilmiş. Çünkü manevi tasarrufunun daima benimle beraber oldu-
guna şüphem yoktur. İnşallah bundan sonra da bu halisane hizme-
timin devamı için yalnız bırakmazlar.

Sohbetler 4 bölüm halinde yazılmış olup, her bölümün 1. sohbe-
ti Gavs (K.S.A.) Hazretlerine aittir. Bunlar 1. 12. 27. ve 36. Sohbet-
lerdir. Diğer sohbetler ise Seyda Hazretlerine ait bulunmaktadır.

Hizmet bizden, himmet büyüklerden Tefvik ise ancak Allah'tan-
dır.

HAZIRLAYAN

BİRİNCİ BÖLÜM

GAVS HAZRETLERİNİN SOHBETİ : I

İnsan hep iyilerle bulunmalı, iyilerle arkadaşlık yapmalıdır. İyilerle bulunmanın menfaati ebediyete kadar devam eder. İşte eshabül Kehf'in köpeği. Köpek olması münasebetiyle haram, necisül aynıdır. Islakken dokunduğu yerin temizlenmesi için 7 defa yıkamak lâzım gelir. Çünkü haramdır. Fakat kaldığı için, Allahü taala onu beraber kaldığı iyilerin hürmetine, Cennetlik yaptı. Haram ve Necisül ayn olduğu halde Cennetlik oldu. Ve cennettede iyilerle beraber bulunacak.

Halbuki Nuh peygamberin oğlu. Ululazim bir peygamber oğlu olduğu halde, Kafirlerle arkadaşlık yapıp onlarla beraber bulunduğu için. İmanını kaybetti. Rabbül Aleminde onu kafirler zümresinden yazdı. Peygamber oğlu olduğu halde kafirlerle arkadaşlık yapmasından dolayı son nefeste küfür üzerine, imansız olarak gitti. Ve cehennemlik oldu. Öte taraftan haram olan bir köpek ise cennetlik oldu. Çünkü iyilerle beraberdi, onlardan ayrılmadı.

Bu mevzuda peygamber A.S.V. şöyle buyuruyor «HOŞRÜL MERİ MEAMEN YEHAUBUH» İnsan her kimi seviyorsa kıyamettede onunla beraber harş olacak. Kiminle arkadaşsa, haşırde de onunla arkadaş olacaktır.

Oyleyse kimlerle arkadaş olmamız lâzım geldiğini. Kimleri sevmemiz icab ettiğini bilmemiz lâzım. Dolayısıyla Hazreti sevmemiz Şeyhleri sevmemiz. Sadata sevmemiz lâzımdırki. Kıyamet gününde de onlarla beraber olup sevdiğimizden menfaat görmüş olalım.

Düşmanlarına bile iyilik yapan onlara ihsanlarda bulunan Rabbül Alemin çok büyüktür. Kâfirlerki Allahın münkirleridir. Allahı inkar ederler. Dolayısıyla Allahın düşmanlarıdır. Onlara bile iyilik eden, Malveren, evlat veren dünya keyfi ve zevki veren Rabbül Alemin nasıl olurda dostlarına, Yüzünü Allaha çevirip onu seven kimselere iyilikte bulunmaz. Onlara nimetler verir ihsan etmez?

İnsan kendisine fenalık eden, Düşmanlık yapan kimselere. Elin-den geldiği kadar kötülük yapmak ister. Halbuki çok büyük olan Allah-u Taala kendisini inkar eden düşmanlarına bile ihsanlarda bulunurken. Tabii ki dostlarında ihsanlarda bulunacak. Yüzünü ona çevirip onu sevenlerede ikramlarda bulunacaktır.

Her kimki, Allaha doğru bir adım atarsa. Allahta ona 10 adım

yaklaşır. Her kimki yüzünü Allaha döndürürse Allahta ona yüzünü döndürür. Fakat, herkim Allaha sırt çevirirse. Şüphesiz Allahta ona sırt çevirir. Demekki herşey insanın elindedir. Çünkü Allah-u Taala insana cüzi ihtiyar vermiş ve doğru yoluda göstermiştir. Doğru yolu tutup o yoldan giden herkes Allaha kavuşur. Fakat eğri yoldan giden kimse ise kendini helak etmiş olur. Böylece en büyük düşmanlığı kendi kendine yapmış olur. Haşa Allah kimseye kötülük yapmaz. Haşa Allah kimseye zulum etmez. İnsan kendi nefsine zulum yapmakta. Kendi nefsine kötülük etmektedir.

Dünya ve ahirette olan her şeyin hatırı için yaratıldığı Peygamber A.S.V. Her an için taat ve ibadette bulunurdu. Peygamber A.S.V. o kadar büyük halk edilmiştirki. Onun şefaati olmasa Kıyamet günü hiç bir peygamber bile cennete giremez. Hal böyle iken onun şefaati olmadan başkaları nasıl cennete girebilir? Bütün Cennete girecekler ancak ve ancak onun şefaati neticesi cennete girebileceklerdir. İşte bu kadar mükerrer yaratılmış olan Peygamber A.S.V. devamlı olarak Allaha taat ve ibadette bulunurdu. O kadar ibadet edirdi. İbadetinin çokluğundan mubarek dizleri şişerdi. Bununla beraber Rabbül Alemin «FESTAKİM KEMA ÜMİRTE» Nasıl emretmişsem öyle hareket et. Sakın emrime muhalefette bulunma. Emrettiğim gibi istikamet üzere ol' diye buyurmuştu. Bu hitap peygamber ve şahsında bütün ümmete gelmektedir. Demekki biz ümmeti Peygamber A.S.V. da Allahın emrettiği ve peygamberin A.S.V. tebliğ ettiği şekilde hareket etmemiz lazımdır.

Öyleyse insan bu çok aziz ve kıymetli ömrünü Allah yolunda, Alah rızası uğrunda harcamazsa, Salih amellerle tüketmezse çok yazık etmiş olur. Çünkü insanın bu kadar kıymet verdiği aziz ömrü. Mutlaka ihtiyarlık gelip, hastalık gelip tükenecek, neticede de top-rağın altına girecektir. Sonu böyle olunca, artık insan ömrünün ne kıymeti kalır. İnsan ancak Yüzünü Allaha çevirip, dostluğunu kazanmak suretiyle ömrünü değerlendirebilir. Allahın Fazlından ebedül ebed istifade eder. Dünyada da rahat eder, kabirde de rahat eder, haşırda da rahat eder. Ve nihayet Cennette ebedi rahata kavuşur.

Allahın emrine uymıyan ise ebedi olarak zahmet çeker. İnsanın akli vardır deli değildir. Dünya işlerinde kimse insanı kolay kolay kandıramaz. Kimse kolay kolay hile yapamaz insana. Halbuki ahiret içinde çabuk aldanıyor. Şeytan hileler yaparak çok çabuk insanı kandırabiliyor. İnsanın Allah yolunda da akıllı olması icap eder. Nasıl dünya muamelesinde insan aldatılamıyorsa ahiret işinde de aldatılmamalıdır. Yüzünü Allaha döndürmeyen kimse aslında delidir. Hal-

buki insan kendini çok akıllı zannetmektedir.

Bir zamanlar bir padişah vardı. Çok muazzam, mükellef bir köşk yaptırmıştı. İçini her türlü dünya süsleriyle, ziynetleriyle donatmıştı. Bir gün o taraflara Allah dostlarından birinin yolu düştü. Padişah ihtimamla yaptırdığı sarayını o Allah dostunada göstermiş. O Allah dostunuda sarayında gezdirmişti. Ve sormuştu. Nasıl sarayım güzel olmuşmu? Beğendinmi sarayımı? diye. Allah dostu ona şu cevabı vermişti: Padişahım sarayında iki büyük ayıp vardır. Ben iki büyük ayıp gördüm sarayında: Padişah bu cevaba sinirlenmiş. Kızmış. Nasıl olurda sarayında iki ayıp görebiliyorsun? Ben hiçbir noksan bırakmadım. Onu dünyanın altın ve gümüşlerini harcıyarak süsledim. Senelerce emek verip bütün gücümü bu sarayın yapımında kullandım. Sen ise 2 büyük ayıp gördüğünü söylüyorsun. Allah dostu olan zat. Cevaben: darılmayın padişahım. Sizin sarayınızda gerçekten iki büyük ayıp vardır. Birincisi; Yapılan saray birgün yıkılacak. Bunca emek boşa gidecek. İkincisi ise bu sarayı bin bir ihtimamla yapan zatta nihayet ölecek. Sarayı bırakıp gidecek, deyince. Padişah o zaman hakikatı görebilmiş. Başlamış ağlamaya. Çok doğru diyorsun demiş. Gözümüz kör olmuştu böyle bir gerçeği göremedik. O Köşk, o sarayki yıkılacak. Sonunda toprağa karışacak ne kıymeti olabilir. Ve o sarayki yaptıran sahibi ölecek. Artık o neye yarar. Hakikat böyledir. Biz bu iki büyük ayıbını maalesef görememiştir.

Şeyh Fathullah Verkanisi K.S. iki kardeşiler. Bir kendisi, birde kardeşi Şehmuz. Şeyh Fethullah kendisine yol olarak ilim tahsilini seçti. Medreseye gitti. Daha sonra Seyda-i Taği Hazretlerine gidip ona intisab etti. Seydaya hizmette bulunarak. Sadeti Nakşibendinin arasına karıştı. Sadati Nakşibendi olduğu içindirki Kıyamete kadar. Bu tarikati Nakşibendi durduğu müddetçe, onun amel defteri kapanmıyacak. Kıyamete kadar ismi anılacak kazancı yazılmaya devam edecek.

Kardeşi Şehmuz ise aksine dünyaya yöneldi. Oda dünya cihetinden ilerledi. O kadar zengin olduki. Her vilayette bir mağazasını bulmak mümkündü. Bankalarda o zamanın parasıyla. Banknot hariç 40 bin altını vardı. Bu kadar zengindi. Fakat sonunda, bu kadar zenginliğine rağmen kıtlık yıllarında açlıktan öldü. Hatta kefen alacak para bulamadıklarından yorganının yüzünü söküp ona kefen yaptılar. Bugün için ismi kayboldu. Hiçkimse Şehmuz diye birinin yaşayıp yaşamadığını bilmemektedir. İşte dünyanın sonu. Dünyaya bel bağlamanın neticesi. Bunca zenginliği kendisine fayda vermediği gibi, Öldüğü zaman kefen bile bulamadı.

Kardeşi Şeyh Fethullah ise Yüzünü Allaha çevirdiği için. Allah ona kerem etti, lütfetti ve onu Sadeti Nakşibendinin arasına aldı. Kıyamete kadar ismi anılacak. Her gün ona belki 10 bin belkide 20 bin fatiha okunmaktadır. Nakşibendi tarikatı olduğu müddetçe. Ta kıyamete kadar böylece devam edecektir.

İşte böyle Allah yolunda gidenlerin zahmetleri kayb olmaz. Dünyada da. Ahiretde zahmetleri boşa gitmez. Menfaatleri, ticaretleri ebedül ebed devam eder.

Keşif ehli bir kimse birgün Gavsı Hizaniye K.S.A. gelip kurban kabristanımızda hıristiyanlar vardır demiş. Gavs nasıl hıristiyan var? deyince. Kurban kabristanda yüzleri değilde sırtları kibleye çevrilmiş olan mevtalar gördüm demiş. Gavs K.S.A. tebessüm ederek. Hayır onlar kafir değil müslümandırlar. Onların dünyaya karşı aşırı muhabbedleri olduğu için. Melekler onların yüzünü kibleden çevirip sırtlarını kibleye getirdiler. Dünyaya olan muhabbetleri yüzünden öyle oldular buyurmuş.

İnsanın sevgisinin tamamı Allah olmalı. Allahtan gayri hiçbir şeye muhabbet beslememeli. Çünkü Allah-u Taala yalnız kendisinin sevilmesini. Yalnız zatına muhabbet edilmesini arzu eder. Başka şeyin sevilmesine, başka şeye muhabbet beslenilmesine razı deyil asla.

Ancak Allah muhabbeti, Allah dostluğu, Allah sevgisi kazanıldıktan sonra her şey rahata kavuşur. Dünyada rahat olur; Kabirde rahat olur. Haşırde rahat olur. Herşey, herşey rahat olur. Ebedi olarak rahata kavuşulur.

Kazançların en kârlısı Allah dostluğudur. Yüzünü Allaha çevirip Allah dostluğu kazanan kimseye eziyet olmaz.

Nemrudun ateşe atıp yakmak istediği İbrahim Peygamber A.S. da Allah dostlarından. Nemrut dağlar kadar odun yığmış, ateş yakmıştı. Öyle bir ateşki kimse yanaşmaya muktedir değildi. Onun için dağda bir mancılık kurup Hz. İbrahim A.S. mancılıkla ateşe attılar. İbrahim Peygamber ateşe atıldığı sırada Cenabı Hak Cennetten bir taht getirtip ateşin içine kurdurdu. İbrahim A.S. ateşin içinde oturduda asla ateş onu yakamadı. Çünkü Rabbül Alemin ateşe ey ateş İbrahimi yakma ona selamet ol diye emir buyurmuştu. Ateşte yakmadı, yakamadı. Zaten yakan ateş değilki. Yakan Allahtır. Ateş ise Rabbül Aleminin vazifeli bir memurudur. Eğer ateş yakıcı olsaydı Hz. İbrahimide yakardı. Çünkü oda etten, kemikten, sinirden yapılmıştı. Bizim gibi bir insandı. Eğer ateş yakıcı olsa Cehennem ze-

banilerinide yakması lâzım gelir. Halbuki vazifeli olan zebaniler devamlı cehennemde ateştedirler. Ama ateş onlara zerre kadar zarar veremez. Rahatsız edemez onları. Demekki yakan ateş değildir. Ateş ancak almış olduğu emire göre hareket eden bir memurdur sadece.

Mesela Seyyid Ahmet El Rufai K.S.A. hazretlerinin tarikatinde olan müritleride vardır. Onlarda yanan tandırın içine girerler, fakat ateşten zarar görmezler.

SEYDA'NIN SOHBETİ : 2

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle buyurdular: «Eğer irşat etmek vaaz ve nasihatla olsaydı, çok güzel vaaz eden nasihatta bulunan hocaların, mollaların etrafında cemaatlerin bulunması, onların irşat etmesi icab ederdi. Halbuki hiçte öyle değil» Demekki bu iş zahiri değil bu iş yani kulluğa davet vaaz ve nasihatla değil. Ancak ve ancak sadatın manevi tasarrufu tesir ve irşada sebeptir. Gine Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle buyurdular «Bir şeyhe sormuşlar: İşiniz nedir, sanatınız nedir, siz neyle meşgul oluyorsunuz? diye. Demişki; Bizim işimiz çözmek ve bağlamaktır. Nasıl çözmek ve bağlamak Kurban? diye sorduklarında şöyle cevap vermiş: Demişki biz bize gelenlerin kalplerini Dünyadan çözer, Ahirete bağlarız.»

Gavs-i Hizani hazretlerinin huzurunda cezbe ve harareti çok bir kalabalık cemaat her zaman bulunurdu. Cezbe, hararet ve muhabbetin çokluğundan kimse huzurunda normal olarak oturamazdı. Halbuki Gavs K.S. fazla sohbette etmezdi umumiyetle sükut ederdi. Ve fakat tasarrufi maneviydi. Manevi tasarrufta bulunurdu. Bir seferinde oğlu vaaz ve nasihat etmek için müsaade ister. Müsaade alır ve sohbeta vaaza başlar, Allahtan bahs eder. Bir iki saat kadar vaaz eder. Hiç kimsede ses yok, muhabbet ve cezbe emaresi görülmez. Sohbet biter. Babası Gavs-i hizani «Haydi halkın Kaamet getirin» Der demez. Cemaatin içinde bir feryadu figan kopar. Gavsın oğlu hayrette kalır iki saattir sohbet ediyorum hiç kimsede ses yok. Babam haydi Kaamet getirin diyor. Bütün millet cezbeyle kapılıyor.

Bir tarihte Bitlis'de Gavse itirazda bulunmuşlar. Kim biliyor Gavs olduğunu Delili Alameti nedir diye fikir serdetmişler. Orada hazır bulunan Bitlis müftüsü ben biliyorum onun Gavs olduğunu. Delilimde şudur onun gavsluğuna; Bende alimim, ilmim var. Bir şehrin müftüsüyüm. Ulu camiye gidiyorum bir iki saat vaz ediyorum. Vaazim bitip camiden çıktığım zaman arkamdan bir kişi bile gelmiyor. Bastonumdan başka bana yoldaşlık eden bulunmuyor. Halbuki Şeyh Abdülhalim çok az sohbet edipte kalktığı zaman arkasından en az 100 kişide beraber kalkıyor. Bu gavsluk alâmeti değilde ya nedir? Bizde alimiz, bizimde ilmimiz var. Gerek halk yanında gerekse resmi yerlerde sayılır ve seviliriz, itibarımız var. Ben vaaz ettiğimde camiden bastonumdan başka benimle çıkan olmuyor. Ama onun yüzlerce kişi peşindedir. Gavsluk için bundan daha büyük delil olurmu diye? itiraz edenleri ikna etmiş oluyor.

İşte böyle. Eğer zahiri tasarrufla olsaydı, bunca kuvvetli vaizler

alimler Gayet güzel vaaz ve nasihat ederek Allahı anarak sohbet ederken birçok kimseyide irşat etmeleri gerekirdi. Halbuki öyle değil. Çünkü irşat işi tamamen manevi tasarrüfladır.

İnsan tarikata girince bunları daha iyi anlıyor. Huyunun, ahlâkının değiştiğini. Hiç bir cebir olmadan; Dünyadan kesilip Ahirete bağlandığını, Dünyadan söğüdüğünü, Allah bahsi sohbeti her şeyden daha şirin olduğunu, taat ve ibadetin hoş geldiğini isan hemen hissediyor. Bütün bunlarda ancak manevi tasarruf ile olur.

Seyda Abdurrahman Taği hazretleri henüz tarikat almamışken Gavs-i Hizani için hakikaten gavsmidir acaba? Bir ziyaretine gidipte baksam diyor. Gitmedende tasavvuf kitaplarını karıştırarak gavslık alametlerini okuyor. O sırada Gavs-i Hizani K.S. çağırıyor, bir molasını, Diyor evladım var Norşine doğru git diyor Molla Abdurrahmanı gör. Kendisiyle görüşmek istediğimi söyle, Misafirlerim çoktur onun için benim gitmem mümkün değil lütfen kendisi buraya kadar zahmet etsin. Molla derhal kalkıp Abdurrahman-i Taği Hazretlerinin köyünün yolunu tutuyor soruyor, soruyor, hazreti bulup görüşüyor. Geliş sebebini anlatıyor. Diyorki Beni Gavs gönderdi Misafirlerinin çokluğundan kendisi gelemedi, sizinle görüşmek istiyor köyüne davet ediyor sizi, Abdurrahman Taği Hz. Vallahi bende ziyaretine niyet etmiştim. Kal sabah olsun beraberce gideriz diyerek gelen molayı o gece misafir ediyor.

Sabah yola beraber çıkıyorlar. Gelmekte olduklarını Gavs haber alınca müritleriyle beraber karşılamaya çıkıyor. Ve köyün dışındaki bir tepenin üzerinde beklemeye koyuluyor. Abdurrahman-i Taği hazretleri ise yolda gelirken tasavvuf kitaplarında gördüğü Gavslık alametlerinden «Yağmur yağınca gavslar yağmurdan ıslanmaz» ibaresini düşünerek köye yaklaşmaktadır. Mevsim bahar Gökte en ufak bir bulut kümesi bile yok. Nihayet köye vasıl olup Gavs Hz. ile buluşuyorlar. Hemen orada tepenin üzerinde oturarak sohbete koyuluyorlar. Az bir zaman sonra gök gürleyip, şimşekler çakararak sağanak halinde yağmur yağmaya başlıyor. Oysaki havada hiç bulut yoktu az evvel. Sığınacak bir yer olmadığı için iyice ıslanıyorlar. Tam bu sırada Abdurrahman-i Taği Hz. aklına tasavvuf kitaplarında gördüğü Gavslar yağmurdan ıslanmazlar ibaresi geliyor. Başını kaldırıp Gavs-i Hizani Hz. Baktığında birde ne görsün üzerinde en ufak bir ıslaklık bile yok sanki hiç yağmur yağmıyor. Kendinden geçip bir nara atarak derhal oradan uzaklaşıyor. Gördüğü manzara karşısında. Gavsi hizaniye Kurban Molla Abdurrahman gitti denilince. Birşey olmaz o tekrar gelir Sadatın himmetiyle buyuruyor. Hakikaten

az zaman sonra tekrar geliyor. Hemde bir daha geri dönmek üzere. İşte böyle eğer manevi tasarruf, manevi kuvvet olmasaydı böyle bir teslimiyet böyle bir bağlılığın olmasına imkân olurmuydu?

Hazret-i Norşini (Şeyh Muhammed Diyaüddin) bir ara hastalanmış bir müddet için camiye gidememiş evden çıkamamıştı. Bir magrip namazından, Rabıta'dan sonra haber gönderip mollaları eve çağırılmış. Bütün mollalar neşe içinde ve koşmuşlar. Öyle ya mürşitlerini uzun müddet görememişler ondan uzak kalmışlar bir müddetten beri. Huzura varmışlar, Hazret müsaade verince oturmuşlar ve beklemişler. Hazretten ise hiç ses yok zerre kadar kimseye iltifat ettiği yok, sükut ve sessiz. Bir saat kadar oturduktan sonra Hazret Haydi size müsaade verdim gidebilirsiniz diye mollaları gönderiyor. Huzurdan çıkan bazı mollalar üzüntülü üzüntülü konuşuyorlar: Sohbet olacak diye ne kadar sevinmiştik. Halbuki hazret hiç konuşmadı. Nasıl geldiysek öylede dönüyoruz diye dertleşiyorlar. Bunları işiten Hazretin hanımı, çocuklarına: eyvah, eyvah ben hazretin saliklerini manevi tasarruf ehli zannederdim. Bilmiyordumki onlar lafı güzaf peşindedirler. Ben zannediyordumki onlar manevi tasarruf peşinde koşanlardır. Halbuki onlar laf peşinde koşuyorlar. Bu durumda Allahtan uzaktırlar. Hakiki Nakşibendi olmamışlar hala diyerek ağlıyor.

Çokları vardırki Şeyhlerinin huzurunda otururlar. Fakat şeyhi hiç sohbet etmez. Ama lâzım gelen irşadıda sohbetsiz olarak yaparlar. Onlar sohbet peşinde değiller.

Sohbet bir eğlencedir. Nasıl çocukları lafla eğlendirir, lafla kandırırlarsa sohbette aynen onun gibi birşeydir. Sohbet Cennetten bahsedip neşelendirmek, cehennemden bahsedip korkutmak içindir. 3-4 yaşlarındaki çocukları bazen korkutup bazen mükafatlandırma gibi birşey. İşte sohbette salikler için böyledir, bazen neşelendirir, bazen hüzünlendirir, bazen cennet bahsi ederek mesrur etmek suretiyle ta Nakşibendiye tarikatine alıştırmaya kadar. Esasta hakiki nakşibendilikte sohbet yoktu, sohbet pek kıymet verilmez. Tarikatı Nakşibendide bir rükün mesabesinde olan Sohbet. Sultanın pek kıymet verilmez sözleri Manevi Tasarruf cihetiyledir. İrşadın sohbetle değil manevi tasarrufla olduğunun işaretidir. Şayet irşat sohbetle olsaydı. Binlerce, vaiz, hatip ve natika sahibi kimselerin birer mürşit olup irşat makamında oturmaları icab ederdi. Halbuki hiçte öyle değil. Gavsi Hizani gibi zatların, çok az sohbetle çok geniş kitleleri irşat etmeleri İrşadın zahiri olan sohbetle değil. Batını olan Manevi tasarrufla olduğunun işaretidir. Sohbet ise Manevi tasarrufa zemin hazırlıyan

Talipite alıcı gücü kuvvetlendiren bir vasıtaadır.

İleride görüleceği gibi sohbet haşa inkâr edilmemekte, bilakis teşvik ve tavsiye edilerek ehemmiyeti belirtilmektedir. Bütün tasarruf işleri, manevi olarak yapılır. Yeterki talipte huzur olsun, rabîta huzuru olsun, lafu - güzaf aşığı olmasın.

Zaten bu zamanın insanlarını sadatın himmeti, manevi tasarruf olmadan düzeltmek çok çok zordur. Çünkü fesat çoğalmış her tarafı zorluk sarmış Sadatın himmeti Peygamberin A.S. Himmeti olmadan muvaffak olmak mümkün değil. Eğer bütün bu himmetler olmasa, Nakşibendiye tasarrufu olmasa idi bu zamanda Allah'ın yolunu tutmak mümkün olamazdı. Çünkü insanda bir kuvvet kalmamış. Eskiden insana musallat olan 2 düşman vardı sadece. Nefs ve şeytan onlarla baş edilebiliyordu. Şimdi ise nefis ve şeytan dürmüş zaten bütün alem insanın dinine, imanına düşman olmuş şimdi, kuvveti maneviye olmasa, Nakşibendi zinciri, ve onların himmeti olmasa mücadele edip muvaffak olmak mümkün olmaz. İnsan o güç ve takatı kendinde bulamaz.

Peygamberler A.S. data bugüne kadar insanın yardımına gelirler manen yardımcı olup insanı desteklerler. Eğer onlarında manevi kuvvet ve destekleri olmasaydı. Bu zamanda hiç kimse yakasını kurtaramaz. imanını muhafaza edemez onu kurtaramazdı.

Bu gerçekleri bilen insanın Nakşibendi tarikati da Pakistanda, Hindistanda, Yemende bile olsa. Hiç durmadan oralara kadar koşup tarikat alması icap ederdi. İman hakikatini arıyanlar Allah yolunda olmak. Allah dostluğunu kazanmak isteyenler. Bu zamanda tarikatın menfaatinin ne kadar çok olduğunu gayet iyi bilirler.

Şeyh Seyyid Muhammed Raşit Hazretlerinin 21 Eylül 1973 Cuma günü Buhara Mescidi şerifinde Mağrip namazından sonraki sohbeti.

Şeyh Ahmet-i Hazne K.S.A. buyuruyor diyorki; Hazreti (Şeyh Muhammed Diyaüddin) ziyarete girmiştim. Hazret ata binmiş gidiyordu. Beni görünce atının başını kıstı ve yüzünü bana çevirdi. Beni yanına çağırarak şöyle buyurdu: «Molla Ahmed insanın şu kadar, zerre-i miskal kadar nefsi olsa o Allahtan uzaktır» dedi hayvanını sürerek yoluna devam etti.

İnsanın evini yıkan en büyük düşmanı onun nefsidir. Onun için insanın kendinden haberi olmalı. Nefsin uzaklarına düşmemeye çalışmalıdır.

Nakşibendi yolunun bütün çalışmaları nefsi öldürmek içindir. Nefis ölüp gittikten sonra her şey düzelmeye başlar.

Şahı Hazne (Şeyh Ahmet-i Haznevi) buyuruyor: Norşine gitmiş-

tim. 15-20 gündən beri Hazretin evindəydim. Malum yemeğimiz darı ekmeği ve darı çorbasıydı. Birgün Muş tarafından bir ağa gelmişti. Hazreti ziyarete. Hazreti ve mollalarının da yemeğe davət ediyordu aynı zamanda. Hazret daveti kabul etti. İcabet edeceğini bildirdi. Benimde keyfim geldi diyor Şahı Hazne, düşündüm nasıl olsa bende ziyafete giderim güzel yemekler yerim diye nefsim çok zevklendi. Hemen gittim çarıklarımı ıslansında rahat giyeyim diye suya bıraktım. Nihayet Hazret hazırlığını gördü gitmek için, bende diğer mollalarla beraber hazırlandım. Hazret çıktı yüzünü bana döndürüp haydi gidiyoruz. Bütün mollalar benimle beraber gelsin yalnız molla Ahmet kalsın o gelmiyecek buyurdu. O zaman ben ayrıldım. Hazretin niçin öyle dediğini intikal ettim ve nefsim döndüm dedimki. Bütün suç senindir. Sen güzel yemekler yerim diye iştahlandın, güzel yemeklere tamah ettin. İşte bunun için Hazret seni götürmedi.

Yine Şahı Hazne anlatıyor. Diyor: Bir gün hazret bana sordu dedi Molla Ahmet sen yemeklerini nerede yiyorsun. Dedim sofilerle beraber yiyorum kurban tekrar sordu, peki nerede yatıyorsun dedi aşağı divanda yatıyorum kurban dedim. Hazret benim bu cevaplarımdan çok hoşlandı keyfi geldi ve ferahlandı. Ve bana çok iyi yapıyor-sun. Aşağı divan çok hoştur Seyda orada sohbet ettiği, çok teveccüh-lerde bulunduğu için oranın nisbeti çok fazladır. Yukarı divan ise ağaların yeridir. Şeyh Alaâddin, Şeyh Mahmut-i Karaku gibi zatlar hep orda kalırlar. Yukarı divan ağalar yeri. Aşağı ise Seydanın divanıdır. Orada çok hatme, çok sohbet ve çok teveccüh yaptığı için nisbeti bol çok hoş bir yerdir orası.

İnsan nefsinin bilmeli, eğer nefsinin bilirse halkta ondan istifade eder.

Seyda-i molla Ramazan anlatıyor. Bir seferinde Hazretin huzurunda bulunuyordum. Seyda-i Mezzinde oradaydı ve daha hatırlıyacağım başkalarında vardı huzurunda. Birden Hazret yüzünü bana çevirdi. Molla Ramazan dedi. Buyur kurban dedim. Haydi bana ço ço de bakayım dedi. Ben utandım emrini yerine getirmedim. Bu sefer seyda-i mezzine dönüp molla; hala molla Ramazanda nefsi vardır, henüz nefsinin yenememiştir. Dedi. Bunun üzerine emrini yerine getirmediğimden dolayı çok pişmanlık duydum, çok üzüldüm. Kendi kendime bir daha ne emir ederse yapacağım diye söz verdim. Ondan sonra emrini gözetlemeğe başladım.

Aradan bir iki hafta geçti. Ben ise hep gözetliyorum bir emri olursa hemen yerine getireyim diye. Bir ara bana döndü molla Ramazan bana biraz su getir dedi. Okadar heyecanlandımki bana mol-

la Ramazan kalk oyna dediğini zannettim. Hemen kalktım raks etmeye başladım. Hazret okadar güldüki. Dedi şuna bakın hele, ben su istiyorum o ise kalkmış oynuyor. O zaman yaptığım gafı anladım. Ama böylece nefsim bir defa daha kırılmış oldu.

İnsanda nefis olmaması lâzım. Nefis insanda olduğu müddetçe kendini yok bilmeli.

Bir seferinde kadiri şeyhlerinin molla Abdurrahmanın bir sofisi Seydayı ziyarete gelmişti. Seyda sofkiye bize biraz molla Abdurrahman Çoğreçinin sohbetinden söyle dedi. Sofi ise valahi kurban, hiç aklımda sohbeti yoktur deyince. Seyda hiç bir şeyde aklına gelmiyormu? diye sordu. Sofi biraz düşündü. Evet bir sohbetini hatırladım. Şeyhim derdiki «Gübre olunmadıkça su üstünde kalınmaz». Bu söz Seydanın çok hoşuna gitti, çok keyfi geldi, çok müreffeh oldu. Vallah çok doğru bir söz dedi. Bundan daha güzel bir şey olmaz. Sözü doğrudur. İnsan nefisini gübre etmedikçe su üstünde kalamaz. Nefis olduğu müddetçe insan birşey olamaz. Gübre hafif olduğu için suyun üstünde kalıyor yükseliyor. İnsanda hafif tuttukça nefisini yükselir su üstünde kalır. Yok eğer insan ağır olursa suyun dibine batar. İnsanın nefsi olduğu müddetçe insan ağırdır suyun dibine çöker. Seyda devamlı bu sohbetten daha güzel bir şey yoktur. Bu çok büyük bir sohbettir buyurdu ve kahyasına dönüp. Kesende nekadar paran varsa bu sohbetin karşılığı olarak sofkiye ver. Kahya baktı kesede 5 altın mecdiye vardı. Kurban 5 mecdiye vardır dedi. Seyda hepsini sofkiye vermesini emretti. Sofi almak istemedi her nekadar feryat figan edip ihtiyacı olmadığını beyan ettiysede Seyda hayır alacaksın senin bu sohbetin çok kıymetlidir. Gavsın başı için ne kadar para olsaydı kesede tümünü sana verecektim buyurdu.

Hakikaten insan gübre olarak mülâhaza etmedikçe Nefisini su üstünde kalamaz. İnsan nefisini gördüğü müddetçe Rabbine kavuşamaz. Nezaman nefisini öldürürse Allahına o zaman kavuşur.

İnsanı helâka götüren nefsidir. Firavun, Şeddat ve Karun gibi Allah'lık davasında bulunan ve helâka gidenler hep nefisleri yüzünden bu felâketlere uğradılar. O hallere düştüler. Nefisleri büyüdü, büyüdü sonunda ilâhlik davasına kalkıştı. Çünkü nefis kendinden üstün hiç bir varlığın bulunmasını istemez. Büyüyüp terakki edip. Elde etmek için hiçbir şey kalmayınca haşa başlar Allahlık davası etmeye. İşte onlarda haddini aşmış, azgunlaşmış nefislerinin iddiasına uydular. Sanki firavun bilmiyormu idi kendinin Allah olmadığını? Biliyordu tabii, söylediklerinin aslı olmadığını çok iyi biliyordu. Fakat maalesef büyüyen ve büyük iddialara kalkışan nefisine kendi-

side uyuyordu. Çünkü nefsi, o kadar büyümüştü. Halbuki firavun evveliyatında fakir bir kimseydi. Bir çobanın oğlu idi, babası çobandı. Kendisi ise bekçiydi. Gece bir inkılap yapıp padişahı öldürerek ve bir gecede padişahın sadık adamlarını ortadan kaldırmak suretiyle tahta geçtikten sonra nefsi azgınlaştı, büyüdü ve neticede büyük felâketler başına açtı.

İnsan bira zdüşünsün ki Allahın azameti ve büyüklüğü karşısında ne kıymeti olabilir. İnsanın değeri azameti Huda karşısında bir pire kadar bile olamaz. Yaradılışına bir baksın neydi, nasıl meydana geldi Allah C.C. kendini nasıl yarattı.

İşte böyle insan kendi yaradılışını mülâhaza ederse Azameti Hüda karşısında aczini daha iyi görüp daha iyi anlar. Nefsinin telkinatına kanıp kendini birşey zannetmez.

Herşeyden evvel insanın kendini tanıması lâzım. Kendini tanımayan Allahıda tanımaz. Kişi kendini tanıması için evveliyatını düşünmesi lâzım. Allaha karşı durumunu düşünmesi lazım. Görecek ki insanın azameti Huda karşısında hiç bir kıymeti yoktur. Bir pire kadar bile. İnsan kendi fakirliğini, aczini biçareliğini görür ve bilirse Allah-ü Taala o zaman onu yükseltir, onu ali eder, ona mertebeler ihsan eder. Şayet insan kendini birşey olmuş zannederse o insan yok sayılır. İnsan kendini adam olarak görmemeli nefesine bu payeyi vermemeli. Vücudunu ve nefsinin yok bilmeli.

Her türlü günah, kullara yapılan zulüm ve hareket hepsi nefsten geliyor onun büyüklük taslamasından ve kibrinden geliyor. Nezamanki insan fakirliğini, aczini, kendinden aşağı bir mahluk olmadığını (nefsani yünden) idrak etse İnsanda kibir ve azamet kalmaz. İşte o zaman Allahın emirlerine göre hareket etmeye başlar.

Meselâ insan 1000 kişilik bir kabilenin içinde tek başına bulunsa. Onlara muhalefet etmeye onlarla mücadele etmeye gücü yetermi? Tabiiki yetmez. Onlara karşı biçare, kuvvetsiz ve zavallıdır. Ve dolayısıyla her emirlerine uymak mecburiyetinde kalır. Öyleyse azameti Hudaya karşı da insanın boynu bükük, mahzun olması lâzımdır. Kendinde kuvvet ve kudretin olmadığını bilmesi lâzımdır. Ve ona göre hareket etmesi her emre mutlaka uyması lâzımdır.

Allah dostları Allah ehilleri daima fakir ve mahzunlar arasında olmuştur. Sadetin nisbetleri fakir, nefissiz ve boynu büküklerin üzerine olmuş. Hulefa hep onlardan olmuştur.

Mesela Şahı Hazne okadar fakir abdal kendi halinde imişki, di-

yer sofilerden hiç fark edilmezmiş kimse kendini tanımazmış, molla olduğunu bile bilmezmiş. Ancak arifler müstesna. Herkes onu garib bir sofi olarak bilir kendine metelik bile vermezmiş. Hazrette öyleymiş.

Büyüklerin kendi nefisleri için hiç çalışmaları olmazmış. Hazretin Şeyhi Şeyh Fethullah kışın karda kızağına biner. Köylere irşada giderken Hazreti çağırarak kendisini çekmesini istermiş. Bu duruma Seydanın bazı hülefa ve salıkları itiraz etmişler. Hazret şeyhinin oğludur onun için hatırını hoş tutması, onu incitmemesi ona hürmet etmesi lazım olduğu halde. Nasıl olurda o kızağa binip keyif sürerken şeyhinin oğlu zahmet ve meşakkatla kızağını çekiyor, demişler. Duruma muttal-i olan Şeyh Fethullah. Üstadım Seyda olğunu bana teslim etmiş ve bende böyle hareket etmeyi uygun görüyorum. Yok eğer size teslim etmişse bildiğiniz gibi yapmakta serbestsiniz. Buyuruyor.

Şeyh Fethullah bilmiyormuydu şeyhinin oğluna hürmet etmesi, önünden kalkması arkası sonra gitmesi lâzımdır? Tabii ki biliyordu. Fakat Şeyhinin oğlu kendisine hizmet edipte manevi değer kazansın diye böyle yapıyordu. Kendisi adab ve erkamı terk ederek ziyanına razı olarak şeyhinin oğlunun istifade etmesini Allaha ulaşmasını, menfaat görmesini istiyordu. Ziyanı bana kârı ona olsun diyordu. Nitekim öylede oldu. Hazretin birkaç senelik hizmetinden sonra, Şeyh Fethullahı çağırıp artık sen yetişmiş bulunuyorsun. Buyur babanın makamına geç ve irşada başla. Diyerek irşat makamına oturtuyor.

İşte böyle Allah yolu hizmetle kazanılır, Abdalık ve fakirlikle elde edilir. Ağalık, Pehlivanlık ve padişahlıkla olmaz.

SOHBET : 3

Geçmiş zamanda fakir, dünya malı olarak birşeye malik olmayan bir papaz vardı. Bu şeyhler ne yapıyorlar. Halkı kandırıp zengin oluyorlar. Bende kimsenin tammayacağı uzak bir memlekete gideyim. Kendimi şeyh olarak tanıtayım böylece zengin olurum diye düşünüyor. Hemen tasavvuf kitaplarını temin ediyor. Tarikat adaplarını okuyor. Nasıl hatme yapılır, nasıl teveccüh yapılır hepsini öğreniyor. Adap ve talimatları ezberliyor. Ve kalkıp kendinin tanınmacağı bir memlekete gidip kendini şeyh olarak tanıtarak tarikat vermeye başlıyor. Hatme, teveccüh, talim ve adap derken etrafına çok kalabalık birikiyor.

Kendisine muhabbet ve bağlılığı çok fazla olan bir dükkancı, tüccar varmış. Papazda onun sıklık ziyaretine gidermiş. Bu tüccar verilen vazifeleri yapıyor, samimi olarak çalışıyor ve nihayet keşfi açılıyor. Birgün virdini çekmiş rabitadayken hele bir bakayım şeyhimin Allah yanında mertebesi ne kadar yücedir, diye levhi mahfuza nazar ediyor. Birde ne görsün bunca zaman hizmet ettiği şeyhi orada müslüman değil, Keşiş olarak yazılıdır. Derhal şeyhine karşı kalbi soğuyor. Muhabbeti kesiliyor. Hergün kendisine uğrayan hürmet ve saygı gösteren şeyhi ogünden sonraki ziyaretlerinde bakarki dükkancı hiç hürmet göstermiyor, adabı falan terk etmiş. Dayanamaz sorar. Bana karşı soğuk davranıyorsun muhabbetin kalmamış bunun sebebi nedir diye ısrar eder. Tüccar evvela söylemek istemez, fakat ısrar karşısında hakikati söyler. Benim dinimde kâfire hürmet yoktur. Allahın inayetiyle keşfim kerametim açıldı, Levhi mahfuza şeyhimin makamına bakayım dedim. Baktım, Senide orda papaz olarak gördüm. Kâfire hürmet caiz olmadığı için sana hürmet etmiyorum. Papaz donup kalıyor.

Burda benim papaz olduğumu bilen hiç kimse yoktur. Bunu bildiğine göre senin keşfin haktır. Müslümanlıkta hak dindir diyerek kelimeyi şahadet getirip müslüman oluyor. Ben zannediyordumki şeyhler bu dünya malı için şeyhlik yapıyorlar, milleti kandırıyorlar diyor. Onun için bende şeyhlik yaparım diye düşündüm. Tarikat adabını öğrenip kendime şeyhlik tasarlamakla bu işin olacağını zannediyordum. Halbuki bu işte hakikat vardır ve İslâmiyette hak dindir. Tarikatı Nakşibendiyede hak ve müstakim bir yoldur deyip İslâmiyeti kabul ediyor.

Nakşibendi tarikatı hakiki bir tarikattır. Bundan istifade edip gayeye ulaşmakta ancak Tarikata uymıyan şeylerden kaçınmak. Ta-

rikatın yolundan gitmek ve Allaha ulaşmayı hedef edinmekle mümkündür. Buda ancak manevi kuvvetle sadatın himmeti ve nazarıyla mümkündür. Amelinin kuvvetiyle hedefe kimse ulaşamaz. Daha henüz tarikata girmeden bile insanda değişmeler olmaya başlar. Allah muhabbeti hasıl olur. Rabbül alemin hazretlerinin sevgisi kalplere dolmaya başlar. Kalpler dünyadan koparak Allaha, Allah yoluna yönelir. Ve fakat nezamanki tarikata girerse bu haller o zaman dahada pekişir, kuvvetlenir. Bütün bu değişmeler sohbet kuvvetiyle zahiri kuvvetle değil ancak ve ancak manevi kuvvetle. Sadatın himmeti ve Nakşibendi tarikatının bereketiyle meydana gelir.

İnsan hakiki olarak tarikata girdikten, hakiki olarak tevbe edip pişman olduktan sonra, Derhal dünya muhabbetinin kesildiğini, eski tamah, buğz ve düşmanlık hallerinin kalmadığını. Eski fiil ve hareketlerinin terk edildiğini görür anlar. Bütün arkadaşlarının değiştiğini farkeder. Tövbe edip tarikata giren o kimsenin huyu değişir; halim olur, sabır ehli olur, kendisinden hakiki muhabbet zuhura gelir. Allaha kulluk, taat tath olmaya başlar. İşte bütün bu değişmeler ancak manevi kuvvetle olabilir. Zahiri kuvvetle değil. Çok güzel vaaz ve nasihat edip sohbette bulunan çok kimseler vardırki, topluluklara hitap ederler. Herkes onları dinler. Fakat hiçbir tesir icra edemezler Cemaat dağıldıktan sonra sanki hiç o vaaz ve nasihatı dinlememişler gibi cemaatta değişme olmaz. Eğer zahiri kuvvetle irşat işi olsaydı. Cemaatin çok değişmesi icap ederdi. İşte bunlar gösteriyorki, Nakşibendilerdeki değişmeler, düzelmeler bir manevi tasarrufun neticesidir. Zahiri tasarrufla değil.

Gavs. K.S.A. buyurdu. Gavsî Hizaniden bahs ederek onun sohbetleri yok denecek kadar azdı çok ender sohbet ederdi. Fakat manevi tasarrufunun çokluğundan cemaatinin hemen hepsi Allah aşkı, cezbe ve muhabbet içinde bulunurlardı. Zahiri tasarrufla olsaydı bunların olmaması icab ederdi. Demekki manevi tasarrufla olmaktadır.

İnsanın Allah'a, bu nakşibendi tarikatını nasib ettiği için, insanı vasıta ettiği için çok hamd ve şükür etmesi lâzım gelir, insan gerçekleri ancak bu tarikata girdikten sonra görebiliyor. Nakşibendi tarikatında olmıyanlara, özellikle tarikatta olmayanlara baktığı zaman onların Allahla bu helaldir şu helal değil diye tefrik etmeden önelerine ne gelirse ne hoşlarına giderse, almakta olduklarını görüyor. Şeriat ve tarikattan, onların emilrerinden haberlerinin hiç olmadığını müşahade ediyor. Ve fakat insan tarikata girdikten sonra bunlardan uzak laştığını görüp his ettiği için Alah'a çok şükür çok hamd yapması lâzımdırki, bu tarikatı aliyi kendisine nasip edip kurtuluşuna sebep

kılmıştır.

İnsan Tarikatın kıymetini bilip verilen vazifelere devam etmesi, adalet göstermemesi lâzımdırki Allahü Taala vermiş olduğu nimetleri geri almasın. Rabbül Alemin verdiği Nimetinin kıymetini bilmeyenlerin elinden alır. O nimetini nasıtki Allahu Taala bir yerden insana rızkını verdimi ona riayet edip o işe sarılması lazımdır ki o işini kayıp etmesin Rabbül alemin rızkını kesmesin. İşte Allah yolunda aynen böyledir. İnsan bir yerden bir menfaat götürse ona devam etmesi lâzımdırki Allahu Taala elinden almasın. Buna göre Müslümanlığını ziyadeleştirmesi, günahlardan kendini daha çok muhafaza etmesi, Allahın emrine karşı gelmekten kendini daha çok koruması, Allah'ın vermiş olduğu nimetleri unutmaması, Amellerinde gevşeklik yapmayıp bilâkis onu günden güne ziyadeleştirmesi icab eder.

Muhabbetin artması için ne lâzımsa onu yapması, tembellik etmemesi icab eder. İnsanın müslüman kardeşlerini kaybetmemesi ve Allah bahsi, sadatın sohbeti yapıldığı yerlerde dolaşması lâzımdır.

Bir gün Gavs K.S.A. sohbet etti buyurdu: Bir yerde bir cemaat öldümü hemen melâike oraya gelir bakarlar. Şayet Allah bahsi yapıyorsa onlara dualarda bulunurlar. Yok eğer Allah bahsi yapılmıyorsa o cemaatten nefret ederek; Eğer siz Allaha kul olsaydınız. Onun bahsini yapardınız. Eğer siz Allah aşığı olsaydınız maşukunuzu anardınız. Der ve oradan uzaklaşırlar.

Bu gerçeklerin ışığında artık insanın Allah bahsi yapılan yerlere gitmesi. Allah'ın anılmadığı yerlerdende uzaklaşması lâzımdırki meleklerin nefreti üzerlerine olmasın. İnsanın Allah rahmetinden ve meleklerin duasından istifade etmesi için Allah'ın anıldığı yerleri dolaşıp ve oralara devam etmesi lâzımdır.

Bir seferinde Gavs K.S.A. Sohbetlerinde buyurdularki: Hazret sohbet aşığıydı. Her zaman sohbet ederdi. Sohbet edecek kimseyi bulamayınca 5-7 yaşları arasında çocukları toplar dizlerinin üzerine oturarak onlara Allah'ın ve sadatın sohbetini yapardı. Hanımı sormuş kendisinden bir seferinde. Demiş kurban insan senin için taaccüp ediyor. 3 yaşındaki 6 yaşındaki çocuk bu sohbetlerden ne anlıyorki onları etrafına topluyorsun. Hazret bende biliyorum birşey anlamazlar ama. Benim gayem sohbet edip Nazıl olan Allahın rahmetinden, bereketinden ve sadatın himmetinden istifade etmektir. Zaten sohbetteki gaye sohbet sırasında Allah ve sadat anıldığı zaman nazıl olan İlâhi rahmetten, İlâhi bereketten, Sadatın himmet ve nazırlarından istifade etmektir. Menfaat sohbetin kendisinde değil.

Bu Nakşibendi yolunda onların tamamı Maksud-i bizzat içindir. Peygamber A.S.V. şeriatı içindir. Nakşibendi Tarikatında ve diğer tarikatlarda tek gaye. Allah ve resulunun sözünden çıkmamak. Peygamber S.A.V. şeriatına tam ittibak ederek Allah'ın rızasını kazanmaktır. Şu bilinmelidirki, maksut (gaye) Tarikat değil, maksud; Al-

lahın zatı, Allah'ın dostluğudur. Bütün düşünce Allah ve Resulunun emirlerine uyarak maksudını Allah'ın zatı yapmaktır. Bu da ancak Allah'ın emirlerine uymakla olur. Allah'ın emirlerinden asla çıkmaya gayret edilmelidir. Çünkü tek gaye maksud odur.

Bunları elde etmenin tek yolu kendini çok muhafaza ederek Allah'ın emrine muhalefette bulunmamak, kendinden günah sudur etmemesine dikkat etmektir. İnsanın Allah yolundan, hakikat yolundan çıkmaması lâzımdır. İşte bunlara titizlikle riayet edilirse Allah rızası o zaman meydana gelir. Rabbil alemin o zaman insandan Razi olur. Allah rızası elde edilince insanın bütün işleri hal olmuş olur.

Bütün gayeler. Tarikat ve diğer çalışmalarındaki bütün gayeler yalnız ve yalnız Allah rızası içindir. Maksudı bizzat içindir. (İLAHİ ENTEMAKSUDİ VE RIDAİKE MATLUBİ) Maksud Allah'ın zatı ve talep rızasıdır. Allah rızası, ancak emirlerine tam itaat etmekle, muhalefet etmemekle. Nasıl emir etmişse harfiyen tatbik etmekle kazanılır. Ve o kazanıldıktan sonra insanda hiç bir noksanlık kalmaz. Nasıl kalırki Alah ona dost oda Allah'a dost olmuş olur.

Şu bilinmelidirki Allahu Taalanın insanın ibadetine, taatına asla ihtiyacı yoktur. Haşa Rabbul alemin onlarla ne büyük nede küçük olur. Yapılan bütün amellerde tek maksud Allahın rızasıdır. Allahın rızasında Emirlerine mutlak bir itaat ve sözlerinden dışarıya çıkmamakla olur. Namazdaki, taatteki ibadetteki, maksud, gaye, menfaat Allah rızasını kazanmak içindir. Bir vasıtaadır. Allah rızası ve Allah dostluğu için.

Allahın emirlerine muhalefetten azami derecede kaçınılmalıdır. Unutulmamalıki Allahın namaz oruç ve diğer ibadetlere hiç ihtiyacı yoktur. Sadece emirlerine itaat için yapılmalıdır. Yasaklarındanda menetmiş olduğu için kaçınılmalıdır. Böylece emretmiş olduklarını yapıp yasaklarından kaçınılmakla Rizai İlahi kazanılmış olur. Bütün gayede bunda, rızada toplanıyor. Çünkü maksud Allahın zatı ve onun insandan razi olmasıdır.

Mesela insanın birkaç tane oğlu olsa. Bunlardan insanın emrine itaatedenini, sözünden çıkmayanını muhakkakki daha çok sever. Ondan daha çok memnun olur. Diğerleride evlatları, ciğerleri oldukları halde emirlerine muhalefet ettikleri için babaları onları sevmez. Onlardan memnun olmaz. Emrine uyan oğluna daha fazla muhabbette bulunur, ondan daha hoşnut olur ne kadar iyi şeyler varsa o emrinde olan oğlu için düşünür. Emrinde olmıyan evlatları ciğerleri olduğu halde iyi şeyler düşünmez. İcabında malından bile mahrum eder onları. İşte Allah yolundada böyledir. İnsan Allah rızası için çalışıp onu

gözetmeli. Bütün gaye Allah rızasını tahsil olmalı. Eğer Allah insandan razı olursa İnsana dünyayıda ahiretde nasib eder. Ne kadar iyi şeyler varsa. Cennet dahil hepsini ona ihsan eder. Maksud dünya menfaati değil Ahirettir. Allah sevgisidir. Allah insanı severse karşılığını daha ziyade Ahirette verir. Dünya malı vermiş veya vermemiş hiç mühim değil. Allah rızasının karşılığı ahiret mükafatıdır. Ebedi hayattır. Ebedi olarak rahat ve hüzura kavuşmaktır. Eğer Allah rızasını tahsil etmek nasib olursa. Rabbül Alemin onu ebedül ebed maksuduna erdirir, ebedi saadet ihsan eder. Ve nihayet Ebedi olarak Cemalulaha kavuşturur.

Hakiki dostluk ve hakiki düşmanlık ahirette meydana çıkar, dünyada pek az bilinir. Esas iyilik ve kötülük ahirette meydana çıkar, bu dünyada iyilik kötülük pek belli olmaz. Onun için insanın muhabbeti dünyaya, dünya nimetlerine olmamalı. Eğer sevgisi Allaha değil, kendiside doğru yolda değilse, dünya muhabbeti onu kurtaramaz. Dünya kötülüklerine karşı insanın tedbir alması lâzımdır. Gerçi takdir Allahındır ama insanında tedbiri elden bırakmaması icab eder. Allahın takdiri değişmiyeceği halde insan dünya yaşantısı için, rızkı için her türlü tedbiri alıyor. Öyleyse Ahiret içinde elinden gelen tedbiri alması, Allah rızasını kazanmak için Ameli salihaya devam etmesi lâzımdır.

(Burada Seyda sohbeti bitirir namaz için kaamet emredince molla Yahya dergahı terkedip başkalarının boş iddiamın peşinde koştuğunun pişmanlığını beyan edip affa iltica ettikten sonra Seyda şeyh Seyyid Muhammed Raşit K.S. hazretleri tekrar oturup aşağıdaki sohbeti buyurdular. Molla Yahya mihdilik iddiasında bulunan birinin iddiasına aldanmıştır).

Eğer insana bazı şeyler keşif ve rüya yoluyla beyan olunursa ve kendisinde buna göre hareket ederse indallahta mesul değil. Kendiside Molladır Alimdir. Rabbülaleminin ve sadatın himmeti ile keşfi açıldı bazı şeylere şahit oldu ve ona göre hareket ettiyse. Şimdi hatalı yolda olduğunu anlamış gelmiş hakikatları cemaatin içinde arkadaşlarım, komşuların bilsinler yanılmış olduğumu bu işlerin aslı olmadığını yalan olduğunu söylüyor. Pişmanlık duymaktadır. Eğer gıybet etmişsen bizi helal edin. Diyor. Sizlerde birbirinizi helâl edin. Ben, molla Yahya ne demişse hakkımda sizlerde şahit olun kendisini af etim. Hakkımı helal ettim. Şimdi hakikaten pişmandır. Gerçi daha evvelde gelmiş pişmanlık beyan etmişti ama kalben değildi. Şimdi ise kalben pişmandır. Artık biliyor ki işleri dahalettir, aldatmadır, hakiki değil. Sadatın himmeti Rabbül aleminin bereketiyle şimdi on-

lardan kalben koptuğunu beyan ediyor. Gerçi bu gibi iddialar eskide olmuştur. Mesela Mevlana Halid zamanında da söylentiler dolmuştu. Fakat o zaman başkaydı. Şimdi cehalet hakimdir. Eskiden hakiki muhabbet vardı. Şimdi ise Hakiki şeriat ve tarikat muhabbeti kalmadığından çok çabuk aldanılıyor. Hakikatı görmüş molla Yahyanın pişmanlığı tövbesi inşallah kabul olur. Çünkü tövbe dergahı açıktır. O dergah ancak sekerat zamanı kapalıdır. Kabul olunmaz tövbeler sekeratta. Diğer zaman 100 defa tövbeni bozmuş olsan bile tövbe dergahı açıktır yeterki hakiki olarak tövbe edilsin pişmanlık duyulsun. Peygamber A.S.V. buyuruyor: (Ettaibu minnezembi kemmen la zenbe leh.) Yani günahlarına tövbe eden sanki hiç o günahı işlememiş gibidir.

Alahın tövbe dergahı her daim açıktır. Sadatın himmetleride çoktur. Şimdide Gavsın himmeti çok vardır. Dönmesi, pişmanlığı Gavsın himmeti, Gavsın bereketleridir. Bizde o kanaat hasil olmuştur ki, Molla Yahya kalben dönmüş Hatalarını anhyarak sözlerinin fikirlerinin yanlış olduğunu anhyarak. Herkes bunu böylece bilsin.

SOHBET : 4

Şu dünya hayatında keyfiyle çalışan kimse yoktur kimse istiyerek çalışmaz. Ama çalışmayada mecburdur. Çünkü çalışmıssa bu dünya hayatında aç kalır, susuz kalır, perişan ve muhtaç olur. İşte bunun içindirki çok kimse ağır şartlar altında çalışmaktadır. Mesele Adana'ya pamuk toplamaya giden kimseler. Evlerini, çocuklarını, mal ve mülklerini terk ederek ağır şartlar altında. Kavurucu sıcak güneşin hareketine tahammül ederek. Sıcak suları içerek, kendi arzuları ile istiyerekmi gidiyorlar? Hayır çünkü mecburdur, gitmeye. Biliyor ki bir ay 40 gün o sıkıntıya katlanıp çalışmıssa. Dünya hayatında müşkül durumda kalacak. Aç kalacak, çıplak kalacak, perişan olacak. Ona, buna muhtaç olacak ve el âlemin içinde rezil olacak.

İşte ahiret içinde aynen böyledir. Kimsenin canı, keyfi çalışmak istemese bile. İbadet yapmak istemese bile. Allah'ın gazabına uğramamak için, Cehennem ateşinde yanmamak için, Ahirette perişan olmamak için, kepaze olmamak için yüzünü Allaha döndürmeye mecburdur. Nasıl dünya hayatında perişan ve muhtaç olmak istemiyorsa, ahiret hayatında da perişan ve muhtaç olmamak istememeli ve bunun için Allahın emirlerine uymalıdır, şayet uymıssa öldüğü vakit, ruhu çıktığı vakit Allah'ın azabına uğrar, Kabir azabı çeker, hesaba gittiğinde orada zor durumda kalır ve sonunda Rabbül Alemin onu cehennem ateşine atar. İşte bu felaketlere uğramamak için, insanın yüzünü Allah'a çevirip emirlerine riayet etmesi lâzımdır ki Allah onu tanısin. İnsan ne kadar Allah'a yönelirse emirlerine riayet ederse o kadar Allah'ın yanında makbul olur. Nitekim Allah-u Taala Ayetinde şöyle buyuruyor: (İNNE EKREMEKÜM İNDALLAHİ ETKAKÜM) yani; benim yanımda en makbulunuz; emrime en çok uyanınız, en çok itaat edeninizdir. •Evet Allah'ın yanında en makbul: Muttaki olan insan, takvası olan insandır. Hakiki olarak Rabbül Aleminin yolunda gidendir. İnsanın büyüklüğü, insanın iyiliği ameline göredir. İnsanın ameli ne kadar çok olursa Allah'ın yanında o kadar makbul ve iyilerden olur.

Peygamberler bile asla amelsiz olmamışlar. O peygamberler ki Allah onları yaratılışlarında büyük yaratmış, onları peygamber olarak halk etmiş, onlar üzerinden kabir azabını kaldırmış, onlar için aza, cehennem azabı olmadığı halde, ginede o peygamberlerine taat ve ibadet etmelerini emir etmiş ve onlarda asla emre muhalefet etmemişler. Şayet etselerdi, namaz kılmaz, oruç tutmasalardı asla peygamber olamazlardı.

Allah'ın yanında en makbul kul, Peygamberlerin en efdalı, Allah'ın mahbubi ve dostu bizim peygamberimiz A.S.V. olduğu halde yinede en çok ibadeti o yapardı. O kadar taat ve ibadet eder, Allah yolunda o kadar eza ve cefaya katlanırdı ki hiç kimse onun yaptıklarına tahammül edemezdi. İbadetlerinin çokluğundan mubarek dizleri şişerdi. Bununla beraber Rabbül Alemin ayetinde şöyle hitab ederdi habibine (FESTAKİM KEMA ÜMİRTE) «Sana emir ettiğim gibi istikamet üzere ol.» Yani sana nasıl amel ettiysem öyle hareket et. Sankin sözümden çıkma diye buyuruyordu Alemlerin Rabbi. Bu ayeti kerime inzal oldukça Peygamber: A.S.V. beni Hud suresi ihtiyar etti buyurmuştu. Çünkü içinde yukarda geçen ayeti kerime vardır. Onun korkusundan ve dehşetinden ihtiyar oldum. İşte peygamber Allah'tan bu kadar korkar, emirlerine muhalefetten bu kadar çekinirdi. İnsanda Allah'a kullukta böyle olmalı. Bazı şeyler vardır ki insan isteyerek yapmaz. Fakât mecbur olduğu için yapar. Allaha kullukta böyledir. İstiyerek keyfiyle olmasa bile mecburen yapmalı. Nefsi ve şeytan muhalefet etse bile, vücudunda bir etalet olsa bile, gine ibadetini yapmalı. Vücudunun rahatını düşünmemeli. İnsan dünya işine bir baksın nasıl canı istemediği halde çalışıyor. Çünkü mecburdur. Ahirette aynen öyledir. Gerek insan rahatını düşünmiye. Şayet düşünürse Rabbına kulluk yapamaz. Zaten nefisle şeytan bu hususta çalışıyorlar. Daima insanın vücuduna gevşeklik verip Allahın taat ve ibadetine karşı tembelleştiriyorlar, daima insanın arzusunu dünyanın keyif ve zevkine meyl ettiriyorlar. Öyleyse insanda onların aldatmasına kanarak vücudunun rahatını düşünmemeli. İnsanın rahatı ancak yüzünü Allah'a çevirmesi ile olur. Şu halde Allahın emirlerine meyletmek lâzımdır.

İnsan çalışıp, yorulup eziyet çekmeden dünya rahatını temin edemeyeceği gibi, ahiret rahatında çalışılmadan, yorulmadan temin edilemez. Ahirette vücut rahatı bulunamaz. Öyleyse insana ne kadar zor olursa olsun mecburen ibadetini yapmalıdır. Böyle zorlukla yapılan ibadet Allah'ın yanında daha makbuldür. Hayrı daha çoktur. Çünkü amel, taat ve ibadet Allah'ın emirlerine uymak ve aynı zamanda nefis ve şeytana muhalefet içindir. Ameldeki gaye budur.

Yoksa Rabbül Aleminin insanın namazına ne ihtiyacı var, insanın orucuna ne ihtiyacı var. Onları ne yapsın. Alemlerin Rabbi olan Allah çok büyüktür Haşa onda noksanlık yoktur. Ve kimsenin ibadetine ihtiyacı yoktur. Bütün gaye insan için: Emirlerine itaat. Nefis ve şeytana muhalefet edip onları ezmektir. Böylece insanın gayesi nefis ve şeytana muhalefet etmek olmalı.

Şeytan Allahın emirlerine uymayıp, söz dinlemediğinden dolayı

Tard edildiği zaman dergahi İlahiden atılıp lanetlendiği zaman Rabbül alemine bende elimden geldiği kadar senin mahlukların yoldan çıkarıp onları azdıracağım diye vaatte bulunmuştu. Allahta C.C. Bende, Seninle beraber olup arkandan yürüyerek, sözünü tutanları toptan cehennem ateşine atıp orada yakacağım buyurmuştu.

Şeytan vadini yerine getirmeye çalışıyor. Elinden geldikçe, imkân ve kuvvetinin müsaade ettiği nisbette. İnsanları yoldan çıkarmaya, Allahın emirlerine muhalefete, teşvik ediyor, zorluyor. O şeytan, şeytanlığıyla biliyorki tard edilmiş, biliyorki kendisine azap vardır. Tahkikül yakın olarak, biliyorki Allah'ın cehennemi vardır. Allahın kuvvet ve kudretini biliyor. İnsandan binlerce defa daha fazla Allah'ın azametini idrak ediyor. Cennet ve cehennem var olduğuna. Cehennem azabına insandan binlerce defa daha falza olarak müdriktir. Bütün bunlara rağmen münafıklık edip bütün kulların yoldan çıkaracağım diye Allah'a vermiş olduğu sözü yemiyor. Vadi-ne sadık kalıyor. Elinden geldikçe Rabbül Aleminin mahluklarını yoldan çıkarmağa uğraşiyor. Sözünü yerine getirme gayreti içindedir. Hal böyleyken Alemlerinin Rabbi olan Allah nasıl olurda sözünü yerine getirmez. Dememişmiydi şeytana seni ve sana uyanları cehenneme atacağım? Emrime uyan kullarımı cennetime koyacağım diye vaad buyürmamış mıydı? Şeytan şeytanlığı ile sözünü yerine getirmeye çalışırken. Haşa Rabbül Alemin nasıl sözünü yerine getirmez? Muhakkak ki sözünü yerine getirecektir. Öyleyse insanın bütün gayesi nefis ve şeytanla mücadele olmalı, onların sözlerinin aksini yapmalı. Kendi vücudunun rahatını düşünmemeli. Bir tek gayesi olmalı: Oda kulluk üzere devam. İster şevki, ibadet aşkı olsun veya olmasın, ister hasta ister sıhhatli olsun, ister mukim isterse seyahatta olsun, insanın durumu hep aynı olmalı. Elinden geldikçe durumunu bozmamalı. Her zaman ve her halukarda nefis ve şeytanla mücadele etmeli onlara muhalefette bulunmalıdır.

Birazcık olsun Allah'ı tanıyan, birazcık olsun peygamberin şeriatı üzerine istikameti olan kişi; Şeytanın işini, nasıl aldattığını bilir, ona göre tedbir alır, kendini korur. Aksi halde helal haram gözetmez ve şeytanın fiilinden kendini koruyamaz. İstikameti olan, Allah rızasında gitmek isteyen kendini şeytandan korur.

Allah dostluğu rahatlıkla olmaz, Allah dostluğuna rahatlıkla kavuşulmaz. Evliyaullah, mürşidi kamiller, pek çok amel etmişler, Rabbül alemine çokca taat ve ibadet'te bulunmuşlar, vücutlarını çok ağır ibadetlerle yormuş ve eziyet çekmişler. Ondan sonra Allah dostu olmuşlardır.

Bir seferinde Gavs K.S.A. şöyle sohbet ettiler. Şeyh Abdülkadir

Geylani 21 sene insanlar içine girmeden, devamlı olarak çölde, yabanda taat ve ibadetle meşgul olmuştu buyurdular, bu zamanın en meşhur, en makbul evliyası belki onun kadar büyük, belki dahada büyük. Şeyh Abdulkadir Geylani K.S. velayeti gibi meşhur velayet sahibleri makamlarını amelsiz ve ibadetsiz elde etmemişlerdir.

Onun için, insan vücud rahatını düşünmeye, daima Rabbül Aleminin emrini gözet. Vücut rahatını düşünen, dünya rahatını arıyan, dünya güzelliği peşinde koşan. Kıyamette perişan olur, ahiret rahatı elinden gider. Bundan dolayı, insanın dini kendisince çok mühim olmalı, Allahın emri her şeyin üstünde olmalı. Hiçbir şey onun kadar ehemmiyetli bulunmamalı insanın yanında.

Ahiret dünyadan çok daha makbuldür, Ahiret hayatı dünya hayatından çok daha uzundur. Ahiretin keyfi ve zevki dünyanunkinden çok daha hoştur. Şu halde insanın amelide buna göre falzaca olmalı, taat ve ibadette çok olmalı. Yanında en makbul en mühim şey Allah sevgisi olmalı. Allah sevgisinden daha üstün birşey yanında bulunmamalı. Şayet insan dünyayı ahiretten üstün görür ve öyle zannederse Ahirette perişan olur. Maalesef bu zamanda görülüyor. Ahireti dünyadan üstün tutan binde bir bile kalmamış. Ahiret hayatına dünyadan falza kıymet veren binde bir bile yoktur. Şimdi insan dünya işleri için hastalanıyor. Dünya işlerinde bir eksiklik olsa başı ağrıyor hasta düşüyor ve yataklara giriyor. Çok zorluk çekiyor. Halbuki ahireti elinden gitse hiç umursanıyor, işte böylece onların dünyaları ahiretlerinden bin kat daha makbul olmuş oluyor. Hal böyle olunca nasıl insanın işi iyi olur, nasıl Allah insandan razı olur. İnsanın yanında en makbul Allah rızası. Allah dostluğu ve ahiret olmalıdır. İnsan şayet dünya işinde bir ziyana uğrarsa, bu ziyana ahiret ziyana kadar kendine acı gelmemesi lâzımdır. Sahabeler zamanında böyle idi. Eğer birisi cemaatla namaz kılmaya yetişmezse matem tutardı evde cenaze varmışcasına üzülürdü. Arkadaşları cemaati kaçırdı diye ona taziyede bulunurlardı. İşte ahiret onların yanında, Allah rızası onların yanında, bu kadar makbuldü. Allah muhabbeti, Allah aşkı, Allah sevgisi yanlarında bu kadar çoktu. Tabii ki onlarda Allah yanında makbuldürler. Böyle kimseler Allah yanında makbul olurlar. Bu zamanda Allah yolunu terk etmiyen ancak binde bir kalmış. Gerisi Allah yolunu terk etmiş. Hiç o yoldan haberi bile olmaz olmuş. Allaha taat ve ibadetleri kalmamış. Ancak binde bir kalmışki onlarda ahiret işlerinde çok perişan, Ahiret işlerinde çok gevşek durumdadırlar. Dünyalarının kıymeti yanlarında, Ahiretlerinden bin defa daha çoktur.

Artık insan öyle kanaat ediyorki nihayete gelmiştir. Artık sondur,

kiyamete doğru sondur. Bunuda geçerse artık küfürdür. Birşey kalmaz. Zaten Allah-u Taala: (Dünyayı küfür kablacağı zaman harab edeceğim buyurmuş) bununla beraber surun son nefhasına kadar Allah dostları bulunacak, eksik olmayacaklar.

Öyle bir zamanda bulunuyoruzki, bu zamana nefsi zamanı demek lâzım. Nasilki kıyamette hesap vakti Allah-u Taala mizanı kurup Peygamber A.S.V. Tahtında oturduğu zaman Günahkarlardan, Allah'ın emrine muhalefet edenlerden feryad-u figan yükselir. Azgın at gibi tepinip Melaikenin elinden kurtulmaya çalışırlar. O Dehşetli manzarayı ve Cehennem ateşini gören peygamberler bile yüzlerini arşa çevirip. Ya Rabbi nefsi diye feryad ederler. Kendi ümmetlerinden, çoluk çocuklarından ümidini kesmiş bir halde. Yarabbi nefsi nefsi diyerek kendi nefislerinin kurtuluşlarını dilerler. Valahi şimdiye öyle olmuş nefsi nefsi zamanıdır. İnsan yalnız kendi nefsini kurtarmaya çalışmalıdır. Artık vaaz nasihat devri değil. Vaaz ve nasihatla iş yapılır desek şimdi artık oda mümkün değil. Hiç tesiri olmuyor. Çünkü dünya muhabbeti, keyif ve safası o kadarki çok olmuş. Seriata muhalefet, Allah'ın emirlerine muhalefet çoğalmış. Helal ve haram gözetilmez olmuş. İşte bunlardan dolaydırki vaaz ve nasihat tesir etmiyor. Nefsi nefsi zamanı olmuş. İnsan nefsini bilsin kafidir. Ona harb açsın yeter.

Bir kimse Gavs K.S.A. den sorup: Kurban bu kadar cezbe ehli, muhabbet ehli, virt hali vardı. Şimdi ise hepsi gevşemişler, atalet içindedirler. Nasıl oluyor? demiş. Gavs cevaben şöyle buyurmuş: Evet artık hidayet kalmamış ondan. Bizimkide bu zamanda Vallahi bir idaredir yapıyoruz. Aldatmaca gibi bir şey. Çünkü hidayeti taamme Hz. Mehdinin elindedir şimdi. Hidayeti taammeyi ancak o yapacak. Biz şimdi idare ediyoruz. Çoluk çocuk nasıl aldatılır, eğlendirilirse. Bidze öyle yapıyoruz. Artık iş mehdiye kalmış. Onun zamanında hidayeti taamme olabilir. Bu zamanın insanlarında ilerleme olmuyor. Gün be gün, saat be saat dakika be dakika geriye gidiliyor. İlerleme, terakki hiç yoktur. Devamlı yönleri gerileme ve atalet üzerindedir.

İnsan öyle kanaat ediyorki artık zamanıdır. Hiç tutulacak taraf kalmamış şimdi. Onun zamanı olmasa hidayet zordur. Ümitler kırılmış. Tek ümit kapısı varsa oda Nakşibendi tarikatındadır. Durum çok kritiktir. İnsan o kanaate varıyorki zamanı çok yaklaşmıştır.

İmamı Rebbani K.S.A. zamanında kendisine gelip Medhi sensin demişler. Hayır ben değilim buyurmuş, gerçi bende öyle zannediyordum ama ben yüzün başını (Asrın başını) geçtim. Mehdi asrın başında gelecek zuhuru asrın başında olacak ve Nakşibendi halifesi

olacak, tabi bu hadis falan değil, İmamı Rebbaninin sözüdür, asrın başında kıyam edecek Nakşibendi halifesi olacak. Bugünde insan elinden geleni yapmalı. Hernekadar nefsi nefsi zamanı isede. Yine de insan kendisini nefis ve şeytandan kurtarmaya çalıştığı gibi elinden geldiği kadar akrabasını, ailesini, çocuğunu, çevresini ve ümmeti Muhammedi A.S.V. de kurtarmaya çalışmalıdır. Onlara yardımcı olup yüzlerini Allah'a döndürmesi lâzımdır. Bilhassa kendisini nefis ve şeytanın elinde bırakmamaya çok gayret edip kendini muhafaza etmelidir. Kıyamet günü, nefsi nefsi'dir. Orada Allah-u Taala herkesin hayır ve günahına göre muamele eder. Kimsenin hayrını kimseye vermez, herkes günahıyla baş başadır. Kimse kimsenin hesabını görmez. Herkes hesabıyla baş başadır. Nefis ve şeytanla elden geldiği kadar bu dünyada mücadele etmek lâzımdırki yarın nefsi nefsi zamanı olan kıyamette, müşkül durumda kalınılmasın ve sur üfürülünceye kadar mücadele lâzımdır.

Nefis ve şeytanla mücadele etmek insanın elinden gelir, kuvveti yeter onlarla mücadeleye. Her kim benim gücüm kuvvetim yetmiyor derse, o yalan söylüyordur, o kezzabtır, fevkâlede insan nefis ve şeytana yetebilir. İnsan Allah'ın emirlerine muhalefet etmiyebilir, günah işlemek istemese işlemez. Gayet kolaydır. Eğer ben edemiyorum gücümün üstündedir derse yalan söylemiş olur. Çünkü Allah-u Taala (LAYUKELLİFULLAHE NEFSEN İLLA VUSAHA) Hiç bir nefse kendi vusatından fazla teklifte bulunmam buyuruyor, yani Allah kimseye yapamayacağı şeyleri emir etmez. Öyleyse insan nefis ve şeytanla mücadele edebilir. Gerçi İmamı Rabbani, Şeyh Abdulkadir Geylani gibi yapamaz ama kendi gücünün nisbetinde yapabilir. İnsan yapmıyor sonrada yapamıyorum, edemiyorum diyor, bu kendikendini kandırmaktan başka birşey değildir.

Şeytanın aldatmasıdır. İnsan kendini Allah'ın vermiş olduğu kuvvet ve nüsret nisbetinde muhafaza edebilir, şeytana muhalefet edebilir. Allah'a kulluk dünya işinden zor değil. Dünya işi kadar yorucu değil, insan edemezmi 24 saatte bir saat yüzünü Allah'a çevirsin? 24 saatte 5 vakit namaz kılamazmı? Her farz namaz ençok 5 dakika sürer yapamazmı bunu insan? Esasında insan kendi kendine hile yapıyor, yoksa haram yemek istemese yemiyebilir, zulum yapmak istemese yapmıyabilir, fesatlık istemese etmiyebilir, gıybet etmek istemese terk edebilir. Demekki hepsi insanın elindedir. Hoş şeytanın tüfeği yokturki insana çevirsinde zorla insanı kötülüğe teşvik etsin. Şeytanın yapabileceği tek şey kalpte vesvese meydana getirip kötü işleri telkin etmeye çalışmaktır. Hepsi bukadar bütün kuvveti bundan ibarettir. Başka hiç bir şeyi yoktur. Eğer insan ona yar-

dımcı olmasa hiç bir zararı dokunamaz. Yeterki insan işbirliği yap-sın. Fakat insanın canı da Allah'ın emrine karşı gelmek istiyor. Vücu-dunun rahatını onda görüyor. Şeytanda bu arada insana yol göste-riyor. Başkaca hiç birşey yapmıyor, zaten elindende gelmez.

SOHBET : 5

Birgün Cebrail A.S. Rabbül Aleminde soruyor. Ey Rabbimiz diyor, şu anda senin yanında en makbul kulun kimdir acaba? Lütfen bana haber ver onu görüp tanımak istiyorum. Rabbül Alemin de Cebraile falan şehire git, falan yerde bir köprü vardır, şafaktan evvelki bir saatte orda bulun. Her kim öncelikle o köprüden geçerse bu zamanda en makbul kulum işte odur. Cebrail emir edilen memlekete gidip saatin erken vakitlerinde şafaktan evvel köprü'nün başında bekliyor. Bakıyorki fakir kendi halinde bir adam omuzunda bir ip olduğu halde çıktı. Doğruca gelip köprüden geçti gitti su başına abdest aldı, seccadesini yayıp sabah namazının sünnetini kıldı. Şafak atınca farz namazını da kıldı. Sonra oturup virdini çekti ta güneş doğuncaya kadar. Güneş doğunca kalkıp odun topladı. Topladığı odunları sırtlayıp şehire doğru gitmeye başladı. Tam köprü'nün üstüne gelince karşıdan bir atlı belirdi, ayağında çizme elinde de kamçısı olduğu halde oda köprüye geldi. O sıra atı birden ürktü üzerindeki süvariye yere attı yerden kalkan süvari sofiye sen benim atımı ürktütün diye elindeki kamçıyla vurmaya başladı. Çok fena dövdü yoruluncaya kadar, sofiden ise hiç ses çıkmıyordu. Süvari dayağını bitirip atına binmeye gidince. Sofi ondan evvel koşup atının başını tuttu. Süvarinin binmesine yardım etti, süvariye; benim yüzümden attan düştün, üstün hep toz toprak oldu, özür dilerim, beni affet diye helâllik istedi ve eğer beni helâl etmessen, vallahi atının başını bırakmam dedi. Atın dizginlerini tutup durdu, süvari nihayet bırak git işte, seni helâl ettim. Allah belanı versin deyince sofi atı bıraktı süvari yoluna devam ederken sofide odunlarını sırtlamak üzere odunlarının yanına geldi. Tam odunlarını sırtlayıp gideceği zaman Cebrail oradan çıkıp sofiyi durduruyor Vallahi seni bırakmam. Eğer bana Cebrail Eminin yerini söylemessen giden süvariden 100 defa daha fazla seni döver, ondan sonrada köprüden aşağıya atarım diyor. Sofi feryat-u figan ederek: Aman ben fakir, ben biçare, ben yüzükara bir kimseyim nereden Cebrail Eminin yerini bilebilirim onu nerden görmüşümki tanıyayım diye yakındı isede Cebrail hayır elimden kurtulamassın vallahi azim eğer cebrailin yerini söylemessen seni öyle döverim ki o kadar olur sonrada köprüden aşağıya atarım.

Sofiye kanaat geldiki bu adam dediğini yapacak kendini dövüp köprüden atacak çaresiz olduğu yerde oturdu, gözlerini yumdu öylece bir müddet rabıtada kaldı sonra gözlerini açıp cebraile; Allah'a kasem ederimki: bütün gök tabakalarını aradım cebrail emin gökte değildi yer tabakalarında aradım oradada bulamadım bütün Dün-

yayı dolaştım yine yoktu geriye yalnız biz ikimiz kaldık, ya sen cebrailsin yahutta ben, ben kendimin cebrail olmadığını biliyorum geriye sen kalıyorsun öyleyse cebrail senden başkası değildir diyor bu durumda cebrail elini beline vurup Allah dostluğu sana mubarek olsun diyerek oradan ayrılıyor.

İşte Allah yolu böyledir sofinin hiç kabahatı olmadığı halde süvariden o kadar dayak yediği, kamçılандığı, tokatlandığı halde sabır etti, tahammül etti, üstelik ondan özür diledi.

İşte böyle insan sabırlı olmalı, işlerini Allah'a bırakmalı, kendisine zulüm eden olursa onu Allah'a havale etmesi daha makbuldür. Allahın kuvveti insanınki gibi değildir.

Herzaman sabır ve tahammül ehli olmaya çalışmalı herhangi bir ümmeti Muhammet kendisine hakaret ederse ümmeti Peygamber A.S.V. olmanın hatırı için onu hoş görüp helâl etmesi daha uygundur.

Emüri müminin Hz. Ömerin oğluna birisi hakarete bulunmuş ona sövmüştü oda gelip babası müminlerin emiri bütün islâm aleminin hükümdarı olan Hz. Ömere şikayet ederek falanca bana hakaret etti diyor. Hz. Ömer cevaben onu affet evladım buyuruyor oğlu ise hayır babacığım onu af edecek gücü kendimde bulamıyorum affedemem affetmeye tahammülüm yoktur yaptığı hakaretlere karşı, cevabını verince Hz. Ömer: öyleyse git sana söylediklerinin aynisiyle mukabelede bulun sakın dikkat et falza bir şey demiyessin onun söylediğinden ki, Peygamberin A.S.V. şeriatına muhalif bir durum doğmuş olmasın. İşte insan böyle hareket etmeli şeriata muhalefet etmemeye çok dikkat etmeli. Buda daima sabır ve tahammül ehli olmakla mümkün olur.

Şeriata muhalif bir durumla karşılaşip zarar görmemesi için insanın çok dikkatli olması icab eder herhangi bir kimsenin zulüm ve hakaretine uğrarsa onu hoş görüp af etmeli çünkü af etmek çok büyük bir meziyettir. Bakın Rabbül Alemin ayetinde ne buyuruyor (VEL KAZİMİNEL) GAYZE VEL AFİNE ANİN NAS) «Cennet ehli o kimselerdirki, gayz, buğz, kin ve adavet zamanında muhatabını hoş göre, kendisine hakaret ve zulüm yapanları gazablı zamanında af edenlerdir». Allahın bir kulu kendine hakaret ettiği zaman onu af eden kimseyi Rabbül Aleminde kıyamet gününde hatalarından dolayı affeder ve şöyle buyurur: «Mademki bu kulum merhametli idi, affedici idi. Ben Alemlerin Rabbinin affı onunkinden daha çoktur mademki o dünyada af ediyordu, bende bugün Ahirette onun hatalarını af ederim».

Gavs K.S.A. bir seferinde sohbet edip şöyle buyurdu «Mevlâna

Halit K.S. Şamda bulunduğu bir sırada etrafında 400-500 kişi kadar bir topluluk olduğu halde sohbet ederken içeriye bir kadın girip «evet Halido evet eskiden beni sevdiğini unutmuş gibi şimdi oturmuş vaaz ve nasihatta bulunuyorsun» diyor. Mevlâna Halit hiç sinirlenmeden sabır ve sükûnetle, eğer böyle bir şey yapmış isem tövbe etmişimdir. Tövbe kapısı her zaman açıktır kapanmamıştır, cevabını veriyor. İşte Mevlâna Halit sabır ve tahammül ehliydi.

Bir seferinde de imami Şafii R.A. 2000 - 3000 kişilik muazzam bir cemaata vaaz ve nasihat ederken içeriye bir kafir girip elini mubareğin yüzüne götürüp haşa sakalın köpeğimin kuyruğuna benziyor diye hakarete bulunuyor hemen cemaatte kafirin haddini bildirmek için bir kıpırdanma oluyorsada İmami Şafii derhal mani olarak katiyyen müdahale etmeyin, aciz olmayın diyor ve yüzünü kafire çevirerek kemali sükunetle şöyle cevap veriyor. Diyorki: Eğer yüzüm, sakalım cennet hurilerinin eline geçecekse senin köpeğinin kuyruğundan çok daha kıymetlidir. Yok şayet cehennem zebanilerinin eline geçecekse o zaman senin köpeğin kuyruğu sakalımdan daha kıymetlidir. İmami Şafii hazretlerinin sükunetle, kızmadan hatta rengi bile değişmeden verdiği bu cevap karşısında derhal kelimeyi tevhid getirerek müslüman oluyor ve şöyle diyor. Eğer benim sözlerimi bizim büyüklerimizden birine söylemiş olsalardı onu parça parça ederlerdi. Halbuki sende hiç bir değişiklik olmadı hiç kızmadın, hiç değişmedin. Anladımki hak din sizin dininizdir ve bende müslüman oluyorum diye kelime Şahadet getiriyor. İşte böyle sabır ve tahammülden daha güzel birşey yoktur. Onun için insan daima sabır ve tahammül sahibi olmalı, gönlü her daim geniş olmalı uğrayacağı hakaretlere tahammül etmeli daima Peygamber A.S.V. şeriatına itaatlı olmalı, onun yolundan gitmelidir. Dünyada bunlardan daha güzel daha iyi hiç bir şey yoktur.

İnsan nekadar bilim sahibi, ne kadar sabırlı olursa Allah'ın yanında okadar makbul olur. Çünkü sabır, tahammül ve ilim Peygamber A.S.V.'in meşreblerindedir. Peygamber A.S.V. hep sabır ve tahammül sahibiydi. Hilmi çoktu.

Sabır Allah'tan acele ise şeytandandır. İnsan işlerinde sabır ve tahammül ederse Rabbül Aleminde onun işlerini düzeltir, işlerini asan eder yok eğer acele ederse o işinde muvaffak olamaz.

Gavs K.S.A. Bir sohbetlerinde şöyle anlatmıştı. Şahı hazne irşada başlayıp şöhreti etrafa yayılınca birçok kimseler şeyhlerini bırakıp akın akın şahı haznenin etrafında toplanmaya başladılar. O sıralarda Suriye'de çok şeyh vardı. Birde Yeşil şeyh diye anılan bir

şeyhte vardı. Bütün elbisesi, cübbesi, sarığı, entarisi hulasa baştan aşağı bütün giydikleri yeşil renkten olduğu için herkes ona Yeşil şeyh derdi ve öyle tanınırdı. İşte bu yeşil şeyhinde müritleri kendisini terk edip Şahi Haznenin kapısına gittiler. Onun yanında hiç kimse kalmadı, oda kalkıp o civarda ne kadar makul, akli başında kimseler, ağalar varsa hepsini topladı. Şahi Hazneyede haber gönderip toplanmaya çağırırdı topladığı ağalara güvenip birşeyler yapmaya çalışıyordu.

Şahi Hazne daveti kabul edip gitmeye kalkınca müritleri: Kurban müsaade ederseniz bizde 30 - 40 kişi sizinle beraber gelelim dediklerinde neye geleceksiniz? Biz aşiret tavaşına mı gidiyoruz? diye rek kabul etmedi. Madem davet etmiş icabet edelim, ne sözü varsa söylesin, yalnız 2 kişi bana refakat etse kafidir buyurdu, yola çıktı yeşil şeyhin köyüne vardı, evine gidip kapısını çaldı baktıki o civarda bulunan aklıbaşında, makul kimseler, ağalar 40 - 50 kişi kadar hepsi ordalar içeri girerek selam verdi. Şeyh hiç iltifat etmedi. Şahi hazne aldırmadı gidip onu ziyaret edip oturdu, o, oturunca yeşil şeyh başladı konuşmaya, yetmezmi bize yaptığın hakaret ve zulüm bütün müritlerimizi elimizden aldın etrafımızda hiç mürit bırakmadın nedir bu senin yaptığın? ne kadar benim müridim, babamdan, dedemden kalan mürit varsa hepsini etrafına topladın olurmu böyle şey diye 2 saatten fazla konuştu Şahi Hazne ise sabır ve tahammülle onu 2 saatten fazla tâ yoruluncaya kadar sözünü kesmeden dinledi yeşil Şeyh nihayet onun sükutuna dayanamadı sen niye konuşmuyorsun? konuşsana deyince Şahi Hazne ben öyle uzun boylu konuşmam benimki sadece iki kelimedir. dinle; eğer isim Allah için, niyetim Allah içinse Vallahi değil sen, senin gibi 100 kişi daha olsa işimi battal edemez, bozamaz yok eğer isim Allah için değilse sabır et 6 aya kalmaz darmadığın olur gider diyor yeşil Şeyh çok doğru dedin hakikaten öyle eğer Allah içinde 100 tane benim gibi gelse hiç bir zarar veremez. Çünkü Allah için olana kimse dokunamaz yok eğer Allah için değilse müritlerimiz haline geri gelirler diyerek hakkı teslim ediyor.

İşte Şahi Hazne böyleydi o kadar sabırlı ve halimdi, muhatabı o kadar konuştu, o kadar laf söyledi o ise cevap vermedi, acizde olmadı o, kendisine eziyet edenlerden de nisbetini eksik etmezdi.

Eğer insan Allah yolunu tutar bırakmazda, Allah onunla dost olursa, o zaman hiç kimseye minneti kalmaz. Allah dost olduktan sonra kim ona düşmanlık yapabilir? Allah'a karşı kim gelebilirki? Bütün kuvvet ve kudret onun elindedir.

Peygamber A.S.V. tek başına değilmiydi? Üstelik yetimdi de, babası yoktu. Fakat Rabbül Alemin ona dosttu, kendisiyle uğraşan

Mekke'nin büyük ve kuvvetli kabileleri sonunda hüsrana uğradılar, kendisini mağlub edemediler, hileleri tersine döndü. Neticede Rabbül Aleminin verdiği kuvvetle hepisini imana getirdi. Mekke-i mükerremdekiler, Medine-i münevveredekiler akın akın gelip müslüman oldular Milyonlarca kişi ona itaat eder oldu.

İşte Rabbül Alemin insanla dost olursa böyledir herkes ona itaat etmek mecburiyetinde kalır. İnsan sabır ve sebatlı olup bütün işlerini, efalini Rabbül Aleminden bilmeli. Bütün isteklerini Allah'ın rahmetinden talep etmeli, daima ünsiyeti Alemlerin Rabbine olması, Allah ona dost olsun, dostluğu; Dünyada, sekeratta, kabirde, haşırda devam etsin bunları elde etmek için daima Rabbül Alemine ünsiyet ve sebat üzere olmalı. Allah dostluğunu kazanmaya çalışmalı, eğer Allah dostluğu kazanılmazsa Kabirde kim insanın yardımına gelebilir, kim imdadına yetişebilir orda yapayalnız tek başına kalır.

Bilinmelidirki Allah'tan başka ne varsa hepsi tamamen boştur batıldır, pişmanlıktır. Maksud Allahın zatıdır, çünkü onun zatından başka her şey yok mesabesindedir. Dünyada olsun. Ahirette olsun, Kabirde olsun, Haşırda olsun, Allahın zatından başka hiçbirşey yoktur, hepsi boştur. Maksud Allahın zatıdır, herkes için böyledir. İster şeyh olsun, ister meşayih olsun ister ne olursa olsun, Allah'a olan bunca vasıtaların hepsinde tek gaye Allah'ın zatıdır çalışmaları Zati ilahi içindir, zatından gayrı hiçbir şey yoktur.

Gerektirki insan pişmanlıkla Allah'a yönele insan yalnız Allah'a muhtaçtır. Mal, devlet, evlat bunların hiçbirisi maksud değildir, bunlar ancak maslahattır (Vasıta) Maksud (Gaye) Rabbül Aleminin zatıdır, ondan başka hiçbir şey olamaz.

Gerek taat, gerek ibadet, gerek namaz, gerek dünya işi her ne olursa olsun hiç bir azman maksud olamazlar. Ancak ve ancak maslahattırlar. Maksud yalnız Rabbül Aleminin zatıdır onun dostluğudur.

Evradi Nakşibendiyenin her tesbih başında (İLAHİ ENTE MAKSUDİ VE RİDAİKE MATLUBİ) deniliyor. Yani İlahi Ente maksudi benim Maksudum, gayem zatındır Allahım, bu virdim, bu ibadetim gaye değil, olamazda, bütün maksudum gayem zatındır ve rızanı talep etmektir, bütün ahval bundan ibarettir. Bu cümlemin içindedir. (İLAHİ ENTE MAKSUDİ VE RİDAİKE MATLUBİ) İnsanın yegane maksudi gayesi Rabbül Alemin. Talebide, istediğide onun rızasıdır.

Bütün dünya işinde, dünya ahvalinde Tek gaye onun zatı olmasıdır. Eğer böyle olmasa hepsi boş olur.

İnsan dünyada bu kadar ömür sürdü yaşadı, yedi, içti, çeşitli elbiseler giydi, bazan, zahmetle, bazan de rahatla hayat sürdü. Sonunda ne oldu? Ne oluyor? Hepsi geçiyor. Elde kalan ne? Ne menfaat insana temin edebiliyor? Bir hiç. Öyleyse Maksud ancak Rabbül Aleminin zâtı olmalıdır.

Bir kimseki Allah dostluğuna ererse, o dostluğu kazanırsa bütün dünya Mağripten maşrike kadar malı olsa artık onun gözünde bir hiçtir. Kıymetsizdir, bütün dünyanın keyfi ve zevki bir araya gelse Allah dostluğundan meydana gelen keyf ve lezzetle mukayese edilemez.

Bütün dünya lezzetleri bir araya gelse Allah dostluğundan doğan lezzetin bir saniyesi kadar bile olamaz. İnsanda muhabbetullah hasıl olur, Cemalullaha kavuşursa o zevk bambaşkadır. Bütün dünya ve ahiret tamamen bir araya gelse o huzurullahtan almış olduğu lezzetin bir dakikasıyla bile mukayese edilemez, ölçülemez, ondan daha hoş daha güzel hiçbir şey tasavvur edilemez.

Dünya insanı bozmaması için çok dikkat edilmelidir, Dünya için Allah dostluğu terk edilmemeli, bilinmelidirki dünya işi temelinden boştur. Hepisi maslahat içindir, insana zerrei miskel faydası olmaz. Allah için olanlar müstesna. Dünyada olanların hepsi insanın zararına ve azabına sebep olur, onun için dünya yüzünden Rabbül Aleminin dostluğunu terketmemeli. Bütün Maksudi Allah dostluğu olmalı. Mademki müslümanız maksudumuzda Allah dostluğudur. Allah dostluğu olmalıdır. Dünya işincede çalışacağız, onuda terk etmemeli, fakat dünyanın ahirete zarar vermemesine dikkat etmeli, Dünya muhabbeti Allah muhabbetinden fazla olmamalı, şayet dünya muhabbeti falza olursa insan tehlikeyle karşı karşıya olmuş olur. Öyleyse Allah muhabbetinin daha fazla olmasına dikkat etmeli, daima Allah dostluğu insanın kalbinde bulunmayı, daima insan Allah rızasını gözetmeli, ve daima yaptığı işlerde tek maksudi Allah rızası olmalı, kalbindeki düşüncesi bu olmalı Maksud ve Cennet ve nede herhangi bir başka şey olmamalı, yalnız Allah rızası olmalıki, Allah insandan razı olsun. İşte bunu kalbinden çıkarmamaya dikkat etmeli.

Dünya işleri maslahat olarak kabul edilmeli, zaten sadece maslahat içindir, sevmek için değil, menfaat için değil, keyf ve zevk için değildir, sadece ve sadece maslahat (vasıta) için dünyaya çalışmalı, insanın dünya kalbine girmemeli insanın talebi isteği yalnız ve yalnız Allah rızası olmalı. Bu istek her yerde devam etmeli, Virtte, tövbede, zikirde, taat ve ibadette hep Allah rızasını gözetmeli. Şöyle te-fekkür etmeli; Ben yaptıklarımı yalnız ve yalnız Allah rızasını kazan-

mak için yapıyorum. Rabbül Aleminin benden razı olsun bana kafi.

Şayet Rabbül Alemin insandan razı olursa ister bütün dünya kendisine düşman olsun hiç bir zarar vermez hiç bir şey yapamaz.

SOHBET : 6

Hazret K.S.A. Nefsini yenmiş kişiler kayak ağacına benzer onun gibi oda yüksektir. Nakşibendi sadatının Allah dostlarının tabiatı ve ahlaki dosdoğrudur, kim onlara gider sohbet ve cemaatlarında bulunsa Ahlak ve tabiatı yükselir aşağılarda olsa bile onun için insan Allah bahsinin yapıldığı cemaatlara devam etmeliki ondan menfaat görsün Nakşibendi adabındada şöyle der: Dünya adamlarından dünyaya gönül bağıyanlardan kendinin aslandan kaçtığı gibi kaçılmazdır. Dünya ehlinin cemaatlarına gidildiğinde oralarda Allah bahsi olmadığı görülür oralarda sadece dünya bahsi, dünya işi, gaybet ve dünya muamelesi bulunur bu gibi yerlere devam eden kimsenin haya ve ahlaki değişir, Allahtan dünyaya döner.

İnsan elinden geldiği kadar dünyaya, dünya işlerine gönül vermemeli dünya ehlinin toplantılarına, sohbetlerine gönül vermemeli çünkü zararı insanın dinine olur menfaati ise hiç yoktur.

Gavs K.S.A. bir seferinde şöyle buyurdu: Bir yerde bir cemaat toplandığı zaman oraya Allahın melekleri gelir ve bakarlara Allah sohbetleri oluyormu? diye şayet oluyorsa meleklerde onların arasındada oturur günahlarının affı için Rabbül Alemine niyazda bulunurlar yok eğer o cemaatta Allah bahsi değilse. Dünya bahsi yapılıyorsa o zaman o cemaatten nefret ederek, şöyle derler. «Sizler Allaha külsaysaydınız Allah'ın bahsini yapardınız. Siz Allah'ın kulu değilsiniz» ve nefret ederek oradan uzaklaşırlar.

Allah bahsi kadar menfaatlı hiçbir şey yoktur. Allah muhabbeti, Allah aşkıda vaaz ve nasihatla Allah dostlarının sohbetiyle, sadatın sohbetiyle meydana gelir. İnsanın içi Allah hasretiyle dolar ne namaz, ne oruç nede hiç bir şey Allah bahsi, ehlullahın bahsi kadar insana menfaat verip, Allah muhabbeti, Allah aşkı meydana getiremez.

Dünya ehlinin cemaatları kadar insana zarar veren hiçbir şey yoktur. İnsan oralara devam ederse sohbetlerine giderse Allaha muhabbeti kesilir, taat ve ibadeti azalır. Allah aşkı kalma kendisinde.

Eski zamanda müslümanlık çoktu, Allah aşkı, Allah muhabbeti çoktu, daima Allah bahsi, Ehlullahın bahsi yapılırdı. Dünya bahsi yoktu. Dünya bahsi çok azdı, tek tük dünyaya gönül bağıyan vardiki güçsüzdüler onlardan korunmak çok kolaydı İnsan kendini onlardan koruyabilirdi. Şimdi ise bu zamanda insanlar bozulmuş, Allah bahsi kalkmış hangi cemaata gidersen Dünya bahsi, gaybet, hakaret, zu-

lum ve iftirayla karşılaşırın. Tabii ki insanın muhabbeti, azalır. Allah sevgisi gider ve Allah bahside yapılmaz olur, zamanımızda insanın yüzü Allahtan dünyaya dönmüş, Dünya işi ve muamelesine dönmüş onun içindir ki insanda büyük zararlar meydana gelmiş kötü ahlak haram hakim olmuştur.

Eski zamanda şimdiki gibi tayyare ve benzeri vasıtalar olmadığı için kafirler islamın içine böyle girmemişlerdi İslâmın içinde de daima Allah bahsi, Allah ehlinin sohbeti olurdu birbirleriyle görüşür, birbirleriyle düşüp kalkarlardı ne zamanki bu vasıtalar çoğaldı o vakit müslümanlarla kafirler iç içe girip birbirine karıştılar. Kafirin kıyafeti, kafirin ahlakı, kafirin elbisesi İslâmın içine karıştı. Müslümanın huyuna ahlakına tesir etti. Hepsini değiştirdi buda alamettir büyük bir alamettir Müslümanlara ahir zaman için yoksa islâm öyle kolay kolay bozulmazdı eski zamanın vasıtaları böyle değildi. Peygamberin zamanında, diğer zamanlarda böyle şey yoktu. Bu çok yenedir aşağı yukarı 100 senelik birşey Seydanın zamanında Gavsun zamanında bile yoktu. Fakat şimdi ise bu vasıtalar sebebiyle birbirine karıştılar birbirinin ahlakını aldılar, bozuldular zaten insan bozulmayana kadar dünyanın sonu olmaz işte buda bir alamettir bunlar Peygamber A.S. ümmeti üzerinde bir musibettir, bütün bu vasıtalar çıktıktan sonra kâfirler müslümanların içine girerek, kendi adetlerini, kendi görüşlerini, kendi bozuk fikirlerini yaymaya başladılar. Artık öyle olmuş ki; Bu zamanın insanı ne namaz kılıyor, ne oruç tutuyor ve nede Allah'tan haberi vardır birşey alınmış sadece kalbimize bak diyor, bizim kalbimiz temizdir diyor esas olan kalb temizliğidir diyor halbuki onlara bu telkinatı yayıp kandıran şeytandır.

İnsan aynen bir bakır kaba benzer o bakır kab kalay yapıp temizlenmez, içi zehiri pas tutar kirlenir ve çürürse Artık onda yemek yenmez. Şayet yemek yiyen olursa pastan dolayı zehirlenip ölür. İşte aynen böyle İnsanda bakır kab gibidir. Hem zahiri hemde batını taatla, ibadetle, namazla, oruçla, Allah'ın taatiyle ve Allah rızasını gözetmekle temizlenir. Başka neyle temizlenebilir? Haşa Peygamber A.S.V. Kalbim temizdir diyen kadar bilmiyormu idi ki? «Esas kalptir insanın kalbi temiz olursa hiçbir şeye hacet kalmaz» büyürmüştü. İyiliklere zahire göre bilinir. Rabbül Aleminin emrettiği bu namaz, bu taat ve ibadet bize tecrübe içindir. Eğer insan yüzünü Allah'a döndürmemişse, Taat ve ibadet etmiyorsa, kalbi neye yarar. Böyle insanın kalbi şeytanın yeridir. Şeytanın tasarruf sahasıdır. Ahlakı güzel olan kafirlerde vardır. Hiç güzel ahlakları onları kurtarırmı?

İnsan öyle kanaata varıyorki yüzünü Allah'a çevirmeyen; namaz taat ve ibadetini yapmayan, Allahın emirlerine itaat etmiyen Rabbül Aleminin elinden kurtulamaz. Halas olamaz. Haşa Rabbül Alemin kandırılmaya gelmez. İnsandan kavfını alır, intikamını insanda bırakmaz.

Rabbül Alemin insanın taatına bakar ne kadar çoksa taatı onu o kadar sever, ondan o kadar razı olur.

Peygamberlerki Allah'ın peygamberleridir. Allah-ü Taala onları evveliyatından peygamber olarak halk etmiştir, günahlardan ma-sum kılmıştır. Bununla beraber Rabbül Alemin onlardan da taat ve ibadet istemiş, Taat ve ibadetsiz olmalarına razı olmamış emirlerine itaat etmemelerini kabul etmemiş, zaman zaman emir almadan hareket eden peygamberler olmuşsa Rabbül Alemin onları cezalandırmıştır. Mesela Yunus Peygamber Rabbül alemin ona emir edip kavmini imana davet etmeye göndermişti. Yunus peygamber emre uyarak ne kadar davet ettiysede kimse imana gelmedi oda darılıp kavminden ayrıldı. Deniz kenarına gelip bir gemiyle oradan uzaklaştı. Deniz ortasına gelen gemi orada durup gitmedi kaptanı ne yaptıysa gemiye hakim olamadı gemide bir remilci vardı geminin hareket etmeme sebebini öğrenmek için remil atıp neticede gemimizde efendisine muhalefet eden, emrini dinlemiyen birisi var buna sebep olan odur diyor. Bunun üzerine gemide Dellal çağırıp efendisine muhalefet eden emir dinlemiyen kimse meydana çıksın, yoksa onun yüzünden gemimiz batacak diye bağırdılar. Yunus Peygamber kalkıp Val-lahi efendisinin emrini tutmayan Rabbinin emrini yerine getirmiyen benim vazifeli bulunduğum kavminin içinden rabbimin emrini almadan ben ayrıldım bu suçlu benim ben efendimin emrini dinlemedim diyor, derhal Yunus Peygamberi tutup denize atıyorlar oradan bir balık çıkıp Yunus Peygamberi yutuyor tam 7 sene suyun içinde balığın karnında kalıyor bu yedi sene devamlı olarak şu zikirle meşgul oluyor. Yapmış olduğu (LA İLAHE İLLA ENTE SÜPHANEKE İNNİ KÜNTÜ MINEZZALİMİN) zikrinin hürmetine, Rabbül Alemin onu bu zikrin hatırına vererek balığın karnından çıkarıp dünyaya iade etmişti.

İşte böyle Rabbül Alemin Peygamberlerinin bile emrine uymalarından razı olmamışken nasıl olurda emrine muhalefet eden insandan razı olur. İnsandan yaptıklarının hesabını sorupta intikamını almaz.

Öyleyse dünyada insan kandırılmamaya bakmalı. Çünkü Rabbül Alemin bu dünyaya insanı imtihan için göndermiştir. Eğer insan bir

günah işlediği vakit onu yüzüne vursaydı o zaman imtihan olmaz olurdu. Şu halde insan mecburdurki yüzünü Allah'a çevire, emrine muhalefet yapmaya ve günah işlememiye. Şayet muhalefet edildiğinde Rabbül Alemin tarafından yüzlerine vurulsaydı o zaman hiç kimse emirlere karşı gelmez, muhalefet etmez günah işlemezdi o vakitte bu dünya imtihan dünyalığından çıkardı. Halbuki Rabbül Alemin insanlara günah işledikleri zaman ömürlerinin sonuna kadar mühlet vereceğim, Kıyamet gününde ise hesap soracağım buyuruyor. İşte şimdi insanlar günah işliyor Rabbül Aleminde mühlet veriyor bu sefer insan daha da azıyor Rabbini unutup Allah korkusu içinden birden çıkıyor. Böylece insan aldatılmış oluyor. Şeytan onu kandırıp Allah yolundan uzaklaştırıyor.

Rabbül Alemin zerre-i miskal kadar insanın yaptığından gafil değil. İnsan ne yaparsa hayır veya günah karşılığını mutlaka görecektir, iyilik yapmışsa mükafatını, kötülük yapmışsa cezasını çekecektir.

Ehlullahtan olan zatlar bir günah işleyecekleri zaman kendilerini azaplarla denemişlerdir. Bir seferinde Gavs K.S. anlattı. Buyurdu: Bir gün birisinin canı günah işlemek istemiş zina yapmak istemiş, kalkmış gitmiş elini ateşe sokup yakmış ta ciğerlerine kadar işlemiş. Sonrada nefisine dönüp; Ey zalim nefis şu hafif ateşe bile tahammül edemedim. Sabrın tahammülün yoktur. Peki Allahın azabına Cehennem ateşine nasıl tahammül edeceksin. Mademki bu ateşe tahammül edemiyecak kadar zaif ve sabırsızsın. Tahammül ve takatın yoktur, ne cüretle günah işlemeye kalkıyorsun? Nasıl Allah'ın emirlerine muhalefet etmek istiyorsun? diye nefisini tezkiye edip te'dib etmiştir.

İşte kâmil insanlar böyle tekamül etmiş nefisleri icabı Allahın emirlerine muhalefet mevzu bahis olduğu zaman İmanlarının tezahürü olarak cehennem ateşinde yanacaklarını tam idrak etmişlerdir bu derece Allah korkusu içlerine işlemiştir.

Allahın emirlerine muhalefet etmenin sebebi imanların zaif olmasıdır. İtikadın zayıf olmasıdır. Hakikatte Cennet ve Cehenneme tam itikadın olmamasıdır Allah korkusunun kalblerde hakkıyla yer etmemesidir, aksi halde kimse günah işleyip emirlere uymamazlık yapamazdı.

İnsanda hakiki Allah korkusu hasıl olsa yerinden bile teprenemez. İşte hakiki Allah korkusuna Seyda (Abdurrahmani Tagi) misaldir. Seyda Gavs'ın yanında amel yaptığı sıralarda kendisinde bir korku hali, bir havfi İlahi hasıl olmuştu. Allah korkusu kendisini o kadar kaplamıştıki ne yaptıysa camide duramadı, idare edemedi ca-

miden kalktı çöle çıktı, orada da karar kılamadı Allah korkusundan, gidip bir ağaç kovuğuna girdi, orada ağlamaya feryat ve figan etmeye başladı.

İşte Allah korkusu ehlullah olan zatlarda böyle hakimdi İmanları böyle tekamül etmişti kendilerine bu derece hakim olan Allah korkusu, Allah havfi neticesinden dolaydırki emirlere muhalefet etmezlerdi, yoksa aslında onlarda bizim gibi insandırlar, onlarda bizim gibi beşeridirler, onlarda da şevvet vardır, onlarda da dünya muhabbeti, dünya aşkı bulunur. Dünya lezzetini onlarda bilirler, çünkü onlarda bizim gibi insandırlar. Ama imanları, müstakim imanları kâmil imanları çok olduğu için onları günahtan, emre muhalefetten alıkor, meneder.

İnsanın imanının müstakim, kâmil olması, ancak Allah'ın taat ve ibadetiyle, Allahın rızasıyla mümkündür. İnsanın taat ve ibadeti ne kadar çok olursa, namazı, taatı ne kadar fazlaysa, Allah rızasını talep etmek insanda ne kadar çoksa, İmanıda o derece kâmil olur.

İnsan her günah işledikçe, emre muhalefet ettikçe imanı zayıflar, sonunda gider. Bundan dolaydırki Rabbül Alemin şöyle buyurmuştur (FEL YA'BUT RABBEKE HATTA YE'TINEKEL YAKİN.) «Bana ibadet edin taki yakın sözde hasıl olana, imanınız ve itikadınız tam olana kadar.»

İmanı kâmil: Allah hoşnutluğunu gözetmekle, taat ve ibadete devamlı elde edilir. İmanın zayıflaması, gitmesi, Neuzubillah imansız kalmak, günah yüzündendir, günah işlediğindendir.

SOHBET : 7

Bir seferinde Gavs K.S.A. sohbet etti buyurdu: Rabbül Alemin bize 3 büyük nimet vermiştir, bu 3 büyük nimetten daha büyük hiçbir nimet bizlere Rabbül Alemin tarafından verilmemiştir, devamla şöyle buyurdu: Bu nimetlerin birincisi bizleri İslâm olarak, Peygamber A.S.V. in ümmeti olarak yaratıp İMAN nimeti vermesidir. Buyurduki eğer, Rabbül Alemin insanın yaradılışını kâfir olarak halk etseydi ne yapabilirdi? Demekki Rabbül Aleminin vermiş olduğu en büyük nimet iman nimetidir. İman nimetinden daha büyük hiçbir nimet yoktur. Çünkü insanı cehennem ateşinden ancak iman nimeti korur. Eğer neuzubillah imanı olmayan bir kimsenin yer ve gök tabakaları kadar altın ve gümüşü olsa, bunların hepsinide verse imanı olmadıktan sonra kendisine bunların fayda temin edeceği yoktur, bu hususta ayeti kerimede vardır. Şu anda hatırıma gelmiyor İmanı giden kişinin yer ve gök kadar altını olsa ve bunların hepsini verse giden imanını geri döndüremez. İmanı olmayan kişi, Peygamberlerin şefaatinde, evliyaların şefaatinde istifade edemez. Ebedül ebed cehennem ateşinde kalır, ona bir son ve kurtuluş ta yoktur. Cehennem ateşi öyle bir azaptırki hiç bir azapla ölçülemez. Gerçekten Allahın azapları pek çoktur. Mesela hastalık bir azaptır, ağrı ve sızı bir azaptır, romatizma bir azaptır. Binlerce çeşit Allahın hastalıkları ve azapları vardır. Bu azaplar ne kadar zor olursa olsun ginede insan 5 dakika 10 dakika veya 1 saat Allahın o azamına tahammül edemez. Meşelâ insan elini ateşe koysa bir dakika tahammül etmeye çalışsa tahammül edemez, ciğerlerine kadar yanar, gözünden ateş fışkırır aynen.

İşte iman insanı Allahın bu müthiş azabından kurtarmaya vesiledir. İnsanda zerrei miskal kadar iman olsa Günahı ne kadar çok olursa olsun sonunda onu Allah'ın azabından cehennem azabından kurtarır. İnsanın günahı ne kadar olursa zerrei miskal imanı varsa sonunda cehennem ateşinden kurtulur.

Bundan dolayıdır ki Rabbül Aleminin nasib ettiği iman nimetinden daha büyük bir nimet daha yoktur. Bütün dünya dolusu altın ve gümüşten mal ve mülk olsada, bütün bunları sana vereceğiz bir dakikacık ateşte dur denilse kabul edilmez. İşte insanı cehennem ateşinden kurtaran imandan daha büyük birşey olamaz. Bütün dünyanın malı ve mülkü insanın olsa. Allahın azabından kurtarmaya faydası olmaz, kurtaramaz. Ancak insanı kurtaracak olan imandır.

2'inci büyük nimet Rabbül Aleminin bizi Peygamber A.S.V. in

ümmeti olarak yaratmış olmasıdır.

Peygamberimiz eşrafi mahlûkat olduğu gibi, Peygamberimiz A.S.V. efdali Peygamber olduğu gibi, ümmetlerinde en efdali ümmeti Muhammed A.S.V. dir. Bu şeref Peygamber A.S.V. ın şerefinden gelmektedir. Peygamber'in A.S.V. ümmeti olduğumuz için şereflenmişizdir. Kölenin şerefi efendisinden gelir diye meşhur bir söz vardı. Efendisinin şerefine mütenasib olarak köleyede itibar edilir. Peygamberimizde A.S.V. Peygamberlerin en şerefli, en efdali olması sebebiyledirki ümmetide diğer ümmetlere nisbetle şerefli, itibarlıdır.

Evet Rabbül Alemin İman nimetinden sonrada bu büyük nimeti nasib etmiştir. Bütün Peygamberler bizim peygambere gelerek şefaata talebinde bulunacaklar kendi ümmetleri için şefaata ricasında bulunacaklardır.

Rabbül Aleminin lütfettiği 3 üncü büyük nimet ise Nakşibendi Tarikatını nasib etmiş olmasıdır. Nakşibendi tarikatı paha biçilmez bir inci gibidir. Çünkü bu Nakşibendi Tarikatı taâ Hz. Ebubekir-i Sıddık'a kadar uzanır. Hz. Ebubekir-i Sıddık R.A. bu talimatı, bu adabı Peygamber A.S.V. dan almıştır. Peygamber A.S.V. ın halifesi olan Ebubekir siddik bu tarikat adab ve talimatını Peygamber A.S.V. den öğrenmiştir.

Peygamber A.S.V. ın ümmetinden en makbul, en efdal olan Hz. Ebubekir siddiktir. Peygamberin A.S.V. ümmeti için Hz. Ebubekir-den daha makbul daha efdal kimse yoktur.

Hz. Ebubekir Sıddık Peygambere çok sadıktı, onu çok tasdik etmişti küfürde de hiç kalmamıştı, ümmetin erkekleri içinde en önce iman etmek şerefine o ulaşmıştı küfürde bir dakika bile kalmıyarak, peygamberlik tebliginde en önce o iman etmişti ondan evvel hiç kimseye iman etmek nasib olmamıştı.

Bu öyle bir tariktirki insanın amelinde riyanın eseri bile bulunmaz. Öyle bir tariktirki, kişinin amelinin yalnız kendisi ile Rabbi arasında kalmasına vesile olur. Hiç kimse sırrına vakıf olamaz. Allah'tan başka.

Bir gün sahabelerden birisi Peygamber A.S.V. a gelip Hz. Ebubekirden şikayet etti. Ya Resulullah dedi Ebubekiri Sıddık Kebap yiyorda biz komşularına ikram etmiyor. Peygamber A.S.V. tebesüm ederek, hayır buyuruyor. Ebubekir et kebabı yemiyor o hafi olarak, gizlice kalbten Alah'ı zikir yaptığı zaman onun kalbi tutuşuyor, almış olduğunuz kebab kokusu onun kebab olan kalbinin kokusudur.

İşte tarikat adabını Peygamber A.S.V. Hz. Ebubekire böyle öğretmişti. Bu yolda aleni olarak, birşey yapılmaz. Eğer aleni yapılırsa içine riya karışır. Riya oluncada neuzubillah insana şirk olur.

Bir kimse amelini yaparken gösterirse artık o amel Alah için olmaktan çıkar. Amelini gösterdiği kimse için yapılmış olur. Nakşibendi tarikatında yapılan amelden Allah'tan başka hiç kimsenin haberi olmaz, hatta Allahu Taalanın meleklerinin bile haberi olmaz. Biri sağ diğeri sol omuzda olan melekler bile haberdar olamazlar. Sağda sevap yazmak, soldada günah yazmak için bulunan meleklerin haberleri olmadığı için yapılan amelleri yazıp hesaba geçiremezler. O Allah'ın ilminde ve emanetinde kalan gilzi bir mal olurki hiç kimsenin haberi olmaz. Ancak kıyamette Rabbül Alemin açıkladığı vakit bilinir. Daha evvel kimse bilemez.

Nasilki insanın malı, altın ve gümüşü olsa ve onları saklasa, yerin altına gizlese. Artık o emniyettedir, kimsenin haberi olmaz hırsız tarafından götürülme veya herhangi kimse tarafından zulümle elinden alınma tehlikesi olmaz. Çünkü gizlidir, kimsenin ondan haberi yoktur.

İşte Nakşibendi zikride böyledir. Gizlenmiş bir mal gibidir. Onda nefis meydana gelip hayrını batıl etmez, o öyle bir maldırki Allah-u taalanın melekleri bile onu tesbit edemezler.

Gavsun bir müridi vardı cahildi, bilgisizdi, bilgisizliğinden dolayı bir gün gavsı Kurban dedi, kalbimden zikir yaptığım zaman melekeler yazmıyorlar. Fakat sesle zikir yapıp salayat getirdiğim zaman meleklerin yazılarının, kalemlerinin sesini duyuyorum. Ama kalbe zikir yaptığımda sesleri duyamıyorum. Tabii bunu bilmediğinden söylüyordu, bildiğinden değil. Gavs, K.S.V. cevaben doğrudur buyurdu Kalpten yaptığın gizli zikirleri Allahu Taalanın melekleri yazmazlar, yazamazlar İnsanın ağzından çıkmıyana kadar onlar yazamazlar. Fakat insanın o malıda melekler yazmadı diye kayıp olmaz. Allahın yanında, Allahın emanetinde kahr ta kıyamete kadar.

Bu Nakşibendi tarikatının en büyük menfaati insanın imanındadır. Onun sayesinde insanın imanı olgunlaşır, çok ehlullah bu yolda yetişmiş, Peygamberin A.S.V. ümmetinden çok evliyaullah bu tari-kate yetişmiştir. Büyük evliyaların bir çoklarını, sadatların hemen hepsini bu Nakşibendi tarikatı yetiştirmiştir. Diğer Tarikatlar Kadiri tarikatı böyle değil, şimdi onlar çok azalmış, yok gibidirler.

Aslında şeyh Abdulkadr-i Geylani de Nakşibendi idi. Nakşibendi tarikatı mensubuydu, her ne kadar kadiri deniliyorsa da amelini

Nakşibendi üzerinde yapıyordu. İsminin teveccühte okunması, tarikat adabında zikir edilmesi, virdlerde zikir edilmesi onun nakşibendi olduğunun delilidir.

Aşıkâr olan kadiri zikirlerinden insanın zarar görmemesi için nefsinin vücud bulmaması için, çok sadık olması, çok müstakim ve çokta akıllı olması lâzım gelir. Şayet nefis vücuda gelirse artık yapmış olduğu zikirler boşa gitmiş olur.

Bundan dolayıdırki kadiri tarikatını muma benzetenler olmuştur. Öyle ya mum yandığı zaman etrafına ışık verir ama kendisininide yakıp tüketir. İşte kadiri tarikatide böyledir. Zikirlerini aleni yapar, etrafı aydınlatırlar. Fakat kendilerinde de nefis meydana geldiğinden kendi kendilerini yakmış olurlar. Bütün amellerini yola dökmüş olurlar.

Rabbül Alemin insanın kalbine bakar. Rabbül Aleminin nazarı daima insanın niyetindedir. Eğer zerre kadar muhalefet hasil olsa Rabbül alemin ondan haberdardır, duyar onu.

Kadiri zikirleri çok afdeî olduğu halde çokta naziktir. Bu nezaketi cahiller için dahada tehlikelidir, zordur. Çünkü nefis vücud bulup tehlike hasil olur. Onun içinde kendinden haberi olması, müstakim olması, doğru olması lazım gelir.

Fakat nakşibendi tarikatında böyle bir korku yoktur. Çünkü ameli gizlidir. Kimsenin yaptıklarından haberi olmadığı için nefis vücud bulamaz. Allah'ın zatından başka hiçkimse amelinden, sermayesinden ve servetinden haberdar olamaz.

Bir seferinde Gavs K.S.A. Sohbetinde buyurduki: Nakşibendi tarikatı Padişahın vezirine benzer o vezirki akşama kadar padişahın yanında oturduğu halde maaşı çok yüksektir, diğerleri, kadiri ise sakiye benzerki akşama kadar çarşıda sakilik yapmasına rağmen maaşı çok azdır. İşte sakilik yapana benzetilen kadirilerin tehlike ve eziyetleri çok fakat ona mukabil menfaatide azdır.

Bir gün bir kadiri Mevlana Halidi Bağdaki K.S.A. nın yanına gidip bizim zikrimiz şöyledir böyledir diye kadirlerin methini yapmış, bunun üzerine Mevlana Halit gelen kadiriye bana 100 defa «LAILAHE İLLAH» DE BAKAYIM demiş. Gelen adam hemen başlamış zikire, bitirdikten sonra Mevlana Halit sormuş sende bir şey meydana geldi mi demiş. Hayır demiş o adam bu sefer Mevlana Halit K.S.A. orada bulunan bir sofisine dönüp haydi şimdide sen zikir yap demiş. Sofi

zikire başlamış, ikinci zikirinde sofinin kalbine ateş düşüp kalbi yanmış, bundan sonra Kadiriye dönüp gördün işte birde gelmişsin bize kadirinin vasfını veriyorsun. Sen yüz defa zikir ettin hiç bir değişme olmadı sende. Hava gibi çıkıp gitti. Bak sofi bir kere söyledi ikincisinde sığdramadı kalbine ateş düşüp Allah'ın zikrinden kalbi tutuşarak yandı.

Evet insanın vücudunda bulunan 366 kemığın tümü kalbe bağlıdır. Kalb islâh olursa bütün vücutta islâh olur. Yok eğer kalb bozursa bütün vücutta bozuktur.

Radyo evi çalıştığı zaman nasıl açılan her radyodan ses çıkarsa; nasıl radyo evi kapalı veya bozuk olduğu zaman akşama kadar radyoyu açık bıraksan ses gelmezse. İşte kalbte aynen öyledir. Vücudun Radyo evi, vücudun merkezidir. Kalb Allah'ın zikrini yaptığı zaman bütün vücutta onunla beraber zikir yapar. Şayet kalb ölmüşse vücutta ölüdür.

Nakşibendide esas insanın kalbidir. Kalbe yapılacak zikirle, onun islahıdır. Nakşibendi amelinin tamamı kalbin çalışması içindir, çalışmaya başlayan kalb aynen saate benzer, bir çalışmaya başlayınca, sahibi başka işlerde meşgul olsa bile, o saat gibi çalışmasına devam eder, yok eğer bozursa sahibine faydası yoktur.

Nakşibendi Tarikatında olan zikirlerin hepsi hafidir, Aleni olarak hiçbir şey yoktur, yapılanların hepsi kendisiyle Rabbi arasındadır. Vird, Rabıta, Teveccüh, hatme ve diğer zikirlerin hepsi gizlidir, içinde aşikare bir şey yoktur.

Allah yoluna giren kimsenin ticareti her geçen gün daha da büyür. Nasilki büyük ticaretle uğraşan, sermayesi çok, dükkânı dolu olan tüccarın kazancı çoksa Allah yolunda olanında böyledir, sermayesi çok olup dükkânı dolu olan tüccar günde 10 bin, 20 bin lira belki satış yapıp ona göre günde belki 2-3 bin lira para kazanırken dükkânı boş sermayesi az olan dükkancı ise diğeriyle beraber dükkana geldiği halde, Sabahtan akşama kadar dükkânın kapısında beklediği halde, zengin komşusuyla beraber açıp kapattığı halde dükkânı, boş sermayesi az olduğu için kazancıda azdır. Satışı belki günde 100 lira belki 50 lira olup belkide hiç satış yapamadığı için kazancıda ona göre çok azdır. İşte Allah yolunda aynen böyledir. Sermayesi çok olanın kazancı çok ve Allahın yanında derecesi daha alidir. Sermayesi az olanın ise durumu haliyle sermayesine göre olur.

Aynı zamanda kalbi çalışanın durumu dükkânı dolu olup, ka-

zancı çok olana benzerki, çalışmaya başlıyan kalbi; her vakit devamlı olarak Allahın zikriyle meşgul olur, bir saniye, bir dakika bile boş durup gafil olmaz. Kalbi boş olanın durumuda dükkanı boş olana benzer kalbi 1 dakika zikir ederse geri zamanı boş geçer haliyle kendisinde 1 dakikalık zikir yazılır. Fakat diğerinin ise kalbi bir dakika, bir saniye boş durmadan çalışır, daima Allah'a bağlı olarak zikirle meşgul olmakta, çalışmaktadır. Çünkü bir defa çalışmaya başlamıştır artık bir daha durmaz.

Böyle kimse halis olmuştur o şeytanın desiselerinden muhafaza edilmiştir onun tefsi artık kendinde vücut bulmaz olur onun her geçen gün Allahın yanında derecesi yükselir.

İnsanın başında herşeyi gösteren bir ustası olursa o çabuk olgunlaşır, çabuk sanat öğrenir, çabuk ustalaşır artık onun bir ustası vardır.

Bu tarikatı Nakşibendide mürit tarikat alıp nakşibendi olunca Rabbül Alemin şeyhinin bir evrahını halk eder o evrak daima onunla beraber olur. Kalbinde tasarrufta bulunur ister o şeyhin milyonca müridi olsun Rabbül Alemin her bir mürit için evrah yaratır, bunu yapmak Allahın yanında zahmet değil, Allahın yanında hiçbir şey zor değildir. Yere bir tek darı tanesi atıldığında nasıl Allahu taala yeşertip ondan belki 10 bin tane darı meydana getiriyor halk ediyorsa Allahın muradı olduktan sonra belki dahada fazlada verir, şayet muradı olmasa bir ölçek bile eksen onu yeşertip bitirmez. Bazan bir taneden on başak ve her başakta bin tane olmak üzere 10 bin tane halk eden Allah, Muradı olduktan sonra 1 kişiden de bin ervah çıkarır. Dostu olduktan sonra dilerse o bir kişiden 100 bin ervah ta yaratır.

İşte bu sadatı nakşibendi Allah dostu olduktan sonra Rabbül Alemin dilerse onlardan bin belki onbin ervah halk eder ve böylece de onlarda tasarrufta bulunurlar.

Bir seferinde Şeyh Abdülhaliki Güçdevanı K.S.A. hazretlerine birisi gelip akşam iftara bize lütfen buyurun diye davette bulunmuş. Ramazan ayında imiş. Şeyh daveti kabul etmiş olur gelirim diye söz vermiş. Daha sonra 4 - 5 kişi dahada gelmiş davet etmişler, onlarada olur gelirim diye söz vermiş, akşam iftar zamanı olmuş her 5 evdede aynı saat ve aynı dakikada iftarda bulunup yemeklerini yemiş; bunları halk etmeye şüphesiz Allah kadirdir (VETUİZZU MENTEŞAU VETU ZİLLU MENTEŞAU, BİYEDİKEL HAYR İNNEKE ALA KÜLLİ ŞEYİN KADİR.) Allahın kuvvet ve kudreti vardır o her şeye kadirdir, onun yanında hiçbir şey zor ve zahmet değildir.

Nakşibendi tarikatında olupta şeytanın tuzağına düşüp, yoldan

çıkmak üzere olan müritler olmuş Şeyhi araya girip menetmiş, onu haram işlemekten menetmiştir.

Çok kimseler vardırki sabah namazı vakti uykuda kâhpta namazı geçireceği zaman şeyhi onu uyandırıp namaza kaldırır.....

Bir çok kişiler günah işlemeye niyet ederler. Şeyhe zahir olur, onlara mani olur. Çünkü şeyhin evrahi beraberindedir, onları görür ve mani olur onlara insan mürit, hakiki mürit olduğu zaman Şeyhin tasarrufu üzerindende eksilmez.

Peygamberin A.S.V. ümmetine Nakşibendi tarikatının menfaatları o kadar çokturki saymakla bitmez. En büyük menfaati de niha-yetindedir. Bugün için Nakşibendi tarikatından başka tarikatlar hep kayıb olmuş, bir tek Nakşibendi kalmış ve devam edecek İmami Rab-bani K.S.A. Nakşibendi tarikatı taa Hz. Mehdiye kadar devam edecek, ona ulaşacak geri kalan tarikatlar kayb olup gidecek yalnız Nakşibendi kalacak Hz. Mehdinin eline geçecek ve devam edecektir buyurmuştur.

Elhamdülillah Nakşibendi tarikatı her tarafta vardır yalnız bi-zim muhitte 100 tane kadar Nakşibendi hulefası vardır şahi Hazne tarafından, Seyda tarafından, Seyda-i Şeyh Alaaddin tarafından hep hulafa vardır. Her birinin 5 - 10 - 15 hulefası vardır. Şahi haznenin oğulları Şeyh Alaaddin, Şeyh masum hep civarımızdadır.

Nakşibendi tarikatında Şu ana kadar bir eksilme olmadan devam etmektedir. Bal arısı acı ve ekŐi yerlere gitmeyip hep tatlı yerlere konduğu gibi, bu Nakşibendi tarikatında devamlı hücum edilmektedir. Çünkü menfaat görmekteirler. Onunla Allah'a muhabbet, onunla Allah Şevki meydana gelmektedir, onunla günahlardan men olunuyorlar, onunla Allah yoluna giriliyor. Tabiiki talibi çok olur. Halkın hücumına uğrar.

SOHBET : 8

İnsan ahlaken güzel olmalı, kimseyi incitmemeli, hiçbirşey ondan aciz olmamalı. İnsan halim olmalı, sabırlı olmalı.

Gavs K.S.A. sohbetlerinde insan aynen bir köprü gibi olmalı buyurdu. Nasılki Herkes, iyi kötü, zalim fena bütün millet gelir köprüden geçerde, o hiç ses çıkarmadan, daralmadan hepisinin geçmesine müsaade ederse, insanda işte bu köprü misali, herkesle iyi geçinmeli, muhatabı ister zalim, ister munafık, ister hırsız isterse komünist olsun idare edip iyi geçinmelidir.

İnsan her zaman hüznü ve Rabbül Alemini tefekkür edenlerden olmalı, Allahın azametini, izlerini büyüklüğünü düşünmeli, Dağlara semalara, insanlara bakarak herşeyden, baktığı her eşyadan Allahın azametini büyüklüğünü, hikmetini anlamaya çalışmalıki Rabbül Alemin büyüklüğünü idrak ederek ona göre hareket etmeli.

İnsan mahzun olmalı, çok ağlayıp az gülenlerden olmaya çalışmalı. Nitekim Ayeti kerimede öyle buyurulmuştur. (YEDHAKU KALİLEN VE YEBKU KESİRA.) «Yani çok ağlayıp az gülünüz». Peygamber A.S.V. asla kahkaha ile gülmezdi. Sadece tebessüm ederdi. İşte insanda böyle olmalı. Keyf ve aşk ehli olmamalı. Keyf ehli olanlarda, dünyaya aşk ve muhabbet besliyenlerde Allah korkusu az olur. Onlar bu dünya hayatı içinde aynen sarhoşa benzerler. Allah azabının korkusu onlarda yoktur.

Allah dostları daima Allahın azametini, tefekkür edici, mahzun hikmet ehli kimselerdir. Allah yolu fakirlikle, abdallıkla, nefsinin küçük görmeye elde edilir. Dünya ise bilâkis atılğan olmakla, dilli olmakla, alışverişçi olmakla, Kandırma, hile, hu da bilmeye elde edilir. Allah yolu ise tam aksine insan ne kadar fakir olsa, ne kadar halim olsa, ne kadar mahzun, abdal ve zavallı olsa o kadar muvaffak olur. Allahın yanında kıymetli olup Rabbinin sevgisini kazanır. Rabbül alemin fakirlerle, miskinlerle beraberdir. Rabbül Alemin kendini beğenmiş delikanlı zalim olan bahtsızlardan hoşlanmaz.

İnsan ne kadar fakir, ne kadar abdal, ne kadar nefsinin yenmiş ve vücudunu zail etmişse Rabbül Aleminin yanında o kadar makbul, o kadar sevgili olur.

Zaman zaman Allah dostlarını deliye benzetenler olur. Bilmiyenler onlar gördüklerinde deli sanırlar, çünkü onlar dünya efalinden anlamaz. dünya işleriyle ilgilenmezler. Dünyanın hile ve hudasından haberleri bulunmaz. Zulüm ve hakaretle işleri yoktur onların,

daima deliler gibi düşünceli olduklarından bilmiyenler onları deli sanırlar. Dünyaya muhabbetle bağlı olup prestiş edenler onların la-kayt halini, dünya kazanç ve çalışmasına ilgisizliklerini gördükçe onlara deli gözüyle bakarlar.

Halbuki Alah yolu fakirlik ve zavallılıkla kazanılır; suyun yük-sek yere akmadığı, daima aşağılara doğru çukur yerlere akıp oraları doldurduğu gibi, Allah yoluda fakirlik ve yoklukla kazanılır.

Herkimki nefsini öldürmüş, benliğinden sıyrılmışsa, o Allah'ın yanında makbul olmuş, ve Rabbül Alemin tarafından sevilmiştir.

Nakşibendi sadatıda hep böyleydi, fakir olup nefsini öldürerek vücudunu ortadan kaldırmış olanlar hep sadatın nisbetini toplamış-lardı.

Şahı Haznedé öyleydi Hazretin hulefası içinde zahiren en edna olanı oydu. Halife olduğu kimse bilmezdi, hatta alim olduğunu bile herkes bilmezdi. Ancak eskiden onu tanıyanlar molla olduğunu bi-lirlerdi. Fakat halife olduğunu binde bir bile bilen yoktu, ancak ha-vaslar bilirdi, Halife olduğunu. Çünkü nefsini zebun etmiş, benliğin-den sıyrılmıştı. Abdaldı, halifelerin yanına gitmez, onların cemaat-larında bulunmazdı. Salıkların içine girmez, her zaman sofilerin için-de bulunurdu Rabbül Alemine karşı bir yokluk haleti içindeydi, nef-sini yenmiş benliği atmış fakir hal, hulafanın içinde zahiren en edna olanı olduğu halde ahlâkünde en mütekâmil olanı oydu, onun için-dirki Rabbül Alemin onu o kadar yükseltmişti; etrafına o kadar adam toplanmıştı çevresi aynen haşır gibi, aynen kıyamet gibi olurdu. Rab-bül Alemin onun huyunu ve ahlâkını sevdiği içindirki onu dost edin-di, onu dünyada da ahirette de ali kıldı.

Gavsde K.S.A. öyleydi, aynı yoldaydı, Şahi haznenin hulefası arasında zahiren en edna olanı Gavsdı oda hep sofilerin yanına gi-der, onların sohbetlerinde oturur, onlarla beraber bulunurdu, Çünkü biliyorduki sofilerin ihlas ve teslimiyetleri çoktur, muhabbet ve aşk-ları falzadır, halbuki mollaların öyle değil, mollalar alim oldukları için, çabuk çabuk teslim olmazlar, nefisleri vücud bulduğu için kolay kolay sadatın örtüsü altına girmezler. İlla amel yapıp eziyet görmesi lâzımdır. Sofiler gibi hemencecik onlarda muhabbet ve ihlâs meyda-na gelmez. Evvela takip ederler, şeriata bağlı olup olmadıklarına ba-karlar, teslimiyetlerine tarikat adabına şeriat adabına bakarlar de-vamlı olarak bir müfettiş gibi üstadlarının etrafında dolaşıp teftiş ederler. Ancak zamanla yavaş, yavaş teslim olurlar, fakat teslimiyet-leri sağlam olur öyle kolay kolay bozulmaz. Ama cahilin öyle değil

o körü körüne teslim olduğundan. El tutar tutmaz muhabbet ve ihlas beslediğinden zamanla gevşer, cahilane olduğu için çabuk terakki ettikleri halde sebat edemezler. Bu işe emek verip zahmet çekmiş degiller Mollalar gibi. Nasıl ki insan yerde bir mal görse onun pek tadasında olmaz. Ama o malı eza ve cefa çekerek kazanmış ise. O mal gözünde çok kıymetli olur, çok tatlı olur. İşte Gavs da K.S. sofilerin muhabbetlerinden, istifadelerinden dolayı hep onların yanına giderdi. Derdi ki ben sofilerden çok istifade ettim. Sofilerden ettiğim istifadeyi Şahi Haznedan etmedim. Onlarla bulduğuşa, Muhabbet, teslimat ve aşklarını gördükçe, benimki de artıyor diyordu.

Şahi Hazne bir gün halifelerinden molla Muhammet-i Arisiye sordu Molla Abdülhakimi nasıl görüyorsun. Emek vermeye değermi ki emek verelim? Molla Mehmet Şeyh daha iyi bilir ama bana sorarsan gevşektir. Emek vermeye gelmez derim. Dedi, Bu cevaptan Şahi Hazne müteessir oldu, rengi kızardı, canı sıkıldı. Molla İbrahime dönerek sen ne diyorsun diye sordu. Molla İbrahim. Kurban bana sorarsan Molla Abdülhakime ne kadar emek verilirse değer derim dedi. Bu cevap Şahi Haznenin hoşuna gitti rengi açıldı keyfi yerine geldi neşelendi, Molla muhammede seni, çocuklarımmın hocası olduğun için bağışladım. Onların hatırına verdim. Sen git onlara kurban ol dedi.

Gavs zahiren Şahi Haznenin orada en edna olanı idi. Salıklarle bulunmaz. Daima sofilerin içine gider onlara hizmet ederdi. Kimsede ona kıymet vermezdi. Lâkin Şahi Hazne ondaki cevheri bilir. Onu iyi tanırđı. Gavs Alimlerle oturmaz. Onlarla yemek yemez. Sofilerle oturur onlarla yemek yer. Onlarla görüşürdü. Herkeste onu bir sofi olarak bilirdi. Hulefadan olduğunı bilmezlerdi. Yemeklerini hep sofilerinkinden yerdı. Gerçi Mollalarla sofilerin yemeği aynı idi ama ayrı ayrı çıkardı.

Şahi Haznenin halifesi Molla Salihin oğlu anlatıyor. Diyorki Şahi Hazneyi ziyarete gitmiştim. Evden çıkmasını bekliyordum, çıkınca gittim ziyaret ettim. Ve duasını rica ettim. Bana uzakta duran Gavsı gösterdi. Git ona söyle hem bana hem de sana dua etsin dedi. İşte Gavs'ın değeri Şahi Haznenin yanında böyleydi.

Gavs anlatıyor. Diyorki bir ara Şahi Hazne bana hiç iltifat etmez oldu. Öyle oldu ki iltifatlarına hasret kaldım. 20 - 30 gün kaldım orada, benimle ancak bir veya iki sefer konuştu. Bende çok merak ediyordum. Şeytan gelip vesveseye vermeye başladı. Bu ara Şahi Hazne sohbet edip dediki. Zahire itikat eden «Zahirden Bekliyen» maneviyattan alamaz. Maneviyata itikat eden zahirden alamaz. Bu sohbet üzerine vesvesem zail oldu kalmadı. Daha sonra iltifatlarına maz-

har oldum. Hatta bir ara bana Camiye geldiğin zaman benden uzak durma. Daima arkamda ve yakınımda bulun dedi. Bir seferinde de çağırıp benden uzak durma. Hep karşımda dur dedi. Gavs K.S.A. devamla; Anladım ki karşısında durup nazarlarını üzerimde toplamak istiyor. Bende ondan sonra safta arkasında ve her zaman tam karşımda bulundum. Buyuruyor.

Onların nazarları sohbetten daha faydalıdır. Meselâ Gavsi Hizani manevi tasarruflarını nazarlarıyla yapardı. Çok az sohbet ederdi. Camisinde 300 - 500 hatta 1000 kişi tolpandığı olur. Gavsi Hizani K.S.A. gelir yarım saat, 45 dakika veya bir saat oturur. Sonra hiç sohbet etmeden namazını kılar giderdi. Bazı zamanlar camiden çıt diye ses çıkmazdı herkes sükût ve sessiz oturuyordu, kimse bilmezdi ki camide adam vardır. Bazı zamanlarda bir acaib cezbe ve hararet meydana gelirdi. Hazrette öyleydi. Bazı kereler çok sohbetler eder. Sohbetleri Deniz dalgaları gibi ardarda gelirdi. Bazı kerelerde ağzından tek kelime çıkmadan gidene kadar öylece sükût ederdi. Namaz kılanı kadar sessizce otururdu.

Bu Nakşibendi Tarikati baha biçilmez bir tariktir. Kıymet biçilmez bir inci tanesidir. Maalesef insan kıymetini bilmiyor. Eğer adabına, talimatına göre, hareket edilirse. Ondan göreceği faydayı, istifadeyi. Hiç bir şeyde göremez. Bu insanı Allaha götüren en kestirme en emniyetli yoldur. Gerçi insanı Allaha ulaştırmak için pek çok milyonlarca yol vardır. Ama bunlardan en kısa en müstakim olanı Nakşibendi yoludur. Nasıl insan İstanbul'a gitmek isterse oraya giden 1000lerce yolun içinde en uygun olanını en kestirmesini seçiyorsa. Allaha götüren yolda da öyle davranması lazımdır. Bu yolda Nakşibendiden başkası olamaz. Nakşibendi olabilmek için. Hakkî Nakşibendi olabilmek için; insanın Adabına, şartlarına, talimatlarına göre hareket etmesi. Rabıtasına dikkat etmesi lazımdır.

Nakşibendi olduktan çok kısa zaman sonra yüzünü Allaha döndürmüş olduğunu görür. Öyleleri vardır ki samimi olarak Şeyhinin elini tutup tövbe ettiği andan itibaren, daha gusul edip adap ve talimat almadan Allahın evliyası olur. Evliyalar arasına karışır. Bu tarikatın bereketiyle. Onun için insan nakşibendi olmalı. Allah kimseyi Nakşibedi tarikatından taretmesin.

SOHBET : 9

İnsan için en büyük tehlike ömrünün sonundadır. Ömrünün evveliyatı pek mühim değil. Mühim olan ömrünün nihayeti, sekarat zamanıdır. Her kim ömrünün nihayetinde imanını kurtarırsa artık o ebedül ebed rahata kavuşmuş, kurtulmuştur. Şayet ömrünün sonunda hüsnî hatime nasib olmazsa, imanını kurtaramazsa neuzibillah. İsterse evveliyatı Gavs isterse kutup olsun. Ne faydası olur kendine? Eğer ömrünün sonunda iman nasip olmaz haşa, haşa küfürle giderse Evveliyatında Gavs olması, evveliyatında kutbul aktap olması ne işe yarar?

Onun için insan ömrünün sonunu iyi getirme çareleri aramalı, kendini günahlardan muhafaza etmeli. Amellerinden geri kalmamalı. Her zaman taat ve ibadette olmalı. Şeyhine bağlı olmalı. Tesbihini devamlı çekmeli ki hüsnü hatimeye kavuşsun. Nitekim Rabbül Aleminde ayeti kerimesinde «VEL AKİBETU LİL MÜTTEKİN» buyuruyor. Yani akibet, hüsnühatime. Muttaki olanlar içindir. Takva sahibi, taat ve ibadet sahibi olanlardır kurtuluş.

Taat ve ibadetini eksiltmiyerek artıran, ömrü uzadıkça taat ve ibadetlerini ziyadeleştiren kimse muttakilerden yazılır. Ancak muttakilerden yazıldıktan sonra yukardaki ayette zikredilen hüsnü hatimiye iyi akibete kavuşabilir. Hiç bir iş tembellikle olmaz. İster dünya işi, isterse ahiret işi olsun. Ciddi ve samimi olması lazımdır ki muvaffakiyet olabilsin. Meselâ dünya işinde insan 1 saat çalışır, 1 saat çalışmazsa, 1 gün çalışır, bir gün çalışmazsa, Haliyle işler aksar ve muvaffak olamaz. Ahiret işide, aynen böyledir. Her kim işi tembelliğe dökerse, Muhabbeti kesilir, Allah yoluna sevgisi aazlır, gafleti artar, günah işlemek Allahın emirlerine karşı gelmek ona kolay gelir. Tereddi ede ede nihayet günün birinde Allah yolunu terk eder. İnsan ciddi davranır, fırsatları zamanını değerlendirirse o zaman muhabbeti artar, aşkı çoğalır. Artık şeytanda onu aldatamaz.

Çok zor, çok zahmetli, bir dünya işini, samimi ve ciddi çalışıp, Bütün gayretiyle uğraşan kişi nasıl başarabilirse. Ahiretede gönülden bağlı. Hakiki olarak sarılan kişi mutlaka başarılı olur.

Ulemanın en meşhur ve büyüklerinden olan İbni Hacer ilme, tahsile ilk başladığı sıralar okuduklarından pek bir şey anlamamış. Bir gün su kenarında dolaşırken suyun gelip mağara şekline getirdiği bir kaya parçasıyla karşılaşır. Gördüğü manzara karşısında ibret gözlüğünü takarak tefekküre dahıyor. Diyorki bu kadar yumuşak olan su, bu koskocaman kayayı ancak azim ve sebatıyla delebilir.

Demekki azmin elinden bir şey kurtulmaz. Derhal o taştan ilhamını alarak bütün gayretiyle kendini ilme veriyor. Neticede ta bu güne kadar ilmi hürmet görmeye devam eden, bir alim oluyor. İlhamını aldığı taştan dolayı kendisine taş oğlu manasına gelen İbni Hacer deniliyor. Demekki kendini ilkin ciddi olarak ilme vermiyordu. Ne zaman ki yumuşak suyun çok sert olan kayayı deldiğini görünce gafletten sıyrıldı samimi olarak sa'ye sarıldı. Ve nihayet ilmi zamanımıza kadar gelen bir alim oldu.

İşte Allah yoluda böyledir. Her kim tembellik eder, ciddi çalışmazsa. O kimse hakiki müttaki, hakiki iman sahibi olmaz, imanı kâmil olamaz. İmanında noksanlık meydana gelir.

Her kim ki ciddi ve hakiki olarak davranırsa. O zaman o kimse nin imanı kemale erer. İmanı erdikten sonra şeytanda kolay kolay imanına zarar veremez.

Kim ki müslümanlığında samimi, taat ve ibadeti daha çoksa. O Allahın yanında daha makbuldür. Bu dünyada bulunmak. Allah yoluna girmek, rızasını tahsil etmek için büyük bir fırsattır.. İnsan ölüp gittikten sonra o çok büyük fırsatı kaçırmış olur. Artık amel yapmaya kazanç temin etmeye gücü yetmez.

Bütün kazançlar, Allah rızasında, salih amellerde toplanır.

SOHBET : 10

Rabbül Alemin mahzun kalplerdedir. O mahzun kalb sahibi kimseleri sever. Çünkü mahzun kalpler daima Allaha bağlıdır. Mahzun kalbler her an için Rabbine karşı tazarruda ve yalvarıştadır. Onlar daima Allahla olurlar.

Keyf ve sefayla ferah dolu olan kalbler dünya kalbleridir. Dünyaya bağlı, dünyayla dolu olan kalblerden Rabbül Alemin uzaktır. Bu tip kalblere girmez Rabbül Alemin. Çünkü, keyfi, zevki, sefası dünya ile. Allahtan hiç haberi bile yoktur. Böyle kalblerin, insanın Allah'tan haberi olmazsa Rabbül Aleminin de ona iltifatı olmaz. Nasıl insan Allahı terkederse Allahta onu terk eder.

İnsanın kalbi hep mahzun olmalı. Rabbine yalvarış, rica ve tazarru içinde bulunmalı. Kişi ne kadar mahzun, ne kadar nefsinden ve benliğinden uzaklaşmışsa Allahın yanında o kadar makbul ve alidir. Zalim olan, zulüm eden kişinin, Zevk ve sefa peşinde olan kişinin haliyle Allah'tan haberi olmaz.

İnsanın kalbi daima Allaha bağlı olmalı, daima Allah insanın aklından fikrinden çıkmamalı. Şayet böyle olmazsa yazık olmuş olur.

İnsan fakir olmalıdır. Rabbül Alemin hep fakirlerledir. O fakirleri sever, fakirlikten kasıt nefis ve benlikten fakirliktir. Dünya malından dolayı fakirlik değil. Keyf ve sefa ehli olmamaktır. Süleyman Peygamber A.S. Rabbül Aleminde dünya malı ve mülki istemişti. Duası müstecab olmuş Rabbül Alemin ona çok dünya malı ve saltanatı vermişti. Dünya malı ve mülkü sebebiyle. Süleyman Peygamber cennete diğer peygamberlerden 50 sene sonra girecektir.

İnsanın nefis ve benliğini yok etmesi lâzımdır. İnsanın kendini görmemesi lâzımdır. Her kim kendini, benliğini görürse o Rabbül Aleminde uzaktır. O Rabbini göremez, bulamaz.

İnsan kendini aşağı görmelidir. Bütün mahlukatı kendinden üstün görüp, Kendini hepsinden aşağı mülâhaza etmelidir. Şahi Hazne Gavsı yazdığı mektuplardan birinde: İnsan nefisini kâfirden bile aşağı görmelidir demişti. İnsan kendini her şeyden aşağı görmesi lâzımdır. Çünkü hiç kimse son anda iman nasip olup olmayacağını bilemez. Bakarsın son anda küfürle gider. Diğer taraftan bir kafirde son anda iman nasip olurda. Rabbül Alemin onun bütün günahlarını af eder. Ehlullah olarak Rabbine ulaşır. İşte böyle, insan kendini görmemeli. Hiç bir şey olmadığını bilmeli.

Nefsini gören, kendinde büyüklük his eden kimseyi Rabbül Alemin sevmez. Şeytanın helak sebebi, küfre gitmesinin sebebi, Nefsini görmesi değilmiydi? Halbuki çok amel etmiş, mukarreb meleklerdendi. Şeytan, dergahi İlahiye yakın, meleklerin büyüğünden idi. Kendisinde nefsin meydana gelmesi Küfrüne sebep olmuştu. İnsana en büyük zararı veren nefistir. Onun kadar zarar veren başka bir şey daha yoktur. Onun için insan nefissiz olmalı, kendini yoklukta görmeli. Nefsi ademde «Hiçlikte» olmalıdır. Evradi Nakşibendiyenin tümü. En büyük zarara sebep olan nefsi yok etmek içindir. Nefis olduğu müddetçe bir şeye sahip olunamaz.

Nefsin sebep olduğu zararların en çoğu Rabbül Aleminin insan vücudunda halk ettiği letaifler üzerindedir. Nefs onları zamanla tebdil ederek yaradılış gayesinden uzaklaştırır. Dünyaya, Dünya işlerine yöneltir. Onun içindir ki nefis olduğu müddetçe insan bir şey olamaz. Binaenaleyh daima insanın ayağı nefsin göğsünde bulunmalıdır ki baş kaldırmaya gücü yetmesin insan kendini aşağı ve noksan gördükten sonra. Ancak nefis ölür. Hakkı hayatı kalmaz.

Saadati Nakşibendinin nisbetleri nefsi olmyan, kendini yoklukta gören, ihlak ve teslimiyet sahibi kimselerin üzerine saçılmıştır. Mürşidi kâmil hep onlar tarafından seçilmiştir. Hazrette onlardandı.

Hazret Seydanın yanında amel ederken, Ameli nihayetlere gelmişken Seyda hastalandı. Artık son demleriydi. Hazrette çok üzülüyor, çok ağlıyordu. Bir ara gözlerini açan Seyda baktı ki Hazret gözlerinden yaş boşaltarak ağlıyor. Sordu Diyo Dedi (Hazreti öyle hitap etmişti. Malum Şeyh Muhammed DİYAÜDDİNDİR lakabı) Neden böyle yaş akıtıp ağlıyorsun. Hazrette edeyle. Niçin ağlamıyayım? İnsanın babası çok büyük bir tüccar olurda. Dünyasını değiştirirken evladı babasının malından istifade edemezse, mirasına varis olamazsa ondan daha acı bir şey olurmu? cevabını verince. Seyda: Vallahi ben seni diğerlerinden hiç tefrik etmedim. Halk gözümde ne idiyse sende oydun. Mamafih Şeyh Fethullah seni diğerlerinden tefrik edecek buyurunca. Aldığı bu işaret Hazrete kâfi geliyor. Babası Seydai-Taği vefat ettikten sonra. Şeyh Fethullah verkanisi Hazretlerine intisab edip hizmetine giriyor. Ona çok uzun ve yorucu hizmetlerde bulunduktan 1-2 sene sonra irşat makamına geçip Babasının yerinde oturarak irşada başlıyor.

İşte Şeyh Fethullahın Hazrete yaptırdığı, hatta diğer Seydanın hulefası tarafından itirazla karşılanan bunca ağır hizmetler onun nefsinin öldürülmesi içindi. Malum nefis ölmeyene kadar insanda bir şey meydana gelmez.

Gavsi Hizaninin hulefası arasında da nefsi en noksan olan Seyda idi. Tahsili sadece camiye kadar olduğu halde hulefanın en gözdesi idi. Halbuki Şeyh Halidi veleki ondan çok daha alimdi. Zamanının en büyük alimiydi. Gavs bile ona Seyda diye hitap ederdi. Kendisine ilmin ne kadardır diye sorduklarında. Nefis yapmıyayım kendime. İlim şeriatıta İbni Hacer kadar vardır. Nahv de ise Seyyid Şerif kadar mollayım derdi. Molla Abdurrahman Mecunide ona yakın bir alimdi. Halbuki Şermuniye kadar okuyan Seyda Hulefanın en fakiri olması sebebiyle Gavsın bütün nisbeti onun üzerinde toplanırdı.

Şahi Haznede Hazretin yanında aynı durumdaydı. Hulefanın en ednası Şahi Hazne idi. Gavs da aynı yolu takip etmişti. O da zahiren hulefanın en ednası idi.

Şahi Hazneyi ziyarete giden Gavs bir seferinde ta Gercuşa kadar gittiği halde hududun kapalı ve tehlikeli olması sebebiyle geri dönmüştür. Bir müddet sonra tekrar ziyaret kastiyle yanında bir sofi olduğu halde yola çıkıyor. Hudut köylerinden birine uğruyor orada Seyyid Ahmet isimli Şahi Haznenin bir etbaini rehber olarak almak istiyor. Seyyid Ahmedin evine gidiyor evde yokmuş, oturup bekliyor gelmesini. Akşam oluyor Seyyid Ahmet çiftten dönünce misafirleri olduğunu görüyor. Onlara ikramda bulunduktan, akşam yemeği arz ettikten sonra misafirliklerinin sebebini soruyor. Gavs diyor ki gelmişiz bize rehber olasında Şahi Haznenin ziyaretine gidelim. Ev sahibi Zahiren gitmek istemez görünür. Ama aslında beraber gitmeyi çok istemektedir. Ve ziyaretlerini şöyle anlatır: Sonradan ahiret kardeşi olduğumuz Gavs gelmişti onları Şahi Hazneye götürmemi istiyordu. Yol bilmiyoruz, garibiz bize rehber ol diyordu. Kendisini görür görmez sevmiştim. İçime muhabbeti doğmuştu. Fakat ağırdan almak istiyordum. Hayır gelemem işim var, talram sürülecek, bağım sahipsizdir dedim. Çok ısrar ettiler, ne ücret istiyorsan ödiyelim dediler. Ben yine ağırdan aldım kusura bakmayın gelemem dedim. Halbuki sabah olsunda bir an evvel gidelim diye sabırsızlanıyordum. Fakat benim mazeret beyan etmem karşısında onların ısrarları, ricaları, yalvarmaları muhabbetimin dahada artmasına vesile oluyordu. Nihayet Gavs: Hatta hayvanda kirala öyle gidelim. Bak ayaklarımın altı yara olmuş zaten dedi. Ben neyse şimdi yatın hele bir sabah olsun görelim dedim. Sabah oldu daha güneş doğmadan gittim hayvanları temin ettim getirip kapının önüne bağladım. Sabah yemeklerini hazırhıyarak yanlarına gittiğimde Gavs haydi ne oldu? Neye karar verdin, bizi götürecekmisin? diye hemen sonra. Ben tabii gideceğiz, yemeğinizi yiyin. Hayvanlar dışarda sizi bekliyor deyince. Çok sevindi, çok neşelendi. Yemeklerimizi yiyip hemen yola çıktık.

Ben şimdi Şahi Hazne Gavsî görünce çok sevinecek, keyfi gelecek diye içim içime sığmıyordu. Nihayet hududu geçtik bir müddet dahaladı, 10-15 dakika kadar yürüdü. Bende bunlar serhat halkıdır. Hava ehlidirler. Her halde taharet alacakta ondan azaklaşıyor diye düşünürdiler. Her halde taharet alacakta ondan uzaklaşıyor diye düşünüyordum. Fakat aradan uzun bir zaman geçtiği halde gelmeyince meraklandım. Arkası sıra gittim. Baktım ki oturmuş, kendini yere atmış ağlıyordu ağlıyordu. Hayır ola Molla Abdülhekim? Ne olmuş niçin ağlıyorsun? dedim. Ben gelmiyorum köye dedi. Ben necis, kötü, pis kimseyim Şahi Haznenin yanına gelmeye, Camisine girmeye lâyık değilim diye yakınıyordu. Ben bırak bunları haydi gidelim diye ısrar ettikçe o gelmemekte direniyordu. Baktım ki hoşlukla olmayacak. Kolundan tuttum, elime ağacımı aldım. Vallahi gelmesen seni döve döve götürürüm. Beni işimden gücümnden ettin şimdi de gelmiyorum diyorsun dedim. O zaman güçlü kuvvetliydim. 5 kişiyle boy ölçüşecek durumdaydım. Zorla kaldırdım kendini yola devam ettik. Bu ara benimle muhabbetim kendine daha da falzalaştı. Nihayet Şahi Hazneye vardık. Önce ben gittim ziyaret ettim. Şahi Hazneye kurban beraber getirdiklerim. Serhat halkından, falan yerdendirler diye arz edince. Şahi Hazne yüzünü buruşturup. Bu pisleri niye getirdin? Kim sana getir dedi? diye beni payladı. Derhal muhabbetim zail oldu onlara karşı. Ben takdir bekliyorken tekdir edildim diye nefsim kırıldı. Benden sonra Gavs ve sofide gidip ziyaret ettiler. Daha sonra namaz kıldık. Namazdan sonra Şahi Hazne eve gitti. Bir müddet gelip beni çağırdılar. Gel Şahi Hazne çağırıyor dediler gitim huzuruna, bana ben Molla Abdulhakimi tanıyorum. O hazretin salikidir. Bilvanisi Seyyitlerindendir. İyi ettin onları getirdin. Onlar burda kaldıkları müddetçe sende burda kal diye emir buyurdu.

O zaman ben. Beni ilkin niçin azarladığımı anladım. Çünkü onları getirirken nefsim gurur duyardı. Nefsime kırmak için o sözleri söylemişti.

Şahi Hazne bir gün haydi bütün mollalar gidip çalışınlar diye emir buyurmuştu diye Gavs anlatıyor. Diyor bende mollalarla beraber çalışmaya gittim. O gün akşama kadar, çamur yaptık, kerpiç kestik çalıştık. Ertesi gün ise. Bu sefer sofiler çalışmaya gelsin demişti. Ben tekrar gittim çalışmaya. Sofilerle beraber çalışırken Şahi Hazne geldi. Beni sofilerle beraber çalışır görünce. Sende mi çalışmaya gelmişsin? diye sordu. Evet kurban dedim. İyidir, iyidir buyurdu. Hizmetin sevabı pek çoktur. Sadata hizmetin sevabı amel-den daha çoktur. 3-4 derece daha faziletlidir. Meselâ insan 5 bin vird çekse. Vird devam ettiği müddetçe sevabıda devam eder. Virdi bitince sevabıda kesilir. Hem virdte nefsin vücud bulma tehlikeside

vardır. Şayet nefis amele karışır, o ameli imha etmiş olur. Fakat çalışmada hizmete nefis vücut bulmadığı gibi bilâkis kırılıp rezil olur. Nefs ise, çalışmaya girmediği gibi aksine çalışmayla alçalır, kırılır ve rezil olur. Yapılan hizmeti bazen 5 - 10 sene devam eder. Hatta 1000 sene devam etmesi mümkündür. Duvara bırakılan bir kerpiç duvarda kaldığı müddetçe hizmete vesile olmuş olur. Yapılan iş kaldığı ve devam ettiği müddetçe hayır ve hasenatın yazılmasına devam edilir. Hemde içine, asla nefis ve benlik karışmadan. Çalışmada iki menfaat vardır. Birincisi nefis alçalır, rezil olur ve kırılır. İkincisi ise yapılan iş devam eder. Ama diğer amel öyle değil. Meselâ vird yapıldığı saat menfaat verip sona erdiğinde de menfaati kesilir.

Gavs K.S.A. hizmet olduğu müddetçe, biz farz namazların dışındaki namazları terk ederdik. Hizmet olduğu müddetçe başka amel yapmazdık biz, hatta virdimizi bile terkederdik. Yapacak işimiz olduğu müddetçe. Ancak yapılacak hizmet bulunmadığı zamanlar diğer vazifelerimizi yapar, virdimizi çekerdik buyuruyordu.

Mevlana Halit'te uzun hizmetlerde bulunmuş. 14 sene devamlı hizmet etmiştir. 7 sene tekkenin suyunu taşımış, 7 sene de tuvaletleri temizlemiştir.

Bu Nakşibendi Sadatının hepsi menfaat elde etsinler diye hizmet görmüşlerdir. Çünkü onlar hizmette ne büyük menfaatlar olduğunu biliyorlardı. Nefsin zebun ve rezil olması için hizmetin ne kadar faydalı olduğunu biliyorlardı.

Şahi Haznenin oğlu Şeyh Masum: Eğer münkirlerden olmasaydı salıklere amel olarak hizmetten başka bir şey vermezdim diyor.

İmami Rabbani K.S.A. Hazretlerinin bir sakisi vardı ki, 17 - 18 sene gibi uzun müddet tekkenin suyunu taşıyarak hizmette bulunmuştu. Bir gün yaptığım hizmetin karşılığını görmedim. Bir menfaatom olmadı diye düşünerek. İmami Rabbani çıkarırken arkasından yetişip. Kurban müsaade ederseniz artık eve gitmek istiyorum. Bunca sene hizmet ettiğim halde bir şey kazanamadım. Avare ve elim boş diyerek müsaade istiyor. İmami Rabbani Müsaade edince oradan ayrılıp yola koyuluyor. Bir iki gün yol gittikten sonra. Bir akşam üzeri bir dağın petesine çıkıp barınacak yer bir ışık falan ararken, Bir mağara görüp içeriye giriyor. İçeride 3 abid varmış, malum eskiden abidler vardı. Halktan uzaklaşır kendini ibadete verirlerdi. Sofi barınmak üzere abidlerin yanına giderek misafirleri oluyor. Akşam namazından sonra abidlerden birisi bir diğer mağaraya gidip biraz eğlendikten sonra elinde sofinin daha evvel hiç yemediği ne-

fasette gayet güzel yemeklerle donatılmış bir sofrayla dönüyor. Yemekler o kadar güzelmiş ki, hiç dünya yemeklerine benzemezmiş. Yemeklerini yiyorlar. Sabah olunca. Bir diğer abid ikinci mağaraya gidip biraz eğlendikten sonra Aynı nefasette bir sofrayla dönüyor. Sofi bir kaç gün orada kalıyor. Görüyorki her gün bir abid mağaraya girip üstü çeşitli yemeklerle süslü sofralarla dönüyor. Nihayet 4 üncü gün abidler. Hadi sofi bu gün yemek sırası senin sende bize yemek getir diyorlar. Olur peki getireyim. Yalnız söyleyin bana yemeği nereden ve kimden getireceğim deyince. Abidler: Diğer mağaraya git Allahtan iste sana sofraya ikram etsinde getir deyince. Sofi şaşırıyor. Aman, yaman ben bildiklerinizden değilim. Beni affedin böyle bir şey yapmak benim haddim değil diyorsa da dinletemiyor. Hayır bu gün sıra senin mutlaka sen gideceksin diyorlar abidler. Çaresiz kalkıyor. Mağaraya girmeden soruyor. Diyor ki bari söyleyin. Siz nasıl dua ediyorsanız bende o duayı edeyim. Abidler peki diyorlar. Bunu sana öğretiriz. Biz mağaraya girince 2 rekat namaz kılıp boynumuzu bükerek ellerimizi açıyoruz. Ve diyoruz ki Ya Rabbi sen İmamı Rabbaninin sakisinin hürmetine bize yiyecek bir şeyler ihسان et. Gözümüzü açtığımız zaman bakıyoruz ki soframız gelmiş hazırdır. Sofi artık gidiyor mağaraya. 2 rekat sünnet kıldıktan sonra boynunu bükerek aynı duayı yapıyor. Gözünü açtıktan sonra bakıyorki sofrası yanında hazır duruyor. Hemen alıp abidelerinin yanına dönünce onlar işte bak sende yemek getirdin. Hem de bizimkinden daha nefis olarak. Sofi sessizce yemeğini yedikten sonra vedalaşarak abidlerden ayrılıyor. Derhal yolunu değiştirerek gerisin geriye köye dönüyor. İmamı Rabbaninin yanına varıp el bağlıyor. İmamı Rabbanini gülümseyerek. Ancak gördükten sonra inandım öylemi? Haydi gel otur şimdi diyor.

Şahi Nakşibendi zamanında da böyleydi. Devamlı iş çıkarırdı. Senede bir kere evini yıktırıp. Sonra tekrar yaptırırdı. Onlar hizmetten mahrum olmasın diye. Devamlı hizmet çıkarırdı. Bir gün kurban ev sağlandı. Hiç bir şey olmamış. Neden acaba yıktırıp tekrar yapıyorsun diye sorulunca. Ben menfaat görsünler diye böyle yapıyorum. Benim gayem ev değil. Gayem hizmetten istifade etmelerini temin etmektir buyuruyor.

SOHBET : 11

İyi ve kötüyü biri birinden ayırt edemiyene deli denir. Deli iki türlü olur. 1. Dünya delisi: Bunlar üstlerini başlarını yırtarlar, abuk sabık konuşurlar, lüzumsuz şeyleri söylerler. Boş işlerle uğraşırlar. Çünkü akıldan yoksundurlar. 2. Ahiret Delisi: Ahiretle ilgili iyiyi kötüyü ayırt edemiyen. Yüzünü Allaha çevirmiyen; Allahın hakikat yolunda gitmiyen kimselere denir.

Bunların başında büyük bela bulunur. Büyük azap onları bekler, bunlar iyiyi, kötüyü; kârı, zararını bilemezler. Dünya delisinin dünya işleriyle ilgili iyi ve kötüyü bilmediği gibi. İşte gerçek deli bu gibi kimselerdir. Çünkü: İyi yolu, kötü yolu bilmemektedirler; Allahın emirlerine muhalefet etmektedirler; Günah işlemekte, hata yapmaktadırlar. Nasıl dünya delisi keyfine göre hareket ediyorsa, ağzına her geleni söylüyorsa, canının her istediğini yapıyorsa. Ahiret delisi, hakiki delilerde aynen öyle. Her istediklerini yapmakta, günah işlemekte. Allahın emirlerine uymamaktadırlar. Rabbül Aleminde böylelerine büyük azap hazırlamıştır.

Dünya delisine gülünüyor, alay ediliyor. Aklına işine şaşılıyor. Deli olduğu biliniyorsa. Ahiret delisi içinde durum aynıdır.

İnsan iyiyi kötüyü bilmelidir. Sonunu düşünmelidir. Haşa Rabbül Aleminin sözünde muhalefet olmaz. Onun dediği hiç bir şeyde haşa hilaf çıkmaz. Her dediği doğrudur. Öyleyse Rabbül Aleminin şu ayeti kerimesini akıldan çıkarmamak lazım. «KÜLLÜ NEFSİN ZAKATÜLMEVT» Herkes mutlaka ölecektir. Hiç kurtuluş yok ölmü herkes tadacaktır. Kim çıkıpta haşa Allahın bu sözünün ashı yoktur diyebilir? Asla hiç kimse böyle bir şey diyemez. İşte Allahın her emride bunun gibi itiraz kabul etmez.

Madem ki Rabbül Alemin sizi mutlaka öldüreceğim. Ölümü tadacaksınız demiş. O halde bütün dünya doktor olsa, operatör olsa hepsi bir araya gelip. Bütün imkânlarını kullansalar. İmkânı yok çare bulamaz. Ölümüne mani olamazlar. Ne hastanın ve nede kendilerinin ölümünü durduramazlar. Nasıl bunda herkes ittifak halindedir. Şüpheye yer yoktur. Aynen öylede Rabbül Aleminin bütün emirlerinde de şüpheye Mahal yoktur. Öyleyse Rabbül Alemin'in «Her kim ki emrime muhalefet eder yolundan gitmezse onlara büyük azap vereceğim. Onlardan yaptıklarının hesabını soracağım. Çünkü her yaptıklarınızı yazmaktayım yanımda hiç bir şey kayb olmaz» sözünde mutlaka doğrudur, gerçektir.

Bunları kabul eden. Evet Allahın sözünde haşa muhalefet olmaz diyen her kişi. Bunları tasdik ettiği halde Allahın emirlerini tutmuyorsa o gerçekten delidir. İşte hakiki deli odur. Rabbül Alemin ben böyle kimseleri cehenneme atıp orada yakacağım buyurduğuna göre. Onlar için asla kurtuluş ta yoktur.

Ehlullah olan zatlar, Allah evliyaları tam bir itikat üzeredirler. Allaha peygambere, peygamberlerin sözlerine, Kur'ana ve Kur'anın içindeki emirlerin cümlesine itikat ederler. Hiç bir zaman muhalefette bulunmazlar. Onlarda kanaat hasıl olduğu içindir ki muhalefet ve emre itaatsizlik etmezler. Günah işlemezler. Tabii ki Rabbül Aleminde onlara ikramlarda bulunur.

Onlar Allah yoluna devam etmişler, Allah yolunda çalışmışlar. Rabbül Aleminde onlara hakikati ihsan etmiş. Nitekim Rabbül Alemin «FA'BUT RABBEKE HATTA YE'TİNEKEL YAKİN» Bana ibadete devam edin taki sizde yakın hasıl oluncaya kadar, emirlerimde en ufak bir şüpheye yer kalmayınca kadar buyuruyor.

Ameli salih ve Allah rızası, Allahın emirlerine olan itikatla sabitleşir. İnsan yüzünü Allaha döndürdükten sonra kendisinde halter zuhur eder. Allahın cemalini görenler olur. Kendisine cennet ve cehennem gösterilenler bile bulunur.

Malûm fena fillâha-ulaşan büyük evliyalar itikatlarının tam, imanlarının kamil olması sebebiyle bu yüksek makamları kazanmışlar, nihayet ulaşmışlardır.

İnsanda hakikat meydana geldikten sonra. Daha fazla kamil itikata ulaşır. Allahın emirlerine muhalefet etmemeye çok daha fazla riayet eder. Allahın emirlerine karşı gelemez artık.

İnsanın yaptıkları hep itikatının tamam olmadıgındandır. İnsan günah işledikçe, emirlerine uymamazlık ettikçe. İmanı zayıflar, itikati azalır. Öyle Ya Rabbül Alemin amele devam edin taa sizde hakikat meydana gelip itikatınız kemale erinceye kadar buyuruyor.

Şahi Nakşibendi zamanında bazı alimler arasında ihtilaf meydana gelmişti. Bir kısmı Dünyada Allahın cemalini görmek mümkündür. Derken diğer bir kısımda hayır Dünyada cemalüllahi görmek mümkün olamaz diye iddiaya girmişler. Biri birini ikna edemeyince. Hakem olarak Şahi Nakşibend K.S.A. Hazretlerini seçmişler. Gidelim Şahi Nakşibende o ne derse her iki tarafta razı olsun, kabul edelim demişler.

Gitmişler Şahi Nakşibende. Kurban demişler, bir ihtilâfımız var. Kısmen Allahın cemalî dünyada görülebilir diyorken. Diğer bir kısım ise aksini iddia ediyor. Sizi hakem tayin ettik. Ne hüküm verirseniz hepimiz kabul edeceğiz. Bizi aydınlatır, tenvir edermisin? Diye ricada bulunmuşlar. Gerçi Allahın Hakikatini kimse göremez. Hakikate hiç kimsenin ermesi mümkün değil. Ancak Peygamberler A.S.V. gördüğü halde gine de hakikatine tam erememiştir.

Evet Şahi Nakşibend gelenlere. Allahın cemalini görmek mümkündür. Diyenler kalkıp gitsin. Allahın cemalî görülemez diyenler ise burada bir hafta kalsınlar buyuruyor. Görülür diyenler kalkıp evlerine gidiyorlar. Görülmez diyenler ise orada kalıyorlar. Şahi Nakşibend K.S.A. kalanlara vazife veriyor. Artık ne vazife veriyorsa. Onlarda aldıkları vazifeye göre amel ediyorlar. Bir hafta sonra cemalüllaha ulaşp. Cemalullahla şerefleniyorlar. İtikatlarını düzeltip oradan ayrılıyorlar.

Allah evliyalarında böyle çok keşif ve keramet bulunur.

Eba Yezidi Bestami K.S.A. nin bir etbai bir gün gelip kendini ziyaret ettikten sonra. Kurban müsaade olursa bir sorum var diyor. Ebayezidi Bestami müsaade edince soruyor. Kurban diyor Şeyhin hakkı nedir? vazifesi nedir? Ve müridin hakkı nedir? diyor. Ebayezidi Bestami: Çok büyük bir soru sordun sen. Sorduğun çok büyük bir sırdır. Cevabı ancak ihtiyaç hasıl olduğunda verilir buyuruyor. Mürit tekrar soruyor. Diyor kurban ihtiyaç hasıl olduğunda dediniz. İhtiyaç nedir? Ebayezidi Bestami bu sorusuna karşılık kendisine bir mektup uzatarak. Al bu mektubu İstanbul'a Sultan Mahmud'a götür diye emir ediyor. Mürit derhal mektubu alarak dışarıya çıkıyor ve yola koyuluyor. Halbuki müridin böyle bir yolculuğa hiç hazırlığı yok. Ne parası var, ne azığı var, ne de bineği var. Buna rağmen mürit hiç tereddüt etmeden yaya olarak, bineksiz, parasız, pulsuz, hazırlıksız, çıplak olarak Şeyhinin ağzından söz çıkar çıkmaz derhal mektubu alarak yola koyuluyor. 2 aylık bir yolculuktan sonra İstanbul'a varıyor. Mektubu Sultan Mahmuda takdim ediyor. Sultan Mahmud mektubu alıp okuyunca öpüp başına koyuyor. Sofiyede: Sen yoldan gelmişsin yorgunsun haydi istirahat et diyor. Arkasından da bir cariyeye çağırarak. Git bak sofinin neye ihtiyacı var. Ne yemek istiyorsa hazırla. İstirahatini temin et diye emir veriyor. Cariye sofinin kaldığı odaya gidip canın ne yemek istiyorsa söyle hazırlıyayım diye sorunca. Sofi: Yoldan gelmişim boğazım toprak dolmuş. Şöyle tatlı cinsinden, pekmezli bir şeyler hazırlada yi-

yeyim diyor. Cariye kadın ateş yakıp istediklerini hazırlamaya başladığında. Şeytanda gelip sofiye vesvese vermeye başlıyor. Şehveti tepreniyor. Başını kaldırıp kadının saçlarına, güzelliğine bakınca dayanamıyor elini kadının uzun ve güzel saçlarına dokunduruyor. Dokundurunca şeytan daha da vesvese vererek şehvetini galebe getiriyor. Sofi hemen yerinden kalkarak niyetini tam bozmuş olarak kapıyı kapatıyor. Artık kadınla zina arzusundadır sofi. Tam o sırada Birde ne görsün duvar iki parça olup içinde Ebayezidi Bestami, üzerinde cübbesi, başında sarığı olduğu halde heyetiyle beraber çıkmamış mı? Sofi kendinden geçerek bir nara atıp yere yıkılıyor.

Ebayezidi Bestami K.S.A. sofiye dönerek ey gafil ne yapıyorsun? Yusuf ile Züleyhanın başına gelen fitne şimdi de senin başının üzerindedir. Diyor. Sofi bir müddet yerde kaldıktan sonra akli başına gelip kalktığında bakıyordu kimseler yok. Sabah olunca Sultan Mahmuda gidip mektubunun cevabını alıyor. Tekrar gerisin geriye yola koyuluyor. 2 ay gidiş, 2 ayda geliş olmak üzere tam 4 ay sonra mektubun cevabını getirip şeyhine veriyor.

Ebayezidi Bestami. Ha geldinmi? diyor. Evet kurban geldim diye sofi cevap veriyor. Ebayezidi Bestami. İyi güzel. Sen gelene kadar bende sorunun cevabını hazırladım. Şeyhin mürit üzerindeki hakkı: Her ne söylerse itirazsız, acizlik göstermeden hemen yerine getirmek. Senin yaptığın gibi. Demedin ki yayayım bineğim yok, demedin ki parasızım azığım yok. Demedin hazırlıksızım azığım yok. Demedin hazırlığım yok. Derhal 2 aylık yola revan oldun.

Müridin şeyh üzerindeki hakkına gelince: Onu hatalardan, günahlardan, emre uymamazlıktan muhafaza etmek korumaktır. O da benim seni günahattan koruduğum gibi der.

Mürit sadık olduğu müddetçe, tarikat hakikatlerine riayet ettiği müddetçe. Mürşidi kâmilî onu muhafaza eder. Her gün, her zaman onun imdadına yetişir. Eğer bunun aksi olursa. O zaman hata noksanlık müridin kendindedir. Mürid hatayı kendinde araması lâzım gelir.

Gavs, K.S.A. bir seferinde sohbet etti buyurdu ki, Gavs-i Hizani K.S.A. tesbihat yaparken tebessüm etmişti. Orada kendisiyle serbest konuşabilenlerden birisi vardı. Sordu kurban dedi. Senin hiç böyle adetin yoktu. Tebessüm etmenin sebebi acaba ne olabilir? Gavs şöyle buyurdu: Bir müride kadın botan çayında yıkanyordu. Saçını tararken tarak saçına takılıp kaldı. Camı acıdı. Benden istidat istedi. İşte bende ondan dolayı tebessüm ettim.

Şeyh Ahmedî Rufai K.S.A. Hazretlerinin talebelerinden Siirtli Molla Halil şöyle nakil ediyor. Diyor ki: Bir gün hocamla ders yapıyorduk. Dışarda birisi belirdi. Pencerenin önüne gelip, Hocama Seyyid Ahmet acele durma gel diye seslendi. Hocam hemen kalkıp ayak-kabısını giyerek dışarı çıktı. Aradan bir müddet geçti. Tahminen 10-15 dakika kadar. Hocam Şeyh Ahmedî Rufai döndü. Ben Seyda nereye gittin böyle? diye sordum. Bana cevaben. Beni çağırmanı tanımadın mı? dedi. Hayır vallahi tanıyamadım dedim Hocam: O Şeyh Abdulkadir Geylani idi. Geldi beni çağırdı dedi. Ben tekrar sordum; Sizi niçin çağırdı? Nereye gittiniz diye. Şöyle cevap verdi: Beni çağırdı. onunla arap şehrine gittik beraber. Ağalarını bana gösterdi abdest bozuyordu. Dediki ben bunu vurup öldüreceğim ama olmuyor. Çünkü maneviyattayım ben. Ama onu küfür üzerine bırakacağım. Sen vur onu öldür dedi. Bende kılıcım la vurarak öldürdüm ve döndüm.

Molla Halil devamla. Hocamın bu sözlerine pek inanmadım. bir şeyde diyemedim tabii. Fakat dersim bitince hemen not aldım. Gününü saatını yazdım yanına. Bu işi tetkik etmeye karar verdim. Bu işin haşa yalan olup olmadığını öğrenmek istiyordum.

Aradan 20 gün 1 ay geçti. Hocamdan izin istedim eve gideceğim diye. İzinimi aldım. Doğruca bahsetmiş olduğu Arap şehrinin yolunu tuttum. Artık kaç gün kaç konak yol aldıktan sonra. O arap şehrine vardım. Bir defa işin aslını öğrenmeye azim etmişim. Sordum o şehir halkından hani ağamız nerededir dedim? Valahi ağamız öldürüldü. Dediler. Nasıl oldu? Sebep nedir ki? diye üsteledim. Şöyle anlattılar: Bahar mevsiminde ağamızla bir kabilenin üzerine vardık. Kuvvetliydik vergi istedik aldık. Seyyide olan bir kadın da vardı. Onu da çağırıp vergi istedi ağamız. Kadın vallahi ben fakirim. Verecek param yoktur. Üstelik yetimlerimde vardır. Ancak onların idaresini zorlukla yapabilmekteyim diye yakındı. Kadın dönünce Ağa elindeki değnekle kadının eteğini havalandırdı. Kadının çıplak vücudu meydana çıktı. Ağamız gülerek bakın bakın şu arap kadınları kilotsuz dolaşıyorlar diye eğlendi. Kadın çok utandı. Yüzünü Bağdada Şeyh Abdulkadir Geylaninin türbesine doğru çevirip tükürerek. Eğer sende namus gayreti varsa. Bunu kabul etmezsin diyerek uzaklaştı.

Arkasından da ağamız ibriğini alarak abdest bozmaya gitti. Bekledik, bekledik gelmedi. Gidip baktığımızda ağayı öldürmüş olduklarını gördük. Yerde yatıyordu. Kimin? neden dolayı öldürdü

günü bilmiyoruz. Ve öğrenemedikte.

Böyle misaller Allahın evliyalarında çoktur. Tonlarca vardır. Malûm. Nihayete erilince iman daha da tekâmül eder. Daha falza istikamet üzere olunur. Allah korkusu daha da artar.

Evet evliyalarda Allahın kullarıdır. Onlarda herkes gibi insan dırlar. Beşerdirlere. Hiç fazla olan bir tarafları yoktur. Ama, imanları kemâlde. Akılları istikamet üzeredir. Nefis ve şeytanın peşinden gitmez. Rabbül Aleminin emirlerine göre hareket ederler. Binaenaleyh Rabbül Aleminden olmaları nihayete erdirip, makamlarını Ali etmiştir.

Ne noksanlık varsa insanın kendisindedir. İnsan eksiktir, noksandır.

Eğrilikle iş olmaz. İnsanın doğru olması lazım gelir. İnsan herkesi aldatabilir ama Allahı aldatamaz. Haşa Allah aldatılmaya gelmez. Çünkü Rabbül Alemin insanın niyetinin aslını bilir. Rabbül Alemin insanın işini, muamelesini kendisinden daha da iyi bilir. İnsanın kalbinden geçipte, çözemediği, anıyamadığı şeyleri de Rabbül Alemin çok iyi bilmektedir. Durum böyle iken insan nasıl olur da kötü işlerle hileleriyle haşa Rabbül Alemi kandırabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

GAVS (K.S.A.) SOHBETİ : 12

YAPILAN HER İŞTE NİYETİN ALLAH RIZASINA UYMASI VE NEFSİNE MERHAMET ETMESİ

Eskiden insanların ekseriyeti Allah yolundaydılar. Allah yolundan gidenler Peygamberin A.S.V. şeriatine aykırı hareket etmezlerdi.

Alimleri bozulmamış hakiki alimlerdi. Boldular alimleri. Şeyhleride boldu. Her bölgede. Samimi olarak Allah için çalışan. Niyetlerinde samimi. Maksutları Allah olan. Dünya peşinde koşmayan. Allahtan başkasıyla ilgisi olmayan Şeyhler vardı. Dünya böyle mütena kişilerle doluydular. Yanlarına içlerine karışan kimselerde Allaha kavuşurlardı.

Meselâ Hazret K.S.A. Gece gündüz devamlı olarak Allahtan bahs ederek sohbet ederdi. Sohbetine giren kimse sohbetinin dalgalar gibi coştüğünü görürdü.

Bir cuma akşamı Hazretin sohbetinde bulundum. Benim için en büyük zevk okumaktı. Okumaktan daha tatlı hiç bir şey yoktu yanımda. Hazret sohbetine başlayıp anlatınca okuma bile gözümde karrardı. O Allahtan bahs etmeye başlayınca insanın içine öyle bir Allah muhabbeti dolardı ki. Gözü artık hiç bir şeyi görmezdi. Benim okumayı unuttuğum, okumadan soğuduğum gibi.

Şimdi artık o zatlar pek kalmadı. Eksildiler hepten. İnsanın yüzünü Allaha çeviren. İnsanı dünyadan koparıp Allaha bağliyan Şeyhler pek kalmamış şimdi. Bu ahir zamanda ne kalmış ki.

Gerek dünya ve gerekse ahiret işlerinde insanın niyeti, insanın maksudi Allah olmalı. Eğer maksut Allah olmazsa yaptıklarının hepsi boşa gider.

Rabbül Aleminin vermiş olduğu bütün dünya nimetleri için sual vardır insana. Soracak Rabbül Alemin ben sana bu kadar nimet verdim. Bunca iyiliklerde bulundum. Sen ne yaptın. Helâla da hesap var, haramada. Bir farkla ki. Haram işler için azap var, ceza vardır.

Bazen insanın bu zamanda dünyaya gelmeseydik diyesi geliyor. Ama ne fayda bir sefer gelmişiz dünyaya. Çaresi yok. Bu durumda insanın yapacağı tek şey kalıyor: Yüzünü Allaha çevirmek. Peygamberin şeriatına uygunsuz hareket etmemek. Gerek dünya, gerekse ahiret içinde. İnsanın niyeti Allah için. Maksudi Allah olursa. O za-

man kurtuluşu için ümit tek şey kalıyor: Yüzünü Allaha çevirmek. Peygamberin şeriatına uygunsuz hareket etmemek. Gerek dünya, gerekse ahiret işinde. İnsanın niyeti Allah için. Maksudı Allah olursa. O zaman kurtuluşu için ümit edilebilir. Elde bundan başka kurtuluş çaresi kalmamış.

İnsanın muhiti çevresi de çok mühimdir. İyilerle oturup kalkan, iyilerle arkadaşlık eden kimse. İyi olmasa bile iyilerle bulunduğundan dolayı iyi sayılır. Fakat insan iyi bir kimse olsa bile. Kötülerle dolaşır. Kötülerle bulunursa. Bozulur, kötülerden olur.

Hazret K.S.A. bir sohbetlerinde «Hayatta hırsızlık yapmayan. Hayatta hırsızlık yapmayı aklının kenarından bile geçirmiyen bir tüccar. Şayet bir kaç günlük bile olsa hırsız kimselerle doluşsa. Onlardan bir şeyler kapar. O da günün birinde. Hırsızlık yapar» buyurmuştu.

Zamanımız artık nihayettedir. Onun için zahmet zamanıdır. Onun için imanı kurtarmaya çok gayret etmelidir.

Bu gün için insanların çoğu Allahtan yüz çevirmiş. Ekseriyette ne namaz, ne oruç ve ne de Allahın emrine itaat var. Tam aksine. Gece ve gündüz. Gıybetle, fesatlıkla, dedikodu ve söz gezdirmeyle vakitlerini geçirmektedirler. Allahın emirlerine itaatsizlik yaygın bir hale gelmiş. Kâfirle islâm arasında pek fark kalmamış. İsmen islâm iselerde ashında değiller. Eğer islâm olsalardı. İmanları sağlam olurdu. Sağlam imanları ise onları Allahın emrine itaatsizlikten men ederdi.

Allaha yönelmeyen. Allaha itaat etmeyen. Allahı ve Peygamberini tanımayan kimseyle kfir arasında ne fark vardır. İslâmlık sadece isimle olmaz. Müslüman ismi almakla hiç kimse islâm olamaz. Rabbül Alemin insanın niyetine bakar, insanın ameline bakar. İnsanın itikadına bakar. Eğer bunlar yoksa isim ne iş görebilir.

Ben Allahı seviyorum diyen kimse. Onun gösterdiği yolda gitmiyorsa yalancıdır. Allahı seven onun yolunda gider. Allahı seviyorum diyen kimse. Gerçekten Allahı seviyor, gerçekten Allaha dostsa. Peygamberinin şeriatına uygun hareket eder. Öyle olması lâzım.

İmanın aslı akideye dayanır. Akidesi olmayanın imanında yoktur. İmanda da kemalât makbuldür.

Kamil imanın işareti şudur: Bir kimse her hangi bir günahı işleyeceği zaman. İmanı ona mani oluyorsa. İşte o iman kamil imandır.

Kemale ulaşmıştır.

Meselâ bir kimse yabancıya bakacakken bakmazsa. Yahut gıybet edilirken iştirak etmez, kendini muhafaza ederse. Veyahut zulüm, hakaret yapacağı zaman yapmazsa. Kısacası çeşit çeşit günahların. Her hangi birini yapacak durumda iken yapmazsa. İşte o kimseyi men eden imanı kâmil imandır. Kemale ulaşmış imandır.

Gerçekten insan Allahı seviyorsa, Allahın muhibbi ise, emrine ka-tiyetle itaat etmelidir. Ben falancayı seviyorum diyen kimse, onun sözünü kırıyorsa samimiyetsizdir. Allahı sevdiğini söylüyen, iddia eden kimse de, Allahın emirlerine mutlaka uyması lazımdır. Aksi halde yalancıdır. Şayet değilse, Yalancı olmadığını isbat etsin.

İnsanın ömrü çok kısadır, kısacıktır. Bu gün için vasat olarak 60 sene kabul edilmektedir ömür. Bunun 15 senesi çocukluk devresi. Yarısı da gece geçer. Geriye çok az bir kısmı kalır ömrün. Bununda ekseriyetini dünya işi, dünya meşgalesi işgal ederse yazık olur insana. Eğer eli boş olarak bu dünyadan giderse.

İnsanın çok az olan ömrünün, istifade edebileceği çok az kısmında gaflet, gıybet, fesatla yahut maksut olmıyan bir şeyle geçirmesi hiç yakışmaz.

İnsan yapacağı işleri Allah için yapmaya dikkat etmeli şayet bir amel yaparken. Niyetini düzeltip Allah için yapmazsa. Yaptığı boşa gitmiş olur. Allah yolunda olmıyan işlerin hepsi boştur. Temelinden boştur. Allah yolunda yapılan işlerde de, niyet Allah için olmazsa, Maksut Allah olmazsa oda boştur. Boşa gider.

Şahı Hazne K.S.A. «Yaptığım her işte niyetim Allah rızasına uygun olarak düzeltmeden yapmam buyuruyordu. Yaptığım her işi Muradı İlahiye uydurur ondan sonra yaparım diyor.» Yeminle bunu söylüyordu. Bu ne yüce bir makamdır. Ne büyük bir iştir. İnsanın yapacağı her işi rızayı İlahiye olmalı. Niyetini Maksutla birleştirmesi insan gücünün üzerinde bir muvaffakiyettir.

Bu zamanda çok gayret lâzımdır. Maalesef oda çok zordur. Bazen dünya işi o kadar ağırlaşıyor ki. İnsanın altından kalkamayacağı. Altında ezileceği zannediliyor. Peki nasıl olacak durumu insanın? Melek değil, asumanda değil insan. Dünyada insanlar arasındadır. Onun için çok gayret lâzımdır.

Hz. Ali R.A. gibi bir zat ki. Peygamberin Amcası oğlu, Peygam-

berin damadı, halifesi. Dünyada iken cennetle müjdelenmiş bir zati muhteremdi. Biz onu anlatmadan aciziz. Böyle bir zat bile «Annem beni doğurmamış olsaydı keşke» diyor.

Çünkü dünyada fık ve fesattan, zulüm ve hakareten kötülükten gıybetten, fesattan ve günahattan başka bir şey yoktur ki. Onun için insan bozulmadan imanıyla kurtulması için çok rica etmeli, çok yalvarıp yakarmalı Allaha. İnsanın çok gayret göstermesi. Çok vird çekmesi, çokca ibadet etmesi. Allah bahsini, dilinden düşürmemesi lazım. İmanına zarar gelmemesi için, insanın kötü bilinen kimselerden uzaklaşması lâzım.

Parası olan kimse. Çalınmaması için nasıl sandıklara gizli yerlere saklıyorsa. İmanında öyle saklaması muhafaza etmesi. Kendi kendini hep kontrol etmesi lâzım.

İnsan için imandan daha makbul, daha şerefli, daha kıymetli bir şey yoktur. Çünkü iman ebedi kurtuluşun anahtarı, Ebedül ebed saadetin vasıtasıdır. Allahın huzuruna çıkmaya cennete girmeye, insanlara nail olmaya hep iman sebeptir. Öyle ise insan imanını iyi muhafaza etmeli. Hırsızlara çaldırmamaya dikkat etmeli.

İnsan çok kıymetli çok makbul bir eşyasını çalınmaması için zarara ziyana uğramaması için muhafaza edip koruduğu gibi en kıymetli, en makbul şeyi olan imanında muhafaza etmeli. Rabbül Alemin. İmandan daha makbul daha faydalı daha kıymetli bir şey halk etmiş değildir.

İnsan kurtuluşu için, imanını çaldırmaması için, Allahın askerlerinden de yardım istemelidir. Evliyaullah Allahın askeridir. İnsan Allahın evliyalarıyla irtibat kurmalı devamlı onlara yönelmeli, onları çağırmalı. Onlara ricada bulunmalı. Feryat ve figan etmeli ki, Evliyanın dolayısıyla Peygamberin insandan haberi olsun.

Bir de insan yaptığı işlerde niyete dikkat etmeli. Dünya işi için olsun, ahiret işi için olsun niyetini halis tutmalı. Amelin kökü niyettir. Nasıl köksüz ağaç olmayacağı gibi. Niyetsiz de amel olmaz. Niyetteki gaye de Allah için işlemektir.

Ahiret için yapılan bir amelde dünya niyeti de varsa hepsi boşa gider. Onun için bütün hayırlı işlerde niyet Allah için olmalı ki boşa gitmesin.

Bir zamanlar Şeyhin evinde bir adam vardı. 4 seneden beri oradaydı. Bir iş ve güç görmeden. Dünyaya ve ahirete çalışmadan aya-

gını uzatarak oturuyordu. Virdini bile çekmiyordu. Bir gün Şeyh: Bu adam burada tembel tembel ne oturuyor. Ne iş görüyor. Ne dünyaya ne de ahirete çalıştığı var. Boşu boşuna Sadatın ekmeğini yiyip oturmak olmaz. Söyleyin kendisine. Gitsin başka yere der. Adama söyler. Bir kaç defa tekrar ederler. Adam hiç oralı olmaz. Gitmez, hiç yerinden teprenmez. Bir gün Şahi Hazne fikrini değiştirerek derki sakın karışmayın bu adama bırakın kalsın. Ben, boşuna tekkenin ekmeğini yiyor. Tembel tembel oturuyor diyordum. Ondan dolayı gitsin diyordum. Halbuki Allahın adetini düşününce hatalı olduğumu anladım. Onun için karışmayın, bırakın kalsın der. Malûm Şahi Hazne her işini Muradı İlahiye uygun olup olmadığına bakardı.

Amelin sermayesi niyettir. Niyette Allah rızasından başka bir şeyin kalpte olmaması lazım. Yalnız ahiret işlerinde değil. Dünya işlerinde niyetini Allaha çevirmeli insan. İnsan yaptığı her işte; Sürdüğü çiftinde, yaptığı ticaretinde, işlettiği mağazasında, dükkanında. Hulasa her işinde Allah rızasını gözetmeli. Yaptığım işte. Çoluk ve çocuğumun rızasını temin için çalışıyorum. Onların karınlarını doyurmak için, elbiselerini temin etmek için, onları kimseye muhtaç etmemek için, bu işi yapıyorum diye niyetini düzeltmeli. Çünkü insanın çalışarak ailesinin geçimini temin etmesi vaciptir. Allahın emridir. Rızası da emrine bağlıdır.

Böylece insan, yaptığı bütün işlerde Ailemin geçimini temin etmeye, onları yetiştirmeye, yüzlerini Allaha döndürmelerine çalışıyorum diye güzel niyet etmelidir.

Şayet insan dünya için çahşırsa, dünya sevgisi kendisine galip gelirse. Yazık olur. Fakat Allah sevgisi galip ise o kimse kazançtadır. (Allah sevgisi. Allah Rızası demektir).

İnsan Allah yolunu elinden kaçırmamaya dikkat etmeli. Şayet elden kaçarsa. Bir daha kolay kolay elde edilemez. Allah yolu dünyaya benzemez. Dünya kaybedilirse tekrar kazanılabilir. Dünya için Allah yolunu kaybetmek günahdır. Günahların reisidir. İnsanı Allah'tan Allah yolundan, cennetten, Peygamber A.S.V. ve Allah dostlarının komşuluğundan uzaklaştıran. İnsanı Şeytanın komşusu. Şeytanın yakını yapan dünya sevgisinden daha kötü ne olabilir?

Allah yolunda amel etmek, dünya rahatını düşünmekle, bedeninin rahatını düşünmekle. Boş şeylerle uğraşmakla olmaz. Allah yolunda amel yapmak isteyenler için bunlar büyük hatadır. Büyük zarardır.

Bir evliya ne kadar büyük olsada. Bir Peygamberin ayağı altında kalkan toz kadar bile olamaz. Rabbül Alemin Peygamberleri işte bu derece büyük ve kıymetli yaratmış. Evet Süleyman peygamber de bir peygamberdi. Fakat dünya zevk ve sefasını süren bir peygamberdi. Dünya zevk ve sefasını sürdürdüğü için diğer peygamberlerden 50 sene sonra cennete girebilecek. Bütün peygamberler cennete girdikleri halde o 50 sene daha haşırde kalacak. İşte dünya böyledir. Bir peygambere bile bu derece zararlı olan dünyanın insanlara nasıl olur da zararı dokunmaz?

Dünyada çok keyf süren kimse ahirette çok zarar, çok eziyet görür.

Dünyada taat ve ibadetle, Allah yolunda yürümekte, Allaha kulluk etmede, Allah rızasını tahsil etmede. Ve Allaha yaklaşımda zahmet çeken kimse. Ahirette de zahmeti nisbetinde rahat eder.

Demek ki dünyada keyf ve zevk yapan kimse. Ahirette yaptığı keyf ve zevke orantılı olarak zahmet çeker. Dünyada zahmet ve meşakkat çeken ise. O nisbette ahirette rahat eder.

Dünya çok güzeldir. Ama kimlere? Dünyayı Allahla kendisi arasında vasıta yapanlara çok güzeldir. Böylelerinin çok kârı, çok menfaati olur. Dünya büyük günahların başıdır. Zararında sonundadır.

İmamı Hüseyin'in oğlu Zeynel Abidin'e bir şey istemek üzere bir fakir gelse. Çok güzel karşılar. Geldiği için memnun olur. İltifat eder. Merhaba sana. Hoş geldin sefa geldin. Bana ahireti kazandırmaya geldin derdi.

Böyle hareket edebilmek erkekliktir aşında.

Güçlü, kuvvetli, gücünü kuvvetini herkese kabul ettiren halkı yıldırın, halka eziyet zulüm hakaret eden, kötülükleri dokunan kimse bahadır değil. Erkek değil. Erkek Allaha dostluk peydah eden kimsedir. Yaptığı işlerle zarar meydana getiren kimse erkek değil.

İnsan yaptığı işlerde kâr gözetmeli. Cebine para koyup ticarete çıkan bir tüccar, hiç bir zaman zarar edeceği belli olan bir mala para yatırmaz. O malı almaz. Zarar edeceğini bilerek bir malı satın alan tüccar ahmaklık etmiş olur. Çünkü iflase gider. Sürümünü olmıyan, satışı yapılamıyacak bir malı satın alan tüccarın zarar edeceğini bildiği gibi. İnsanın günah işlemekle zarara uğrayacağını bilmesi lâzım. Günahın gerçekten zarar olduğunu herkes bilmelidir artık.

Bile bile zarar edeceği bir malı alıpta zarara uğrıyacağı tüccara ahmak nazarıyla bakıldığı gibi. Bile bile günah işliyerek Meydana gelecek zararı kabullenen kimse de ahmaktır. Çünkü günah en büyük zarardır. Dünyada çalışan. Dünya ticaretiyle uğraşan akıllı bir tüccar. Nereden para kazanacağını bilir. Dolayısıyla yatırımını da hep orada yapar. Allah yolunun tüccarları. Allah yolunun talipleri de böyle olmalı. Müslümanlar böyle hareket etmeli. Manevi kârın peşinde koşup. Zararlarından kaçınmalı.

Dünya ticaretiyle uğraşan tüccar kendini zarardan koruyorda. Manevi ticaretin kazancı peşinde olan kimse niçin kendini korumuyor?

Meselâ bir kimse gel yarım saat çalış. Mukabilinde sana 50 bin lira verelim dese. O kimse ne yapar. Böyle bir ticareti bulan kimse hiç kaçırmak ister mi. O 50 bin liraya sahip olmak için. Gece uykularını bile kendine haram eder. Yeter ki bu büyük ticareti. Büyük kazancı kaçırmıyayım der.

İşte Allah yolunda da böyle büyük bir kazanç var. Meselâ 5 bin vird çeken kimsenin 50 bin vird sevabı alması ne kârlı bir iş. Çünkü Peygamberin A.S.V. ümmeti için bu kâr vardır. Mükâfatı bire ondur. Böylece 5 bine 50 bin sevap alır. Kim bu kazancı elinden kaçırmak ister. Yarım saate 50 bin. Allah yolunun kazancı işte böyle boldur.

Bir tüccara yarım saat çalışması karşılığı 50 bin lira alan işçinin sevincini, neşesini, düşünün. Ne kadar keyifli olur. Keyfinden uykusu bile gelmez. Bu bir gerçekken. Yarım saatlik çalışma karşılığı 50 bin kazanç veren Allah yolu çalışması neden küçümseniyor. İnsan biraz düşünecek olsa. Ne kadar akılsız, idraksiz olduğunu anlar.

Yarım saatta 50 bin kâr iyidir değil mi? Güzel bir kârdır. Peygamber A.S.V. bu müjdeyi vermiş. İnanmıyan Müslüman değil. Müslüman olan inanır buna. Gerçek böyledir. Yarım saatte 50 bin kâr vardır.

Halbuki insanlar bu büyük ticareti bırakıp. 5 kuruş değeri olmu-

van şeylerle uğraşırlar. Ya dünya işinin ardı sıra koşuyor. Yahutta daha fenası gıybet, fesatlık günah şeyler. Allahın emrine aykırı işlerle uğraşıyorlar. Çok büyük ticaret veren ameli elden kaçırıyorlar. İnsana böyle bir ticaret kapısı açıkken boş oturması olurmu. Nefsi öldürmek için bile olsa bu ticarete devam etmeli.

Mesela 2 arkadaşına bir zat gelip yarım saat çalışırsanız size 50 bin vereceğim dese. Çalışmayı kabul eden 50 bini aldığı zaman, kabul etmiyenin durumunu düşün. Ne kadar pişman olur. Ne kadar ye'se kapılır. Belki üzüntüsünden intihar etmeye bile kalkışır. Çünkü göz göre göre 50 bin kaçırdı. Arkadaşı kolaylıkla 50 bin aldı gözünün önünde.

İnsanda bir gün pişman olacak ama kefene sarıldıktan sonra. Kabre konulduktan sonra. Fakat o zaman iş işten geçmiş olacak. Pişmanlığında faydası olmayacak. Allah yolu insana ağır geldiğinden. Pek aciz görünmediğinden tembellik etmektedir insan. Ağır davranmaktadır insan.

Bir hasta doktora gittiğinde. Doktor Allahın emirlerine aykırı hareket eden bir kimse bile olsa hasta adam onun sözlerini harfiyyen tatbik eder. Tavsiyelerine uyar. Yağlı yeme, tuzlu yeme, şunu yapma, bunu yapma dediğinde hepsine riayet eder. Doktor muteber bir kimse olmasa bile. Sözlerine harfiyen riayet edilir.

Beri taraftan bir alim, bir molla. Allah yolu şöyledir, Allah yolu böyledir. Şöyle yaparsanız şöyle olur. Böyle yaparsanız böyle olur dediğinde. Sözlerine hiçte kulak asılmaz, dinlenmez sözleri. Doktorun sözüne daha çok kıymet verilir.

İnsan akıllı olmalı. Deli olmamalı. Allahın büyüklüğünü bilmeli. Dinini korumalı. Yüzünü Allaha çevirmeli. Yalancılığa, hiyanete, tembelliğe sapmadan, dosdoğru olarak gayret etmeli.

İnsan bu kadar sevdiği, en güzel yiyeceklerle beslediği, en güzel elbiselerle süslediği nefesine, merhamet etmeli. Kendisine düşman olan nefesine merhamet edip onu ateşten korumalı insan.

SEYDA'NIN SOHBETİ : 13

İNSAN HIÇ BİR ZAMAN REHBERSİZ KALMAMALIDIR

Çok zengin bir ağanın yanına kapılanmış ve ağanın teveccühünü kazanmış bir genç hiç gamlı olurmu? Ağasının iltifat ve teveccühlerine mazhar olan genç, şöyle düşündür. Benim ağam çok zengindir. O kadar zengindir ki 100 ambar dolusu buğdayı vardır. Dolayısıyla açlık tehlikesi yoktur; Kızını da bana verecek, nikâhımızı kıyacak. Artık benim için gam keder olmaması lâzım gelir. Bana uygun olan zevk ve sefa sürerek eğlenmektir der. Böyle şeyden daha güzel ne olur ki?

Müslümanın durumu da böyledir. Ağasının zengin, bütün dünyaya hükmeden, kendisine ölüm olmıyan, dünya ve ahiretin emrinde olduğunu bilen hakiki Müslümandan daha ferah kimsenin olmaması lâzım.

Bu düşüncede, Allah yolunda olan kimseler, gamdan, fakirlik endişesinden uzak olurlar. Mahzun olmak, fakirlik endişesi içinde bulunmak ancak batıl din sahipleri içindir. Çünkü onların efendisi yoktur, çünkü onların sahipleri yoktur. Güçlü kuvvetli bir efendisi olan kimsede güçlü kuvvetli olur.

Ne zaman ki kişinin efendisi Allah; Padişahı, Rabbül Alemin olur. O kimse de emrinden çıkmazsa; Onu kendine büyük olarak kabul ederse. Gerçek zengin olan Rabbül Alemin ona dünyada, bağ, bostan, cennette köşk, saray ve huriler verir. Bu durmuda olan insanın mahzun olması olur mu hiç? Bilakis, sevinçli, keyifli olması. Raks etmesi icab eder bu nimetlere karşı.

Fakat yönü Allaha olmıyanların, Allaha münkir olanların dalalette bulunanların. Dünya hayatı nasıl olursa olsun. Sonunda cehennem gidecekler. Ve orada yiyecek olarak ta ancak zakkum bulabilecekler. Ve zakkum yiyecekler. İşte böyle kişilerin ancak matemli olmaları uygundur.

Zengin bir ağanın yanında bulunupta ağanın kızına talip olan genç nasıl gam ve kederden uzak olarak: Ben zengin olan bir ağanın kızını alacağım. Hem ağanın 100 ambar buğdayı vardır. Onun için açlıktan da endişe duymam bahis mevzu olamaz diyerek keyf ve sefa sürerek oynuyorsa. Kendine Mevla olarak Allahı seçen kimse de hiç durmasın kalksın oynasın. Evet insanın başı ne kadar darda kalıp sıkışsa da, ne kadar zahmet ve meşakkat çekse de Mevlası;

Allah, Sadatın; Nakşibendi olduktan sonra o kimse için gam olmaz.

İnsan hiç bir zaman rehbersiz kalmamalı. Saadati Nakşibendi-
den bir evliya, «Şeyhi olmıyanın şeyhi şeytandır», demiş. İnsan mev-
lasız, büyüksüz olamaz. Kendine bir büyük, bir mabud seçmesi la-
zımdır ki, oda ya Allah tarafından, yahutta şeytan tarafından olur.

Gerçekler böyledir. Gerçek bir yola bağlanmıyarak açıkta ka-
lanlar için tehlike vardır. Bakın Molla-i Cezire ne güzel demiş «Bü-
yüksüz olarak beyin huzuruna giden azarlanır». Büyüksüz, reissiz
işler yürümez.

İnsanın mutlaka bir büyüğü vardır. Yönü Allaha değil de güna-
ha doğru olanların büyüğü nefis ve şeytan olur. Nefis ve şeytan böyle
kimseye büyüklük yaparak onu küfüre götürürler.

Bir büyük almadan sakın beyin meclisine gitme. Şayet gidersen
azar iştirsin. Büyüksüz bey meclisine giden ancak azar iştir. Kalbi
kırılır.

Reisi cumhurun huzuruna gidip bir dilekte bulunacak kimse
için nasıl bir rehber bir yol göstericiye ihtiyaç varsa diğer yödede
öyledir. Rabbül Aleminin huzuruna varmak için de bir büyüğe, bir
Allah Dostuna, bir vasıtaya ihtiyaç vardır. Vasitasız olmaz.

Peygamber A.S.V. Rabbül Aleminin yanında o kadar efdal oldu-
ğu halde. Arada Cebrail A.S. vasıta olarak bulunuyordu. Rabbül Ale-
min kendisiyle habibi arasına Cebraili vasıta kılmıştı. Eshabı kiram
içinde Allaha ulaştıran vasıta Peygamber A.S.V. idi.

Hakikat te böyledir vasitasız olamaz. «Şeyhi olmıyanın Şeyhi
şeytandır» sözü bunun ifadesidir.

Seydanın zamanında çok alim olan bir molla varmış. Oğluda
Seydanın müridi imiş. Fakat babası tarikat falan almamış. Bir gün
oğlu babasına. Babacığım tarikatın çok faydası vardır. Gel beraber-
ce Seydanın yanına gidelim, tövbe edip tarikata giriver diye ne kadar
rica etti ise. Babası kabul etmemiş gidip tarikat almaya yanaşmamış
ve olğuna şöyle cevap vermiş. Oğlum tarikatın sadece iki faydası
vardır. Birincisi zikirdir. Tarikat zikir talimatını, usul ve adabını
öğretir ki. Bu da hadislere göredir. Peygamberin hadis rivayetlerin-
den alınmıştır. Ben zaten onları biliyorum, yapıyorum.

İkincisi ise sekarat zamanında şeytandan muhafaza etmektir.
Ona da ihtiyacım yoktur. Çünkü Allahın vahdaniyetini isbat edecek
99 delilim vardır. Şeytan beni aldatamaz. Allah Hak olduğuna dair

bunca delilim varken. Şeytan beni nasıl benim imanıma musalat olup beni imansız bırakabilir. Buna imkan varmı? Dolayısı ile benimde Şeyhe ihtiyacım yoktur. Gelmiyorum demiş. Böylece tarikata gitmeyi reddetmiş.

Nihayet aradan zaman geçmiş alim baba hastalanmış sekarata düşmüş. Oğlu, karısı, çoluk çocuğu başında bekliyorken. Bir ara gözünü açarak. Oğluna, Oğlum, vallahi Seydayı kaçırdım. Artık onu görebileceğimi hiç ümit etmiyorum. Sen gel oğlum, elini uzat, ben senin yanında tövbe edip Seydayı kendime Şeyh olarak kabul edeceğim diyerek tövbe edip. Seydayı kendine Şeyh olarak kabul ediyor.

Oğlu soruyor: Babacığım sen ne gördün ki hemen Seydayı Şeyhliğe kabul ettin. Deyince, olur söylüyeyim diyor. «Az evvel şeytan geldi yanıma. Allahın vahdaniyetini isbat edecek 99 delilimin birisi müstesna hepsini çürüttü. Çok alimdi şeytan. Artık cevap verecek takatim kalmadı. 99 delilimden birisi kalmıştı elimde. O da beni küfürden koruyordu. Eğer Seyda ve Sadatı Nakşibendi olmazsa benim durumum çok fenadır. Kurtuluşum yoktu.»

Bir müddet sonra babasına tekrar sekarat hali geliyor. Bir miktar sekaratta kaldıktan sonra gözünü açıyor. Rahat, ferahlanmış halde oğluna dönerek: «Oğlum diyor. Şimdi şeytan tekrar karşıma dikildi. Benden delil sormaya başladı. Tam o anda Seydanın evrahi hazır oldu orada. Şeytan Seydanın evrahinı görünce kaçıp gitti. Seyda bana dönerek: O lânetlenmiş münafık şeytandır. Şayet tekrar gelirse, senden Allahın vahdaniyeti için delil sorarsa. Ona de ki, Benim Allahu tanımak için delile ihtiyacım yoktur. Ben delilsiz olarak Allahı tanıyor. Onun hak olduğunu biliyorum. Dedi ve kayıp oldu. Seyda gidince şeytan tekrar gelip benden delil sordu. Bende ona Seydanın öğrettiği şekilde: Ey kâfir dedim. Allahı ben delilsiz olarak tanıyorum dedim. Şeytan benden bu cevabı işitince. Sen git Seydaya kurban ol. Yoksa elimden kurtulamazdın. Çok az kalmıştı imanını alıp seni küfür üzerine göndereyim. Diyerek yanımdan uzaklaştı.»

İnsanın yere yıkılmaması için, rüzgarlardan zarar görmemesi için sığınacak bir üstat kendine bulması lâzımdır.

Gövdesi sağlam. Dal ve budakları sağlam bir ağaca ne kadar rüzgar vursa da, bir şey yapamaz. Çünkü gövdesi sağlam ve dalları gür ve kuvvetlidir. Eğer ağacın gövdesi zayıf ve çürük olsa rüzgar onu kolaylıkla yeré yıkabilir.

Nasıl ki zayıf ve kurumuş, sararmış bir bitkiye rüzgar vurdu-

ğunda. Her parçasını bir tarafa dağıtıp atıyorsa. İnsanda aynen öyledir. Çünkü insan çok zayıftır, çok kuvvetsizdir. Muhalif esecek bir rüzgar onu kolayca yere yıkabilir. Ancak insan Saadatin dalına yapışır. Himayesine girer, büyüklüğünü kabul ederse. Saadatin çizdiği yoldan giderse. Esecük muhalif rüzgarlardan zarar göremez. Zayıf bile olsa, çünkü kuvvetli dala yapışmıştır. İnsan ne kadar zayıf olsa da. Saadatin dalına, Gavsun, Hazretin ve Seydanın dalına tutunduktan sonra. Ona asla yıkılmak olmaz.

Şayet insan hem zayıf ve hem de himayesiz olarak tek başına olursa esecek her rüzgar onu kolayca yere yıkabilir. Çünkü insan nefis ve şeytanla tek başına mücadele edemez.

Rabbül Aleminin yanında, Alim, cahil, zengin ve fakir farkı yoktur. Hepsini o halk etmiştir.

Allah ancak yolunda giden, emirlerini tutan kimseleri sever ve razı olur.

Yüzünü Allaha döndürmiyen yolundan gitmiyen kimse Allahın yanında makbul değil. İster alim, ister Şeyh, ister ağa olsun. Her kim olursa olsun. İnsan ne yaparsa kendisi için yapmış olur. Rabbül Aleminin hiç bir şeye ihtiyacı yoktur. Haşa o namaza, oruca muhtaç değildir.

SOHBET : 14

İŞLENEN KÜÇÜK BİR GÜNAHIN ÇOK BÜYÜK GÜNAHLARA SEBEP OLMASI

İnsanın içinde Rabbül Aleminin korkusu bulunmalıdır. Hiç kimse Rabbül Alemin bana azap etmez diye. Allahın azabından emin olamaz. Allah Havfı, Allah korkusu herkeste bulunmalı. Çünkü Rabbül Alemin: Emrine muhalefet eden, günah işliyen kimselere azap edeceğini buyurmuştur. Onun içindir ki kimse Allahın azabından emin olamaz. Şayet insan Allahın azabından emin olsa. Hesap sorulmıyacağını bilse yaptıklarından, o zaman herşeyi tereddütsüzce yapar. Hiç korkmadan günah işler; İnsan, Allahın emirlerine de itaat etmez. Bundan dolayıdır ki Rabbül Alemin hiç kimseye söz verip vaad etmemiştir. Hiç kimseye cennet müjdesi verip, cehennemden seni azat ettim dememiştir.

Öyle ise, insan Allahtan korkmalı. İçinde her zaman Allah korkusu bulunmalı. İçinde Allah havfı bulunmalı ki ayagını uzatsın. Günah kirlerine bulanmasın.

Fakat hiç kimse de Allahın rahmetinden de ümitsiz olmamalı Allahın Rahmetinden daha büyük, daha bol bir şey yoktur. Şayet insanın günahı yer ve gök tabakaları kadar olsa. Levhi mahfuz kadar olsa. Rabbül Aleminin yarattığı bütün eşyalar kadar günahı olsa. Yine de Allahın rahmeti galiptir. Bütün günahlarından çoktur; Allahın Rahmeti.

Şayet insan Allahın rahmetinden de emin olursa. O da çok tehlikeli olur. Fakat ümitsizde olmamalı. Allahın rahmetinden. Ancak kâfirler ümitsiz olur. Şeytan Allahın rahmetinden ümitsizdir. Mümin ise asla Allahın rahmetinden ümitsiz olmaz. İnsan ne kadar günahkar olsada Allahın rahmetinden ümidini kesmemeli. Çünkü Allah Gafurdur. Rahimdir. Allahın rahmetinin büyüklüğü karşısında insan ne kadar güneşkâr oksada, ne kadar emre itaatsizlik etmiş olsa da ümitsizliğe kapılmaz.

Allahın 100 rahmeti vardır. Bunlardan sadece birisi Dünyaya gelmiştir. 99 rahmeti ise kıyamette Peygamber A.S.V. ümmeti için kalmıştır. O dünyaya gelmiş olan biricik rahmetin coşkunluğundandır ki. Bunca kendini inkar eden zatın isyan eden kâfirlere, günahkarlara her şey veriyor. Rızık veriyor, mal ve mülk veriyor, üst ve baş veriyor. Ve evlâdü eyal veriyor. Bütün bu verdikleri bir tek rahmetin bereketidir, semeresidir.

Bu gün insan kendine kötülük yapan birisine, ne kadar toleranslı olsa da, elinden gelen kötülüğü yapmaktan geri kalmaz, halbuki Rabbül Alemin emirlerine uymayan bunca günahkarlara, her şey veriyor. Hiç bir şeylerini noksan bırakmıyor. İşte Rabbül Aleminin bu dünyaya gönderdiği o biricik Rahmet bu kadar geniştir.

Yarın yevmi kıyamette ise. Bu dünyada olan 1 rahmet ordaki 99 rahmetle yine birleşecek ve 100 rahmet olacak. Ümmeti Muhammed S.A.V. için.

Rabbül Aleminin bu kadar geniş ve bol olan rahmetinden dolayı insanın sevinçli olması, mesrur olması lazım gelir. Fakat azabında düşünüp. Azabından titremesi icabeder insanın. Demekki insan Rabbül Aleminin rahmetinden ümit var azabından ise emin olmalıdır.

İnsan günah ve masiyetlere devam ederse büyük zararlara uğrar. Bu büyük zararların birisi de: *Günahlara devam eden kimse Allahın azabından kendisini emniyette hisseder. Allahın azabından emin olmak ise o kimsenin günaha ve emre itaatsizliğe devam etmesine sebep olur.

İnsanın işlediği günahlara tövbe etmemesi, pişmanlık duymaması. Günah işlemekte devam etmesi. Onun imanının gideceğinin alâmetidir.

Devamlı olarak Allahın emirlerine itaat etmemek, günah işlemeğe devam etmek. Allahı hiç hatırlamamak. Dua ve niyazda bulunmamak o kimsenin küfre yaklaşmasına sebep olur. Devamlı işlenen günahlar küçük günah bile olsa Allahın yanında büyük günah gibi olur.

Günahsız kimse olmaz. Allahın Enbiyaları hariç. Hiç kimse günahattan masun değil. Evliyada olsa. Gavsta olsa, Abdalda olsa, Arifinde de olsa hatasız kimse olmaz.

İnsan işlemiş olduğu günahın. Rabbül Aleminin yanında büyümemesi için. Rabbül Aleminin affına mazhar olması için. Bir küçük günah bile olsa. Tövbe etmesi, pişman olması, rücu etmesi. Niyaz edip ahü zar etmesi lazım. Şayet pişman olup tövbe etmezse. İşlemiş olduğu küçük bir günah bile olsa dağ gibi büyüyerek Rabbül Aleminin yanında büyük günah gibi olur.

* Günahlara devamdır.

Öyleyse, insan günah işledikten hemen sonra pişmanlık duyup tövbe etmesi, Allaha yalvarması lâzımdır. Ya Rabbi ben hata ettim Sen affet Ya Rabbi Benim işlediğim hata Rahmetinden büyük değil Ya Rabbi. Sen şefkat ve Rahmet sahibisin benim işlediğim bu günahı Rahmetinle affet diye yalvarıp yakarması lazımdır insanın.

Rabbül Alemin Kuran'ı Kerimde «İNNEL HASENATE YÜZHİB-NES SEYYİAT» Hayrınız günahlarınızı imha eder» buyurmaktadır. Yani insan günah işledikten hemen sonra derhal bir hasenat yapmalıdır ki, Yaptığı günahı imha etsin.

İnsanın kendi kendinden haberdar olması lâzım. Her an için kendini günahıtan muhafaza etmesi lâzım. Şayet bir günah kendinden sadır olursa. Hemen tövbe edip nedamet duyarak. İşlediği günahıtan daha büyük bir hayır yapması lâzım gelirken, yaptığı hayır, işlediği günahı imha etsin, mahvetsin.

İnsan günah işlediği zaman Rabbül Aleminden aslanın pençesine yakalanmış kedi gibi korkup gitmesi lâzım gelir. Aslanın pençesi önünde ki kedi nasıl zayıf, kuvvetsiz, aciz. Aslan ise güçlü kuvvetli ve hakim ise. İnsanda aynen öyle. Rabbül Aleminin azameti karşısında aslanın önündeki kediden daha aciz ve daha güçsüzdür.

İnsan bir hata işlediği zaman Rabbül Aleminin dergahından atılmanın korkusu içinde olmalıdır. Kendini devamı muhafaza etmeli, kontrol altında bulundurmalıdır. Bir günah işlediğinde üzerinden 24 saat geçmesine meydan bırakmadan pişmanlık duyarak tövbe ederek bir hayır işi yapmalıdır ki yapacağı hayır işi belki günahının affına vesile olur.

Yapılan günahlar küçük günahdır diye aldırmamazlık olmaz. Çünkü insan küçük günahların nelere sebep olacağını bilemez. Bir çok küçük günah vardır ki büyük günahlara sebep olmaktadır. Mesela Hz. Adem'in buğday ağacından yemesi küçük bir günahı. Ama cennetten atılmasına sebep oldu. Hz. Adem cennetten atıldığında affedilmesi için o kadar feryadü figan edip ağladı ki. Yere dökülen göz yaşları toprağa karışarak toprağı çamur etti. Ve şöyle niyet etti Rabbine Ya Rabbena dedi. Yaptığım çok küçük ve ehemmiyetsizdi. Fakat senin yanında çok büyük oldu. Bu küçücük günah yüzünden cenneten atıldım. Dünyaya geldim. Dolayısı ile zürriyetim dünyada çoğalacak Dünyada bulunmalarına sebeptir. Neden Ya Rabbi işlediğim küçük ehemmiyetsiz hata senin yanında bu kadar büyüdü. Hikmeti nedir acaba? Diye niyaz etti. Evet Ya Adem buyurdu Rabbül

Alemin. İşlediğin günah küçüktü ama büyük bir günaha sebep oldu. Çünkü sende pislik meydana getirdi o küçük gördüğün günah.

İşte durum böyle. Bazen işlenen küçük bir günah çok büyük günahlara sebep olabiliyor.

Meselâ Yabancılar bakmak küçük bir günahdır. Fakat küçük günah olan bakış. İcabında zinaya sebep olmaktadır. Böylece küçük bir günahtan Büyük günah meydana gelmiş olur. Demek küçük günahlar büyük günahlara vesile olmaktadır.

Aslında insan için her zaman tehlikeler mevcuttur. Bilhassa iman üzerinde büyük tehlikeler vardır. Hiç kimse ömrünün sonunun nasıl olacağını. Son nefesinin nasıl geçeceğini bilemez. Başına nelelerin geleceğini. İmanda sebat edip edemeyeceğini insan bilmediğinden dolayı tehlikelerle her an için, karşı karşıyadır.

Böyle büyük bir tehlikeden insanı koruyacak şey; Salih amellerdir. Yüzünü Allaha çevirip, salih amellere devam eden. Kendini muhafaza eden kimsenin imanını kurtarabileceği ümit edilir.

Günahlara devam edip, emre muhalefet eden kimselerin ise son ömründe dergahı ilâhiden atılacağından korkulur.

Peygamber A.S.V. in şeriatına göre hareket eden Şeriattan dışarı çıkmıyan kimseler için tehlike yoktur. Fakat şeriatten dışarı çıkarsa o zaman Rabbül Alemin onu bir küçük günah sebebiyle dergahından atar. Atmasından korkulur. İşte insan bu kadar elim bir tehlikeyle karşı karşıyadır.

Bir zamanlar bir Abid vardı. Bir mağaraya çekilmiş. Devamlı olarak Rabbül Alemine çokca ibadet ederdi. Keşif ve kerameti açılmış. Akın akın gelen müslümanlar hastalarının şifasını onun duasının bereketiyle bulurlardı. Rabbül Alemin onun duasını bereketiyle çok hastalara şifa ihsan ederdi.

Bir gün padişahın delirmiş olan kızını. Dua etmesi için Abidin yanına getirirler. Abid kızı alır. Götürür mağaraya. Abidin 2 mağarası varmış. Birinde kendisi kalır. ibadet eder, diğerine ise hastaları almış. Orada şifa bulması için dua edermiş Rabbül Alemine. Rabbül Aleminde duasını kabul eder. Hastalara şifa verirmiş.

Delirmiş olan padişahın kızını da ikinci mağaraya koyarak gitmişler. Abid dua etmek için yanına gidince. Şeytan gelip musallat olmuş Abide. Bak demiş ne hoş, ne güzel kızdır. Deli olduğu içinde

bir tehlike yoktur onda. Çünkü akli başında değil. Kimse sözüne itimat etmez. Fakat sen itimada şayan bir kimse olduğundan herkes senin sözüne inanır. İyi bak bakayım ne kadar güzel ve cazibeli kızdır diye Abidi baştan çıkarmaya uğraşır. Abid başını kaldırıp kıza bakınca. Şeytan hemen şehvetine parmak atarak teşrik eder. Ve nihayet Abide zina ettirir.

Abid zina yaptıktan sonra şeytan tekrar karşısına dikilir. Sen ne yaptın. Biliyorsun babası zalim bir padişahdır. Yarın kızı akıllanır durumu babasına anlatırsa halin çok feci olur diye korku verir.

Abid sorar peki ne yapalım. Çaresi nedir? Bana yol göster der. Şeytan: Vallahi kurtuluş yok. Durumun çok tehlikelidir. Ancak bir tek çare var; oda kızı öldürür, götürür falan yere gömersin. Babası gelip sorduğu zaman kızın iyileşti, bir şeyi kalmadı. Benden müsaade isteyerek döndü dersin. Sana sonsuz itimatları olduğundan inanırlar. Sende böylece kurtulmuş olursun.

Abid bu fikri çok uygun bularak hemen kızı mağaradan çıkarıp Şeytanın dediği yere götürüp, öldürerek gömüyor.

Şeytan kızı öldürttükten sonra hemen babasının yanına gidip, ne duruyorsun Abid Berşuş kızını öldürerek falan yere gömdü. İnanmazsanız gidin bakın. Eğer doğru değilse gelin başımı kesin. Her ne kadar Abid size kız iyileşti izin isteyerek geri döndü dersede sakın itimat edip inanmayın diyor.

Padişah hemen mağaraya adamlarını gönderiyor. Gidenler kızı sorduklarında. Abid: İyileşerek geri döndü. Haberim yok cevabını veriyor. Fakat şeytanın tarif ettiği yeri gidip kazınca kızın cesedini buluyorlar. Derhal Abidi yakalayarak ellerine kelepçe vurup idam sehpasına götürüyorlar padişahın emriyle. İdam etmek üzere ilmiği boynuna geçirdikleri an Şeytan çıkıp geliyor. Abid şeytani görünce nerelerdesin bak ne felâketleri başıma getirdin. Beni idam ediyorlar. Aman bir çare bulup beni kurtar diye yardım umuyor. Şeytan diyor: Seni kurtarırım. Yalnız bir şartım var; şayet kabul edersen diyor. Abid olur hemen söyle ne şartın varsa kabul ediyorum. Yeter ki beni kurtar. Cevabını verince. Şeytan öyle ise hemen bana secde et. Seni kurtarayım. Abid idam ediliyor. Böylece son anda imanını kayıp ederek küfür üzerine imansız olarak gidiyor.

. İşte küçük bir günah olan, nazar; zinaya, zina; katle ve katilde sonunda küfre sebep oluyor.

İnsan elinden geldiği kadar kendini muhafaza eder, peygamberin A.S.V. şeriatından dışarı çıkmazsa. Tehlikelerden kurtulması ümit edilir.

Ben çok ibadet ettim, çok namaz kıldım, çok oruç tuttum diyerek yaptığı ameline güvenmekle kurtulacağını ümit eden kimse mutlaka bir aldamaş içindedir.

İnsan ne kadar ibadet yapmış olsa. Muhakkak şeytan kadar yapmış olamaz. Şeytanın felakete gitmesi yapmış olduğu ameline güvenmesi, şu kadar, namaz kıldım, taat ve ibadet ettim diye gururlanmış olmasıdır. Amelini görüp gururlanması mütekebbir olması felaketine sebep oldu.

Amelini görmesinin gururu onda tekebbür meydana gelmesine, tebekürde imansız gitmesine vesile oldu.

Amelini görmüş olması nefsinin büyümesine, nefsinin büyümesi, Allahın emirlerine karşı gelmeye. O da küfre sebep oldu. Ve yaptığı ibadetlerde hiç işine yaramadı. Kendisine bir fayda temin etmedi.

Küçük günahlar büyük felaketlere sebep olduğu gibi. Bazen de küçük bir hasene, büyük nimetlere vesile olur. Bir zamanlar Bişir isminde bir zat vardı. Yerde görmüş olduğu üzerinde ALLAH ismi yazılı bir kâğıt parçasını hemen yerden kaldırarak, yıkayıp temizledikten sonra yüksekçe bir yere bir duvarın kovuğuna bırakır. O anda Allah tarafından bir ses işitir. İşittiği ses ona «Ya Bişir sen benim ismini yerden kaldırdın yükselttin. Bende senin ismini dünya ve ahirette yükselteceğim» der. Allah tarafından gelen bu sesi işiten Beşir. Bir nara atarak oracıkta Allaha yönelerek tövbe ve pişmanlıkla rucu eder. O günden sonra Allah yolunu tutar. Öyle meşhur olur ki memleketin en meşhur evliyası olur. Ginede başı açık ayağı çıplak fakir hal üzere yaşamasına devam eder. «Bu halim Allahın bir keremidir bana lütfetti. Bende ölene kadar bu hal üzere kalacağım» derdi. O çıplak ayakla dolaşan Bişirin hatırı için çıplak ayaklarına necaset bulaşmasın diye o memleketteki hayvanların hiç birisi sokakta pislemezdi.

Günlerden bir gün davarlarının dışarda pislediğini gören bir zat Eyvah Bişir öldü diye feryadı basar. Sorrarlar kendinden. Sen Bişirin öldüğünü nereden biliyorsun diye. Derki: Baksana davarlar sokakları pislemeye başladılar. Eğer Bişir hayatta olsaydı ayaklarına pislik değmesin diye asla sokakta pislemelzerdi. Madem ki sokağa pislediler demekki Bişir artık hayatta değil.

Araştırırlar. Bakarlar ki Bişir vefat etmiştir.

Bazan işte böyle küçük bir hayır için Rabbül Aleminin Rahmeti coşar. Fazl, kerem ve ihsanlarını yağdırır.

Rabbül Aleminin işi gariptir. İnsan ne olacağını bilemez. Onun için hep kendini kontrol etmesi. Kendini muhafaza etmesi lâzım. İnsan için her an tehlike vardır. Korku içindedir, bu tehlike ve korku iman içindir. Ta sekarata kadar devam eder.

Ta son nefese kadar insan Allahın düşmanı olan nefsinin başını bırakmamalı. Nefsinin gemini hep elinde tutmalı. Peygamber A.S.V. in şeriatını takip etmeli.

Allahü taalanın yapmış olduğu kerem ve ihsanlara keyiflenip gevşek durmamalı.

SOHBET . 15

BENİM YANIMDA EN MAKBUL OLANINIZ, EN ÇOK TAKVA SAHİBİ OLANINIZDIR (Ayeti Kerime)

Rabbül Alemin bir ayeti kerimede «İNNE EKREMEKÜM İNDELAHİ ETKAKÜM» buyuruyor. Yani: Benim yanımda en makbul olanınız. En çok takva sahibi olanınızdır. Her kim Peygamberin A.S.V. şeriatına göre hareket eder. Emirlerime uyarsa o benim yanımda makbuldur. İNNE EKREMEKÜM İNDALLAHİ ETKAKÜM. Şüphesiz yanımda en makbul olanınız takva sahibi olanınızdır buyuruyor, Rabbül Alemin. Peki müttaki kimlerdir. Kimlere müttaki denir? Müttaki; Allahın ve Resulunun emrine göre hareket eden. Peygamberin A.S.V. şeriatı dışına çıkmıyan kimselere denir ki; böyle kimseler Allahın yanında efdal, Allahın yanında makbul olan kişilerdir.

Allahın yanında makbul, Allahın yanında efdal, Rabbül Alemin tarafından sevimlik istenen kimse. Yüzünü Allaha çevirmeli, salih ameller işlemeli. Peygamberin A.S.V. şeriatına muhalefet etmiyerek aksine mutabaat etmelidir.

Bütün Tarikatlerde maksut tektir. Peygamberin A.S.V. Şeriatına uymak. İster Kadiri, ister Nakşibendi, ister bir diğer tarik olsun. Hepsinin muksudi Allahın yolu olan Peygamber A.S.V. şeriatıdır. Maksud hiç bir zaman tarikat değildir.

Her kim ben tarikat ehliyim diye iddia ettiği halde Peygamberin A.S.V. şeriatına uymazsa o kimse yalancıdır yani yalan söylüyordur. O tarikatte de değildir. Çünkü tarikat ile Şeriat aynı şeydir. Aralarında hiç fark yoktur. Yalnız şu farklılık: Tarikat şeriatın daha özü, içi mesabesindedir.

Rabbül Aleminin yanında en makbul yol olan Şeriat yolunu insan asla bırakmamalı.

Rabbül Aleminin yanında en makbul kimse. Müttaki olan, takva üzere hareket eden, Farz ve Sünnetlere riayet eden, Peygamberin A.S.V. sünnetlerine tam riayet eden kimsedir. Böyle hareket eden kimseden daha makbul kişi bulunmaz. Rabbül Aleminin yanında.

Şahi Nakşibendî K.S.A. den sormuşlar. Demişlerki; «efendim bazı kimseler vardır. Onların durumu nasıldır. Onlar için ne söylüyorsunuz?

Şahi Nakşibend K.S.A. den sormuşlar. Demişler ki; «efendimiz bazı havada uçan kimseler vardır. Onların durumu nasıldır. Onlar için ne söylüyorsunuz? Cevaben buyurmuş ki: Onlar benim nazarımda veli değiller. Havada uçmak hüner değil, havada uçan bunca kuşlar vardır. Velimi oldular ki havada uçuyorlar.

Tekrar sormuşlar. Peki efendimiz, suda yürüyenler için ne buyuruyorsunuz diye. Onada şöyle cevap almışlar: Onlarda benim nazarımda makbul değildir. Gece gündüz suda dolaşan bunca balık var. Onlarda velimidir ki suda geziyorlar.

Peki efendimiz, bir saatta bütün dünyayı dolaşan doğu ile batı arasında mekik dokuyan kimseler için ne söylüyorsunuz diye sorularına devam etmişler. Bu soruya da şöyle cevap vermişler Şahi Nakşibend K.S.A. demişki. Benim nazarımda bunlar da veli değiller. Şeytan ismi azam duasını okuyarak 1 saniyede doğudan batıya gidip geliyor. Ama kafirdir şeytan. Dergahı ilahiden atılmıştır. İmanı red edilip kabul edilmemiştir şeytanın.

Soranlar bu cevapları aldıktan sonra. Öyle ise efendimiz, lütfen bize Veli kimlere dendiğini kimlerin veli olduğunu söyleseniz? Vallahi biz kimlerin veli olduğunu bilemiyoruz. Diyerek rica etmişler Şahi Nakşibend K.S.A. buyurmuş ki: Ben, Peygamberin A.S.V. şeriatına mutabaat eden onun şeriatından ayrılmıyan kimselere veli derim. Böyle kimseler benim gözümde velidirler.

Gerçekte böyledir. Peygamberin A.S.V. şeriatına muhalif hareket eden kimsenin. İster imanının nuru. Yer ve gök tabakalarını doldursun. Nihayeti olmaz. Sonunda hepisî boşa gider. Bu gibi kimselerin hali. Buzun üzerine kurulan temele benzer ki, Kışın sert ve sağlam gözükürse de. Yazın sıcakları bastırıldığında o buz eriyip gider ve üzerine yapılmış duvarı da beraber götürür.

Peygamberin A.S.V. yoluna muhalif olan şeriatına uymıyan kimse ne kadar veli olsada velayeti ne kadar çok olsa da, Keşf ve kerameti yer ve gök katlarını doldursada sonu yoktur, nihayeti olmaz. Çürük temel üzerinedir. Çabuk göçüp gider.

Nefs ve şeytana karşı Peygamberin A.S.V. şeriatı arkamızda uhud dağı gibidir. İnsanın arkasında Uhud dağı gibi bir dayanağı olduktan sonra artık kim sırtını yere getirebilir? Böyle bir dayanağı

olan kimsenin imanına nefis ve şeytan zarar veremezler. Bütün dünya düşmanı olsa yine de bir şey yapamazlar.

Her kim Allahın dağına sırtını dayamış olarak Peygamberin A.S.V. yolundan ayrılmazsa, ona hiç kimsenin zarar vermesi mümkün olmaz. Fakat ne zaman ki şeriata aykırı hareket etse o zaman tehlike başlar. Aslında insan zayıf ve kuvvetsizdir. İnsandan daha zayıf, daha kuvvetsiz bir şey yoktur. Şeriat yolundan ayrıldığı zaman nefis ve şeytan onu yoldan çıkarır felaketlere atar. Nihayet imanını elinden alır.

Öyle ise insanın bütün işleri, muamelesi; oturması ve kalkması; hayır ve hasenati; hal ve tavrı kısacası bütün efali tamamen şeriata uygun olmalıdır.

Bütün islâmi işleri; Namazı, orucu, abdesti, guslu, her hareketi Peygamberin şeriatına uygun olmalı. Şayet bilmiyorsa. Alimlerden sorup öğrenmeli. Sorup öğrenmek vaciptir. İnsanın üstüne.

Yapılan ibadetler Peygamberin şeriatına uygun değilse asla kendisine menfaati olmaz. Yaptıkları boşuna gitmiş olur. Meselâ insan abdestsiz namaz kılrsa. İster bütün gece başı secdeden kalkmasın kendisine ne faydası olur? Asla kabul olunmaz. Boşa gitmiş olur.

Peygamberin şeriatı Rabbül Aleminin emirleridir.

Rabbül Aleminin peygamberine 2 yoldan vahy ederdi. Biri Cibril vasıtasıyla, diğeri ilham yolu ileydi Peygamberin A.S.V. her sözü Allahın emridir. Çünkü Allah emirlerini peygamberi vasıtasıyla Peygamberinin diliyle duyuruyordu.

Evet Rabbül Alemin emirlerini ya Cibril emin vasıtası ile, yahutta doğrudan doğruya Peygamberinin kalbine ilham yolu ile verir. Bu durumda peygamberinin her sözü Rabbül Aleminin emri olur. Çünkü Rabbül Alemin hak olduğunu peygambere tebliğ etmiş. Mahlûkatına söylemesi, duyurması için emir vermiş. Peygamberi zatıyla kulları arasında vasıta etmiştir.

İnsan şeriata göre hareket ettiği zaman Allahın yanında makbul olur. Rabbül Aleminin sevgisini kazanır. Rabbül Aleminin dostu olur, Rabbül Aleminin rızasını kazanır. Böyle olduktan sonra da onun, o kimsenin imanına zeval olmaz. Böyle kimsenin müstakim olan imanına hiç kimse zarar veremez.

İnsan menfaat görmesi için, Allahın yanında makbul olması için bütün gücüyle Salih Amel işlemeli. Peygamberin A.S.V. şeriatına uymaya çalışmalıdır.

Bunca Alah dostları, mürşidi kâmiller, büyük Saadeti Kiram vardır. Bu zatların bu kadar yüce olmalarının Rabbül Aleminin yanında bu kadar makbul olmalarının sebebi: Peygamberin A.S.V. şeriatına uygun hareket etmeleridir.

Bu kadar büyük olmaları Rabbül Alemin tarafından ellerine bunca hidayet verilmesi hep şeriata uygun hareketlerinden dolaydır.

Peygamber A.S.V. Bir hadislerinde «EVLIYAI ÜMMETİ KE EM-BIYAI BENİ İSRAIL» buyuruyorlar. Yani ümmetimin evliyası Beni İsrail Peygamberleri gibidir. Haşa peygamberlikle mukayese edilmez evliyalık. Ama burdaki mukayese hidayet yönündendir.

Ümmetinden çıkan evliyaların çok hidayete vesile olacaklarına işaretir bu hadisi şerif. Peygamber A.S.V. ın ümmetinden böyle evliyalar çıkmışki; büyük hidayetlere vesile olmuşlar, milyonlarca kişinin hidayetine sebep olmuş. Vasita olmuş, evliyalar vardır. Ümmeti Peygamber A.S.V. içinde.

Fakat Peygamberlerden ise öyleleri gelmişki. Ancak kendi nefsini hidayete erdirebilmiş. Peygamberlikleri kendi nefslerine münhasır olmuş.

Bazı peygamberler ise ancak ailesinin hidayetine vesile olabilmiştir. Bazıları ise sadece muhitinin hidayetine vasita olmuşlar.

Mesela Nuh Peygamber A.S. 995 sene ömür sürmüş ancak 40 kişiyi imana getirebilmişti. Karısı ve oğlu bile imana gelmeyenler arasında kalıp küfürle gitmişlerdi.

Fakat ümmeti Peygamberin evliyalarından. Gavs gibi, Şahi Hazine gibi, Mevlana Halid gibi, İmamı Rabbani gibi zatlar çok büyük hidayetlere vasita olmuşlardır. Mevlana Halidin 400 tane halifesi varmış. İmamı Rabbani'nin oğlu Şeyh Masum ise 4000 tane halife çıkarmış. İşte böyle büyük hidayetlere ümmeti Peygamberin irşadına vasita olmuşlar.

Bütün bunlara sebep o evliyaların. Hal ve hareketleri. Yaşantıları tamamen Peygamberin A.S.V. şeriatına uygun olmasıdır.

Kendilerinden şeriate muhalefet gelmediği içindir ki Rabbül Alemin bu kadar büyük etmiş, yüceltmiş onları ve ellerine bunca hidayet vermiş.

Peygamberin A.S.V. şeriatına göre hareket eden, muhalefet etmeyen kimse bilsin ki kazancı çok büyüktür. Şayet muhalefet olursa o zaman bilsinki zındıklık yolundadır.

İnsan şeriate muhalefet üzere olursa, bilsin ki işi başa gitmez, devam etmez. Çabuk tükenir çabuk zeval bulur, çabuk bozulur. Aynen karın yaz sıcağına dayanamadığı gibi. Kar ne kadar çok olsa da yazın Temmuzun güneşine dayanamıyarak eriyip yok olduğu gibi. İnsanın amelide ne kadar çok olsa, ne kadar veliliği olsa, Peygamberin şeriatına uygun değilse zevale mahkumdur.

Rabbül Alemin bir tek yol koymuş önümüze. 10 yol değil. Rahatlıkla kendisine yönelebilmemiz için önümüze koyduğu biricik yol Peygamberin şeriatıdır. Ondan başka tarik yol yoktur.

Şeriate uygun, muhalefetsiz yapılan her hareket Allahın yanında makbuldür. Sahibine fayda temin eder. Menfaatsız olmaz.

Şeriate muhalefet yapılırsa işler sahibine hiç faydası olmaz. Hepsisi boşa gider. İsterse akşama kadar amel etsin.

Tarikatte de böyledir. Şeriate muhalefet edilmedikçe hidayet yolu açıktır.

Şeriate muhalif hareket eden Hulefanın, Saadatin elinden hidayet olunmaz.

Kendisine şeriate muhalif hareket olmiyan Hulefadan, Saadattan istifade edilip hidayete ulaşılabilir.

Şeriate, yahut tarikata muhalefet eden Hulefa nasipsizdir. Hidayette nasibi yoktur. Hidayete vasıta olamaz. Çünkü kendisi hidayete gelmemişki. Bir başkasının hidayetine vasıta olsun.

SOHBET : 16

Yüzünü Allaha çeviren, hakikat yolunda giden, Peygamberin A.S.V. çizdiği şeriat yolunu takip eden kimseden Rabbül Alemin razı olup, fazl ve keremiyle cennetine dahil edince onu, artık o kimse devamlı rahat içinde olur. Her istediğini elde edip, ebedi olarak kalacağı cennete, yaşayacağı cennet hayatından daha güzel hiç bir şey olamaz.

Rabbül Alemin insana böyle bir hayattan daha hoş bir şey vermemiştir.

Halbuki dünya hayatı hiçte öyle değil. Bir sefer insan biliyor ki, dünya hayatı devamlı değil, elinden çıkacak; İnsan biliyorki ihtiyar olacak, dişleri dökülecek; hasta olacak. Hastalıktan sonra ölüm gelecek ve nihayet ölüp gidecek. Zaten insan ihtiyarlayınca hep ölümü düşünmeye başlar.

İster müslüman, ister kâfir olsun. Herkes bilirki; Dünya hayatı devamlı değil. Kendisine kalmıyacak birden elinden çıkıp gidecek.

Bunları bilen. Dünya işinin, dünya mesaisinin sonu olmadığını bilen. Her şeyin elinden uçup gideceğini, kendisine bir şey kalmıyacağını bilen kimse yüzün Rabbül Alemine çevirmeli. Rabbül Aleminin dünya hayatına ahiret hayatını üstün kıldığı gibi, insanda ahiret hayatını dünya hayatından üstün tutmalı. Bütün gayretini, kuvvetini ahiret hayatını kazanmaya harcamalı. Allh rızasını kazanmaya gayret etmeli.

Dünyanın geçici olduğunu, sonu olmadığını. Neticede bütün dünyaya malını bırakıp gideceğini bilen kimse. Dünyaya aşık olmaz. Ebedi kalacağı ahiret hayatına aşık olur.

Dünya hayatında evlendiği vakit genç, güçlü kuvvetli olan kimse yaşlandığında o gücünü, kuvvetini kayıp eder. Evvelki keyfi, şehveti kalmaz. Kendisi bir tarafa, karısı diğer tarafa düşüp yatar.

Fakat ahiret hayatı hiçte bu dünya hayatı gibi değil. İsan orada genç ve yakışıklı olur. Yusuf peygamberin güzelliğine sahip olur. Öyle bir güzelliştir ki o Rabbül Alemin bütün insanlara verdiği güzelliğin yarısını Yusuf Peygambere vermişti. O kadar güzeldi o.

Öbür alemde insanın sesi de çok güzel olacak. Aynen Davut Peygamberin sesi gibi.

Hilmi, ahlâkıda insanın Peygamber A.S.V. in ahlâkı gibi olacak.

İşte böyle ahirette insanın her şeyi değişecek. Bu dünya hayatındaki gibi kalmıyacak. Rabbül Alemin verdiği bir şeyi de geri almayacağından devamlı öyle kalacak.

Öyle ise insanın çok tefekkür edip, çok düşünmesi lazım.

İnsan düşünsün biraz. Kendi malını çok sever, ihtimam gösterir, yoksa başkalarının malını mı? Meselâ emanet olarak verilen çakmağa hiç bir zaman gönül bağlamaz. Ama kendi malı çakmağını daha çok sever. Aynen böyle, dünya hayatı da emanettir.

Rabbül Aleminin insana verdikleri hepsi emanettir. Sonunda geri alacak. İnsanın ömrü, malı, evladı, gençliği, akrabası hepsi geri alınmak üzere verilmiş birer emanettirler. Rabbül Alemin hepsini geri alacak. İnsan çıplak olarak öbür aleme gidecek. Ancak 3—5 metre kefen götürebilecekki oda çüriyecek. Dünya malından hiç bir şey yanında kalmıyacak.

Halbuki Rabbül Alemin cennete vereceği nimetleri asla geri almaz. Çünkü ebedi olarak verir onları. İnsanın ebedi malı olarak kalırlar.

İnsan için ölüm olmıyan, ebedi bir hayat olan cennet hayatı ve Rabbül Aleminin geri almamak üzere ebedi verdiği o büyük nimetler ne hoştur. Ne güzeldir.

İnsan şu dünya hayatının ebedi olmadığını boş olduğunu bildiği halde; Dünyanın ebedi malı, ebedi mülkü olmadığını bildiği halde. Bu kadar emek veriyor. Kendini harap edercesine, kendini çürütürcesine çalışıyor. Halbuki sonunda boştur. Bir hiçtir.

Şayet insan böyle yapmazda, yüzünü Allaha döndürürse. Bu çalışması kıyamet gününde onu selâmete erdirir. Bir daha çıkmamak üzere ebedi olarak cennete girer. Orada ne ölüm var, ne ihtiyarlık, ne yaşlılık var nede kuvvetten düşme, zayıflık, hiç eksilmeyen Allahın nimetleri her an için mevcut olur orada.

Yazı, kışı, güzü, baharı olmıyan; devamlı zevk ve sefa üzere olan.

Ahret hayatını. İnsan 100 defa dünyaya tercih etmelidir.

Evet insan ahireti dünyaya 100 kat fazla tercih etmekle kendini dehşetli cehennem ateşinden koruyabileceği gibi, Allahın, fazlını, keremini ve Rahmetini tahsil edebilir.

Eski zamanda, eski insanlar. Kendilerini Allah yoluna o kadar verirler, o kadar taat ve ibadet ederler, o kadar Allahla ünsiyet peydah ederlerdi ki. Dünya ehli kimseler onlara delirmiş mecnun olmuşlar diye bakarlardı. O kadar Allahla ünsiyet etmiş; kalblerini Allaha bağlamış, Allah zikriyle meşgul idilerki işleri Allahla oduğundan deliler gibi Dünyayla ilişkilerini kesmişlerdi.

Mürşidi kâmillerin Allah dostlarının durumları da başkadır. Gariptir onların durumları. Akıl ermez durumlarına. Şöyle ifade ederlerdi. «ZAHİRÜHU MEAL HALK. BATINUHU MEAL HAK» Zahiri, dış halleri halkla. Dünya ile. Batında Allahla olur. İşleri pek anlaşılmaz. Acıdır çünkü bazı evliyalar vardır. Dünya ehlinin gözünde delidir. Fakat büyük evliyaların havas olanların yanında dünya işleri görüşülür. Onlarda iştirak ederler, bu görüşmelere. Ama kalpleri ise hep Allahladır. Zahiren dünya işleriyle meşgul oldukları halde batınları ise hakikatle dolu olur. Allahıdır batınları. Zahirihu meal Halk, batinihu meal hak üzeredirler.

Bir gün hoca camide vaaz veriyormuş. Etrafında toplanmış 30-40 kişilik bir cemaat onu dinliyorlarmış. Caminin diğer köşesinde ayaklarını biri birinin üzerine atmış olarak oturmuş elindeki tesbihle oynayan bir adam varmış. O sıra caminin içine giren bir adam. Bir köşede ayak ayak üzerine atıp elindeki tesbihiyle oynayan adamı görünce yanına gidip. Utanmıyormusun sen. Bu kadar adam vaaz dinlerken sen burda tesbihinle oynuyorsun. Git sende vaazı dinlesene diyor. Oturan adam: Bana karışma benimle meşgul olma diyor. Hızır A.S. dan başkası olmıyan muhatabı. İsrar ediyor. Git sende vaazı dinle. Allahın yolunu öğren. Git bak hoca Allaktan Peygamberden bahsediyor, diye ısrar eder. Oturan adam Hızır A.S. a dönerek beni rahatsız etme dedim. Bırak yakamı başımdan git. Eğer gitmezsen, şimdi «cemaat Hızır A.S. burdadır gelin» diye bağırır, seni ele veririm. Bütün cemaat üzerine hücum eder. Ellerinden kurtulamazsın diyor. Hızır A.S. bu cevabı alınca hemen sessizce oradan uzaklaşıyor.

İşte böyleleri, büyük Allah dostları vardır.

Şahi Hazne K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle anlatıyor:

«Bir zamanlar çok müritleri olan bir Şeyh varmış. Bir gün bir müridi, efendim bana zamanın Gavsini gösterirmisin? diye rica eder. Şeyhi: Ben sana yetmiyormuyum ki zamanın gavsini soruyorsun diyor?. Mürit: Efendim yetiyorsun ama. Ben zamanın Gavsini görmek tanımak istiyorum. Diyor. Şeyhi. Peki olur göstereyim sana zamanın gavsini diyor. Falan memlekete, falan sokağa git diyor. Orada falan köşede desti satan bir sofi vardır işte zamanın gavsini odur diyor. Mürit müsaade alarak kalkıyor. Söylenen şehre, söylenen sokağa gidiyor So kağın başında desti satan sofiyi buluyor. Yanına varıp. Bana bir desti sat diyor sofiye. Sofi olur satayım diyerek bir desti uzatıyor. Müşterisi, destiyi alınca elinden düşürüp kırıyor, zararı yok diyor, sofi. Bir diğer desti veriyor. Onu da kırıyor. Sofi tekrar bir şey olmaz diyerek 3 üncü kere desti veriyor gelen müride. Mürit bu destiyi de düşürüp kırıyor. Ve sofiye ben almıyacağım. Almaktan vaz geçtim diyerek dükkandan çıkıyor. Sofi hiç kızmadan güle güle diyerek onu yolcu ediyor.

Aradan bir müddet geçtikten sonra. Bir gün Şeyh müridine zamanın Gavsini vefat etti diyor. Mürit tekrar rica ederek soruyor. Zamanın Gavsinin kim olduğunu. Göstermesini istirham ediyor.

Dünya hiçbir zaman Gavssız kalmaz. Birisi dünyasını değiştirirse bir başkası onun yerini alır. Bu hal ta Nefhai Sura kadar devam eder. Asla Gavs eksik olmaz. Vefat ettiği zaman başkası o makama tayin edilir.

Müridin ısrarı üzerine Şeyhi yine Gavsini kim olduğunu da söyler ona. Derki falan şehre git, falan caddede desti, çömlek satan bir genç var Gavs odur şimdi. Bunun da sanatı desticiliktir.

Mürit kalkar. Söylenen memlekete, söylenen çarşıya gider. Tarif edilen evsiftaki genç desticiyi görür. Desti almak üzere dükkana girer. Bir desti satın almak istediğini söyler. Genç kalkar bir desti alarak uzatır. Müride ve şöyle ihtar eder: Bak dikkat et kırmıyasın ha. Eğer kırarsan destimi. Ben senin başında 70 desti paralarım der.

Mürit destiyi almaz elinden. Ben almaktan caydım. Bakarsın elimden düşerde kırılır. Diyerek dükkandan çıkıp gider.

İşte böyledir. Rabbül Alemin işi zahire göre değil. Kalbe göredir. Rabbül Alemin insanın kalbine bakar. Çünkü nazargahi ilahi kalptir.

Allahın evliyaları böyle çeşitlidir. Birinin gönlü ne kadar alçakken. İkincisinde tam tersine.

Birisi ihtiyar, yaşlı idiyse, diğeri de tersine gençti. Ama ikisinde zamanının Gavsi idiler.

Demek ki kimin kalbi Rabbül Alemine bağlı, içinde cevher varsa. Rabbül Alemin onu sever.

Rabbül Aleminin keremi herkes içindir. Umumidir. Hususi değil. Fakat ancak layık olanlar istifade edebilir. Rabbül Alemin layık olan herkese verir. Kerem eder. Onun keremi umumidir. Asla hususi değil.

İnsan dünyaya fazla kıymet vermemeli, dünyayı daima arkaya atıp ahireti önüne almalı. İnsanın gözü hep ahirette olmalı. Allahın hoşnutluğunda. Ve salih amellerde olmalı, insanın gözü.

Hoşluk, rahatlık ne iyidir. Kötülük acı ve fenadır.

İnsan hastalandığı zaman, yahut şiddetli baş ağrısı olduğu zaman. Ne kadar ızdırab çeker. Ne kadar acı duyar. Kalbi daralır. İnanmazki akşamın olacağına. Veya inanmazki sabah olacağına. O kadar ki insanın sabrı tahammülü azdır. Sebati yoktur. Gece olduğunda, sabahın olacağına, sabah olduğunda akşamın olacağına inanası gelmez. Acı ve ızdırab zamanlarında.

Şayet insan rahatlıkta olursa ne kadar hoştur, güzeldir. İyilikten daha hoş ne vardır ki? İyilik içinde olan kimse, zevk ve sefa içinde olan kimse, vaktin nasıl geçtiğinin, ne zaman akşam, ne zaman sabah olduğunun hiç farkında bile olmaz.

İyiliğin bu kadar güzel, kötülüğün ise bu kadar fena olduğunu bilen insan, bildiğine göre hareket etmeli ki, kendisinde tahkikül yakın hasıl olsun. Tahkikül yakın gözle görmeye denir. İnsanda tahkibul yakın o kadar olmalı ki, cennet hayatını zevk ve sefasını görmüş gibi hareket etmeli. Cehennem azabında eza ve cefasını görmüş. His etmiş gibi hareket etmeli...

İnsan dünyadaki hastalık ve ızdırabın ne kadar kötü olduğunu, zevk ve sefanın ne kadar güzel olduğunu bildiği gibi cennetin güzelliğini, hoşluğunu, cehenneminde fena ve kötü olduğunu bilmelidir. Böyle olunca tahkikül yakın meydana gelir.

Öyle bir tahkikül yakın meydana gelmeli ki. İnsan Allah rızasını arayabilsin. Salih amel işlesin ki iyilikler kazansın.

Emirlere uyulmıyarak kazanılan günah ve kötülükler insanı aza- ba götürecektir işler ne fenadır.

SOHBET : 17

Tatlı şeylerin cazibesi, arıları nasıl çekerse. Arılar bir sevki tabiiyle. Elllerinde olmadan tatlı şeyin arkasına nasıl uçurlarsa. Nakşibendi nisbetide aynen onun gibi. İnsanın elinde, dilinde ve ilminde olmadan Allah tarafından verilen bir nimettir. Verilen nimet belki şeyhinde bile bulunmaz.

Nisbet kalplere tasarruf eden Rabbül Alemin tarafından verilir. Tarafı ilahidendir. O kime murat ederse, sadatı kiramda mecburen ona verirler. Kendi istek ve ihtiyarları ile değil. Eğer kendi istek ve ihtiyarları ile olsaydı. Gavs kendi çocuklarına verirdi. Halbuki Seydai Tağiye verdi. Seydai Tağide kendi oğullarına vermedi. Eğer kendi elinde olsaydı oğluna verirdi.

Mevlana Halid K.S.A. 400 halifesi vardı. İçlerinden 3 halifesini itiraz ettikleri için merdud etmişti. Malum akşam namazından sonra eller aşağıya indirilir ALLAHUM-MECCİRNA MİNENNAR denir. Veedhilnel cennet denirken eller yukarıya doğru kaldırılmaz. Bu 3 hulefa Veedhilnel CENNET derken ellerini kaldırırlarmış. Şeyh Mevlana Halid bunun bitat olduğunu ikaz edince. Onlar her ne kadar bidat iselerde Bitati hasenedir. Diyerek devam ederler. Bunun üzerine Mevlana Halid onları merdud eder. Onlarda kalkıp Mevlana Halidin şeyhi. Şeyh Abdullahı Dehliviye giderek afları için iltica ederler.

Şeyh Abdullah Dehlevi onlara. Vallahi benim yanımda bir şey kalmadı. Bütün nisbeti Halid aldı götürdü der. Siz buraya boşuna gelmişsiniz. Peygamber A.S.V. ünmetine hizmet menfaat nisbetle olur. Bendeki nisbetide hep Halid götürdü bende bir şey bırakmadı diye devam eder.

Nisbetin gelişi su terazisine benzer. Hangi taraf yüksek ise o tarafa kayar. Saadatin nisbetide böyledir. Rabbül Alemin kalblere bakar. O herkesi tanıır. Rabbül Alemin münasip gördüklerine verir. İlimi, fesahatı olana değil.

Gavsi Hizaninin (sibgatullah Ervası) ilmi pek yoktu. Ancak Şermuniye isimli kitaba kadar okumuştı. Ama Şeyh Halidi öğleki gibi bir alim onun yanında amel ediyordu. Ona hizmet ediyordu. Gavs ata binerken Şeyh Halidi öyleki sırtına basması için gelir önünde eğilirdi. Demekki iş ilimle değil. İlimle olsaydı Şeyh Halidi öğleki de

olması icap ederdi. Çünkü çok alimdi. Gavs'a ders verecek kadar alim-di. Gavs bile ona Seyda diye hitap ederdi. İlmini sorduklarında ken-dime nefis yapmıyayım ama dünya üzerinde ilim kalmazsa ben ken-di ilmimle yeniden kurabilirim diyordu.

Eğer nisbet ilimle olsaydı bütün nisbetin onda toplanması, kim-seye bir şey kalmaması icap ederdi.

Saadatın nisbeti Allah tarafından verilmiş. Bir rahmet bir hi-dayettir. Bu ümmeti Peygambere A.S.V. içindir.

Gavsi Hizani çok nadir sohbet ettiği halde. Manevi tasarrufun-dan dolayı etrafında daima büyük bir kalabalık bulunurdu, şaşıla-cak kadar, cezbe ve muhabbet ise asla eksilmezdi.

Bir gün sohbet etmek için Gavstan müsaade alan oğlu 1 saat kadar sohbet edip vaaz ve nasihat verdiği halde hiç kimsede cezbe ve hareket eseri görülmez. Ses çıkmaz, sohbet bitipte, Gavs haydi namaz için kaamet getirin deyince cemaattan bir feryat ve figan kopar. Cemaat birbirine karışır.

Oğlu: «Ben işi sohbette zannediyordum. Manevi tasarrufta oldu-ğunu bilmiyordum. Saadatın himmeti manevi tasarruftaymış. Ben zahiri zannederek sohbet etmekle bir tesir icra edebileceğimi düşün-müştüm. Halbuki hiçte öyle değil. Ben nerede Gavs nerede» der:

Şeyh Abdurrahman Taği K.S.A. vefat edeceği zaman Hazret çok üzülür, çok ağlar. Hazrete niye ağladığını sorunca, şu cevabı alır. Efendim, insanın babası büyük bir tüccar olurda onun mirasından istifade edemezse ondan daha acı şey olurmu» der. Seyda: Doğru söy-lüyorsun ama ben seni başkalarının oğlundan ayırt etmedim. Başka-sının oğlu yanımda nasıl idiye . Sende aynı durumdaydın. Aranızda fark gözetip sana özel muamele yapmadım. Diğerlerinden ayırma-dım seni. Fakat Şeyh Fethullah seni başkalarından ayıracak diye cevap verir. Bir işaret gösterir.

Seyda, oğluna halifelik vermek istemezmiydi? Tabii isterdi. Ama onun elinde değildi ki. Ancak Şeyh Fethullah ona bir şeyler verebi-lirdi. Onun içindir ki, Şeyh Fethullahı işaret edip, o sana özel mua-mele yapacak dedi.

İnsanın nefsi olduğu müddetçe. Bir şey öğrenemez. Suya atılan taş, ağır olduğundan hemen suyun dibine batar, fakat hafif bir şey suya atıldığı zaman çökmeden suyun üstünde kalır. Suyun akıntısı-

na uyararak mesafe kat eder, menzil alır. Ama taş öyle değil. Su ne kadar derin olsada suyun dibini bulur. Batar, hafif olan şey ise üstte kalır.

İnsanda böyledir. Nefsi olduğu müddetçe. Yerde sürünür, yükselmez. Hep yerle bir seviyede kalır. Nefsi taş gibi ağır olduğundan ondan menfaatta görülmez.

Suyla ateşin bir arada durmadığı birbirine zıt olduğu beraber imtizaç etmediği gibi, Allah yolu ile nefiste imtizaç etmezler. Bir arada olmazlar. Çünkü biri birine zıttırlar.

Nefis devamlı olarak Allahın emirlerine muhalefet, günah işlemek, Allahın taat ve ibadetine karşı olmak, kibirli ve azametli olmak ister. Kimsenin kendisinden üstün, akıllı olmasını istemez. Her üstünlüğün kendisinde bulunmasını ister.

Rabbül Aleminde böyle isteklerden, bu gibi şeylerden razı değil. Onun için Allah yolu. Allahın hoşnutluğu, nefsin istekleriyle bir arada olmaz. İkisinden birinin tercihi ile diğersinin feda edilmesi lazım. Çünkü ikisi beraber bağdaşamazlar.

İnsan nefisle devamlı harb halinde olmalı. Nefsin dizginlerini elden bırakmamalı. Nefsin galip gelmemesi için çok hassas davranmalıdır.

İnsanın gayesi: Peygamberin A.S.V. şeriatı Rabbül Aleminin yolu olmalı. Bütün hareketlerini buna göre ayarlamalı. Nefsin yuvası olan vücudun rahatını düşünmemeli gevşek hareket etmemelidir. Peygamber A.S.V. şeriatının yolundan ayrılmamalı. O yolu takip etmelidir.

Her kim vücudun rahatını, keyfini düşünerek hareket ederse o kimse nefsi tarafından helâka sürüklenmiştir. Böyle kimseler nefislerinin elinde esir gibidirler. Bilinmelidir ki nefisten daha büyük düşman yoktur. Nefsin arzusu, isteği: İnsanın imanını helâke götürmektir.

Nefis dünyada rahatlık istemekle. Ahirette insanın ebedi, cehennem azabı görmesine sebep oluyor.

Nefsin düşmanlığı çok büyüktür, Firavun, Şettad, Karun gibilerin felâketlerine nefisleri sebep oldular. Çok büyüyen nefisleri, büyük iddialara kalkıştılar. Kendileri boş bir dava göttüklerini, ilah ol-

madıklarını ve Allahtan uzak olduklarını bildikleri halde nefislerinin Allahlık davasına boyun eğdiler. Çünkü nefisleri o kadar büyümüş-ki, kendilerine hakim olmuştu.

Nakşibendi tarikatının, Saadatin en büyük faydası: Nefsi yok etmektir. Nakşibendi zikirleri, letaifler hep nefsi yok etmek içindir. Nefsini yok edip onu teslim alan kimse, ancak Allahı tanıyabilir. Bu da Allah tarafından bir ilahi lütufla mümkündür.

Hidayet verici, Hadi. Rabbül Alemdir. Hidayet Allahın elindedir. İnsana düşen sadece vazifesini yapmaktır. Eğer Rabbül Alemin hidayet etmek isterse. Sebep halk edip hidayetini verir. Şayet hidayeti yoksa bir hadise onun hidayet olunmasına vesile olur.

Öyle kimseler vardır ki amellerini tamamlayıp, çalıştıkları halde. Allahın Keremine mazhar olamazlar. Bazıları da vardır ki Allahın Keremine hemen mazhar olurlar.

Rabbül Alemin insanı iyi bilir. O insanın ruhunu derinliklerini bilir. Onun için insan uyanık olmalı. Emegini boşa çıkarmamalı. Hani bir söz var. «Sarı inek gibi olma» derler. Öyle ya sarı inek müsaa-de eder sütünü sağdırır. Sonunda bir tekmeyle hepsini döker. Emegi de böylece boşa gider.

Şeytanda öyle yaptı. Allaha 500 sene yerde ve gökte taat ve ibadet etti. Bir günahla dergahtan atıldı. Çünkü Rabbül Alemin onu kâ-firlerden sayıp ebedi olarak lanetlemiş oldu. Şeytanın böyle bir felâ-kete uğramasına, İmanını kayıp etmesine, amelini görmesi sebep oldu. Çünkü amelini görmekle kendinde nefis meydana geldi. Amel-lerini görmesi. O amellerinin kendisine zarar vermesine yol açtı.

Adem Peygamber ise. Amelini değilde günahını gördü. Gördüğü günahı yüzünden tövbe, istiğfar etti. Rica ve niyazda bulundu.

Şeytanın amelini görmesi kendisine nefsi oldu, kibir oldu, niha-yet bütün amellerinin reddedilmesine sebep oldu.

İnsanın amelini görmemesi lâzım. Hep günahlarını görmesi lâ-zım. İnsan bir şey olmadığını bilmeli. Günahları devamlı gözünün önünde bulunmalı. Hayrı, ameli değil. Hep günahları. Çünkü insan amelini görünce kendinde nefis meydana gelir, nefsi kabarrır.

SOHBET : 13

Rabbül Alemin bizlere 3 büyük nimet vermiştir. Rabbül Aleminin bize vermiş olduğu bu 3 büyük nimetten daha kıymetlisini kimseye vermemiştir.

Bu büyük nimetlerin birincisi İMANDIR. İmandan daha makbul, daha efdal bir şey olamaz. Rabbül Aleminin, Peygamber A.S.V. ümmetine verdiği en büyük nimettir iman. Çünkü iman insanı ebedi olarak cehennem ateşinden kurtarır kafirler ebedi olarak cehennem ateşinde kalır ebedi olarak orada binlerce çeşitli azab görürler. Eğer Rabbül Alemin insanı kâfir olarak yaratmış olsaydı, Elinden ne gelebilirdi. Hem kâfirler için cehennem ateşinde yanmadan başka. Hazırlanmış çeşitli azablarda vardır.

Gerçi Rabbül Aleminin çeşitli azapları vardır dünyada. Mesela baş ağrısı, diş ağrısı ve benzeri acılar birer azabi ilahidir. Ama bunlara tahammül etmek mümkündür. Meselâ kimisine 5 dakika, kimisine 10 dakika. Yahut 1-2 saat dayanılabilir. Fakat ateş hiç te öyle değil. İnsan 1 dakika bile ateşe tahammül edemez.

Bir kimse ben ateşe 1 dakika tahammül edeceğim diye iddia ederek elini ateşe soksa. İmkânı yok tahammül edemez. 1 dakika içinde ciğerlerine kadar yanar. Gözünden ateş atar ginede dayanamaz. Bu dünya ateşi. Böyle ya cahannem ateşi, Allahın özel ateşi, özel azabı için hazırlanmış olan cehennem ateşi. Ona nasıl tahammül edilecek. Dünya ateşinin harareti, cehennem ateşinin yanında çok azdır. Hararetinin azlığından rengi kırmızıdır. Dünya ateşinin. Meselâ çay yaparken insan az dem atsa çayın rengi açık, kırmızı olur. Ama çok dem atarsa. Çayın rengi sim siyah, katran gibi olur. İşte dünya ateşinin harareti az olduğu için rengi açıktır, kırmızıdır. Fakat cehennem ateşinin ise hararetinin çokluğundan ısısının fazlalığından dehşetinden rengi kap karadır.

Her kim ki Allahı tanımazsa, emirlerine uymazsa. Rabbül Alemin onu en elemli azabının en tahammül edilmez ateşinin içine, cehenneme atar.

İşte iman insanı bu dehşetten ve azaptan kurtaran tek nimettir.

Ayrıca imana mükafat olarak Rabbül Alemin cennet gibi bir nimeti. Ve cennetin içindeki sayısız nimetleri kerem etmiştir.

Cennette, cehennem hayatında yaşlılık, ihtiyarlık, hastalık ol-

madığından. Her vakit sıhhatli olarak zevk ve sefayla cennet nimetlerinden istifade edecektir insanlar. Bitmez tükenmez cennet nimetleri her zaman her an mevcut olurlar. Dünya nimetleri gibi mevsimlik değil. Bir nimetin bir mevsim bulunup diğer mevsim bulunmaması olmaz cennette.

İşte insanı cehennemden kurtarıp. Cennet nimetleriyle mükâfatlandıran. İman nimetinden daha büyük bir şey yoktur. Olamaz. İman bütün dünya nimetlerinden daha efdal, daha faydalı ve daha kıymetlidir.

Bütün dünya insanın emrinde olsa, malı mülkü olsa. Dünyanın bütün köşk ve sarayları, bağ ve bostanları kendinin olsa. Bütün dünya zenginliklerine, çoluk, çocuk, kadın ve kızlarına sahip olsa. Sonunda mutlak olarak elinden çıkacak. Hiç birisi elinde kalmıyacaktır. Böyle olunca ne kıymeti kalır. Öyle ise iman bütün bunların üstündedir.

Rabbül Aleminin insana yaptığı en büyük lütuf ve kerem. Ona iman nasip edip iman sahibi etmesidir.

İkinci büyük nimet: Peygamber A.S.V. in ümmeti olmak şerefidir

Peygamberimiz A.S.V. bütün peygamberlerin efdalıdır. Allahın yanında. Yer ve gökte ne varsa hepsinden daha efdal hepsinden daha sevgili. Peygamber A.S.V. dir.

Böyle sevgili bir peygambere ümmet olmak elbette çok büyük bir nimettir.

Peygamberimiz A.S.V. bütün mahlûkatın efendisi, bütün peygamberlerin efdalı olduğu gibi. Ümmeti de diğer ümmetlerin efdalıdır.

«Kölenin kıymeti, efendisinden gelir» diye bir tabir vardır. Bizimde kıymetimiz efendimiz olan Peygamber A.S.V. dan gelmekte. Onun şerefiyle şereflenerek diğer peygamberlerin ümmetinden efdal oluşumuzdur.

Rabbül Aleminin nasib ettiği üçüncü büyük nimet ise Nakşibendi Tarikatıdır.

Hz. Ebubekir Sıddıktan gelmekte olan Nakşibendi Tarikatı diğer tarikatlardan efdaldır.

Ebubekir Sıddık R.A. Ümmetin efdalı olduğu gibi, onun tarikatı da diğer tarikatların efdalıdır. Nakşibendi tarikatından daha efdal bir tarikat yoktur. Ebubekir Sıddık bütün tarikatların reisidir.

Kıyamet günü Rabbül Alemin cennetin anahtarını Ebubekir Sıddık verip. «Al cennetimin anahtarını. İstedini cennete koy, istemedini bırakma sen serbestsin diyecek.» İşte insanın reisinde, böyle bir selahiyet olursa. Artık ondan daha büyük bir nimet olurmu? Hiç insanı büyüğü, reisi, zebanilerin eline teslim eder mi? Bu müjdelerin, bu nimetlerin karşısında. İnsanın eline mendil alıp oynaması lazım gelir.

Bu 3 büyük nimeti nasip ettiği için Rabbül Alemine çok şükür, çok hamd etmek lâzımdır.

İnsan reisini incitmemesi için. Huzuru Rabbül Aleminde kendisinden davacı olunmaması için. Elinden geldiği kadar Peygamber A.S.V. ın şeriatı yolunda hareket etmesi lazım. Bunu gençlik zamanında, güçlü kuvvetli olduğu zamanlarda yaparsa çok daha makbul olur.

Eskiden, beylerin hüküm sürdüğü zamanda Gerzan beylerinden birisi 10/15 kişiyi yakalayarak hapse atmış. Vakitte harman zamanı imiş. Hapiste bulunan kişiler bir kaç sefer beye haber salmışlar. Bizi bırak gidip ekinlerimizi kaldıralım demişler. Rica etmişler. Bey serbest bırakmamış onları. Ektikleri buğdayda çabuk başağa düşen, çabuk sararıp dağılan cinstenmiş. Aradan 10-15 gün daha geçtikten sonra Bey tutukladığı kimseleri çağırıp haydi sizi serbest bıraktım gidebilirsiniz demiş. Şöyle cevap vermişler tutukdular. Bey demişler. Ekin zamanı geçti biz ve çocuklarımız artık açlığa mahkumuz. Bundan sonra serbest bırakmanız neye yarar. Serbest olsakta olmasakta bir şey farketmez artık.

İnsanda ekin zamanı geçmeden, harman zamanı geçmeden, ömrünün verimli kısmı geçip, saç sakalı birbirine karışıp beli bükülmeden Allaha dönmeli. Şayet geç kalırsa harman vakti harmanını kaldıramıyarak aç kalan kimselerin durumna düşer.

Genç iken güçlü kuvvetli iken Allaha yönelmiyen. Gücünü kuvvetini Allah değilde dünya uğrunda çalışıp tüketen kimsenin yaşlandıktan sonra Allaha yönelmesinin ne kıymeti olabilir?

Rüzgarın olgunlaşmış ekinleri esip savurduğu gibi. İnsanında yaşlanıp elinden bir şey gelmiyecek çağda Allaha yönelmesinde ne fayda olur.

Rabbül Alemin kalplerin sarrafıdır. O herşeyi bilir. Çünkü kuvvetli iken dünyaya kalıp. Allahtan haberi olmayan Allahu ve Allah yolunu unutan kimsenin. Yaşlandıktan, beli büküldükten, elinden dünya işi gelmez olduktan sonra Allaha yönelmesinin kıymeti olmaz. Çünkü hasat zamanı geçmiştir.

Ağaç gençken meyveli olur, istifade edilir ondan. Ama yaşlandıktan, kuruduktan sonra ağaçtan istifade edilemez. Ancak yakılmaya yarar.

Gerçek delikanlı, gençlik zamanında Allaha yönelen kişiye denir. Gençliğin ne büyük bir nimet olduğunu maalesef gençler pek bilmezler. Onun kıymetini yaşlılar kayıp ettikten sonra bilirler. Artık geç olmuş olur.

Eğer insan gençliğini Allah yolunda tüketmezse. Gençliğinin ne kıymeti kalır.

Gençliğini Allah yolunda tüketen kimse. Yaşlanıpta elinden bir şey gelmiyecek duruma geldikten, taat ve ibadet yapmazsa bile Rabbül Alemin yine de ona gençlikte yapmış olduğu ibadetin sevabını verir. Çok az ibadetini bile gençlik ibadeti olarak kablu eder. Çünkü onun gençliğinde nasıl ibadet ettiğini bilmektedir. Rabbül Alemin. Eğer ben kulumun güç ve takatını almasaydım. O eski ibadetine devam ederdi der Rabbül Alemin ve böyle gençliğinde çalışan o kuluna gençlikteki ibadet sevabını yaşlandığında verir.

Gerçekten genç, delikanlı o kimseye denir ki. Gençliğinde yüzünü dünyadan Allaha çevirir. Gençlik zamanında dünyayı lanetliyerek arkaya atar.

İşte böyle gençlerin ibadeti Allahın yanında en makbul olan ibadettir.

İnsan gençken hem dünya, hem de ahiret işini yürütebilir. Elini hangi tarafa atarsa başarabilir. Dünyayı da ahireti de. Ama yaşlanıp ihtiyar olduktan sonra. Ne dünya ve ne de ahiret işini yapabilir. Böylece her iki taraftan da mahrum olur insan.

Rabbül Alemin insanı dünyaya zatını tanısin'lar diye getirmiş. Ömrünü, gençliğini dünya için tüketinler diye değil.

Şayet insanı dünyaya ebedi kalmak için getirseydi genç kalmaları lazım gelirdi. Yaşlanmamak, ihtiyarlamamak icab ederdi. Dişlerin dökülüp saçların ağarması olmazdı.

Halbuki Rabbül Alemin, ihtiyarlık, hastalık vermek suretiyle dünya hayatının ebedi olmadığını, bir imtihan sahası olduğunu gösteriyor.

Dünya hayatının devamlı olmadığını anlatmak için Rabbül Alemin. Bazen sıhhat veriyor, bazende hastalık veriyor. Yazın sıcağını, kışın soğuşunu ve daha bir çok değişmeler veriyor ki, geçici bir hayat olduğu bilinsin ve imtihan yeri olduğu unutulmasın diye. Seydânın zamanında K.S.A. genç kızlar, kendilerine talip delikanlılar için, Sakalı varmı yokmu diye sorarlarmış. Peygamberin sünnetine uyup sakal bırakmayanları almazlarmış. Kadın oldukları, akılları kısa oldukları halde sünneti peygambere bu derece bağlı idiler o zaman.

Kimse gençliğine bakıp mağrur olmamalı. O gençliği bir gün tükenecek, elinden çıkacak dünya gibi. Gençliği elden çıkmadan Allaha yönelmeli. Gençken kuvvetli iken samimi olarak Allaha yüz çevirmeli insan.

İnsan gençliğinde Allaha yönelmiş olan kimseye haset etmeli, gıpta etmeli. Dünya işinden başarılı olana değil. Çünkü dünya geçicidir. Kısa bir zaman sonra elden çıkar. Ancak Allaha yönelmiş, ebedi kazanç temin etmiş kimseye haset edilir.

Hazret bir seferinde Garzana gitmişti. Fettah beyin hanımına esefle bakarken, yanına gelip ziyaret eden vaaz ve nasihat isteyen Garzanlılara benden ne vaaz ve nasihat istiyorsunuz. Ben nasihata lüzum görmüyorum. Size nasihat için Fettah beyin hanımı yeter. Günde 3-4 defa yüzünüzü oraya çevirip ibretle bakarsanız size yeter. Çok iyi bilirsiniz ki, Fettah bey ne kadar zengindi, ne kadar serveti, malı mülkü vardı. Garzanın her evinde onun nam ve nişanını görmek mümkündür. Ne kadar bahadîr olduğunu. Ne kadar hüküm sürdüğünü hepiniz bilirsiniz. Fakat sonu ne oldu? Ölüp toprağın altına girmedimi? Neticede ocağı sönüp köşkü sarayı yıkılıp, tarumar olmadı mı? Eğer düşünürseniz bundan daha büyük ibret, daha büyük nasihat olmaz sizin için. İşte dünyanın sonu ancak böyledir. Buyuruyor.

SOHBET : 19

Peygamber A.S.V. fakirleri sevdiğinden fakirlerden hoşlandı-ğında. İnsanda fakirleri sevmeli, fakirlere kıymet vermeli. Onlar-
dan iğrenip acizlik etmemeli. Zengine zengin olduğu için sevgi bes-
lememeli. Peygamber A.S.V. bir hadisi şeriflerinde «Bir kimse zen-
gine zenginliği için sevgi beslerse dininin 1/3 ünü kayıp etmiş olur»
buyuruyor. Fakat zengine, insanlığından dolayı duyulan sevgide
vardır ki imanın 3 te birini giderir.

Fakir olan kimsenin, kıyamet günü yükü az olur. Çünkü dünya-
da iken dünya ile ilişiği azdı. Sualide noksan olur fakir olann.

Peygambere A.S.V. ilk iman edenler fakir tabakadan olan kimse-
lerdi. Kafirlerin zenginleri, beyleri, eşrafları «Senin yanında Rezil,
fakir, abdal bu kimseler varken, onlar sana iman etmişken, biz sana
iman etmeyiz» derlerdi.

Peygamber A.S.V. in sevgisi her zaman fakirlere karşı olmuştur.
Onları daha çok sevmiştir. Kıyamet gününde de fakirlerin işi kolay
olur. Üzerlerinde dünya nimetleri az olduğundan; dünya malları az
oldüğundan sualleride az olur. Dolayısıyla Mahkemeyi İlahiden ça-
buk geçerler.

Rabbül Aleminin yanında daha efdal, daha makbul olan, Allah
dostu fakirler çok bahtiyardırlar.

Bütün mahlukatın haliki Rabbül Alemindir. Onun yanında mah-
lukatı arasında fark yoktur. Dünya malından dolayı kimse özel mua-
mele görmez Rabbül Aleminin yanında. Hiç kimse sevdiğinden do-
layı dünya malı verip, zengin etmemiştir Rabbül Alemin. Öyle mü-
nasip görmüş öyle yapmış. Kimini fakir kimini zengin etmesi kulla-
rını tecrübe içindir. Fakir olan kişi fakirliği nasıl karşılayacak bilin-
sin diye, fakir kimse fakir olduğu halde beni tanıyacak mı? emrime
göre hareket edecek mi? Belli olsun diye fakirlik vermiş kimine, ki-
minede zenginlik vermiş, zenginlik, mal mülk verdiğim halde beni
tanıyacaklar, emrime göre hareket edecekler mi? görülsün diye.

Demekki Rabbül Aleminin mal verip vermemesi. O kimseyi se-
vip sevmediğinden değil. Onun imtihanı içindir. Zaten bütün dünya
işleri insanın tecrübesi içindir. İnsana kendi durumunu göstermek
içindir.

Evet bu dünyanın imtihan olmasındaki gaye, yevmil kıyamette cennete gireceklere cehennemliklerin itiraz etmemesi. Haşa Rabbül Alemin onlara iltimas ettide cennetine koydu. Bizi ise cehenneme koydu diye itiraz edilmemesi içindir.

Rabbül Alemin hem cenneti hem de cehennemi dolduracağını vaad etmiş. Bütün insanları cennetine koysa, cehennem boş kalır, cehenneme koysa cennet boş kalır. Bir kısmını cennete, bir kısmını da cehenneme koysa o zaman cehennemlikler Rabbül Aleminin haşa iltimas ettiğini söyleyecekler. İşte bu dünya hayatındaki imtihan. Herkesin kendi durumunu bilip, İtiraza hakkı olmaması içindir.

Rabbül Aleminin yanında zengin fakir ayırımı yoktur. O zatını seven, emrine uygun olarak yolunda yürüyen kimseleri sever. Böyle kimseleri Peygamber de A.S.V. sever, Saadeti Nakşibendi de sever.

Manen ölmüş olanları, kendinde hayır olmıyanları kimse sevmez.

Kıbrıs harbi sırasında rüya gören birisi şöyle anlatıyordu rüyasını: «Kıbrıstayım rüyamda. İnsanlar yola dökülmüş akın akın gidiyorlardı. İçlerinde yaralı olanlarda vardı. Başından, kolundan, boyundan kanlar akan kimseler, kalabalığın içinde dehşetle yürüyorlardı. Bende aralarında idim. Bir köprüye doğru korku ve dehşet içinde yürüyorduk. Köprü'nün başında Peygamber A.S.V. durmuştu. Ben onu görünce imdad Ya Resullullah diye imdat istedim. Fakat hiç cevap vermedi, dönüp bakmadı bile. Köprüye yetişip geçmek istiyordum, ama ne mümkün Arabalar ve insanlar akın halinde köprüye dolmuş, izdiham son haddini bulmuştu. Bu sefer Şahi Hazne den imdat istedim. Ya Şahi Hazne imdat et bizi kurtar bu durumdan dedim. O anda gündüz gibi aşikar olarak gördüm ki. Şahi Hazne geldi. Gidip Resullullahın yanında durdu. Fakat oda bana cevap vermedi. Duymadı bile sesimi. Son çare olarak Gavstan imdat istedim. O da geldi. gitti, kible tarafından, Şahi Haznenin yanındadırdu. Bana cevap vermedi.

Ben kalabalığın içinde yaşadım onlara. Ya Resulullah bize şeyhleri tutun dar günde imdadınıza yetişirler, yardımınıza koşarlar. Sekaratta imdadınıza yetişirler deniyordu. İşte bu gün dardayım. Çağrıldığı halde imdadıma gelmiyorlar dedim.

Bana şöyle cevap verdi Resulullah A.S.V. «Ölüp teneshire konan bir kimsenin sesini işiten olur mu? Hayır olmaz. Halbuki o ahü zar, feryadu figan ettiği halde kimse işitip yardım etmez ona. Çünkü öldür o ölülerin sesi ise işitilmez.

Bunun gibi Manen ölen kimsenin istimdadına. Ne Peygamber cevap verir. Ne Şeyhler. Ne de Allahın evliyalari. Çünkü ölüye kim cevap verirki. Onun için insan sağ olmalıdır manen. Manen diri olanın sesi işitilir. Ama ölülerin sesi ne Peygambere, ne Şeyhe ve ne de meşayha gider».

Hakikat böyledir işte. Ölünün kimse sesini işitip imdadına gelmez. Onun için uyanık olmalı, ameli iyi olmalı. Peygamberin şariatına göre hareket etmeli. İnsanın işi gerçek, sevgisi hakiki olursa. Sesi peygambere de gider. Çağırdığı zaman imdadına yetişirler. İnsan sağ olup imanı olduktan sonra her kimi çağırırsa sesini duyurtup imdadına yetiştirebilir. Fakat manen ölmüşse, ölülere imdat yoktur. Manen ölüm olmaması için, manen ölmemesi için: Amel lâzım, emek lâzım. Amelsiz, emeksiz olmaz. Müslüman ismi taşımak kafi değil. Kimse ismiyle, müslüman ismi taşımakla. İmanlı olmaz. İslamın şartları, imanın şartları insanda bulunmalıdır ki. Gerçekten imanlı gerçekten müslüman olabilsin. Ben müslümanım, mümünüm diye bilsin.

Hiç kimse durduğu yerde ben padişahım, ben padişah oldum demekle. Padişah olamaz. Padişah olmanın alâmetleri vardır. Kanununun olması lâzım, memleketinin olması lâzım, vezirinin olması lâzım, hükümdar olması lâzımdır ki Padişah olduğu bilinsin.

Müslümanlıkta böyledir. Ben müslümanım diye müslüman olunmaz. Müslümanlık lafla olmaz. Müslümanım diyen kimsenin Hakka göre hareket etmesi, lâzım. İşinin Hakla olması lâzım. Allahı her zaman kalbinde bulundurması lâzım. Bütün işi, muamelesi Allah için olması lazım. Gayesinin Allah olması lazımdır ki. Müslüman olabilsin, Ehli iman olabilsin. Böyle olan kimse ancak büyüklere tabi olmuş olur.

Allah dostları, evliyaullah olan bu zatlar. Amelle, zahmet ve meşakkat çekmekle Allaha ulaşabilmişler. Emek vermeden olmaz. Şahi Hazne K.S.A. «Şeyh Abdülkadir Geylaninin amelini her kim yaparsa o da Şeyh Abdülkadir Geylani gibi olur» buyurmuştu. İnsan çalışmadan bir şey olamaz.

Dünya işi de böyledir. Çalışmadan, yorulmadan olurmu hiç? Rab-bül Aleminin bacadan içeri bir şey akıttığı görülmüşmü? Gerçi ya-pabilir kadirdir ama adet etmemiş onu. O adetini bozmadı. Adetine göre hareket eder hep.

Peygamberler ki bu kadar büyük yaratılmışlardı. Peygamber olarak halk edilmişlerdi. Eşrefi mahlukat idiler. Buna rağmen Rab-bül Alemin amelsiz olmalarını kabul etmemiş. Zerrei miskal amelsiz kalmalarına razı olmamış. Emirlerine uymamazlık etmelerini kabul etmemiş.

İnsanda buna göre davranmalı. Davası neyse, davasına göre hareket etmeli.

Eğer davası dünya ise, Allahtan habersiz. Sadece dünya için çalışıyorsa. Versinler onlara dünyayı Rabbül Alemin.

Eğer davası dünya değil ahiret ise. Gayesi Allah, Gayesi Allahın rızası ise. O zaman davasına göre hareket etmesi lazım gelir. Kazanç temin edebilmesi için.

Mesela mahkemede davası olan bir kimse. Hakimin karşısına çıktığında davası neyse onu anlatıp. Müdafaasını yapması lazımdır ki. Davasına göre hüküm alabilsin. Davasının dışında olan bir şeyin savunmasını yapmaz, başka şeylerden delil getirmez. Şayet getirirse davası reddedilir. Boş şeyleri iddia ettiği için davası iptal olur. Gerçek davasını kazanamıyarak zarara uğrar.

Şu halde Maksuduna kavuşması için İnsanın davasına uygun hareket etmesi lazımdır. Eğer insanın davası Allah rızası ise, eğer Ahiret ise. Eğer insanın davası dünya değil ise Hareketlerininide Ona göre ayarlaması lazım gelir.

Mesela İstanbul'a gitmek isteyen bir kimse. İstanbul'a giden yoldan gitmesi lazım gelir. Şayet İstanbul'a gidecek olan kimse. İstanbul yolunu değil. Erzuruma giden yola çıkarsa. Aradan bir sene de geçse İstanbul'a ulaşamaz. Çünkü yanlış yoldan gitmektedir. Gitse gitse ancak Erzuruma gidebilir. Gayesi olan İstanbul'a ulaşamaz.

Gerçekler böyledir. Ben müslümanım. Ben Allah rızasına kavuşmak istiyorum. Ben cennete girmek istiyorum. Diyen kimsenin kalbinde bunlar değilde Dünya olursa. Aradan 100 sene de geçse Allaha yaklaşamaz. Bilakis Allahtan uzaklaşır.

İnsanın maksuduna ulaşabilmesi için. Kendisini oraya götürecek yoldan yürümesi mecburidir.

SOHBET : 20

İnsan dünyaya mağrur olmamalı. Çünkü kendi malı değil. Meselâ insana bir saatliğine zenginlik verseler. Tekrar geri almak üzere. Ne kıymeti olabilir ki o bir saat zenginliğin sonunda tekrar fakirliğe döneceğine göre. Bir saatlik zenginliğin neyine mağrur olabilir?

İşte dünyada aynen bir saat zenginlik gibidir ahiretin yanında. Hatta o kadar bile değil. Çok kısa bir zaman gölgesinden istifade edebilir bir ağaç gibidir dünya hayatının müddeti çok kısacıktır.

Akıllı olduğunu söyleyen insan. Gerçekten akıllı ise. Birazcık akıllı, birazcık imanı varsa, imanı kemale ermişse dünya hayatı için ahiretini feda etmez. Kendini avare bırakmaz. Arkadaşlarının yanında kendini rezil etmez. Zebanilerin eline yakasını vermemeye çalışır.

Rabbül Alemin amel yapmayan kimselerden razı olmamıştır. Bu günde razı olmaz amel yapmayanlardan. Bütün Peygamberler, bütün ümmetler, bütün mahlukat Rabbül Aleminin rızasına muhtaçtır. Amel yapmayan kimselerden de asla razı değil Rabbül Alemin.

Mahlukatın içinden seçilmiş kimselerden olan Peygamberlerinin bile amelsiz olmasına razı olmamıştır Rabbül Alemin, Peygamberlerinin bile amelsiz olmasına razı olmayan Rabbül Alemin. Diğerlerinin, ümmetlerin amelsiz olmalarına nasıl razı olur?

Şimdi amel yapmak için tam fırsattır. Öldükten sonra, öbür aleme intikal ettikten sonra artık amel yapılmasına imkân kalmaz. Onun için bu gün fırsat elde iken. Gücü yettiği kadar yüzünü Allaha çevirmelidir insan.

İnsan amelini cennet için, cehennem korkusu için yapmamalı. Ancak Allah dostluğunu kazanmak için insan amel etmeli.

Keşfi açılmış bir mürit bir gün Levhi Mahfuza nazar edip baktığında. Şeyhinin ismini azap ehli olanların arasında görüp çok üzülür. Şeyhinin şekavet ehli olduğunu öğrendikten sonra neşesi kaçır.

Şeyhinin gözünden kaçmaz müritteki değişiklik. Sorar ne olmuş sana, üzüntülü, kederli olmanın sebib nedir? Hem eski muhabbetin-

de kalmamış der. Mürit: Vallahi efendim üzüntüm senin ismini şekavet ehli arasında görmemden geliyor. Ondan dolayı, keyfim neşem yoktur. Üzüntülüğüm diye cevap verir.

Şeyhi şöyle cevap verir müridine. Derki: Senin yeni gördüğünü ben tam 7 seneden beridir görmekteyim. Fakat elimden ne gelirki. Bizler hepimiz Allahın mahlûkları değilmiz? O nasıl isterse öyle yapar. Bize düşen kulluğumuzu yapmaktır. 7 senedir o yazıyı görmekteyim Levhi Mahfuzda. Ama amelimden zerrei misal kadar eksiltme yapmadım. Eskisi gibi devam etmekteyim.

Bütün insanlar Allaha muhtaçtır. Öldükten sonra da muhtaçtır. Rabbül Alemine, Onun için insan yüzünü Allaha çevirmeli Dünyayı tanımalı. Allah yoluna emek vermeli. Aksi halde yakasını kurtaramaz Rabbül Aleminin elinden. Mutlaka huzura çıkacak, mahkemesinde yargılanacak. Dünyada yaptıklarından hesap sorulacak insana.

Dünyada amelî fazla olandan Allh memnun olur. Ondan razı olur.

Amelde en önde giden Peygamber A.S.V. idi. Sahabeleri de onu takip ederler. İmanda önden giden sahabeler. Amelde de öyle idiler. O kadar ibadet etmiş. Allahın rızasını kazanmışlardı ki dünyada iken cennet müjdesini almışlardı. Müjdeyi aldıktan sonrada amellerine devam etmişler. Hakiki olarak Allaha yönelmede sebat etmişlerdi

Saadeti Nakşibendi'nin de salih amelleri çok olduğu için Rabbül Alemin onları bu kadar yükseltti. Büyük halk etti. Amelsiz olarak hiç kimse Allaha ulaşamaz. Mesela Şeyh Abdulkadir Geylani K.S.A. 21 sene insanların içine karışmadan dağlarda, bayırlarda. Amel yapıp emek verdiği için büyük makamlara sahip oldu.

Şeytanın insanı saptırmaması için, aldatmaması için ibadetten geri bırakmaması için çok dikkat edilmesi lâzım. Rabbül Aleminin razı olması için. Amel yapmak, emek vermek mutlaka lâzımdır. Gerçi Rabbül Alemin Gafurur rahimidir ama Rahmetine müstahak olanlar için Gafurur Rahimdir. Yolunda gitmeyen, emrine uymayan kimselere ise Şedidül ikabdır.

Günah işledikten sonra pişman olup, hakiki olarak tövbe ve istiğfar eden, rücu eden kimseler için Rabbül Alemin Gafurur Rahimidir. Emrine uymayan, günah işlemekte devam eden kimseler için Şedidül ikabdır. Rabbül Alemin.

Bazı kimseler: Allah Gafurur Rahimdir canım. Af eder diyorlar. Evet Gafurur Rahimdir. Ama emrine uyanlar için Gafurur Rahimdir.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde İbrahim Ethem K.S.A. anlattı. İbrahim Ethem Padişah imiş. Bir gün evinde soyunmuş pijamalarını giymiş istirahat halinde. Haremiyle sohbet ediyormuş. Bu dünyada sürdürdüğümüz zevki, sefayı, keyfi. Ahirette de süreriz diyormuş. Bunlar böyle sohbet ederken Sarayın damında bir arabın gezinmekte olduğunu, bir şeyler aradığını görürler. Sorar arabtan İbrahim Ethem ne istediğini, ne aradığını Arap: Develerimi kayıp ettim onları arıyorum der. İbrahim Ethem araba çok acayip şeyler söylüyorsun damda senin develerin işi ne. Bütün kapılar kapalı olduğu halde nasıl olurda senin develerin saraya girip dama çıkabilir. Develerin damda aranması çok acıptır der.

Arap şöyle cevap vererek oradan uzaklaşır. Derki: Benim damda deve aramamı acayip görme. Tuhaf karşılama. Esas acayip olan dünyada sürdürdüğün zevk ve sefayı ahirette de sürmeyi düşünmendir.

Bu cevabı alan İbrahim Ethem. Damdaki adamın normal bir insan olamayacağını. Ancak kendisini irşat için gönderilmiş bir zat olabileceğini düşünerek. Kendine bir mürşit aramak üzere yola çıkar. Bu bana gönderilmiş ilâhi bir işaretir diyerek. Bir mürşidi kamil buluncaya kadar dolaşır. Bulunca da hemen ziyaretine gidip. Kendini takdim eder, Ben falan memleketin hükümdarıyım. Tövbe etmeye geldim diye arz eder. Şeyh tarikat vermez. Ben sana tarikat veremem der. Sen padişah olduğuna göre. Millete zulüm etmiş olman, mallarını ellerinden zorla almış olman mümkündür. Onun için sana tarikat veremem der.

Eskiden böyleydi. Onun bunun malına tecavüz eden. Kulların hukukunu gözetmiyen kişilere Nakşibendi Saadati tarikat vermezdi. Maalesef bugün için böyle bir şeyi tatbik etmek mümkün değil. Eğer tatbik edilmeye kalkışılırsa tarikatte kimse kalmaz.

Tarikat almıyan İbrahim Ethem. Memleketine döner. Ne kadar kul hakkı varsa üzerinde hepsini sahiplerine iade eder. Padişahlığı, saltanatı terk ederek tekrar şeyhin huzuruna varır. Tarikat alıp tövbe ederek. Yüzünü Allaha çevirir. Amel etmeye başlar. 10-15 sene emek vererek amel eder.

Bir gün şeyhi çağırır İbrahim Ethemi. Benim canım rakı istiyor. Falan çarşıda, falan dükkanda vardır. Git bana al getir der. İbrahim Ethem hiç kalbini bozmadan itikadı zedelemeyen hemen kalkıp söylenen dükkana gider. Rakıyı alır. Getirir Şeyhine arzeder. Şeyhi istemiyorum artık canım istemiyor diyerek rakıyı reddeder.

İbrahim Ethem için imtihan devresi başlamıştır artık. Şeyhi onu tecrübelerinden geçirmektedir.

Aradan bir müddet geçer. Şeyhi tekrar onu çağırarak canım güzel bir kadın istiyor der. İbrahim Ethem peki kurban diyerek huzurundan çıkar. Düşünmeye başlar Şeyhinin emrini acaba nasıl yerine getireceğim diye. Eskiden olsaydı padişahlık zamanında etrafında bir çok güzel kadın vardı. Fakat şimdi ne yapacağım nasıl Şeyhinin arzusunu yerine getireceğim diye düşünür düşünür eve varır. Eve girer karısına. Hanım kalk. En iyi elbiselerini giyin. Ziyetini tak beraberce Şeyhinin yanına gideceğiz der. Hanımı hazırlanır beraberce çıkarlar. Şeyhinin huzuruna vararak. Efendim emriniz üzerine getirdim der. Şeyhi neyi getirdin diye sorunca. Siz benden genç ve güzel bir kadın istememişmiydiniz? Kendi hanımından daha güzeli bulmama imkan olmadığından. Hanımı getirdim diye arz eder.

Şeyhi İbrahim Ethemin hanımını hemen geri gönderir. Yapmış olduğu bu tecrübeyi kafi görerek. İtikadını, teslimiyetini tam olarak ölçen şeyh Hemen İbrahim Etheme halifelik verir. İbrahim Ethem zamanının en büyük evliyası olur.

Namaz kılmıyan, Allahın emirlerine uymıyan, emirlerine muhalefet eden kimse. Ahirette mahrum olur. Eline bir şey geçmez ahirette.

İnsanın yediği helâl ise salih amel üzere hareket edebilir. Şayet aksi ise. Allahın emirlerine göre hareket edemez. Dünyada da ahirette de zarar eder.

Rabbül Aleminin emrine uymıyan. Günah işliyen kimseler kıyamet gününde yaptıklarının hesabını verecekler, yoldan çıkanlar yaptıklarından dolayı azap görecekler.

Rabbül Alemin hiç bir zaman hiç bir kimseye. Vezir oğludur, Hakim oğludur, Şeyh oğludur. Seyyit oğludur, veyahut Peygamber oğ-

ludur diye özel muamele yapmaz. Rabbül Alemin hep salih amellere bakar. Kim ne yaparsa kendisine yapmış olur. Başkası için değil, Öyleyse salih ameller işliyerek kendi kurtuluşunu temin etmelidir insan.

Harun Reşidin kardeşi olan Behlüle bir korku hali arız olur. Bir zamanlar. Korkuyu üzerinden bir türlü atamaz. Hep kardeşim Harun Reşit Hükümdardır. Müminlerin emiridir. Olurki müslümanlara zulüm eder, hakaret eder. Bende onun kardeşi olduğumdan dolayı mesul tutulursam nasıl Rabbül Alemine cevap vereceğim diye düşünür. Dehşet içinde kalır. Bir hafta kadar bu korku içinde titrer. Bir gün çarşıya çıkıp kasap dükkanının önünden geçerken. Dükkanda koyun ve keçi etlerinin kendi bacaklarından asıldığını görünce. Rahatlar korkusu geçer. Elhamdülillah. Her koyun kendi bacağından asılmıştır der. Öyleyse ben kardeşimin yaptıklarından mesul olamam diyerek ferahlar.

İnsan dünyayı dünya yaşantısını sevdiği gibi. Dünya da kendisine bir zarar gelmesini istemediği gibi. Ahiretide düşünmeli. Sevgisinin büyüğü, devamlı olan, ebedül ebed olan ahiret hayatı için olmalı. Gerçekten ahireti düşünen kimse. Ahirete dünyadan 100 derece daha fazla ehemmiyet verir.

Dünya hayatı göçebelerin yaşantısına benzer öyle ise dünyaya muhabbeti dünyaya vereceği değer bu ölçü içinde olmalıdır.

SOHBET : 21

Tasarruf Nakşibendi adabı dairesinde manevi olarak yapılır. Zahirî değildir tasarruf.

Faide zahirde değil, sohbette değil. Nakşibendi adabına uymakta talimatlarına, emirlerine, adabına uygun hareket etmektedir.

Gavs K.S.A. «Çok güzel vaaz ve nasihat veren alimler, vaizler vardır ama tesir icra edemiyorlar.» buyururdu. Demek ki faide, hidayet. Zahirde değil. Manevi tasarruftadır.

Yine Gavs K.S.A. «Şeyhimiz Şahi Haznenin sohbetinde oturur. 1 saat hatta daha fazla dinlerdik. Sohbet bittiğinde bir tek kelime bile anlamadığımız olurdu. Fakat fayda gördüğümüz ise aşikardı. Anladık ki sohbetlerinde manevi tasarrufta vardır» buyuruyordu.

Fayda ancak manevi tasarruf ve rabıta huzuruyla olabilir.

Bir seferinde de yine Gavs K.S.A. şöyle anlattı: Şeyhin ziyaretine gitmiştik. Çok kalabalıktı o gece. Müritler arka arkaya kalkıp tövbe ediyorlardı. Mollalardan bazıları bu gece tövbe eden çoktur. Her halde sohbet olmaz diyerek kalkıp divana gittiler. Bir müddet sonra Şeyhte tövbeyi bitirip kalktı. Divanın önünden geçerken pencerenin önünde durup içeriyi seyretti. Kimisi sigarasını sarıyor. Kimisi de sigaralarını içiyorlardı. Başını pencereden içeri uzatan Şeyh «Ben Hazretin salıklarını manevi tasarruf ehli biliyordum» diyerek yoluna devam edip gitti.

Sohbet ağlıyan çocuğun eline anasının babasının bir şeyler verip susturması gibidir.

Sohbette bazen cehennemden bahsedilip korkutulur. Bazen de cannetten bahsedilerek neşelendirilir. Annesi süt verene kadar. Ağlıyan çocuğu susturmak, eğlendirmek gibidir sohbet.

İş sohbette değil, iş manevi tasarruftadır. İş rabıta huzurundadır. İş tarikatı Nakşibendi adabındadır. Ancak bunlarla iş olur.

İşin zahirle olmadığını, sohbetle olmadığını delili Gavsî Hi-

zanidir. K.S.A. çok az sohbet ettiği halde, manevi tasarrufla çok fazla iş görürdü. Etrafı mahşer gibi olurdu hep.

Öyle ise insan manevi tasarrufla talip olmalı. Başka şeye değil. Kazançlar hep manevi tasarruftan, Saadatin nazarından temin edilir. Fayda ancak bunlarda olur.

Eğer sohbetle, konuşmayla iş görülseydi. Bunca güzel konuşan alimler, vaizler iş görürler. Tasarruf ederlerdi.

Mesela Hazrette K.S.A. bazan o kadar sohbet ederdi ki ardı arkası kesilmezdi. Bazen de tek kelime konuşmadan sukut ederdi.

İnsanın fayda görebilmesi için. Nakşibendi adabına göre hareket etmesi lazım. Namazın şartları, erkani sünnetleri olduğu gibi tarikatında adabı, erkani, şart ve sureti vardır. Onlara göre hareket etmek lazımdır Nakşibendi erkanına vacibine riayet edilmelidir. Tarikata muhalif hareket meydana geldiği zaman nisbette kesilir. Nitekim Seydanın silsilesinde «KATIİN NİSBETİ ANİL MÜTBEDİİN TAĞI» deniliyor.

İnsanda muhalefet olmadıktan sonra. Nakşibendi olduktan sonra Nisbet devam eder. Kesilmez, bağda da olsa, dağda da olsa menfaati her zaman devam eder.

Okunan her fatihaya, yapılan her hatmeye o da dahil olur. İnsan Nakşibendi olduktan sonra. İster mürit, isterse salık olsun. Bütün yapılanlardan istifade eder. Nerede bir hatme yapılırsa hissesi içinde olur.

Yeterki Nakşibendi olmaya çalışsın. Şahi Nakşibend K.S.A. «Ameli az olan mürit bizden değil» buyuruyor. Yani az amel yapan Nakşibendi değil diyor.

Nakşibendinin en az ameli 5 bindir. Şahi Nakşibendinin beyanına göre vird çekmiyen mürit Nakşibendi değildir. İnsan kendini bu amellerden mahrum etmemeli. 5 bin vird çeken kimseye bire on hesabıyla 50 bin defa Allahın ismini zikir etmiş gibi sevap yazar Rab-bül Alemin. Ayriyeten Fatihalarda okunur Saadeti Nakşibendiye.

Her fatiha okunduğunda Saadatin ervahide hazır olur orada in-

sana hediye sunulduğunda. Hediye karşılıksız bırakılmaz. Saadatta kendilerine hediye edilen Fatihaların sevabını karşılıksız bırakmazlar. Ayrıyeten sevgileride hazanırlar. Okunan fatihalar başta Peygambere A.S.V. ve Cihanyarı güzün Hazretlerinde de hediye eddiklerinden. Saadatin ervahiyle beraber Peygamberin ve Cihariyari güzünün ervahlarında hazır bulunur. Dolayısı ile insan onlar tarafından da tanınmış olunur. Tanıyınca da dar zamanlarda yardımı yetişirler.

Teslimiyet ve muhbbet asla karşılıksız kalmaz. Mutlaka hediyesi verilir.

Hatmede böyledir. Mesela büyük hatmede 14 tane Fatiha okunur, Selavati şerifler okunur 1000 ihlası şerife okunur. ELEM Neşrahleke okunur. Bütün bu okunanlar, Peygamber A.S.V. a, Saadati Kirama hediye edilirler. Tabiiki karşılıksız kalmaz. İnsana büyük menfaatlar temin eder yapılan bu hediyeler (İLA HEDİYYE ALA KADERİ MEVDİYE)* karşılığı büyük mukabele görür. Küçük hediye veren ise karşılığında küçük hediye alır.

Hatmeden daha menfaatli olan Teveccühtür. Teveccühte muhabbet meydana gelir. Çok büyük menfaatler görülür Teveccühten. Ama hatmede de büyük menfaatler vardır. Saadeti Nakşibendinin yanında hatme çok kıymetlidir. Onun için hatmesiz kalınmamalı.

İnsan günde 2 defa. Bir hatme de, birde vird çekerken Saadatin ruhaniyetini hazır edib nazarları altına girmelidir. Günde bir veya iki sefer Saadatin nazarı altına giren kimse için korku olmaz. Saadati Nakşibendi onları bırakmaz. Peygamber A.S.V. onu yalnız bırakmaz.

İnsan uzak durmamalı. Tarikate giripte evde oturan, hatmeye gitmiyen kimseyi. Ne Peygamber A.S.V. ne de Saadati Kiram tanır.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle buyurdu; «Şeyhle mürit haftada bir görüşmelidirler. Şayet haftada bir görüşemezler ise ayda bir görüşsünler. O da mümkün olmazsa altı ayda bir görüşsünler. Burada imkan olmazsa. O zaman senede bir görüşsünler.

*«Hediyenin karşılığı verilene göre olur». Demek ki herkes verdiği hediyenin kıymetine göre mukabele görür. Büyük hediye veren.

Eğer bir sene geçerde bir birini görmezlerse Artık ne o Şeyh onun Şeyhidir. Ne de mürit mürididir. Çünkü aralarında nisbet kalmaz. Nisbet kesilir. Aralarında hiç bir bağ kalmaz. Kendi başlarına kalırlar.

Demekki tesir 1 seneye kadar devam eder. Bir sene müddetle aralarında cereyan vardır. Fakat bir sene geçtiği halde görüşmezlerse, aralarındaki cereyan kesilir. Birbirinden uzak kalırlar, arada irtibat olmaz.

Bunlar acaip görülmesin, Rabbül Alemin kadirdir. Yeterki canı istesin, muradı olsun. Yere atılıp, bakım yapılan, toprağı sulanıp kabbartılan bir karpuz tanesini Rabbül Aleminin nasıl büyüttüp, tatlılaştırıp, sulandırıp kocaman yaptığı, içinde bir çok karpuz tanesi, çekirdeğı meydana getirdiğı bilinen bir şeydir.

Yahutta yere atılan bir darı tanesinden, emek verilip bakıldık-tan sonra iki bin belki dört bin darı almak mümkündür.

Çünkü bakılan, sulanan yabancı otları ayıklanan, toprağı kabbartılan bir tek darı tanesinin çok verimli olması gibi.

Aynen öyle. Saadati Nakşibendinin nazarı altına girip, olgunlaşan, kemale eren, yetişen Saadattanda. Rabbül Alemin bir çok er-vah çıkarmaya kadirdir.

Rabbül Alemin her mürit için bir evrah halk eder. Mürşitten. Müride tasarruf etmesi için. Yeterki mürit, mürit olsun.

Şayet mürit hakiki mürit değilse, ne o şeyh onun şeyhi olur, ne de mürit onun müridi. Birbirinden uzak olurlar birbirleriyle alakaları olmaz.

Bayezidi Bestami K.S.A. Şeyhle müridi şöyle anlatır. Der ki; Hakiki mürit ona derlerki, şeyhi ne emir ederse emre hazır olur. Ama de olur. Şeyhine karşı asla muhalefet etmez. Bu şeyhin mürit üzerindeki hakkıdır.

Müridinde şeyh üzerindeki hakkı, onu Allahın emirlerine muhalefet etmekten muhafaza etmek onu korumaktır.

SOHBET : 22

İnsan dünyadan nakil olana kadar Peygamberin A.S.V. şeriatına muhalefet üzere olmamalı. Rabbine karşı hakir zelil yalvarıp yakarma halinde olmalı.

Rabbül Alemin ilticadan, yalvarıp yakarmadan, ricadan hoşlanır. Büyüklük taslamadan ise asla hoşlanmaz. Büyüklük Allaha mahsustur. İnsan ne kadar hakir, fakir, zelil, Rabbine karşı ne kadar yalvarış ve yakarıшта olursa. O kadar makbul olur.

Rabbül Alemin: «Benim yanımda Resulümün ümmetinden günahkar olanların yalvarıp yakarmalarından daha güzel ses yoktur. Ariflerin münacaatı müstesna» buyuruyor.

İnsan elinden geldiği, kuvvetimin yettiği kadar hayırlı amel yapmalı. Yapmış olduğu hayırlı işlerden dolayı methedilir. Öğülürse, kendisinde nefis meydana gelmemesine, kalbine tesir etmemesine dikkat etmeli. Aslının bir avuç toprak olduğunu aklından çıkarmamalı.

İnsan kendine bir bakıversin de ne kadar zayıf, ne kadar kuvvetsiz ne kadar tahammülsüz ve ne kadar da sabırsız olduğunu görsün. İnsanın birazcık başı ağrıdığında, yahut biraz dişi veya karnı ağrıdığında. Ne kadar acizlik, sabırsızlık ediyor. Eğer akşam hastaysa, bir tarafı ağrıyorsa sabah olacağına inanması gelmiyor. Sabah olduğunda da tahammülsüzlüğünden akşam olacağına inanmaz. Demek insan Allahın azabına karşı bu kadar sabırsız ve tahammülsüzdür.

Peki, öyleyse cehenneme nasıl tahammül edebilecek. Allahın bütün azapları, tahammül edilmez eziyetleri hep cehennemdedir. Durum böyle iken cehennemde nasıl idare edilebilir, cehennemde kalmayı nasıl göze alıyor insan. Nasıl milyonlarca, milyarlarca sene cehennem ateşine tahammül edebilir. Cehennem hayatının nihayeti yoktur. Ebedidir. Cehennem. Neuzübillah itaatsizlik edip küfürle giden kimse orada ebedi olarak kalacak. Nasıl dayanabilecek o elim ateşe. Cehennemde ateşinin hararetinden insanın eti öyle yanacakki dağılıp yere dökülecek. İnsanın vücudundan kan ve irin akacak ve su yerine de akan o kanlar irinler içirilecek. Nasıl tahammül edebilir insan buna?

Hiçmi akıl yok insanda, hiç mi düşünce yok insanda? Niçin aklını başına alıp tefekkür etmiyor. Cehennem azabına tahammül edemeyeceğini niçin düşünmüyor?

Neden insan tedbir alıp çareler bulmaya çalışmıyor? Mesela cehenneme tahammül etme çaresini arasın ya. Yahut Allahın mülkünden maiyetinden çıksın ya veyahut cehennem ateşini görmemek için bir kuvvet peydah etsin.

Asla bunların hiç birini yapamaz. Çünkü elinden bir şey gelmez. Fakat iş lafa kalsa, konuşmayla olsa. İnsan kendinden üstününde kabul etmez. Ama, Allah insana el atınca, kuvvetten kesilip yere yıkılınca, elleri tutmaz olunca, o zaman anlar mahlukatın en ednası olduğunu en acizi olduğunu. Meselâ insan hastalanıp kuvvetten kesilerek yatağa düştüğü zaman öyle bir hal alıyorki. Bir kedi gelse mukabeleye mecali kalmıyor.

İnsanın kuvveti kesilip yere yıkıldığı zaman, Avukatlık yapan dili ağzından sarktığı zaman. Yerde up uzun yatarken o zaman yıklarlar kefene sararlar, götürüp toprağın altına korlar. Artık ne erkekliği kalmıştır ne de konuşan dilleri iş görür. Dövselerde, sövselerde bir mukabelede bulunamaz.

İşte insanın erkekliği, insanın konuşkan, avukatlık yapan dili, vücudu, nefsi, nesi varsa hepsi bu kadarcıktır. Nesi varki insanın Allahın fazlı, Allahın keremi Allahın rahmi olmazsa, ne yapabilir insan? İnsan yalnızca bunu düşünüp mülahâza etse kafidir kendisine.

Hakikatte insandan daha cahil hiç kimse yoktur. Nitekim Rabbül Alemin «İNNE AREDNAL EMANETE ALSE SEMAVATİ VEL ARDI VEL CİBAL. FEEBBEYNE EN YAHMİLNEHA VE EŞFEKNA MİNHA VEHAMELEHEL İNSAN. İNNEHU KANE ZELUMEN CEHULA» buyuruyor. «Ben emanetimi yani taat ve ibadetimi. Yerlere, göklere ve dağlara verdim. Siz emanetimi alın dedim. Kabul edemediler. Yalvardılar, rica ettiler. Kendilerine acıyıp, Yarabbi bizim kuvvetimiz yoktur. Biz emanetini kaldıramayız dediler. Fakat insan kabul etti emaneti. Böylece zalim ve cehul oldu. Kendine hem zulm etti, hem de cahillik etmiş oldu» diyor Rabbül Alemin.

İnsan o ağır yükü. O Allahın taat ve ibadetini kendi zayıf omuzlarına alıp kabul ettiği halde Maalesef hiç bir şey yapmıyor. Gayret

göstermiyor.

Artık insan uyanmalı, aklını başına almalı. İşinin sonunu düşünmeli. Kuvvetine, erkekliğine güvenmemeli. Rabbül Aleminin azameti karşısında ne kıymeti olabilir.

İnsanın tembellik, gevşeklik etmemesi lazım. Allaha karşı taat ve ibadetini eksiltmemesi lazım. Kendini günahattan, Allahın emirlerine karşı gelmekten men etmesi lazım. İnsanın sonu nedirki. İhtiyarlık, arkasından da ölüm. Ölümden kurtulmaya da imkan yok. Çünkü ölüm her an insanla beraberdir.

İnsanın gücü kuvveti, erkekliği, aklı kendine kalıcı değildir, sonunda mutlaka elinden çıkacaktır. Salih ameller haricinde hiç bir şey insana kalmaz. İnsanın menfaat göreceği, malı mülkü salih amelleridir. Gerisi hep boştur.

Kabre koyulup üzeri toprakla örtülen kimsenin ah, vah, eyvah, eyvah diye feryad ve figan ettiğinde kim yardımına koşabilir. Kim sesini duyabilir? Hiç kimse. Ancak Rabbül Alemin. O duyar feryadı. Yardımına gelecekte o gelir ancak.

İnsan kimseye aldanmamalı. Malını mülküne çoluğuna çocuğuna eşine dostuna akraba ve taallukatına hiç birine aldanmamalı. Hepside insanın kendisi gibi gelip geçicidir. Kimseden fayda gelmez insana. Fayda gelirse ancak yüzünü samimi olarak Allaha döndürmesinden gelir. Başka kurtuluş çaresi yoktur.

Gerçekten akıllı, gerçekten mücahit, gerçekten erkek o kimsedir ki. Kıyamet günü başını dik tutabilsin başı bacaklarının arasına girmesin. Gerçek erkek başını dik tutabilenlere denir. Yoksa dünyada bey olmak para etmez. Esas erkek ancak kıyamet gününde belli olur. Dünya erkekliği erkeklik değilki. Fani olan, geçici olan şeyin kıymeti olmaz.

Düşünün biraz insan. Kıyamet günü erkek olup Pehlivan gibi ortaya çıkanla el ayak altında kalanların durumlarını. Başı önünde, helâk olanların durumunu düşünsün. Erkeklikmidir bu? insanların en aşağı olanları böyleleridir.

Aziz ömrünü başından sonuna kadar Allah yolunda tüketenler. Allah rızası için harcıyanlar. Gençliğini, kuvvetini azizliğini zerre

kadar dünyanın keyf ve sefasına harcamıyanlar. Dünyanın keyf ve sefasından habersiz olanlar. Ömürlerini tamamen hep Allah rızası için taat ve ibadette harcayanlar gerçekten kıyamet pehlivanlarıdır. Kıyamette böyleleri pehlivan olarak ortaya çıkacaklar. İşte erkek böylelerine denir.

Şimdi yüzünüzü ancak yaşlanıp ihtiyar olduktan sonra, elimizden bir şey gelmiyecek duruma geldikten sonra Allaha çeviriyoruz. Yaş 70'i bulduktan sonra Allaha yönelmenin ne kıymeti olabilir. İmkânları müsaitken. Elinden geldiği zaman yapmayıta. Yapamıyacak duruma geldikten sonra yapmanın. Beli bükülüp eline baston aldıktan sonra Allaha yüz çevirmenin ne faydası olabilir? Haşa Allah aldatılamaz.

Elinden her çeşit dünya işi geldiği halde. Yüzünü Allaha döndüren aslında erkektir. Böyleleri ifitharla ben erkeğim diyebilir.

Eski insanlar çok uzun ömür sürerlerdi. 300 senelik, 500 senelik hatta 600-700 senelik ömürlerinin hepsini Allaha taat ve ibadetle geçirirlerdi. Halbuki biz çok az ömrümüzde dünya için tüketiyoruz. Dünya yaşantımıza zerre kadar bir zarar gelse derhal feryat ve figana başlıyor ah vah diyoruz. Halbuki ahiretimiz için milyonlarca, milyarlarca zarardan hiç haberimiz bile olmuyor. Ah vah etmiyoruz. Dünyanın ufacak bir zararı mevzuu bahis olsa, Yerimizde duramaz. feryadüfigan ederiz. Kedi gibi mırıldanarak yanıp yakılarak aman fakir oldum. Aman mahvoldum der. Ortalığı biribirine katarız.

Hal böyle iken. Nasıl Rabbül Alemin insandan razı olur. Nasıl insandan memnun olur, hoşlanır. Nasıl insan Allahın kulu olduğunu iddia edebilir. Böyle hareket eden kimseler ancak dünyanın kulu olduğunu iddia edebilir. Böyle hareket eden kimseler ancak dünyanın kulu olduklarını göstermiş olurlar. Allahın değil. İnsan aklını başına toplamalı. İşi çok zordur.

Bu durumda insan hakikatten çok uzaktır. İnsan bir kendine birde Rabbül Aleminin büyüklüğüne, falzına, keremine bakınca işinin ne kadar zor olduğunu daha iyi anlıyor. Ve yine anlıyorki Saadatin himmeti, Saadatin nazarının bereketi olmazsa işi daha da fena olur.

Şayet kıyamet günü Rabbül Alemin insanı dostlarının hatırına bağışlarsa belki kurtulabilir. Fakat kendi ameline kalırsa bu noksan, uyusuk boş aklına kalırsa durumu feci olur. Çok uzaklarda kalır.

Gerçi kıyamet gününde Saadati kiram gibi Şahi Hazne gibi, Gavs gibi Pehlivanlar Şehsuvarlar vardır. Yeterki himmet etsinler. Eğer himmet ederlerse kurtuluş olur. Yok eğer himmetleri olmazsa. O zaman insanın hali haraptır.

SOHBET : 23

İnsan dünya hayatını, dünya yaşantısını, huzurunu düşündüğü gibi ahireti de düşünerek nefesine zulüm etmemeli.

Çok uzun olan ahirete karşı ancak bir saatçik olan dünyaya çalışıp çırpınıpta. Çok uzun olan ahiret hayatı için çalışmayan insandan daha ahmak kimse olamaz.

Ahirette kurtuluşu ancak Allaha taat ve ibadet etmekle, günahlardan, emre itaatsizlikten kendini muhafaza etmekle mümkün olabilir. Aksi halde kurtuluş olmaz.

İnsanın dünyaya güvenerek, mağrur olup, bozulmaması lazım. Çünkü dünya kimsenin malı değil. Ebedi kalınmıyacak dünyada dünya emanettir. Gelip geçicidir. İyi insan, akıllı, makul bey, paşa o kimsedir ki. Şu geçici dünya hayatında Allah yolunu takip eder. Allah yolunu takip eden kimsenin, ağalığı beyliği, pašalığı, vezirliği, Öbür alemde de devam eder. Ebedül ebed devam eder.

Allah yolunu takip etmiyen kimsenin. Dünya hayatında makamı rütbesi ne olursa olsun. Elinden alınır mutlaka.

Meselâ, vazifesine sadakatle hizmet etmiyen, vazifesine ihanet eden bir memurun. Haklı olarak maaşı kesilir. İhanet ettiği için vazifesinden azledilir. Hatta hapse bile atılabilir. Çünkü hükümet vazife yapсын diye maaş veriyordu ona.

Allah yolu da böyledir. Vazifesini yapmıyandan kıyamette hesap sorulur. Ama vazifesini yapan ise. Dünyada da, ahirette de kazanır. Ebedi olarak gönüllere taht kurar.

Veysel Karaninin Türbesini ziyaret eden Hazret K.S.A. Kulp ve Muş beylerinden Alay beyin kabrinin nerede olduğunu sorar. Veysel Karaninin civarında defnedildiğini bilmektedir. Çünkü sorduğu kimseler. Kurban vallahi bilmiyoruz. Alay beyin kendisini kabrini tanıtmıyoruzda derler. Hazret: Nasıl olurda tanınmıyorsunuz Alay beyi? der. Alay bey çok büyük bir aşiret reisi idi. Şu kadar aşireti, şu kadar kölesi vardı. Şu kadar zaman hükümdarlık etmişti. Nasıl olurda

siz tanımiyorsunuz. Kabrinin yerini bilmiyorsunuz diye devam eder. Veysel Karani halkı, Vallahi kurban burada şu kadar kabir yapılmış. Bunların içinden hangisinin Alay beye ait olduğunu bilemiyoruz derler.

Hazret peki der. Söyleyin bakayım. Siz Veysel Karaniyi tanıyorsunuz? Gülerler efendim derler, Veysel Karaniyi herkes tanır. Onu tanımayan var mı ki?

Hazret: Olurmu ya der. Siz bir çoban olan Veysel Karaniyi tanıyorsunuz da Alay beyi gibi birini tanımiyorsunuz. Alay bey şu kadar zengindi. Mal mülk, köle, aşiret sahibiydi Muş civarının beyi idi. Nasıl olurda siz böyle bir kimseyi tanımiyorduk, bir deve çobanı olan Veysel Karaniyi tanıyorsunuz. Hem Veysel Karani 1300 senedir vefat etmiş. Halbuki Alay beyin vefat ettiği en çok 15-20 senedir. Tabi kimse cevap vermez. O zaman Hazret. Dinleyin öyleyse beni ey Veysel Karani sakinleri der. Ve başlar: Derki her ne kadar Veysel Karani deve çobanı ise de. O Allah dostu bir evliya idi. O tabiidendir. Rabbül Aleminin dostluğunu kazanmıştı. O dostluğunu kazanan kimselerin isimlerini kayıp etmez. Vefatından bu güne kadar Alem akın akın ziyaretine geldiği gibi. Kıyamete kadarda gelmeye devam edecekler. Gelip burada günahlarının affı için feryadü figan ederek tövbe edecek. Bu Allah dostunu Rabbül Aleminle aralarında vasıta edecekler. Veysel Karani Allah sevgisini kazanmış bir Allah dostu olduğundan, ismi unutulmadı. Bilâkis ismi yüceltildi.

Fakat Alay bey ise dünya dostuydu. Bey olması aşiret sahibi olması Şan şeref sahibi olması dünya içindi. Dünya ise haindir. 10-15 sene içinde insanın adını. Nam ve nişanını unutturur dünya.

İşte böyle Allah insanı severse, dostu olursa, ismi unutulmaz insanın. Hem dünyada hem ahirette ismi yüce olur Allah dostlarının.

Allah dostlarının ismi Nefhai sur'a kadar unutulmaz. Şeyh Abdülkadir Geylani K.S.A. gibi Şahi Nakşibendi, Saadati Nakşibendi gibi ömürlerini Allah yolunda tüketenlerin, Allahın emrine muhalefet etmeyenlerin. Rabbül Alemine sadık olanların isimlerini kaybetmez Allah. Hem dünyada hem de Ahirette yüceltir.

Dünya için çalışanların ise. İsimleri dünyada kalır. Çok kısa olan dünya hayatında da unutulur gider.

Öyle ise insan dünyaya bel bağlayarak arkasına gitmemeli. Dünyanın bahtı yoktur. Dünya Bedbahttır. Milyon milyar sahibi olanlar nerede. Ne faydasını gördüler. Allah yolunda harcanmadıktan sonra insanın helakine, imanının tehlikeye girmesine sebeptir dünya malı.

Karununda malı vardı. Ama helâkine sebep oldu. Halbuki Karun evliyâtında fakirdi. Dünya malı olarak bir şeyi yoktu. Sadece bir elbisesi vardığı. Onu da karısıyla ortaklaşa giyerlerdi. Kaç sefer Hz. Musaya gidip rica etmiş, halini arz etmişti. Rabbül Aleminde kendisine dünyalık vermesi için dua istemişti. Hz. Musa da dayanmamış, Rabbül Alemine arz etmişti. Karunun halini, biraz dünyalık vermesi için rica etmişti Rabbül Alemine. Peygamberlerin duası da makul olduğundan. Rabbül Aleminde vermişti. Karuna. Mal vermişti, Devlet vermişti. Hem de çokca vermişti.

Karun mal ve mülkiyle o kadar meşgul olduğu. Artık ne camiye ne cemaata ne de cumaya geliyordu. Hepsini terketmişti. Bir gün Hz. Musa zekat vermesini Karuna haber gönderdiğinde. Musa benim malıma göz dikmiş. Malımı elimden almak istiyor diye cevap vermişti.

Bir gün Hz. Musanın yanına gelen Şeddat. Allahın şeriatında zina yapanın cezası nedir diye sormuştu. Hz. Musa eğer zina ispat edilir. Yani dört kişi zinayı gördüklerine dair şahadet ederlerse. Zina yapan Recm edilir. Ölene kadar taşlanır diye cevap vermişti.

Oradan ayrılan Şeddatmünafıklar arasında 1 kadın ve 4 erkek bulunur. Onları para vermek suretiyle kandırır. Falan gün bende Hz. Musanın cemaatında bulunuyorken. Gelin Hz. Musaya zina isnadında bulunun diye öğüt vermişti. Onlarda söylenen gün gelmiş. Hz. Musa vaaz verirken kadın içeriye girip Ya Musa falan gün benimle zina yaptığını unuttunmu ki? Bu gün vaaz veriyorsun demişti. Yalancı şahitlerde şahadet etmişlerdi. Bu komplonun nereden geldiğini bilen Hz. Musa hiddetle ayağa kalkarak. Şeddata dönmüş ve ey yer yut onu demişti. Yer yarıp Şeddatı yutmaya başlamıştı. Dizlerine kadar yere gömülen Şeddat feryat ederek, ağlayarak yalan ve iftiranın tertipçisi kendi olduğunu itiraf ederek. Af edilmesi için çok rica etmiş idi ise de kurtulamıyarak yere batmış gitmişti. Oradan kalkıp Şeddatın malının yanına giden Hz. Musa onlar içinde, yer yut diye emir vermiş. Yer açılarak bütün mahını, mülkünü, hazinelerini ve 40 devenin taşıdığı hazine anahtarlarını da yutmuştu.

İşte böyle Allah yoluna harcanmıyan dünya malı insanı helaka götürür.

Gavs K.S.A. bir sohbetinde şöyle buyurmuştu «Dünya malı 2 kısım olur. 1. kısmının insana faydası, diğer kısmında zararı olur. Çok amel sahibinin taat ve ibadetine mani olmuyorsa, müslümanlığını azaltmıyorsa. O mal zararsızdır. Sahibinin imanına zararı olmaz.

Malı çoğaltıpta müslümanlığı azalan kimsenin çoğalan malı, sahibinin şekavetine işarettir. Sahibinin imanını için büyük zararlar vereceğinin işaretidir. Böyle kimseler. İmanlarını ya kurtarabilir veya kurtaramazlar».

İşte dünya malında, dünya malının artmasında bu kadar tehlike vardır.

İnsanın dünya malına talip olmaması. Dünya malına aşık olması lazım. İnsan ancak Allah yoluna, Allah dostluğuna aşık olmalı. Zaten Rabbül Alemin insanı bunun için yaratmış. Maksudu Allah olmalı insanın.

Rabbül Alemin dünyaya emek verilsin, dünya malı toplansın diye insanı dünyaya getirmemiş. İnsanı dünyaya kendine kulluk etsin diye, kendine yönelsin diye getirmiş. Nitekim Rabbül Alemin Ayeti kerimesinde «VEMA HELEKTUL CİNNE VEL İNSE İLLA LİYABÜ-DUN» Ben insanları ve cinleri hasseten ibadet etsinler, rızamı tahsile çalışsınlar yüzlerini bana çevirip, beni tanınsınlar diye yarattım buyuruyor.

Öyle ise insan, niçin yaratıldı ise ona göre hareket etmeli önüne ne yol kondu ise, o yoldan yürümeli, eğer aksi hareket ederse rezil olur, rüsvay olur. Ebedül ebed azapta kalır.

Rabbinin sözüne göre hareket etmiyen, Mevlasının emrine uymıyan. Büyüğünün sözünü dinlemiyen kimsenin ceza görmesi muhakkaktır.

Madem ki Rabbül Alemin. «Ben sizi hasseten ibadet edesiniz. Beni tanıyıp salih amel işliyesiniz diye yarattım» buyuruyor. Öyleyse insan mecburi olarak. Farz olarak Allahı tanımalı, salih ameller işlemeliki. Felâha erebilsin. Bakın Rabbül Alemin ne buyuruyor. «FENFUZU LA TENEFFUZUNE İLLA Bİ SULTAN». Edebilirseniz kaçın, yerin altına. Semalara kaçın. Kurtulmaya çalışın. Fakat kurtulamazsınız. Kurtuluşunuz. Ancak benim elimdedir».

Evet öyledir. Kaçıp kurtulmaya imkân yoktur. Nereye kaçabilir ki insan? Nereye gitse Allah oradadır. Rusyaya gitse oradadır. Amerikaya kaçsa oradadır. Yerin altına girse oradadır. Gök katlarına çıksa oradadır. Nereye gitse oradadır Allah. Demekki Rabbül Alemin elinden kurtulmaya imkan yoktur. Kurtuluş için tek yol vardır. O da ameli salih işlemektir. Allahın rızasını tahsile çalışmaktır. Göstermiş olduğu hak yoldan yürümektir.

Bilfarz bu dünyadan kaçmayı becerdi diyelim. Fakat, ya öbür alemde nereye kaçacak. Kefene sarıldığı vakit, nereye kaçacak. Genellikle toprağın altına girdiğinde, soğuk ve karanlık yere girdiğinde. Göğüs üzerine kabir taşı bırakılıp ta kalkmak istediği vakit başını oraya vurduğunda. İnsan o zaman ne olduğunu anlar. Ama artık faydası olmaz. Geç olmuştur artık. İnsan zebanilerin eline geçerse artık hiç bir kimse onların elinden kurtaramaz. Azaba başladılar mı zebaniler, bir daha durmazlar. Hiç günahlarında bitmez acımazlar insana. Nasıl acısınlarki, insan kendi kendini müstahak etmiştir azaba.

Rabbül Alemin her şeyi Peygamberi vasıtasıyla tebliğ etmiştir be şeriyete, hiç bir şeyi noksan bırakmamış. Ne varsa hepsini söylemiş. Hepsini bildirmiştir. Bütün hata bütün kabahat insanın kendindedir. Noksanlık insandadır. Ne yapıyorsa insan kendine yapıyor. Hani bir söz vardır «Eliyle yapana derman yoktur» diye.

Bir kıssa var şöyle anlatırlar: Adamın birisi nehri karşıya geçmek için nehir kenarına gelir. Kayıkçı kalkar buyur seni geçireyim karşıya der. Adam istemez. Sana ihtiyacım yoktur. Ben kendim geçerim diyerek kilotunun ağzını bağlar. Şişirir. Üzerine binerek karşıya geçmeye başlar. Tam suyun ortasına geldiğinde. Bağlar çözülür. Kilotun içine su dolar. Yüzme bilmiyen adam suya batar. Kayıkçıya seslenir beni kurtar boğuluyorum der. Ama kayıkçı hiç yerinden kalkmaz. Kendi kendine Vallahi yardımına gelmem sen kendi elinle bağlamıştın şimdide çek cezanı diye söylenir.

İşte insanda böyledir. Kendi eliyle yaptığı şeylerden meleklerin ne kabahatı var. Haşa Rabbül Aleminin ne kabahatı var. Bütün kabahat insanın kendindedir. Rabbül Alemin her şeyi Peygamberi vasıtasıyla söyletmiş bildirmiştir. Hiç bir şeyi gilzememiş, geriye bırakmamıştır.

Onun için insan kendi kendini düşünmeli. Eğer kendine acımasa kimsede acımaz. Kimsenin ciğeri insana yanmaz.

SOHBET : 24

Zulüm iki kısım olur, birincisi halkın bir başkasının kendisine yaptığı zulüm. İkinciside, insanın kendi kendine yaptığı zulümdür.

Birinci kısım zulüm, yani bir başkasının insana yaptığı zulüm; Hakaret etmek, dövmek, eziyet etmek, malına tecavüz etmek şeklinde olur. Bunda zulüme uğramıyan kimse kârlıdır. Çünkü, dünyada bu tip zulüm ve hareketlere uğramak ahirette mükafaat görmeye vesile olur.

İkinci kısım zulüm, yani insanın kendi kendine yaptığı zulüm. İşte bu zulüm gerçekten zulümdür. Hepsinden fenadır. Peki insan kendi kendine zulüm yapar mı ki? Nasıl olur insanın kendi kendine yaptığı zulüm? Evet insan kendi kendine zulüm yapar. İnsanın Allaha dönmemesi, emirlerine uymaması günah işlemesi gibi şeyler insanın kendi nefesine karşı yaptığı zulümdür.

Bir kimsenin hapse atılması veya bir tecavüze ve harekete uğraması nasıl bir zulüm ise, insanın kendini Allahın gazabına müstahak etmesi, İnsanın kendini cehennem ateşine atması da bir zulümdür. Hem de zulümlerin en büyüğüdür ki, insan kendi kendine reva görmektedir.

İnsanın bir başkasının zulümüne uğraması kendi menfaatıdır. Gerçi dünyada göreceği zulümden hareketten, ızdırıp, ve üzüntü duyarsa da ahirette onun menfaatını görür.

Fakat kendi şahsına yaptığı zulüm, nefsinin yüzünü Allaha döndürmemekle yaptığı zulüm. Günah işlemek suretiyle, Allahın emirlerine uymamak suretiyle yaptığı zulüm. İnsanı azabi ilahiye uğratan en büyük zulümdür.

Evet kendi kendine zulüm edenlere ise, asla yardımcı yoktur. Rabbül Alemin ayeti keriminde öyle buyuruyor. «VEMA LIZZALİ-MİNE MİN ENSAR» «Zalimlere nusret, yardımcı yoktur.»

Rabbül Alemin insana nusret vermedikten sonra, insana yardım etmedikten sonra, kim yardım edebilir? Kim Rabbül Aleminin karşısında durabilir? Kimin kuvveti vardır Rabbül Alemine karşı? Rabbül Alemin nusret vermediği kimseye yazık olur. Ebedi olarak cehennem ateşinde kahr çünkü.

Eğer Rabbül Alemin nusret vermezse, merhamet etmezse, af etmezse ve insana gazaba gelirse, vallahi ne Peygamber A.S.V. in şefaati ona ulaşır. Ne evliyaullahın şefaati ulaşır ona ve ne de Şahi Haznenin. Hiç kimse o kimseyi Rabbül Aleminin elinden kurtaramaz.

Bu durumda anlaşılıyorki, insan en büyük zulümü kendine yapmaktadır.

Öyle ise insan böyle büyük bir hareketi, böyle büyük bir zulümü kendi kendine yapmamalı. 4 günlük dünyaya mağrur olup bozulmamalı. Nefsinin yüzünü Allaha döndürmeli, Allahı tanımalı.

İnsana en büyük zarar Allahın emirlerine uymiyarak günah işlemekten gelir. Günah işlemekte ısrar eden kimsenin imanı zayıflar, zayıflar sonunda kopar gider. Günah işlemeye devam eden kimse sekerat zamanında imanını kayıp edebilir. Zayıf olan imanı sekerat ağırlığından kopabilir.

Mesela zayıf bir iple bağlanmış bir kovayla kuyudan su çekmeye kalkışan kimse, kovayı kolayca suyun içine daldırabilir. Kovayı doldurupta yukarıya çekmeye başladığında zayıf olan ip kovanın ağırlığına dayanamıyarak kopup suyun, kuyunun dibini boylar. İşte imanda böyledir. Her gün günah işlemekten zayıfhyan, zayıfhyan iman, sekerat zamanında sekeratın ağırlığını, yükünü çekemez, kopup gider. İmanda gidince, Neuzubillah, küfür kalır. İmanı giden kimse küfür üzerine gider. Dolayısıyla ebedül ebed cehennem ateşinde kalır. Ebedül ebed demek. Bir tek saniye, bir tek dakika ayrılmamak üzere. Devamlı olarak cehennemde kalmak demektir. Bu duruma düşen kimseden daha fena, daha kötü mahluk bulunurmu? kendisine bu sonu hazırlıyan kimse hayvanlardan da aşağıdır. Mahlukatların en kötüsüdür.

Dört günlük bir dünya yaşantısı için kendisine böyle bir akibeti reva gören kimse, en büyük zulümü kendi kendine yapmış olmuyormu?

İnsan nefsinin dizginlerini elden bırakmamalı. Yüzünü, yönünü hep Allaha çevirmeli. Nefis insanın en büyük düşmanı olduğundan, hiç bir zaman insana iyilik istemez. İnsanı ebedül ebed Allahın azabına uğratmak ister. Nefis asla kendinden üstün bir kimsenin olmasını istemez. O hep zevk sefa ve rahat içinde olmak ister. Hep Allahın emirlerine muhalefet üzere olmak ister. Günah işlemek ister. Hülasa Rabbül Aleminin razı olmadığı şeyleri yapmak ister nefis.

Her kim nefsin emrine uymuşsa, helaka gitmiş, küfre götürmüştür onu nefsi. İşte firavun, işte Şeddat ve benzerleri. Nefislerinin emrine girdikleri için azatıldılar. İleri gittiler. Meselâ Firavun haşa Allah olmadığını bildiği halde Allahın aciz bir kulu olduğunu bildiği halde, Allahlık iddiasında bulundu. Büyük davaya kalkıştı. Nefsinin emrine boyun eğdiği için, ben sizin Allahınızım dedi.

Nefis aynen azgın bir ata benzer. Zira dizginleri zaptedilmeyen azgın at gemi aziya alıp giderse, sahibini yere çarpıp parçalar, belki kendisi de beraber parçalanır. Yani hem kendini hem de sahibini felakete götürür, helak eder. Ama azgın atın dizginleri sağlam olarak tutulur, ona hakim olunursa, at koşar, koşar ama sonunda yorulur. Azgınlığından köpükler akar. Dizginleri sağlam olarak tutulduğundan bir felakete sebep olmadan sahibine teslim olur.

İşte nefiste aynen böyledir. Azgın at gibidir, şayet insan dizginlerini sağlam tutup hakim olmazsa nefisine, nefis hem kendisini, hem de sahibini helak eder. Parça parça eder. Ne kadar günah, ne kadar Allaha itaatsizlik varsa hepsini yaptırır. Ta sahibini Gazabı ilahiye uğratana kadar. Sahibini dergahi ilahiden attırana kadar ve nihayet imanını kayıp ettirene kadar durmaz nefis.

Fakat dizginlerini sağlam tutarsa insan, yoldan çıkmasına imkân vermezse insan, tehlikeden nisbeten uzak olur. Azgın atın dizginlerini elinde tutup ona hakim olan, onu sonunda teslim alan insan gibi. Nefis dizginleri sağlam olarak insanın elinde olursa. Nefis ne kadar yoldan sapmaya kalkışsada ne yapar yapar, sahibi mutlaka yüzünü Allaha çevirir. Döndürür dolaştırır Peygamber A.S.V. in şeriatına getirir onu. Yeterki nefis teslim olsun. Nefsini teslim alan kimse Allaha kavuşmuştur.

Sorular Evliyaullahı, meşayihe, insan nasıl, ne kadar zamanda Allaha ulaşabilir derler. Cevap şu olur: Allaha ulaşmak için 2 adım lazım. Birinci adım nefsin üzerine konursa, ikinci adımda Allaha ulaşılır.

Nefis ölmiyene kadar Allaha ulaşmak muhaldir. Allaha ulaşmak için en büyük düşman olan nefise hakimiyet lazım. Çünkü nefis en büyük düşmandır. Dolayısıyla en büyük maniadırda. İnsanın düşmanı hiç iyiliğini istemi. Düşman hep kötülük ister. Düşmanlar birbirine asla iyilik istemezler. Demek ki nefiste insana iyilik istemez. Hep kötülük ister. Nitekim Rabbül Aleminde ihtar ediyor bunu «İN-

NEN NEFSE LE EMRARETÜN BİSSU» Diyor, nefis iyi şeyler istemez, hep kötülükleri emreder» diyor. Öyle ise nefsin sözünü dinlememek, arkası sıra gitmemek lazım.

Bilinmelidir ki, Allahın emirlerine, Allah yoluna muhalif olan her şey nefistendir. İnsanda sadır olan günahların tamamı nefis ve şeytandandır.

Allaha, Allah yoluna muhalif olan şeylerin nefis ve şeytandan olduğu bilinip ona göre tedbir alınmalı. Ona göre yol tutulmalıdır.

Nefisle mücadele edilmelidir. Allah dostlarından, Allah evliyalarından birinin, canı soğuk su içmek ister. Vermez nefisine istediği soğuk suyu. 40 sene mücadele eder nefsiyle, 40 sene nefsiyle harp eder. Suyu ısıtmadan vermez nefsi. Suyu ısıtır ondan sonra içer. Böylece nefsiyle mücadele eder.

Derler ki, Peygamber A.S.V. in «Her kim nefsiyle mücadele eder. Nefsinin arkasından gitmezse, o kimse keşif ve keramet sahibi olur» mealına gelen hadisini gören bir kâfir. Ben bu hadisi tecrübe edeceğim diyerek nefsi ile mücadeleye başlar. Nefsiyle mücadeleyi, nefsi-ne muhalefeti devam ettirir 3-5 sene veya 7 sene. Dvamlı olarak nefsi-ne muhalefet eder. Sonunda da Rabbül Alemin o kâfir. Tabi bu hal Müslümanlar arasına yayılınca Müslümanların bir kâfir nasıl keramet sahibi olur, keşif ehli olur diye kalpleri bozulur. Dolayısıyla tehlike başlar. Tehlikeyi gören bir alim bu işi ben halledeceğim diyerek, beline bir hançer takar. Kâfirin evinin yolunu tutar. Kâfirin evine varır. Kapıyı çalar, pencereye gelen adam kimsin ne istiyorsun diye sorar. Alim kendini tanıtır. Ben falan hocayım sizi görmeye sizinle biraz konuşmaya geldim. Kapıyı açarmısın der. Kâfir, olur kapıyı açarım, ama belindeki hançeri çıkar oraya bırakta öyle gel içeri der. Alim şarırır. Bir şeyde diyemez. Mecburi olarak hançeri çıkarır. Aşağıda bırakarak yukarı çıkar. Oturlar ev sahibiyle, biraz konuştuktan sonra, alim mevzuya girer. Söyle bakalım der. Sen ne yaptında, ne işle dedinde bu keşif ve kerameti buldun. Ben senin kâfir olduğumu biliyorum. Hal böyle iken keramet gösteriyorsun. Nasıl olur bu Bana sırrını söyleyeceksin der. Kâfir vallahi işin aslını ben bu güne kadar kimseye söylemedim ama sana söyleyeceğim der ve anlatır. Derki: Ben Peygamberinizin, nefsi-ne muhalefet edenin keşifi açılır mânasına gelen hadisini gördüm. Tecrübe etmeye karar verdim. Böylece nefsi-ne muhalefete başladım. İşte ne olduysa ondan sonra oldu. Keşfim açıldı. Keramet sahibi oldum. Alim: Hayır sana

inanmıyorum, gerçeği söylemiyorsun. Eğer söylediğin yalan değilse, bir teklifim var. Yap bakalım der. O zaman senin samimi olduğunu anlıyacağım der. Kafir merak eder. Söyle bakalım teklifin nedir diye sorar. Alim güzel der. Söyle bakalım nefisine «EŞHEDÜ ELLA İLAHE İLLELLAH VE EŞHEDÜ ENNE MUHAMMEDER RESULULLAH» demeyi kabul ediyormu? Buna muhalefeti varmı?

Kâfir düşünür. 1 saat kadar nefsiyle mücadele eder. Malum nefis iyi şeyleri istemez. Rabbül Alemin «INNENNEFSE LE EMMARETÜN BISSU» dememişmiydi? Tabi onunda nefsi kelimeyi şahadet getirmesine mani olur. Yola gelmez nefsi. Adam bakarki nefsi kelimeyi şahadet getirmesine manidir. Kendiside bu makamı nefisine muhalefet etmekle kazandığını bilmektedir. Madem ki keşif ve kerametimi, kötülükleri emreden iyiliklere mani olan nefsim muhalefet etmekle kazandım. Şimdi de nefsim muhalefet edeceğim. Demek müslümanlık hak dindir ki nefsim istemiyor. Öyle ise bende müslüman olacağım. Bu günde nefsim muhalefet edeceğim. Diyerekten kelimeyi şahadet getirip müslüman oluyor.

İşte nefis budur. Nakşibendi amelleri ise, nefsi yok etmek, nefsi izale etmek içindir. İnsanda nefis olduğu müddetçe, kendisinde kemalât olmaz. Çünkü en büyük düşman olan, hep kötülüğünü isteyen nefsi beraberindedir. Nefis insanla beraber olursa, insan nefsinin emrine uyarsa, mutlaka günün birinde ondan bir darbe yiyip parça parça olur.

İnsanın en büyük düşmanı olan nefsi hep kendisiyle beraber bulunur. Hep insanın kötülüğü için çalışır. Hep insanı helaka götürmek ister. Asla iyi şeylerde istemez insana. Düşmanına göz yuman sözüne göre hareket eden kimse, haliyle düşmanından kötülükler görür.

Şahi Hazne K.S.A. anlatıyor: «Hazretle beraber seyahattan dönyordum. Çok kalabalıktık. Salıklar, hulefalar hep beraberdi. Hazret en önde gidiyordu. Onu da salıkları, hulafası takip ediyordu. Bende geri taraflardaydım. Bir ara önden Molla Ahmedî Berivani, Molla Ahmedî berivani! Nerdesin gel Hazret seni çağırıyor diye bir ses duydum. Altımda da çok zayıf, cılız bir at vardı. Hemen attan atladım. Hazret durmuştu. Bana «Molla Ahmed dedi. Gavsın başına yemin ederimki kendisinde zerrei miskal kadar nefis olan kimse Allah-tan uzaktır. Allaha ulaşamaz» sözünü bitirip yoluna devam etti.

İşte nefis bu kadar zararlıdır. Demek ki nefsin insana bunca zararı vardır.

İnsanda nefis olduğu müddetçe yükselmez. Hep alçaklarda, yerde kahr. Ancak nefis gittikten sonra yükselip Allaha ulaşabilir insan.

Bir kelami kübbar vardır. Pek iyi hatırlıyamıyorum, belki distirde veyahutta evliyanın sadatı nakşibendinin sözlerindedir. Derki: «MEN AREFE NEFSEHU FEKAT AREFE REBBEHU» Yani insan nefisini tanıdıktan sonra, ancak Rabbini tanıyabilir. Nefsini tanımayan Allahu da tanıyamaz.

İnsan kendini tanımadığı müddetçe kemale eremez. Bir şey olmaz. İnsanın ne kıymeti olabilir Azameti ilahi karşısında. Bir kendine bir de azameti İlahiye baksın insan. Kendi durumunu mülâhaza etsin. Neden meydana geldiğini, nasıl dünyaya geldiğini, nasıl halk edildiğini bilsinde ne olduğunu anlasın. Ondan sonra iddialarda bulunsun.

SOHBET : 25

Şahi Hazne K.S.A. şöyle anlatıyordu. «Herhangi bir köyde imam olarak vazifemin olmadığı sıralardı. Hazretin yanına gitmiş orda kalıyordum. Ramazan ayı geldi. Gidip Hazretten izin alarak biraz maddi ihtiyaçlarımı temin etmeyi düşündüm. Hazretin huzuruna vardım. O Kâfirlerin (Falebelerin) odasındaydı. Kapının önüne varıp dikildim ve öylece durdum. Bir ara Hazret başını kaldırıp beni görünce. Ha Molla Ahmet izin istemeyemi geldin dedi? Evet efendim, izin olursa gitmek istiyorum. Bu sene herhangi bir köyde imam olmadığım için gelirim yoktur. 3-5 tane tanıdık var. Onlara uğrayarak zekât almak istiyorum dedim. Bu cevabıma Hazretin canı sıkıldı. Rengi değişti sıkıntısından, bana dönerek «Git Allah için çalış o sana versin» dedi.

Evet eğer insan samimi olarak Allaha çalışırsa, Allaha yönelirse, dünyasıda ahiretinde iyi olur. İşte Şahi Haznede Halisane, samimi olarak Allaha yöneldi. Allahü Taalada ona hem dünyayı, hem de ahireti verdi.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde: Erkek yalnız, kendi başına çalışan kimse değil. Erkek o kimseye denirki. Hem kendisi kendine çalışır, hem de alem ona çalışır buyurdu. İnsan ne kadar çalışkan, ne kadar alim olsa, hatta profesör bile olsa yalnız kendi kendine çalıştığından. Maaşı her ne ise o kadar geliri olur. İster 5 bin, 10 bin isterse 15 bin olsun. Ama alem insana çalışırsa gündeliği belki bir milyonu bulur.

İşte Allah yolunda böyledir. Allah yolunun kazancı bu türdür. Allah yolunun tüccarları hem kendi kendilerine çalışırlar, hem de alem onlara çalışır.

İşte Şahi Haznede K.S.A. çalıştı, çalıştı emek verdi, topladı. Ta tüccar olana kadar. Tüccar olduktan sonra hem kendi kendine çalışıyordu, hemde alem ona çalışıyordu. Nakşibendinin yayılmasına o kadar emek verip, o kadar halife yetiştirdiği için kazancı kıyamete kadar devam edecek. Alem onun dünyasına da, ahiretine de çalışacak.

Her kim sadıkane, samimi olarak Allah yolunda çalışırsa, hem

dünyada kazancını yemesi nasib olur kendine, hem de ahirette.

Peygamber A.S.V. «EVLIYAI ÜMMETİ: KE EMBİYAI BENİ İS-RAİL» «Ümmetimin evliyalara beni İsrail peygamberleri gibidir» buyuruyor. Bu mukayese haşa peygamberlik derecesinden değil, hidayete vesile olma yönündendir. İnsanlara menfaatlı olma yönündendir.

Evliyaullah işte bu iltifata çalışmalarından dolayı kavuşmuşlardır. Evliyaların kazançları, kârları, hidayetine vasıta oldukları kimselerin sayılarıyla orantılıdır. Eğer 10 bin kişinin hidayetine sebep olmuşsa, ona göre kazancı kabarcık olur. Kâr ona göre milyarları bulur. Meselâ bütün alem maaşını toplarda bir kimseye verirse o kimsenin, o tüccarın kazancı hesaba gelmeyecek kadar çoğaldır. Dünya mah günde 100 binlerce lirayı bulur belki.

Bunun gibidir işte Allah yolunun ticareti. Evet böyle ticaret sahibi kimseler ne kadar övünseler azdır. Çünkü Rabbül Alemin onu bu derece Ali etmiştir.

Böyle zatların bereketlerinden, nazarlarından, himmetlerinden istifade etmek için. O zatlara bulup izlerinden gitmeli, yollarını terk etmemeli.

İnsan dünyaya ne kadar emek verirse versin, Sonu ne olacak. Ölüpte işini geride bırakmıyacak mı? Emekleri boşa gitmiyecekmi? Bunca zahmetle emekle topladıklarını, geriye bırakıp öldüğünde başkaları onunla sefa sürecek. Keyf yapacaklar değil mi? Şayet Allah yolunda değilse, peşinde koşup uğruna her fedakarlığa katlandığı dünya malı için kabirde azap görecek, cehennemde cayır cayır yatacak. Başkaları onun malı üzerinden zevk ve sefa sürerken.

Öyle ise insan öyle bir şeye çalışmalı, emek vermeli ki, kendisine menfaati olsun. O cehennemde azap çekerken başkaları malından, servetinden, evinden apartmanından istifade edip, zevk ve sefa sürmesin.

Mesela dünya hayatında emek verdiği, hizmet yaptığı bir şeyden menfaat şöyle dursun, hizmetine karşılık eza ve cefa görürse, sabahdan akşama kadar çalıştığı işten fayda görmez, istifade etmezse, o işi bir daha yapmaz.

İşte Allah yolunda da böyledir. Çalışmalarında emeği, niyeti sa-

lih olmazsa, Allah için olmazsa, yaptıklarından dolayı fayda değil zarar görür, cefa görür.

İnsan biraz tefekkür etmeli. Allahın işine, Allahın sanatına bakmalı. Ne olduğunu mülâhaza etmeli. Nasıl dünyaya geldiğini, hilkatinin nasıl olduğunu, nereye gideceğini, akibetinin ne olacağını düşünmeli.

Asumanın yaratılışına da bakmalı, hükatindeki hikmetleri düşünmeli. Çeşit çeşit hayvanları ve onların yaratılışını da tefekkür etmeli. Ve sonunda dönüp insan kendi yapısına bakmalı. Düşünmeli ki, iç ve dış yapımız hep aynı olduğu halde. Bir çok farklılıklar görmek mümkün olur teferruatta. Mesela yüzler suratlar hep ayrı ayrıdır, birbirine benzemez. Bütün bunlar Allahın azametini, Allahın sanatını göstermekte. Bunlardan hikmet dersi alınıp Allahı daha iyi tanımak mümkün olmaktadır.

Böylece Allahı tanıyan, kuvvet ve kudretini daha iyi anlayan kimse itaatkâr olur. Kanunlarına uymak mecburiyetinde olduğunu, hüküm ve hikmet sahibi Allahın emirlerine karşı gelmenin mümkün olmadığını anlıyarak Allaha korkar.

Hükümetlerin kanunlarına itaat mecburiyeti olduğu için Allahın kanunlarına da itaat mecburiyeti vardır. Hükümetin kanunlarına uymayanın, itaat etmiyenin yakalanıp cezalandırılması, hapse atılması, çeşit çeşit musibetlerle karşılaşması nasıl tabii ise, Allahın kanunlarına da uymayanların cezalandırılması tabiidir. Kulların kanunundan korkup karşı gelmiyen insan. Allahın kanunundan korkmalıdır. Kulların yaptığı kanundan kurtulmak mümkündür. Mesela karşı gelen yakalandığında kanun bir miktar hapse atar, fakat sonunda çıkarır, veya en kötü ihtimal öldürülür, ama ölen yine kurtulur. Sonu ölüm değilmi bu hayatın? Fakat ya Allahın kanununa karşı gelen nasıl kurtulacak. Ölümde onu kurtarabilir mi? Asla.

O halde kurtuluşa erebilmek için, tek yol kalıyor: Allahın kanunlarına uymak. Başka yol yok. Allahın cezası kulların cezasına benzemez. Allahın cezasından kurtaracak bir kuvvet yoktur. Kim kurtarabilirki: «FEN FUZU VE LA TENFUZUNE İLLA Bİ SULTAN» Allaha başka insanı kurtaracak. İnsanı kurtuluşa erdirecek hiç bir kuvvet yoktur ancak Allah.

Bu durumda akli olan kimse dünya ile mukayese eder. Kurtulu-

sunun olmadığını anlar ve mecburi olarak Allaha döner, Allahın emirlerine itaat eder. Allahın kanunlarına uyar.

Sakin insan, namaz kılmıyan, günah işliyen, fahişelik yapan. Allahın emirlerine uymıyan kimselerin çokluğuna bakıp bozulmasın. Herkes malını imha eder. Sokağa dökerse insanında onları taklit etmesimi icab eder?

İnsan yalnız kendine bakmalı. Kendi kuvvetine bakmalı. Eğer Allahın elinden kurtulabileceğini ümit edebiliyor, kendinde o gücü görebiliyorsa, o zaman gitsin her istediğini yapsın. Fakat asla bu olacak bir şey değil. Kurtuluş için ancak bir tek yol vardır: O da Allahın kanunlarına uyup salih amel işlemek. Peygamberin şariat yolundan gitmektir. Başkaca çare yoktur.

Dünyaya dünya malının çokluğuna aldanmamalı. Doğudan batıya kadar bütün dünya insanın olsa, dünyada mevcut ne kadar zevk ve sefa, keyf varsa, hepsini yapmış olsa, sonunda hepsi boş olur. Malı, mülkü elinden alınır. Zevk ve sefası sona erer. Öyle değil mi? Ölmeyecekmi? kefene sarılmıyacakmı, toprağın derinliklerine girmeyecekmi? Öyle ise, kefen her an insanın aklında olmalı. Ölümü unutmamalı. Nasıl unutulabilir insan ölümü. Ölümden kurtuluşun olmadığını bilmiyormu?

Eski insanlara Rabbül Alemin aklı selim vermişti. Onlar gençliklerini Allah yolunda harcamışlar, Allah rızasını tahsil için uğraşmışlar. Emek vermişler, salih ameller işlemişlerdi. İşte onlar, bizde insandık desinler. Bizde dünyaya insan olarak geldik, insan olarak gittik desinler. Gerçekten insan onlardılar.

Yüzünü Allaha çevirmiyen, Allah yolunda gitmiyen kimse hayvan gibidir. Hatta hayvandan bile aşağıdır. Öyle ya hayvan öldükten sonra, onun için artık azap falan yok ki, onların gördükleri hep dünyadakilerdir. Hayvanlar ölümle kurtulurlar. Açlıkları, susuzlukları, zahmet ve meşakkatları hep dünyadadır. Dünyada kalır. Ölümle kurtulurlar. Öbür alemde onlara bir şey olmaz.

Ama insanunki öyle değil ki, aslında onun öldükten sonra başlar. Ölür ölmez meleklerin suallerine muhatap olur. Daha sonra Rabbül Aleminin hesabı başlar. Rabbül Alemin ifadeye çeker insanı. Nasıl insan Rabbül Aleminin karşısında cevap verebilecek acaba? Şu dünyada suçlu olarak bir hakimin karşısına götürülen kimsenin hali görülmektedir. Kendisi gibi bir kul olan hakimin karşısında nutku tutulmakta. Doğru dürüst ifade verememekte, kem küm ederek boca-

lamaktadır insan. Hal böyle iken, bunca suç, bunca günah, bunca hatayla Rabbül Aleminin huzura çıkup ifade verecek olan kimsenin hali nasıl olacak, nasıl cevap verebilecek? İnkârada mecalı olamıyacak. İnkâr edemeyecek. Nasıl edebilir ki? Bütün yaptıkları yazılmış sağlam kayıtlara geçilmiştir.

Bir de şu dünyada bir suç isnadiyle mahkemeye düşüpte beraat eden kimsenin durumunu, sevincini, neşesini düşünün. Nasıl mahkemeden başı dündük olarak çıkar beraat eden kimse.

Dünya mahkemelerinden beraat kararı alanın durumu böyle olursa. Ya Rabbül Aleminde beraat kararı alanların. Mahkemeyi İlahide beraat edenlerin durumu nasıl olur. Rabbül Aleminde beraat alıp affa uğriyanlar, gerçekten mutlu kimselerdir.

Şu dünyanın tamamı boştur. Temelinden boştur. Peygamber A.S.V. bile dünyada çok kalmadı. 63 senelik azıcık bir ömür sürdü. Dünya nimetlerinden çok az istifade etti. O peygamber ki, bütün dünya onun hürmetine yaratıldı, yerde gökte ne varsa hepsi onun hatırı için yaratıldı. Rabbül Alemin, söyle iltifatta bulundu Habibine «LEV-LAKE LEVLAKE LEMMA HALEKTÜL EFLAK» «Ey habibim sen olmasaydın sen olmasaydın. kainatı yaratmazdım» buyurdu. Ve dünyada fazla kalıp dünya nimetlerinden istifade etmedi Peygamber A.S.V. Şayet dünya iyi olsaydı, peygamber A.S.V. dünyayı severdi. Rabbül Aleminde Peygamberinin hatırı için yarattığı şu dünyada. Peygamberine bin sene on bin sene 20 bin sene gibi uzun ömürler verip dünya nimetlerinden istifade ettirirdi. Eğer dünya iyi olsaydı. Halbuki hiçte öyle olmadı 63 senecik kısa bir ömürle öbür aleme intikal etti.

İşte insan bunu düşünüp, dünyanın ehemmiyet vermeye değişmeyecek kadar pis olduğunu anlamalı. İnsan dünyada ne kadar yiyip içse, ne kadar zevk ve sefa sürse. Ne kadar güzel elbiseler giyse. Yinede sonu boştur nihayeti yoktur.

Ancak bir tek yönü ile iyidir. O da içinde salih ameller izliyerek menfaat temin etme yönü. Zaten Rabbül Alemin dünyayı salih ameller kazanılması için rızasını tahsil etmek için yarattı. Yoksa yemek için, içmek için yaratmadı. Ashında insan ne kadar yese de doymaz. Ne kadar içse de kanmaz ne kadar giysede yine çıplaktır.

Dünya Allah yolu için bir vasıtaadır. Eğer bu vasıtalık cihetide olmasaydı hepten boş olurdu. Dünya bir vasita olduğu içindir ki insan içinde çok az bir zaman kalıyor.

Eğer insan dünyaya hakikiyle bakarsa. Hepten maslahat olduğunu İdare olduğunu görür. Dünyada ebedi olan bir şeyi görmek mümkün olamaz. İnsan bir ev yaptırdığında ebedi olduğunu zannederse de aslında muvakkattır. Bir zaman sonra yıkılır. Bir tarla aldığı anda ebedül ebed kendisine tapu olduğunu zannederse de kısa zaman sonra belki bir kaç ay belki bir kaç sene bilemedin 10 sene sonra elinden çıkar. Hülâsa bu dünyada ebedi bir şey yoktur. Her mal mülk elden çıkacaktır. Bunu idrak eden kimse dünyanın ebedimahlı olmadığını bilmelidir.

Eğer insan akıllı ise, uyanık ise. Dünya için dinini bozamaz. En akıllı en bilgili kimse. Dünya için ahiretini bozmayan kimsedir.

Allah için çalışmayan kimse aslında delidir. İterse profesör olsun.

Gerçekten akıllı olan ebedi menfaati için çalışandır. Çok az bir ömür için Ahirete karşı bir dakikacık bir hayat için çalışıp çırpman kimseye akıllı denemez.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde insanları 4 kısım olarak tarif etmişti. Buyurmuştu ki İnsanlar 4 de ayrılır. 1. Deli, 2. Ebleh, 3. Ahmak 4. Akıllı. 1. sınıf yani deli olanlar. Herkesin bildiği deli kimselerdir. İyi ve kötüyü anlamazlar. Üstlerini başlarını parçalarlar. Birşeyden anlamazlar. Yani akıl hastası olan kimselerdir. Böylelerini akıl hastahanelerine atarlar. 2. inci sınıf kimseler. Yani Ebleh olanlar. Dünya ilişkisini kesen kişilerdir. Böyleleri ahirete yönelmiş. Hep ahiret için çalışırlar. Dünya için çalışmaları olmaz. Dünya işiyle ilgilenmezler. Böyleleride makbul değil. 3. üçü kısım kimseler ise Ahmaklardır. Münafıklardır. Bunlar ahireti bir tarafa atmış, ahiretten el çekmiş sadece ve sadece dünya için çalışan kimselerdir. Böyleleri temelinden zarar içindedirler. 4. üçü kısım insanlar ise Akıllıdır. Akıllı: Dünyasında, ahiretine zarar vermiyen kimselere denir. Devamlı olarak halkın hizmetinde olan hem dünyasına hem de ahiretine çalışan kimselere gerçekten akıllı demek lazım.

Eblehler ahirete çalışırken dünyalarını kaybederler.

Ahmaklar tek yalnız dünyaya çalıştıkları için Ahiretlerini kaybederler. Ellerinde sadece dünyaları kalır.

Deli olanlar ise Zaten delidirler. Dünyadanda ahiretten de nasıpları yoktur.

Bu durumda en efdal olan akıllı olanlardır. Yani hem dünyasını hemde ahiretini idare edenlerdir.

Ehullah olan zatlar. Allah dostları olan zatlar böyledirler. Dünyaya ihtiyacı kadar yönelir. Ahirete ise kemaliyle çalışırlar.

SOHBET : 26

Bir gün Behlûden Ey Behlûl nereden geliyorsun böyle diye sorarlar. Cehennemden geliyorm cevabını verir. Sual sahipleri, cehennemde ne işin vardı, neye gitmiştin oraya diye devam ederler. Behlûl ateş almaya gitmiştim ama ateş yoktu. Nasıl ateş yoktu cehennemde derler? Behlûl şu cevabı verir, onlara. Evet der ateş yoktu cehennemde, cehennemde yanmıyacak kimseler için cehennemde ateş bulunmaz. Ateşte yanmayı icab ettirecek hareketlerde bulunmıyan kimseleri cehennem yakmaz. Gerçi cehennemde ateş yoktur ama. Orda yanmıyacak kimseler için yoktur.

Mesela İbrahim Peygamberide Ateşe atmışlardı. Atmışlardı ama Allah dostu İbrahim Peygamberi Nemrudun ateşi yakmamıştı. Yakamamıştı. Çünkü, ateşin yakacağı bir ameli işlememişti ki o. Onun içindeki ateş yakmamıştı onu. Yakmak şöyle dursun bilâkis ateşte üşünmüştüde. Rabbül Alemin ateşe «YA NARU KUNİ BERDEN VE SELAMEN ALA İBRAHİM» Ey ateş İbrahimi üşütme ona selamet ol buyurmuştu.

Anlaşıyorki insan ateşte yanmasına sebep olacak işleri yapmıssa ateş onu yakmaz. Velev ateşin içinde bile olsa. Rabbül Aleminin emri olmadıktan sonra ateş bir şey yapamaz.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle anlatmıştı: «Bir zamanlar çok büyük bir kıtlık olmuştu bir memlekette. Ve o şehirde 6 çocuk sahibi fakir dul bir kadınla. Çok zengin bir demirci varmış.

Çocuklarına yiyecek bulamıyan dul kadın demirciye gidip halini arz etmiş. 6 tane yetim yavrum var. Yiyecek bir şeyler verin diye rica da bulunmuş. Demirci olur veririm ama arzularıma uyman şartıyla demiş. Böyle bir cevap alan fakir kadın eli boş olarak ağırya ağırya eve döner. O gece kendisi ve çocukları aç olarak yatarlar.

Sabah olur kadıncağız erkenden evden çıkar çocuklarına yiyecek bir şeyler bulabilmek için. Akşama kadar dolaşır dolaşır ama yine de yiyecek bir şey bulamaz. Akşam eli boş olarak eve dönerken demirciye uğrar dünnden beri açız yiyecek bir şeyler ver diye rica eder. Fakat demirci bir evvelki günkü teklifini tekrarlar. Kadın ikinci günde aç olarak evde aç bekleyen çocuklarının yanına döner. O günde aç

yatarlar. 3 üncü gün dul kadın tekrar yiyecek bulmak kastıyla evden çıkar. Akşama kadar dolaşır fakat yine eli boş kalır. Akşam açlıktan bitkin bir halde demircinin dükkanının önüne gelir. Durumunu arzeder. 3 günden beridir ben ve 6 çocuğumuz açız Artık tahammülümüz kalmadı ne olur bize yiyecek ver diye yalvarır. Fakat demirci çirkin arzularına uyarsan istediğini veririm der. Açlıktan ölecek duruma gelmiş kadının gözü önüne 6 çocuğunun açlıktan kıvrılması gelir. Başı önünde sürüklene sürüklene Demircinin gösterdiği odaya girer. Bir müddet sonra odaya giren demirci. Kadının yere oturmuş hüngür hüngür ağladığını görünce. Merhamete gelir, içinde Allah korkusu girer. Kadına kalk bacım kalk ne istersen veceğim al git der. Sevinçten kalkan kadın ellerini kaldırır. Ey Rab-bim bu adamı dünya ve ahiret ateşinde yakma diye duada bulunur.

Demirci kadına istediği kadar yiyecek verir. Yiyeceği alan kadın hemen çocuklarının yanına gider.

Ertesi gün demirci sabah dükkanını açar. Ocağını yakar Başlar çalışmaya bir ara ocaktan sıçıyan ateşlerin yakmadığını hayretle görür. Elini sokar ateşe, ateşin içinde kızarıp ateşleşmiş demirleri elleriyle tutar. Örsün üzerine kor başlar dövmeğe.

Bunun kelbetensiz olarak elleriyle tuttuğu ateşi eli yanmadan dövdüğünü gören halk aman sen ne büyük bir veli olmuştun da habirimiz yok. Bu makamı nereden nasıl kazandın diye sormaya başlarlar. Demirci Vallahi kabul olacak bir duaya muhatap oldumda ondan ellerim yanmıyor diye cevap verir soranlara.

İşte böyledir. İnsan Allah dostu olur. Allah tarafından sevilirse. Ateş onu yakmaz artık. Yakamaz onu, ateş nedir ki onu yakabilsin?

İnsana lâzım olan salih amel. Dolayısıyla Allah dostluğudur. Eğer bunlar olursa her şey olur. Allahsız bir şey olmaz.

Allah dostluğu olmadan salih amel olmadan Allah rızası olmadan hiç bir şey olamaz. Öyle ise insana lazım olan bunlardır.

Gavs K.S.A. şöyle buyuruyordu «Dünya çalışması ahiret için misal olmalıdır. Dünya hayatı çalışıp gayret etmeden olamayacağı gibi. Ahirette çalışmadan olmaz».

İster zengin, ister fakir, ister hakim, ister vali, her ne olursa ol-

sun. Çalışmadan dünya hayatı devam ettirilemez. Çalışmayan kimse aç kalır. Memur kimse çalışmazsa ister vali, ister kaymakam olsun. Hükümet ona bedavadan maaş vermez. Çalışmadığı için vazifeden atar. Anlaşıyorki çalışmak mecburidir. Herkes çalışmaya mecburdur.

Kim sabahtan akşama kadar güneşin altında ter dökerse çalışmak ister? Hiç kimse istemez değilmi? Ama çalışıyor mecburdur çünkü şayet çalışmazsa aç kalır, susuz kalır çıplak kalır. Arkadaşlarının arasında mahcup olur.

Bunu bilen insan şu dünya hayatında işsiz güçsüz kalmaz. Çalışır herkes mecburdur çalışmaya, çocuklarını muhtaç kalmaması için. Aç kalmaması için çıplak kalmaması için eş ve dost içinde muhtaç duruma düşüp rezil olmaması için. Mecburdur çalışmaya insan. Bu herkes için böyledir, fakirede böyledir. Herkes imkanı nisbetinde çalışır. Kim isteyerek çalışıyor. Hangi memur isteyerek sabahtan akşama kadar çalışıyor. Ama mecburdur da ondan çalışıyor.

Demekki perişan olmamak için, avare olmamak için, arkadaşlarının içinde rezil olmamak için. Şu geçici dünya hayatında herkes mecburi olarak çalışıyor.

İşte Allah yolunda. Dünya hayatı gibi işsiz, güçsüz, emeksiz yürümez. Ahirette, dünya gibi çalışılmadan elde edilemez. Ahiret hayatı için çalışmayan kıyamette mahcup olur. Perişan olur. Rezil ve rüsvay olur. Ahiret için çalışmayan dünya için çalışmıyarak perişan olan kimsenin durumuna düşer ahirette, dünya perişanlığı ahiret perişanlığıyla devam eder.

Dünya hem dünya hem de ahiret için bir çalışma sahasıdır. Çalışma yeridir. Fakat ceza yerleri ayrıdır. Dünyadayken ahirete çalışmayan cezasını ahirette görür. Ahirette perişan olur. Dünyaya çalışmayan ise dünyada perişan olur.

Demekki dünya ahiretin çalışma sahasıdır. Ahirette perişan olmamak için dünyada çalışmak kişinin üzerine caviptir, farzdır.

Ahirette çalışanlar iki şekilde çalışırlar. İki kısımdırlar. Birinci kısımda olanlar. Allah dostluğu için Allah rızası için Allahın kulu olduklarından dolayı emirlerine itaat etmek için çalışırlar. Ahiret perişanlığını istemezler. Allaha kuluk mecburiyetinde oldukları için çalışırlar.

İkinci kısımda olanlar ise: Kulluklarını vücutlarının rahatını düşündükleri için yaparlar. Şayet çalışmazsak Rabbül Alemin bizi cehenneme atar. Azap eder diye korktuklarından dolayı yaparlar. Yani cehennem korkusundan dolayı çalışırlar. Gerçi bu da fena değil. Yine de Allaha hesap vermeyi düşünüyorlar ya. Yine de içlerinde Allah korkusu var ya.

Fakat gerçekten makul olan kulluk, Cennet sevgisi veya cehennem korkusuyla yapılmıyan kulluktur. Kulluk yapmada bunların her ikisinde, İnsanın kalbinde olmamalı. Kulluk hasetten Rabbül Alemin insanı yarattığı için, Rabbül Aleminin kulu, abdi olduğu için. Allahın mahluku olduğu için olmalı. Cennette onundur, cehennemde onundur. Fakat kulluk için bunlar sebep olmamalı. Cennet aşkından, cennete girmek için kulluk yapılmamalı. Cehennem korkusundan, cehenneme girmek için kulluk yapılmamalı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GAVS (K.S.A.) ŞOHBETİ : 27

İnsan yüzünü Allaha çevirmeli, bütün işlerini Allah için yapmalı. Hep Allahla olmalı. Allah dostluğu için salih amellere devam etmeli.

Allah dostluğuna, ebedi kurtuluşa vesile ameli salihdir. İnsanı Allaha ulaştıran, Ebedi hayat olan cenneti kazandıran ve orada Peygamberin A.S.V. komşuluğunu temin eden gene ameli salihdir.

Şu halde insan ameli salih yapma yönünden nefsine acınamalı. Şayet nefsine, merhamet edip ameli salih yaptırmak için ona kıymazsa, o zaman en büyük düşmanlığı yapmış olur nefsine. Allah dostluğunu gözetmiyen, salih amellere devam etmiyen kimse kendine en büyük fenalığı, en şiddetli düşmanlığı yapmış olur.

Kendi kendini çok sevdiğini, nefsini çok düşündüğünü söyleyen, iddia eden insan, şayet ömrünü dünya uğruna, dünya işlerinde, dünya muamelesinde gafletle geçirir ise, salih ameller işlemez, her zaman ve her yerde Allahtan, Allah dostluğundan uzak olarak, hep dünya ile, dünya bahsiyle meşgul olursa, salih amelerden uzak kalırsa, o kimse kendini sevmemektedir. Aksine nefsine düşmanlık etmektedir.

Nefsini düşünen insan, Allahtan başkasına gönül vermez. Allahtan başkasını düşünmez. Hep Allahla olur dünyada. Dünyada Allahla olunca. Kabirde ne Allahla olur, sekâratta da Allahla olur. Haşirde de Allahla olur, cennettede Allahla olur. Hülâsa herşeyde, her yerde Allahla olur. Kendine Allahı dost edinen kimse dünyada da ahirette de kazanç içinde bulunur. Dünyasıda cennet olur kendisine. Dünya yaşantısında, meydana gelen herşeyi Allahtan bildiğinden, tam bir huzur ve rahat içinde olur. Dolayısıyla bütün işleri Allah için, Allah dostluğu için olacağından, ahirette de çok büyük kazanç temin eder.

İnsan herşeyini Allah için yapmalı. Yaptıklarında da samimi olmalı. Bir zamanlar minarede ezan okumakta olan müezzini dinliyen bir demirci, şu adam ezan okurken samimi değil, gerçekleri haykırmıyor der. İşitenler, Allah senden razı olsun Müezzin ezan okuyor işte. Bunun hiç yalanı olurmu derler. Demirci: Evet, evet müezzin gerçeği haykırmıyor. Çünkü gerçekten ezan okumuyorki. Şayet o ezan okumuş olsaydı samimiyetle. Minare ayacağının altında barınmaz çökerdi, eriyiverirdi der. Ve devamla: Birde ben ezan okuyayım

bakın nasıl olurmuş diyerek, demir yığının üzerine çıkar başlar ezan okumaya demirci, o ezana başlayınca ayağının altındaki demirler eriyip akarlar. Ezanını bitiren demirci, bende samimi olarak gerçeği haykırmadım. Bende yalan söyledim. Eğer hakkını vererek tam bir ihlâsla ezan okumuş olsaydım, demirler erimekle kalmıyarak, ateş olup yanar ve benide beraber yakardı diye izah eder.

İşte Allaha tam bir samimiyetle yönelmek böyle neticeler verir. Halbuki zamanımızda tam aksine, insanlara hakim olan dünyadır. Gıybettir, fesattır. İşimiz dünya olmuş. Talip olduğumuz şey dünyadır şimdi. Allah bahsi kalmamış, Allah için çalışmak kalmamış.

Allahı talep edende kalmamış. Zulüm hakaret çoğalmış. Yapılan işlerin günahıdır, değil midir ciheti hiç düşünülmez olmuş. Kolayımıza nasıl geliyorsa öyle hareket eder olmuşuz. Günahı dinliyen yok. İslâmi prensipleri takip eden bin kişiden bir kişi bile kalmamış.

Din, müslümanlık kalkmış. Şayet İslam memleketleri dolaşılabilecek olunursa, her vilâyette 2 alim bulmak ya mümkün olur veya olmaz. Gerçi bir çok âlim geçinenleri mümkündür. Ama, hakiki alim çok azdır.

Alimler olmayınca, alimler kalkınca dinde kalkar. Bu gün alimler çok azaldığı içindir ki, dinde kalmamış. Cahil kimse ne bilebilir? Neden anlıyabilir? Yapacağım derken çok zaman ifsat eder. Çünkü cahil kimselere dünya hakimdir. İşleri dünya ile olur, fikirlerinde dünya ilerde dir. Cemaatlerinde ise hep dünyadan konuşulur.

Peygamber A.S.V. şöyle buyurmuşlar: Dünya bir murdar leştir, bir hayvan ölüsü gibidir. Ancak köpekler ona talip olurlar. Dünya için yalnızca çalışan. Allah yolunda uzak sadece dünyanın arkasından koşan kimselerin durumu. Çöldeki leşten karınlarını doyurup birbirine saldıran köpeklerin durumuna benzer.

Şayet insanlar Peygamberin A.S.V. şeriat yolunu takip etselerdi, şayet insanlar Allahu tanısalardı, şayet insanlar imanlarında kemalle ulaşmış olsalardı, asla yekdiğerine zulüm, hakaret, eziyet, işkence etmezlerdi. Biribiriyle uğraşmazlardı, kötülük etmezlerdi. Bu gün için durum aksine ise, Allah korkusunun insanların içinde kalmadığıdır. Yapılan işlerin Allah için yapılmadığıdır. Öyle kimseler vardır ki, kalplerinde Allah korkusu kalmadığı için, kimseye menfaatsiz, Allah için merhaba bile demezler.

Düşman bilinen, silâh almış öldürmek için insanın arkasından dolaşan kimsenin vereceği zarar ne olabilir? En fazla vereceği zarar 10 dakikadır. İnsan 10 dakika içinde ruhunu teslim edip kurtulur. Demek ki, can düşmanımız olarak gördüğümüz kimsenin vereceği ızdırap 10 dakikadır sadece. Fakat Allahtan gelecek azab. Nezu-billah.

İnsan düşmanını tanımalı, bilmeli ki en büyük düşman nefis ve şeytandır. Nefis ve şeytan insanı aldatıp Allahtan çevirmektedir. İnsanı kötü şeylere yöneltmektedir. İnsanı Allah düşmanı, Allah yolunda düşmanı yapmak için çalışmakla insana en büyük fenalığı yapmaktadır. İnsanı ebedi olarak Cehennem azabına müstahak etmek için çalışan nefis ve şeytandan daha büyük düşman olur mu hiç? Kim bir saatcik, hatta çok az bir müddet için tandırın içinde kalabilir. Tandıra atılan bir insanın duyacağı ızdırapları tasavvur edin. Ne dayanılmıyacak acıdır o. Ya birde ebedi olarak ateşte kalacaksa o kimse. tahammüle imkân olur mu? İşte cehennemde ebedidir ne-zübillah. Onun yakacakları ise hep taşlardır. Cehennemden çıkan korkunç feryat ve figanları, insanlar duyabilselerdi onun dehşetinden helak olur giderlerdi.

İnsanı Allah yolundan alıkoyan, yüzünü Allahtan çeviren nefis ve şeytandan daha büyük düşman olur mu? Halbuki insan kendisine bunca kötülük yapmak istiyen nefis ve şeytanı bırakmışta. Başkalarıyla düşmanlık etmekte. Kendine başka düşmanlar edinmektedir.

Genellikle, insanlar düşmanlarından zarar görmemek için kendini korur, düşmanına gözükmemeye çalışır. Kendini korumak için silah temin eder. Düşmanından kurtulma çare ve imkanlarını araştırır.

Düşmanlarından bu derece çekinen, ondan zarar görmemek için tedbirler alan insan, şeytana karşıda tedbir alması lazım. Şeytana karşıda silahlanması lazımdır. Şeytana karşı ise bir çok silah vardır. Meselâ salih amellere devam etmek, meselâ tesbihat, meselâ şeytana hep muhalefet üzere olmak gibi silahlar vardır.

Meselâ insanın öldürmeyi tasarlamış olan bir düşmanı olsa. Asla ona itimat etmez, ondan uzak durmaya çalışır, onun dediği ve istediği şekilde hareket etmez. «Düşmanım beni öldürmeyi tasarlamıştır» diyerek hep uyanık olur.

Halbuki biz düşmanımız şeytana karşı hiçte uyanık olmuyoruz. Hemde öyle bir düşmanlık, o düşmanlığı Rabbül Alemin tarafından ilan ve tescil edilmiş. Evet Rabbül Alemin «şeytan sizin en büyük düşmanınızdır» buyurmuştur. «kendinizi düşmanınız olan şeytandan koruyunuz» buyurmuştur. Maalesef bize Allah sözünü dinlemiyoruz. Mademki Hüdaî Alemin «Şeytan sizin düşmanınızdır. Kendinizi ondan koruyun» demiş. Bize düşen bütün gücümüzle kendimizi şeytandan muhafazaya çalışmaktır.

Şeytandan korumak içinde: Peygamberin A.S.V. şeriatına uygun hareket etmeli, nefsinin arkasından gitmemeli, nefsinin yüzünü Allaha döndürme gayreti içinde olmalı, Allahın emir ve yasaklarına dikkat etmeli. Yapın dediğini mutlaka yapmalı, yapmayın dediklerinden ise kaçınmalıdır. İşte bunlara riayet edilirse büyük düşman mağlup edilir Rabbül Alemin lütfetmiş bize düşmanımızı göstermiş ve kendinizi şu düşmanınızdaki koruyunuz diye emirde buyurmuş. Halbuki biz ise gerçek düşmanımızı bırakmış, başkalarına düşman diyoruz. Böylece Allahın emrine uygun hareket etmemiş oluyoruz. Mademki Rabbül Aleminin işaretlediği bir düşmanımız var. Bizde mecburen onu düşman bilecek, ondan kendimizi korumaya çalışacağız.

Kendimizi böyle büyük bir düşmandan korumak içinde, Alimlere ihtiyacımız vardır. Onun için alimsiz, mollasız kalmayınız. Camiden uzak, hatmeden uzak kalmayınız. Daima mollalarla irtibat halinde bulununuz. Onlardan müşküllerinizi sorunuz, dini meselelerinizi onlardan sorup öğreniniz. Namaz nasıl kılmır, abdestin şartları, guslün şartları nelerdir? diye Mollalardan çekinmeden sorunuz.

Sakin mollasız kalmayın. Camisi olmıyan, mollası olmıyan Müslüman köylü olurmu hiç?

Cahil kalmayın, çünkü cahil olanlar bir şey bilmezler. Bilgisizlikte, insanı helâka götürür. Bilgisizlik olmaz.

Hiç şoför olmıyan araba kullanmasını bilmeyen kimsenin araba kullanması uygun olur mu? Şayet kullanmaya kalkışırsa, beceremez arabayı devirir, felâketlere sebep olur.

İşte islâm yoluda aynen böyledir.. Cahiller bir şey bilmezler. Alimler olmazsa, cahil kimseler ne namaz kılmasını bilir, ne abdest almasını bilir, ne de fatiha okumasını bilir, abdestin niyetini, guslün

niyetini bilmiyenler vardır. Herkesin abdest niyetini bilmesi mecburidir. Niyetsiz olmaz. Oda şöyle olur: «Niyet ediyorum farz namazı için abdest almaya» suyu avucuna aldığı zaman tam yüzüne suyu vururken bu niyeti etmek lazım. Yüzün tamamını iki kulak arasından ta çene altına kadar olan yeri yıkamak mecburidir. Yıkarkende «Niyet ediyorum farz namazı kılmak için abdest almaya» demesi lazımdır.

Guslün niyetide şöyle yapılır: «Niyet ediyorum farz namazı kılmak için gusül etmeye».

Namazda da niyet farzdır. Namazın niyeti: «Niyet ettim Allah taalanın üzerime farz ettiği namazı Allah için edaya.» Şeklinde yapılır.

Bu üç niyeti yapmıyan, bilmiyen kimsenin, guslüde yoktur, abdestide yoktur, namazı da yoktur.

Gusülden evvela niyet lazımdır.. Gusüle başlarken evvela farz namazları kılmak için gusül ediyorum diye niyet etmek lazım. Bütün vücudu hiç kuru yer kalmamak üzere yıkamak lazım. Eli ıslatarak vücuda sürmek kafi gelmez. Su dökmek suretiyle vücudu mutlaka yıkamak lazım. Yıkamaları da üç defa tekrarlamalı. Birinci Farz, diğerleri ise sünnettir. Gusül yapılmadan evvel taharet almakta icap eder. Şayet tahareten evvel gusül yapılırsa, bilahare taharet alındığında, kanallarda biriken meninin gelmesi insanı tekrar cünub eder. Yeniden gusül lazım gelir. Onun için gusülden evvel taharet yapmak lazımdır.

Gusül yaparken kulakların içini de yıkamak lazımdır. Kulakların iç tarafına su akıtıp yıkamaya kalkışmak icab etmez. Yıkaması mümkün olan yerleri yıkamak kafidir.

Abdest şöyle alınacak: Evvela 3 defa eller yıkanacak, sonra 3 defa ağıza su alınıp ağız yıkanacak, Misvak kullanmak faydalıdır. Aynı zamanda sünnettirde. Şayet misvak yoksa misvak niyetine parmaklarla dişler ovulursa iyi olur. 3 defa da burna su verilip yıkanacak. Daha sonra da avucuna su doldurup yüzünü yıkayacak. Yüz, iki kulak arasıyla, alından saçın bittiği yerden çenenin altına kadar olan kısımdır. Burası da üç defa yıkanacak, yüzden sonra dirseklere kadar kol yıkanacak. Evvela sağ kol, sonrada sol kol, Kollarıda 3 defa yıkamak sünnettir. 3 defada baş mes edilecek. Bazı kimseler alınlarını şöylece mesh ediyorlar. Olmaz, o mutlaka başı mesh etmek la-

zım. Hanifi meshebine görede en az başın üçte birini mesh etmek lazım. Şafilere göre ise bir miktar mesh etmek kâfidir. Ayaklarda 3 sefer yıkanacak, evvela sağ sonra da sol ayaklar. Topuklarıyla beraber, şayet cemaatle kılacaksa. «Uydum imama» da demesi lazımdır. Meselâ sabah namazını kılıyor ise: «Niyet ettim Allahu Taalanın üzerime farz ettiği, öğle namazının farzını kılmaya Allah için» şayet kaza namazı kılıyorsa, niyetinde kaza namazı kılmakta olduğunu belirtmelidir.

Oruca da niyet farzdır. Oda şöyle yapılır: «Niyet ettim yarın için Allahu Taalanın üzerime farz ettiği Ramazan orucunu tutmaya.»

Ramazanda fecirden evvel gusul etmek sünnettir. Şayet fecirden sonraya kalırsa tehlike arzeder. Çünkü biraz su kaçırırsa orucu batıl etmiş olur. Mesela ağzına gargara için almış olduğu suyu boğazına kaçırırsa orucu batıl olur. Taharet alırken de kaçırırsa oruç batıl olur. Onun için fecirden evvel gusul yapmak lazımdır.

İnsanın fatihası, tehiyyatıda düzgün olmalıdır. Eğer bir tek şede Fatihada, yahutta ettehiyatta noksan olursa gene namazı bozulur. Bir tek harf fatihasında noksan olursa, veya yanlış olursa gene namazı bozulur.

Bütün bunları bilmek lazım. Öğrenin eşlerinizede söyleyin. Fatihalarını düzgünce ezberletin. Farzdır, Tahiyyatı, namazın erkanını öğretin, Guslün niyetini, abdestin niyetini, namazın niyetini söyleyin. Bütün bu meseleleri ailesine, hanımına çocuklarına öğretmek farzdır.

Bunları öğrenebilmek için de mollalara ihtiyaç vardır. Siz molla deyip geçmeyin. Çok mühimdir mollanın işleri, ehemmiyetsiz değil, mollanın işleri. Mollaların işini sadece ezan okumak mı zannediyorsunuz? Ezan okumak mecburiyeti yoktur ki. Çünkü farz değil. Sünnettir. Ama bu gibi dini meseleler farzdır, öğrenmek lazımdır.

Mesela elbiseleri yıkamakta mühimdir. Hanımlarınıza söyleyin elbiseleri yıkarken suyun temiz olmasına, yahut akar su olmasına veya kullanılmamış su olmasına dikkat etsinler. Elbiseler yıkandıktan sonra üzerine temiz su dökülmeli. Şöyle elbiseler elde tutulup üzerine su dökülmeli, sonrada alt tarafı üste gelecek şekilde tutularak bir daha su dökülmelidir.

Çamaşır yıkanan kabında temiz olmasına, içinde necaset bulunmamasına dikkat edilmelidir. Elbiselerinizde sabun bırakmayın. Gerçi necaset değil sabun ama, kalmaması daha iyi olur. Temiz suyun içine sabun köpüğü karıştırmayın. Karışması iyi değil. Gerek elbiseler gerekse kab ve kacaklar temiz olmalıdır. Yıkandıktan sonra temiz suyla çalkalanmalıdır. Şayet necaset kalırsa içlerinde, yiyecek yemekler de necis olur. Çalkalanmayan elbiselerde necaset bulunabilir. Üzerinde necaset bulunan elbiseyle namaz kılmak ise, namazi batıl eder. Hanımlarınızı da temiz yapın.

İşte bütün bu meseleleri mollalar öğretirler. Mollalar olmasa bunları da öğrenmek mümkün olamaz.

İnsan akaideye ait meseleleride öğrenmelidir. Din akide üzerine kurulmuştur. Akide olmayınca imanda olmaz. Allahı tanımayan yoktur. Herkes tanır Allahı, o alemlerin Rabbidir. Peygamber A.S.V. 1 herkesin tanınması lazım. Kadın, erkek, çoluk çocuk herkesin Peygamberimizin isminin Muhammed olduğunu, babasının adı Abdullah, dedesinin adı Abdulmuttalip, annesinin adının Amine olduğunu bilmesi lazımdır.

Peygamber A.S.V. Araptır. Mekke-i mükerrermede doğmuştur. Medinei münevverede vefat etmiştir. Kabri şerifleri Medine-i Münevverededir. Bunları herkesin bilmesi lazımdır.

Kimlere peygamber denildiğini, kaç tane peygamber geldiğini bilinmelidir. 124 bin peygamber gelmiştir, ilk peygamber Hz. Adem A.S. ile bizim peygamberimizin arasında. Bunların sadece 313 peygamberin ümmeti olmuş. Diğerlerinin ümmeti olmamış. Ya kendi nefislerine, veya kendi ailelerine münhasır kalmış peygamberlikleri.

Peygamber Allahın elçileridirler. Allahın varlığını haber veren elçileridirler. Kimse Allahı göremez, Allah kimseye nuzul etmez.

Kitapları bilmekte akidedendir. Kaç kitap olduğunu insan bilmelidir. Rabbül Alemin emirlerini kitaplar vasıtasıyla (Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an) peygamberlerine bildirmiştir. Emirlerini bir melek olan Cebrail elçiliğiyle Peygamberlerine bildirmiş, tebliğ etmiştir.

Peygamberler Allahın insanlığa gönderdiği elçileridir. Onları insanlığa, mahlukata elçi olarak seçmiştir.

İnsan kelimeyi şehadetinde manasını bilmelidir. Aslı arapça olan «EŞHEDÜ ENLA İLAHE İLLELLAH VE EŞHEDÜ ENNE MUHAMMEDEN RESUL ALLAH» kelimeyi şehadetin herkes manasını bilmek mecburiyetindedir. Manası şudur: EŞHEDÜ «Ben dilimle söyler ve kalbimle tasdik ederim ki» LA İLAHE İLLELLAH «Allahtan başka ilah yoktur.. EŞHEDÜ ELLA İLAHE İLLELLAH ın manası: «Allahtan başka tapınacak ilah yoktur, buna şahitlik ederim demektir. Aslı her ne kadar Arapça ise de manasını böylece bilmek lazımdır. İman bununla olur. Manasını bilmeden söylemek birşeye yaramaz. Boş bir kelime olur. EŞHEDÜ ENNE MUHAMMEDEN RESUL ALLAH demenin ne manaya geldiğide bilmek lazımdır. Manası şudur: Ve gene şahitlik ederim ki Muhammed Allahın Peygamberidir, elçisidir: Allah onu doğru yolu göstermek için bir peygamber olarak göndermiştir.

Meleklerle de inanmak lazımdır. Meleklerin yeri göktedir mamefih yer yüzünde olanlarıda vardır. Onlar için uyku yemek ve içmek yoktur. Yarattıkları andan ta kıyamete kadar devamlı olarak Allaha taat ve ibadetle meşgul olurlar. Gece ve gündüz bir lahza, bir saniye bile Allahın zikrinden taat ve ibadetinden geri kalmazlar. Hem gökte ve hem de yeryüzünde vazifeleri vardır. Meselâ insanların omuzu üzerinde iki tane melek vardır. Bütün insanlarda bulunur. Sağ omuzun üzerinde olan meleğin elinde defter ve kalem, devamlı olarak kişinin yaptığı hayırları, hasenetleri kayıt eder. Sol omuz üzerindeki melek ise devamlı yapılan günahları yazar. Bütün bu yazdıkları hayır ve günahlar, kıyamette hesabı görülmesi için Levhi mahfuza geçirilir. Kıyamet gününe kadar orada muhafaza edilir. Kıyamette, mahşerde ortaya dökülür. Allahın huzurunda açığa vurulur. Sen şunu yaptın, sen bunu yaptın, sen şu günahı işledin diye hepsi ifşa edilir. Ne kadar hayır, ne kadar günahı varsa hepsi ortaya dökülür. İnsanın bunlarıda iman etmesi lazım.

Kıyametede iman edilmelidir. Kıyamet vardır, haktır. Kıyametten sonra Rabbül Alemin insanı kabirden çıkaracak tekrar diriltip evvelki haline getirecek. Magripten, maşrika kadar bütün insanları tekrar diriltip, hepsini bir araya mahşere topluyacak. Hesap için toplayacak. Müslümanlara hesap sorulacak, ama kafirler için hesap yoktur mahşerde. Onlar doğrudan doğruya hesap sorulmadan cehenneme atılacaklar. Ancak Müslümanlara hesap sorulacak.

Kabirden insanın kaldırılması, tekrar diriltilmesi zor değildir. İnsan zor zannetmesin tekrar diriltmeyi, ilk yaratılmasına baksın.

Erkekle kadın arasındaki bir damladan meydana gelmedimi? O damlada bir sebep, Erkekle kadın arasındaki, o bir damlacık suda bir sebeptir. Şayet o olmasaydı halk etmezdi insanı, O bir damla sudur; Kan olan et olan, kemik olan. O bir damla sudan meydana gelir. Sonrada iç organlar meydana gelir. Bütün bu inkişafı bir damlacık sudan meydana getirip sonunda bir çocuk olarak dünyaya getiren büyüten Allahın tekrar kabirde diriltmeye muktedir olmaması olurmu hiç?

Şüphesiz tekrar diriltmeye muktedirdir.

Evet bütün bu insanlar tekrar diriltilecek, mahşerde toplanıp muhakeme edileceklerdir. Bunada iman etmek lazımdır.

Hayır ve şerrin Allahın emrinde, kudretinde olduğuna da iman etmek şarttır. İşlenen her hayır ve işlenen her günahın Allahtan olduğuna inanmak lazımdır. Bunun manası şu demektir. Rabbül Alemin diyorki ey kulum. Sana cüzi ihtiyar verdim Günah ve hayır işlemekte seni serbest kıldım. Şu hayır iştir. Cennete götüren yoldur. Şu da şer iştir, günahı cehenneme götüren yoldur diye gösterdim. Artık istediğini seçmekte serbestsin. İstersen şu yoldan git. Cüzi ihtiyarımı kullan. Sen hangi yoldan gitmek istersen iradeni hangi yolda kullanırsan, bende sana o yolda kuvvet veririm.

Allah kuvvet vermezse insan hiç bir zaman yapamaz. Şayet bir kimsenin Allah ellerini sakat, ayaklarını kötürüm, gözlerini kör ederse. Kuvvetini, takatını keserse, o kimse ne yapabilir. Elinden ne gelebilir. Demek ki yaptıran, yaptıracak gücü insana veren Allah'tır. Allah yaptırmazsa kimse bir şey yapamaz.

Fakat Allah insana irade vermiş, iyi ve kötü yolu işaret etmiş. Hangi yoldan gidersen o yoldan sana kuvvet veririm buyurmuş. Hayır işlemek için iradeni kullansan o yolda kuvvet, şer işlemek için iradeni kullansan o yolda kuvvet, veririm buyurmuş Rabbül Alemin insanı serbest bırakmış. Buna iman edilmelidir böylece. -

İşte bütün bunları öğretilip insana kurtuluş yolunu gösteren mollalardır. Onun için mollalara hürmet etmek lazımdır. Onlara kıymet vermek icab eder. Maddi ihtiyaçlarına yardımcı olmak lazımdır. Zekatlarınızı onlara verin. Ve sakın mollasız kalmayın. Camileriniz, köyleriniz, mollasız olmasın Cemaatsiz kalmayın. Hatmesiz kalmayın Namazlarınızı hep cemaatle kılın. Tek başına münferit olarak

kılınan namazın sevabı bir olduğu halde cemaatle kılınan namazın sevabı 25 dir. Onun için cemaata devam edin. Sakın namazınıza geçirmeyin. Kılınmayan 1 farz namaz için 70 bin sene cehennem azabı vardır. Kazası yapılmıyan bir namaz için, eğer Rabbül Alemin affetmezse 70 bin sene cehennem ateşiyle azap olunacak. Terkedilen namaz için 70 bin sene gibi büyük bir azap olduğuna göre kılınan namazın mükafatı ona göre mukayese edilsin.

Cemaatla kılınan bir namaz içinde 25 namaz sevabı hatta bir rivayete göre 27 namaz sevabı verildiğine göre artık alacağı sevap ne kadar fazla olur. Günde 5 vakit namaz, her namaz 25 sevaptan ne yapar karşılığı? 5 farz namazı Allahu taala 25 namaz olarak kabul eder. Hiç böyle bir fırsat kaçırılırmı?

Allahın yanında mükafat çoktur. Meselâ insan zekât verdiği vakit Zekâtını verdiği adamdan bir menfaat görebiliyormu. Hayır zekât verdiği kimseden menfaat görmez. Zekâtı alan adam ona hiç bir şey vermez. Ama Rabbül Alemin mükafatını verir onun.

Ama mollalardan insan çok menfaat görüyor. Önünde namaz kıldıran, dini öğreten bir mollam olsun. İster bütün malım onun olsun. Ruhumda onun olsun.. İnsanı Allaha yönelten, büyük hayırlara vesile olan kimseye insan nasıl canını vermez ki?

SEYDA'NIN SOHBETLERİ 28

Gavs K.S.A. Bir sohbetlerinde buyurdular ki: Bir zamanlar bir ağa varmış. 9-10 günlük mesafedeki bir şeyhi ziyaret edip duasını almaya murat etmiş. Ve kalkıp yola koyulmuş. Nihayet şeyhin huzuruna varmış. Kendini takdim ederek, ben falan memleketten falan ağayım. Duanızı almak için huzurunuzda geldim. Lütfen bana dua ediniz, diyerek dua talebinde bulunuyor.

Şeyh cevaben Allah canını alsın. Allah seni dünya yüzünde bırakmasın tez canını alsın ki, çabuk nail olup gidesin, diyor. Ağa şaşırıyor efendim ben buralara kadar duanızı almak için geldim. Sen ise bana beddua ediyorsun diyor. Şeyh: Hayır; Hayır oğul ben sana beddua etmiyorum. Sana dua ediyorum. Senin dünyada kalışın zararlıdır. Dünyada kaldığın müddetçe zulüm ve hakaretine devam edeceksin. Onun için benim söylediklerim aslında sana dua mahiyetindedir. Sende benden dua talep etmiyormuydun? Senin dünyada fazla kalıp, günahını çoğaltarak, kıyamette perişan olmanı istemediğimden sana bu duada bulundum buyuruyor.

Evet işin aslı böyledir. İnsan dünyada çok kalıpta Allahın rızasını tahsil için az çalışırsa, böyle kimsenin kalmasından ise gitmesi daha iyidir.

Rabbül Alemin insanı dünyaya, ahiret için çalışıp, büyük menfaatlar temin etsin diye göndermiş. Onun içinde Ahirette büyük mükafatlar hazırlamış insanlara. Cenneti hazırlamış, Cemalüllahı hazırlamış insana. Dünyaya da, bunları kazanabilmek için göndermiş insanı.

Rabbül Alemin dünyayı: Emrine muhalefet edilsin diye, Namaz kılınmasın diye, zulüm edilsin, haram mal yenilsin diye yaratmıştır. Keyif ve sefa sürülsün diye de dünyayı halk etmemiştir.

Eğer dünyayı keyif ve sefa için halk etmiş olsaydı, dünyayı harab etmezdi Rabbül Alemin. Zevalı olmazdı dünyanın. İnsan içinde ebedi olarak kalırdı. İhtiyarlık ve hastalıkta olmazdı. Kışın sıcak yazın soğuğu olmaması icab ederdi. Eğer dünya ebedi olmuş olsaydı, öyle bir hal üzere olması icab ederdi ki; insan içinde devamlı keyif ve sefa üzere bulunurdu. Halbuki hiçte öyle değil. Demek dünyayı bunlar için yaratmadı Rabbül Alemin. Zatını tanısunlar diye, emrine uyunlar diye yarattı dünyayı. Yani dünyayı bir imtihan sahası olarak

yarattı Rabbül Alemin. İnsanları tecrübe etmek için yarattı.

Öyle ise yüzünü Allaha döndürmiyen, namazını kılmıyan, orucunu tutmıyan, dünyaya kapılıpta Allahtan hiç haberi olmıyan insandan, Allahın mahlukları arasında daha ahmak bir yaratık bulmak mümkün olamaz.

Bu gün için dünya keyif ve sefasında ise, bedeninin rahat ve huzuru yerinde ise. Böyle devam etmez. Sonunda ölüp yerin altına girecek vücudu çürüyüp gidecektir. Ne zamanki dünyadan nakil olup giderse o zaman gerçekleri görecektir.

İnsan akıllı olmalı. Aklını başına toplamalı. Bu dünya hayatının ebedi olmadığını, dünyanın harap olup insanın haşırde Rabbül Aleminin huzurunda toplanacağını, Rabbül Aleminin yaptıklarından hesap soracağını düşünmelidir.

Öldükten sonra dirilip haşırda toplanacağımızı Rabbül Alemin senede bir defa nebatat üzerinde haşırın bir örneğini vererek göstermektedir. Otların ağaçların buğday ve arpa gibi hububatın bil cümle nebatatın senede bir defa kıyametini koparıp sonra harşını yapmaktadır.

Evet kuruyan otlar, senede bir kaç gün yağmur yağmasıyla yavaş yavaş yeşermekte, hayat bulmakta, büyümekte ve kemale ermektedir. Kemale ermesinden sonra sararıp solmakta. Esen kuvvetli bir rüzgarla dağılıp her bir parçası bir yere gitmektedir. Yerin altında sabit kalan kökü yeni bahar geldiğinde Rabbül Aleminin inzal ettiği yağmurlarla tekrar hayat bulup başını topraktan çıkarmakta. Yavaş yavaş eskisi gibi büyüüp kemale ermekte. Aynen eski halini almasıyla, bir evvel seneki durumunu şeklini, muhafaza etmesi ile, eskisinden hiç fark edilmemektedir.

İnsanın durumuda aynen böyledir. Otların dağılıp tekrar hayat bulması gibi, insanda öldükten sonra bütün kemikleri çürümekte, etleri dağılmakta toprağa karışmaktadır. Fakat insanın kökü mesabesinde olan, asla çürüyüp dağılmıyan esas kemiği toprağın altında kalan nebatatın kökleri gibi hiç bir şey olmadan kalır. Ta sur üflineinceye kadar. O zaman tekrar hayat bulup hay olur.

Malum sur, İsrail isimli meleğin elindeki. Bir kaval şeklinde, boruya benzer şekildeki bu suru İsrail A.S. ağzına götürmüş vazı-

yette, üflemeğe hazır olarak emir beklemektedir.

Kitaplarımız sura 3 defa üfürüleceğini haber vermektedir. Birinci sur insanları korkutmak içindir. Ondarı çıkan müthiş bir ses insanları o kadar korkutacak ki, hamile kadınlar korkularından çocuklarını zayı edecekler. Emzikli kadınlar yavrularını emzirmekte oldukları halde atacaklar. Denizler bile o sesin dehşetinden coşup yataklarından taşacak.

İkinci sura üfürüldüğünde bütün mahlukat helâk olup ölecekler. İnsanlardan, cinlerden ve meleklerden geriye hiç kimse kalmıyacak. Ancak Azrail, Cebrail, İsrail, Mikail ve Şeytan müstesna.

Daha sonra Rabbül Alemin Azraile şeytanın da canını almasını emredecek. Şeytan kaçıp kurtulmaya çalışacak. Azrail kovalıyacak, şeytan kaçacak, kurtulamıyacağını anlayınca yerin altına girip gizlenmeye çalışacak. Azrail orada da kovalıyacak, kurtulamıyacağını anlayınca şeytan, bu sefer gökyüzüne kaçıp kurtuluş çareleri arıyacak. Fakat Azrail arkasını bırakmıyacak. Gök yüzünde de kovalıyacak şeytanı, yakalayıp canını almak için. Şeytan son çare olarak kurtuluşu denizlerde bulacak. Denizlere iltica edip gizlenecek. Azrail A.S. Çok aradığı halde bulamıyacak. Rabbül Alemine iltica edip Yarabbi ben bulmaktan aciz kaldım ne emir ediyorsunuz diye arzedecek Rabbül Alemin Azraile cehennem git. Cehennem bekçisi maliki gör sana 70 bin tane cehennem köpeği versin onlarla şeytana bak, ara bul diye ferman edince, Azrail hemen cehennemden 70 bin köpek alıp şeytanın arkasına salacak. Fakat 70 bin cehennem köpeğide şeytanı bulamayınca, Azrail tekrar Rabbül Alemine arz edip almış olduğu emirle cehennemden 70 bin köpek daha alıp şeytanı arıyacak. Yine de bulması ve yakalanması mümkün olamıyacak. Bir defa daha Rabbül Alemine iltica ederek durumu arzedecek. Almış olduğu yeni bir emirle, cehennemden 3'ncü defa 70 bin köpek çıkararak şeytanın peşine salacak artık şeytan kurtuluş yolu bulamayınca kendini Hz. Adem'in mezarına atarak yüzü koyun secde edeceğine Hz. Adem'in mezarına kapaklanacak, bütün köpekler üstüne üşüşecek ve Azrail yetişecek. Bakacakki şeytan Hz. Adem'in mezarına kapanmış. Diyecekki: Ey melun Allah C.C. emrettiği zaman secde etmedinde şimdi mi secde ediyorsun? Şeytan hayır ben şimdi de secde etmiyorum. Ben nerede ne zaman secde ettim ki? diye cevap verecek. Azrail işte bak sana başını Adem'in mezarına koymuş secde etmişsin başını kaldırınca, Azrail derhal vurup ruhunu alacak ve cehennem malikine teslim edecek.

Şeytanın canını alırken, şeytandan öyle bir nara, ses çıkacakki, sayet insanlar sağ olsalardı o sesin dehşetinden hepsi helâk olurlardı.

Daha sonra Rabbül Alemin Azraile diğer meleklerinde canını almasını bildirecek. Azrail emri yerine getirecek. Geriye birtak Azrail kalacak. Rabbül Alemin onada öl diye emredince Azrail hemen orada ölüverecek. Rabbül Aleminin zatından başka hiç bir şey kalmıyacak.

Aradan bir zaman geçtikten sonra, Rabbül Alemin İsrafilı tekrar diriltecek sura üfürmesi için.

Daha sonra Allahın Arşı altında bulunan, suyu (İnsan menisine benzeyen) hayat denizinden 40 gün müddetle yer yüzüne sağnak halinde yağmur yağacak. İnsan kökü sayılan as as kemiği. Otun büyü-yüp, boy atıp yer yüzüne fışkırması gibi çürüyüp dağılmamış olan o As as kemiği 40 gün içinde boy atıp vücut bulup kemale erecek. Daha evvelden diriltilmiş olan İsrafil, bütün mahlukağın ruhlarının içinde bulunduğu sura üfürünce, ruhlar çıkıp dağılacak. Her ruh kendi cesedini bulup içine girecek. O zaman uykudaki bir insanın uyanması gibi insanlar dirilecek. Bu diriliş bir odada uyumakta olan bir kaç kişiye seslendiği zaman nasıl hepsi birden uyanırsa. Aynen onun gibi insanlar bir defada dirilecekler.

Yeniden diriltildikten sonra. Rabbül Aleminin halk edeceği bir ateş bütün insanları ve melekleri kuşatıp önüne katarak mahşer yerine getirecek.

Haşa bunlar Rabbül Aleminin yanında zor değil. İnsanı tekrar bir tohumdan halk etmesi hiçte zor değil Rabbül Alemine. İnsanları bir damla meniden halk etmesinin zor olmadığı gibi.

Evet insanı bir damla sudan halk etti. O bir damla su ana rahmine dökülünce orada kan oldu, kana inkilap etti. Rabbül Alemin o kandan kemik meydana getirdi. Daha sonra kemiklere et sardı. Et parçası haline gelen insan teninde göz, kulak, el, ayak, ağız meydana getirdi. Zamanla onuda inkişaf ettirerek vücut teşekkül ettirdi. Daha sonra ruh verdiği o vücut kaç ayda ana rahminde canlı olarak kalıp daha sonra dünyaya gelmesine müsaade edildi.

Şimdi bu yaradılış mı zordur? Yoksa darı tanesi gibi olan insan tohumuna hayat vermek mi zordur?

Şüphesizki hiç yoktan meydana getirilen insan vücudu daha zordur.

Fakat Allahın yanında zor hiç bir şey yoktur. İnsan akıllı olup aldatılmamalı.

İnsanın kurtuluşu samimi olarak Allah'a yönelmekle ancak mümkündür.

SOHBET : 29

Alimle cahil kimsenin yaptıkları günahların hesabı bir değil. Alim kimse bir günah işlediğinde, kendisine sadece bir hesap yazılır. Fakat cahil kimseye ise 2 hesap yazılır. Çünkü alim olan yaptığı işin günah olduğunu bildiği halde günahı itiraf ederek, fakat bir beşer olmak hasebiyle hataya düşmüş olduğundan yapmaktadır. Ondan dolayı sadece bir günah hesabı yazılır defterine. Ama cahil kimse yaptığını cahillikden yapmaktadır. Bilmediğinden yapmaktadır. Öğrenmediğinden yapmaktadır. Onun içinde kendisine 2 günah hesabı yazılır. Birisi işlediği günahtan dolayı, ikincisi de cehaletinden dolayı, dinini öğrenmediğinden dolayı.

Evet cahil kimseye dinini öğrenmediği için, helal ve haramı bellemeyi için, öğrenmeye lüzum görmediği veya öğrenmekten kaçtığı için 2 günah hesabı yazılır. İşlediği bir günaha; Birisi cehaletinin, bilgisizliğinin, tembelliğinin cezası. Diğeri de, işlediği günahın cezası.

Ama bu her cahil kimse için böyle değil. Meselâ dinini öğretecek alim bulamıyan kimse bundan istisnadır. 24 saatlik mesafe içinde alimin bulunmadığı yerdeki kimseler bundan istisnadır. Sadece bir günah hesabı yazılır. Esas 2 günah hesabı yazılanlar. İmkânı olduğu halde öğrenmiyen. Öğrenmeye lüzum görmiyen, ehemmiyet vermiyen kimselerdir.

Herkesin din işlerini sorup öğrenmesi lâzım. Mecburdur bunda utanmak olmaz. Peygamberin A.S.V. zamanında, her şeyi gider sorarlardı kendisinden. Hatta hayız meselelerini bile gider sorarlardı. Din işlerinde, bilmediklerini öğrenmek kastıyla gidip sormaktan utanma olmaz. Herkesin sorarak din işlerini, helalı, haramı öğrenmesi lâzım. Gizli hiç bir şeyinin kalmaması lâzım. İnsanın en makbul, en kıymetli şeyi dini olduğuna göre, Din meselelerini, şer'i meseleleri mutlaka sorup öğrenmesi lâzım. Aksi halde Rabbül Alemin hesap sorar.

Dünya işlerinden en basit bir işi bile. Bazen insanın 10 defa sorduğu olmuyor mu? Oluyor tabi. Meselâ bir köyden diğer köye gidecek birisi. Gideceği köyün yolunu kaç sefer sorar. Yolda her karşılaştığı kimseye. Allah senden razı olsun falan köyün yolu nereden geçer. En kestirme yol hangisidir. Emniyetlimidir değilmidir? diye sormaz mı? Sorar, belki 10 kişiden, belki de 20 kişiden sorar. Hülâsa

basit bir köy yolunu bile her karşılaştığı kimseden soran kimse, Allah yolunu da sorup öğrenmesi lazım değil mi? Evet dünyanın basit bir işini bile defalarca soran insan. Kendisini Allaha ulaştırarak yolu da sorup öğrenmek mecburiyetindedir. Dinine zararı olacak şeyleri tembellik ederek veya tenezzül etmiyerek sorup öğrenmeyen kimse cahildir, ahmaktır.

İnsan dinini öğrenmek için hiç utanmadan sıkılmadan gördüğü alimden sormalıdır. Alimin ona cevap vermesi vaciptir.

İnsan kendini Allaha ulaştırarak yolu bilmelidir. Bu yolda şeriat yoludur. Şeriatın yolunu takip etmekle insan Allaha ulaşabilir. Allaha ulaşmak cahillikle olmaz. Allah yolunda cahillikle ilerlenemez. Şoför olmıyan kimse araba kullanamaz. Şayet kullanırsa en fazla 5-10 km. götürür. Sonunda mutlaka arabayı devirir. Hem arabayı parçalamış olur. Hem de kendi kendini helak etmiş olur. Şoförlük bilmeden arabayı kullanıp hem kendine hem de arabaya zarar veren kimsenin durumu cahil insana benzer. Böyle felaketlere uğramamak için ise sorup öğrenmek lazım. Alimleri bulmak lazım.

Şayet peygamber A.S.V. içimizde olsaydı, gider ona sorardık. Madem ki o yoktur. O zaman iş vekillerine kalır. Alimler onun vekilleridirler. Aramızdadırlar. Onlara koşup sormamız öğrenmemiz lazım.

Her zamanda, çeşitli alimler gelmişler. Gerçi şimdi de alimler çoktur. Ama eski alimler gibi değiller. Zamanımıza göre alimlerdir. Yine de kıymetini bilmek lazım. Onlara siyanette bulunmak lazım. Dinine kıymet veren her kimse alimlerine de kıymet verir. Şahısları için olmasa bile ilimleri için kıymet vermek lazım. Peygamberin A.S.V. varisleridirler. Alimlerin aleyhinde bulunmamak. Gıybetlerini etmemek lazım. Peygamber A.S.V. «LAHMÜL ÜLEMAYİ MES-NUNUN» Ülemanın eti zehirdir. Buyurmuştur.

Bir gün İmamı Azam R.A. medresede talebelerine ders verirken bir akrebin hücumuna uğrar. Talebeleri, akrebi öldürmek için hemen davranırlar. Ama mani olur. İmamı Azam. Sakın karışmayın akrebe, bırakın kendi haline. Ben Peygamberin A.S.V. «Ülemanın eti zehirdir» hadisini şahsında tecrübe etmek istiyorum. Acaba ülema sınıfına dahilmiyim değilmiyim diye. Eğer ulemadan isem bana bir şey olmaz akrep ölür. Yok değilsem, o zaman belli olur.

Biraz beklerler. Akrep bir müddet hareketsiz kaldıktan sonra hemen düşüp ölüverir. Daha sonra İmamı Azam talebelerine dönerek. Sakın, sakın ulemanın gıybetini etmeyin der. Malum gıybet

hakkında Rabbül Alemin ayeti kerimesinde «Gıybet yapan, gıybetini yaptığı kimsenin etini yemiş olur» buyuruyor. Öyle ise alimlerin kıybetini yapanda. Alimlerin etini yemiş olur. Peygamberin A.S.V. hadisinden öğreniyoruz ki, alimlerin eti zehirlidir. Dolayısıyla Alimin kıybetini yapan kimse zehirlenir. Çünkü gıybetiyle alimin etini yemiş olur.

İnsan hiç kimsenin, özellikle Müslüman kardeşinin gıybetini asla yapmamalı. Gıybeti küçük, ehemmiyetsiz görmemeli. Bazen çok küçük şer büyük günahlara kapı açar. Meselâ Adem A.S. Zahiren küçük, ehemmiyetsiz gözüken bir günah işledi. Yemesi kendisine yasaklanan buğday ağacından azıcık yedi. Ama cennetten atılmak gibi büyük bir cezaya uğradı. Ve sordu Rabbül Aleminden, Ey Rabbimiz dedi. Ben çok basit çok ehemmiyetsiz bir suç işledim. Azıcık buğdaydan yedim. Fakat siz benim işlediğim bu ufacak hata için çok büyük ceza verdiniz bana. Beni cennetten kovdunuz. Bunun hikmeti nedir acaba?

Rabbül Alemin şu cevabı verdi kendine: Dediki «Ey Adem sen bunu basit ehemmiyetsiz görüyorsun ama, içinde büyük günahlar gizlidir. Buğdaydan yemek suretiyle yaptığın günah. Neslinin yer yüzünde büyük günahlar işlemesine, itaatsizlikler yapmasına sebep oldu».

Adem A.S. yaptığı günah aslında küçük günahı. Ama büyük günahlara sebep teşkil ediyordu.

İşte gıybette aynen bunun gibidir. Küçük zannediliyorsa da aslında büyüktür. Malumdur ki; vazifeli melekler 24 saatte bir herkesin yaptığı amelinı Rabbül Alemine arzederler. Levhi mahfuza geçirilmek üzere. Rabbül Alemin sol omuzda bulunan, günahları yazmakla vazifeli meleğe sorar «Bu kulunun günahları arasında gıybette var mıdır?» diye eğer melek evet Rabbimiz bu kulun günahları arasında gıybette vardır derse, Rabbül Alemin o kulun işlemiş olduğu hayırları kabul etmez reddeder. Götürün bunun hayrını. Gıybetini yaptığı kimseye verin der.

İşte bakın küçük görülen bir gıybet insanın 24 saatlik emek vererek yapmış olduğu hayırları alıp bir başkasına verilmesine sebep oluyor.

Gavs, K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle anlatmıştı: Bir gün Ebubekir Sıddık R.A. sahabeleri çağırarak, ey sahabeler gelin şurada oturarak, Peygamberin A.S.V. gıybetini yapalım der. Şaşırırlar sahabeler. Çünkü onun peygamberi herkesten daha çok sevdiğini bil-

mektedirler. Onun peygambere olan sevgisi, Peygambere olan aşkı o kadar çoktur ki, onun bu sevgisi, aşkı, bütün ümmetin sevgisine eşitti. Şaşkınlıkla sorarlar sahabiler. Ya Ebubekir, derler, Nasıl biz Peygamberin gıybetini yapabiliriz. Nasıl onun hakkında iyi olmayan şeyler söyleyebiliriz. Hiç olurmu böyle şey derler, sen nasıl bu teklifte bulunuyorsun bize? Diye sorarlar? Ebubekir Sıddık R.A. teklifinin izahatını yapmak mecburiyetinde kalır. Derki: Biliyorsunuz, gıybet yapan kimsenin sevabı, gıybeti yapılan şahsa verilir. Bende Peygamber A.S.V. ın gıybetini yapmak suretiyle, bana hiç bir şey kalmamak üzere sevabımı ona vermek istiyorum.

Anlaşıyor ki gıybet yapan kimsenin hayrı, gıybeti yapılanı verilir. Bütün sevabı, hayrı gıybetini yaptığı kimseye gider. Bunda hiçte kazancı olmaz. İnsan gıybet yapmakla ne elde edebilir? Neyi fazla olur?

Zaten insanın her yaptığını Rabbül Alemin görmektedir. İnsanın her yaptığını onun ilmi dairesi içindedir. İnsanın yaptıklarını aynı zamanda meleklerine yazdırmakta. Kayda geçirmektedir.

Öyle ise insan ancak kendi ayıbını görmeye çalışmalı. Kendi kabahatini bilmeli. Başkalarınınkini değil. Peygamberin A.S.V. kızı Fatıma R.A. pencereden çok kısa boylu bir kimsenin geçtiğini görünce, babasına Ya Resulullah şu adama bak, ne kadarda kısa boy-ludur diye, adamı göstermek ister. Peygamber A.S.V. çabuk hıh et, çabuk hıh et der Fatımaya. Fatıma R.A. hemen hıh eder. Boğazın-dan bir et parçası düşer yere. Hayret eder, Ya Resulullah bu et par-çası neydi böyle ağzımdan çıktı acaba diye arz edince. Peygamber A.S.V. şu kısa adama bak demekle onun kıybetini yapmış oldu. Do-layısıyla o adamın etini yemiş oldun buyurur. Halbuki adam kısay-mış, hiçte uzun bir kimse değilmiş. Gerçekten kısa boylu bir adam-mış.

Bir zamanlarda devamlı olarak bir şeyhin kıybetini yapan, aleyhinde konuşan bir kimse varmış. Bir gün bu adam şeyhin ya-nına gider. Şeyh onu görünce hemen kalkar İzzet ikram eder. Kıy-met verir ona. Yanında oturur. İltifatlarda bulunur. Beklemediği bir durumda karşılaşan adam, utanır yaptıklarına pişman olur. Allah Allah der. Ben bu zatın bunca kıybetini yaptım, aleyhinde ko-nuştum. hiç bir fenalığını görmediğim halde. Şeriate uymıyan bir hareketine şahit olmadığım halde. Halbuki kendisi bak beni nasıl karşıladı. Beni ne kadar mahçup etti. Bir daha arkasından konuş-

mıyacağım diye. Kendi kendine söz verir. Sözünde de durur. Bir daha o şeyhin aleyhinde konuşmaz, gıybetini etmez.

Bir müddet geçtikten sonra, şeyhin tekrar ziyaretine gider. Ama sükuti hayale uğrar. Çünkü şeyh ona hiçte iltifat etmez bu sefer. Hiç kıymetini bilmez. İlgi göstermez kendisine, hayret eder adam. Bir mana vermez. Şeyhin değişmesine, dayanamaz sorar şeyhten. Efendim der, ben daha evvel hep kıybetini yapardım. Ziyaretine geldiğim zaman bana çok ikram ettiniz. Şimdi gıybetinizi terkettim. Ama siz bana hiç iltifat etmiyorsunuz. Acaba sebebi nedir? Şeyh: Doğru söylüyorsun. Sen gıybetimi yaptığın zaman sana çok iltifat ettim ikramda bulundum. Çünkü sen gıybetimi yapmak suretiyle bütün sevabımı bana gönderiyordun. Sen çalışıyordun, 24 saat emek veriyordun. Ben ise senin çalışmadan doğan sevabımı yiyordum. Bana çalışıyordun o zaman. Maaşını ben alıyordum. Böyle olunca, ikram etmem, senin kıymetini bilmem icab etmezmiydi. Ama bugün için artık kıybetimi terk edince. Bende senden gelen sevabı kayıp ettim. Sen evindesin, bende evimdeyim. Bir alış verişimiz kalmadı ki Daha sana iltifat etmeme kıymet vermeme, ikramda bulunmama sebepte kalmadı böylece.

Evliyanın gıybetini etmek, sadatın gıybetini etmek, hasseten nakşibendi sadatının gıybetini etmek, çok tehlikelidir. Gıybet etmek suretiyle alimlerin etini yemek her ne kadar insanı zehirlersedeyse, gıybet etmek suretiyle evliyanın etini yemenin zararı insanın imanındır. Evliyanın gıybetini yapanın, aleyhinde konuşmanın, münkirliğini etmenin tehlikesi imanadır, ebedi felâketlere sebeptir.

Saadatın münkirliğini yapanların ekseriyeti küfürle gider demişler. Yani imanları tehlikeye girer, ekseriyeti imansız gitmek suretiyle. Ebedi zarara uğramış olur. Alimlerin gıybetini yapmak bu derece tehlikeli değil. Onların gıybetini yapmanın zararı bu dünyadadır. Alimlerin gıybetini yapan kimse, sevaplarını kaybetme tehlikesiyle karşılaşmış olur.

Gavs K.S.A. Kercevsli Mehmet Ali'nin babası, Seyyid Süleyman'dan naklen şöyle bir hadiseyi anlatıyordu: «Ben bir köyde ev inşaatıyla meşguldüm. Duvarımı yapıyordum. Bir ara Şahı Haznenin aleyhinde konuşulduğunu işitince, çok canım sıkıldı. Bir şeyler söylemek istedim fakat olmadı söyleyemedim. Cesaret edemedim. İş kavgaya dökülür, adam beni rezil eder sonra, diye bir şey söyleyemedim. Can sıkıntısından hemen inip, orayı terkettim. Şahı Hazne-

nin yanına vardığım zaman tahammül edemedim. Efendim, falan köyde duvar yapıyorken, sizin hakkınızda şöyle şöyle söylediler dedim. Şahı Haznenin camı sıkıldı, sinirlendi, sinirinden rengi değişti. Bana «Niçin ona kâfir oğlu kâfir görürsün sen demedin»? Kâfir oğlu kâfir gözleriyle göreceksin deseydin ya ona». dedi. Tabi ben sustum. Huzurundan ayrıldıktan sonra, bana çok merak oldu. Acaba neden kafir oğlu kafir tabirini kullandı diye Evet bir kimse evliyanın münkiri olursa imanını tehlikeye atar. Ama babası için ne tehlike vardığı öyle bir hitapta bulundu diye çok düşündüm.

Aradan bir müddet zaman geçti. O gün köyde, Şahı Haznenin aleyhinde ileri geri konuşan adamın hastalığını çok ıstıraplar çektikten sonra ölüp gittiğini öğrendim. Bu arada bir şey daha öğrendim. O da şuydu: Adamın babası Hıristiyanmış. Müslümanlığı kabul etmeden hıristiyan olarak ölmüş. Oğlu ise Müslümanlığı kabul etmiş bir dönme imiş. Adamın babasının Hıristiyan olduğunu öğrendiğim zaman, Şahı Haznenin neden kâfir oğlu kâfir dediğini öğrenmiş oldum.»

Yine Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle anlarmıştı. Gavsî Hizaniyi hiç sevmiyen, ona münkir bir alim vardı. Molla Abdulgafur isimli bu adam cidden büyük bir alim idi, yani ilmi çok iyi idi. Ama Gavsî de hiç sevmezdi, müritleriyle beraber namaz kılmaya bile tahammül etmezdi. Cuma günleri bile, namazını kılar kılmaz durmaz camiden çıkar giderdi. Bu derece Gavsî'nin münkiri idi.

Tesadüf bu ya. Bir gün Gavsî Hizanı K.S.A. ile tam caminin kapısında karşılaşırlar. Gavsî ona, Molla Abdulgaffar, sen benden ne kötülük gördün, benden ne fenalık sana ulaştı da aleyhimde konuşup gıybetimi yapıyorsun der. Gavsî hiç sevmiyen Molla Abdulgaffar, hemen Gavsî'nin kolundan tutarak iter, haydi seni gidi yalancı, kezzap seni (Haşa onun zatından) bunca milleti baştan çıkarman, saptırman yetmezmi diye itmeye devam eder. Kolunu molla Abdulgafurun elinden kurtaran Gavsî'ye onu şöyle bir itiverir. O an molla Abdulgafur da bir değişme olur. Hemen kendini Gavsî'nin ayaklarına atarak, aman ben ettim sen etme, yalancı kezzap, pis kötü, fana insan benim. Yaptıklarımın pişman oldum. Aman affet beni. Ben cahildim, bilmiyordum, bilmediğimden ahmaklığımın yapıyordum. Şimdi yaptıklarımın pişman oldum. Aman affet beni diyerek Gavsî'nin ayaklarına kapanır.

Daha sonra sorarlar Molla Abdulgafurdan. Ne oldu sana, o de-

gişmenin sebebi neydi? Ne gördünki hemen değıştin derler. Şöyle cevap verir: «Gavs beni itince, Vallahilazim başım ta arşa kadar yükseldi. Arşa değdi ve sonra tekrar yere düştüm. Gavs'in bu kerametini, büyüklüğünü gören kimse, pişman, nadim olmaz mı?».

İşte Allah dostları, Allahın yanında böyle değerli makbul kimselerdir. Onların dışlarına (zahirlerine) bakan, batınlarını bilmeyen halk, onları da sıradan bir alim zanneder. Diğer alimlerle aralarında fark göremezler. Onlar zahiren halk ile batinen hak iledirler. «ZAHİRUHU MEAL HALK BATİNUHU MEAL HAK» sırrına ermişlerdir. Zahirleri mollalara benzer ise de, batınlarının ne kadar yüksek olduğunu Allahın yanında ne derece makbul olduklarını, ne kadar kıymetli olduklarını, insanlığa ne kadar faydalı olduklarını ancak Allah bilir, kimse bilemez.

Hatta zahiren bile, alime benzemiyenler, alim suretinde olmalarıyla da çoktur. İnsanlar batını göremezler.

Mesela Peygamber A.S.V. in batınını kafirler görmüş olsalardı, hepsi imana gelirlerdi. Fakat sadece onun zahirini, sahabilerine benzeyen dış görünüşünü gördükleri için, imana gelmemişlerdi.

Rabbül Alemin hidayet nasip edeceği kimseler için, evliyalarının gerçek yönlerinden bir nebze gösterir. Evliyaların gerçek yönlerinden birazcık görebilenler hemen hidayete gelirler. Fakat gerçek yönlerini göremiyenlerin gözünde ise sadece bir molla hüviyetindedirler, veya bir cahil kimse gibidirler.

Allahın müsaadesi olmadığı için gerçek yüzlerini kimseye gösteremezler. Şayet göstermiş olsalardı, çok kimse hidayete gelirdi. Fakat göstermezler, ellerinde birşey yoktur. Rabbül Alemin müsaadesi olduğu nisbette halka faydaları dokunur. Hidayet ancak Rabbül Alemin elindedir. Peygamberin elinde bile bir şey yoktur. Allahın muradı olduğu kimseler için hidayet verilir. Eğer Allahın muradı yoksa, valahi Peygamber bile bir şey yapamaz, hepsi Allahın elindedir.

Evliyaların da elinde bir şey yoktur. Onlar ancak Rabbül Aleminin hidayet vermeyi murat ettikleri kimselerin, hidayetlerine vasıta olurlar. Rabbül Alemin istemediği kimseler için yapacakları bir şey yoktur.

SOHBET : 30

Cehennemde yanmayı icab ettirecek ameli işlemeye kimseyi cehennem ateşi asla yakmaz. Nitekim Allahın birer vazifeli memurları olan zebaniler, gece ve gündüz devamlı olarak cehennemde oldukları halde, cehennem ateşinden zarar görmezler, Cehennem ateşi onları asla yakmaz.

Demekki İnsan hep kendine yapmaktadır. Dünyasındadır, cennet ve cehennem Çünkü dünyada iken, cennette kazanılır, Cehennemde kazanılır. Yani Cennetede cehennemde dünyadan gidilir. Cenneti kazanacak ameli yapan Cennete. Cehennemi boyluyacak ameli yapan ise Cehenneme gider.

Kul hangi amelle Rabbinin karşısına giderse, Rabbül Aleminde onu amelinin karşılığı olan yere gönderir. Rabbül Aleminin yanında ne fark ederki? Cennette onun, cehennemde onundur. Her ikisininide o halk etmiştir. İnsanlarda onun mahluklarıdır. Rabbül Alemin cennetinde dolduracak cehenneminide. Hiç fark etmez yanında. Cennete girenlerin Cennete girmelerinden sevinmez. Cehenneme gidenlerin ise Cehennemde azap görmesinden üzülmez. Rabbül Aleminin yanında Cennetle cehennemin hiç farkı yoktur. Fark insanlar içindir. Çünkü cehenneme giden kimse. Cehennemde azaptan başka bir şey bulamaz. Orada yiyecek olarak zakkum verilir. Azap olarakta bol bol cehennem ateşi vardır. O ateşte yanmak vardır. Bir et ateşte yandıktan sonra nasıl dökülür. Geriye kemikten başka birşey kalmazsa. Cehennem ateşinde de yanış aynen onun gibi olur. Et yanar geriye kemik kalır. Fakat etin yanıp gitmesiyle iş bitmez. Tekrar kemiğe et sarılır. Tekrar yanar o etler ve böylece devam eder gider. Çünkü sonu yoktur. Ebedül ebettir.

Böyle azabı kendisine lâyık gören, insandadır bütün kabahat. Her şey insanın kendi elindedir. Cennetide kazanmak insanın kendi elinde. Cehennemide kazamak yine kendi elindedir. Demekki herşey insanın çalışmasına göredir. İnsan neye çalışırsa onu kazanır. Yere ne ekerse onu biçer. Buğday eken buğday, arpa eken ise arpa biçer. Öyle ise insanın çalışması çok mühimdir. İnsan kendi kendine acımalıdır.

İnsanın kendinden haberi olmalı. 4 günlük dünyaya, dünya ma-

hına, dünya çalışmasına, çocuklarına, kavmine, akrabasına aldanmamalı. Ölüm günü önündedir. Mutlaka ölecek. Rabbül Alemin ise hesap soracak. Hayır ve günahın muhasebesini yapacak. İstek dünya işi değil, Dünya ahiretin karşısında bir gün bile olmadığına göre, mühim olan o gündür. İnsan gözleriyle arkadaşının ölümünü, akrabasının ölümünü, küçüğünün, büyüğünün ölümünü. Kadının, erkeğin, gencin, yaşlının hülâsa her çeşit insanın ölümünü görmektedir. Kim önüne geçebilir ölümün acaba? Sorulsun bütün insanlara bakalım, sorulsun bütün devletlerden Ta Rusya'ya varıncaya kadar. Bakalım ölüme çare bulabilen varmı? Ben ölmeyeceğim diyen çıkabiliyor mu kimse? Asla olamaz.

Öyle ise, mademki ölüm haktır, gerçektir. Kendini beğenen kendini düşündüğünü zanneden insan mademki ölecek. Mademki «KÜL Lİ NEFSİN ZAİKATÜL MEVT» Bütün insanlar ölüm zevkini tadacaklar. Allahın kelâmıdır. Doğrudur, haktır. İnkâr edecek kimse yoktur. Aynen bunun gibi Allahın diğer emirleride haktır doğrudur.

Kim çıkipta ölümü inkâr edebilir? Kim ben ölmeyeceğim diyebilir? Milyonlarca şahit ölümün var olduğunu hak olduğunu haykırdığı için. İnsan tahkikül yakın ölümün hak olduğunu bildiği gibi. Allahın bütün emirlerinde ha kolduğunu bilmelidir. Haktır doğrudur.

Öyle ise, Rabbül Aleminin Kuranı hakiminde belki 100 defa belki 200 defa haber verdiği cehennemde haktır. Kötü işler işliyenin cehennemde yanacağı doğrudur. Mademki haktır. İnsan kötü amel işlediği vakit, cehennemde yanacağını tahkikül yakın. Ölümü bildiği gibi bilmelidir. İtikat etmelidir.

Cehennem ateşide bir ateştir. Ama dünya ateşi gibi değil. Dünya ateşine bile, bir dakikacık, kimsenin tahammül etmesi mümkün olamaz. Gerçi Allahın çeşitli azapları vardır. Ama bunların bir kısmına birazcık tahammül etmek mümkündür. Bazılarına 5 dakika, bazılarına 10 dakika veya bir saat tahammül edilebilir. Fakat ateşe bir saniye bile dayanılmaz. Kim parmağını bir dakikacık ateşe tutabilir. İmkânı yok kimse ateşe bir dakika tahammül edemez. Dene-meye kalksa gözlerinden yaş akar. Cığerlerine kadar sızlar. Ve gene dayanamaz. Tahammül edemez. Bu ateşin azabının ne kadar deşetli olduğunu göstermektedir.

İşte Rabbül Aleminin emirlerine aykırı hareket eden kimseleri en dayanılmaz azap olan ateşle cezalandırır. İnsanı şiddetli azap

olan cehennemle cezalandıran Rabbül Alemin Haşa, zalim değil. Zalim olan insanlardır. İnsanlar kendi kendilerine zulüm etmektedirler. Rabbül Aleminin emirlerine uymıyarak, Emirlerine aykırı hareket ederek, kendi kendine zulüm eden insana cehennem azabı hiçte çok değil.

Mesela insan kimsesiz yetim bir çocuğu alsa. Ona baksa, yedirse giydirse, süt verse. İhtimam gösterse. Ta büyüüp delikanlı olana kadar. Büyüüp delikanlı olduktan sonra da evlendirip ev bark, çocuk çocuk sahibi etse. Daha sonra da bunca iyiliğini gören o kimse kalkıp kendisini terketse İsyan etse. Hatta, daha da ileri gidip, düşmanlık beslese. Tabii ki üzülür insan buna. Ve böyle hareket eden kimseye de, ne kadar nankör, ne kadar bahtsız, ne kadar kötü insan dense haklıdır. Ona bakan, onu yetiştiren zat. Ey nankör Ben seni bu kadar besledim, seni giydirip yedirdim, seni büyütüp evlendirdim. Şimdide kalkmış bana hasmane hareket ediyorsun diye ona ne kadar kızsın, ne kadar ondan nefret etse haklı olur.

Halbuki Rabbül Aleminin nimetleri bunlarla asla mukayese edilemez. Herşeyden evvel bizi yaratmış Allah. Yokluktan, Ademden halk etmiş. Göz vermiş, el vermiş, ayak vermiş kuvvet vermiş, mal vermiş, mülk vermiş, Sayılmıyacak kadar kıymetli nimetler vermiş bize Rabbül Alemin.

Mesela yiyecek bir şey bulamıyarak açlıktan ölüm derecesine gelen güç ve takattan kesilerek yataklara düşen bir kimseye bütün dünyanın tapusunu verseler istemez. Bana ekmek verin başka bir şey istemem diyerek sayıklar. Veya susuzluktan helâk olan bir kimşenin gözünde bir yudum su milyon, milyar kıymetindedir.

İşte Allahın her nimeti bunlar gibi kıymetli, bunlar gibi değerlidir. Nimetleri gece ve gündüz üzerimizden eksik olmadığı gibi. Devamlı olarakda Rabbül Aleminin muhafazası tasarrufu altındayız.

Bütün bu nimetlere bu ihsanlara karşı Rabbül Alemine isyana kalkan. Emirlerine aykırı hareket eden insan için cehennem azabı belki az gelir bile.

İnsanlar emeksiz, amelsiz olamazlar. Peygamber bile amelsiz, emeksiz olmamışlar. Rabbül Alemin Peygamberlerine bunca fazl ve keremlerde bulunduğu halde. Peygamberlik şerefiyle şereflendirdiği halde. Amelsiz olmalarına razı olmamıştır. Emirlerine aykırı ha-

reket etmelerini kabul etmemiştir. Şayet emirlerine aykırı hareket eden olmuşa mutlaka cezalandırmıştır. Onları Rabbül Alemin.

Evet böyle işte. Peygamberlerde hiç amelsiz kalmamışlar. O kadar amel yapmışlar ki. İnsan yüz sene bile onların yaptıkları amel-lerin birazını bile yapmaya muktedir olamaz. Hep salih amellerle iş-tigal etmişler. Asla taatsız ve ibadetsiz kalmamışlar. Evliyalarda aynı yoldan yürümüşler.

Peygamber A.S.V. sahabesinde o kadar taat ve ibadet etmişler. O kadar Allah dostluğu için çalışmışlar, Allah rızasını o derece tah-sil etmişlerdi ki daha bu dünyada iken Allah dostluğunu bazıları kazanmıştı.

Cennetlik olduklarına dair müjde alan Aşere-i mübeşşere. Yap-mış oldukları taat ve ibadetle o makamlara ulaşmışlardı. Halbuki küfür üzerine gittiler. Kötü ameller yapıp küfür üzerine giden kim-evveliyatında küfür üzerine idiler. Ama hakikatı görüp küfrü bı-raktılar. Ve ondan sonrada o kadar çalıştılar, o kadar taat ve ibadet ettilerki. Rabbül Alemin onlardan razı oldu. Onları bu dünyada iken Cennetle müjdeledi. Beri yandan Ebu Cehil, Ebu Lehep gibi kimselerde (Peygamberin amcası olduğu halde). İmana gelmiyerek seleri de Allah azabına lâyık etti. Azaba müstâhak oldular.

Rabbül Alemin insana cüz'i irade vermiş. Doğru yolu göster-miş ve insanı gideceği yolda serbest bırakmış ve onları seyretmek-tedir. Kullarına şu Cehennem, şuda Cennet yoludur. Hangi yolu is-terseniz gidebilirsiniz. Size o gideceğimiz yolda güç ve kuvvet veri-rim buyurmuştur. Herkesede gittiği yola göre ceza ve mükafat ve-rir. Haşa o ne kimseye iltimas eder, ne kimseden korkar ve ne de kimseden utanır. Herkese yaptığıının karşılığını verir.

Herkese, istediğini yapmak içinde kuvveti veren Rabbül Ale-mindir. Eğer o kuvvet vermezse. İnsan ne hayır ve nede şer işliye-bilir. Eğer o kuvvet vermezse şerde işliyemez insan. Hayır içinde kuvvet veren odur. Şer içinde kuvvet veren odur. İradeyide verip serbest bırakan yine odur.

İrade verip insanı serbest bırakarak yaptıklarını temaşa eden Rabbül Alemin Rahmetine lâyık olanlar için Gafur ve Rahimdir.

Günah işleyipte Günahdan sonra pişman olan, dönen, tövbe ve

istigfar eden, kimseler için Rabbül Alemin hem gafurdur, hemde rahimdir. Onların günahlarını affeder ve rahmet eder onlara. Rucu ceden, nadim olan tövbe ve istigfar ederek Pişmanlığını beyan eden kimselere, Rabbül Alemin Gafurur Rahim sıfatıyla tecelli eder.

Ama gūnahtan dönmiyen, günahlarına pişman olmıyan, gūna-ha devam eden kimseler içinde Şedidül İkaptır Rabbül Alemin. Bu gibi kimseler için Gafurur Rahim sıfatıyla tecelli etmez. Çünkü on-lara acıklı bir azap hazırlamıştır.

İnsandan bir günah çıkınca hemen tövbe edip, pişmanlıkla rü-cu etmesi lazımdır ki Rabbül Alemin, olurki Rahmet sıfatı ile tecelli ederde, yaptığı günahını affeder.

Gönülden tam bir pişmanlıkla tövbe edeni Rabbül Alemin af-feder mutlaka.

Rabbül Alemin insana, yalnız günah işlemesi için kuvvet ver-memiştir. Hayır ve hasenet işlemesi içinde kuvvet vermiştir. Yeterki insan iradesini hayır işlemek için kullansın. Hayır işlemek istesin. İnsan kendini kötülüklerden korumak isterse koruyabilir. O kuv-vetide vermiştir insana Rabbül Alemin. İnsan nerede olursa olsun istedikten sonra kendisini muhafaza edebilir. İsterse Rusyada ol-sun, isterse bir adada olsun. Nerede olursa olsun. Kendini muhafaza etmek istiyen kimse, yapabilir bunu. Çünkü Rabbül Alemin insana o gücü o kuvveti vermiştir.

Bir zamanlar birisi köyde kalan çobanlık yapıp koyun güden bir kardeşle, şehirde mağazası olan ve ayakkabı satan bir kardeş varmış. Dağda çobanlık yapan, kardeş Dağbaşında olduğu için kö-tülüklerden uzaktı. Harama nazar etmez. Kimsenin malına tecavüz-de bulunmaz. Kendini Allaha vermiş. Taat ve ibadetle meşgul olur-du. Çalışmanın neticesi velâyet kazanmış. Velilerden olmuştı.

Bir gün çoban olan kardeş şehirdeki şehirli kardeşini özler. Gör-mek, ziyaret etmek arzu eder. Kalkar heybesine koyun sütü doldu-rur. Atar omuzuna tutar şehrin yolunu. Varır şehire. Kardeşinin dükkanına uğrar heybesini asar bir çiviye, otururlar kardeşler mu-habbet ederler. Şehirli kardeş ne o kardeşim heybende ne var, diye sorunca. Çoban kardeş. Koyunlardan taze süt getirdim sana der. O gün eve giderler oturur sohbet ederler. Ertesi gün olur. Dükkançı kardeş. Ben bu gün biraz rahatsızım. Dükkana gidemiyeceğim sen

yerime dükkana git, bu gün satış yap diyerek çoban kardeşini dükkana gönderir. Kendisi evde kalır. Oda veliymiş. Onunda velâyeti varmış.

Çoban olan kardeş o gün dükkana gider. Akşama kadar dükkanda durur satış yapar. Dükkana gelen baş açık. Ayakları çıplak kadınlara şaşkınlıkla akşama kadar bakarak, haram nazar etmiş olur.

Akşam eve dönünce bakarlar ki duvara asmış olduğu heybedeki süt şıp şıp damlamaya başlamış.

Ertesi gün kardeşi bu gün biraz rahatsızım. Evde kalıp istirahat etmek istiyorum. Dükkanı var sen aç. Sen satış yap diyerek tekrar çoban kardeşini dükkana gönderir.

O günde gider. dükkana çoban. O günde akşama kadar dükkanda kalır. Gelen giden kadınlara nazarı dokunur. Malum İstanbul'da açık saçık kadınlar çok. Dolayısıyla çok harama nazar eder. Akşam olur dükkanı kapatıp eve döner. Birde bakarki. Süt doldurup getirdiği heybe boşalmış. Hepsi akıp gitmiş. İçinde hiç süt kalmamış.

Dükkancı olan kardeş öbürüne bak kardeşim der. Heybende süt hiç kalmadı. Hepsi akıp gitti. Demekki dağda evliyalık yapmak maharet değildir. Evliya dediğin her yerde kendini göstermelidir. Torbaya süt doldurup getirmekle evliyalığını belirtmek istedin ama. Bak iki günde hepsini elden kaçırdın. Dağda evliyalık kolaydır. Herkes yapabilir onu. Ama maharet şehirde evliyalık yapabilmektedir. Erkeklik şehirde evliyalık yapabilmektedir. Doğrudur. Hakiki erkek için hiç fark etmez. Her yer aynıdır.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle anlatmıştı: «Bir zamanlar hanımları hamile olan iki kardeş varmış. Aralarında sözleşirler. Şayet çocuklarımızın biri kız, diğeri erkek olursa. Onları birbiriyle evlendirelim demişler. Allahın emriyle birine kız çocuğu, diğerine de erkek çocuğu olmuş. Daha evvel vermiş oldukları sözü tekrarlarlar. Hatta bir mollaya giderek yavruların nikahlarında yaparlar. Aradan 6-7 sene geçer. Çocuğun babası vefat eder. Çocuk yetim kalır. Fakir olur. Aradan 10-15 sene geçer. Bakar ki amcasından ses yok. Gider amcasına. Amcacığım. Artık izdivaç zamanımız geldi. Karımı verde evlenelim der. Amcası hayır sana verecek kızım yok benim. Sen fakir bir kimsesin kızımı sana veremem diyerek red

eder. Çocuk ne kadar ısrar eder. Ama amca ne yapıyorsun. Bu benim karımdır. Aaha biz dünyaya gelmeden sözleşmiştiniz. Daha sonrada babamla gidip nikahımızı yapmıştınız. Şimdi nasıl olurda vermem diyorsun dersede faydası olmaz. Amcası ben sana kızımı vermem sana verecek kızım yok sen fakir bir kimsesin, yetimsin veremem diyerek kesip atar.

Çocuk çaresiz döner. Sonra kızı görür. Gizlice sözleşirler. Kaçmaya karar verirler. Yer ve saat tayin edip oradan ayrılırlar.

Randevu yerine kız daha evvel gelir. Bekler, çocuk gözükmez. Eyvah der. demek beni aldattı artık eve de dönemem. Eve dönmeye cesaretim ve yüzüm olmaz diyerek terki diyar ederek oradan uzaklaşır.

Kız oradan ayrıldıktan hemen sonra çocuk gelir. Bekler oda kızın gelmesini. Kız gelmeyince ümidini keser demek beni aldattı. Beni istemiyor. Bu durumda köyde kalmak bana haram oldu. Bir başkasının gelipte gözümün önünde kızı almasına tahammül edemem diyerek, oda terki diyar eder. Yollara koyulur. Bir şehire gider. Bir şeyhe ulaşır onun yanına varır. Hizmetine girer.

Beri yandan evini köyünü terk eden kız ise şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez. Düşünür şimdi nereye gidebilirim halkın elinden nasıl kurtulabilirim. Ben bir ağa kızımı üstelik nikâhlı bir kızım. Kendimi nasıl koruyabilirim diye çareler aramaya başlar. Nihayet bir genel eve gitmeyi düşünür. Derki gideyim bir genel eve. Bir odaya kapanayım kapımın üzerine. Kimsenin ödiyemeyeceği bir ücret asayım. İstiyeceğim yüksek ücreti vermeye kimse yanaşamıyacağından kendimi korumaya muvaffak olabilirim belki der. Kalkar düşündüğünü tatbik eder. Bir genel eve gider Kapiya ücreti 200 altındır diye yazı asar. Geçer içerde oturur. Seneler böylece geçer. Kimse o yüksek ücreti ödemiye göze almadığından kızıda kimse rahatsız etmez.

Bir gün çocuğun hizmetine girdiği Şeyh çocuğu çağırır. Evladım der al sana şu 200 altını. Falan şehire git. Falan yerde geceliği 200 altına olan bir kız vardır. Öde onun ücretini. Al kendini buraya getir. Çocuk hemen kalkar derhal söylenen şehrin yolunu tutar. Varır kızı bulur 200 altını öder kalkar derhal söylenen şehrin yolunu tutar. Varır kızı bulur 200 altını öder alır kızı. Kendisi önde kız arkada şeyhin yanına dönmek üzere yola çıkar. Çarşafına bürünmüş

olan kız ise. Gayet mahzun kalbi kırık Rabbine iltica eder. Ya Rab-
bim sen beni korusun. Bu güne kadar ben kendimi korumaya muvaf-
fak oldum. Fakat bugün artık kendimi muhafaza edecek durumda
değilim. Ne olur sen bana yardımcı ol. Beni korusun. Diyerek yalvarıp
yakarır. Bu hal üzerine şeyhin vanına varırlar. Çocuk şeyhin huzu-
runa varır. Efendim getirdim diye arzeder. Şeyh: İyi güzel götür fa-
lan odaya koy onu der. Çocuk kalkar yerinden. Mademki şeyhim
emretti zina olsada gideceğim şeyhimin emrini mutlaka yerine ge-
tireceğim der. Ve kızın kaldığı odaya girer.

İçeri girer kızla başbaşa kalınca. Kız onu tanır gibi olur. Hiçte
yabancı gelmez kendisine bu genç. Sorar çocuğa kimsin sen, kimin
oğlusun, memleketin neresidir diye çocukta anlatır. Ben falan köy-
den, falan ağanın oğluyum ismim şudur falan der. Kız çocuğu tanı-
yınca rahatlar Bende falancıym. Senin karınım ben diye kendini
ve durumunu arzeder.»

Böylece hem şeyhin büyüklüğü bir defa daha anlaşılmiş olur.
Hemde hakiki Müslüman bir genç kızın. Genel evde bile olsa iste-
dikten sonra kendini muhafaza edebileceğini ispatlamış olur.

İnsan hakiki bir Müslüman olduktan sonra nerede olursa olsun
kendini koruyabilir. İşte bir kız olduğu halde, akli noksan olduğu
halde. Kendini genel evde bile korudu. Ta maksuduna erene kadar.

Demekki bütün hata, bütün noksanlık insanın kendindedir.
Rabbül Alemin asla insana gücünün üstünde, takatının fevkinde iş
yüklememiştir.

SOHBET : 31

Hasta olan ağrısı, sancısı olan bir kimse. Hemen tedavi için Diyarbakır'a doktora koşar. Filim çeker. Aynadan kendine baktırır. Şayet mühim bir hastalığı varsa. Dahî iyi tedavi imkânları olması münasebetiyle Soluğu İstanbul'da alır. Orada tedavisi mümkün olmasa. O zaman Avrupaya gider. Avrupanın tedavi imkanlarından istifade etmek için bütün imkânlarını kullanır. Servetini döker, neyi varsa seferber eder. Yeterki sıhhatima kavuşayım. Vücudum sıhhat bulsun der.

Vücudunun rahatı için, istirahatının bozulmaması için, insan, bütün fedakarlıkları göze alıyor. Mahnı harcıyor vücudundaki sızıyı, sancıyı gidermek için, çırpınıp duruyor, maddi hastalığının tedavisi için çalışıyor. Halbuki hastalık sadece maddî değil. Birde manevî hastalık vardır. Manevî kalp haset ve benzeri hastalıklar kalp hastalıklarıdır.

Bu tip hastalıkların tedavisi için; ihtisas sahibi olan mürşidi kâmilleri, Allah dostlarını, ehlullahı arayıp bulmalı, yanlarına varıp hastalığının tedavisini istemelidir.

İnsan vücud hastalıklarının, yani maddî hastalıklarının tedavisi için nasıl çalışıyorsa. Kalbinde tedavisi için, ahiret menfaati içinde öyle çalışmalıdır.

Şu dünya hayatında hastalıklarının tedavisi için insan nasıl doktor, doktor dolaşıyor, tedavi olup ızdıraplarına bir son vermek istiyorsa. Aynı yolu manevî hastalıkları için de takip etmelidir. Allah yolunda da böyle çalışmalıdır. Kalb hastalığına müptelâ olan kimse aslında hastadır. Sıhhati bozuk olan kimse odur işte.

Kalp hastalıklarının çok büyük zararları olur, özellikle Müslümanlığa zararı büyüktür. Çünkü, insanı Allah yolundan alıkor.

Kalp hastalıklarının birincisi hasettir. Rabbül Aleminin verdiklerine razı olmamak olan hasetin, tahribatı çoktur. Mesela fakir kimsenin, zengini malından dolayı haset etmesi Allahın işinden, taksimatından memnun olmadığının işaretidir. Çünkü zenginliği veren Rabbül Alemdir. O zengini de görür, fakiri de, şayet zengine zen-

ginlik vermişse, fakirin haset etmesi doğru olurmu?

Haset eden, o niçin zengindirde ben zengin değilim diyen kimse, Allahın işinden razı olmadığını, Allahın işine müdahale etmekte olduğunu bilmelidir.

Kalp hastalıklarından diğer birisi ise kibirdir. Yani büyüklük taslamaktırki çok büyük zararlar doğurur. Kibir, tekebbürlük sahibini küfre kadar götürür. Firavun, şeddat ve benzeri kimselerin küfre gitmelerine kibirleri, mütekebbir olmaları sebep oldu. Aciz kul olduklarını biliyorlardı. Fakat kibir yapıyorlardı. Büyüklük taslamaları, onları büyük iddialara kalkıştırdı. Neticede ise büyük felaketlere uğradılar.

Şeytanında durumu aynıdır. O da büyüklük tasladığı için Allahın lânetine uğrıyarak dergahi ilahiden atılmadı mı? «Ben Ademden üstünüm. O topraktan yaratıldı. Ben ise ateşten yaratıldım diye kendini üstün görmesi. Emri ilahiye karşı gelmesine kafi geldi.

Rabbül Alemin şeytana Ademe A.S. secde etmesini, bu suretle Ademin üstünlüğünü kabul etmesini emrettiği halde, şeytan kibirden dolayı secde etmedi. Allahın emrini yerine getirmedi. Onun için Rabbül Alemin dergahından kovuldu.

İşte böyle tehlikeli bir hastalık olan kibir illetine yakalanan kimse gerçekten de hastadır. Bu hastalığa tutulan kimsenin kalbi kolay kolay ıslah olmaz. Kalbi rahat bulmaz. Bu hastalığın şifası, tedavisi ancak bir Allah dostunun eliyle olabilir.

İnsan kendini bu gibi illetlerden tedavi ettirmesi lâzım. Bu tip hastalıkların doktorları, hekimleri olan Ehlullahı, Allah dostu Müridi kamilleri arayıp bulması. Hastalıkları için şifa talep etmesi lâzım.

İnsan aramalı bu zatları. Nerede bulunurlarsa oraya koşmalı. İster Türkiye'de isterse Suriye'de, nerede olurlarsa oraya gitmeli arayıp bulmalı. Hastalıklarının şifası nerede ise oraya koşmalı. Kalbini tedavi ettirmek, şifa bulmak için, hekimini, tedavi ettirecek doktorunu arayıp bulması lâzımdır.

İnsan ne yaparsa kendinedir. Kendi faydası, kendi menfaati içindir. Dünya hayatı içinde çalışan kimse kendi menfaati için çalışmıyormu? Allah yolunda aynen böyle, insanın kendi menfaati

içindir. Öyle ise en büyük menfaatin bulunduğu Allah yolunu da insan aramalıdır. Allah yolunu tutmayan, Allah yolunun ticaretine el atmayan kimsenin işinden daha zor bir iş olmaz.

İnsan çok zayıftır. Birazcık düşünsün. Az bir baş ağrısına, yahut diş ağrısına, veyahut vücudunun herhangi bir yerindeki sızıya, sancıya tahammül edebiliyormu?.. Biraz bir yeri ağrısa ne kadar sabırsız, ne kadar tahammülsüz oluyor. Bunu düşünde Allahın büyük azabı olan Cehennem azabına ne kadar tahammül edebileceğini anlasın. Onun ne kadar acı geleceğini bilsin.

İnsanın bunları düşünüp haberdar olması lazım.

Yalnızca dünyaya çalışmak, yalnızca dünyaya hizmet etmek olmaz. Ahirettende insanın haberi olmalı. Oradaki rahatının istirahtının bozulmasını da düşünmeli.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde buyurmuştu ki: Eğer insan kendini düşünür, kendini severse, nefsinin yüzünü Allaha çevirir. Nefsinin Allaha çeviren kimse, kendini düşünmüş kendini sevmiş olur. Ancak insan nefsinin Allaha yönelttiği zaman kendi kendine düşmanlık etmemiş olur.

Nefsinin yüzünü Allaha döndürmeyen kimse nefsinin sevmemektedir. Nefsine düşmanlık etmektedir.

Yüzünü Allaha döndürmeyen, salih ameller işlemeyen kimsenin durumu üstünü başını parçalayan, kendini çıplak bırakan deli kimsenin durumuna benzer.

Benden daha üstün kimse bulunmasın, mağripten maşrika kadar bütün dünyanın malı benim olsun diyerek nefsinin sevmekte olduğunu iddia eden kimse aldandı içindedir. Böyle kimseler sadece dünya için kendilerini sevmektedirler ahiretten haberleri yoktur. Halbuki insan dünya için ne kadar kendini seviyorsa ahiret içinde o kadar sevmelidir.

Bilmeninde insana çok faydası yoktur. İnsan ne kadar bilgili olsa, ne kadar bilgiç olsa, bilmesinden bir menfaat elde edemez. Menfaat ancak tatbikatla elde edilebilir.

İnsan ne kadar bilgi sahibi olsa Allah yoluyla ilgili meselelerde. Falan şeyin bu kadar, falan şeyin şu kadar sevabı vardır. Diyerek bilgisin ortaya dökse, şayet tatbikatı da yoksa, amel etmiyorsa, Bilmesinden kendisine hiçbir fayda ulaşmaz.

Çok sanatkar olan fakat icrai sanat etmiyen kimsenin sanatı kendisine fayda temin etmediği gibi. Çalışıp emek vermedikçe sanatından fayda temin edemeyeceği gibi, Allah yolu da sadece bilmekle olmaz. Orada da çalışmak lüzum. Amel yapmak lazımdır ki menfaat görülebilsin. Kim şeytanı lain kadar bilgili olabilir? Demekki amel olmadan fayda olmaz.. Yüzünü Allaha çeviren bilgili kimse, ancak bilgisinden istifade edebilir. İlimle, bilmekle Allaha ulaşılmaz. İnsan ne kadar alim, ne kadar bilgin olsa. Amel yapmadığı müddetçe Allaha ulaşamaz.

Bir sohbetlerinde Gavs K.S.A. İmamı Gazaliyi anlatmıştı. Mâ-lum İmamı Gazali müstehitlik makamına ulaşmış büyük alimleri-mizdendir. İlk zamanlar tarikat münkiri idi. Tasavvuf ilmine itikadı yoktu. Fakat kardeşi cahil bir kimse olduğu halde tasavvuf ehliydi. Tarikate girmişti. Kardeşi İmamı Gazalinin arkasında hiç namazda kılmamış. Bir gün annesi çağırarak «Oğlum sen niçin kardeşin arkasında namaz kılmıyorsun? Biliyorsunki kardeşin şu kadar alimdir. Halk her taraftan müşküllerinin halli için ona koşuyor. Herkes ondan istifade ediyor. Halk, hatta alimler bile ziyaretine gelip ondan sualler soruyorlar. Bu civarda ondan daha alimi yoktur. Sen de arkasında namaz kılmaman doğru olurmu? Kardeşi Anneciğim benim namazım onun arkasında olmaz der. Annesi kızar «Öyle şeymi olur mu? Her taraftan akın akın ona geliyorlar. Sen ise benim namazım onun arkasında olmaz diyorsun, diye çıkarır. O da peki olur senin hatırın için gidip arkasında namaz kılayım der. Gider camiye İmamı Gazalinin arkasında namaz kılmak için. Namaz saati olur. Tam kamet getirecekleri sırada bir kimse gelip İmamı Gazali'den hayız hakkında bir soru sorar. Namaz vakti olduğu için. İmamı Gazali cevabını namazdan sonra veririm diyerek namaza durur. Namaza başlayınca soru aklına gelir. Namaz müddetince hep o sorunun cevabıyla meşgul olur. Kan şöyle olursa şöyle olur, böyle olursa böyle olur diyerekten sorunun cevabının namazın içinde hazırlıyarak, gafilane olarak namazı kıldırır.

Kardeşi ise arkasında duruma vakıf olur. Belki 20 defa belki daha fazla namaza niyet eder. Tekrar namazı bozar. Tekrar niyet eder tekrar bozar. Namazın sonuna kadar İmamı Gazali'de bir namaz huzuru göremezki iktida edip namazını kılsın. Namaz biter.

Kendisi çekilir bir köşeye münferiden namazını kılar.

Kardeşinin camiye geldiği halde kendisine uymadan tek başına namaz kıldığını gören İmamı Gazali gidip annesine şikayet eder. Kardeşim namaz kılmak için camiye gelmişti ama bana uymadan namazını münferit kıldı. Beraber namaza kalktığımız halde namaz boyunca niyet edip tekrar namazını bozarak bana uymadı. Beni halkın içinde kırdı diye dert yanar. Anneside kalkar kızgınlıkla diğer oğlunun yanına gider. Ne bu yaptığın? Bana söz verdiğin halde kardeşinin arkasında namaz kılmamışsın. Üstelik camiye gittiğin halde münferiden namaz kılmışsın diyerek çıkışır. Kardeşini niçin cemaatin içinde kırdın diye hesap sorar ondan.

İmamı Gazalinin kardeşi derki: Anneciğim Allah senden razı olsun. Ben sana onun arkasında namaz kılmam, benim namazım olmaz onun arkasında dediğim halde, sen ısrar ettin git kıl diye. İşte gittim ama olmadı der. Annesi öyle şeymi olur canım der. Sen cahil bir kimsesin halbuki İmamı Gazali alimdir. Nasıl olurda senin namazın olmaz onun arkasında diyerek üsteler.

Oğlu peki anneciğim birşey sorayım senden boğazına kadar kana bulanmış bir kimsenin namazı olurmu? Annesi Tabii boğazına kadar kana bulanana kimsenin namazı olmaz der. Oğlu: Öyle ise bunu git İmamı Gazaliye söyle der. Annesi gider İmamı Gazaliye. Oğlum der. Kardeşine gittim arkandan namaz kılmamasının sebebini sordum. Darıldım kendisine. Bana cevap olarak. Git İmamı Gazali'den sor boğazına kadar kana bulanmış kimsenin namazı olurmu dedi. Bunu işiten İmamı Gazali hatasını görür. Evet anneciğim kardeşim doğru söylüyor. Ben namaza niyet ettiğim andan itibaren hayız meselesi beni o kadar meşgul ettiki: Namazdan hiç haberim bile olmadı. Hep hayızla uğraştım namaz müddetince. Kan şöyle olursa, şöyle olur. Böyle olursa, böyle olur diye düşünerekten namazımı kıldım. Namazın nasıl bittiğinin hiç farkında bile olmadım.

Kardeşim haklıymış onun namazı benim arkamda olmaz der. Kardeşinin ehli kâşif olduğunu. Neden sık sık namazını bozup tekrar niyet getirdiğini anlar. Evet der kardeşim her niyet getirdiğinde benim gafletten kurtulmadığımı görünce namazını bozup tekrar niyet getirdi. Böylece bütün namaz müddeti benim gafletten kurtulmamı bekledi der.

Bu hadiseden sonra İmamı Gazali'nin tasavvuf ilmine itikadı olur. Gider bir şeyhin önünde diz çöker. Tarikata girer. Amele başlar. Çalışır, Nihayet zamanın Gavısı olur.

Şeyh Halid öğleki de zamanın en büyük alimiydi. Şark vilâyetlerinin adliye müfettişi idi. Diyarbakır'dan bütün şark vilâyet ve kazalarındaki kadınları teftiş ederdi. Çok büyük bir alimdi kendisi. Şeriat ilminde İbni Hacer kadar, Nahv ilminde ise Seyyit Şerif kadar alim olduğunu iddia ederdi. Derdi ki bütün ilim kitaplarını kaldırsalar. Ben Müslim ve Buhari kitaplarına müracaat ederekten tekrar ilmi kurarm.

Bu kadar alim olduğu halde Gavsı Hizaniye varıncaya kadar, ondan tarikat alıncaya kadar ilminden istifadesi pek olmadı.

Şeyh Halid'i öğleki gösterişede çok meraklıydı, ilkin, Gayet güzel ve süslü elbiseler giyer, cins atlara biner, bindiği atın koşumlarını en iyisinden, en güzelinden yaptırır. Bir azametle vilâyet ve kazaları dolaşarak kadınları teftiş ederdi.

Bir teftişinde Siirte gitmiş oradan da Bitlise geçmişti. Bitlisede Gavsı Hizaninin ismini ve şöhretini duyunca, kim bu gidip bir göreyim hele. Altından çıkamıyacağı birkaç sualde hazırlıyayımki müşkül durumda kalsın cevap veremesin bana, diyerek yola çıkar. Çünkü nefsinin büyüklüğünden ilmine mağrur olmasından dolayı, kendisinden üstün kimsenin bulunmasına tahammül etmezdi. Gavsı Hizaniyi müşkül durumda bırakmak için hazırlamış olduğu sorularla yola koyulur. Şeyh Halid'i Öğlekinin gelmekte olduğu haberi Gavsın köyüne gelince bazı müritlerde telâş başlar. Bir hükümet memuru, ilmiyle mağrur bir alimdir. Neye geliyor, ne yapmak istiyor diyerek endişe duyarlar. Gavs gelsin der onlara, telâş etmeyin. Bir temiz oda hazırlayın, hizmeti içinde bir kişi kalsın. Başka şey lüzum etmez. Der ve karşılamak üzere yola çıkarlar. Gavs Hoca Halid'i, cemaatiyle, sofi ve salikleriyle birlikte karşılar. Elini öpmeye gider. O öne düşer Gavs arkasında köye girerler. Hazırlanmış odaya buyur eder Gavs onu. Girer odaya, döşegin üzerine oturtur. Hoca Halid'in uzunca bir çubuğu varmış, bir metre kadar. Gavs müsaade ister çubuğunu doldurmak için. Alır çubuğunu bütün doldurur. Ateş koyup yakar. Getirir Hoca Halid'e ikrâm eder. Başlar sohbeta. Derki: Bir adam varmış bir gün mollaya şöyle bir soru sormuş. Molla ise şöyle cevap vermiş. Acaba verdiği cevap doğrumudur? Hoca Halid, Çubuğunu çekerekten soru ve cevabı dinler. Hayretle kendi hazırladığı sorulardan birisi ve cevabı olduğunu görür. Ve evet sorunun cevabı öyledir. Doğru cevap verilmiş diye itiraf eder. Hizmetlerinde bulunan sofi Efendim kim, hangi mollaya sormuş bunu? diye merak ihzar edersede Gavs ona iltifat etmez ve de-

vam eder, bir başka adamda, bir mollaya şöyle bir soru sormuş ve şu cevabı almış, siz ne dersiniz. Hoca Halid o sorunun da kendi hazırlanmış olduğu sorulardan olduğunu görür. Verilen cevap doğrudur der. Böylece Gavs, kendisine hazırlanmış olan bütün sorulara daha sorulmadan cevap verir. Hoca Halid hep doğru cevap verilmiş diye tasdik eder. Ve cevap her seferindede Sofi: Efendim kim sormuş. Kimden sormuş diye merak izhar edersede. Gavs sofiyi. Seni ilgilendirmez diye susturur.

Gavs birer birer Hoca Halid'in sorularını cevaplandırmaya başlayınca artık Hoca Halid'in tahammülü kalmaz. Yeter üstad diyecek hemen Gavsın önünde diz çöker. Tarikat alıp teslim olur.

Bir kaç gün kaldıktan sonra izin alarak Diyarbakır'a avdet eder. Fakat çok değişmiş olarak. Eve gelir. Kendini gören Siirt'li Hoca Halid'in oğlu; Baba ne olmuş sana bu ne kadar mütevazi ve fakirane bir haldesin. Senin eski halin ne oldu böyle? Ve şu cevabı alır Hoca Halid'den: Doğru söylüyorsun. Bitlis tarafından bir aslana rastladım. O beni bu hale soktu der.

Arkasından hemen istifasını verip Müfettişlikten ayrılır. Doğru Gavsın yanına gider. Amele başlar. Hizmet eder. O kadar hizmet ederki Gavs ata binerken sırtına basın binsin diye gider önünde eğilmiş. Gavs'i beline bastırır öylece ata bindirirmiş.

Bunu öğrenen yakın dostu bir Siirtli, Hoca Halid'in oğluna bir mektup göndererek tenkit eder onu. İlim bu kadar alçaltılmaz, ilim bu kadar ayağa düşürülmez, der. Hoca Halid'den şu cevabı alır. «Ben Hıristiyan patronun ortak olduğu ilmi ne yapayım? Bana o ilimden ne fayda gelir?»

Demekki ilimle yalnız olmuyor. Eğer yalnız ilimle olsaydı. Hoca Halid'in Gavse ihtiyacı olmazdı. Çünkü zamanın en büyük alimi idi. Fakat gördüki yalnız ilimle olmuyor. Mevkiyi, makamı, şanı şöhreti, bütün debdebeyi terketti. Gavsın huzuruna koştu. El pençe divan durdu. Gavs ata binerken ona binek taşı vazifesi gördü. Ve böylece kazanabileceğini kazandı.

SOHBET : 32

Gavsı Hizani K.A.S. bir gün sofi ve saliklerine, haydi falan tarlaya gidelim, oradaki su kanallarını düzeltelim der. Beraberce kal-kar tarlaya doğru giderler.

Tarlaya yaklaşırlar, yüksekte olan tarlaya doğru müritler tırmanırlar. Gavsı Hizani ise Seyda-i Taği ve oğuluyla beraber aşağıda kahr. Yukarılara tırmanmış olan müritlerinden birinin ayağı altın-dan büyükçe bir taş kayar, büyük bir süratle Gavsın üzerine doğru gelir. Dehşete kapılan mürit, avaz avaz bağıarak Gavsı ve yanın-dakileri ikaz etmek ister.. Çünkü seccadesinin üzerinde oturmakta olan, Gavsın üzerine doğru taş yuvarlanmaktadır.

Taşın geldiğini gören Gavsın oğlu, hemen koşar. Seyda-i Taği ise yerinden fırlayarak, taşla Gavsın arasına geçer. «Gelen taş bana çarpsında, hızı kesilsin, Gavse bir şey olmasın, o bir zarar görme-sin» diyerek Gavsın önünde kendini taşa karşı siper eder ve bekler. Büyük bir süratle gelmekte olan taş tam onlarayaklaştığı sırada, önüne gelen bir başka taşa takılır ve orada kaliverir. Seccadesinin üzerinde durumu seyreden Gavs, «Vefâkar bir dost, evlattan hayır-hıdr» sözleriyle güzel bir vecizeyi dile getirir.

Evet, Gavsın oğlu babası için kendisini feda etmedi de. Seyda hemen taşın önüne geçerek, Gavsı bir şey olmasında, ben uğruna feda olayım diyerekten kendini feda etmeye kalkıştı.

Malum insanlar hepsi bir olmazlar. Bir birinden farklıdırılar.

Seyda K.S.A. «Benim 4 tane hakiki müridim olsa kafidir». bu-yurmuştu. Böyleleri pek ele geçmez, bulunmazlar çok nadirdirler.

Şahı Hazne K.S.A. bu zamanın müritleri için; «Elegin içindeki mercimeğe benzerler buyurmuştu. Elenince hepsi dökülürler» de-mişti.

Hazret K.S.A. (Muhammed Diyaettin) vefatlarından bir sene evveline kadar Siyanuşta kalyormuş. Orada 9-10 sene kadar kal-mıştı. Nursine girmek için karar verince; bütün Garzan havalisi ayağa kalkmıştı. Çok ricada bulunmuşlar, çok yalvarmışlar bizi bı-rakıp gitme diye çok istirham etmişlerdi. Fakat Hazretin gitmeye

kararlı olduğunu görünce, ricalarının faydası olmadığını anlayınca, Hazretin hanımına koşmuşlar. Aman sen bari mani olmaya çalış. Hazret bizi bırakıp gitmesin. Biz onun yokluğuna dayanamayız. diye ağlayıp sızlanmışlar.

Hazretin hanımı onlara söz vermiş. «Olur Hazret gelince burda kalmaya ikna etmeye çalışırım» diye gelenleri göndermişti.

Hazret eve gelince hanımı: Efendi: Ben, Hazreti çok merhametli biliyordum Fakat şimdi şüphe hasıl oldu bende, diyerek karşılar hazreti. Hazret: Seni şüpheye sevk eden nedir Medine? diye sorunca, hanımı anlatmaya başlar. Efendi der: Bak senin gitmene ne kadar üzülüyorlar. Görüyorsun üzölmelerini, onları bu halde bırakıp nereye gideceksin. Sana bu kadar ricacı da gönderdiler kabul etmedin. Cemil'i Çetoyu, Bilvanisin Seyyitlerini hep ricacı gönderdiler sana, kabul etmedin. Bunlara yazıktı. Yokluğuna dayanamaz helâk olurlar, diyerek ikna etmeye çalışırsa da. Hazret: Hayır Medine hayır. Samimi değiller bunlar. Söyle bakayım kaç kişi üzüntüden helak oldu? Gavsın başına and içerimki yalan söylüyorlar, hile yapıyorlar. Üzüntüsünden helak olan bir kişi bile yoktur. Yine Gavsın başına and ederim ki, burda Seyda'nın bir tek müridinin kaldığını bilsem, onları asla terketmem.

Kimse durduramaz Hazreti. Ayrılır oradan Nisan ayında, Kışı geçirip Şubat ayına girince vefat edip dünyasını değiştirir.

Nakşibendi adabı zordur. Herkes hakkını veremez. Gerçi eskiden hakkını verenler vardı ama, bu zamanda zordur.

Allah kimseyi imtihana sokmasın. Allahın imtihanı çok çetindir, çok zordur, Sadati Nakşibendinde imtihanını vermek herkesin haddi değil. Herkeste o kabiliyet bulunmaz. Mamafih, Rabbül Alemin zaman zaman ruhsatta vermiştir. Nakşibendide bu böyledir.

Bir gün Şahni Hazne K.S.A. oğlu Şeyh Alâaddine şöyle demişti: «Eğer ben idare etmemiş olsam, eğer benim nazarım üzerlerinde olmasaydı, Hazretin birttek müridi bile kalmazdı. Hep ben idare ettim onları. Hep ben nezaret ettim onlara. Her yoldan çıktıklarında tutup yola getirdim. Her yoldan çıktıklarında yola çektim onları. Elim hep üzerlerinde oldu. Gözüm hiç ayrılmadı onlardan.»

Evet öyledir, iş ashında zordur. Şeyh Fethullah'ın Adap isimli kitabında şöyle der: «İnsan tarikate girmeden evvel bütün işleri Rabbül Alemine aittir. Rabbül Aleminin rahmi altındadır. Bütün umuru Rabbül Aleminin tasarrufundadır. Fakat insan tarikate girince, cümle umuru Şeyhine havale edilir.»

Durum böyle, düşünsün azıcık. Rabbül Alemin rahmeti nerede, kulunki nerede. İnsanın 100 günahlı olupta Allahın rahmetine girmesi nerede. Kulun rahmeti nerede. İnsanın bütün umurunun Allahın tasarrufundan olması nerede, Şeyhine havale edilip onun merhametine havale edilmesi nerede.

Durum böyle olunca insanın daha fazla korkması, daha fazla kendini kontrol etmesi lâzım gelir. Kendinden hata, edep dışı hareketler, ahlâksızlıklar olmamasına dikkat etmesi lâzım gelir.

İmamı Rabbani, benim gazabım Allahinkinden daha çoktur deyince, kendisine hayretle nasıl olur senin gazabın Allahın gazabından daha çok olabilir. Haşa sen Allahtan büyükmüsün ki? diye sorarlar, haşa der. Böyle şey küfürdür der. Benim gazabım Allahın gazabından çoktur derken, demek istediğim şu ki: Allahın gazabı geldiğinde beraberinde de rahmeti bulunur. Beraber rahmeti de gelir. Halbuki benim gazabım geldiğinde yanında rahmetim gelmez. Allahın gazabı ne kadar çok gelsede mutlaka rahmetide beraberindedir. Fakat benim gazabım geldiği vakit yanında rahmet gelmez.

İşte durum böyle. Eger insanı idare etmezlerse hali harap olur.

Bir gün Rabbül Alemin Hz. Musaya A.S. : Ya Musa! Benim için salih amel olarak ne yaptın diye sorar.

Hazreti Musa. Ya Rabbi senin için şu kadar namaz kıldım der. Hayır buyurur Rabbül Alemin. Namazı benim için kılmadın, kendin için kıldın. Seni cennetime koyayım diye namaz kıldın. O benim için yapılmış bir salih amel değil. Söyle Ya Musa benim için salih amel olarak ne yaptın?

Haz. Musa Ya Rabbi. Şu kadar sene oruç tuttum der. Hayır Ya Musa O da salih amel değil. Oruçta senin içindir. Cehennem ateşinden korunman içindir. Söyle salih amel olarak benim için ne yaptın buyurur Rabbül Alemin.

Hız. Musa Ya Rabbi Şu kadar zekât verdim der. Rabbül Alemin Hayır ya Musa zekatta benim için yapılmış salih amel değil. Zekat senin malının artması içindir. Sen zekât verdin bende malını artırdım senin. Söyle bakayım ya Musa salih amel olarak benim için yap tığın nedir?

Hız. Musa; Ya Rabbi, vallahi senin için yapılacak salih amelin ne olduğunu bilemiyeceğim. Lütfen bana bildirirmisin? diye ricada bulununca, Rabbül Alemin Ya Musa der, benim için olan salih amel EL HUBBU LİLLAH, BUęZU LİLLAH dır. Sevdığin zaman benim için sevecek, buęz, adavet, dűŐmanlık ettiğim zamanda benim için edeceksin. Benim için yapacağın salih amel budur iŐte.

Durum böyle. İnsan kiminle arkadaŐlık yapacağını bilmeli. Őayet Allah dűŐmanlarıyla arkadaŐlık yaparsa, onlarla dostluk kurarsa, mutlaka o kimselerden kendisine de Allah dűŐmanlıęı sirayet eder. Eęer sirayet etmemiŐ olsaydı onlarla arkadaŐlık yapması müm kün olmazdı.

Allaha adavet besliyen, dűŐmanlık yapan kimselerle dűŐŐp kalan kimse, muhakkak ki, o kimselerin sözlerinden hoŐlanıyordu. Aksi halde onlarla beraber bulunmaz. Yaptıklarından hoŐlanmazsa yanlarında durmaz.

Allah dűŐmanlarıyla bulunan, onlara muhabbet eden, Allah dűŐmanlarıyla dostluk kuran kimseler de haliyle Allaha dűŐman olurlar.

Allah dostlarını seven, onlardan hoşlanan kimseler ise o Allah dostlarına besledikleri muhabbetten, sevgiden dolayı Allahı da sevmiş olurlar. Çünkü Allah dostlarını sevmek Allahı sevmek demektir, hiç farkı yoktur. Zira Allah dostlarını seven, onları Allah için, Allah dostları oldukları için sevmektedir. Evliyaları Allah dostu oldukları için severler ise Allahın dostluğunu kazanırlar.

Allah dostlarını seven kimseler. Onların meclislerine devam ederler ve o meclislerde eksik olmıyan Allah muhabbetinden nasiplerini alırlar. Allah dostları sohbetleri hep Allahtan yaptıkları için, dinleyenlerde Allah sevgisi hasıl olur. Allah dostları sohbetlerinde Allah yoluna, Peygamber A.S.V. in Şeriatına geniş yer verdiklerinden dinleyenleri Allaha ulaştırırlar.

Şahî Haznenin zamanında, Haznede oturupta gelip Şahî Hazneden tarikat almıyan bir kimse varmış. Ehli tarikat değilmiş ama, hep sofilerin yanında bulunur. Sofilerin Şahî Hazne üzerine, Hazret üzerine yapmakta oldukları sohbetlerini dinler. Allahla ilgili konuşmalarını takip edermiş.

Ehli tarikat olmadığı halde, sofilerle düşüp kalkan onların sohbetlerinden istifade eden bu Hazneli zatın keşfi açılıp keşif sahibi olmuş.

İşte Allah dostlarıyla bulunmanın böyle menfaatleri vardır. Çünkü onlar hep Allahtan konuşurlar. Allah dostu olanların konuşması Allahla olur.

Bir molla anlatıyor. Diyorki, hocamla Hazret, medresenin kapısı önünde oturmuşlardı. Bende yakınlarında onları gözetliyordum. Bir ara Hazret başını kaldırıp ilerdeki kavak ağacına baktı. Onun kavak ağacına baktığını gören hocamdan bir nara çıktı. Yere yuvarlanarak ağzı, burnu kan revan içinde kaldı. Hazrette yerinden kalkarak durmadan gitti. Ben hayretler içinde kaldım bu ne haldir diye, koştum hocamın yanına. Efendim ne oldu size, ne gördünüz ne hissettiniz de böyle cezbelendiniz? Siz cezbelenince Hazrette durmadan gitti. Belki sohbette ederdi ama gitti. Sizde ise hiç görülmemiş bir hal zuhur etti. Sebebini lütfen söylemişsiniz? Dedim.

Hocam şu cevabı verdi bana: Hazret başını kaldırıp ilerdeki kavak ağacına bakınca, bana demek istediği: «Şayet şu kavak ağacı gibi düzgün ve yüksek olmak istiyorsan, diğer ağaçlar gibi eğri, büğrü ve alçak olmak istemiyorsan. Öyle ise kavak ağacı gibi dost doğru ve dimdik olan evliyaların yanına var. Ve onlarla bulun ki, sende onlar gibi olasın. İnsanın huyu, ahlakı alçaklarda olsa bile, ahlâken yüksek olan Allah dostlarıyla arkadaşlık eder, onlara yakın olursa, o Allah dostlarının ahlâklarıyla ahlâklanarak kendisinde ahlakı yükselir.»

İşte Hazret kavak ağacına bakınca bana bunu demek istedi. Allah dostlarına yakın olmanın faydası çoktur. Ahlâkı, huyu iyi olmıyanlar, yönleri Allaha doğru olmıyanlar, Allah dostlarının yanına devam edince, Ahlâken tekamül ederler. Onların ahlâkıyla ahlâklanırlar.

Evet gerçekler böyledir. İnsan bir miknatisa benzer. Kuvvetli olan miknatis. Zayıf olanları, demirleri çektiği gibi, insanların da kuvvetli olanı, arkadaşını kendi tarafına çeker. Allah muhabbeti,

Allah aşkı, sevgisi çok olan kimse. Dünyanın peşinde olan, dünyayı seven arkadaşını çekip dünyadan koparır. Kendi tarafına çekip Allah sevgisini aşılır. Allah sevgisi arkadaşının dünya sevgisinden çok olan kimse arkadaşını kendi tarafına Allah tarafına çeler. Allah sevgisini aşılır.

Fakat aksi olurda arkadaşlarının dünya muhabbeti, kendisinin Allah muhabbetinden daha çoksa, o zaman arkadaşı onu kendi tarafına çeker. Ona dünya sevgisi aşılır. Aynen mıkna'tis misâli, kuvvetli zayıfı kendine doğru çeker.

İşte bu Allah dostları Evliyalar, mürşidi kâmiller ise, Allaha olan sevgilerinin kuvvetinden, coşkuluğundan önlerine diz çöken kimseleri dünyadan, dünya sevgisinden koparıp, Allaha, Allahın müstakim yoluna bağlarlar.

Nitekim Allahu Taalada öyle buyuruyor «KUNUMAASSADIKIN» Ehlullahla, Allah dostlarıyla, sadık kimselerle bulunun ki, Allaha sevginiz artsın. Sizde Allah dostlarından Allaha sevgisi olan sadık kimselerden olasınız.

Rabıta da, sadıklarla bulunmak demektir. Rabıta, onlara kadar uzanan, onlara bağlayan manevi bir hattır, manevi bir bağdır. Zahirin nasıl huzurlarına varıyorsa, Rabıtayla da manen huzurlarına varılır onların. İnsan Rabıta yaptığı müddetçe onların huzurlarında olur.

İnsan Allah dostlarıyla bulunur, onlarla oturup kalkarsa. Yankesicilerin insanın haberi olmadan ceplerini boşalttığı gibi, Allah dostlarında hiç insanın haberi olmadan gayet ustalıkla, insanın kötü ahlakını, içinde bulunan kin, buğuz, adavet, riya, haset ve küfür gibi hastalıkları kesip atar. Yankesicinin habersizce cebi kesip aldığı gibi. Onlarda insandaki bütün kötü huyları kesip alır. İnsanı ahlaken düzelterek Allaha çekerler.

Bir Allah dostundan, bir mürşidi kâmilden. Sizin işiniz nedir, siz neyle meşgulsünüz diye sorduklarında. Bizim işimiz, çözmek ve bağlamaktır cevabını vermiş. Tekrar sormuşlar. Efendim, bağlamak ve çözmek ne demektir bizi aydınlatırmısınız diyenlere buyurmuşki, biz, bize gelen kimselerin kalplerini dünyadan çözer, ahirete bağlarız. Allaha bağlarız.

Evet bu çok doğru bir sözdür. Gerçektir, Allaha ulaşabilmek için bir Allah dostuna ihtiyaç vardır. İnsan ancak bir Allah dostu vasıtasıyla Allaha ulaşabilir. Bu yolu takip etmek lâzım. Aksi halde Allaha ulaşmak çok zor olur, bir vasıta şarttır.

Meselâ İstanbul'a gitmek isteyen bir kimse, vasıta olmadan, sorup sual etmeden yola çıkarsa, İstanbul'a çok zor gidebilir. Belkide hiç ulaşamaz.

İstanbul yolunu bilmiyen, rehber almazsa, kimseden sorup istikametini öğrenmezse, nasıl ulaşabilir İstanbul'a? İmkânsızdır ulaşması. Şayet İstanbul'a ulaşacak olsa bile çok uzun ve meşakkatli bir yol katetmesi lazım gelir. Ama bir rehber bulunur. Yolları öğrenirse, çok kısa bir zamanda İstanbul'a ulaşır, maksuduna erer.

İşte bu Allah dostları zatlarda, kendilerine gelenlere birer rehberdirler. Kendilerine müracaat eden kimseleri yollarından saptırmadan dosdoğru olarak götürür Allaha ulaştırırlar.

Eğer Şahı Hazne K.S.A. Hazretine gidip önünde diz çöküp, ondan istifade etmeseydi, nasıl olurdu da Suriye'de etrafına o kadar Ulema, ve sofi toplanırdı. O kadar irşat etmesi, Hulefa çıkması kendisine gelenlerin yüzünü Allaha döndürmesi, onun muhabbetinin coşkunluğundan Allaha olan sevgisinin çokluğundandı.

Allah dostu Evliyaların ne kadar irşat ettiklerini ancak Allah bilir. Meselâ İmamı Rabbani K.S.A. 400 tane halife yetiştirmişti. İmamı Rabbani'nin oğlu Şeyh Masumun tam 4000 tane halifesi vardı. Şeyh Masum 14 yaşında iken icazat almış, 15 yaşına girdiğinde ise halifeligi gelmişti ve 16 yaşında ise irşat için alemi gezmeye başlamıştı.

Her asırda bir müceddit bulunur. Rabbül Alemin dini tecdit etmek için vazifelendirmiş olduğu mücedditten insan kendini uzak tutmamalıdır. Devamlı olarak cemaatlerinde bulunup, sohbetlerini dinlemeye gayret etmeli ki, büyük menfaatler görebilsin.

Alimlerin, Allah dostlarının cemaatlerinde bulunmaya gayret etmeli, onlarla yakınlık peyda etmeye çalışmalı, sohbetlerine devam etmeli, bunlardan daha faydalı, daha büyük birşey olamaz.

İnsanda muhabbet meydana getirmesi yönünden Sohbet, Allah sohbeti, Allah dostlarının sohbeti nafile namazdan da oruçtan da faydalıdır.

Sohbetle Allaha muhabbet, Allah aşkı meydana gelir. Sohbetle taat ve ibadete iştiyak olunur.

SOHBET : 33

Rabbül Aleminin İman şerefiyle şereflendirmiş olduğu kimseye, vermiş olduğu en büyük nimet, şüphesiz ki iman nimetidir.

Eğer insan gerçekleri bilmiş olsaydı, Rabbül Aleminin vermiş olduğu nimetlerin içinden, en makbül ve en kıymetli nimetin iman nimeti olduğunu anlardı.

İman nimetiyle şereflenmiyen kimse küfür üzerine gider. Neuzbillâh. Küfür üzerine giden kimse ise, ebedül ebed cehennemde kalır. Ve onun için ne bir kurtarıcı ve ne de bir şefaathçi bulunur. Ne peygamberin, ne de evliyanın şefaatinde istifade edemiyerek, ebedi olarak cehennem ateşinde kalır.

Bunları akıl terazisine vurup düşünen kimse, Rabbül Aleminin lütuf etmiş olduğu imanın kıymetini, Peygambere A.S.V. ümmet olmanın şerefini daha iyi anlar. Bunu anlıyan kimsenin ise, Rabbül Alemine bu büyük nimeti verdiği için bu kerem ve ihsanda bulunduğu için, çokca hamd etmesi, çok çok şükür etmesi lâzım gelir. İbadet ve taatini artırması icabeder.

Haşa, sümme haşa Rabbül Alemin insanı kâfir olarak yaratmış olsaydı, insanı küfür üzerine bırakmış olsaydı ne yapabılırdı, elinden ne gelebilirdi.

Bir papazın kölesinin çarşıda ellerini çalımla sallıyarak gurur ve fiyaka içinde yürüdüğünü gören Şeyh Hasan Basri şu köleye bakın, şu kafir padişahın kölesine bakın. Bir kâfirin kölesi olduğu halde, efendisinin Padişah olduğundan ne kadar gurur duyuyor. Ve o gurur neticesi ne kadar azametle yürüyor. Halbuki ben öyle bir zatın kuluyumki; Yer ve gök onun emrindedir. Öyle bir Allahın kuluyumki kâinat onun tasarrufundadır. Ve ben ise oturmuşum da bir kâfir padişahın kölesi, çalımla caddelerden yürüyor. Ashında bir Hudayileyezalın kulu olan benim öyle yürümem icab eder der. Ve kalkar caddeden öyle bir çalımla, öyle bir fiyakayla kollarını sallayarak yürürki onu gören halk hayrette kalırlar. Acaba yine ne gördü ne işittiki böyle fiyakalı yürüyor diye taaccüp ederler. Dayanamazlar sorarlar efendim derler, sen ne gördünki böyle fiyakalı yürüyorsun. Derki, vallahi şu kâfirin kölesine baktım. Bir kafir padişaha köle olmadan duyduğu gurura baktım ve o gurur neticesi yürüyüşündeki çalıma baktım. Düşündüm, yahu dedim, bu bir kâfirin kölesi olduğu halde, neden ben onunki kadar gurur duymuyorum? Aslında benim gurur duymam, böyle bir zatın kulu olmaktan benim çalımlı, fiyakalı yürümem lâzım gelir. Dedim ve gördüğünüz gibi kalkıp ondan daha fiyakalı yürüdüm.

Gerçekten böyledir, insan bilirse Rabbül Aleminin vermiş olduğu iman nimetinin değerini. Vallahi mendil alıp oynuyacağı gelir. Rabbül Alemin iman nimetini vermekle insanda bir noksanlık bırakmamıştır. Verilecek daha güzel, daha değerli bir başka nimet yoktur.

İnsanda böyle büyük bir nimet olduktan sonra, dünyevi yönden insana ne olursa, başına ne gelirse gelsin. Gam ve keder etmemesi lâzım. Mademki Rabbül Alemin insana iman nasip etmiş. Mademki Eşrefül mahluk olan Peygamberin A.S.V. ümmeti olmak şerefini vermiş. Hiç durmasın kalksın Hasan Basri gibi kollarını çalımla sallıyarak fiyakalı bir şekilde yürüsün.

Rabbül Aleminin insana kerem ettiği bu nimetten daha güzel, daha makbul ne olabilir? Asla bu nimetten güzel, bu nimetten kıymetli bir şey olamaz.

İmanı olmıyan bir kimsenin, bütün dünya, malı olsa. Dünyadaki bütün eşyalar kendisinin olsa, ne kıymeti olabilir? Ne faydası olabilir sahibine? Sonunda hepsini geride bırakıp cehennem, cehennem ateşine girmiycekmi?

O halde iman nimeti, bütün dünyadan ve dünyada bulunan bütün şeylerden makbuldür, kıymetlidir.

Böyle kıymetli bir mala sahip olan kimse, Rabbül Aleminin böyle bir zenginliği nasip etmiş olduğu kimse, kıymetini bilmeli malının Onu korumalı, muhafaza etmeli. Rabbül Aleminin nasip etmiş olduğu bu çok değerli nimeti aynı zamanda takviye etmeli.

İmanı takviye etmek, imanı muhafaza etmek ise ancak Allaha taat ve ibadetle mümkündür. Günahlardan sakınmakla mümkündür. Altın ve gümüş gibi kıymetli mala sahip olan kimse, çaldırmamak için nasıl saklıyorsa, hiç bir şeyle ölçülemeyecek kadar kıymetli olan imanda hırsızlara çaldırmamak için öyle saklamak lazımdır.

İmanı hırsızlara çaldırmadan saklamanın, muhafaza etmenin, hatta takviye etmenin yoluda taat ve ibadettir. Allah rızasını tahsile çalışmaktır. İnsan ne kadar Allaha yönelir, ne kadar taat ve ibadetle uğraşır ne kadar Allah rızasını gözetirse imanı o derece kâmil olur, müstakim olur. Nefsin ve şeytanın kötülüklerinden o nisbette emniyette olur.

İnsanı imanını istikamet üzere kılmaya çalışmalı. İmanını kâmil etmeye çalışmalı. İman çok kıymetli, çok büyük bir nimettir değerini bilmeli. Şayet bu gün için imanın kıymeti bilinmiyorsa, kıymette bilinecek, anlaşılacak kıymeti. Orada, kâmil iman nasıldır, zayıf iman nasıldır. İmansızlık nasıldır, belli olacak, gözlerle görülüp anlaşılacak.

İnsan ne yaparsa kendine yapmış olur. Hiç kimse bir başkası için bir şey yapmış olmaz. Herkesin yaptığı kendinedir. Kim yüzünü Allaha çevirir. İmanını kemale erdirirse, kendisi için yapmış olur. Menfaati kendinedir. Şayet yapmazsa zararını yine kendisi görür. Hiç kimseye minnet etmeye lüzum yok. Herkesin çalışması kendinedir. Herkes kendi çalışmasının faydasını görecektir.

Büyük evliyalardan olan Behlâl Dane. İslâm aleminin emiri Halife Harun Reşidin kardeşi olmaktan endişe duyar bir ara. Kardeşim hükümdardır. bunca kimsenin hükümdarıdır. Eğer herhangi bir kimseye zulüm ve harekette bulunursa kardeş olmamız sebebiyle, bende ondan zarar görürüm diye üzülür. O korku ve üzüntüyle yürürken yoluna bir kasap dükkanı çıkar. Bakarki her koyun kendi bacağından asılmış, derhal rahatlar. Elhamdulillah der, her koyun kendi bacağından asıldığına göre, kardeşimin yapacağından dolayı benim hesap vermem mevzu bahis olamaz der. Böylece kederi üzüntüsü zall olmuş olur.

Demekki kim ne yaparsa kendine yapmış olur. Hiç kimse başkasının hesabını vermez. İnsanın babası Evliya olsa, Kutup olsa Gavs olsa bile. O kendi hesabını verecektir. Herkesin yaptığı hayır kendine aittir.

Meselâ Ululazim peygamberden olan Nuh peygamberin oğlu ve karısı küfür üzerine gittiler. Haz. Nuhun peygamber olması onların kurtulmasına sebep olmadı.

Rabbül Alemin herkesin hesabını kendisine sorar, hiç kimsenin hesabını başkasına sormaz.

Peygamberin A.S.V. kızı Fatıma vefat edeceği zaman bir melek gelip vazifeli meleğe. Bak bu peygamberin kızıdır haberin olsun diye ihtar edince, vazifeli melek: «Ben ameli salihden başka bir şey bilmem» diye cevap verir.

Demekki herşey salih amele, Allah rızasına bağlıdır.

Öyle bir zamandayız ki, hiç birşey kararında kalmıyor. Günden güne bozuluyor. Hergün helâl biraz daha azalıp yerini harama bırakıyor. Haram hakim oluyor. Helâl lokma kalmamış şimdi.

Kitaplarımızın nakline göre, Peygamberin A.S.V. vefatından sonraki 300 sene içinde islâmiyet kendi halini muhafaza etmiş. Ay-nen Peygamberin A.S.V. zamanındaki durumunu muhafaza etmiş, 300 sene hiçbir gerilemeye uğramadan 300 seneden sonraki zaman-larda günden güne gerilemeye başlamıştır.

Eskiden birisi vefat ettiğinde, cenaze daha yerde iken kaldırıl-madan malından bütün borçları ödenir, vasiyetleri yerine getirilirdi. Ondan sonra kalan malı varisleri arasında taksim edilirdi.

Halbuki şimdi böyle bir tatbikat yok. Adam ölünce evlâtları he-men malına sahip çıkıyorlar. Helâl veya haram demeden toparladığı malın cümlesi evlâtlarına kalıyor. Onlar o malı yiyip zevk ve sefa sürerken kendisi ise haramın hesabını veriyor.

Zaten bugün helâl çok azalmış, bir parça helâl bulmak çok zor-laşmış. Bu durumda haram lokmayla beslenip, etinin tamamı ha-ram lokmadan meydana gelen kimseden hiç fayda umulurmu? o kimse hep gaflette olur.

Eskiden haram yememeye dikkat edilirdi. Mesela İmamı Şafi'nin zamanında hırsızlar, koyun sürülerine yağma etmişlerdi. İmamı Şafii bir koyunun ortalama ömrü ne kadardır diye sorar. En fazla 7 sene olduğunu öğrenince, tam 7 sene müddetle ağzına koyun eti koymaz. Olurki hırsızlık malı koyunun etini paramla bile olsa sa-tın alıp yiyerim diye koyun eti yemez.

Çünkü insan haram mal yerse, kendisinde gaflet meydana ge-lir. Büyük zararlara uğrar. Haram yenilince kalbi zulmet kaplar.

Hatta hamile bir kadın haram yerse, yalnız kendi kalbini değil çocuğunda kalbini zulmet kaplar. Eger öyle olmasaydı, dünyaya gelen masum çocuk keşf ve keramet sahibi olarak doğardı. Bir ev-liya olarak dünyaya gelirdi. Analarının yediği haram lokma sebe-biyle, kalplerini zulmet kaplamış olarak doğdukları için, daha doğ-ar doğmaz zarara uğramaktadırlar.

SOHBET : 34

Seydai Taği K.S.A. buyuruyor, bir müjde vererek diyor ki «Bu zamanın insanlarından namazını kılan, orucunu tutan, şayet varsa, zekâtını veren ve kendini günahi kebirden muhafaza eden kimse evliyalardandır».

Anlaşıyor ki, Seyda müslümanları zayıflamış, din yolunda gidenleri azalmış görmekte. Onun içinde «Bu zamanın insanlarından namazını muntazam olarak kılan, orucunu tutan, malı varsa zekâtını verip, hacca giden kimse, benim gözümde evliyadır. Böylelerini evliya olarak, küçük evliya olarak görmekteyim» buyuruyor.

Eğer müslümanlığı biz Seydanın zamanıyla mukayese edersek bugün, yani 70-80 sene evvele, hatta 1000 sene evelle mukayese edersek, müslümanlığın daha zayıfladığını görürüz. Çünkü o zaman imkânlar vardı. İrşat serbestti, ilim tahsili serbestti, müslümanlık serbestti, Sultan Reşatın, Sultan Hamidin zamanı idi o zaman. Müslümanlığa mani yoktu, Peygamberin A.S.V. şeriatı cari idi. Kanun olarak şeriat hakimdi. Sultan Hamidin zamanında şeriat kanunları geçerli idi. Hal böyle iken Seyda müslümanlık azalmış diyordu.

Seyda buyuruyor ki; «Bana mücedditlik geldi ben kabul etmedim. Mücedditlik Sultan Abdülhamide olsun dedim.»

Malum her devirde bir müceddit, yani dini yenileyici bir zat bulunur. O asırda da mücedditlik Seydaya geldiği halde almamış. Sultan Abdülhamide olsun demiş. Ben müceddit olursam civarımdaki üç beş vilâyete tesir edebilirim demiş. Fakat Sultan Abdulhamit ise ta Mekkei mükerreremeye kadar bütün islâm alemine hüküm etmektedir. O müceddit olursa, islâm alemine daha faydalı olur diyerek mücedditliği kabul etmiyerek Sultan Abdülhamide vermişti.

İşte o zamanın durumu böyleymiş ve Seyda o devir müslümanlarından namaz kılan, oruç tutan, zekâtını verip günahattan korunan kimseyi evliya olarak görüyormuş. Halbuki şimdi çok daha bozulmuş. Eğer Seyda evliya olarak görüyor idiyse, Vallahi ben bu zamanın müslümanlarından namaz kılp, oruç tutan, zekâtını veren, kendini günahlardan muhafaza eden, özellikle günahi kebirden koruyan ve itikadi bozulmamış kimseleri aynen eshabın fazileti derecesinde görüyorum. Böyle kimseler aynen esbabın sevabını alır-

lar. Çünkü zaman çok bozulmuş, din ve iman çok zayıflamış, bu gün için her dakika, her saniye islâm zayıflamaktadır. Zorluk çoktur şimdi. Zorluğun çokluğu kadarda, sevabıda çoktur.

Nasıl normal zamanda tanesi 1 lira olan bir ekmeğin kıtlık zamanında değeri birden bire 100 liraya çıkarsa, kıtlık olduğu için ekmeğin çok kıymetlenirse, fiyatı yükselirse, vallahi şu dinin kıtlığı zamanında da, şu müslümanlığın azaldığı zamanda, bir namaza karşılık Allahın yanında belki 100 namaz, belkide 1000 namaz sevabı vardır. 1 namaz 100 hatta 1000 namaza eşittir.

Şehirlerin durumu köylere nisbetle çok daha fecidir. Şehirlerde çok dehşetli bir din kıtlığı vardır. Şehirleri dünya keyf ve lezzeti kaplamış, her taraf radyo, teyp, televizyon, genel ev ve emsali şeylerle dolmuş. Şimdi eskisi gibi değil. Çocuklar daha 6-7 yaşına girmeden, akılları henüz birşey ermezken kötü şeyleri göre göre büyümekte kötü şeyleri alışmaktadırlar. Böyle büyüyen bir çocuk ise haliyle böyle hareket eder. Kendisinde bir islâm şuur bulunmaz. Dersini kötülük üzerine alan bir çocuk, müslümanlıktan soğur. Kolay kolay islâmı bir yaşantının içine giremez.

Halbuki eskiden böyle değildi. 6-7 yaşına giren bir çocuğa dini öğretilirdi, islam ve iman akideleri talim edilirdi. Ta 10-15 yaşına kadar namaz, taat ve ibadete alışan çocuk artık onu terkedemezdi.

Fakat bu gün tam tersine olduğu için iyilik pek kalmamış, köylerde biraz varsa da, şehirlerde pek kalmamış. Şimdi zorluk pek çoktur.

Nitekim Peygamber A.S.V. İman ahir zamanda bir kor ateş gibi olacak. Onu eline alıp tahammül edebilen erkektir.

Şimdi o zorluk zamanıdır. Dine manialar o kadar çoğalmışki. 1 değil 10 değil 100 değil hatta bin bile değil sayılmıyacak kadar manialar, insanı sapıtan şeyler vardır. Tek başına 1000 düşmanın içine girmiş olan bir kimse onlarla mücadele edebilirmi? Onların elinden kurtulabilirmi?

Vallahi insanda öyle kanaat hasıl oluyorki: Şu zamanımızda helâl ve haramı bilen, iman ve itikadı sağlam olan kimsenin sevabı aynen sahabenin sevabı gibidir. Onlarınkı kadar kıymetlidir.

Şahı Haznevi daha küçücük iken bir gün bir haramı ağzına almış. Gören babası hemen yanına varıp yutmuş olduğu haram yiyeceği dışarı çıkarmak için parmağını diline bastırarak istifra ettirmiş onu.

Maalesef bugün haramdan sakınmak oldukça güç. Haram o kadar yaygın olmuşki, Bulaşmadığı şey pek kalmamış.

Bunlardan anlaşılıyor ki, artık nihayete gelinmiştir. Bundan daha kötü durum olamaz. Biraz daha din kılığı olursa, etrafı küfür kaplar. O zaman kafiristan olur. Artık Allahın vermiş olduğu vadin zamanı geldiğine insan inanıyor. Çünkü bütün küçük alâmetler zahir olmuştur şimdi. Küçük alâmetlerden geriye bir şey kalmadı. Sadece büyük alâmetler kaldı.

SOHBET : 35

Bütün islam aleminin hükümdarı, Halife Harun Reşitle Behlül kardeş idiler. Harun Reşit emirül müminin, Behlül ise Evliyanın büyüğünden idi.

Bir gün anneleri Behlülü çağırarak, oğlum kardeşin Harun Hükümdardır. Mesuliyeti çöktür. Çok kimselerle münasebeti var. Geniş kitlenin mesuliyetini omuzlamıştır. Kimseye zulüm etmemesi, hakaret etmemesi için kendisine biraz vaat ve nasihatte bulun. Kardeşindir, yazıktır. Zulüm ve hakaret edipte zarara uğramasın der. Behlül olur anneciğim kendisine vaaz ve nasihat ederim. Sen merak etme diye cevap verir.

Aradan bir kaç gün geçer, bir gün Behlül saraya Harun Reşiti ziyarete gider. Harun Reşide; Haydi kardeşim şöyle biraz dolaşalım seninle diyerek saraydan çıkarır. Doğruca alır kabristana götürür. Başlar anlatmaya: İşte bu falanın kabridir, bu kadar sene ömür sürdü. Şuda falancanın kabridir, şu kadar sene yaşadı. Şu kabirde yatan 10 yaşında şunda yatan 20 yaşında, şundaki 50 ve şundakide 60 yaşında vefat ettiler diyerekten 60-70 kabirgösterir kendisine, daha sonra eve dönerler.

Bir müddet sonra anneleri Harun Reşitten sorar. Harun der. Behlül gelip sana nasihat ettimi hiç. Harun Reşit hayır. Behlül bana hiç nasihat etmedi diye cevap verir. Anneleri sinirlenir gider Behlülle kavgaya. Behlül der. Kardeşine nasihat etmeni istemiştim. Neden gidip nasihat etmedin. Sebebi nedir? Seni nasihat etmekten men eden ne olabilirki? diyerek çıkışır Behlüle.

Behlül: Anneciğim benim nasihat etmediğimi kim sana söyledi? Ben nasihat ettim ona. Aldım onu kabristana götürdüm, bu falancanın, şu falancanın kabridir diyerekten, bir çok kabir gösterdim ona. Böylece kendisine en büyük vaat ve nasihatta bulundum. Eğer o bundan ibret almamışsa ben ne yapabilirim? diye cevap verir annesine.

Öyledir, gerçekten de ölümden daha büyük, daha müessir bir nasihat olamaz insan için.

İnsanı dünya yaşantısından, dünyanın zevk ve sefasından, dünyanın eğlencelerinden alıkoyan ölümdür. İnsanı evlatlarından, dostlarından, ahbablarından ve akrabalarından, kısacası dünyadan ko-

parıp alan gene ölümdür. Ölümden daha mühim bir hadise yoktur. O da bir an işidir ve herkes içindir. Herkes ölüp dünyadan nakil olup gidecektir.

Öyle ise insan ölümden korkmalı. Ölümü heran gözönünde bulunmalı, aklından çıkarmamalı.

Eskiden yakın ölen bir kimse bir ay, beş ay hatta bir sene hep ölümü düşünür. Ölüm hep gözünün önünde ve ölüm havfi hep içinde bulunurdu. Hep ölümü düşünürlerdi, böylece içlerine yerleşen ölüm korkusu, onları günahlardan menederdi. Maalesef bu zamanda ölüm çok basit görülüyor. Hiç kimsenin aklına, fikrine gelmiyor. Birisi öldüğünde sanki ölüm sadece onun şahsına münhasır bir hadiseymiş gibi. Hiç ibret almıyor, hatta o vefat eden kimse kabire götürüldüğünde, defnedildiğinde, kabir başında olan kimseler, gülüşüp konuşuyorlar, şakalaşıyorlar. Orada bile ölümü hatırlamıyorlar. Ölüm sadece o vefat eden kimse içindir, biz ölmeyeceğiz, dünyada devamlı kalacağız der gibi bir tutum içinde bulunuyorlar.

Eskiden böyle değilmiş, yakınlarından birisi ölen kimse 6 ay hatta 1 sene ölümü unutmaz, hep tefekkür ederek kendisinde ölüm korkusu meydana getirirdi. Unutmazdı ölümü.

İşte insanın şimdide böyle olması lâzım vallahi, ölümü unutmaması lâzım. Hiçbirşey ölüme benzemez, çünkü ölüm kadar zor birşey yoktur.

Her ne halde bulunursa bulunsun insan, dünya nimetlerinden istifade edebilir. Mesela hasta olsa, hapis olsa, gene de dünya nimetlerinden istifade edebilir. Fakat ölüm gelince, artık dünya nimetlerinden istifade olmaz. Çünkü insanı tamamen dünyadan koparır ölüm. Ölüm gelince, insanı dünyadan alır kabre sokar, kabir taşının altına yatırır, üzerine toprak attırır. Yataksız yastıksız ve yorgansız. İnsanı sert ve karanlık olan kabrin içinde yatırır ölüm.

Ölüm geldiği zaman insanı nasıl alıp kabre götürdüklerini, karanlık çukura koyup üzerine toprak örttüüklerini gözünün önüne getirsin. Orada ne zahmetler çekeceğini, ne zor işlerle karşılaşacağını mülâhaza etsin insan biraz.

Mesela insan karanlık ve soğuk bir kış gecesinde evden çıkıp, sert toprağın üzerinde, soğukta, ayazda yattığını düşünsün. Üzerine karların yağdığını, dondurucu soğğun iliklerine işlediğini mülâhaza etsin ve o halde sabaha kadar dışarda kalmış olduğunu gözönüne getirsin. Ne kadar zor bir şeydir değilmi?

İşte ölümdə buna benzer. Aynən böyledir. Yastıksız, yorgansız, soğuk toprağın altında, yukardan sızan yağmur ve kar sularının içinde yapayalnız ve tek başına olarak, yanında ne kimse, nede bir parça ateş olmadan. O toprağın altında yatmak vardır ölümdə. Hem de bir günlük, bir yatışta değil bu. 50 senelik, belki 60, belki 100, bin senelik bir yatıştır bu toprağın altında. Ta kıyamete kadar bir bekleyiştir. Hem bekleyişlede bitmiyor, birde Allahın azapları vardır o toprağın altında.

İşte bu derece mühim olan ölümü insan unutmamalı. İnsan gerçekten insan ise, akıllı ise, unutmaz ölümü. Aklından çıkarmaz ölümü.

Seydai Tağı K.S.A. akşam olurda, eve istirahate çekildiği zamanlar, tanıdıklarından vefat eden 10-15 kişinin ismini sayar. İşte tanıdıklar birer birer gittiler. Şimdi de sıra bana geldi diyerek ölmü anardı.

İnsan ölümü böyle anmalı, ölüm hep aklında olmalı, ölümü unutmamalı. Hep hazırlıklı olmalı.

İnsanın çokca salih ameller yapması lazım, yüzünü Allaha döndürmesi lazım, Allahın emirlerine aykırı hareket etmemesi lazım ve kendinden haberi olması lazım ki; kabire girdiği zaman kabir soğugundan müteessir olmasın. Meleklerin azabından emin olsun.

İnsan çıplak olarak kar ve yağmurun altında duramayacağı için, kendisine barınak olarak evler yapmakta, istirahatini temin için evlerini dösemekte, yatak ve yorgan almakta. Odun getirip soba kurmakta ve sobayı yakıp, içeriği ısıtarak, sobanın yanında oturmaktadır. Bütün bu tedbirleri vücudunun rahatı için almakta. Vücuduna bir hastalık, bir arıza gelmesin diye, tedbirli davranmaktadır.

Aynı tedbiride kabir için almak lazımdır. İnsan yüzünü Allaha çevirmeli, salih ameller işlemeli, emri ilahiye aykırı hareket etmemeliki, kabirde azap görmesin, kabirde cefa görmesin, kabir içindeki yağmur ve kar sularından müteessir olmasın.

Bu dünyada, yüzünü Allaha döndürmiyen, Allah'tan uzak kalan kimseler hayvanlar gibidirler. Hayvanlardan hiç farkları yoktur. Hayvanlar yemekten başka bir şey düşünmezler. Bırakın bir hayvanı sabah çayıra, akşama kadar otlasın, yesin. Akşam geldiği

zaman sanki hiç bir şey yememiş gibi genede sağa sola, yiyecek şeylere bakar, yiyecek şeyler arar. Yemekten başka birşey düşünmez. Çünkü maksudu midesidir. Midesinden başka birşey yoktur onun için.

Yüzünü Allaha döndürmeyen, gayeleri Allah olmiyan, midesinden başka birşey düşünmeyen kimseler, maksutları mideleri olan kimseler, aynen hayvanlar gibi, gece ve gündüz mideleri için çalışırlar. Maksutları mideleridir. Hayallerini hep midelerini doldurmakla süslerler.

Ama Allah dostları ise bunların tam aksine hareket ederler. Onların maksutları mideleri değil, onların maksutları düşünceleri, gaye ve hayallerindeki tasavvurları hep Allah'tır. Maksutları yemek ve içmek olmadığı için, yemek ve içmekten haberi olmaz. Çünkü hep Allahla meşgul olurlar. Her ne kadar yemek yer, elbiseler giyer ve yatıp uyursalar da, gene maksutları Allah'tır ve Allah yolunda gitmek içindir.

Fakat Allah'tan ve Allah yolundan habersiz olanların ise gayeleri midelerini doldurmaktır. Hayvanlar gibi midelerini düşünürler. Akılları ve fikirleri midelerini doldurmakla meşgul olurlar.

Demek yüzünü Allaha çevirmiyen, Allahtan haberi olmiyan kimseler, hayvanlara benzerler. Hayvanlar gibi midelerinden başka bir şey düşünmezler. Ashında ise insanın karnı hiç doymaz. Halbuki insan karnının doyacağını, güzel güzel elbiseler giyip zevk ve sefa süreceğini zannetmekle aldanır, insan ne kadar yiyip içse genede açdır. 10 dakika sonra tekrar açıktır. Ne kadar güzel elbiseler giyince 5-6 ay sonra eskir, yırtılıp gider. Demekki insanın doyuncaya kadar karnını doyuramaz, eskimeyecek devamlı güzel elbiseler giyemez. Kendi zevkine uygun canının istediği gibi sefa süremez. Çünkü kısa zamanda hiç bir şey yapmadan bu dünyadan nakilolur.

gider. İnsan hiç acıkmamak üzere doymak, hiç paralanmıyacak elbiseler giymek ve bitmiyecek zevk ve sefa sürmek istemektedir ama buda imkansızdır. Olmıyacak şeydir bu. Zaten insanın ömrü çok kısadır, çok kısa bir zaman sonra nakilolup gider insan.

Maalesef bugün insan hiç bir şey yapamadan göçüp gitmektedir. Fakir, perişan, avare olarak gitmektedir. Taat ve ibadetsiz, Allahı tanımadan çıplak, perişan ve avare olarak göçmektedir insan.

Aklını kullanan insan öyle duruma düşmemek için çalışır. Ak-

ıyla çalışır. Şu dünyanın ne olduğunu, insanı ne gibi faydaları olabileceğini düşünür ve anlarki dünya tamamen boştur. batıldır, işe yaramaz bir nesnedir. Sonu olmayan bir aldatmacadır. Bir gurur vesilesidir. Dünyada iyi olan hoş giden bir şey yoktur. Maksut olabilecek bir şey bulunmaz dünyada. İstifade edilebilecek başa götürülebilecek bir şey bulabilmek imkansızdır dünyada. Meselâ insan bir apartman yapayım, kendi malım olarak, tamamen kendi tasarrufunda olarak, oturayım içinde diyecek olsa, biraz düşünecek olsa aldandığını hemen anlar. Çünkü elinde mutlaka çıkacağını, yani ya yıkılmak suretiyle veya elinden zulumla alınmak suretiyle, veya hutta ölüm suretiyle elinden çıkacağını. Devamlı olarak tasarruf edemeyeceğini, ebedi olarak ondan fayda temin edemeyeceğini anlar. İşte bütün dünya işleri bunun gibidir. Ebedi olabilecek bir şey dünyada bulmak mümkün değildir. Dünyadaki işlerden Allah yolu. Allah rızası, taat ve ibadet müstesna. Hepsi boştur, hepsi pişmanlıktır. Maksut olabilecek bir şey değildir. Dünyadaki bütün nimetler, yemek, içmek ve zevkler. Ancak Allah rızasını tahsil için kullanılırsa faydalı olabilirler.

Rabbül Alemin şu dünya içindekilerinin cümlesini rızasını tahsil için birer vasıta olsunlar diye halk etmiştir. Şu alemin döveranı, insanların konup göçmesi, gezip tozması, hepsi, hepsi, Allahın rızasını tahsil için birer vesiledir. Maksut sadece Allahın rızasıdır.

Gerçekleri gören insanlar bunları bilir. Şayet gerçekleri görmezse, o zamanda şu dünya ebedidir der, burada devamlı kalacağım der, Allahı unuttur, dünyanın zevk ve sefasına dalar, Emri ilâhiye aykırı hareket eder. Helal ve haram düşünmeden Allahtan habersiz, ölümü hiç aklına getirmeden sarhoşlar gibi dünyanın arkasında koşup durur.

Şayet insan biraz düşünecek olursa. Çocukluğundan şimdiye kadar tanıdık ve bildiklerinden belki 100 kişinin belki 200 kişinin göçüp gittiğini hatırlayacaktır. Görecekki herkes göçüp gitmektedir öbür aleme. Allah dostu. Allah yolunda gidende gidiyor, Allah yolunda gitmiyende gidiyor. Kadında gidiyor, erkekte gidiyor ve çocukta gidiyor. Hepsi gidiyor öbür aleme birer birer, şayet insan tanıdıklarından öbür aleme intikal edenleri ismini saymaya kalkışacak olursa, bir an gelir acaba ben tekmi kaldım bu dünyada demek mecburiyetini duyar.

İnsan vefat edip gidenleri unutmamalı, unutulacak şey değil çünkü. Bir zamanlar beraber gezmiştir, sevmiştir, tanınmış görüş-

müştür onunla. Belki insandan daha akıllı, daha bilgilydi gidenler. Ama şimdi gitmişler yokturlar aramızda artık. Öyle ise ölüm unutulacak şey değildir. Vallahi insan dünyanın boş olduğunu bilmektedir, vallahi insan dünyanın sonunda olmadığını bilmektedir. Faydası olmadığını bilmektedir. Herkes bilir bunu vallahi Allah dostu da bilir, kâfirden bilir, Allah düşmanında bilir. Bilmiyen yoktur. Fakat şeytan insanı aldatıp oyalıyarak unutturmaktadır insana bunları.

Herkes dünyanın sonu olmadığını bilmektedir., herkes göçüp gideceğini bilmektedir ama şeytanın kalbine girerek vesvese vermesine aldanmaktadır. Şeytan insana vesvese vererek ölümü unutturur, dünya sevgisini, dünya tamahını, insanın kalbine aşılır. İnsanla, kalbinden Allah korkusunu, ölüm kavfını silinceye kadar uğraşır şeytan.

Herkes dünyanın fani olduğunu, dünyanın geçici olduğunu devamlı olarak dünyada kalmıyacağını. Sırası geldiği zaman kendisinde gideceğini bilir. Bilir ama, şeytanın aldatılmasında kapılır. Şeytan ise herkese ayrı ayrı yollardan gelerek ölümü unutturmaktadır.

Bazılarına, bazı kâfirlere; Allahın azabı yoktur, cennet ve cehennem diye bir şey yoktur diye telkinlerde bulunarak aldatmış, onları dünyaya mağrur etmiştir.

Bazı müslümanlarında, iman sahiplerinide ayrı yönlerle gelerek aldatmış. Meselâ onlara Allah Gafur ve Rahimdir. Yaptıkları şeyleri kıyamette affeder. Diye telkin ederek, kalplerinden Allah azabının korkusunu kalplerinden çıkarmak suretiyle dünyanın zevk ve sefasına yöneltmiştir.

Ağlıyan çocuğa annesinin birşeyler vererek onu susturması gibi. Şeytanda dünya işlerini bazı kimselerin önüne sürerek onlara Allahı unutturur, kabri unutturur ve haşrı unutturur.

İnsanın unutmamasının kıymeti yoktur. Vallahi Allah unutmaz. İnsan ölümü unutsa bile Allah unutmaz. Saati, dakikası ne ise o kadar kalır insan dünyada. Rabbül Alemin insanın dünyada ne kadar kalacağını takdir etmiş ise, o kadar kalır. Kaderine dünyada kalacağı ne kadar yazılmış ise ancak o kadar kalabilir.

İnsanın dünya hayatı sona erdiği vakit, yani eceli geldiği zaman bir saniye bile fazla kalamaz dünyada. Bütün mal ve mülkünü verse bile bir dakikacık bile tehirine müsaade olunmaz. Rabbül Aleminin takdir buyurduğu saat ve dakika dolunca hemen Allahın melekleri göğsüne otururlar. Bir salise bile müsaade etmeden ruhunu kalbinden çekip alıverirler, bırakmazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GAVS (K.S.A.) SOHBETİ : 36

Peygamber'in (A.S.V.) ümmetine Şahi Haznenin pek çok faydası dokunmuştur. Gerçi geçmiş Sadatları görmedik ama, Şahi Hazne kadar bu Ümmete faydalı olduklarını zan etmiyorum. Onlar Şahi Hazne kadar hidayete vesile olmamışlardır. Şahi Hazne'nin vasıtasıyla hidayete kavuşup müslüman olan kâfirlerin sayısı binin üzerindedir. Bu ise Şahi Haznenin ne kadar büyük olduğunu göstermektedir.

Şahi Haznenin zamanında ne kadar Alim, bilgili, akıllı kişiler varsa hep tetkik etmişler, araştırmışlar. Ama Şahi Haznenin emsalini bulamamışlardır. Taa Mekke ve Medine'ye kadar araştırmışlar alimleri ve tanınmış zatlara tetkik etmişler. Yine de Şahi Haznenin emsalini bulamamışlar. Zaten Şahi Haznenin büyüklüğü belli idi. Aramaya, tahkik etmeye hiçte lüzum yoktu. Zahirin bile belliydi onun büyüklüğü. Etrafındaki muazzam topluluk, alimler, Şarktan taa garba varan müritleri, Şarkı ve Garbı tutan hükmü hep onun büyüklüğüne işaret etti. Büyük himmet sahibi olmasaydı hiç olurmuşdu bunlar. Her şeyh bu hükmü yapabiliormuydu, her âlim böyle hüküm yapabiliormuydu. Asla mümkün değildir. Demekki etrafındaki muazzam kalabalık. Ve onca hidayet hep Şahi Haznenin büyüklüğünün alâmetiydi.

Nasılki Peygamber (A.S.V.) bütün peygamberlerin efdalı, büyüğü idiyse, nasıl onu Rabbül Alemin bütün insanlığın şereflişi, Peygamberlerin serveri olarak halk etti ve en son olarak ahir zamanda gönderdi ise. Ahir zaman Peygamberi idiyse.

Şimdi de insan öyle kanaat getiriyorki, Şahi Hazne de ahir zaman Şeyhiydi. Onun içindirki Allah'u Taala onu o kadar büyük halk etmiş, eline o kadar hidayet vermişti. Ve ahir zaman Şeyhiydi.

Gerçi dünya büyüksüz olmaz. Daima Gavs vardır dünyada. Taa kıyamete, Nefhai sura kadarda bulunacak böylece Tasarrufta bulunacaktır. Bazıları tasarruflarını zahiri yaparlar, bazıları da batını yaparlar tasarruflarını, kimse tarafından bilmezler, tanımazlar. Ama Şahi Haznenin tasarrufu ise Hem zahiri, hemde batınıydı. Zahirinde ümmeti Peygamber A.S.V.a hidayet saçıyordu, batininde. İnsan yakinen anlıyorduki Şahi Hazne yeryüzünün sultanıydı.

Rabbül Alemin insana çok büyük, emsalsiz bir nimet verir iyilikte bulunursa. İnsanın mukabil olarak Allaha çokca Hamd çokca şükür etmesi lazım gelir. Allaha daha fazla yönelmesi icab eder, doğru yoldan ayrılmaması lazım gelir. Ve Şahi Hazneninde çok methini yapması lazım gelirki. Ümmeti Peygambere A.S.V. faydalı olabilsin.

Şahi Haznenin sohbeti kafirlere bile yapılsa onların kalplerinde yumuşama olur. Hal böyle iken müslümanların menfaati kat kat fazladır.

Onun için bir araya gelindiğinde, her gidildiği yerde Şahi Haznenin büyüklüğünden bahsedilsin ki, Ümmeti Peygamber A.S.V. faydalansın. Tarikata girmeseler bile, Onun sohbetiyle, kalplerinin biraz yumuşaması, birazcık muhabbet meydana gelmesi, birazcık Allah yoluna meyl edilmesi, yahut bir lahza olsun kalplerinde Allah sevgisi meydana gelmesi kafidir.

Rabbül Alemin bizlere çok büyük bir nimet vermiş. Peygamberin A.S.V. sahabelerine vermiş olduğu nimetten vermiş bize. Allahu Taala şu ahir zamanda Şahi Haznenin etba'larına Sahabelerin sevabını ihsan etmiş.

Seydai Tagiye K.S.A. Gavsın methini yaparlar. Gavs şöyleydi, böyleydi diye överler gavsı. Şu cevabı verir Seydai Tagi onlara: Derki Zamanımızdaki sadatlar, Geçmiş zaman sadatlarından dahada büyüktürler. Tabiindende üstündürler. Eğer edep dışı olmasaydı Sahabilerin derecesindedirler derdim buyuruyor.

Evet şu Ahir zamandaki sadatlar, özellikle Şahi Hazne de öyleydi. Seydayı Tagi gerçeği söylemiş. Mektubatının başında aynen şöyle ifade ediyor: «Eğer edep dışı olmasaydı saygısızlık olmasaydı sahabilerin makamındadır şimdiki sadatlar derdim». Gerçi kimse sahabelerin hakikatına ulaşamaz haşa. Fakat Allahın yanındada kulları arasında fark olmaz, fark gözetilmez haşa. Sahabeler nasıl emek vererek salih amel işliyerek çalışıyor idilerse. Herkimde salih amel işler, Allah dostluğunu kazanmak için çalışırsa. Yüzünü Allaha çevirirse. Allahta ona yüzünü çevirir. Ve onu yükseltir. Sahabelerin çalıştığı gibi. Tabiinlerde çalışmışlardı. Geçmiş sadatların etba'ında emek verip çalışmış. Seyda'nın etba'ında emek verip çalışmıştı. Allah'ında keremi sonsuzdur. Haşa o kulları arasında fark gözetmez.

Kim çalışırsa Rabbül Alemin ona verir. Şeyh bir sohbetlerinde Hazretin «Herkim Şeyh Abdülkadir Geylaninin amelini yaparsa oda Şeyh Abdülkadir olur» dediğini nakl etmişti. Oyle ya Şeyh Abdülkadir emek verdiği için çalıştığı için Şeyh Abdulkadir olmuştu. Yoksa o makama neyle ulaşmıştı. Kim onun kadar emek verirse, çalışırsa o da o makama ulaşır.

Demekki Seydanın etba'ida amel ehli, emek ehli ve sohbet ehli kimselermiş ki Sahabelerin emegi gibi, tabiinlerin emegi gibi emek vermişlerki Allahu Taalada onlara kerem etmiş. Haşa Allah hiçbir zaman bu falan şuda falandır diye iltimasta bulunmaz.

Mesela Selmani Kasımın babası Yahudi idi, kendisi bir yahudinin çocuğu idi. Ama sahabelerin tabiinlerin en üstünlerinden idi. Sadati Nakşibendinin reisi idi. Ama yahudi oğluydu. İşte Allah'ın keremi. Allah hiç bir zaman bu yahudi oğludur, bu Gavs oğludur bu da kutup şuda alim oğludur, şunun veya bunun oğludur demez. O hep amele bakar. Kimsenin ismine, mesebine şuyuna buyuna bakmaz. Yalnız ve yalnız amele bakar, çalışmaya, emege bakar.

Ahir zamandayız. Kıyamet asrında, dinin tehlikede olduğu asırda, dinin helakâ gitmekte olduğu asırdayız şimdi. Oyle bir fitne içindeyizki. Eğer biraz daha artarsa. Yeryüzünde iman kalmıyacağı endişesi insanda uyandıran bir fitne içindeyiz. Zamanımız bu kadar büyük tehlikelerle doludur şimdi. Ama Rabbül Alemin gene kerem etmiş, ihsan etmiş, bizleri Şahi Hazne'nin etba'i etmiş. Eğer gerçekten müridi olmasakta, Üzerimizde ismi varya. Alem bizim için Şahi Haznenin mürididir diyor ya. Bizden sorulduğu vakit. Şahi Haznenin müridiyiz diyoruz ya. Hakikatte müridi olamamış isekte Müridi olduğumuzu söylüyoruz. O müritlik ismini taşıyoruz ya. O isim bize kafidir. Şahi Haznenin müritlik ismi üzerinde olsun kafidir bize. O isim bile yeter.

Aslında biz onun müritliğine layık değilizde. Biz kimizki onun müridi olabilelim. Ne kıymetimiz varki onun ismini taşıyalım. Mürit değiliz ama yine de müritlik ismi üzerimizdedir.

Şeyh Sadi Şirazi bir misal vererek diyorki «Gül Bahçesine gitmiştim. Gülistanı geziyordum. Gül fidanının dibinde bitmiş bir ot gözüme ilişti. Sordum ota. Dedim ey ot senin ne şeklin var, ne kokun, ne güzelliğin ve nede kıymetin var. Acaba şu gül fidanının dibinde bitmekle bir şeref kazandınmı, bir değer buldunmu? Gül fidanının dibinde biten o ot ağlıyarak lisani haliyle bana Eğer benim kokum yoksa, eğer benim şeklim yoksa, kıymet ve şerefim yoksa da,

Gül bahçesinde bitmiş bir otum ya, gül bahçesinin otuyum ya. Gül bahçesinde bitmiş bir ot olmam sebebiyle gül bahçesinin otu ismini taşıyorum ya. Bana kâfidir. O ismi taşımam bana yeter.»

Bizim durumumuzda Şeyh Sadi Şirazinin verdiği bir misalin içindedir. Bizde her nekadar kemalsız, rengsiz, kıymetsiz. Kötü bir kimse isekte Şahi Haznenin ismi üzerimizde varya. Şahi Haznenin gül bahçesinde bitmiş bir otuz biz. Bizde Şahi Haznenin gül bahçesinin otuyuz.

Şimdi herkes bende şeyhim diyor, bende birşeyim diyor. Ben insanım, ben erkeğim diyor. Şahi Hazneden başkasına şeyh denemez.

Onun büyüklüğünü değil müslümanlar, hıristiyanlar bile kabul etmek mecburiyetinde kalmışlardı. Bir ara o civardaki hıristiyanlar, Şahi Haznenin büyüklüğü karşısında. Bu zat şeyh değil, ona şeyh demeyin. O ancak peygamber olabilir. Çünkü bu yaptığı işler peygamber işidir. Ona peygamber deyin şeyh demeyin. demişlerdi. Durumu Şahi Hazneye arz ettiklerinde, gülmüştü bir müddet. Ve sonra Ey kafirler demişti. Haşa sümme haşa ben peygamber değilim, olamamda çünkü Peygamberlik bitmiştir.

İşte şahi Hazne için biz yalnız büyüktür demiyoruz. Kafirler bile onu bukadar büyük görüyorlardı Şahi Haznenin büyüklüğü yalnız bizim gözümüzde değildi. Kafirlerinde gözünde çok büyüktü o. Onun içindirki kendi küfürleri içinde. O şeyh değil. Şeyh demeyin ona Peygamber deyin diyorlardı.

Kamışlıda Mecidül Asgar isimli çok zengin bir ermeni vardı. O kadar zengin idi ki. Suriye hükümetinin bütün memurlarıyla beraber maaşını verebilecek durumda olduğunu iddia ediyordu. Dairesi aynen hükümet kapısı gibi çalışırdı.

Bu ermeni, Şahi Hazne intikal ettiğinde taziyeye gelmişti. O kadar ağlıyordu ki ağlamasından bir türlü şeyhin taziyesinde bulunamadı. Yanındakilerine işaretle benim yerime taziye edin diye bildirdi. Kafir olduğu halde din düşmanı olduğu halde şeyhin arkasından okadar ağlıyor, feryat ve figan ediyordu. Yüksek sesle ağlıyordu. Şeyhin arkası sonra o kadarki şeyhi seviyordu. Arkasından göz yaşı döküyordu.

Bu hadise bile şeyhin büyüklüğüne kafi bir delildir. İnsan şeyhin büyüklüğünü anlatmaya muktedir değildir. Kafirler bile onun büyüklüğünü tasdik etmek mecburiyetinde kalmışlardı.

SEYDA'NIN SOHBETİ : 37

Bir büyük sermayeyle ticarete başhyan, dükkan açan bir tüccar. Şayet gafilane, kendinden haberi olmadan çalışır, ziyanına iş yaparsa. Sermayesi 100 bin lira bile olsa. Çok kısa bir zaman sonra. Ziyana çalışması neticesi bütün sermayesini kaybedip çoluk ve çocuğunu açlık ve perişanlığa mahkum etmiş olur. Her gün ziyanına çalışan, kâr etmeyen tüccar, ziyan ede ede mutlaka birgün sermayesini kayıp edecek, perişan bir duruma düşüp, aç ve sefil olacak, muhtaç bir kimse olacaktır.

Ama ziyan etmiyen tüccar, ticaretini kârla devam ettiren tüccar, kârını ve hesabını bilen tüccar. Sermayesi az olsa bile, 5 bin 10 bin gibi az bir sermayeye malik olsa bile kısa zamanda zenginleşir. Sermayesini arttırarak büyük bir tüccar olur, lord olur.

Dünya işindeki bu ticaret hesabı. Ahiret işinde de aynéndir. İnsanın Allah'a dostluğu ne kadar fazla olsada. Günah işlemeye başlar, emirlere muhalefet ederse ziyana uğrar. Günahları hayrını aşımı, büyük ziyana uğramış olur. Dünyada ziyan eden, dünya ticaretinde ziyana uğrayan kimse muflisdir.

Yapılan taat ve ibadetler, namaz ve oruçlar ise hep ahiret ticaretidirler.

Hergün günah işleyen, günahını her geçen gün artıran kimselerin. Allah yolu ticareti az olur ve zararı fazla olur. Kıyamet günü ise günahı çok ve fakat sevabı az olan kimseler Allah'ın azabına müstahak olurlar. Her geçen gün biraz daha günahını artırmak ve sevabını azaltmak suretiyle ticaretinde ziyan eden kimseler, Allah'ın azabına uğriyacak sefil ve perişan olacaklardır.

Dünya ticaretinde ziyan eden kimsenin kârı ve sermayesi eriyip gidiyor. Aynen ahiret ticareti de onun gibidir.

Günahı olmıyan, sevabı ise çok olan kimsenin. Hayrı fazla günahı az olduğundan, ticaretide çoktur. Dolayısı ile Cehennem azabından kurtulmuş, cennet nimetlerine kavuşmuş demektir.

Şu halde insanın kendini günahlardan, Allah'ın emirlerine aykırı hareket etmekten koruması lazımdır.

İnsan Allah yolundaki ticaretinin az olmaması ve yükünün de ağır olmaması için her an kendinden haberdar olmalı, zulüm ve hakaret etmemeli, haram nazar ve gıybet gibi çeşitli günahlardan çekinmeli. Kendini korumalı ki ziyana uğramasın. Allah yolundaki ticaretini kayıp etmesin.

Onun içinde, insanın; Hep amelini artırması, Allah yoluna yönelmesi, gözünün hep ilerde olması lazım. İnsanın amelinin çok olması lazımdır ki Allah yolu ticareti fazla olsun da kıyamette perişan ve sefil olmasın.

Ehlullah olan ve Allah dostlarını bu kadar büyük olmalarının, bu kadar Allah yanında makbul olmalarının sebebi; Allah'ın emrine aykırı hareket etmemiş olmalarıdır. Günahlardan kaçınıp Allah yolundaki ticaretlerini artırma gayreti içinde olmalıdır. Böyle davranışları içindir ki Allah yanında o kadar makbuldurlar.

Sadı Nakşibendinin de bu kadar büyük olmasının sebebi, Şu kadar müslümanların hidayetine vesile olmalarının sebebi kendilerinin günahlardan, Allah'ın emirlerine itaatsizlikten korunmuş olmalarıdır. Ticaretlerini artırma gayreti içinde bulunmuş olmalarıdır. Böyle davrandıkları içindir ki bu kadar yükselmişler.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde şöyle buyurmuştu: «Şahi Hazne'nin halifelerinden, ilk halifesi Molla İbrahim'in henüz yeni halifelik aldığı sıralardı. Bir gün Şahi Hazne bana; İbriği al benimle gel diye emir etti. Hemen ibriği alıp arkası sıra seğırttim. Köyden çıktık, biraz uzaklaştık köyden. Bana ibriği yere bırak diye emir etti. Hemen ibriği bıraktım. Taharet alacağımı zan ettiğim için, arkamı döndüm kendisini ve beklemeye başladım. Birden Şahi Hazne sessizce gelip arkadan beni kucakladı, her iki kohumuda sıkıca tuttu. Ve bana and verdi, söyle dedi benim soracaklarıma doğru cevap vereceğine Vallahi ve billahi ve tallahi diye yemin et dedi. Cevap verdim. Soracağın şeyler eğer bildiğim şeylerden ise, Vallahi ve billahi ve tallahi doğru cevap vereceğim dedim. Bana dönerek Sen Şeriat alimisin, söyle bana bakayım. Bende Şeriate muhalif, münafıklık (haşa) âlâmeti; Allah'ın emirlerine aykırı ne gibi hareketler görüyorsun. Yemin ettin söylemek mecburiyetindesin. Söyle bana bileyim dedi. Onun bu sözleri karşısında gözlerim doldu, hıçkırık doldu boğazıma. Tekrar yemin ettim, Vallahide, billahide ve tallahide, sende zerre miskal kadar şeriate uymayan bir hareket görmedim. Şeriate aykırı birşeyin senden sadır olduğuna şahit olmadım. Hatta sende mekruhattan, hilaful evla (En iyinin dışında) şeylerden bile görmedim.

Benden aldığı bu cevap üzerine bıraktı beni ve Allah'a hamde ve senalar etti.

İşte onlar bu kadar titiz davranarak, kendilerini gûnahtan Allah'ın emirlerine uymamazlıktan korurlardı. Kendilerini çokça kontrol eder. Allah'ın emirlerine aykırı birşey olmamasına dikkat ederlerdi. Onun içinde ticaretleri o derece terakki üzerindeydi.

Böyle hareket ettikleri içindi ki Rabbül Alemin onları o kadar büyük halk etmiş, o kadar yüceltmmişti onları. Onun içindir ki o kadar hulefa çıkarmış, o kadar ilim yapmış ve o kadar kitlelerin hidayetine vesile olmuşlardı.

Rabbül Alemin insanın ameline, vermiş olduğu ameline bakar, insanın ticaretine bakar. Şekline, ilmine, şeyhliğine sofiliğine ve hacılığına bakmaz. O, herkim müstakim ise, herkim dosdoğru ona yönelmiş ise, kim dostluğunu gözetiyor ise onlara iltifat eder. Yoksa zahirine bakmaz.

Sabahtan akşama kadar, emek vererek, zahmet çekerek çalışan ve akşam aldıklarını el aleme dağıtan yırtıp atan Emegini heba etmiş olacağı gibi. Ben müslümanım, ben Allah rızasını gözetiyorum. Ben Allah yolu ticaretini istiyorum diyen kimsenin de, emegini heba etmemesi lazım gelir. 5 kuruş kazanıp 10 kuruş harcamakla ticaret yapılmaz. Böyle hareket edip zarar etmekte olan kimse, tüccar olmaz.

Allah yoluda böyledir. Bir taraftan Allah'a yönelmişken, diğer taraftan günah işlemek, Allah'ın emirlerine aykırı hareket etmek olmaz. Böyle hareket etmekle iş yürümez. Böyle ticaret yapılamaz.

İnsanın Allah yolunda çalışıp gayret göstermesi, amelini artırması gibi, gûnahtanda haberi olması lazım. Zıyan etmemeye çalışmalı ki tüccar olabilsin.

Meselâ gecede 5 bin, 10 bin veyahüt 15 bin, 20 bin vird çeken kimse gûnahtan kaçınır, Allah'ın emirlerine aykırı hareketlerden kendini korursa, çok kısa bir zaman içinde sevabı, hayrı artacağından. Büyük bir tüccar olmuş olur.

Onun için insanın kendinden çok haberi olması, kendine çok dikkat etmesi lazım. Kendini günahlardan, Allah'ın emirlerine muhalefetten korumalı. Günahın büyüğünden de küçüğünden de, elinden geldiği kadar, imkanının el verdiği kadar kaçınmalı. Günahlardan müdafaa ve muhafaza etmeye çalışmalı kendini.

Şu dünya yaşantısında parasız, pulsuz, sermayesiz daima boynunu bükük ve kıymetsizdir halkın içinde. Fakir olduğu için: malı, mülkü, parası, pulu, altın ve gümüşü yoktur. Onun için boynu bükük ve perişandır alemin içinde, ahbablarının içinde. Kimsenin kendisine beş kuruşluk olsun faydası dokunmaz.

Ahiret hayatında da durum buna benzer. Allah yolunda ticaret yapmış elinde avucunda birşey bulunmayan kimse. Kıyamet günü perişan olur, muhtaç olur. Ahbablarının içinde rezil olur.

Dünya hayatında zengin nüfuslu bir tüccarın kıymeti olur itibarı olur. Malıyla, mülküyle iftihar eder, gururlanır. Refah ve zevk içinde rahat bir hayat sürer. Gam ve kederden uzak bir yaşantısı olur.

Aksine fakir kimse, hiçbir şeyi bulunmayan, perişan bir kimse ise. Her zaman gam ve kederli, hüzün içinde bulunur. Keyif ve sefadan uzak mahzun bir hayat sürer.

Vallahi ahirette de durum bunun gibidir. Allah'a dost olan hayrı, hasenatı çok olan, Allah yolunda büyük ticaret yapmış olan kimsenin keyfi, keyfidir. Hep hoşluk içinde, refah içinde, Peygamberin (A.S.V.) bayrağı altında bulunur.

Aksine günahkar olan, sermayesi bulunmayan kimsenin ise, içinde öyle bir Allah korkusu bulunacakki. Onun bulunduğu o hal-den daha acıklı birşey olamaz.

Halbuki Ehlullah, Allah dostluğunu kazanmış kimselere korku yoktur. Nitekim Ayeti Kerime «ELA İNNE EVLIYAULLAHI LA HAVFUN ALEYHİM VELAHUM YAHZENUN» (Kıyamet günü Evliyallah için ne mahzun olmak, kederlenmek ve nede korku vardır) Onlar Allah korkusundan emin olarak, mahzun olmadan bulunurlar. Çünkü onlar beraberinde çok mal getirmiş, sermayesi bol tüccarlardır. Rabbül Aleminde onların üzerinden korkuyu kaldırmıştır. Mahzunda olmazlar onlar.

Ama ahiret parası, ahiret malı olmayan. Yani hayır ve hasenatı olmayan ise. O gün Allah korkusundan, Allah havfinden o kadar terliyecekler ki. Terlemenin meydana getirmiş olacağı çamura, balçığa kimisi dizlerine kadar, kimisi boğazına kadar batacak. Evet terlerinin meydana getirmiş olduğu çamurun içine batacaklar günahkarlar.

Öyle ise akıllı olan, bilgisi olan kimselerin o günden haberi olmalı. Çünkü o gün insana ancak amelinin faydası dokunur. Amelden başka hiçbir şeyin faydası olmayacağı o günün tasasını çekmelidir. Amelden başka hiçbir şeyin faydası olmayacağı o günün tasasını çekmelidir insan. O gün için dünyada olduğu gibi ne torpil vardır ne de paranın hükmü vardır. Orada ancak ve ancak amelin hükmü söker. Şayet ameli kötü ise, o zaman başlar işte fecaat.

Öyle ise müslüman kimsenin tasası, gamı ve merakı o gün için olmalı. Çünkü o günden daha dehşetli, bir başka gün tasavvur edilemez. Öyle bir gündürki o gün. Uzunluğu 50 bin senedir. İyi olmayanlar için, Rabbül Alemin o birtak günü 50 bin sene kadar uzun kılmıştır. 50 yerde de sual vardır. Cevabı verilmeyen her sual için 1000 sene olduğu yerde mevkuf tutulacak insan. Fakat Ehlullah olan kimseler için yoktur böyle bir tehlike. Onlar çok kısa bir zamanda cevaplarını verip geçip gidecekler. O ezalı ve cefalı yerden kurtulup cennete kavuşacaklar. Günahkar olanlar yalnız orada kalacaklar, 50 bin sene muadili olan o günün ızdıraplarını çekecekler. Ve sonunda kendilerini bekleyen cehenneme yollanacaklardır. 50 bin sene olacak olan bir tek günden daha dehşetli daha elemli bir gün tasavvur edilebilir mi insan için. İman sahibi müslümanların bütün merakı, bütün düşüncesi o gün olmalıdır. O günü unutmamak lazım. O gün için hazırlık görmek lazım.

O güne ehemmiyet vermiyen. O günü unutan müslümanlar ise Vallahi perişan olacaklar, avare olacaklar. Rabbül Alemin onlara büyük bir bela vermiş olacak.

İlerisini düşünmeyen, işinin nihayetini düşünmeyen kimse nasıl zarar ederse. Nasıl her zaman zarar içinde bulunursa. Öyle değil mi dünya işide? İşinin sonunu düşünmeyen kimse zarar eder. Ama işinin sonunu düşünen, yazın yaz hazırlığını, kışın kış hazırlığını gören, evinin ihtiyaçlarını zamanında temin eden, işinin sonunu düşünen kimse avare olmaz haliyle.

Ahirette bunun gibidir. Nihayetini düşünmeyen, işinin sonunu düşünmeyen, kıyamet günün ve o günün hesabını düşünmeyen, Cehennem azabını düşünmeyen kimse. Ömrünün sonunda, perişan olup büyük bir belaya uğrar. Büyük bir azaba düşer olur.

İnsan daima ilerisini düşünmeli, kontrol etmeli. Lokman Hekimden sorarlar, derlerki: Sen bu aklı, bu bilgiyi kimden öğrendin, senin üstadın kimdirki sana bu aklı ve bilgiyi öğretmiş. Seni bu derece akıllı ve bilgili yetiştirmiş. Cevap verir derki: Ben bu aklı bu

bilgiyi bir hafızdan amadan aldım. Üstadım odur benim. 2 gözden ama olan o hafızın yol yürümesine baktım. Elindeki değnekle önünü kontrol ediyordu. Önünde taş ve benzeri bir manianın olup olmadığını araştırıyordu. Önünün emniyette olduğunu anladıktan sonra adımını atıyordu. Onun bu haline baktım, ondan ibret aldım dersimi aldım ve böyle bu akla ulaştım der.

İnsanın temkinli olması lazımdır. İlerisini düşünen kontrol eden kimse hiçbir zaman zarara uğramaz. Bugünden yarınının hesabını yapmıyan. Bastığı yere bakmıyan kimse. Haliyle kıyamet günü cehenneme atıldığı zaman belki bin takla üst üste atar.

İnsan her zaman için önünü kontrol etmek suretiyle, önünde ve ardında ne olduğunu bilmek suretiyle, kendini muhafaza etmeli.

Bütün hareketlerinde ilerisini düşünmeli. Öleceğini göz önünde bulundurmalı, kabre gireceğini, kabir azabı göreceğini bilmeli. Kabirden çıkınca hesaba çekileceğini, ondan sonra da cennet ve cehennem var olduğunu aklından çıkarmamalı. Rabbül Aleminin سوال soracağını düşünüp kendisinden haberi olmalı. Önünü kontrol etmeli ki ayağı sürtüp çukura düşmesin. Büyük belaya uğramasın.

İnsanın kabir azabından nasıl kurtulabileceğini, kıyamet günü nasıl kurtulabileceğini ve cehennemden nasıl kurtulabileceğini bilip ona göre hareket etmelidir. Başka belalara uğramamak için insanın bunları bilip ona göre davranması lazımdır.

İnsanın selameti Peygamber (A.S.V.) yolunda, şeriatının yolunda gitmesiyle mümkündür. Peygamberin (A.S.V.) şeriatı dışına çıkmıyan. Onun yolunda, sapmadan yürüten kimse Asvalt bir cadde üzerinde. Emniyetle yürümüş olur.

SOHBET : 38

Bir Alimi ziyarete giden adamın birisi. Ziyaretten sonra alime, Efendim nasihatlerinize ihtiyacım var. Doğru yolu bulmak, o yolda yürüyüp Rızayı İlahiyi tahsil etmek için bana öğüt verir nasihat edermisiniz diye ricada bulunur.

Alim cevap olarak. Olur evladım, sana nasihat ederim ama, daha evvel soracağım iki suale cevap vermelisin der. Gelen ziyaretçi, olur efendim buyurun sorun. Sorularınızı cevaplandırmaya hazırım der. Ve alim sorusuna başlar. 1 inci sorum şu der Alim, söyle bana bakayım. Rabbül Alemin Dünyayı mı ahirete tercih etmiş, dünyayı mı ahiretten üstün tutmuş, yoksa ahiretimi dünyadan üstün tutmuştur?

Ziyaretçi olan şahıs efendim Rabbil Alemin ahireti dünyaya tercih etmiş. Ahireti dünyadan üstün kılmıştır diye cevap verir. Alim, peki senin yanında durum nasıl diye sorusuna devam eder. Sen dünyayı mı tercih etmekte sin yoksa ahireti mi? Senin yanında üstün tutulan hangisidir.

Ziyaretçi bu soruya da şöyle cevap verir. Efendim doğrusunu söylemek lazım gelirse, benim tercihim hep dünyaya olmuştur. Dünyaya olan sevgim ahirete galip gelmektedir.

Alim 2 inci soru olarak ta şunu sorar: Peygamber (A.S.V.) Fakirleri mi daha çok severdi, yoksa zenginleri mi? Hangisine daha fazla iltifat ederdi? Ziyaretçi efendim Peygamber (A.S.V.) fakirleri severdi, fakirleri zenginlere tercih ederdi diye cevap verince. Alim peki senin durumun nasıl, sen hangisini tercih etmekte, hangisini daha fazla muhabbet etmekte sin diye sorusuna devam eder. Ve şu cevabı alır muhatabından. Efendim doğrusu şuki: Ben zenginleri fakirlere tercih etmekte zengini fakirden daha fazla sevmekteyim. Ziyaretçiden bu cevapları alan alim nasihat etmez ona fakat şu sözleri söyler evladım der. Görüyorumki sende hem Allah'a ve hemde Peygamber'e muhalefet var. Onların arzusunun hilafına hareket etmekte sin. Sende Allah ve Peygamberine muhalefet oldukça ne söylesem boşuna olur, ne nasihat etsem heba olur. Çünkü Allah ahireti dünyaya tercih etmiştir. Sen bunu bildiğin halde, dünyayı tercih etmekte sin. Peygamberin (A.S.V.) fakirleri zenginlere tercih ettiğini bildiğin halde, sen zenginleri fakirlere tercih etmekte sin, hal böyle olunca daha ne nasihat edeyim sana, ne nasihat edeyim sana? Ne söyleyecek olursam boşuna gider. Çünkü tesiri olmaz.

Evet o alimden nasihat istiyen sorulara doğru cevap vermişti. Hakikatleri itiraf etmişti. Maalesef itiraf ettiği muhalefetler bugün herkeste mevcuttur.

Yağmur yağmadan evvel kara bulutların belirmesi yıldırım ve şimşeklerin çıkması yağmur belirtisi olduğu gibi. Her şeyinde bir alâmeti bir belirtisi vardır.

Dünyayı sevmenin alâmetleri, dünyayı ahirete tercih ettiğimizin belirtileri ortadadır.

Maalesef bugün insan ömrünün tamamını, dünya uğruna, dünya sevgisi için harcamaktadır. Gece ve gündüzünü dünya için tüketmekte. Hep dünya işlerinden, dünya muamelesinden bahsetmektedir. Dünya için kavgalar yapılmakta, kafalar yarılmaktadır. Gene dünya için birbirine hakaret etmekte insanlar, birbirinin malına tecavüz etmekte ve dünya için hapslere girilmekte, çeşitli zararlara uğranmaktadır.

Her şeyin bir alameti bir belirtisi olduğuna göre bütün bunlar da dünya sevgisinin belirtisi, alâmetleridir.

Halbuki ahiret için bunların hiçbirisi yapılmamaktadır. Kaç kişi ahiret için hapse girmiş? Kaç sefer ahiret için insanın kafası yarılmıştır ki ahiret sevgisine delil olsun?

İnsanda görülmekte olan bütün alâmetler dünya sevgisini ispatlamakta. Dünya sevgisinin ahiret sevgisine galip olduğunu ortaya koymaktadır.

İnsan kimi seviyorsa, muhabbeti kime ise, onu anar, ondan bahs eder. İnsanın kalbinde ne varsa dilinde de o olur. İnsanın kalbinde gönlünde olanı ağız zikir eder.

Bugün maalesef insanların ekseriyeti namazlarının geçmesinden, sünneti terk etmelerinden veya bir hayrı yapmamadan dolayı üzüntü duymamaktadır, huzursuz olmamaktadır.

Fakat dünyadan dolayı bir zarara uğruyan kimse üzüntü duymakta tasa etmektedir. Cebinden bir lirası düşen bir kimse onu bulmak için belki bir saat arar bulmaya çalışır.

Dünya sevgisi o kadar hakim olmuş ki. Ahirete müteallik 100 bin TL. zarara uğrayıpta üzülmeyen kimse müteessir olmayan kimse. Dünya için 1 lirasını kaybetse veya bir lirası zorla, zulümle elinden alınsa. Üzüntü duymakta, merak etmekte çok tasa çekip meşakkat duymaktadır.

İşte insan bunu düşünsün mülahaza etsin ki, ahiretle dünya arasında ne kadar fark gözetmektedir. Dünya ne kadar sevilmekte, ahiret yolu ise ne kadar ihmal edilmektedir.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde: Peygamberin (A.S.V.) eshabından, cemaata yetişemeyipte namazı cemaatla kılmıyan kimse o kadar üzüldü ki. Üzüntüsünün çokluğundan evine kapanır. Sanki ailesinden ölen varmış gibi matem tutardı. Onun bu üzüntüsünü gidermek için onu teselli ederlerdi.

Evet elde olmayan bir sebepten dolayı cemaat sevabını kaçırın veya bir hasenatı kaçırın sahabeler, evinden cenaze çıkmışcasına üzüntü duyar esef eder, kederlenirdi. Onu bu haline vakıf olan diğer sahabeler ziyaretine gelirler, teselli etmeye üzüntüsünü gidermeye çalışırlar, adeta taziyede bulunurlardı.

Bunlardan anlaşılıyorki, o zamanın insanların ahiret sevgisi dünya sevgisinden çok daha fazlaymış. İnsan onlardaki ahiret sevgisinin dünya sevgisinden belki 1000 derece daha fazla olduğunu kolaylıkla söyleyebilir.

Halbuki şimdi üzüntüyle görülmektedir ki, dünya ahirete belki 100 defa tercih edilmektedir.

Maaalesef şimdi insanların dininde ne kadar perişan olduğunu, dinin insanların yanında ne kadar melul olduğunu, ne kadar kıymetten düştüğünü, nihayete erdiğini üzüntüyle görülmektedir.

Bugün için dünyaya yapılan rağbetin, dünyaya yapılan hizmetin 1/3 ü veya 1/4 ü ahirete yapan kimse, hiç şüphesiz büyük evliyaların arasına karışır.

Hazret K.S.A. bir sohbetlerinde: Her kim koyununa olan sevgisi kadar Allaha'da sevgi besleseydi ona kafi gelirdi. Kimin kalbinde koyununa olan sevgi kadar Rabbine de sevgisi olsa şüphesiz Allaha kavuşur. Bu sevgi ona kâfi gelir buyuruyor.

Vallahi öyledir. Koyununu kayıp eden bir kimsenin halini düşünün. Sabah namazını kılar kılmaz hemen koyununu aramaya çıkan kimse. Öğlene kadar koyununu bulmak ümidiyle dağ ve bayır dolaşır. Öğlen vaktinin girdiğini bile fark etmeden taa ikindiye kadar belki arar dolayısıyla koyunu uğruna öğlen namazını kaçırmış olur. Koyununu akşam karanlığı olmadan bulayım diye koşuşmasına devam eden adam hiç şüphesiz ikindi namazını da kılamıyacaktır. Akşam yorgun argın aç ve susuz eve dönen bu kimse karnını doyurma çabası içinde iken mutlaka akşam namazı da geçecektir. Karnını doyurup ayaklarını uzatarak yorgunluğunu gidermeye çalışan bu kimse yorgunluğun verdiği rahavetle uyuya kalıpta yatı namazını geçireceği içten bile değil. Böyle bir yorgunluğun verdiği derin uykudan sabah kolayca uyanmak mümkün olamayacağı için belki uyandığında güneşin doğmuş olduğunu göreceğinden ertesi günkü sabah namazını da kaçırmış olacaktır. İşte bir koyun uğruna 5 vakit namazı terk eden adamın hali. Bu kimsenin koyununa olan sevgisi Allah'a olan sevgisinden daha çoktur. Çünkü bir koyun uğruna beş vakit namazı terk etmiş oldu.

İnsan ne kadar da çok dünyanın peşindedir. Ne kadar da dünyaya taliptir. Dünyanın arkası sıra koşmaktadır. Fakat Allah yolu na gelince hiçte öyle davranmıyor, bu zamanın insanları.

Zengin kimseler ekseriyetle zenginliklerine dünya mallarının çokluğuna, servetlerine mağrurdurlar. Fakir kimseler ise onların maiyetine girmiş, Allahı unutarak onlara ram olmuş rızıklarını Allah'tan değilde zenginlerden talep etmektedirler. Bütün vakitlerini zenginlerin hizmetlerinde, işlerinde harcamaktadırlar. Hep onları anmakta, mallarının çokluğunu, çalışmalarını, erkekliklerini anlatmaktadırlar.

Adeta Rezzaki Alami unutup zenginelere rızık istemektedirler. Allahın Rezzak olduğunu, Dünya ve Ahireti kudret elinde tuttuğunu, Alemlerin Rabbi olduğunu, ancak onun methu sena edilmeye layık olduğunu büyüklüğün zatına layık olduğunu, bütün umurunun Allah'a ait olduğunu unutmış gibidirler.

Maalesef bugün Allah unutulmuş, Allah bahsi terk edilmiş, Allah anılmaz olmuş. Fakat zenginler ise hep anılmakta, malların çokluğu, erkeklilikleri, mertlikleri, köyleri, traktörleri, apartmanları öğülmekte. Gece ve gündüz onları ancak suretiyle kalpler zenginlerle, onların zenginlikleriyle meşgul olmaktadır.

Bu tip davranışlarda ne Allah sevgisi, ne ahiret sevgisi ve ne de muhabbet bulur.

İnsanın muhabbeti zengine olunca fakirin halinden de anlamaz. Dolayısı ile fakir gözünde değersiz olur. Kıymet vermez fakire. Halbuki Peygamber (A.S.V.) fakirleri sevmiştir, onlara kıymet vermiştir, onlara meyletmiş ve onlarla arkadaşlık etmiştir.

Bugün için, zahire bakılırsa insanın kurtuluşu yoktur. Ancak Allah'ın fazlından, kereminden ümit vardır. Çünkü insanın hiçte ameli yoktur. İnsan kendinde Allah için yapılmış makbul birşey, makbul bir amel görememektedir. Bundan dolayıdır ki kurtuluşu ancak ve ancak Allah'ın fazlına, Allah'ın rahmine, Allah'ın bereketine kalmıştır. Tek ümidi ondadır.

Eski zamanda Allah yoluna aşık, Allah yoluna meyletmış bütün muhabbetini Allah yoluna bağlamış. Dünyadan muhabbetini kesmiş. Ömrünü Allah'a kullukla, ibadetle geçiren. Kalpleri Allah sevgisiyle dop dolu insanlar ekseriyette idiler.

Ama şu zamanımızda ise insan üzüntüyle eski insanların yaşantısından eser kalmamış olduğunu görmektedir. Çünkü şimdi insanlar bütün sevgilerini, dünyaya yöneltmiş. Bütün iş ve muameleleri dünya içindir. Dünyaya çalışmakta, dünyaya muhabbet edilmekte, dünyaya hizmet edilmekte bütün sohbet ve sözler dünya üzerine yapılmaktadır.

Hal böyle olunca kıyamette işlerimiz nasıl olacak. Allahın huzuruna nasıl varılacak. O gün başlar nasıl dik tutulabilecek.

İnsanın ameli halisane Allah için olmalı, niyeti Allah için olmalı. Hulusi kalb ile Allah için amel edilmelidir.

Allah yolunda bölücülük olmamalı. Niyetler halisane Allah için olmalı. İnsan bütün işlerini, umurunu Allah için yapmalı. Dünya için uğraşanlar, dünyanın peşinde koşanlar, zaten dünyanın peşindedirler. Yüzünü Allah'a çevirip Allah dostluğu için çalışanlarda ise kısmen ve fuzuli konuşmalar görülmemelidir.

İnsanın meyli hasseten Allah için olmalıdır ki, menfaat görebilsin.

Rabbil Alemin aldatılamaz haşa. Rabbil Alemin her an insanı gözetmekte, her saniye insanın kalbini kontrol etmektedir. İnsandan bir saniye bile gafil değildir.

Vallahi insanın ömrü 100 bin sene bile olsa, bütün ömrünü secdede geçirse. Eğer kalbinde, niyetinde bozukluk varsa. Allah'ın yanında makbul olamaz. Allah niyetinde bozukluk bulunan ameli sevmez kabul etmez.

Şiddetli bir rüzgar estiği vakit nasıl zerrelere, tozları önüne kaptıp savuruyor, her bir parçayı bir tarafa atıyorsa, tarumar ediyorsa, Allah için olmıyan, gayesi Allah olmadan yapılan ibadetler ise, dağınıktır, sahibine hiçbir faydası yoktur.

SOHBET : 39

Ailemizin, çocuk çocuğumuzun şu dünya hayatları şu dünya yaşantıları için çektiğimiz bunca meşakkat, zahmet, elem ve kederler hepsi boşunadır. Çünkü bu dünya hayatı çok kısadır. Gelip geçicidir, sonu yoktur.

Şayet biz ailemizi, çocuklarımızı gerçekten seviyor isek, gerçekten onları düşünüyor, onlar için tasa çekiyor isek, Onları ahiretlerine yöneltmeliyiz. Onların yüzlerini, nasihatla, okşamakla, vaazla, darılmakla, kızmakla, tehditle bile olsa Allaha çevirmeliyiz. Onları namaz ve taata alıştırmalı, Allah rızasını tahsil etmeyi onlara aşılmalıyız. Onlara Kur'an-ı Hatmettirmeli, imanının, islamın erkânını öğretmeli. Müslümanlığın şartlarını ezberletmeliyiz.

Şayet aile reisi olan babalar bunları öğretmezse, kıyamette Rabbil Aleminin huzurunda hesap vermek durumunda kalır. Çünkü mes'uliyet aile reisinindir. Onun için onlara öğretmeliyiz. Bilmediklerimiz için hoca göndermeliyiz. Öğrettikten sonra da tekrarlatmalıyız.

Bir baba çocuğundan ta 15 yaşına kadar mes'uldür. Allaha karşı sorumludur. Dolayısı ile öğretmek mecburiyetindedir. Çocuk 15 yaşını doldurduktan sonra babanın mes'uliyeti kalmaz. Baba sorumluluktan kurtulur.

İnsan elinden geldiği kadar, Ailesine, akrabasına, komşusuna, arkadaşına, din kardeşine nasihat etmeli. Onları islâm dinine, müslümanlığa, Allah'a kulluğa, taat ve ibadete teşvik etmeli, Nasihati tesir ettiği müddetçe, nasihatlarından fayda temin edildiği müddetçe, devam etmeli, teşvikten geri durmamalı.

İnsan çok zayıf, çok kuvvetsizdir ve takatsizdir. Rabbil Aleminin cezaları ise çok şiddetlidir, tahammülüne imkân yoktur.

Kimse Rabbil Alemin'in azabına tahammül edemez. O gazaba gelirse yardıma koşacak kimse de yoktur, Allah'ın gazabından insanı kurtaracak, insanın yardımına koşacak kimse de yoktur.

Çok zayıf olan çok tahammülsüz olan insan, birazcık parmağı ağrıdığı vakit veya gözü ağrıdığı vakit, veyahut azıcık sancılandığı vakit tahammül edemiyorken, sabır gösteremiyorken. Nasıl olurda Allah'ın azaplarına, cehennem ateşine tahammül edebilir, sabır gösterebilir.

Öyle ise insan her zaman düşünmeli, mülâhaza etmeli, Allah'ın sanatının, işinin ne kadar büyük olduğunu tefekkür etmeli ve insanın kuvvetinin çok fevkinde olduğunu anlamalı.

Sayet Allah gazaba gelirse insana azap gönderirse. Bütün kâinat toplansa, bütün peygamberler, bütün sahabiler bir araya gelse, gene de onu azabı ilahiden kurtaramazlar.

Ölüm döşegine yatan kimseyi kurtarmak için bütün doktorlar, operatörler, bir araya gelse, tüm kâinat toplansa ve ittifak halinde olsalar da acaba o ölüm döşeginde yatan kimseyi kurtarabilirler mi? Ölümü ondan uzaklaştırabilirler mi? Asla mümkün olamaz, bütün gayretleri boşuna gider. Ölüm döşeginde yatan o kimseyi kurtaramazlar.

İşte Allah'ın bütün azapları bunun gibidir. Rabbil Alemin bir kimseye gazaba gelirse bütün alem toplansa onu gazabi ilahiden kurtaramaz. Hiç kimsenin gücü yetmez. Bütün kâinat bir araya gelse Allah'ın azabını uzaklaştırılmazlar ondan.

Bu kadar büyük olan, bu kadar kuvvet ve kudret sahibi azamet sahibi olan Allaha ne akılla insan karşı gelmektedir. Ne hakla, ne insafla isyan etmektedir. İtaatsizlik etmektedir. Günah işlemektedir.

İnsan biraz düşünecek olursa ne kadar akılsız ne kadar insafsız ve ne kadar deli olduğunu bilir. Nasıl olurda insan bu kadar büyük, bu kadar, kuvvet ve kudret sahibi, Azametli olan Rabbinin emirlerine muhalefet etmek cesaretini kendinde görmektedir. Zira Allah'ın azabı gelirse insanın hali çok harap olur. Hiç kimse Allah'ın azabı geldikten sonra yakasını sıyramaz. Ve Allah'ın azabına yakalanan kimseye yardımda koşan olmaz.

İnsan Allah'ın emirlerine karşı gelmek suretiyle günah işlemekle çok câhillik çok delilik yapmaktadır. Allah'ın azametini hesap etmemektedir. Allah'ın sultanlar sultanı olduğunu düşünmeden emirlerine muhalefet etmekle insan ziyana uğramaktadır.

Ömrün giden kısmı gitmiştir; geri gelmesi imkan dışındadır. Gerek günahla olsun gerekse hayırla olsun ömrün giden kısmına tasarruf etmek imkânsızdır. O yıllar elden kaçmış, geçip gitmiştir. Geçmiş yıllar için insanın yapacağı tek şey. Tövbe etmek, işlemiş olduğu günahlardan dolayı pişman olmaktır. Sayet üzerinde kul

hakkı varsa sahibini bulup hakkını ödemektir. Geçmiş yıllara ait kılmadığı namazları varsa kaza etmeli, elinden geldiği kadar ömrünün geri kalan kısmını değerlendirmeli. Yüzün samimiyetle Allah'a döndürmeli ve salih ameller işlemelidir.

Şehire gitmek için deniz kenarına gelen bir Allah dostu, gelen gemiye binerek köyünden ayrılır. Gemi denize açıldıktan sonra acı birşeye şahit olur o Allah dostu. Bakar ki denizdeki bütün balıklar birbirine saldırmakta, birbirini yemekte dirler. Çok tuhaf bulur bu hali. Gemi kaptanına sorar «Bu ne haldir» der «Ne zamandan beri şu mahluk birbirini yaralayıp yemektedir. Ne olduki bunlar birbirini parçalayıp yemekte dirler» Gemi kaptanı «Sebebini bilmem ama 10 seneden beri bu hal meydana gelmiştir. Daha evvel böyle bir şey yoktu» der.

Gördüğü manzaranın karşısında oldukça meraklanan Allah dostu. Allah'a iltica eder, yalvarır yakarır. Ya Rabbi bu ne haldir, bu ne hikmettir ki denize kıtlık olmuş bütün mahluk gıdalarını temin için biri birini yemekte dirler diye çok rica etmiş. O sıra gayptan bir ses gelmiş kendisine demiş ki «Bir gün susamış olan bir terki sela susuzluğunu gidermek için deniz kenarına geldi. Eğilip denizden bir avuç su aldı ve ağzına koydu. Deniz suyunun tuzlu olması, acı olması sebebiyle içemede tekrar denize boşalttı. İşte o terki selanın ağzından denize boşanan bir avuç suyun yüzünden bu koca denize acılık verdik, kıtlık verdim. Bu denizdeki mahlukat karnını doyurmak için birbirine saldırmaya başladılar.

İşte insan bu halden ibret almalı, aklını başına toplamalı. Terki selanın ağız suyunun ne kadar zararlara sebep olduğunu, azıcık bir suyun kocaman bir denizdeki milyonlarca, milyarlarca mahlukatın içine kıtlık soktuğunu onlara zarar verdiğini düşünmeli. Ve terki sela olmanın insana ne kadar çok zararlar doğuracağını bilmeli. Birazcık suyun kocaman bir denizi ne hallere getirdiğini aklından çıkarmamalı. Bütün vücudu terki sela olan. Namaz kılmıyan kimse nin, kıyamatte ne durumda olabileceğini gözünün önünde canlandırmaya çalışmalı. Terki selanın ağzından boşalttığı birazcık suyun bir zehir hükmüne geçip kocaman bir denizi zehirlediğine göre, Terki selanın kendi kendine ne ölçüde zehirleyeceğini, kendisini nasıl Allah'ın cezasına uğratacağını düşünmeli.

Bir tek farz namazı geçirmenin, veya zekat vermemenin, veya hut farz orucunu tutmamanın cezası 500 bin senedir. Bir tek farzı terkin cezası 500 bin sene cehennem ateşinde yanmaktadır. Cehen-

nem ateşi ise asla bu dünyanın ateşine benzemez. Cehennem ateşi yikanıp 70 derece ısını kaybettikten sonra dünyaya gelmiştir. Cehennem ateşi dünyanınkinden 70 derece daha şiddetli ve tesirlidir.

Şu dünyadaki ateşe azıcık olsun tahammül edilemezken 70 derece daha şiddetli olan cehennem ateşine bir farz için 500 bin sene nasıl tahammül edilebilir.

Cehennemde yanmak kolay değil. Pişirmek için ateşe konan bir kusu düşünün pişmeye başlayıp ta yağı ateşe damlayınca gırdamaya başlar. Et biraz fazla ateşte kalınca yanmaya başlar öyle yanarki etler hep ateşe dökülür. Geriye tek kemik kalır. İşte cehennemdeki durumda buna benzer. İnsanın eriyen yağları, dökülen etleri cehennem ateşinde gırdıyarak yanmaya başlayınca geriye sadece kemikler kalır. Sonra tekrar o kemiklere et sarılır böylece devam eder.

Cehennem ateşinin ısısı ise dünyadaki ateşe hiç benzemez ısının çokluğundan rengi kap karadır aynen katran gibi.

SOHBET : 40

İnsan dünya işlerini nasıl yürüteceğini, nasıl idare edeceğini, ne gibi tedbirler alacağını gayet iyi bilmektedir. Yaz için, kış için, bahar için ne yapması lazım geldiğini bilir ve öyle hareket eder. Herhangi bir şeyde zarara uğramaması için alınacak tedbirleri bilir ve almakta kusur etmez. Kış gelmeden evvel, evinde, bahçesinde, köyünde neler yapması lazım geldiğini bilir ve onları kış gelmeden yapar. Bahar gelmeden de yapacağı işleri bilir ve bahar gelmeden yapar yapması icap edenleri yaz içinde, güz içinde aynı şeyler söylenebilir. Yani dünya işleri için her mevsimde ne yapması lazım ise gayet iyi bilir ve lazım gelen tedbirler alır. Kısacası insan dünya işlerinde zarara uğramaması için her ne yapması icap ediyorsa gayet iyi bilmek ve onları yapmada hiç kusur işlememektedir. Fakat maalesef dünya işleri için aldığı tedbirlerin 1/3 nü 1/4 nü bile Allah için almamaktadır. Üzüntüyle söylenebilirki, İnsanın ahiret için Allah yolu için tedbir aldığı görülmemektedir. Maalesef insan nasıl aldatıldığının, şeytan ve nefis tarafından nasıl kandırıldığının, ne gibi noksanlarının olduğunun, ne gibi tedbirler alması lazım geldiğinin farkında bile değildir.

Bugün için insan ahiret kârının nerede olduğunu bilmemekte, dolayısı ile onu elde etmek için her hangi bir tedbiri alamamaktadır. Ahiret işlerini düşünmemekte, ahiret işinden dolayı ziyana uğramasından gam yememektedir. Ahiret için azıcık çalışır iken bütün gücünü, bütün zekasını ve bütün gayretini dünya için harcamaktadır.

Eskiden böyle değildi. Şimdi insan böyle hareket etmektedirler, akıllarını, fikirlerini, zeka, kabiliyet ve kuvvetlerini dünyayı elde etmek için kullandıkları halde, ahiret için çok az emek vermektedirler. Bugünün insanları.

Eskiden ise bunun tam tersine idi. İnsanlar gayretlerini, imkanlarını ve tedbirlerini öncelikle ahireti elde etmek için kullanırlardı. Şimdiki gibi sadece dünyaya yönelmemişlerdi. Hem eskiden şimdiki kadar dünyanın zevk ve sefasıda yoktu.

Şimdiki imkanlar yoktu, otobüsler, taksiler mevcut değildi. Genellikle herkes evinden, köyünden pek dışarıya çıkmazdı. 6 ayda bir veya yılda bir şehir yüzü görmezdi. Hep köyünde olduğu için dünyanın pek çok keyf ve zevklerinden habersizdi. Fakat şimdi öyle değil. Şu otobüsler taksiler ve benzeri ulaşım vasıtalarıyla herkes kolaylıkla şehirlere gidebilmekte. Ta Ankara'yı İstanbul'u gezebilmektedir. Malum bu gibi büyük yerlerde ise dünyanın kefy ve zevki çok bulunduğundan iyice de tedbir almak lâzım gelmektedir.

Hazret K.S.A. Duasında «Ya Rab beni nefsin azgınlık zamanına bırakma» dermiş. İşte onun kalmak istediği nefsin azgınlık zamanı şimdidir. Çünkü şimdi zevk ve sefalar çoğalmış, şehirler tümiyle zevk ve sefa yeri olduğu gibi, şehir dışı dağ başları bile zevk ve sefa yeri olmuş.

Bugün insanlar kolaylıkla biri birine karışmaktadırlar. Ecnebi memleketlerine seyahat edilmekte ecnebler ise kolaylıkla içimize girip çıkabilmektedirler. Bunun neticesi olarak ahlaksızlıkları bize bulaşmakta, sapık hareketleri tatbik edilmektedir. Müslümanlardan bir çok kimse onlardan gördüklerini yapmakta ve haliyle dünyanın arkası sıra koşmaktadırlar.

Onların kifayeti, onların ahlaki, onların yaşantısı tatbik edilince de müslümanlık azalır. Onların huy ve ahlakını alan ve tatbik eden müslümanlar büyük zarara uğramışlardır. Müslümanlığı bırakıp onların arkası sıra gitmektedirler.

Eskiden böyle bir tehlike yoktu. Çünkü kimse kolay kolay köyünden, evinden dışarı çıkmazdı. 6 ayda bir veya senede bir şehire, kasabaya yaya gider veya gitmezlerdi. Zira o zaman seyahatlar ya yaya olarak veya hayvan sırtında gitmek suretiyle yapılırdı ki çok meşakkatli olurdu. Ve kimse o zorlukları göze alıp seyahate heves etmezdi. Dolayısı ile nefsin azgınlıkları şimdiki gibi yoktu.

Bugün ulaşımın bu kadar kolay olması, vasıtaların bol olması ve nefsin azgınlaşması insanda kıyametin yakın olduğu kanaatini uyandırmaktadır. Çünkü dinin çok zayıfladığı görülmektedir.

İslamiyet olduğu müddetce, din tatbik edildiği sürece Allah dünyayı harab etmez. Hertarafı sağlam ve yeni, tamirata yapılmış ve kolay kolay yıkılmıyacağı gibi. Kapısı penceresi, duvarları sağlam olan ev kolayca zarar göremeyeceği gibi. Dinde sağlam olduğu müddetce tatbikatı yapıldığı müddetçe dünya harab edilmez. Ama direkleri kırılmış, duvarları çatlamış bakımsız ve harap bir evin sabah akşama yıkılması herkes tarafından beklendiği gibi. Dinin zayıflamasıda kıyametin geleceğine dünyanın harab edileceğine işarettir.

Rabbil Alemin dünyayı Ameli Salih işlensin, Rızası tahsil edilsin, emirlerine uyulsun ve ona kulluk edilsin diye yaratmıştır. Eğer bunlar yapılmaz, bunlar unutulursa, din terk edilirse, haliyle kıyamet olur o zaman. Kıyamet kopar.

Din terk edilirse, din kalmazsa, şariat hükümleri tatbik edilmezse. Salih ameller terk edilirse, Allah rızası gözetilmez, Allah sevgisi kalmazsa artık o zaman nihayet olmuş demektir.

Şayet insan bir bostan kurduğu zaman, amacı ondan mahsul almaktır. mahsul aldığı müddetce de bostanı muhafaza eder. Mevsim sonu gelir bostan mahsul vermemeye başlarsa. Patlıcanlar bü-yümez, domatesler kızarmazsa, bostan sahibinin yapacağı en normal şey bostanı bozmak olur.

İşte bunun gibi şu dünya salih ameller işlensin zati tanınsın, rızası tahsil edilsin diye Rabbil Alemin tarafından yaratıldığı halde. İçinde salih ameller işlenmezse, Allah'ın rızası gözetilmezse, kısacası islâmiyet terk edilirse O zamanda verimden keşilen bostanın yıkılması gibi yıkılır.

Bugün maalesef dünyanın harap edilmesi için sebep teşkil eden bütün emareler mevcuttur.

İnsan özenerek emek vererek kurduğu bostandan hayır gelmeyeceğini anladığı anda. Sonbaharın soğukları başlayıpta bostanın verimden düştüğünü anladığı anda bunca emek verdiği o bostanı terk eder, elini çeker ondan. Çünkü bostan artık gayesine hizmet etmemektedir. Alâmetler onu göstermektedir.

Rabbil Aleminin bir bostanı olan bu dünyada da BİRÇOK ALA-METLER BELİRMİŞ. Dine manialar çoğalmış. Durum böyle olunca da bostan sahibi Rabbil Alemin bostanını bozacak. Şu dünyayı harap edecektir.

Fakat insan şu dünya ne zaman harap edilecek diye üzerinde fazla durmamalı. İşte ahir zamandır dünya harap edilecek diye gevşememeli. İnsan kendi ameline bakmalı. Kendi yaptıklarından haberi olmalı. Ahiret için alacağı tedbirlerde kusur etmemeli. Zira insanın dünyanın yıkılmasıyla işi yoktur. Dünyanın nasıl yıkılacağı, ahir zamanın ne zaman olacağı onu ilgilendirmez. Allah'ın işi ne olduğunu, ne zaman dünyanın sonu olacağını insanın düşünmesi uygun değildir. İnsan ancak kendi vazifelerini düşünmeli, kendisine yapılan emirlere bakmalı. Kendi işlerini düşünmeli. Allah'ın işlerini değil.

İnsanın kendisine tevdi edilen vazifelerden haberi olmalı. Kendisine emir edilen şeyleri bilip maşukunun emrine göre hareket etmeli.

Dünyanın harap edilmesi insanı ilgilendirmez. Zira insanın kıyameti önündedir. Büyük kıyametten evvel kendi kıyametini düşünmelidir. Herkesin kıyameti kendi önündedir. Kişinin ölümü onun kıyameti demektir. İnsanın ölümüyle kendi kıyameti kopmakta işleri nihayete ermektedir.

Öyle ise insan dünyanın harap olmasıyla fazla meşgul olmamalı. O Allah'ın işidir, onu düşünmeye gerek yoktur. İnsan kendi kıyametini, ölümüyle kopacak olan kendi kıyametini düşünmelidir.

İnsan ölümle dünyadan nakil olmakta, ameli kesilmekte, sonu gelmekte, nihayete ermektedir. Ölümle insan emekli olmaktadır. Evet 15-20-25 sene çalışıp emek veren bir memur nasıl çalışması sonunda takavüt oluyor ise, Hükümet onu emekliye ayırıp takavüt maaşı bağlıyor ise vazifesi memuriyeti sona eriyor ise. Ölümle insan dünya hayatından emekli olmakta, kıyameti kopmakta, dünya hayatından eli çekilmektedir. Vazifei dünyeviyesi sona ermektedir. Ameliyle, hayır ve günahıyla baş başa kalmaktadır. İnsanın kıyameti hep beraberindedir. Bir dakika bir saniye bile kendinden ayrılmamaktadır.

İnsanın düşünmesi lazım gelen en mühim şeyi kıyamet günü ne yapabileceğidir. Kendini nasıl zebanilerin elinden kurtarabileceğidir. Kendini kurtarmak için ne gibi tedbirleri vardır, salih amelleri var mıdır? Bütün bunları mülâhaza etmeli insan. Bunların hazırlığını dünyada iken yapmalı. Şayet insan otururda ömrünün muhasebesini yaparsa onun tamamını dünya için harcamış olduğunu görür. İnsan ömrünün muhasebesini başlangıçtan sona kadar yaparsa. Halisane Allah için yapılmış bir amel pek göremez. İnsanda böyle bir muhabbet böyle bir aşk görülmemektedir. İnsan ömür muhasebesi yaptığı zaman ömrünün tamamının dünya uğruna geçtiğini, günah, gıybet, keyf ve sefayla boşu boşuna tükendiğini görür. Hakiki bir salih alem, hasseten Allah için yapılmış bir amel kendinde göremez. İnsanın halisane aşkla, şevkle muhabbetle yapılmış, kabule şayan olduğunu ümit ettiği bir ameli kendinde görmesi zordur.

Vallahi insanın işi çok zordur. Bir tek ümidi Allah'ın rahmetindedir. Zira Allah'ın rahmeti insanın günahlarından çok daha fazladır. Eğer insanın günahları yer ve gök tabakalarını dolduracak kadar çok olsa da, Allah'ın arşına kadar olsa da Allah'ın rahmeti karşısında yok gibidir. Yok hükmündedir.

İnsanın ümidi ancak Allah'ın Rahmetinde ve Rahmetinin iktizası olarak Peygamberin şefaatinde dir. Ümmetin evliyaların da, Sadatı Nakşibendide dir. Allah'ın dostlarındandır. Yoksa insanın kendisinde pek kurtuluş yolu gözükmemektedir. Çünkü insan ömrünün tamamını günahla, emre muhalefetle geçirmekte, heba etmektedir.

Zira insan da Allah sevgisinin alâmetleri görülmemektedir. Allah için çalışma. Allah yolunda aşk ve muhabbetle bağlanma gibi zahiri alâmetler insanda görülmemektedir. Zahirde bakılırsa insanda kurtuluş için hiç bir ümit yoktur. Ancak Allah'ın Rahmetiyle yapılanları kabul ederse o zaman kurtuluşa erilir.

Allah'ın Rahmeti. Fadlı ve keremi çoktur. Yoksa insanın ameli hiç işe yaramaz. Eğer oruç tutuyor ise, namaz kılıyor ise, kıldığı namaz tuttuğu oruç hep şekildedir. Zahirde kalmaktadır. Eğer Rabbil Alemin fazl ve keremiyle kabul ederse istifade etmek ümit edilebilir.

Kitaplardan eski insanların yaşantılarını imrenerek öğrenmekteyiz. Onların ne kadar Allah'a aşık olduğunu Allah'a olan aşklarından insanlardan kopup mağaralara kapanarak hayatlarını ibadet etmekle tükettiklerini görüyoruz. Onlar dünyanın bütün zevk ve safasından el çekmişlerdi, nefis ve şeytana galebe çelmiş daima bütün güçleriyle Allah yolunda çalışırlardı. Onlardaki Allah muhabbeti, Allah aşkı şimdi hiç kimsede görülmemektedir.

Eski insanlardan: Gıdıp Beytullah'ın avlusuna kapanıp senelerce 3, 4, 5 ve 6 sene hiç çıkmamakta vefat edinceye kadar ibadetle meşgul olanlar vardı. Beytullahtan çıkmaya korkarlardı. Şayet çıkarda dışarda emri hak vaki olupta vefat edersem halim nasıl olur diye endişe ederlerdi. Hep Beytullahta kalırlar gıdalarını da sadece zenzem suyu içerek temin ederlerdi. Ne ekmek ve ne de bir başka yiyeceğe iltifat ederlerdi. Sadece zenzem suyuyla gıdalanır. Vefat edene kadar Beytullah'tan çıkmaz orada ibadetle meşgul olurlardı. Çünkü amelleri Allah içindi, hakiki ve samimi idi. Dolayısı ile makbuldu.

Bu şekil çalışmanın Allah için olduğunu insan kolayca anlayabiliyor. Gayeleri Allah'tı ve ömürlerini Allah yolunda tüketirlerdi.

Ya şimdi? İnsan bir hayır işe başladığında bir an önce bitirip dünyaya dönmekten başka bir şey düşünemez. Namaza durduğu zaman bile namazın ne zaman bitipte dünya işlerine döneceğine hiç inanası gelmez.

İnsan kıldığı namazda bile dünya ile meşgul olmakta. Aklı ve fikri hep dünyadadır. Namaz da iken belki 10 şehiri dolaşır, belki 10 yeri gezer. Nasıl namaz kıldığıının bile farkında olmaz. Kimin huzurunda olduğunun, kiminle konuştuğunun kime ibadet ettiğinin şuurundan yoksundur. İYYEKENA'BUDU derken söylediğinden haberi olmaz.

Bir gün de 24 saatte insanın yapmış olduğu ibadetleri toplasan 1 saati bile bulmaz. Günde 23 saat dünya için harcanırken Allah için harcanmış olan 1 saat bile hep dünya ile doludur. O bir saati bile doldurmıyan ibadette de bir an evvel dünya işlerine döneyim diye acele edilmektedir. Namaz kılariken hep dünyanın keyf ve zevklerine bir an evvel kavuşmak hayal etmektedir.

Hal böyle iken nasıl Allah'ın razı olması beklenebilir. Böyle bir ibadet nasıl rızayı İlahiyi kazanmaya vesile olabilir? Zor çok zor. Vallahi insanın işi çok zordur. İnsanı ancak Allah'ın Rahmeti, fazlı, keremi ve ihsanı kurtarabilir. Çünkü insanda hüsnüniyet diye bir şey kalmamıştır.

Vallahi insan pişmanlık duyacak, feryat ve figan edecek. Fakat fırsatı kaçırdıktan sonra hiçte pişmanlık fayda vermiyecek.

Fırsatı kaçırdıktan sonra duyulacak pişmanlıktan yapılacak feryat ve figandan fayda umulmaz. Ve kimse de yardıma gelmez.

SOHBET : 41

Eski insanlar yüzlerini tamamen Allah'a döndürdüklerinden çokca salih amel işlerlerdi. Sünnete de çok uyarlardı. Sünnete ittiba ederek sakal bırakmakta çok büyük bir sevaptır.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde «İnsan vefat edip kabre konulduğunda sual meleklerinin soracağı ilk suallerden birisi de Mevtanın sakalının olup olmadığı olacaktır. Ona diyecekler. Madem ki sen Peygamberin ümmeti olduğunu söylüyorsun. Öyle ise hani sakalın? Neden sünnete uyup sakal bırakmadın» diye bir sohbetlerinde anlatmıştı.

Sakal bırakmanın çok hayrı, çok sevabı vardır, sevabı devamlıdır. Diğer ibadetler gibi sadece yapıldığı zaman istifadeye mucib olmaz. Meselâ namaz kılan 2 rekat sünnet kılan bir kimsenin sevabı namazda bulunduğu müddet içinde yazılır. Selâm veripte namazdan çıkınca sevabı da kesilir. Veya nafîle olarak, sünnet olarak oruç tutan kimsenin oruç sevabı oruçlu olduğu zaman içinde devam eder. Akşam iftar ettikten sonra sevabı da kesilir. Fakat sakal öyle değil. Sakal bir sünneti Peygamber olduğu için, onun sevabı hiç kesilmeden hep devam eder. Gece olsun gündüz olsun. Bağda olsun, dağda olsun her an her yerde onun sevabı kesilmeden yazılır.

Hani bir ata sözü varya «Damlaya damlaya göl olur» diye. Ufak ufak damlaların devamlı olması halinde bir göl meydana getireceği gibi. Devamlı yazılan bir sevabın da büyük menfaatler getireceği çok normaldir. İşte sakal da bunun gibi devamlı insana sevap yazdırmaktadır. Çünkü sakal sünnettir, ona uyan kimse devamlı olarak sünnetle iştigal etmiş olur. Dünya hayatı devam ettiği müddetçe sevabı da damlaların birikmesi gibi birikir.

Geçici olan şu dünya hayatında insan kârını bilmeli, çevresine hep ibret nazarlarıyla bakmalı. Muhitine bakmalı. Hani anası, hani babası, hani falan ve falan ve falan komşuları. Nerededirler, nereye gittiler? İnsan onların ölüp, öbür aleme intikal ettiklerini kendi gözleriyle görmedimi? Öyle ise sıra kendinede gelecektir bir gün mutlaka. Kendiside gidecektir. Kendinden evvel gidenler belki çok daha akıllı, çok daha erkek ve çok daha zengin idiler. Ama ne oldu herşeyi bırakıp gitmedilermi? İşte insan bunları düşünüp ibret almalı, onların gidişini aklından çıkarmamalı. Onların gittiği gibi kendisinininde gideceğini mülâhaza etmeli.

Geçici olan şu dünya hayatında insan ne anlar, ne kazanır ki, Elinde ne kalır? Şayet günah üzere olsa. Rabbine muhalefet üzere bulunsa, zulüm etse, hakaret etse, haram mal yese, harama zarar etse, katil ve zina yapsa, kazancı ne olur? yapmış olduğu keyf, zevk ve sefa ebedi olmadıktan sonra neyeyarar ne kıymeti olur.

İnsana büyük bir ziyafet verseler bir günlüğüne. sadece bir gün için dünyanın en güzel yemeklerini, bütün zevk ve sefalarını insana arz etseler, Geçici olan sadece bir gün için olan bir daha elde edilemeyecek olan o bir günlük zevkten insan ne anlar. Madem ki bir daha onlara kavuşmayacak, Mademki bir daha o zevkleri elde edemeyecek. öyle ise ondan zevk almaması icabeder. Zevahı olan şeyden zevk almak olmaz. İşte dünyanın zevkleri de, sefaları da böyledir. Ebedi değil, hepsi nihayete erecektir. Eğer ağa ise ağılığı elinden alınacak, zengin ise bütün servetini kaybedecek, Keyf ve sefa ehli ise, günah işleyenlerden, Allah'ın emirlerine muhalefet edenlerden ise onunda sonu gelecek.

Bütün bunları bildiği halde insanın günah işlemeye devam etmesi, Allah'a muhalefet üzere olması onu aklının yokluğundan, aklının noksanlığındandır denilebilir.

Şayet insanda hakiki akıl bulunsa, imanı kuvvetli olsa, günah işlemeye asla yanaşmaz.

İnsandevamlı olarak Allah yolunda olmalı, o yolda istifade etmeye çalışmalı. Ahiret menfaatını aramalı. Kendimenfaatının nerede olduğunu bilip aldanmamalı. Allah yolunun menfaati nerede varsa oraya koşmalı. O menfaata kavuşmak için çalışmalı. Onu elde etmek için kimseden yılmamalı. Kimseden utanıp haya etmemeli, Evet, insan dünya menfaatinden beş kuruş istifadesi nerede varsa oraya koşmaktan utanmaz, kimseden haya etmez. Nerede on kuruş menfaat, 100 kuruş kazanç varsa insan oradadır. Alış verişe çikan insan 3 kuruş 5 kuruş noksan satan dükkândan alış veriş etmek için mesafeler katetmekten çekinmemektedir insan. Dünya için bu gayretin içinde olan insan ahiret içinde en azından böyle davranmalıdır. Ahiret istifadesini ararken kimseden utanmamalıdır. Her zaman ahiret ticaretini düşünmelidir. İnsanın malı, sermayesi, kazancı hülasa her şeyi yapmış olduğu amelidir. Kendisine kalacak olan sadece odur. Onun dışında olan her şey faydasızdır. Elinden çıkacak, kayba uğrayacaktır. Salih amelilerden başka yapmış olduğu şeylerden bir kâr etmesi mümkün değildir.

Öyle ise insan ahiret menfaatını düşünmeli ve onun için de ölümü hiç unutmamalı. Ölümü hep göz önünde bulundurmalı. En faydalı tefekkür işte odur. Ölümü mülâhaza etmektir. Zira ölümü düşünmek insanın dünyaya karşı olan aşırı bağlarını gevşetmekte. İnsanı dünya muhabbetinden uzaklaştırmaktadır. Dünyanın keyf ve zevklerinden insanı alı koyan ölümü düşündürmektir.

Nakşibendi adaplarından olan ilk yapılan adaplardan birisi de ölüm rabitası değildir?

İnsan ölümü hep göz önünde bulundurup aklından hiç çıkar-mamalı.

Hazret K.S.A. akşam divanına gittiği vakit hep ölümü düşünür. Tanıdıklarından ölenleri anardı. Falan şu kadar yaşadı, falan şu kadar yaşadı, şöyle yaptı, şöyle yaptı ama nihayet ölüm geldi de göçüp gittiler diye 10-15 kişiyi anarak onların gidişini göz önüne getirerek ölümü mülâhaza ederdi ve kendisine şöyle telkinde bulunurdu. «Onlar sıralarını savup gittiler, şimdi ise sıra bana geldi. Artık sıra bendedir» derdi.

Hz. Ömer R.A. de böyle davranırdı. Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde anlatmıştı. Hz. Ömer emiril mü'minin iken ücretle adam tutmuştu. Her gün gelde bana ölümü hatırlat demişti. O adam da her gün gelir Hz. Ömeri ikaz ederdi. Ona «Ya Ömer bak sen emir'i mü'mininsin bütün İslâm âleminin sorumlulusun. hepsi senin emrin altındadırlar. Aman dikkat et, kendinden haberin olsun kimseye zulüm etme, adaletten ayrılma. Ve ölümü de unutma. Ölüm vardır ve önün dedir. Ve sende mutlaka öleceksin» derdi. Bu hal taa Hz. Ömerin sakalına beyaz tel düşünceye kadar devam etmişti. Sakalında beyaz gören Hz. Ömer kendini ikaza gelen adama «Artık gelmene lüzum kalmadı. Bundan böyle gelip beni ikaz etmene lüzum yok. Çünkü bana her an ölümü hatırlatacak olan beyaz kıllar sakalımda belirirdi. Şimdi kendime bir ayna alıp günde birkaç defa aynaya bakmak suretiyle kefen gibi beyaz olan beyaz tellere bakacak ve ölümü hatırlayacağım» diyerek adamın vazifesine son vermişti.

Gene Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde Hz. Ömer'in yüzüğünü mühür gibi kazdığını. İçine de şu ibareyi yazdığını anlatmıştı: KEFA MEVTİ VAİZEN YA ÖMER»; (Ya Ömer sana vaiz olarak, nasihat olarak ölüm yeter).

Öyledir gerçekten. İnsan ölümü aklında tuttuğu müddetçe vaa-za nasihata ihtiyacı olmaz (EL MEVTÜ REFAKE) ölüm kafidir sana. Öyledir doğrudur. Vallahi.

SOHBET : 42

Aleni olarak yapılan, gizli yapılmıyan işleri tesbit edip yazmak için insanın omuzları üzerinde vazifelendirilmiş iki melek vardır. Bunlar aleni yapılanları tesbit ettikleri halde, kalben yapılanlar ise onlar tarafından tesbit edilemezler. Ama zayıde olmaz asla. Onların bilgileri dışında tesbit edilir muhafaza edilirler.

Gavs'ın K.S.A. oldukça saf ve birşeyden haberi olmıyan bir müridi vardı. Bir gün Gavs'ın huzuruna varıp «Kurban ben aleni olarak yaptığım amelimin yazıldığını duymaktayım. Aşıkarak olarak birşey yaptığım zaman meleklerin kalem hisirtularını duyuyorum. Fakat kalben yaptıklarında ise kalem cızırtısı duymuyorum. Ne sağdaki ve nede soldaki meleğin kalem cızırtısı işitilmiyor. Kalben yaptığım amellerde. Ama ağızla aşıkarak olarak yaptıklarında, gerek sağdaki ve gerekse soldaki meleklerin kalem cızırtısını duymakla onların yazıldığını anlamaktayım» demişti. Gavs'ta K.S.A. «Evet öyledir söylediklerin doğrudur» diye tasdik etmişti.

Evet öyledir. Gizli yapılan, hafi olan Nakşibendi zikirleri hepsi kalben olduğu için. İçine riyanın zërresi karışmadan, Sadece Allah'la yapan kimsenin arasında kalır. Riyadan uzak olarak.

Fakat Kadirilerde öyle değil onlarınki alenidir. Aşıkarak olarak yaparlar onlar. Bu sözlerimizle haşa Kadirilerin tenkidini yapmıyoruz. Nakşibendi gibi Kadirilerin tenkidini yapmıyoruz. Nakşibendi gibi Kadiri de büyük bir tarikattir. Onun tenkidini yapmak mevzuu bahs olamaz. Demek istediğimiz şu ki, aleni olan Kadiri tarikatında zikir aşıkarak yapıldığından Kadiri olanların aleni olarak yaptıkları zikirlerinde nefis meydana gelmemesi için çok dikkatli olmaları icab etmektedir. İçine riya karışan bir amel sahibine fayda getirmek bir yana sahibi için zarara sebep olur. Sahibine şirk olur. Amelini göstermesi, ben bu kadar amel yapıyorum demesi. Çünkü Rabbil alemin insanın kalbine bakmakta, kalbindeki amelin niyetine nazar etmektedir. Şayet insan amel yaparken etrafında amelini görülür ve bilinir ve o şahsında kalbinde teşhir etmek fikri uyanırsa. Kalbini bilen Rabbil Alemin onun amelinin halisane olmadığını. Maksudunun Allah için olmaktan çıktığını da bilir. Dolayısıyla yaptığı amel ona şirk olur.

Gavsi Hizani K.S.A. «Bu Nakşibendi Tarikatı kıyamete kadar devam edecek. Diğer tarikatlar ise zamanla özelliklerini kaybedip

ruhlarından uzaklaşacaklar. Ama Nakşibendi tarikatı ise taa Hz. Mehdiye kadar bozulmadan devam edecek ve Hz. Mehdiye intikal edecek. Mezheplerden Hanefi mezhebi, Tarikatlardan da Nakşibendi Tarikatı kıyamete kadar devam edecek» buyurmuşlardı.

İmami Rebbani K.S.A. ise «Bu tarikatı Nakşibendinin ateşi kıyamete kadar sönmeden ahir zamana kadar devam edecek. Ve nihayet Hz. Mehdiye intikal edecek. Hz. Mehdi asrın başında zuhur edecek Nakşibendi hulefası arasından ve seyyitlerden olacak» buyurmuştu. Ona, öyle ise sen Mehdisin kurban diyenlere. «Hayır değilim. Gerçi bende öyle zan etmişim ama asrın başına geçtiğim için ben değilim» diye mukabelede bulunmuştu.

Bu Tarikatı Nakşibendi de çok büyük menfaatlar vardır. Zira kurucusu Ebubekri Siddık R.A.dır. Oda tarikatın adabını Peygamberden A.S.V. almıştır.

Gavs. K.S.A. «Bir gün Peygambere A.S.V. gidip Hz. Ebubekir R.A. şikayet etmişler Ebubekir Kebap yiyorda hergün. Komşu hukukunu ihlal ederek bize ikram etmiyor demişler. Peygamber A.S.V. hayır yanlışınız var o kebab yemiyor O kalbinde gizli olarak zikir yaptığından dolayı Allah zikriyle kalbi yanmaktadır. Duyduğunuz kebab kokusu Ebubekir'in kalbinin yanmasından meydana gelen kokudur buyurmuştu. Anlaşıyorki gizli zikri, zikri hafiyi Hz. Ebubekir R.A. yapıyormuş talimatını da Peygamber A.S.V. almış.

İnsan Nakşibendi tarikatının hiç bozulmadan kıyamete kadar devam edeceğine ve mutlaka hidayete vesile olacağına katiyetle inanıyor.

Nakşibendi Tarikatı her tarafa yayılmıştır. Bazı yerlerde çok kalabalık cemiyetler bulunduğu halde, bazı yerlerde pek o kadar kalabalık olmaz. Aslında kalabalığın pek fazla olması mühim değil. Mühim olan hakiki hidayetin bulunmasıdır. Peygamberin A.S.V. şeriatına mutabakat olunmasıdır. Şeriata muhalefet olunmayan, tam bir uygunluk olunan yerlerde Sadati Kiramın nisbeti vardır. Şeriata uyulmayan yerde ise cemiyet ne kadar çok, kalabalık ne kadar fazla olsa da sonu olmaz. Faydası olmaz. Çünkü şeriata uyulmayan o yerdeki istidraçtır, boştur, aldatmadır, şeytanın oyunlarındanadır. Hakikat değildir. Sonu hüsrandır.

Gavs K.S.A. bir sohbetlerinde müridin üç kısım olduğunu anlatmıştı.

1.ci kısımda Şeyh şeyhtir, şeyhliğini yapar, müritte mürittir.

2.ci kısımda Ne şeyh şeyhtir. Ne şeyh müridin şeyhidir. Ne de mürit mürittir.

3.cü kısımda ise. Şeyh müride mürittir.

Birinci kısımda Şeyhin Şeyh, müridin de mürid olması. Arada irtibatın olmasındandır. Mürit senede en azından 2-3 sefer gidip şeyhini ziyaret eder. Hareketlerini Tarikat adab ve erkanına uydurur. Şeriata mutabakat üzere olur. Böyle olan kimselere de şeyh şeyhtir ve oda hakiki mürittir.

İkinci kısımda olanlar ise. Tövbe ettikten sonra evine döner ve bir daha şeyhle irtibat kurmazlar. Şeyhe irtibatları sadece tarikat almada kalır. Ondan sonra bir daha görüşmezler. Böyle olunca da. Ne şeyh onun şeyhi olur ve ne de o mürit olur. Halbuki insanın ayda bir gidip şeyhini ziyaret etmesi lazımdır Şayet ayda bir gidemiyorsa altı ayda bir gitmeli. Eğer o da mümkün değilse hiç olmazsa senede bir şeyhinin ziyaretine gitmelidir mürit. Zira bir sene geçtiği halde bir mürit şeyhinin ziyaretine gitmezse. O zaman aradaki nisbet kesilir. Ne şeyh onun şeyhi ve ne de o mürid olur. İrtibat kopmuş olur.

Üçüncü kısımda olanların ise Şeyh onların müritleridir. Çünkü şeyh onların kadri kıymetlerini bilmezse, merhaba deyip hal ve keyflerini sormazsa, onlara hürmet etmezse düzelmezler. Hidayete gelmezler. Durum böyle oluncada şeyh onların müridi olmuş olur. Böyle kişilerin şeyhi şeyh değilde mürid olmuş olur kendisine.

Olgunlaşmış kemale ermiş bir bostanın, bir bahçenin suyu kesilirse su verilmezse. O bostan susuz olarak 15-20 gün, çok serin havalarda en fazla bilemedin 40 gün susuz kalabilir. Sonunda kuruyup gider. Aynen bunun gibi. İnsan da manevi su kaynağından irtibatını kesip kendini susuz bırakmamalı. Aksi halde susuz kalan bostanın kuruyup gittiği gibi, kendisi de büyük zararlara uğrar.

İnsan zarar gördüğü zaman bütün hatanın kendinde olduğunu bilmelidir. Çünkü insan Nakşibendi adabına uymadığı, Resulullahın yolunda gitmediği müddetçe zarara uğramaktadır.

Haşa Nakşibendi Tarikatı menfaati olmıyan bir tarikat değildir. İnsanın menfaat görememesi, istifade edememesi kendi hatasındandır. Hata insanın kendindedir. Genellikle niyetlerini düzeltmemektedirler. Kısmen keramet peşinde koşmakta, keşf ve keramet aramaktadırlar. Bazı kimselerde büyüklük davasındadırlar. Kalplerinde çeşitli niyetler taşımaktadırlar. İnsanın niyeti yalnız Allah için olmalıdır.

Bir zamanlar beraberce ilim tahsiline giden iki arkadaş varmış. Birisi seyyitmiş. İlimlerini beraberce ikmâl edip mezun olmuşlar. Mezun olunca oturup müşavere etmişler. Ne noksanımız kaldı diye. Şeriat ilmini tahsil ettik. Şimdi de maneviyat ilmi tahsil etmek kaldı diye karara varmışlar. Ve beraberce kalkıp bir şeyhin huzuruna varmışlar. Başlamışlar maneviyat tahsiline ve amel yapmaya. Uzun bir müddet amel yapıp amellerini ikmal ettikten sonra. Arkadaşlarından birisi. Seyyit olmıyanı Halifelik almış. Seyyit olan ise halifelik almadan olduğu yerde kalmış. Arkadaşlarının halifelik alarak. Şeyhin müsaadesiyle memleketine gitmesi Seyyid olan âlimi çok üzümüş. Acaba benim ne hatam varki arkadaşım mezun olup gittiği halde ben olduğum yerde kaldım diye çok düşünmüş. Neticede biraz maneviyatı olan bir sofiye gidip danışmış acaba neden ben geri kaldım diye sormuş. Ne gibi bir noksanlık bende var demiş. Sofi ona şu cevabı vermiş. «Seni geri bırakan nefstir demiş. Sen Seyyitsin, Seyyitliğin sana nefsin oldu da geri kaldın» demiş, Seyyit öyle ise söyle lütfen ne yapmam lazım zararımı telafi etmek için nasıl çalışmam lazım geldiğini bana öğüt ver diye rica edince sofi olur sana öğüt vereyim. Senin herşeyden evvel nefsini kırman lazım, bunu da zahiren Şeyhine göstermen lazım. Onun için sabah daha olmadan şafaktan bir saat evvel. Git şeyhin kapısı önünde yere uzan. Şeyh çıkınca üzerine bassın. Böylece nefsini kır demiş.

Bu öğüdü alan alim hemen şeyhin kapısına varmış daha sabaha bir saat kala uzanmış oradan kapının önüne çamurun içine boylu boyunca uzanmış ve şeyhin çıkmasını beklemiş. Sabah olupta abdest için çıkan şeyh onun sırtına basarak geçmiş ve sonrada dönerek. Kim var orada, kimdir uzanan diye sormuş. Çamurların içinde doğrulan alim. Kurban köpeğiniz Ethem dir diye cevap verince. Şeyh köpeğim Ethem öyle mi demiş. Evet kurban köpeğiniz Ethem mukabelesinde bulunmuş. Bu cevaptan hoşlanan şeyh. Şimdiye kadar Seyyit Ethem din şimdi köpeğim Ethem mi oldun öylemi. Peki kalk öyle ise diyerek abdest almak için uzaklaşır.

Bu hadiseden sonra çok az daha amel yapan Seyyit Ethem de

nefsini yenmenin neticesi olarak halifeligini alıp müsaadeyle o da oradan ayrılır.

İşte durum böyledir. Bu tarikat öyle bir tarikattir ki. Bu tarikat ta nefsi ayaklar altına alan onu rezil eden ve ondan uzaklaşan kimse bunda muvaffak olduğu nisbette menfaat görür istifade eder. İnsan da nefis olmadıkça insan çok çabuk mesafe kat eder. Nefs olmayınca istifade de çoktur.

Gavs K.S.A. anlatıyordu. Öyle kimseler vardı ki diyordu. Tövbe ettikleri andan itibaren velayet makamına yükselirler. Şeyhin eline tutup tövbe edip tarikata dahil olduğu anda büyük velayetlere kavuşanlar olmuştur buyuruyordu.

Evet kalben pişman olup nedamet duyarak tam bir samimiyetle. Tam bir pişmanlıkla tövbe edip tövbeyi nasuh ile dönen kimselerden daha gusullerini bile yapmadan. Tövbeleri Rabbil Alemin tarafından kabul edilip velayet makamına yükselen kimseler vardır bu tarikatı Nakşibendi'de.

Ama 20-30 sene amel yapıpta bir ilerleme kaydetmeyenler de vardır. Aynı eski ahlâkı, eski huyu üzerine devam eden, hiçbir olgunluğa kuvuşmayanlar olduğu gibi 3-4 sene de amelini ikmal edip maksuduna kavuşanlar da vardır.

Adem peygamber A.S. in işlemiş olduğu günaha Rabbil Alemin gazaba gelmişti, şeytanın da işlemiş olduğu günaha gazaba gelmişti.

Adem A.S. işlemiş olduğu günahdan dolayı pişman oldu. Tövbe ettiği, samimi olarak hakiki tövbe de bulunduğu. Günahının affi için ağladığı, feryat ve figan etti, tevazu etti, Rabbil Alemin de tövbesini kabul edip onu affetti.

Beri yandan şeytan ise tövbe etmedi. Tekebbürlük etti. Büyüklük tasladı Rabbil Alemin de af etmedi onu.

Zira Rabbil Aleminin kimin tövbesinin samimi olduğunu bilir.

SOHBET : 43

Geceleyin tatlı uykuyu feda edip gece namazına kalkmanın pek çok menfaatları vardır.

Gecenin geç vakitlerinde tatlı uykusunu feda edip sıcak yatağından kalkan, abdestini alıp taa sabah namazı vaktine kadar nafilâ namaz kaza namazı kılan, sabah namazı girince de farzını kılıp güneş doğuncaya kadar tesbihatıyla meşgul olan kimseye Rabbil Alemlerinin bir ömre sevabını ihsan eder. O kimse Hacca gitmeden bir hac sevabına kavuşur.

İşte bu Ümmeti Peygambere A.S.V. kabul edilmiş bir ömre sevabını yazan Rabbil Alemlerinin bu ümmete Rahmî, bereketi ne kadar çoktur.

Herkesin hacca gitmesi mümkün olamaz. Zira; gidecek maddî güce sahip olamaz, gidecek bedeni güce sahip olamaz. O zamanda Rabbil Alemlerinin bazı vesilelerle ona bir hac sevabı ihsan eder.

Hacca giden kişininde haccının kabul olması için, hazancının helâlden olması lazımdır ki, haccının faydasını görsün, niyetinde halisane olması lazımdır. Halis niyetle gitmesi icab eder. «Günahlarım çoktur, hatalarım çoktur Allah'ın emirlerine çok muhalefetim vardır. Allah'ın beytine gideyim. Belki beytinin hürmetine verirdi günahlarımı af eder, gidip kendimi Resulullah'ın kapısına atayım, belki Habîbinin hürmetine verirdi günahlarımı af eder» beni başışlar diye gitmesi lazım. Aksi halde, niyeti samimi olmadan hacca giden kimsenin hacdan pek nasibi olmaz. Niyeti, maksudi halisane olmıyan kimsenin haccı tehlikededir.

Haccın kabul olması için birde şartlarını, erkanını, adabını bilmek lazımdır. Bunlar bilinmezse hac gene tehlike içindedir. Makbuliyeti, kabul edilip edilmemesi şüphelidir.

Halbuki bir ömre hac sevabına muadil olan gece namazına kalkmakla, hiçbir yorgunluğa, yolculuk meşakkatine uğramadan maddî külfete katlanmadan, tehlikelere maruz kalınmadan o sevap elde edilebilir.

Sabah namazına bir saat kala yatağından kalkıp, sabah namazı vaktine kadar, nafil namazlarla meşgul olan. Sabah namazını kıldıktan sonra güneş doğuncaya kadar meşguliyetini sürdüren kimse, kolaylıkla, masrafsızca bir ömre hac sevabına kavuşabilir.

Hem öyle bir saatte bu sevaba kavuşur ki. O saatte kendisine mani olacak hiç bir dünya işi bulunmaz. Zira; o saatte ne işi var ne de gücü, ne çalışması var ne de herhangi bir meşgalesi. Tamamen serbest olduğu dünya işleriyle hiç bir irtibatı bulunmadığı bir saatte bir ömre hac sevabına kavuşur ki, bundan daha büyük ihsan düşünülemez.

Bu çok büyük kazancı sadatı Nakşibendi asla terk etmemişler, hatta ekseri Peygamberlere gece kalkmaları vacib olmuştur.

Gece yarısından sonra, gecenin son üçte bir kısmında öyle bir saat vardır ki, o saatte yapılacak her dua Allah'ın yanında makbuldur, red edilemez.

O saatte bir melek nida eder derki. Ey millet, Ey Peygamberin ümmeti Alah'tan hiç bir isteğiniz yokmu ki kalkıp hacette bulunmuyorsunuz? Yoksa Rabbil Alemine muhtaç değilmisiniz? Kalkın Allah'ı çağırın, ona yönelin, ona rica edin, niyaz edin. Her ne ihtiyacınız varsa isteyin.»

Vakia o saatin hangi saat olduğunu belirtmemiştir ama, gece yarısından sonra, yani gecenin son üçte bir kısmında olduğu söylenmektedir. O saatte olduğu ümit edilmektedir.

İşte insan gayret eder de o saatte uyanık olursa hiç durmasın hacette bulunsun, istesin, dua etsin. İman selameti için dua etsin. Riza-i İlahiyi elde etmek için dua etsin. Ümit edilir ki, Rabbil Alemin red etmez. duasını kabul eder. O zamanda, o kimse gerçek mükafatı elde etmiş olur.

Gece kaim olmanın diğer bir özelliği de, yapacağı ibadet ve taatten nefsin vücut bulmamasıdır. Gecenin sessizliğinde herkesin tath uykuda olduğu bir saatte kalkıp, Allah'a taat ve ibadette bulunmakta nefis asla paya çıkaramaz. Hiç kimse tarafından görülmiyeceğinden riya karışması mümkün olmaz.

Gece gündüz devamlı olarak Allah'ın Rahmeti baharda yağın iri taneli sağanak gibi alemin üzerine yağar. Bu rahmet ilahiden ancak gafflette olmıyan kimseler, uyanık kimseler istifade edebilir.

İşte herkesin uykuda olduğu bir saatte kalkıp vird çekmek yahut sünnet veya varsa kaza namazları kılmak suretiyle meşgul olan, Kalben uyanık olan kimselerin üzerine bütün yağın o rahmet saçılır. En büyük ticaret, ekseriyetin o saatte uykuda olmasından gelmektedir. Şöyleki herkes uyanık ve gafletten sıyrılmış olsa o saatte. Kişi ancak, kendi hissesine isabet edenle iktifa eder. Fakat ekseriyet o saatte uykuda ise, gaflette ise, O zaman onlardan dönen rahmet-tende istifade etmiş olur.

Durum böyle olunca. Herkesin mışıl, mışıl uyuduğu bir saatte, tath uykusunu feda ederek kalkan, abdestini alıp nafil, sünnet namazına duran, kaza namazı kılan, veya zikirle meşgul olupta, sonunda ellerini kaldırıp, boynu bükük, gözü yaşlı olarak Rabbinden isteyen, yalvaran, yakaran kimse şüphesizki Allah'ın büyük teveccühlerine mazhar olur. Allah'ın sevgisine mazhar olur.

Böyle bir hâl üzere olmak çok tabii ki, nafil hacdan daha makbuldür. Hem nafil hacca giden kişinin haccının makbuliyeti şüphelidir. Şöyleki; O hacca, riya karışma tehlikesi var, parasına helal olmayan şeylerin karışmış olması tehlikesi var ve haccın kendisine nasip olup olmayacağı tehlikesi de vardır. Olurya, evden çıkarda vakit tamam olur hacca ulaşmadan vefat edebilir insan.

Bir gün Gavs K.S.A. anlatmıştı: «Bir hacıya misafir gelir. Hacı oğluna Oğlum kalk 7 nci haccımdan getirdiğim ibriği getirde, misafirimiz onunla abdest alsın der. Ve bu vesileyle misafirine 7 defa hacca gitmiş olduğunu duyurmuş olur. Onun bu hareketi gösterişe kaydığı için misafirine 7 defa hacca gitmiş olduğunu belirtmekle gurura kapıldığı için. Rabbil Aleminde onun her 7 haccını da merdud etmiş, kabul etmiyerek red etmişti.

İşte gece namazlarına kalkmakta; gösterişe kaçmak, amelini bir başkasına göstermek tehlikesi mevcut değildir.

Öyle ise insana, müslümana yakışan, lâyık olan; menfaatını gözetmesi, büyük ticaret nerede ise, manevi kazancın çokluğu nerede ise o tarafa meyl etmesidir. Ahiret ticaretini elden kaçırmamasıdır.

Nitekim insan dünya yaşantısı içinde öyle yapıyor. Değil mi? Bir ticaret, bir kazanç kapısı bulan kimse her zaman oraya koşuyor mu? Malının arttığı, zenginliğinin arttığı yere bütün ömrü boyunca, biraz daha malım, biraz daha servetim, zenginliğim artsın diye koşmuyor mu?

İşte insan Allah yoluna böyle davranmalı, nerede fazla bir menfaat görürse oraya yönelmeli. Nerede hayrın çokluğu, nerede ticaretin fazlalığı varsa orayı elden kaçırmamalı. O yolu takip edip elden bırakmamalı.

Dünya ticaretiyle uğraşan kimse nasıl her akşam işinin muhasebesini yapar, o gününü nasıl değerlendirdiğini düşünür bilançosunu çıkarır, kârlı, bol ticaretli bir gün geçirmiş ise, sevinir neşelenir, mesrur olur. Ticareti kesat gitmiş ise, o gün iyi kazanç temin edememişse, üzülür kederlenir ise, üzüntüsünden belki sabaha kadar uykularını kaçırsa, ahiret yolcularının da böyle olması icab etmez mi? Onlarda aynı yolu takip etmeli. Akşam yatmadan evvel o günün muhasebesini yapmalı. Bilançosunu çıkarmalı. Eğer o gününü ticaretle kapatmış, kârlı bir gün geçirmiş ise, Allah'a şükür ve hamd etmeli «Elhamdulillah bu gün Allah rızasını tahsil için iyi bir gün geçirdim» demeli. Böylece Allah'a çokca hamd ve sena etmeli.

Sayet o günü kazançlı geçmemişse, o gün müslümanlığı arttırmışsa, mahzun olmalı, gam çekmeli, esef duymalı ve üzülmeli. Halinden şikayetçi olup Allah'a iltica etmeli yalvarıp yakarmalı.

Zira gerçekten insanın malı ahiret için kazandığı mallarıdır. Dünya malının ahirete pek faydası yoktur. Çünkü dünya için çalışıp, çarpınan, dünya malının yığıp zengin olan kimsenin topladığı dünya malı, dünya zenginliği dünyada kalıcıdır. Ahiret için pek faydası yoktur. Ahirette insana faydalı olan ticaret ise; ahirete yönelik yapılan çalışmalar, manevi ticaretlerdir. Allah rızasını tahsile sebep olan işlerdir.

Dünya kazancı, dünya ticareti; menfaati az, ömrü kısa ve semeresi az bir zaman için olduğu halde, Allah yolunda yapılan ticaretler, elde edilen kazançlar ebedül ebedittir. Menfaati devamlıdır. Zevahı yoktur. Hiç bir şey Allah yolu kadar insanı rahata kavuşturucu olamaz, insana huzur verici olamaz. Vücudu rahata erdirici

olamaz. İnsanın müslümanlığı arttıkça, takvası fazla oldukça, canı da o nisbette rahatta olur. O nisbette insan huzur içinde olur. Halbuki dünya malındaki fazlalık ise bunun tam tersini doğurur. İnsanın dünya malı arttıkça gamı da artar, kederi de artar, zahmeti ve meşakkatı da artar. Endişeleri çoğalır. Malının eksilmesinden endişelenir, ziyanından endişelenir. Ölüpte hepsini geride bırakacağından, onlardan ayrılacağından endişelenir. Hep huzursuz olur. Aca-ba sürüne kurt girip zarar mı verdi diye huzursuzluk duyar. Malı-ma hırsız mı dadandı diye huzursuz olur, arabamı devrildi diye hu-zursuz olur, dolmuşum mu yolda kaldı diye huzursuz olur.. Hulasa dünya malının çokluğu hep huzursuzluk, hep dert, hep keder ve hep endişe kısacası insan zengin oldukça, dünya malı arttıkça dert ve kederi de artar. Muhafazası için bir çok zorluklarla karşı karşıya kalmış olur.

Halbuki Allah yolu ticaretinin artması, Allah yolu zenginliğinin artması, müslümanlığın, takvanın çokluğu insana huzur verir. İn-sanı endişeden uzak tutar, sükuna kavuşturur. Bunların artması, duyulan zevki, tadılan lezzeti de arttırır. Böyle olması da, tarafı İla-hi'den bir başka keremdir.

Allah yolunda mesafe kat edildikce, kazanç çoğaldıkça, insanın da huzuru artar. Ama dünya malı ise tam aksinedir. Zenginlik art-tıkca insanda hüznün ve keder artar, endişe çoğalır.

Dünyada iken, hayatta iken insanın huzurunu kaçıran, insanın kalbini daraltan, insanı endişe ve kedere boğan bir mal; Dünyada iken sahibine bir çok zararlar tevhit eden bir mal ahirette nasıl sa-hibine rahat verir. Dünyada sahibine azap olan bir mal, hiç şüphe-siz ahirette de sahibine azap vesilesi olur.

Halbuki Allah yolu, dünyada sahibine huzur, dünyada sahibi-ne sükun, dünyada sahibine rahatlık veren Allah yolu. Şüphesiz ki ahirette de huzur verecektir. Ahirette de rahatlığa kavuşturacaktır. Dünyada iken bile insana bir çok menfaati dokunan Allah yolu ti-careti. Ahirette de kat kat menfaatlere sebep teşkil edecektir.

Dünyada iken bile sahibine azap olan dünya malı, ahirette de kat kat azap olacaktır.

Dünyada iken sahibine huzur kaynağı olan Allah yolunun ahi-retteki semeresi çok daha fazla olacaktır. Bu kadar emek verilen, bunca zahmet ve meşakkat çekilen bir ticaret boşa gitmez, hebaen mensur olmaz.. Emek mutlaka yerini bulur.

Ama dünya için yalnız dünya için sarf edilen emekler hep boş gitmeye mahkumdur. Oyle ise insan dünyaya ram olmamalı. Kalbini dünyaya bağlamamalı. Dünyaya aşık olmamalı, dünyası için ahiretini terk etmemeli.

Gerçi dünyayı hepten terk etmekte olmaz. Dünyaya da çalışmak lazım. Fakat, kalbi dünyaya bağlamamak lazımdır. Ona dikkat edilmelidir. Yoksa dünyasızda olunmaz. Ona çalışmakta icab eder.

İnsan dünyadan zarar görmemesi için, kalbini dünyaya bağlamadan çalışması lazım. Niyetini Allah için tutması lazım. Böyle olunca dünyadan ona zarar gelmez. İsterse sabahtan akşama kadar çalışsın.

Evet insanın dünyaya da çalışması lazım. Onsuzda olmaz, zira ona da ihtiyaç vardır. Tabii ki, dünyaya da çalışacaktır. Ama kalbini bağlamadan çalışacaktır. Dünya maksudi olmadan çalışacaktır. Şayet dünya insanın kalbini istila ederse zararlar o zaman başlar. Azıcıkta olsa dünyanın kalbi istila etmiş olması büyük zararlara sebebiyet verir.

İnsanın kalbini devamlı meşgul eden dünya malı bir tek koyun bile olsa. Hatta, kalbi meşgul eden dünya malı olarak insanın bir tek tavuğu bile bulunsa. İnsanı Allah yolundan uzaklaştırmaya kâfi gelir. İnsanı Allah'tan uzaklaştırmak için, bir tek tavuğun bile kalpte yer etmesi kafidir. Demek ki, insanın kalbini dünyaya bağlaması için, hiçte milyoner, milyarder olmasına lüzum yok. İcabı halinde bir tek koyununu, bir tek tavuğun kalbte yer etmesi, kalbin dünyaya bağlanmasına kâfi gelir.

Ote yandan insanın milyoner olması, milyarder olması kalbi meşgul etmedikten sonra zayi olmasında kalbin dert, keder ve elemle dolmaması halinde insana ziyarı yoktur.

Alah muhabbetini azaltmadıktan sonra insanın milyoner olmasında hiçbir zarar yoktur. Yeterki kalben bağlanmasın ona, muhabbetini ona vermesin. Veren Allah olduğuna göre muhabbetini verilmiş mala değilde, veren Allah'a bağlasın. Malın sahibine kalbini versin.

Vereni düşünmeden, kalben meşgul olunacak bir koyun, bir tek tavuk bile sahibini Allah'tan uzaklaştırmaya kafidir. İnsanı ziyana uğratmaya kafidir.

Gavs K.S.A. anlatmıştı «Allah dostlarından birine İran Şahı 40 köy hediye etmişti. Gelip bu büyük müjdeyi ilettikleri zaman. O Allah dostu bir müddet tefekkür ettikten sonra başını kaldırarak «EL-HAMDULİLLAH» demişti. Aradan bir zaman geçtikten sonra şah vefat etmiş, yerine geçen oğlu babasının hareketini doğru bulmuyarak, babasının Allah dostu olan zata hediye ettiği 40 köyü geri almak istemiş ve hepsine el koymuş, geri almış onları. Gelip durumu o zata iletmişler üzüntüyle arz etmişler. O Allah dostu hediye müjdesi verildiği zaman yaptığı gibi bir müddet tefekkürde bulunduktan sonra başını kaldırıp (ELHAMDULİLLAH) demiş.

Duruma şahit olanlar dayanamamış hikmetini öğrenmek isteyerek «Kurban demişler size 40 köyün hediye edildiği haberi gelince tefekkür edip ELHAMDULİLLAH demiştiniz. Şimdi ise köylerin geri alındığı haberini de aynı şekilde karşılayarak gene ELHAMDULİLLAH diyorsunuz. Bundaki hikmet nedir acaba?

Bu soruya o Allah dostunun cevabı şöyle olmuş. «40 köyün hediye edildiğini bana bildirdikleri zaman büyük bir servetle karşı karşıya kaldım. Hemen kalbime yöneldim. Acaba arz edilen bu servet kalbime girdimi, kalbimi işgal etti mi diye baktım ve gördüm ki, o muazzam servet kalbimde yer bulmadı, kalbime giremedi. Bundan dolayı ELHAMDULİLLAH dedim. Şimdi ise gördüğünüz gibi köylerin geri alındığı bildirildi. Kocaman bir servet bir anda elden gitti. Onun için tekrar kalbime müracaat ettim. Ve gördüm ki, o servetin gitmesinden dolayı kalbimde en ufak bir keder ve hüznün yok. Onun içinde şimdi ELHAMDULİLLAH dedim».

İşte böyle olunmalı, dünyanın varlığıyla yokluğu bir tutulmalı insanın yanında. Böyle olununca bütün dünya insanın olsa en ufak bir zarar vermez. Çünkü kalbe girmemektedir. Kalb gene Allah sevgisiyle, Allah muhabbetiyle doludur. Kalbe girmedikten sonra dünya malının varlığıyla yokluğu arasında da bir fark olmaz.

SOHBET : 44

Şu dünya hayatında mahkemeler olduğu gibi. Suçlunun, suç işleyeninin mahkemeye celb edildiği, hakim huzuruna çıkarılıp muhakeme edildiği gibi. Ahiret hayatının da mahkemesi vardır. Rabbil Alemin bütün insanlara Ezrail vasıtasıyla celb gönderip ruhunu almakta. Huzuruna getirip yaptıklarından dolayı hesaba çekmektedir. Bunda kurtulmaya asla imkân yoktur. Herkes mutlaka huzuruna varacak. Hesap verecek. Dünyada her yaptığının; ömrünü nasıl tükettiğinin, hatta almış olduğu her nefesin hesabını verecek. Yapılan herşey melekler tarafından sağlam kayıtlarla tesbit edildiğinden hiçbir şey kayıp olmaz. Alim olan Allah ise zaten herşeye vâkıftır. Herşeyi bilmektedir. Onun yanında hiçbirşey kayıp olmaz. Nitekim Ayeti Kerime de (Femen Ya'mel miskale zerretin hayren yereh, vemen ya, mel miskale zerretin şereh yereh) «Zerrei miskal kadar işlenen hayırda, zerrei miskal kadar işlenen günahta kayıp olmaz. Kıyamet günü hesap günü mutlaka sorulur» buyurulmaktadır.

İnsanın sinni rüşte ermesinden taa ölünceye kadar yapacağı her hareketten. Allah'ın kanunlarına göre sorumludur. Akil baliğ olmadan evvelki hayatından sorumlu olmıyan insan akil baliğ olduktan sonra yaptığı her işten, hayatının her dakikasından, hatta her saniyesinden sorumludur. Hesap vermek mecburiyetindedir. İster hayır olsun, ister şer olsun yapılan vazifeli melekler tarafından tesbit edilmekte. Hayırlar da şerler de amel defterine yazılmaktadır. İnsan ömründen, kayda geçmiyen birtek saniye bile yoktur. Tutulan kayıtlar huzuru Rabbil Aleminde ortaya dökülür. Herşey ifşa edilir. İnkârada mecal olmaz. Zira insanın kendi uzuvları, lehinde veya aleyhinde şahadet ederler. İşte ayeti kerime (ELYEVME MAHTİMU ALA EFVAHİHİM VE TU KELLİMUNA EYDİHİM, VE TEŞHEDU ERCULUHUM BİMA KANU YEKSİBUN) «O gün ağızlar mühürlenir, eller konuşur ayaklar ise şahitlik ederler».

İşte hakikat budur, gerçek böyledir. İnsanlar ise çok zayıftır, çok güçsüzdür, çaresizdir, kuvvetsiz ve acizdir. Birazcık dışının ağrmasına, veya azıcık başının ağrmasına. Parmak ucundaki bir rahatsızlığa tahammül edemiyen insan. Acaba Allah'ın azabına nasıl tahammül edebilecek. İnsan parmağını bir dakikacık bile olsa ateşe tutamazken. Bir dakikacık bile olsa parmağının yanmasına tahammül edemeyecek kadar aciz, zayıf, kuvvetsiz ve sabırsız olan insan. Cehennem ateşine nasıl sabır edebilecek, o şiddetli ateşe nasıl sebat edebilecek. Hem de bir günlük veya azıcık bir zaman için değil. Veyahut bir yıllık bir zaman içinde değil. Sonsuz bir zaman için. Çok uzun zamanlar için. Meselâ yalnız bir tek farz namazı terk et-

menin cezası 100 bin sene cehennem azabıyla muazzap olmaktadır. Bunu bilen, bunu idrak eden kimsenin, o kuvvet, kudret ve azamet sahibi Rabbine muhalefet etmesi ancak deliliğinden, ahmaklığından olabilir. Aksi halde bu kadar zayıf, bu kadar aciz, bu kadar güçsüz ve tahammülsüz olan insanın Halikine muhalefet etmesi. Onun emirlerine karşı gelmesi, kendisini bu derece elim bir azaba sürüklemesi düşünülemez. Zira Rabbin kudretine hiç kimsenin karşı gelmesine gücü takatı yetemez.

Eğer insan gerçekten akıllı olsaydı. Gerçekten bilgili olsaydı, kendi kendini düşünmüş olsaydı. Gerçekten kendini sevmiş olsaydı. Rabbine yönelir, taat ve ibadetinde kusur etmemeye çalışır. Geçici keyf ve zevklerinin peşine koşmazdı.

Akıllı olan, gerçekleri bilen ve düşünen insan keyf ve zevklerinin ardı sıra koşmaz, koşamaz. Zira önünde sabır ve tahammül edilmez bir azap varken, Nasıl olur da insan hayatını dünyanın keyf ve zevkiyle tüketebilir.

İnsan, Allah'ın emirlerine muhalefet edememesi için, hep mahzun olmalı. Başı önünde, hüznü bir halde bulunmalı. Mahkemeyi İlahiyi düşünüp mahzun olmalıdır.

Rabbil Alemin İlahi Kanununu vaaz etmiş, nasıl hareket etmemiz lazım geldiğini belirtmiş. Gitmemiz icap eden yolu göstermiş. Yolunu şaşırtıpta sapıtanlar için dönüşlerini kolaylaştırmak için tövbe maddesini koymuş. Günah işlemek suretiyle, emirlere muhalefet etmek suretiyle, kanuni İlahiyi ihlal ettikten sonra gönülden pişmanlık duyup kalben tövbe ederse Rabbil Alemin onun tövbesini kabul edip günahını af eder. Tövbe çok büyük çok yüksek mana ifade eden bir lütfi ilahidir. Rabbil Aleminin büyük bir rahmetidir.

Tövbe öyle bir lütfi ilahidir ki, bütün hayatı boyunca, ömrünün elli senesini, altmış senesini hep kanunu İlahiye muhalefetle geçiren kimsenin. Tam bir pişmanlıkla dönüp tövbe etmesi, af dilemesi halinde. Bir hayat boyu yapmış olduğu günah ve hataların bir anda silinmesine vesile olacak bir keremi İlahidir. İşte tövbeyi kabul eden ve kulunu temizliyen Rabbil Aleminin keremi bu kadar çok şanı bu kadar yücedir. Rahmeti bu derece coşkundur.

Ömrünün 70 senesini, 80 senesini günahlarla geçiren işlemiş olduğu onca günahları melekler vasıtasıyla Levhi mahfuza kayıt ettiren bir kimsenin, Bir an içinde pişmanlık duyup Rabbine yönelmesi halinde. Ya Rabbi ben pişmanım demekle. Yürekte pişmanlık duyup tövbe etmesiyle. İşlemiş olduğu onca günahı af edip o kulunu bağışlıyan Rabbil Aleminin Rahmeti Hakikaten çok boldur. Fazlı keremi ihsanı ve şefkatı bir nihayettir.

İnsan ne kadar kötü olsa da, ne kadar gaddar olsa da, ne kadar merhametsiz, ne kadar şefkatten yoksun bulunsa da, 70 senelik, 80 senelik koca bir ömrü isyan ve günahlarla geçirmiş bulunsa da bir tek kelimeyle hepsini silen. O kulunu bir tek pişmanlıkla af eden Rabbil Aleminin Rahmetine, keremine, insanına hayran olmamak mümkün olamaz.

Halbuki biz insanlar ise hayatı boyu bize iyilik yapmış bir kimse- nin, bir seferlik olsun bize karşı gelmesine, bize muhalefet etme- sine bize hasmane davranmasına tahammül edemez elimize düşer- se en ağır bir şekilde cezalandırmaktan tereddüt etmeyiz.

Beri yandan biz, halikimiz olan. Bizleri halk etmiş olan Rabbi- mize karşı muhalefet etmekteyiz. Bize bunca ihsanlarda bulunan, mal mülk veren, giyim kuşam veren, evlat iyal veren. Tatlı tatlı su- ları bizim için halk etmiş olan Rabbimize karşı biz gene muhalefet etmekteyiz. Onun varlığını hiç hesaba katmadan günahlara devam etmekteyiz. Gösterdiği yoldan gayri yollara sapmakta. O büyük zata hesaba katmadan emirlerini kırmaktayız.

Bütün bunlara rağmen bir tek tövbeyle hepsini af eden hepsini silen Rabbil Aleminin keremi şefkatı ne kadar çoktur. Bu kadar ke- remi, rahmeti ve şefkatı çok olan Rabbinin huzuruna bütün haya- tını isyanla, günahla geçirip son nefeste olsun tövbe edipte hepsini temizlemeden varan kimse verilecek her cezaya müstehaktır. O ken- di kendini her çeşit azaba layık görmüş demektir. O zaman o kim- seye bir namaz için bile verilen 100 bin senelik ceza belki gene Rab- bil Aleminin şefkath muamelesinin neticesidir.

Rabbil Alemin insana bu kadar kolaylıklar göstermiş iken. İn- sanın önüne bu kadar yol koşmuş iken bunlardan istifade etmeden günahlarıyla huzuruna varan kullarına ne ceza verse gene azdır.

İnsan Allahsız neyi vücuda getirebilir? Bir nefes bile onsuz alıp veremez. Onun tasarrufu olmadan bir an bile duramaz. Zira insa- nın bütün vücudu, bütün mevcudiyeti Rabbil Aleminin kudret elin- dedir. Bütün umurunu o kudret elinde tutmaktadır. İnsanı sevk ve idare eden O dur. İnsana bunca ihsanlarda bulunan, iyilikler eden, İnsana bunca nimet veren yine odur.

Bütün bunlara rağmen insan onu tanımadan, emrine uymadan ölüp giderse, günah kirlerine isyan kirlerine bulanmış olarak hu- zuruna varırsa. Artık o kimse verilecek her türlü elim azaba müs- tahak olmuştur. Ona verilecek cezayla asla zulüm yapmış olunmaz. Zira Rabbil Alemin zalim değildir (haşa) Çünkü Allah'ın en büyük lütfi olan tövbeyi ihtiyar etmeden huzura varan. Günah kirleriyle huzuruna varan kimse. Kendi kendini peşin olarak her türlü azaba layık görmüş demektir.

SOHBET : 45

Peygamber (A.S.V.) komşuluğunu arzu eden. Cennetin bağ ve bostanında yaşayıp Allah'ın çeşit çeşit nimetlerinden istifade etmeyi arzu eden. Bunlarında üstünde Allah'ın Rızasını elde etmek isteyen kimse. Doğru yolda yürümeli. Hakikat yolunu takip etmelidir.

Hiçbir kimse hastalıklı, ızdıraplı sıkıntılı bir hayatı arzu etmemekle beraber. Herkes güzellikleri, iyilikleri, Allah'ın rızasını Peygamber'in komşuluğunu. Cennet ve nimetlerini arzu eder. Öyle ise insan arzu ettiklerini elde edebilmesi için doğru yoldan yürümek mecburiyetindedir ki muradına kavuşsun. Peygambere komşu olabilsin. Bunun içinde insanın Peygamberi takip etmesi, onun gittiği yoldan yürümesi, tasvip ettiği şekilde hareket etmesi lazım. Namazında, orucunda, helal ve haram şeylerde, bütün yaşantısında onu takip etmeli, onu yolunu sülük etmelidir. Böyle hareket etmekle insan ancak arzu ettiği iyilikleri elde edebilir.

İnsan farzlarda, vaciplerde, sünnetlerde, gösterilmiş olduğu gibi, konulmuş prensiplere riayet ederek. Kaidelerinin dışına çıkmadan salim kalble yürümelidir.

İnsan bunlara riayet eder. Allah yolunda gösterildiği şekilde hareket ederse. Hiç şüphesiz Allah'ın rızasına kavuşabilir. Peygamberin hoşnutluğunu elde edebilir. Onlara yakın olur. Ve neticede onları görme şerefine kavuşur.

Rabbil Alemin hazretlerinin emirlerini herkesin bilaistisna yapma mecburiyeti vardır. Herkes için o emirleri yerine getirmek vaciptir. İsterse hoca olsun, isterse cahil olsun. İster alim ister, evliya olsun. İsterse peygamber olsun. İstisnasız olarak herkesin uyması, gösterilmiş olan yolda yürümesi mecburidir. Zira yaradılıştaki tek gaye vardır. O da kulluktur. Emirler itaattir. Taabuttur. (VEMA HALAK TUL CİNNE VEL INSE İLLA İYABUDUN) buyurmaktadır.

İnsanlar çeşit çeşittir. Alimi var, cahili var, evliyası var, Peygamberi var. Ama iş kulluğa gelince hiç fark yok herkes kullukla mükelleftir. Kulluk emirleri herkese müsavi şekilde racidir. Herkes Allah'a yönelmek, Allah'a kulluk etmekle yükümlüdür.

Peygamberin bile emre muhalefet etmesine müsaade olunmaz. Şayet bir zelle husule gelirse mutlaka cezalandırılır. Nitekim öyle olmuştur. Kendisine zelle husule gelen Peygamberler dünyada iken cezalandırılmışlardır. Zira Peygamberler kıyamette günahtan masumdurlar. Bu dünyada iken lazım gelen cezayı görmüşlerdir. Meselâ Adem A.S. buğday ağacının meyvesinden yememekle emrolunmuştu. Ama o şeytanın hilelerine yalanlarına aldanıp, onu bu meyveden yersen ölümsüzlüğe kavuşursun sözüne aldanmış neticede yasak meyveyi yemek suretiyle emirlere muhalefet etmişti. İşlemiş olduğu bu suç karşılıksız kalmamış. Suçunun karşılığı olarak cennetten çıkarılmıştı. Adem A.S. Hatasını anlıyan suçunu bilen Adem A.S. yıllarca pişmanlık ateşinde yanmış, ağlamış, sızlamış, tövbe ve istiğfar etmiş. Taki tövbesi Rabbil Alemin tarafından kabul edilinceye kadar.

Demekki Rabbil Alemin emrine muhalefet edilmesine asla razı olmaz. Hele bu muhalefet etme itiyat halinde olursa, arkasından pişmanlık duyulmazsa, rücu edilmezse, feryat ve figanla af talep edilmezse, O zaman yapılan muhalefetin cezası kıyamet günü mutlaka verilir. Rabbil Alemin davacı olarak insandan hakkını alır.

İnsan yapmakla mükellef olduğu şeyleri mutlaka yapar yerine getirir. Hele bu mükellefiyet ilahi emirle olursa. O zaman mecburiyet daha da kati olur. Yapılması farz olur, vacib olur. Muhalefete müsamaha yapılmaz.

Hükümet kanunlarında bunun misallerini görmekteyiz. Meselâ iki sene askerlik yapmak her vatandaşa bir vazifedir. Herkes iki sene askerlik yapmaya mecbur tutulmuştur. Öyle ki, yapmamaya imkân yoktur. Kimse ben askerlik yapmam diyemez. Şayet askerden kaçmaya, askerlik yapmamaya yeltenen olursa kurtuluş bulması mümkün olamaz. Günün birinde mutlaka yakalanır. Hem askerliği cebren yaptırılır ona, hem de kaçtığı için ayriyeten cezaya çarptırılır.

Demekki insan hükümetlerin kanunundan da kurtulmak imkânına sahip değil. Hükümetin kanunundan yakasını sıyrabilen insan Allah'ın kanunundan nasıl yakasını sıyrabilir. Allah'ın kuvvetiyle hükümetin kuvveti mukayese edilecek olunursa gerçek daha iyi anlaşılır. Kanuni ilahiden kurtulmaya imkân olmadığı daha iyi anlaşılır. İnsan hiç bir suretle Allah'ın hükmünden kurtulamaz. Nereye giderse gitsin Allah oradadır. Onun gücü herşeyin üstündedir. Halbuki hükümetlerin gücü sınırlıdır. Meselâ dağa çıkan bir kimse, orada kendini bir müddet saklıyabilen kimse, o müddet için hükü-

metin elinden kurtulabilir. Veya bir başka devlete iltica eden kimse gene yakasını sıyırmış olabilir. Hatta ölmek suretiyle Hükümet kânunlarına karşı ebedi takipsizliğe uğrar.

Fakat Rabbil Aleminin elinden ne dağa çıkmakla kurtulmaya imkân var, ne başka bir devlete iltica etmekle kurtulmaya imkân var. Ve ne de ölümle kurtulmaya imkân var. Suçlunun ilâhi adaletten kaçmasına imkan yoktur. Nereye giderse gitsin, sonunda mutlaka zebanilerin eline düşecektir. Nereye kaçarsa kaçsın Allah'ın vazifeli inzibat melekleri onu yakalayıp ellerine kelepçe geçirerek. Ateşe cehennem ateşine sürükliyecek. Ve orada suçundan dolayı yakacaklardır.

Öyle ise insan dünya zevklerini, vücut rahatını değil de Allah'ın emirlerini düşünmeli. Allah'ın azametini, büyüklüğünü düşünmeli. Hükümünün her şeye geçtiğini, hükmünden kurtuluşun imkân olmadığını düşünmeli. Ve ona göre emrine uymalı, emrine itaat etmeli. Bu itaat aşkla da olsa, muhabbetle de olsa, veyahut zorlama ile de olsa mecburidir. Emirlerle itaat farzdır mutlakiyet ifade eder.

Rabbil Alemine itaat etmeme istidadında olan kişi, cezasının çok büyük olduğunu, Rabbil Aleminin intikam alıcı olduğunu, Ondan kurtuluşa imkân olmadığını bilmeli. Ondan başka Rab olmadığını bilmeli.

Gavs K.S.A. hazretleri bir sohbetlerinde şöyle anlatmıştı «Boşanmış bir çift çocuklarıyla beraber bir gün Şahi Haznenin huzuruna vardılar. Davaları olduğunu. Şeriatın emri üzerine hüküm vermesini rica ettiler. Erkek söz aldı «Kurban dedi eşimden ayrıldım. Gördüğünüz gibi altı aylık bir yavrumuz var. Eşim çocuğa bakmayı red ediyor. Bakmak istemiyor çocuğunu kardeşi ile beraber sokağa terk edeceğini söylüyor. Hükümünüz nedir? Lütfen söyleyebilirsiniz» dedi. Şahi Hazne: Madem ki eşinden boşandın, senin bir hakkın kalmadı üzerinde. Çocuğuna bakmakla mükellef değil, isterse bakar, istemezse bakmaz. Tamamen serbesttir. Madem ki boşamışsın kendini. Artık ondan çocuğuna süt vermesini isteyemezsin. Ücretli bir kimse bulup, çocuğuna para mukabilinde süt verdirebilirsin. Şeriatın emri budur dedi.

Adam ısrar etti, çocuğuna bakmaları için zorladı. İlede çocuğuna bakacaklar diye tutturdu. Her ne kadar Şahi Hazne. Oğlum şeriatın emri budur. Onlar bakmakla mükellef değil dedi ise de adam laf dinlemedi. Hayır mutlaka çocuğa bakmaları lazım. Şayet bakmazsa öldürürüm onu diye tehdit etti. Şahi Haznenin huzurunda terbiyesini bozdu.

Şahi Hazne bu duruma üzüldü sinirlendi. Ve ey münafık, ey kezzap, ben sana şeriatın hükmü budur diyorum. Sen hala kalkmış iddia ediyor. Hala direniyorsun diye azarladı adamı. Şeyhin kızdığını gören adam hemen huzurunu terk etti. Dışarda kadını öldürmeye yeltendi. Silahına el attı. Ama sofiler müdahale ettiler. O da kızdı sinirli, sinirli orayı terk etti.

Aradan bir kaç gün geçince adam süklüm büküm gelerek Şahi Haznenin eline kapandı. Kurban «Hata ettim, tövbe etmeye geldim» diye yalvardı. Şahi Hazne neden tövbe etmek ihtiyacı duydun, diye sorunca adam. «Kurban buradan ayrıldığımda, gidip kendime başka bir İlah ve başka bir şeyh bulayım dedim. Gittim gezdim, aradım, düşündüm ve anladımki Allah'tan başka İlah yoktur. Ve sizden de başka istifade edilecek bir şeyh yoktur. Onun için geri döndüm. Afını rica etmeye ve aynı zamanda tövbemi tazelemeye geldim».

Şeyh tövbesini tazeledi, sonra da karşısına alıp biraz nasihat etti kendine. Haber gönderip eski eşinide çağırttı. Kadın kardeşiyle beraber gelince. Şeyh onlara «Bakın damadınız buraya yaptıklarından pişman olarak gelmiş. Çocuğa bakmak mecburiyetinde olmadığınızı kabul ediyor. Zaten şeran da bakmaya mecbur değilsiniz. Ama benim hatırım için çocuğa bakar, süt verirsiniz, çocuğu sokakta bırakmazsanız çok memnun etmiş olursunuz beni» dedi. Onlarda madem ki çocuğa bakmamız sizi memnun edecek, biz de bakarız çocuğa ta büyüyünceye kadar diyerek çocuğu alıp gittiler.

İşte durum bu. Adam anladı ki Rabbil Alemin'den başka İlah ondan başka Rab yoktur. Ondan başka İlah yokturki insan mülkünü terk etsin. Olmadığına göre. O zaman insan mecburi olarak emirlerine itaat edecektir.

İlerisini düşünmeden, malını, servetini, har vurup harman savururcasına zevk ve sefa uğruna harcıyan. Kısa zamanda servetini tüketip, perişan olan el aleme muhtaç olup rüşvay olan kimsenin durumu. Gerçek serveti olan, ömrünü zevk ve sefa uğruna tüketen kimsenin durumuna benzer ki. O kimse miras yedi gibi ömrünü, ilerisini düşünmeden, kıyameti, ölümü düşünmeden. Rabbil Aleminin huzuruna çıkacağını. Mahkemeyi kübreda hesap vereceğini düşünmeden. Sonunda pişmanlık duyup büyük cezalara uğrıyacağını düşünmeden harcar. Ömrünü Allah'ın emirlerine muhalefetle geçirir.

Akıllı kimse ise hep tefekkür içinde olur. Rabbil Alemin'in azametini düşünür. Ben emrine muhalefet edersem, günah işlersem. Hükmünden kurtulamam. Akibet zebanilerinin eline düşer cehennem ateşinden halas olamam diye düşünür. Bu düşüncesi günaha meyil ettiği zaman. Günah işlemekten kendini alıkor.

Bir gün Gavs K.S.A. hazretleri anlatmıştı. Bir zamanlar bir gencin nefsi zina arzu etmiş. Çok zorlamış genci zina yapması için. Akıllı genç zina yapmadan evvel nefsine dönmüş. Ey nefsim demiş sen zina arzu ediyorsun. Zinanın büyük günahlardan olduğunu bilirsin. Dur bakalım zina yapmadan evvel kuvvetini, metanetini görelim. Meselâ şu cılız mum alevine tahammül edebilirmisin diyerek, parmağını mum alevine tutmuş. Azıcık bir zaman tahammül etmeye çalışmış ama ne mümkün bir iki saniye içinde sızısı ta ciğerlerine kadar işlemiş. Gözlerinden yaş fışkırmış. Daha fazla dayanamıyarak elini çekmiş. Ve nefsine dönerek «Ey gaddar ve kâfir nefsim. Sen şu cılız mum alevine dahi tahammül edemezken hangi cesaretle ve ne hakla beni zinaya teşvik ediyorsun. Bu mum ateşine tahammül edemeyen sen nasıl cehennem ateşine tahammül edeceksin» diyerek nefsinin hesabına çekmiş. Ve böylece zinadan men etmiş.

İşte insan böyle hareket etmeli. Zina, katil, zulüm, hakaret gibi Allah'ın men ettiği bir günahı işlemeyen evvel insan cehennem ateşini düşünmeli. Allah'ın azametini tefekkür etmeli. Nefsinin zorlanmasına, şeytanın teşviklerine aldanmamalı, iltifat etmemeli. Böyle kendini günahattan korumalı.

Şayet insan mülâhaza etmez. Allah korkusundan kalbinde bir titreme duymazsa. Allahı unuttur ve cehennem ateşini gözünün önüne getirmezse, O zaman şeytanla nefsin ittifakına karşı koyamaz. Onların ittifakına kolayca boyun eğer gösterdikleri her günahı bir yudum su içer gibi gayet kolayca yapabilir.

Fakat insanın kalbi Allah korkusundan titrer. Allah'ı unutmaz. Cehennem ateşini de gözönünde bulundurursa. O zaman Şeytanla nefis ona karşı bir ittifak kuramazlar. Zira o kimse kendinde günah işliyecek gücü ve takatı bulamaz. Günah işleme şevki kırılır. Günaha karşı hiç arzusu kalmaz.

Öyle ise insanda günah işleme temayülü belirmediği zaman. Allah'ın azametini düşünmeli. Cehennem ateşini gözünün önüne getirmeli ki. Kendini günahattan koruyabilsin.

Aynı zamanda, hayır bir iş işlemesi mevzuu bahis olduğunda cenneti ve nimetlerini gözünün önüne getirmeli ki. O hayrı işlemeye hevesi yuansın.

Bu sayılanlar avam tabakası içindir. Havas için değil. Havas tabakası ne cenneti ve ne de cehennemi gözetirler. Onların gözettiği tek şey Allah'ın emirleridir. Onlar, mademki biz Allah'ın kullarıyız, madem ki Rabbil Alemin bizim halikimiz bizim efendimizdir.

Madem ki bizi yaratmıştır. Bize düşen ona kulluk etmektir derler. Onlar cennet veya cehenneme prestij etmezler. Onların kullukları ne cennet içindir ve ne de cehennem korkusundandır. Onlar, cennete Rabbimizin cehennemde Rabbimizindir der. Kulluklarını kendilerini yaratan ve kendilerine kulluk vazifesi veren Rablerinin emirlerini yerine getirmek için yaparlar.

İşte Allah dostlarının, büyük evliyaların hali de böyledir.

Gavs K.S.A. hazretleri sohbetlerinin birinde buyurmuştu ki. Bir gün keşfi açılan, keşif sahibi olan bir mürid. Şeyhin'in yüksek makamlarını, ulvi derecelerini görmeyi arzu eder. Ve levhi mahfuza bakar, oraya nazar eder. Görür ki, şeyhi levhi mahfuzda şaki yazılmış. Orada ismi şakilerin arasında. Bu hale müttali olan mürit çok çok üzülür. Neşesi kaçır mayus olur. Kendini bir hüzün hali kaplar. Müridin hali şeyhin gözünden kaçmaz. Sorar müridine, ne oldu sana neden böyle meyussun? der. Mürit arz eder üzüntüsünün sebebini. Vallahi kurban der. Sizin makamınızı, ulvi derecenizi görmeyi arzu ettim. Levhi mahfuza nazar edince. Sizi orada şekavet ehli olarak buldum der. Şeyhi; demek ki seni üzen bumuydu? Evet der doğru görmüşsün. Sen onu yeni görüyorsun ama ben taa 7 seneden berridir görmekteyim onu orada. Ama zerrei miskal kadar üzülmedim, zerrei miskal kadar neşem kaçmadı. Kulluk ve taatimde ise en ufak bir gerileme olmadı. Bilakis taat ve ibadetimi artırmaya gayret ettim. Zira Allah dostlarının yanında, büyük saadatin yanında cennetle cehennem arasında pek fark yoktur. Onlar taatlerini ve ibadetlerini Allah için yaparlar. Cennet veya cehennem için değil. Sadece Allah'ın emirlerini gözeterek yaparlar. Bizim halikimiz Rabbil Alemindir. O bizim efendimizdir, mevlamızdır. Sultanımız odur, padişahımız odur. Madem ki taat ve ibadeti bize emir etmiş. Bize düşen de o emri yerine getirmektir. Biz mecburuz emirleri vechiyle hareket etmeye. Cennet ve cehennem ise onundur. İsterse cennetine nimetlerini kor, isterse cehennemine azabını kor. Onun bileceği iştir derler. Böylece ne cenneti umarak ibadet ederler ve ne de cehennemden korkarak. Onların her hareketleri Allah'ın emirlerini yerine getirmek içindir.

Fakat avam tabakasının böyle değil. Avam bir kısmı sadece korktukları veya mükafat umdukları için ibadet ederler. Ya cennet nimetlerine kavuşmak için kulluk ederler, veya cehennem azabından korktukları için. Ondan korunmak için ibadet ederler, kulluk ederler. Böylesi pek makbul değil. Zira cennet veya cehenneme kölelik ifade eder.

SOHBET : 46

İnsanın kurtuluşa ermesi, Rıza-i İlahiyi tahsil edebilmesi ancak salih amel işlemekle olabilir. Öyle ise yapılan her işte gaye salih amel olmalıdır. İlim tahsilde de aynı şekilde hareket edilmelidir.

Eğer insan salih amel üzerine değilse, mevki ve makamı ne olursa olsun, yaptıklarından fayda göremez. İlim sahibi ilminden fayda görebilmesi için yönünü Allah'a döndürmek mecburiyetindedir. Şeyhler içinde, Alimler içinde böyledir. Hac içinde aynı şey caridir. İnsanın gayesi sadece Ameli Salih işlemek suretiyle Allah rızasını gözetmek olmalıdır. Ancak böyle olunca ahirette menfaati olabilir. Aksi halde yaptıklarından bir fayda göremez. Ahirette bir istifadesi olmaz.

İlimden istifade edebilmek için, onu amelle birleştirmek lazımdır.

Mesela İmami Gazali gibi büyük bir alim. Zahiri ilimlerde zirveye ulaşmış bir alim. Manevi ilimlerden yoksun, manevi ilimlere ilgisiz olduğu içindi ki. Cahil olan fakat tasavvufi ilimlere eğilmiş, amel yapmış. Dolayısı ile keşif sahibi olmuş kardeşinin ikazına muhatap olmuş. «Sen namazda kanla, Hayızla meşgulsun onun için arkada namaz kılamam» tenkidine uğramış ta, ondan sonra hakikatı görebilmiş, tasavvufa eğilmiş, amele başlamış ve ondan sonra gerçek ilminden istifade edebilmişti. Zahiri ilimle, batını ilimi birleştirdikten sonra, ancak etrafa ışık saçabilmişti.

Alim olan, büyük alim olan İmamı Gazali K.S.A. manevi ilimlere eğilmediği için. Olduğu yerde sayarken, manevi bir mesafe kat edemezken, tarikata girip onun gösterdiği yolda çalışıp amel eden cahil kardeşi, Keşif sahibi olmuş, manevi mesafeler kat etmişti.

Fakat bilahere, kardeşinden irşat olan İmamı Gazali, tasavvufa yönelip, Nakşibendi mürşidine intisab ettikten sonra, hakiki olarak çalışıp amel etmeye başladıktan sonra, alim olduğu için çok çabuk mesafe aldı. Nefs ve şeytanla mücadele yollarını, zahiri ilmiyle de bildiği için çok daha başarılı oldu. Öyleki Rabbil Alemin tarafından ona zamanının Gavslığı verilerek en üstün makamla taltif edildi.

Öyle ise insan uyanık olmalı. İnsanın ilmide, gayretide ameli salih için olmalı. Allah Rızasını daha fazla tahsil için olmalı. Amelini bu gaye için artırmalı.

İnsanın temizliği, insanın kalp temizliği ancak ve ancak salih amele devamlı, Allah'ın rızasını gözetmekle olur. Başka şekilde kalp temizliği mümkün olamaz. Maalesef bazı kimseler, namaz kılmadıkları halde, oruç tutmadıkları halde herhangi bir ameli salihle yaşamadıkları halde. Bilakis her türlü haram fiilleri ellerinden geldiği nisbette yaptıkları halde, Kalplerinin temiz olduklarını iddia ediyorlar. İmkânı var mı? Böyle kimselerin kalbi nasıl temiz olabilir? Olsa olsa böyle kimselerin kalbi zulumatla dolu olur. Öyleki kalplerindeki zulumatın çokluğundan bir leş kokusu, bir murdar koku gelir ondan. Bundan gafil, bundan habersiz olan o kimsede. Benim kalbim temizdir diye iddia eder.

İnsan kalbini Allah'a taatla, Allah'a ibadetle, Allah'ı anmakla ve onun rızasını gözetmekle temizleyebilir. Pashı bir kabı, kalayın temizlediği, parlattığı gibi. Kararan bir kalbi de Allah'ın zikri, Allah'ın rızasını gözetmek parlattır, temizler.

Bunlardan habersiz, kalbini zulumatın kapladığını, kalbinin karardığını, bilmeyen gafil kimse kalbim temizdir benim. Temiz bir insanın kalbidir diye iddia eder.

Vallahi insana Allah'a taat ve itaat etmekte, kendini Allah yoluna vermekten. Onun rızasını gözetip kulluğa devamdan başka kurtuluş yolu yoktur. Ondan başka çare, ondan başka halas olma şekli yoktur.

İnsan bu dünyada nasıl Rabbil Aleminin mülkünden çıkamıyorsa, maiyetinden çıkamıyorsa, nereye giderse gitsin Allah'ın mülkünde ve onun hükmündeysen. Ve nereye giderse gitsin ölümün pençesinden kurtulamıyorsa. Aynen bunun gibi de kıyamette de kurtuluş imkanı yoktur. Ancak insanı kurtaracak tek şey salih amel, taat ve ibadettir. Onun büyüklüğüne inanmak suretiyle emirlerini tutmaktır. Bunların dışında insanı kurtaracak bir başka çare yoktur.

İnsan dünyaya ve dünyanın hiç bir şeyine, malına, aşiretine, evlatlarına güvenmemeli. Aslında dünyanın hiçbir şeyine güvenilmez. Ve insan ölümü de unutmamalı. Günahlarını aklından çıkarmamalı. Yaptığı kulluktan dolayı başını Rabbil Alemine karşı dik tutmaya gayret etmeli. Bir insan için yapacak en makul iş budur. Zira netice itibarıyla mutlaka ölecek ve kabir çukuruna girecektir. Kabirden sonra ki hayatta da, haşır meydanında toplanarak, mahkemeyi kübraya, hesap vermek üzere huzuri Rabbil Alemine çıkarılacaktır. Herkesin orada muhakemesi görülecek hayır ve şer olarak yaptığı her şey ortaya dökülecek ve tartılacak. Birinin diğerin-

den bir gram kadar, hatta bir buğday tanesi kadar fazla veya noksan olması değerlendirilecektir.

Rabbil Aleminin emri, Taabbüt emri ins ve cin bütün mahluklardır. Hiç bir istisna yoktur. Peygamberlerde bu emrin kapsamındadır, sehabe, evliyada. Öyleki bütün ins ve cin Allah'a kullukla, taat ve ibadetle yükümlüdür. Nitekim «VEMEL HALAKTÜL CİNNE VEL İNSE İLLA LIYA'BÜDUN» «İnsan ve cinler taabbüdün dışında bir gaye için yaratılmadılar» buyurulmakla, insanın kulluk gayesinin dışında kalan bir başka gaye için yaratılmadığı beyan edilmiştir. Yoksa insan dünyaya keyf sürsün diye, günah ve masiyet işsin diye. Zulüm ve hakaret etsin diye ve boş şeylerle uğraşsın diye getirilmemiştir.

İnsan Allah'a kulluk için yaratılmış, rızasını tahsil etmeye uğraşsın diye yaratılmış, zatını tanınsın, ona secde etsin, ona kulluk etsin emrine itaat etsin diye yaratılmış, dünyaya getirilmiştir.

Bunlara riayet etmeyen, bunları gözetmeyen kimse Vallahi Rab bil Aleminin mahkeme-i kübrasından beraat kararı alamaz.

Mademki Halikimiz olan Rabbil Alemin insanları kulluk gayesinin dışında, bir başka gayeye hizmet için yaratmamıştır. Öyle ise, insanın halikine taat ve ibadet etmek mecburiyeti vardır. Bu mecburiyet umum içindir. Hiç bir istisna yoktur. Peygamberlerde bunun içindedir, sehabelerde bunun içindedir, evliyada, ulemada bunun içindedir.

İster hükümdar ister vezir olsun, isterse avamdan olsun herkes kulluk vazifesini yerine getirmeye mecburdur. Boynunu halikine karşı bükük ona itaat etmesi lazımdır. Her kim buna riayet etmezse onun için kurtuluş ümidi yoktur. Mutlaka ceza görmesi lazımdır.

Haşa Rabbil Aleminin sözünde hilaf yoktur, olamaz. O, sözünden dönmez. Onun her sözü hakır ve doğrudur. Sadıktır, haşa sözlerinde bir yanlışlık, bir yanlışlık olamaz.

Peygamberi A.S.V. o kadar büyük halk etmiştir ki, Rabbil Alemin, yerde ve gökte İns, Cin ve Melekler içinde ondan daha şerefli, ondan daha kıymetli bir mahluk yoktur. Hâl böyle iken, o kadar sevgili, o kadar yüce ve kıymetli tutulan o Peygambere de A.S.V. taat ve ibadet emir edilmiştir. Ve o da, o peygamberi zışanda o kadar taat ve ibadet etmiştir ki, taatinin çokluğundan, ibadetinin çokluğundan mübarek dizleri şişmiştir.

Bütün mahlukattan daha kıymetli olarak yaratılan Peygamber A.S.V. ibadetten istisna tutulmamış, kendisine bir imtiyaz tanınmamış, aynen herkes gibi ona da kulluk vazifesi verilmişti. Ve o da buna hassasiyetle, titizlikle riayet etmiş. Öyle ki, taa mübarek dizleri şişinceye kadar ibadetlerine devam etmiş, kulluğundan geri kalmamış.

O halde bizlerinde taat ve ibadet etmemiz mutlaka lazımdır. Herkesin buna hassasiyetle dikkat etmesi icab etmektedir. Hiç kimse kulluktan istisna tutulamaz. Tembelliği kabul edilmez. Tembellik yapan, vazifelerini yapmıyan kimse kurtuluşu, necatı nasıl bekleyebilir? Nasıl cehennem zebanilerinin elirden yakasını sıyrabilir?

İyi insan, akıllı insan kendisine emir edildiği yolda emir edildiği şekilde yürüyen kimseye denir. Böyle bir kimseden daha akıllı, daha efdal ve daha şerefli kimsede bulunmaz.

Allah'ın emirlerine muhalefet üzere olan. Allah'ın emirlerini kulak arkası eden kimseden daha edna, daha aşağı bir kimsede olmaz. Zira o kimse kıyamet gününde pişman olur, kıyamet gününde eli boş kalır. Mahçub olur, öyleki, «YALEYTENİ KÜNTU TURABA» der.

O günde, mahşer gününde Allah'ın mahlukatını, Allah'ın keremini, Allah'ın cennetini, cehennemini ve azabını gören bir de dönüp kendi günahlarına bakıp onu gören kimse «Ah keşke bir parça toprak olsaydık» diyerek pişmanlık duyacak. İşte günahkar kimseler kıyamet gününde o kadar pişmanlık duyacaklar ki, o gün insan olarak değilde bir parça toprak olarak kalmayı arzu edecekler. Canlarına minnet bilecekler.

SOHBET : 47

İnsanın sırlarının gizli şeylerinin yakınları tarafından meselâ kardeşleri evlatları tarafından ifşa edilmesi. Aleyhinde şehadet olarak kullanılması çok acı, insanı çok mütezzarrır eden, insanı büyük elemelere ve kederlere boğan bir şeydir.

İşte kıyamet gününde insanın ağzı Rabbil Alemin tarafından mühürlenecek. Vücudunun birer parçası olan elleri, konuşmaya başlayacak. Ayakları şahitlik yapacak. Bütün hayatı boyunca yapmış olduğu günahları, işlediği isyanları, yediği haramı, yaptığı gıybeti hepsini sayıp dökəcək. İnsanın azaları, vücudunun parçaları herşeyi bir bir dile getirecek.

Öyle ise insanın uyanık olması icab eder. O gün ki halleri bilmesi icab eder. O gün o yerde ancak doğruluğa geçit verilir. Doğruluk olmıyana kadar o kapıdan geçilmez. Yılan bile deliğine girerken doğrulmak mecburiyetindedir. Yolda giderken eğri, büğrü olan yılan deliğine girerken dosdoğru olmak mecburiyetinde olduğu halde. İnsanın Rabbile Aleminin huzurunda doğru olması icab etmez mi? İcab eder tabii. Onun huzurunda mutlaka doğru olmak gerekir. Dünya da iken ne kadar eğilmiş ve bükülmüş olsa bile insanın orada. Rabbil Alemin huzurunda doğrulması gerekir. Ve öyle de olacak, orada eğrilik kalmıyacak her şey dosdoğru olacak. Her hak sahibine verilecek. İlahi mahkeme de haklar sahiplerine iade edilmek suretiyle eğrilikler düzeltilecek. Herkeste doğruluk hali meydana gelecek ki orada geçiş imkanı olabilsin.

Durum böyle olunca insanın çok dikkatli olması lazım gelir. Bilhassa dini için insanın çok titizlik etmesi, çok ihtimam göstermesi icab eder. Dinini herşeyin üstünde tutması lazım gelir.

İnsan dünyada ne kadar zengin, ne kadar mal ve mülk sahibi olsa ancak Karun kadar olabilir. Ondan daha fazlası düşünülemez. Zira Karunun zenginliği o kadar dı ki, sadece altın ve gümüşlerinin bulunduğu hazine anahtarları 40 deve yükü teşkil ediyordu. İşte bunca servete sahip olan Karun'un, o muazzam servetinin kendisine hiç faydası olmadı. Bilakis onun, o serveti felaketine sebep oldu. İmanına musallat olarak, imansız gitmesine vesile teşkil etti.

Bir mal ki sahibini helak eder, bir mal ki sahibini huzuru Rabbil Alemine imansız olarak götürür. Bir mal ki insanın dinine zarar verip. Sahibini İmansız olarak götürüp cehennem azabına ebedi olarak müstahak eder. O maldan ne fayda umulur. Böyle bir mal neye yarar? Felaketten başka ne getirir.

Dünya malı umumiyetle insanın felâketine sebep olmakta. İnsanın dinine zarar vermektedir. Zira insan kendini güçlü gördükçe, Rabbil Alemin'in emirlerine muhalefet eder buyurulmaktadır. Zenginlik insanı muhalefete sürüklemektedir.

Öyle ise insan hep dini için kaygıda olmalı, imanı için feryat ve figan etmeli. Rabbil Aleminden, dünyadan çok daha fazla ahireti talep etmeli. Dünya malının ihtiyaç miktarı olması kâfi görülmelidir. Dünya malından tümünden kesilmekte yoksun olmakta iyi değil. Çünkü fakirlikte tehlikelidir. Zira fakirlikte, insanı taat ve ibadetten geri bırakabilir. Dolayısı ile fakirlik yüzünden de insanın dini zarar görebilir.

İnsan istediği dünya malının ahirete faydası olamayacağı kanaatinde ise, istemekten imtina etmeli. Fakat ahiretine faydalı olabileceği kanaatinde ise. Zenginliğinin ahiretine zarar vermeyeceğinin tahmin ediyorsa. O zaman dünya malı istemekte bir mahzur olmaz.

Allah yolunda harcanan, içinden sadaka verilen, fakir ve fukara sevindirilen, taat ve ibadete vesile olan dünya malı. İnsanın çocuk ve çocuğunun nafakası olan ve onların da ibadetine vesile olan dünya malı iyidir, hayırlıdır. Böyle bir malı Rabbil Aleminden istemekte fayda vardır.

İnsan dünya malını meşru ve hayırlı işlerde harcamak için istemeli. Rabbil Alemin hoşlanmadığı, razı olmadığı işlerde harcamak için dünya malı istememeli.

Rabbil Aleminin yanında insanın fakir veya zengin olmasından dolayı bir özellik, bir ayrıcalık olmaz. Hiçbir fakir «Ben fakirdim, fakir olduğum için kurtulurum» diyemez. Ve hiç bir zengin de «Ben zengindim zenginliğimden dolayı Rabbil Alemin bana özel muamele eder (Haşa) Böyle kurtulurum» demesi mümkün değil. Hata-dır böyle bir düşünce.

İnsanın kurtulabilmesi için mutlaka emir edildiği üzere dosdoğru olması lazım.

Kıyamet gününde, hesap gününde Rabbil Alemin kullukta kusur etmiş fakirleri çağırarak hesap soracak «Gel bakalım diyecek. Siz neden kullukta kusur ettiniz. Neden taat ve ibadetten imtina ettiniz? Neden emirlerime uymadınız» diye hesap soracak. Onlar cevap verecekler; «Ey Rabbimiz, biz fakirdik perişandık, geçim sıkıntısı içinde idik. Bütün günümüzü ve gücümüzü geçim sıkıntısını gidermek için çalışmakla harcadık. Onun için ibadet yapmaya vakit

bulamadık» diyecekler. Rabbil Alemin «Hayır diyecek bu mazeret değil diyecek. Zira siz ne kadar fakir olmuş olsanız da kulum Hızır kadar fakir olamazdınız. Çünkü dünya yüzünde evveliyatından nihayetine kadar ondan daha fakir bir kulum olmadı. Zira o, dünya malı olarak sadece bir seccade ve birde bir ibriğe sahipti. Bütün malı bundan ibaretti. Hal böyle iken o hiç bir zaman kulluğumdan geri kalmadı, o hep kulluk üzere oldu, hep emirlerimi gözetti.» Bunu işiten fakirler sükut edecek, artık konuşmaya, ileri sürecek başka mazeret bulmaya güçleri kalmıyacak. Mahcup vaziyette başlarını eğip susacaklar.

Bundan sonra Rabbil Alemin zenginleri huzuruna çağırarak. «Gelin bakayım ey zengin kullarım, size bunca zenginlik, servetu seman verdim, mal ve mülk verdim. Sürüler, araziler, apartmanlar ve tarlalar verdim. Hani siz benim için ne yaptınız, benim hangi emrimi yerine getirdiniz? Neden taat ve ibadetimden kaçtınız? Neden bana kulluk etmediniz? Emirlerime neden uymadınız?» diye hesap soracak. O hesap gününde. Zenginler mazeret bulmaya çalışacaklar. «Ey Rabbimiz diyecekler. Biz çok zengindik, bize çokca dünya malı ihsan etmiştin ve bizde ihsan etmiş olduğunuz dünya malının sevg ve idaresine daldık. Zengin olduğumuz için çevremiz geniş idi. Akrabalarımız ve maiyetimizde alanlar çoktu. Onlarla meşgul olduk. Dolayısı ile taat ve ibadete, kulluğa vaktimiz kalmadı.»

Rabbil Alemin şu cevabı verecek onlara, diyecekki: Ya öylemi? Siz Süleyman peygamber kadar zenginmi idiniz? Hayır mümkün olamaz çünkü. Dünyanın başından sonuna kadar Süleyman Peygamberden daha zengin bir kimse halk etmedim. O ise hep benim kulluğum üzere idi. Onun zenginliği hiç bir zaman kulluğuna mani olmadı.»

Bu cevabı alan zenginlerde bir evvelkiler gibi susacaklar, verecek cevap bulamıyacak. Bir başka mazeret ileriye süremeyecekler.

O gün, ne fakirler fakirliklerini mazeret olarak ileri sürüp kendilerini kurtarabilecekler. Ne de zenginler zenginliklerini mazeret gösterip kendilerini kurtarabilecekler.

Zengin içinde, fakir içinde, kurtuluş için tek ve yegane yol kulluk yoludur. Rabbil Alemine taat ve ibadettir. Bunun dışında bir başka kurtuluş yolu yoktur.

Öyle ise bu dört günlük dünya hayatına insan aldanmamalı.

İnsan hergün görmekte ve şahit olmaktadır ki kendi akrabası, babası, kardeşi ve daha başkaları binbir zahmet ve meşakkatla topladıkları dünya mallarını, mülklerini servetlerini geri de bırakıp gitmektedirler.

Bu gün için insanın komşusu, akrabası, arkadaşı nasıl herşeyini bırakıp gidiyorsa. Yarında sıra kendine gelecek. Yarın da insanın kendisi ölecek, karısını, kızını, oğlunu, akrabasını mal ve mülkünü geride bırakacak.

Öyle ise insanın aklını, fikrini ve düşüncesini Allah meşgul etmeli. Allah'la olan meşgalesi akrabasından da, taallukatından da, evlat ve eyalinden de mal ve servetinden de fazla olmalı. İçinde sadece Allah korkusu yer etmeli.

İstense de, istenmese de günü gelince herşey terk edilip gidilecek. Onun için insan aldanmamalı. Eğer kurtulmak istiyorsa, felâha ermek istiyorsa, mutlaka Allah'a dönmeli. Yüzünü, yönünü dosdoğru olarak ona çevirmeli. Onun rızasını elde etmeye çalışmalı. Kurtuluş için tek çıkar yol budur. Çünkü insanı kurtuluşa erdirecek tek varlık Allah'tır. Ondan başka hiçbir şey insanın kurtuluşunu temin edemez. Ne malı ne evladı, ne akrabası ve ne de komşusu. O gün insana fayda temin edebilir. O gün fayda, o gün menfaat, o gün kurtuluş dosdoğru olarak samimiyetle Allah'a yönelmiş olmaktadır.

Eğer insan akıllı ise, eğer bilgili ise, eğer aklı başında ise, insan ise, insan südü emmiş ise. Yapacağı tek şey vardır. O da yüzünü dosdoğru olarak Allah'a döndürmektir.

Yüzünü samimiyetle dosdoğru olarak Allah'a döndürmeyen kim seden Vallahi daha akılsız, daha bilgisizi bulunamaz. Bakılsın bu kadar ölüp gidenler var. Kim beraberinde bir şey götürebildi? Beraberinde ne götürdüler? Dünyadan ne anladılar. Dünyadan ne tad aldılar? Sadece hiç. Ve herşeyi de geride bırakıp gittiler. Hayatlarını onca zulümle, hakaretle sürdürenler. Kötü yolda alabildiğine yürüyenler vardı. Hepsi de ölüp gitmediler mi? Gittiler. Zulümleriyle, hakaretleriyle Rabbil Alemin'in huzuruna hesap vermeye gittiler. Verecekler hesap. Yaptıklarının karşılığı cehennemde yanacaklar. Öyle yanacaklar ki cehennem ateşi onları kemiklerine varıncaya kadar yakacak, ellerini kavuracak.

Fakat yüzünü Allah'a çevirenler, Allah'a taat ve ibadet edenler. Zalimlerin zulmuna, hakaretlerine tahammül edenler. Eza ve cefalara sabır edenler ise. Dünyadan göçüp gittikten sonra. Çektikleri eza ve cefaya karşılık, uğradıkları zulüm ve hakaretlere karşılık mü

kafat görecekler. Yaptıkları taat ve ibadetin mükafatı olarak cennet ve onun nimetlerine kavuşacaklar. Ugradıkları zulüm ve hakaret, yapılan eza ve cefalar onları taat ve ibadetlerinden geri bırakmadığı için, dinlerine zarar vermediği için mükafat olarak cennetin bağ ve bahçelerinde eğlenecekler. Hurilere sahip olup, ebedi zevk ve sefa içinde bulunacaklar.

Mademki Rabbil Alemin iman nasip etmiş de iman nimetini vermiştir. Ve Peygamber (A.S.V.) Ümmet olmak şerefini vermiştir. Ve madem ki biz Rabbil Alemin'in varlığına, itikat etmişizdir. Onun kudret elinden hiçbir şeyin kurtulamıyacağına itikadımız vardır. Mademki ölümün olduğuna kanaat getirmişizdir ve ölümden sonra hesaba çekilmek vardır. Yapılan herşeyin sağlam kayıtlara geçirildiğine, mahkeme huzurunda okunacağına inanmışızdır. Mademki Allah'ın azabı ve cehennemi vardır. Kanat etmişizdir, itikat etmişizdir. İman Etmişizdir. Öyle ise, insana inancının, itikadının ve imanının icabettirdiği doğrulukda hareket etmesi icab eder.

Şayet insan bütün bunlara rağmen, Alah'ın emirlerine muhalif hareket ediyorsa. Allah'ın emirlerine muhalif hareket etmesi, o kimsenin inancının zayıf folmasından, itikadının zayıf olmasından ve nihayet imanının zayıf olmasından ileri gelmektedir.

Zira insan da gerçek Allah korkusu bulunsa, şayet insan Allah'ın her an kendisiyle beraber bulunduğunu tam manasıyla düşünse. Ve insan işlediği her günahın Rabbil Alemin tarafından görülmekte olduğunu gerçekten idrak etmiş olsa. Yapılan her hareketin Allah'u Taalanın melekleri tarafından yazılmakta olduğunu ve dolaşısıyla hesap ve cezanın gerçek olduğunu tam bir şuurla idrak etmiş olsa. O zaman asla günah işliyemez, hata yapamaz, Allah'ın emirlerine muhalefette bulunamaz.

Yapılan bütün muhalefetlerin, işlenen bütün günahların sebebi, insanın imanının zayıf olması ve inancının noksan olmasından ileri gelmektedir. Bundan dolayıdır ki Şeytan insanı kolayca aldatabilmekte, kolayca insanı Allah'ın emirlerine muhalif harekete teşvik etmektedir.

Eğer insanı gerçek manada Allah korkusu sarmış ise, eğer insan Allah'ın her an kendisiyle beraber olduğu idrakine gerçek manada ermiş ise. Katiyetle günaha tevessül etmez. Şayet bir günah işleyecek olursa, hemen akabinden pişmanlık duyar, binlerce defa pişman olur. Feryat ve figan eder. Ah ve vah eder.

Bunun misali Seydayi Taği K.S.A. hazretlerinde görebiliriz. Sey da, Gavsî Hizaninin yanında amel yaptığı sıralarda Allah korkusu kendisini öyle bir sarmıştı ki. Ve o korkudan öyle bikarar olmuştu ki. Ne camide karar kılabilmiş ve ne de köyde. Kendisini dağlara bayırlara atmış. Bulduğu bir ağaç kovuğuna girerek orada boynunu bükmüş, ağlamış, sızlamış feryat ve figan etmişti.

İşte insanı Allah korkusu gerçek manada sararsa durum böyle olur.

İnsanda iman kemale erince, insanda imanın erkanları yerleşmişse ve insanda imanın rükünleri yer etmiş ise, O zaman insandan emri İlahiye muhalif herhangi bir hareket meydana gelmez. Her hareketi ölçülü her hareketi doğruluk üzerine olur.

Hazret K.S.A. bir sohbetlerinde «Eğer insan bir hristiyan çocuğundan utandığı kadar Allah'tan utansa. Ondan asla Evamiri İlahiye muhalif bir hareket zuhur etmez» buyurmuştu. Meselâ zina işlemek gibi büyük bir günahı işlemek üzere olan bir kimse. Bir hristiyan çocuğunun gelmekte olduğunu görse. Onları göreceğini anlasa. Hemen işlemek üzere olduğu zinadan kaçınır. O çocuğun görmesinden utanır.

Halbuki düşünmez ki Rabbil Alemin her an kendisiyle beraberdir. Her an daim insanı görmektedir. Vazifeli meleklerde insanı görmektedir.

Bütün bunlara rağmen Rabbil Aleminin gördüğünü bildiği halde, Meleklerin gördüğünü bildiği halde günahattan sakınmazda Hristiyan çocuğun görmesi ihtimali halinde günahattan sakınır.

İşte Hazret K.S.A. buna işaret ederek «Eğer insan hristiyan çocuğundan utandığı kadar, hristiyan çocuğundan haya ettiği kadar Allah'tan utansa, Allah'tan haya etmiş olsa, ebedi kurtuluşa erer, ebedi olarak cehennem ateşinden halas olur.» Buyurulmaktadır.

Hakikat böyledir. Hazretin dediği gibi çok doğrudur. İnsan günah işlemekle, emirlere muhalefet etmekle. Rabbil Aleminden utanmadığını, Rabbil Aleminin kendini görmekte olduğunu hesaba katmadığını, Rabbile Aleminden korkmadığını ortaya koymaktadır.

Şeyh Şadi Şirazi «İnsan Rabbil Aleminin fazlına, ihsanına ve büyüklüğüne baksın ki, onun büyüklüğüne baksın ki, İşlemiş olduğun günahlardan dolayı Rabbil Alemin haya etmektedir» demektedir.

İnsan ne kadar akılsız, ne kadar vicdansızdırki. Kendisine bunca ihsanlarda bulunan, sayılmıyacak kadar nimetler veren Rabbine hemde huzurunda, gördüğünü bile bile isyan etmektedir, emirlerine karşı gelmektedir.

İnsan hiç kimsesi olmıyan fakir bir çocuğu himayesine alsın, yedirse, içirse, mal mülk verse, evlendirip ev ve bark sahibi etse. Sayılmıyacak kadar iyiliklerde, muavenette bulunsun. Bütün bu iyiliklerine karşı o kimse, himayesine almış olduğu o kimse, kalkıpta nankörlük etse. Hamisi olan zata karşı hasmane bir tavır takınsın. Ne kadar zor olur deyilmi? Onun bu davranışından hamisi ne kadar üzüldür, ne kadar kalbi kırılır. Nekadar esef eder. Onun bu tutumundan belki kendisi utanır, haya eder. Soyliyecek birşey bulamazda ibretle ve sukunetle seyir eder durumunu.

İşte bu misalle ölçülmeyecek kadar nimetleri veren rabbine, insan isyan ederse ne kadar nankörlük olur. Üzerinde milyonlarca, milyarlarca nimeti bulunduğu halde. Rabbine huzurunda isyan eden, nankörlük yapan kimsenin haline Rabbil Alemin haya etmektedir.

Bunu idrak eden, basireti kapanmamış ve akıllı olan insan Rabbine muhalefetten hassasiyetle kaçınır. Yüzünü ona döndürmekte kusur işlemeye çalışır.

Eğer insanda birazcık akıl varsa, birazcık ızan varsa. Yaşlılara bakar. Yaşlanmış, yaşı 60-70'i aşmış, beli bükülmüş, dişleri dökülmüş, saçları ağarmış, güç ve takatten kesilmiş, kuvvet ve iktidarını kayıp etmiş. Kimselerin durumuna ibret nazarıyla bakar, İbret alır. Kendisinde o hallere düşeceğini tefekkür eder. O hale düşmeden tedbir alır. Kuvvetini, takatini boşa harcamaz, heba etmez.

Rahathkla Allaha ulaşılmaz. Yorulmadan meşakket çekmeden Allaha ulaşmak olmaz. Hazretin, Allaha tezelden ulaşmasını isteyen Şeyh Fettullah'ta hazreti ağır işlerde çalıştırmıştı. Şeyh Fethullah bilmiyormuydu ki hazrete şeyhinin oğlu olduğu için hürmet etmesi. Ona zahmet ve meşakkat vermektan kaçınması lazım geldiğini. Onu çalıştırmaması icab ettiğini bilmiyormuşdu? Rahathkla, yorulmadan Allah'ın rızasının kazannılmıyacağını. Yüksek makamlar elde edilemeyeceğini, ve Allah'ın yanında rütbe alnamıyacağını da biliyordu.

İnsan zahmet çekecek, insan yorulacak ki birşeyler elde edebilsin. Aksi halde hiçbir şey elde edilemez.

Bir gün Hazrete gelip demişler ki «Kurban bir şeyh vardır kendisine gelenleri 40 günde mezun ediyor, halifelik veriyor» Hazret orada bulunan Mollayı Mezin (Büyük hocaya) sorar. Derki «Molla bir eşiğin yavrusu kaç günde ayağa kalkar, kaç gün sonra annesiyle beraber dolaşmaya başlar?» Molla cevap verir «Kurban iki veya üç gün içinde anasıyla beraber dolaşır, onun arkası sıra koşmaya başlar» Hazret sorusuna devam eder. Peki der «İnsanın yavrusu, çocuğu ne kadar zamanda kalkıp anası gibi dolaşır?» Buna da molla şöyle cevap verir der ki «Efendim insan çocuğuna en az bir iki sene emek verdikten zahmeti çekilip, bakımı yapıldıktan, süt verip beslendikten sonra, ancak ayağa kalkıp yürüyebilir. Hem de bir defada da kalkamaz ayağa ilkin emekler, yerde sürünerek yürür. Sonra tutunarak yürür. Anne ve babasının uzun çalışmaları neticesinde. Çokca emekleri neticesinde ancak bir iki sene sonra yürümeye başlar. Bu cevap üzerine Hazret bir soru daha sorar. «Peki der eşek yavrusuna ne derler, insan yavrusuna ne derler?» Molla der ki. «Efendim eşiğin yavrusuna sığa derler, eşiğin sıpası derler. Ama insan yavrusuna ise İnsan derler» Bu soru ve cevaptan sonra Hazret K.S.A. şöyle buyurur,

«İşte bu böyledir. Eğer zahmeti çekilir. Emek verilirse o zaman yavru, insan yavrusu olur. İnsan olur. Fakat zahmet çekilmeyince sığa olur. Büyüyünce de eşek olur ki. Ondan eşeklikten başka istifade olunmaz. İşte insanda böyledir. Hakiki insan olabilmesi için. Ondan istifade edilebilmesi için emek verilmesi, zahmet çekilmesi câb eder. Zahmet ve meşakkat çekilmezse, emeği verilmezse. O zaman o kimse insan değil belki eşek olur. Ve dolayısı ile ondan istifade etmekte mümkün olmaz. Fakat insan ne kadar yorulur, zahmetini çeker, meşakkat duyarsa, Nakşibendi adab ve erkanına ne kadar riayet edip yorulursa o kadar istifadeli olur.»

Öyle ise insan emek vermeli, eziyet çekmeli, yorulmalı, ıca-bında aç ve susuz kalmalı. Her türlü zahmete katlanmalı ki insan olabilsin.

Nasıl dünya hayatında çalışan emek veren gecesini gündüzüne katıp çaba gösteren kimse çokca dünya malına sahip oluyor, büyük tüccar olup milyoner, milyarder oluyorsa. Zengin olduktan, büyük sermayeye sahip olduktan sonra, sermayesini çalıştırmak suretiyle,

işçilerini çalıştırmak suretiyle zenginliğini her geçen gün biraz daha artırıp yorulmadan zahmet çekmeden, daha evvel çektiği zahmetlerin semeresi olarak hergün biraz daha işçileri, kâtipler vasıtasıyla zenginliğini, servetini artırıyor...

Aynen bunun gibi Allah dostları da zamanında çok zahmet çekerler, çok emek verirler. Izdıraplar görürler, taaki o yüksek makama kavuşana, Allah rızasını elde edene kadar. Ne zaman ki Allah rızasını elde ederler. Ne zaman ki Allah onları zatına dost edinir. Hadi yapar. Hidayeti ellerine verir. O zaman o Allah dostları otururlar. Alem onlara koşuşur. Hidayet talebinde bulunur. Onlarda hidayetlerine vesile olurlar. Hidayetlerine vesile oldukları kimselerin çalışmalarında, namazlarında, oruçlarında, zikirlerinde onların da payı olur. Hidayetine vesile oldukları kimselerin çalışmalarına ortak olurlar. Onlarınkinden hiç bir şey eksilmeden. Böyle olunca da. Büyük tüccarlarınkı gibi. Onlarında manevi kazancı her an durmadan artar.

Gavs K.S.A. «İnsan öyle olmalı ki bütün alem insana çalışmalı» buyuruyordu.

Öyle ya insan ne kadar çalışsa, ne kadar çok iş yapsa, yevmiyesi kazancı neyse onu ahr. Meselâ yevmiyesi 100 lira olur bilemedin 1000 lira olur. Daha fazlasını pek elde edemez. Ama bütün alem ona çalışırsa azda olsa meselâ 10 lira veya 20 lira olan yevmiyesini getirip o insana verseler. O zaman gündelik kazancı belki 500 bin lirayı bulur.

İşte bunun gibi, bu miskaldeki gibi. Allah dostlarının da kazancı namütenahidir. Her tarikate intisap eden, oradan hidayete kavuşan kimsenin, kıldığı namazdan, yaptığı ibadetten, çektiği virtten, kıldığı teheccüt namazlarından ve devam ettiği cemaatlardan elde ettiği sevap kadar bir sevapta şeyhine hidayetine vasıta olan mürşidine yazılır. Kendi sevabından da hiçbir şey eksik olmamak şartıyla.

Durum böyle olunca O Allah dostunun kazancı her gün biraz daha artar. Manevi kazancı günlük olarak milyonları, milyarları bulur.

Allah dostlarının manevi kazancı, manevi geliri. Dünya malından büyük sermaye sahibi olan kimselerin durumuna benzer ki. Mâiyetindeki yüzlerce binlerce işçisi kâtibî çalışıp emek verirdi. Elde ettikleri kârdan, semereden sermaye sahibi patronları istifade eder. Çalışanlara, işçi ve kâtiplerine haklarını eksiksiz olarak tam tamına

verir. Ama kendisi de oturduğu yerden kazancını artırır. Çünkü zamanında kendini yormuş, zamanında çokca çalışıp bugünkü duruma gelmiştir.

Öyle ise insanda bütün gücüyle, bütün gayretiyle çalışıp emek vererek gayret ederek, manevi yönden böyle bir ticaret böyle bir kazanç yollarını elde etmeye çalışmalıdır.

Evliya olmak, Allah dostu olmak çok büyük bir şeydir. Peygamber (A.S.V.) (EVLIYA'I ÜMMETİ KE EMBİYA'I BENİ İSRAIL) «Ümmetimin evliyası beni İsrail peygamberleri gibidir» buyurmuştur. Bu benzetiş HAŞA peygamber makamı derecesinde değil de irşat yönündendir. Yine peygamberin ümmeti içinden çıkacak evliyadan o kadar irşat ve hidayet zuhur edecek ki, bu irşat Beni İsrail peygamberleri derecesine varacak. Evet Beni İsrail peygamberlerinden öyleleri gelmiş ki, sadece kendi kabilesini irşat edebilmiş. Bazıları ise sadece kendi ailesini irşatla vazifelendirilmişlerdi.

Halbuk Ümmeti Peygamberden (A.S.V.) öyle evliyalar gelmiş ki bir milyon iki milyon hatta üç milyon müslümanın ve kâfirin irşatını yapmış. Onların hidayete ermesine Allah'a kavuşmasına vasıta olmuş, amil olmuştur.

Büyük işler başarmak zahmet çekmekle olur. Ehlullah olan zatlar ise vücudunun rahatını düşünmezler. İnsan ne kadar zahmet çekse, ne kadar eza görse, o nisbette fayda görür. O nisbette Allah'ın rızasına kavuşur. Aynen Hazretin dediği tahakkuk eder. Gerçek öyledir zira. İnsan öyle olduğunu katiyetle müşahade etmektedir. İnsan zahmet çektiği, yorulduğu emek sarf ettiği nisbette insan olur.

Şayet emek vermeye yanaşmaz zahmetten kaçır, yorgunluğu göze almazsa o zamanda insan değilde sipa olur, neticesi de eşek olur ki, ondan istifade edilmez.

SOHBET : 48

İnsan dünyaya dost olmamalı, zira dünyadan fayda umulmaz. O, kimseye yar olmaz. Sonunda pişmanlıktan başka bir şey vermez insana. Dünyaya talip olanlar, onun arkası sıra koşarlar, zarardan başka birşey bulamazlar, ister zengin olsun, isterse fakir. Dünyanın arkası sıra koşanlar, ondan bir istifade, bir kâr elde edemezler. Dünyada bulunacak tek şey zarardır.

Devamı dünyanın arkası sonra koşup zenginlik talep eden fakir kimse, bütün emegini boşa harcamış olarak bir şey elde edemeden göçüp gider.

Zenginde dünyadan murat alamaz. O da oraya koşar, buraya koşar şuna sahip olayım, buna sahip olayım der. İstediklerinin bir çoğuna kavuşmadan, dertle, kederle, gamla göçüp gider. Şayet dünya malından biraz bir şeyler elde etmiş ise zengin olmuş ise, kanaat etmez. Daha fazlasını elde etmek için çırpınır. O arzuyla, o iştiyakla yanar kavrulur. Elde ettiği, artırdığı mallardan, servetinden istifade edemeden vaktini, doldurur, herşeyi bırakıp gider.

Netice şudur ki, ister zengin isterse fakir olsun. Dünyadan murat almak imkanına kavuşamazlar. Dünyada gamdan ve kederden başka bir şey bulamazlar. Dünyaya doyamadan göçüp giderler.

Fakat gerçekten Allah'a yönelmiş, gerçekten Allah'a dost olmuş kimseler ise her istediklerini elde ederler. Rabbil Alemin verir dostlarına istediklerini. İhsan eder onlara arzu etmiş oldukları şeyleri.

Allah dostlarına her zaman ihsanlarda bulunur. Kabirlerini cennet bağlarından, cennet bahçelerinden bir bahçeye çevirir. Kıyamet gününde Peygamber e.A.S.V. yakın edip onun bayrağı altına girmelerini nasip eder. Cennette Peygamberine komşu yapıp, onun sohbetleriyle, şereflendirir. Cennetin bitmez tükenmez nimetlerini ihsan edip Cennet hayatında her istediğine dostlarını kavuşturur Rabbil Alemin.

Halbuki dünya peşinden koşup duran, dünyayı dost edinen kimse, dünyada istediklerini elde etmeden, elde edemeden göçüp gider de, ahirette Allah'ın azabıyla karşı karşıya kalır. Cehennemimin ateşiyle karşı karşıya kahr ve o ateşle azaba uğratılır.

İnsan her istediğine kavuştuğu, güzellik ve iyiliklerle dolu olan yere, her zaman gitmek ister. Fakat istediklerini elde edemediği, hoş ve güzel olmayan yerlere ise hiç gitmek istemez.

Halbuki istdiği bir çok şeyi elde edemediği dünyanın peşinden durmadan koşar. Dünyada kimse istediklerini elde tam olarak edemez. Bir çok noksanlıkları bulunur ne kadar zengin olsada, ne kadar mal ve mülk sahibi olsada, köy, tarla ve apartman sahibi olsada. Gene de Karun kadar zengin olamaz. İmkani yok zira Karun'un zenginliği o kadar çoktu ki, hazinelerinin bulunduğu kasaların anah tarını 40 deve ancak taşıyabiliyordu. Böyle olduğu halde Karun bile her istediğini elde edemedi, muradına ermeden ölüp gitti. Hatta imanı bile muhafaza edemedi, imansız olarak küfür üzerine gitti.

İşte dünya böyledir. Hiç kimseyi maksuduna erdirmez. İnsan onu mutlaka hasretle terk eder. Dünya insanı hasrette bırakıcıdır. Dünyada iken ancak Allah dostlarının maksudu hasıl olur. Onlar ancak muratlarına ererler. Onlar ne isterler ise elde edebilirler. Rab bil Alemin dostlarına her istediklerini verir.

Onlar istemesini bilmeseler bile yine verir onlara Rabbil Alemin, hem de hatır ve hayallerinden geçmeyen şeyleri bile verir.

Rabbil Alemin dostlarına istemedende verir. Veya bir istediklerinde belki 100 bin kat fazlasını kendi kereminden verir ihsanlarda bulunur.

Öyle ise nasıl olurda insan Allah yolunu bırakıp, Allah'a taat ve ibadeti bırakıp, Allah'a kulluğu bırakıp, dünyanın arkasında koşmakta. Zarardan başka bir şey vermeyen dünyanın ardı sıra gitmektedir. Yoksa delimi olmuştur? Aklını mı kayb etmiştir. Yoksa cahilmidir?..

İnsan şöyle bir baksın etrafına. Kim dünyada maksuduna ermiştir? Kim artık yeter her istediğine kavuştum diyebilmiştir? Kim muradına erebilmiştir? Kim dünyada baki kalmıştır? Asla böyle bir kimse olmamıştır, yoktur.

Bugün için zengin olan, 1 milyon dünya malına sahip olan, yine tatmin olmamakta. 1 milyon azdır, 2 milyonun olsun diye arzu etmekte, onu elde edince yine az bulmakta, kanaat etmemekte 3 milyonun hayallerini kurmaktadır. Ona da kavuşunca neden, neden 4 milyonun olmuyor diye kıvranmaktadır. Ve bu hayalleriyle bu ihtiraslarıyla, istediğini elde edemeden, maksuduna erişemeden, gece uykularını uğruna feda ettiği 4 milyonuna kavuşmadan göçüp gitmekte. O uğurda rahatını kaçırdığı halde çalışıp didindiği halde maksuduna ermeden gitmektedir.

Şöyle bir çarşı pazar dolaşılsa daha iyi anlaşılabilir. Mesela zengin mağaza sahipleri 5 kuruş daha fazla kazanabilmek için, 5 kuruş daha fazla menfaat elde edebilmek için yaz-kış demeden gece ve gündüz mağazalarına kapanmakta, soğuğa ve sıcağa aldırmadan çalışıp didinmektedirler. Neticede onlara tam istediklerini elde edemeden, muratlarına eremeden göçüp gitmektedirler.

İnsan ne kadar zengin olursa olsun. Sonunda ölüm şerbetini mutlaka içecek. Yakasını ölümden kurtaramadan, bütün dünya malını, servetini terk edecek, dünyadan üryan olarak ayrılacaktır.

Eğer Allah'a yönelmemişse taat ve ibadeti yoksa, salih amel işlemişse, o zaman ne yapacak? Nasıl kurtulabilecek. Mahkeme-i kübrada ne diye bilecek? Nasıl hesap verecek?

Rabbil Alemin insana mal vermiş, mülk vermiş, aile vermiş, evlat vermiş, güç ve kuvvet vermiş. Şayet insanda bütün bunları dünya için harcamışsa hesabını acaba nasıl verebilecek? Acaba mahkeme-i kübrada nasıl cevap verecek? Yakasını nasıl sıyrabilecek?

Rabbil Alemin kullarına karşı o kadar merhametli olduğu halde, insanları bu kadar sevdiği halde, insan ne kadar kötüdür, ne kadar nankördür, Rabbine karşı.

Zira Rabbil Alemin insana bunca nimetler ikram etmiş ve bütün nimetlerinde fevkinde Peygambere ümmet olma şerefini vermiş. Ve şu kıymetli Nakşibendi yolunu nasib etmiş. İşte insana böyle çok büyük keremlerde bulunmuş. Teveccüh etmiş ise ve insanda onun gösterdiği şekilde, yolundan gitmiyorsa. Ne kadar bahil ne kadar zalim olduğunu ortaya koymaz mı?..

Rabbil Aleminin nasib ettiği iman kıymetini insanın bilmesi kendisine kafidir. Çünkü iman bütün nimetlerin fevkinde bir ihsandır. Zira insanı kurtaracak tek şey imandır. İnsan çok zengin olsa, hesaba gelmeyecek kadar dünya malına servetine sahip olsa ve bütün servetini fakir fukaraya dağıtsa, hayır ve hasenat yolunda harcasa. Eğer imanı yoksa. Bütün bu çalışmalarından bir fayda elde edemez. Çalışmaları onu cehennem azabından koruyamaz. İnsanı cehennem ateşinden koruyacak imandan başka hiçbir şey yoktur. Yalnızca iman insanı cehennem ateşinden koruyabilir. Öyle ise anlaşılıyor ki, iman bütün nimetlerin fevkindedir. Rabbil Alemin imandan daha büyük ikinci bir nesne yaratmamıştır.

İman nimeti, imandan nasibi olmayan kafirlere verilen bütün nimetlerden çok daha fazla değer taşır. Zira kafire verilen çokca nimetlerin, had ve hesaba gelmeyecek nimetlerin hiç birisi sahibine faydalı olamaz. Sahibini cehennem ateşinden koruyamaz. Cehennem ateşinden koruyacak yegane nimet iman nimetidir. İnsanı cehennemden koruyacak tek şey insanın imanı, itikadır.

Rabbil Aleminin iman ve itikadı nasip etmesiyle insanları kafirlikten kurtarıp islam ve imanla şereflendirmektedir. Peygambere A.S.V. ümmet olmakla şereflendirmektedir. Ve insana Nakşibendi tarikatını nasip etmekle de imanın korunmasını taat ve ibadetin devamlılığını lütf etmiştir.

İnsana iman, islam ve Nakşibendilik gibi 3 tane çok büyük nimet veren Rabbil Aleminin Haşa hâla da kıymeti bilinmemekte, Allah unutulmakta, verdiği nimetler hatırlanmamaktadır. Hep iyiliğini düşünene kötülükle mukabele eden insandan acaba daha haini bulunur mu?

Kendisine iman şerefini, hidayetini ebedi saadetini veren Rabbil Aleminden kendini uzak tutan, onu unutan emirlerine sırt çeviren insandan daha kötüsü bulunur mu?

Allahu Taalanın büyük nimetlerinden biri olan şu Nakşibendi tarikatının insana sayılmıyacak kadar faydaları vardır. En büyüğü ise insanın nefsinin yok etmesidir.

Nakşibendi zikirleri, letaifleri hep nefsi ezmek içindir. Onu yok etmek içindir.

Bir kimse ki nefisini yener, onu ezer, ortadan kaldırırsa. O zaman Allah'la o kimse arasında bir maniada kalmaz. Bu da gene Allah'ın keremiyle, ihsaniyle olur. Nice çalışıp amelini tamamlayan kimseler vardır ki, Allah'ın bu keremine mazhar olamamışlardır.

Yinede insan elinden geldiği kadar, gücünün yettiği kadar çalışmalı. Ondan ötesini Rabbil Aleminine bırakmalı Sadatı Nakşibendinin tasarrufuna bırakmalı. Zira hidayet Rabbil Aleminin elindedir. İnsanın çalışması sadece bir vazifeyi ifadır. Eğer Rabbil Aleminin keremi ve lütfi olursa, hidayeti tamam etmiş ise. Bir sebepte halk eder, yok eğer muradı ilahi yoksa imkansızdır, olamaz. Bir bahane sebep olur.

Aslında Rabbil alemin insanın niyetine bakar, niyetinin köküne, menşesine bakar. İnsanın cevherine bakar, oradaki ihlasına bakar.

İhlası olmayan kimsenin çalışması, sarı ineğin durumuna benzer ki, süt verir, verir sonunda tekmeyle vurup kovayı devirir, hepsini döker gider.

Onun için insan emeğini boşa çıkarmamalı, şeytan gibi yapmamalı. Nasıl ki şeytan (Aleyhi la'neh) o kadar ibadet etmişti, senelerce ibadet etmişti. Fasılsız olarak 100 bin sene ibadetle meşgul olmuştu. Fakat bir günah sebebiyle dergahi ilahiden tard edildi. Kafirlerden oldu ve ebedi lanete müstehak oldu.

Bunun tek sebebi de amelini gururlanması oldu, tekebbür etmesi oldu. Amelinin onda nefis meydana getirmiş olması imanına mal oldu. Amelini görmesi, kendine nefis oldu. Kendisini beğenmesine sebep oldu. O da imanının gitmesine sebep oldu.

Beri yandan Adem Peygamberin ise amelini değil, sadece günahını görmesi, günahı için feryat ve figan etmesi, tevbe, istiğfar etmesi affa uğramasına sebep oldu.

Fakat şeytan sadece amelini gördü, ona gururlandı, dolayısı ile kendini ateşe attı.

Öyle ise insan amelini görmemeli, hep günahını görmeli günahını gözünün önünde bulundurmalı. Yaptığı hayrını, işlediği amelini görmemeye çalışmalı, onları unutmalı. Zira insan amelini gördükçe, kendini gördükçe Allah'tan uzaklaşır.

Çünkü insanın amelini görmesi kendinde nefis meydana gelmesine, kibirlik emarelerin belirmesine sebep olur. Böyle olunca da nefis hemen baş kaldırır.

SOHBET : 49

İnsan ister zengin, isterse fakir olsun. Durumu ne olursa olsun, her zaman için, amel ehli olmalı, tahsil ehli olmalıdır.

Zira insan her zaman aynı durumda kalmaz. Bazen hasta olur, bazen sıhhatli olur, bazen fakir, bazende zengin olur. Bazende dini vazifelerini yapmaya maniler olur, hasta olur. Onun için insan elinden geldiği kadar Allah yolundan geri kalmamaya çalışmalıdır. Hastada olsa, sıhhatli de olsa, gücünün yettiği kadar çalışmalıdır. Dünyadan göçüp gidinceye kadar insan tahsil ehli olmaya, salih amel işleyenlerden olmaya çalışmalıdır.

İslami hayatı bazen yaşayıp bazen terk etmek olmaz. İnsan her zaman için, elinden geldiği kadar çalışmalıdır. Ama çalışmaya, gücü yetmezse o zaman onun durumunu bilir Rabbil Alemin. Zira Rabbil Alemin insanın niyetini, onun niyetinin kökünü bilir.

İnsan imkanları olduğu zaman, manialar bulunmadığı zaman çalışır, kulluğunu yapmaya gayret ederse. Manialar zuhur ettiğinde, yahut sakatlık veya yaşlılık hali olduğunda, hasta olup, güçden ve takatten kesilip te yapamadığında, Rabbil Alemin ona gençlikte yapılan ibadetlerin sevabını yazar. Gençken çalışıpta, yaşlandığında, hastalığında yapamıyanlara. Rabbil Alemin gençken yapmış olduğu ibadetlerin sevabını yazar. Zira Rabbil Alemin insanın evveliyatını bilicidir. Gençken çalışıp, kulluk yapan kimseye, manialar zuhur edipte kulluktan geri kaldığında daha evvel yapmış olduğu sevapların aynısı, yapmadığı halde kendisine yazılır.

Mademki hâl böyledir. O zaman insanın çalışmadan geri kalması gerekir ki, yaşlandığında, güçten ve kuvvetten kesildiğinde, yapmadığı halde, yapmış gibi sevap almaya devam etsin, o büyük ticaretin insana yazılması devam etsin.

Rabbil Alemin insanın niyetini, niyetinin özünü bilmektedir. Gençken taat ve ibadet yapan kimsenin, yaşlandığında, güç ve takatı kalmadığında, gençken, güçlü ve kuvvetli iken yapmakta olduğu kulluğun hasretini çekmekte olduğunu bilir Rabbil Alemin. O zamanda o kuluna, yapmaya takati olmadığı, gençlik ibadetinin sevabını yazar. Derki, «Bu kulunun güç ve takatini alan benim. Eğer ben onun güç ve takatini almasaydım, bana gençken güçlü ve takatli iken yapmış olduğu kulluğu şimdi gene yapardı.» Böylece o kuluna gençlik ibadet sevabının aynısı yazılır.

Öyle ise insan gençken elinden geldiği kadar çalışmalı, kullukta kusur etmemeye, amelini eksiltmemeye bakmalı ki, yaşlandığında da amelinde eksiklik olmasın. İbadeti tam olarak yazılsın. Dünyadan göçüp gidinceye kadar ticareti devam etsin.

Dünya kimseye kalıcı değildir. Dünya hayatı ebedi bir hayat değildir. Dünya hep değişikliklerle doludur. Hiç bir zaman bir karar üzerinde kalmaz. Hep değişikliklere uğrar. Çünkü dünya imtihan sahası olarak halk edilmiştir. Onun içindir ki Rabbil Alemin insana gençlik vermekte, arkasından yaşlılık vermekte, hastalık ve sakatlık vermekte. Kış, bahar ve yaz mevsimleri vermektedir. İşte bu değişiklikleri, insanı imtihan etmek için. Nasıl davrandıkları bilinsin diye vermektedir.

İnsanın hastalık zamanında durumu nedir? Sıhhatli iken nasıldır? İhtiyarlıkta nasıldır? Kışta nasıl? Baharda nasıl? Ve yazda nasıl davranır? Müslümanlığın sıkıntılı olduğu zamanda davranışı nedir? Serbest olduğu zamanda davranışı nasıldır? Bütün bunlar bilinsin diye. Rabbil Alemin insanı tecrübe etmektedir. İmtihan etmektedir. İnsanın durumu ve davranışı nasıldır bilinsin istemektedir.

İşte bütün bu imtihanlardan başarıyla çıkanlara, büyük sevaplar ihsan eder Rabbil Alemin. Büyük manevi ticaretler verir. Ama bu imtihanlarda başarısız olanların ise manevi ticareti verimsiz olur.

Rabbil Alemin Peygambere A.S.V. Peygamberliğini ilan ve tebliğ vazifesi verdiğinde. Kafirlerin baskısı ve tehditleri sebebiyle. Taa Hz. Ömer R.A. müslüman oluncaya kadar. Müslümanlar gizlice ibadet ederlerdi. Ne zamanki Hz. Ömer iman getirip müslüman oldu. İşte o zaman imana davet aleni oldu, serbestce islamı tebliğ ettiler.

Zamanımızda da çok noksanlık olmuş, manialar çoğalmış. İnsan elinden geldiği kadar çalışmalı, gücünün yettiği kadar dininde noksanlık olmamasına gayret etmeli. Kendinde noksanlık olmasına razı olmalı ama. Dinindeki noksanlığa asla razı olmamalı. Ölüm zaten ölümdür. Göçüp gidilecektir. Dünya kimseye kalmadığı gibi insana da kalmayacaktır.

İnsana kalacak olan sadece kendi ticaretidir. Onun için insan manevi ticaretine bakmalıdır. Gerek insanın ömrü, malı ve mülkü, gerek giyim ve kuşama hiç birisi insana kalıcı değil, insana kalacak yegane şey salih Amelidir.

Eğer, Rabbil Alemin bütün dünyayı insana vermiş olsa da, insanın vücudu sıhhatte bulunmasa, ağrı ve sızılar içinde olsa ne kıymeti olabilir? Hepsi boş ve hepsi faydasız sayılır. İnsana salih amelden başka hiç bir şeyin faydası olmaz. İnsana kalacak olan tek şey salih ameldir. İnsanın gerçek malı, gerçekten mülkü salih amelleridir.. İnsanın ebedi hayatını o temin edecektir. Salih amelin dışındakilerin hepsi boştur. Hepsi dünyanın keyfi ve zevkidir. Dünyada kalıcı şeylerdir. İnsana faydası yoktur.

İnsana fayda verecek tek şey Rabbil Aleminin razı olduğu salih amelleridir. Güzel işleridir.

Öyle ise insan ebedi ticaretini, ebedi malını elinden bırakmamalı. Zira insanın halk edilmesindeki gaye odur. Rabbil Alemin insanı salih amel işlemesi için yaratmıştır.. Öyle buyuruyor Kur'anı Kerim. Kelami kadiminde «Vema halaktül cinne vel inse, illa liya'budun» (İnsanları ve cinleri salih amel işlemeleri için halk ettim) Demek ki Rabbil Alemin, insanı sadece ameli salih işlesinler diye yaratmış, bu dünyaya getirmiştir.

Mademki Rabbil Alemin insanı hususan Ameli salih işlemeleri için dünyaya getirmiştir. Bu gaye için yaratmıştır. Öyle ise insanın yaradılışındaki gayeye riayet etmesi. Allah'ın emirlerine uyması lazımdır ki, kıyamet gününde rüsvay olmasın, kabirde perişan olmasın. Hesapta mahcub olmasın.

İnsan şöyle bir düşünsün. Ne insanlar gelip göçmüş bu dünyaya, taa Adem Peygamberden bu yana. Ne eserler bırakmışlar. Hâla da eski eserleri kısmen duruyor. Görüyoruz onları. Camiilerini, medreselerini. Onlarda bizim gibiydiler ama çok emek vererek bir çok eser bırakarak göçüp gittiler. İşte insan onların bırakmış oldukları eserlere ibretle bakmalı. Akılını başına toplayarak bakmalı. Düşünmeli, bunca eser bırakan kimseler de bizim gibi insandılar, bizden daha zengin idiler, bizden daha güçlü daha kuvvetli idiler. Ama hepsi göçüp gittiler.. İşte insan bunları düşünerek ibret nazarıyla bakarsa, kendisi için çok faydalıdır.

İnsan bir de nebatadın durumunu düşünmeli. Onlara ibretle bakmalı. Her sene yeşeriyor, semere veriyor. Sonra tekrar kuruyor. Bu haliyle, senede bir sefer haşrın numunesini gözlerimizin önüne seriyor. Rabbil Alemin haşrın nasıl olacağını nebatat alemiyle bize göstermektedir.

Yere atılan bir buğday tanesini Rabbil Alemin yeşertmekte, büyütmekte ve başağa düşürmektedir. Olgunlaştırmaktadır. O olgun-

laşan buğday tanesi kuruyup savrulmakla toprağa karışmakta. Toprağın içinde kayıp olmaktadır. Ama bahar gelipte yağmur yağınca, o toprak içinde kalıp kayıp olan tane yeniden hayat bulmakta, neşve bulmakta, yeşerip yükselmektedir.

İşte insanların haşrı, aynen bu nebatatın haşrı gibidir. Ana rahminden gözünü dünyaya açan insan, gelişip büyümekte, 15-20 yaşından sonra kemale ermektedir. Ondan sonra gelen yıllar onu zevale doğru götürmektedir. Dişleri dökülmekte, beli bükülmekte, gözlerinin ferisi sönmektedir. Ta dünyadan göçünceye kadar, kusurlar, noksanlıklar biri birini takip etmektedir. Göçüp gittikten sonra da toprağın altında da değişiklikler başgöstermekte, çürüyüp toprağa karışmaya kadar, bu hâl devam edecektir. İnsanın vücudu çürür, toprağa karışır ama, insanın çekirdeği sayılan bir kemik var ki, as as kemiği denir ona. İşte o kemik çürümez, zayi olmaz. Nebatatın tohum ve çekirdeklerden tekrar hayat bulduğu gibi, İnsanda çekirdeği hükmünde olan ve asla çürüyüp zayi olmayan o as as kemiğinden tekrar hayat bulacaklar.

Nebatat nasıl bir tohumdan yeniden hayat bulup kemale eriyorsa, insanda aynen onlar gibi yeniden hayat bulacak, yeniden şekillenecek, olgunlaşacak ve aynen eski halini alacaktır. İşte o zaman İsrail A.S. sura üfliyecek surdan çıkan insan ruhları gelip kendi cesetlerine girecek. O anda ise, bütün cesetler birden hayat bulacak, canlanacak. Bir odada uyuklayan kimselerin, içine girilip, el çırpıldığında nasıl hepsi birden uykudan uyanır kalkarlarsa, surada üflenince çıkan ruhların cesetlere girmesi de onun gibi bütün cesetlere bir anda hayatıyet kazandırır.

Demek ki, nebatatın haşrı, insanların haşrine bir numune imtisaldir. Sararıp solan miadını dolduran otlar kuruyup gitmekte, rüzgar tarafından savrulmakta, her parçası bir yerde toprağa karışmakta. Toprakta kayıp olup gitmektedir. Ama tohumları ve kökleri hariç. Onlara bir şey olmaz. Onlar toprağın altında saklı halde bekler yağmurun yağmasını. Ne zaman ki yağmur yağıp o tohumu ıslatırsa. O cansız gibi duran tohum birden canlanır, hayatıyet kazanır. Toprağı delip, derinliklerden tekrar eski halini bulmak üzere yeryüzüne çıkar.

İnsanlarında vücudu toprağın altında aynen nebat gibi çürür, toprağa karışıp zayi olur, ama as as kemiği müstesna o kalır, o bekler. Ta ki gökten ona hayatıyet kazandıran özel yağmur yağmaya kadar. Günlerce yağın meni şeklindeki o özel yağmur, insan tohumu sayılan o as as kemiğini ıslatır canlandırır. Canlanan tohumun

yeryüzüne doğru bir seyir takip edip, toprağı delerek yukarıya çıktığı gibi. İnsan nüvesinde canlanır, yükselir, tam bir insan vücudu teşekkül eder, kemale erer. İşte o zaman surdan çıkan ruhlar gelip cesetlere kavuşur. Kavuşunca da, elektrik cereyanının şebekeye verilmesi gibi cesetler canlanır, hayata kavuşur.

Rabbil Alemin kadirdir. Yeşerip olgunlaşmış bir nebati zevale erdirdikten sonra. Yeni baharda tekrar eski haliyle haşrettiği gibi, insanları da öldürdükten, toprağı karıştırdıktan sonra halk eder. Bu ona çetin değil. Hem insan ilk yaratılışına bir baksın, düşünsün ki, Rabbil Alemin insanı şu vücuduyla, etiyle, kemiğiyle ve sinirleriyle yokluktan halk etti.

Bir makinayı icad eden mücit onu her zaman tamir etmeye muktedir. Bozulan makinayı, mucidi kolaylıkla tamir edip eski haline getirebilir. Buna şüphe yoktur.

Öyle ise insanı yokluktan, ademden halk edip, ona bu vücut makinasını temin eden Rabbil Alemin, onu ikinci sefer bir tohum, bir kök hükmünde olan as as kemiğinden de halk etmeye hiç şüphesiz kadirdir.

İnsan sağlam akideye sahip olmalıdır. Allah'ın azameti, Allah'ın kudreti hususunda insanın inancı sağlam olmalıdır. Zira Allah dilediği her şeyi yapmaya muktedir.

Bazı kimseler kendi yaratılışını bile inkar etmekte. Haşa bizleri Rabbil Alemin yaratmadı demektedirler. Böyle düşünen kimseler, itikadı olmayan kafirlerdir. Böyle düşünen kimseleri Rabbil Alemin küfrün karanlıklarına terk etmiştir.

Halbuki bizleri Rabbil Alemin İslam olarak halk etmiş, bizlere İslami akideyi nasip etmiş, öyle ise hareketlerimizde ona göre olmalı. İnsanın inancı olmayan kimselerin sözlerine iltifat etmemesi, onların sözleriyle bozulmaması lazımdır.

SOHBET : 1

Gavsi Kasrevi Şeyh Seyyid Abdülhakım El Hüseyini K.S.A. Hazretlerinin Sohbeti Şerifeleri

KONU : Dinin zaafa uğradığı, insanların yollarını şaşıracağı ve tövbenin nasıl olacağı hakkında.

Dinin çok bozulduğu bir zamandır çağımız, zira din her geçen gün, her geçen saat biraz daha bozulmağa yüz tutmaktadır. Bu durum, insanda dinin kalkmakta olduğu endişesini doğurmaktadır. Kıyamet te ancak din tamamen kalktıktan sonra kopacak.

Gerçi müslümanlık taa sura üfürülünceye kadar devam edecek. Hak üzerine devam eden bir fıkra müslüman taa nihayete kadar bulunacak, ama gerisi bozulup gidecek.

Şeyh (Şeyh Ahmed Haznevi) bir sohbetlerinde; Geçmiş zamanın insanlarına göre bizler şanslıyız. Çünkü geçmiş zamanlar 5 bin 6 bin belki 7 bin seneden beri yerin altında, toprağın altına girmiş olarak, kıyametin kopmasını beklemektedirler. Halbuki bizimki ise kıyamete oldukça yakın bir zamandır. Doğumumuz, ölümümüz ve kıyametin kopması oldukça yakındır biri birine. Dolayısı ile bizler geçmiş ümmetler gibi, toprağı naltında çok kalmıyacağız diye buyurmuştu.

İşte bizim zamanımız, bu yönüyle oldukça iyidir. Ama diğer yönüyle de çok kötüdür. Zira zamanımızda Allah yolunda ilerlemek aıabildiğine zorlaşmış, zahmet olmuş. Zamanımızda, yüzünü Allah'a çeviren kimse tarafından pek sevilmemektedir. Alemin gözünde fena kimse, kötü kimse durumuna düşmektedir.

Bu zamanda yüzünü Allah'a çeviren kimse pek sevilmez, alay konusu olur, hatta Onunla eğlenilir. Şimdiki zamanda Allah'a yönelen kimseler maalesef halkın eğlencesi olmaktadır.

Zararı yok varsın öyle olsun. Mühim olan Allah'ın insandan hoşlanmasıdır, gerisi hepsi boştur. İsterse magripten taa maşrika kadar insanı seven hiç bulunmasın. Ne zararı var? Yeterki insanı Allah sevsin. O insandan hoşlansın.

Şayet Allah insanı sevmezse. Magriten taa maşrika kadar bütün alemin onu sevmesinden bir kıymet olmaz.

Zamanımız için Peygamber A.S.V. «Ahir zamanda iman bir kor ateşi haline gelecek. Ateşi elde tutmanın zor olduğu gibi, imanda elde tutup muhafaza etmek oldukça zor olacak» diye buyurmuştur.

Hakikattir. Söylediği gerçektir, Zira bugün tahakkuk etmiştir. Şimdi nereye gidersen kötülüklerle, fenalıklarla karşılaşıyorsun.

Hoşa gitmeyen şeylere şahit oluyorsun. Cemiyet bozulmuş. Bozulan bir cemiyette olan kimsede bozulur, oda onlara uyup kötü olur. İnsanın etrafındakilerin biri namaz kılmassa, ikisi namaz kılmassa, onu, yüzü namaz kılmassa. Gün gelir oda uyar onlara namazı terk eder gider.

Eğer insanın çevresindekiler; arkadaşları, komşusu, köylüsü amcazadeleri, ve yakın akrabaları hep kötü yolda olan kimseler ise. Namaz kılmıyanlardan, zulum ve harakette bulunanlardan ise hep onlarla görüşen, hep onlarla beraber bulunan kimsede, birgün onlara uyar. Onların yolunu tutar.

İşte müslümanlık bu derece zahmet olmuş şu nihayette. Şimdi gerçek erkek, kendini bu tehlikelerden koruyabilene denir. Çok gayret sarf etmiyen, büyük cihatta bulunmiyan, şimdi imanını pek muhafaza edemez. Çünkü, imanı muhafaza etmek ateşi elde muhafaza etmek kadar zorlaşmış. Zira halkın elinden, kötü kimselerin elinden insanın kendi kendini çekmesi, onlardan kendini kurtarması oldukça zordur.

Bütün bu zorlukların içinde, elini kötülüklerden çekip, yüzünü Allah'a çevirmenin mükafatı pek çoktur. Birazcık Allah'a yönelen kimse, Allah'ı memnun edip rızasını kazanabilir.

Eskiden, eski zaman insanların, çokca Allaha yönelmeleri çokca Allah yolunda gitmeleri. Bizim zamanımızdaki azıcık yönelme kadar makbuliyet kazanmıyordu.

Zira Allah yolu nekadard zorluklarla dolu, nekadard zahmet ve meşakkatler içinde olur. Ve insanda bütün o zorlukları, meşakkatleri yenip. Sabır ve tahammül ederse. Sebat gösterirse. Ona göre mükafatıda çok olur. Makbul olur.

Eski devirler şimdiki gibi değildi. Yüzünü Allah'a çeviren kimseyi herkes severdi, herkes ondan hoşlanır, ondan sitayişle bahs ederdi. Çünkü herkesin yolu aynı idi. Herkes Allah yolunda idi. Herkes Allah dostluğunu kazanma gayreti içinde idi. Onun için Allah yolunda gidenler sevilirdi. Aksine Allah yoluna sırt çevirmek isteyenler yadırganırdı. Zira, Herkes Allah yolunda idi, Allah yolundan sapıtanlar pek bulunmazlardı. İstensede yapılamazdı. Hem Allah yolunda zahmet ve meşakkat yoktu. Allah yolunda yürümek oldukça kolaydı. Onun içindir ki şimdiki kadar makbul değildi. Halbuki zamanımızda Allah yolunda ilerlemek zorluklarla, zahmetlerle dolu olduğundan. Allah'ın yanındada makbuliyeti artmıştır.

Ekmeğin bol olduğu zamanda, Her isteyen istediği kadar ekmeğe sahip olabildiği zamanda. Kimse ekmeğin arkası sonra koşmadığı

zamanda, ekmeğin kıymeti pek bilinmez. Onun kıymeti ancak kıtlık zamanında bilinir.

Kıtlık zamanında, ekmeğin bulunmadığı zamanda, bir parça ekmeğin kıymeti çok fazla bilinir. Bir parça arpa ekmeği bile çok fazla değer kazanır. İki gün yiyecek bulamıyan aç kalan bir kimse için bir parça kuru arpa ekmeğinden daha değerli ne olabilir ki? Yani, kıtlığı olan, bulunmıyan, elde edilmesi zor olan şeyler makbuldur, kıymetlidir. Fakat, bol olan kolayca elde edilen şeyler ise pek makbul değildir. Şimdi zamanımızda da kıtlığı olan şey dindir. Şimdi dinin kıtlık zamanıdır. Onun için de din çok makbul, çok kıymetli olmuştur.

Zamanımız çok acaip olmuş, Şimdi her kimki iyidir, iyi işlerle uğraşmaktadır. O kimse alemin gözünde kötü kimse diye damga yemektedir. Kötü ve iğrenç şeylerle uğraşan kimseler ise, Alemin gözünde iyi insan diye bilinmektedir. Köylüklerle uğraşan, makbul kimse olarak anılmaktadır.

Böyle olması, bir bakımdan çok iyidir. Dinin kıtlığı olduğu bu zamanda, böyle düşünceler gayretli kimseler için büyük bir avantajdır. Böyle olması, şeytanın bozmadığı kimseler için oldukça iyidir. İnsanlar şimdi çok bozulmuş, adeta şeytanlaşmış insanlar. Bu bakımdan asıl şeytan istirahat çekilip kendi kendine oturmaktadır. Çünkü iş kalmamış kendisine. Zira insanların çoğu şeytanlaşmış, alemin ekseriyeti şeytan olmuş. Ve yapmış oldukları tahribat ise, cin şeytanlarınkinden daha da fazladır.

Cin şeytanları gözden gizlidir, kimse göremez onları, kimse oturup onlarla konuşamaz. Alışverişte yapamaz onlarla kimse. Cin şeytanlarıyla komşuluk yapmak, onlarla oturup kalkmak mümkün değildir. Kısacası, cin şeytanlarıyla dünyevi bir irtibatımız yoktur. Ama ins şeytanları öyle değil. İnsan her zaman onlarla görüşür. Köyü yola sapmış kimseler, insanın yüzünü Allah'tan çevirirler, insanı Allah yoluna düşman ederler, insana çok büyük zararlar verirler. Dolayısı ile, ins şeytanının tahribatı, cin şeytanının yapmış olduğu tahribattan daha fazladır. Maalesef ekseriyetle şeytanlaşan zamanımızın insanlarından yakayı sıyrıp kurtulmakta oldukça zordur. Cin şeytanlarından kurtulabilineceği gibi ins şeytanlarında kurtulamaz. Cin şeytanı çok ürkektir. Kitaplarımız, şeytani ürkeklikte kurda benzetirler. En ufak bir ses, bir gürültü duyduğu zaman hemen oradan kaçan kurt, hayvanlar içinde en korkak olanıdır. Bir kimsede zikirle meşgul olduğu zaman, şeytan oralarda barınamaz, hemen korkup kaçar. Zikirle meşgul olan kimseye şeytan yanaşmaz. Allaha olan adavetinden dolayı, zikir yapılan yere sokulamaz

şeytan, oralardan kaçır durmaz o mahalde.

Kötü ahlaklı kimseler ise, Allah zikrinin yapıldığı yere yanaşmayan, korkupta oralara sokulamayan şeytandan daha tehlikelidir. Onlardan korunmak dahada zordur

Tariki Nakşibendi ise, insanı şeytanın şerrinden mutlak korur zira tarikati aliyeye intisab eden kimse, devamlı olarak zikirle meşgul olduğundan, şeytan yanaşamaz ona.

Hakiki Nakşibendi olan, gönülden Nakşibendiye bağlanan kimse kolay kolay bozulmaz. Zira onlar ahbine vefa ederler. Söz veren kimse sözüne sadık olmalıdır. «Ya Rabbi ben pişmanım, yaptığım bütün günahlara pişmanım. Keşke yapmasaydım. İnşallah bir daha ben yapmayacağım» diye tövbe eden kimse. Mademki «Bir daha yapmayacağım» diye söz veriyor, ahd ediyor. Kefene sarılıncaya kadar, ahbine sadık kalmalı, sözünü tutmalıdır. Allah'la yapmış olduğu sözleşmeyi unutmamalıdır. Vermiş olduğu sözü aklından çıkararak. Allah dostluğunu gözetmelidir. Allah dostluğundan başka neyin insana faydası olabilir? Allah insana dost olduktan sonra, isterse bütün dünya insana düşman olsun. Taa mağripten maşrika kadar, insanlarıyla, hayvanlarıyla beraber. Ne kıymeti olabilir? Yeterki Allah insana dost olsun.

Şayet Allah insana dost olmasa, insanın yardımcısı, mutni olmasa. İsterse bütün alem onun yanında yer alsın ne faydası dokunabilir?

Nasıl oluyorda insan Allah'a itaat etmemektedir. Allah öyle bir Allah'tırki; Bütün dünyayı, kıyameti, kabiri, haşiri ve Cenneti kudret elinde tutmaktadır. Eğer O, insana yardımcı olmasa, kim insanın yardımına ulaşabilir. Sekaratta kim insanı kurtarabilir. Anası, çocukları, bütün akrabaları. Kim kurtarabilirse, gelsin kurtarsın görelim.

Mesela, hükümdarları sekarat zamanında kim kurtarabiliyor. Silahlarımı, cephanelerimi, topu, tüfeği askerimi. Yoksa mahiyetindeki doktorlarımı? Topunun, tüfeğinin, askerlerinin hangisinin faydası olabiliyor sekarat zamanında?

Mademki hiçbirinin faydası yoktur ve mademki Allah'tan başka kurtarıcıda yoktur. Öyle ise insan Allah'a yönelmek, emirlerine uymak mecburiyetindedir. İnsan dosdoğru olarak Allah'a yönelmek mecburiyetindedir. Herkimki dos doğru olarak Allah'a yönelirse, ancak o kurtuluşa erebilir. Allah'a değilde dünyaya yönelen kimsenin ise eli boş kalır. Kısa zaman içinde, elleri boş olarak kefene sarılıp, toprağın altına gömülür.

O halde çalışma günü bugündür, emek verme günü bu gündür. Elde fırsat varken, fırsat kaçırılmamalı. Bugün kaçırılan fırsatın pişmanlığı, kefene sarıldıktan, toprağın altına girdikten sonra fayda vermez. Emek vermek, hizmet etmek fırsatını kaçıranın elleri böğründe kahr ozaman.

Öyle ise insan şimdiden pişman olup, Allah'a yönelmeli. Peygamberin şeriatını takip etmeli. Allah yolunda yürüyüp, Allah dostluğuna, Allah aşkına talip olmalı. İnsan dünyasını ahiretine hizmetçi etmeli, köle etmeli dünyasını ahiretine. Ahiretini dünyasına feda etmemeli. İnsan kendi kendini akıllı zan etmektedir. En akıllı biziz demektedir. Halbuki biraz düşünecek olursa, kendisinden daha deli olanın bulunmadığını görür ve anlar.

Yüzünü Allah'a döndürmiyen, Allah yolunda gitmiyen, Allah'a dost olmak için çalışmıyan ve Allah'ın emirleri istikametinde hareket etmiyen insandan daha deli, daha akılsız kim olabilir? Hiç kimse. Birde kalkar akıllı olduğunu iddia eder. Ben akıllıyım der. Hayır değil, Eger samimi olarak düşünecek olursa, kendisinden daha akılsızını bulamaz.

Sadat «Bir tek nefes bütün dünya malından, Magripten taa maşrika kadar hepisinden üstündür» demişler. Yani gafletsiz olarak, Allah'la ahnıp verilen nefes, içine gaflet karışmadan Allah muhabbetiyle dolu olarak ahnıp verilen her nefes. Gagripten, maşrika kadar olan bütün dünya malından üstündür.

İnsanın yalnız Allah muhabbetiyle dolu olması kafi değil. Yalnız kendi nefsinin yönünü Allaha çevirmesi yetmez. Kendi ailesinin, ev halkınında kurtulmasına çalışması gerekmektedir. Onlarında yüzlerini Allaha çevirmesi, kendisine vaciptir, farzdır. Çünkü insanın ailesi, kendi mahiyetindedir, kendi emri ve sorumluluğu altındadır. Dünya işlerinde onlara nasıl söz dinletebiliyorsa, ahiret işlerinde de söz dinletebilir. Onun için, eğer onlarında terbiyelerine dikkat etmez, yüzlerini Allah'a çevirmesse. Kıyamet gününde mesul olur. Mesuliyetten kurtulamaz. Yakasını Mahkemeyi İlahiden kurtaramaz. Öyle ise insan, ailesinin çoluk ve çocuğunun yönünü Allah yoluna çevirmek mecburiyetindedir. Onların günah işlemelerine, Allah'ın emirlerine muhalefet etmelerine, dinlerine zarar vermelerine müsaade etmemeli. Kendi nefsinin nasıl kontrol altında tutuyorsa, kendi kendinden nasıl haberi varsa. Onlardan da öylece haberdar olmalıdır.

Gelip, karımız namaz kılmıyor, oğlumuz namaz kılmıyor diye şikayet edenler oluyor. Neden eşinin namaz kılmamasına, üzölmü-

yorsun, neden esef etmiyorsun, neden tedbir almıyorsun. Şayet tedbir almassan, Allah yanında mesuliyetten kurtulamassın. Eğer, eşin dünya işlerinde bir aksaklık yaparsa, onu cezalandırırsın. Mesela çamaşırını yıkamamışsa, yemeğini pişirmemişse, onu cezalandırırsın, azarlarsın, belkide döversin. Şayet koyunlarına bakmасса, davralarınla ilgilenmесе, belkide kalkıp babasının evine gönderirsin. Dünyevi işlerde aksaklık yaptığı için belki evinde bile barındırmassın.

Dünya işlerindeki aksaklığa bu kadar hassas olarak eğilirken Allah yolundaki aksaklıklarından dolayı birşey yapmassın. O zamanda, senin yaptıklarına yalancılık denir. Allah'a karşı yalancılık, Allah'a karşı samimiyetsizlik olur. Dünya işlerindeki aksaklıklardan dolayı ceza veripte, Allah yolundaki aksaklıklara ceza vermemek Allah'a karşı ihanettir. Allah yoluna hiyanet edilmiş olur. Böyle davranan kimsenin davranışına samimiyetsizlik denir.

Hz. Ömer R.A. ana ve babasının islama gelmesi için çok çalışmış, çok çırpınmıştı. Bütün ısrarlarına rağmen islamiyete gelmiyen baba ve anasını, islam uğruna katil etmişti. Halbuki, o nekadarda severdi onları.

İnsan Allah'a karşı samimi olmalı, hiyanet etmemeli.

Tövbe eden kimse, tövbesinden sonra çok dikkatli olmalı, Allah yolunda çalışıp, çokça emek vermeli. «Tövbeden sonra tam bir yönelişle yüzünü Allah'a döndürmeli.

Gönülden pişmanlık duyup tövbe eden kimseye hem ayeti Kuran ile ve hemde hadis-i Peygamber ile tövbesinin kabul edilip, günahlarının af olunacağına müjdeler vardır. Yaptığı günahı miktarınca hayırlara kavuşacağı haber verilmektedir. «YABEDDİLULLAHU SEYYİATİHİM HASENAT» Seyyiatlar Allah tarafından silinip yerine miktarınca hasenet yazılır. Bütün günahları hayra tebdil olunur.

Mademki böyle büyük müjdeler vardır. Mademki Rabbil Aleminin tövbeyi kabul edeceği umulmaktadır. Öyle ise, insan tövbe ettikten sonra. Olurki bu tövbem Allahın yanında tövbe-i Nasuh olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla sırtındaki yüküm indirilmiştir diye rekten sırtına tekrar yük almamalı. Yeniden yükünü ağırlaştırmamalı.

Bir zamanlar 30 sene kadar pişmanlıkla günahlarına tövbe eden bir adam varmış. Bir gün günahlarını gene hatırlayarak. Tekrar tekrar günahlarına tövbe eder. Yarabbi der, işlediğim günahıma 30 seneden beridir tövbe etmekteyim. Ama sen tövbemi kabul etmiyorsun. Çünkü tövbemin kabul edildiğine dair bir işaret görememek

teyim. Benim bu ufacak günahımı af etmedin, acaba büyük günahları af edermisin?

Tam o sıra gaipten bir ses gelir 30 seneden beri tövbe etmekte olan o adama hitap eder derki: «Ey kulum tövbenin kabul edilmesi senin yanında basit bir işmidir? Aslında tövbenin kabulü büyük, çok büyük bir iştir. Zira Kuran-ı Kerimde İNNELLAHE YAHİBBUT TEVVA BİNE VE YUHİBBUL MÛTETAHHİRİN buyurmuşumdur. Yani ben tövbe eden kullarımı severim, yani tövbe eden ve tövbesi kabul edilen kimse sevgimi kazanmış olur. Dolayısı ile mahbuplarım arasına karışmış olur.

Bir kimseki mahbubum olursa, tarafımdan sevilirse. O kimse nin makamından üstün makam bulunmaz. Halbuki sen tövbenin kabulunu basit birşey olarak görmektesin. Aslında hiçte öyle değil. Tövbenin kabulü çok büyük bir iştir. Tövbesini kabul ettiğim kimse mahbubum olur. Sevgimi kazanır. Sevgimi kazanmaktan daha mühim ne olabilirki»

Onun için tövbe eden kimse, tövbesini gönülden etmeli, ağızdan değil. Zira kalben yapılmıyan tövbe tövbe değildir. Sadece dille «Tövbe-tövbe» demekle tövbe yapılmış olunmaz. Aksine böyle tövbe insanı günahkar bile edebilir. Böyle tövbeye tövbe denmez. Kalben değilde sadece dillen yapılan tövbe için ikinci bir defa daha tövbe etmek gerekmektedir.

Tövbe kalben yapılırsa tövbe olur. Sadece dille yapılan tövbeye tövbe denmez. Onun için insan yaptıklarına kalben pişman olmalı Bir daha yapmamaya azm etmeli. Pişmanlık duymalı. Gönülden tövbe etmeli. Evet, ben şimdiye kadar Rabbimin emirlerine aykırı hareketlerde bulunuyordum. Yaptıklarına pişman oldum. Bundan sonra bir daha yapmayacağım. Yüzümü samimiyetle Allah'a döndüreceğim. Artık benden itaatsizlik zuhur etmemeli diyerek kalben tövbe etmeli.

Böyle kalben yapılan tövbenin kabul edildiğine işaretlerde vardır. Eğer tövbeden sonra, tövbe sahibi kötü işlerden uzaklaşmış ise, A'malını, ef'alini ve işlerini Allahın emirlerine göre düzeltmiş ise. Emirlerle muhalefeti yoksa. O zaman tövbesinin kabule şayan olduğu ümit edilir.

İnsan tövbe ettikten sonra, Hasbel beşer Allah'ın emirlerine bir muhalefeti olursa. Akabinde, hemen çabucak pişmanlık duyup tövbe etmesi gerekmektedir. Böyle olunca yaptığı tövbesi Tövbe-i nasuhtan olur.

Töve içtenlikle yapılması halinde. Töve sahibi yüzünü Allaha çevirebilir, halini düzeltebilir, kötü işlerden el etek çeker. Şayet namazı muntazam kılamıyor idiyse, artık namazına müdavim olur. Orucu geçiyor idise, artık orucunu da muntazam tutar. Zulum ve hakaret daha yapamaz olur. Hiyanet haram yeme, harama nazar gibi çeşit çeşit günahlardan uzaklaşır.

Halinde böyle bir düzelme olan kimsenin, günahlardan uzaklaşan kimsenin Tövesinin kabul edilen tövbelerden olduğuna işaret vardır.

Fakat insan tövbeden sonra eski hali üzere kahrırsa. Amelini düzeltmemişse. eski e'aline devam ediyor işe. Yönü Allah'a doğru değilse. İçinde Allah dostluğuna iştihak duymuyorsa. O zaman yapmış olduğu tövesinin nasuh tövesi olmadığına. Tövesinin kabule şayan olmadığına işaret vardır.

SOHBET : 2

KONU : İrşadın zorlanması, kimseye vaaz ve nasihatın tesir etmemesi. Dolayısı ile herkesin kendi nefsinin kurtarmaya çalışması Hk.

Eşşeyh Seyyid Muhammed Raşit K.S.A. Hazretlerinin 1278 yılı başlarındaki Sohbeti Şerifleri.

Eskiden hocalar, alimler çoktu. Vaaz ve nasihat veren zatlar hertarapta vardı. Hep alemi irşad etmekteydiler. Mesela hazretin zamanında öyleydi. Serbestce irşat yapılyordu. Mürşitler başlarında sarıkları, sırtlarında cübbeleri olduğu halde, bir heyet halinde dolaşır, alemi irşat ederlerdi. Fakat bu zamanda, idrak etmekte olduğumuz bu devirde irşat oldukça zorlaşmış. Millet dini arkasına atmış. Allah'tan bahs edildiği zaman rahatsız olmaya başlamış. Kimsenin vaz ve nasihattan hoşlandığı yok. Onun içindirki vaaz ve nasihatla yapılmaz oldu.

Din şimdi her memlekette, her devlette zorlaşmış. Durum böyle oluncada insanın kendi kendine sahip çıkması, kendi kendini irşad etmesi. Yüzünü Allah'a çevirmesi gerekmektedir. Zira insanın yüzünü Allaha çevirecek, irşad edecek zatlar kalmadı. Vaaz ve nasihatıyla tesir meydana getirecek kimseler, yok şimdi.

Bundan dolayıdırki zamanımızda herkesin kendi nefesine sahip çıkması, kendi nefsinin irşad etmesi gerekmektedir. Şimdi Nefsi-nefsi zamanıdır. İnsan şimdi onun bunun sözüne iltifat etmemeli, Allahın eserlerini tamaşa etmeli, ondaki sanatının eserlerine bakmalı böylece kendi kendini irşad etmeye, Yüzünü Allah'a döndürmeye çalışmalı. Başkalarıyla ilgilenererek, onlara takılıp kalmamasına dikkat etmeli. Kendini kurtarmaya çalışmalı. Zira bu zaman nefsi-nefsi zamanıdır. Zira din garib olmuştur. Dine rağbet kalmamış, dinin insanlar üzerindeki tesiri azalmış, garipleşmiş din. Ondan dolayıdırki şimdi Nefsi - nefsi durumuna gelinmiş.

Nasılki, kıyamet gününde cehennem meleklerin elinden kurtulufta, bütün dehşetiyle mahşer halkının üzerine hücum ettiği zaman. Onun dehşetinden, onun heybetinden. Peygamberler titreyerek arşa sarılacak. Oraya iltica edecek ve yalnız kendi nefislerinin kaygısına düşecek. Nefislerinin kurtulmasını diliyecek «Ya Rabbi Nefsi - nefsi» diyerek feryad edecekler. Yalnız kendi kurtuluşları için çırpınacaklar. İşte zamanımızdada durum aynen öyledir. Herkes kendi nefsinin kurtarmak kaygısına düşmelidir.

Evet zamanımız işte bu kadar zorluklarla dolmuş. İrşat çok zorlaşmış. Hatta kalmamış bile denebilir. Çünkü ulema azalmış. Mürşi-

di Kamiller görünmez olmuş. Halbuki eskiden öyle değildi. Her köyde, her kasabada onları bulmak mümkündü. İnsan nereye gitseydi Allah bahsiyle karşılaşırđı. Her yerde Allah'tan bahs edilirdi. Her yerde taat ve ibadet yaygındı. Kötülükler pek yoktu. İyi insanların içinde kalan kimse ne kadar kötüde olsa, iyilere uymak mecburiyetinde kalıp kötü halini düzeltir. İyilerin safında yerini alırdı, yüzünü Allah'a döndürürdü.

Halbuki bu zamanda hiçte öyle değil. O fırsat elden kaçtı. Onun içindirki nefsi kurtarmak zamanı, nefsi - nefsi zamanıdır. İnsan ken dini kurtarma yollarını aramalıdır. Nasilki denize düşen bir kimse sadece kendi nefsini kurtarmayı düşünür. Canını kurtarmak için çırpınır, o yana atılır, bu yana atılır. Bir kurtuluş yolu bulup sahile kavuşuncaya kadar canını kurtarmak kaygısında olur. Arkadaşından bile irtibatını keser. Şu arkadaşımıda kurtarayım diye düşünmek hiç aklına gelmez. Sadece kendisi telef olmamaya, kendi nefsi ni kurtarmaya bakar.

İşte bu zamanda, aynı durumu arz etmektedir. İnsanlar hep denize dökülmüşler. Ne yapıp, yapıp kendini kurtarmaya çalışmalı, kurtuluş yollarını aramalı. O yana koşmalı, bu yana koşmalı, taa bir kurtuluş yolu buluncaya kadar, Bütün gücüyle çalışmalı. Gayretli olmalı ki düşüğü denizden boğulmadan kurtulabilsin. Kendini nefis ve şeytanın elinden muhafaza edebilsin. İnsan kimsenin işine karışmamalı. Gaybet etmemeli fesatlık etmemeli, vefasız olmamalı, günahlara bulanıp Allah'ın emirlerine muhalefet etmekten kaçınmalı. Kimseye zulüm ve hakaret etmemeli. Büyük günahlar işleyip Allah'ın emirlerine karşı gelmemeye gayret etmeli. İnsan Rabbil Aleminin farz kıldığı şeyleri mutlaka yapmalı. Elinden geldiği kadar hayır ve hasenat işlemeli, sadaka vermeli. Sünnetlere uymaya çalışmalı. Sünnet oruç tutmalı, Elinden geldiği kadar bu hal üzere olmaya çalışmalı, ta dünyadan göçüp gidene kadar.

Şimdi insanın bütün ümidi kendi çalışmasındadır. Çalışmadan gayri şeyde ümit yoktur. Zira bu zamanda kurtuluş zordur insanlar tek tük kurtuluşu elde edebilmektedirler. Kurtulmak çok zor olmuş. Paha biçilmez inci tanesi gibi kurtuluşu elde etmek zorlaşmış. Öyle ise insan, elinden geldiği kadar gayreti elinden bırakmamaya çalışmalı, tembellik etmemelidir.

Paygamber A.S.V. buyuruyorki; «Ahir zamanda iman bir kor ateş haline gelecek» Bir kor ateşi elde tutmak, onu muhafaza etmek nasıl mümkün değilse. İmanında şimdi muhafazası, elde tutulması, o nisbette zorlaşmış, meğerki büyük bir kuvvet ola, büyük bir

çalışma ola, şeytan ve nefisle büyük muharebeler yapıla. Aksi halde insan imanına sahip olamamak, onu muhafaza edememek tehlike-siyle karşı karşıya bulunmaktadır. İnsan bugün dinini korumak için çok büyük gayretler sarf etmesi, çok çalışması lazımdır ki, imanını muhafaza edebilsin. Onu nefs ve şeytanın eline teslim etmesin. Şa-yet insan iyice düşünecek olursa, bunun böyle olduğunu tasdik et-mek mecburiyetinde kalır. Bilhassa 50 -60 yaşlarına gelmiş kişiler, iyice düşünerek, tefekkür edecek olurlarsa, nekadarkötülüklerin çoğaldığını, ne zorlukların meydana geldiğini daha iyi görürler. Eski-den, eski insanların yaşantıları nasıldı, şimdi nasıldır daha iyi mü-şahede ederler.

Görülüyorki, herkes şimdi bozulmuş, herkes islama ihanet et-miş, dinden kopmuş. Ashında kötülükler insanın kendisinden olmak-tadır. Yoksa insan birbaşkası tarafından veya hükümet tarafından kötülüğe zorlanmamaktadır. İnsan bizzat kendisi kötü olmus. Bin-nefs kendisi dininden soğumuş. Zira ahirzamandır. Nihayete doğru-dur. Günden güne, adım, adım kötüye gidilecektir ki Rabbil Alemin dünyayı harab etsin.

Peygamber A.S.V. buyuruyorki «Din başlangıcında nasıl garip idiyse, zorlukları, maniaları nasıl çok idiyse, ahir zamandada öyle olacak.» Peygamberin A.S.V. zamanında hoşlukla hidayet olunmı-yordu. Kafirler kendiliğinden hidayete gelmiyorlardı. Kimse kendi-liğinden kabul etmiyordu. Mücadeleler, muharebeler sonunda ima-na gelip islami kabul ediyorlardı. Bu zamandada öyle olmuş. Kim-seye vaaz, nasihat Allah ve Peygamber'in buyruklarından bahs et-mek tesir etmiyor. Çünkü insanlar fasıklaşmış, Allah'tan uzaklaş-mış, Kalbi kararmış. Bundan dolayıdırki Vaaz ve nasihatlar tesir etmiyor. Halbuki din üzerindedede bir baskı yoktur. Kimse dine mani olmamaktadır. İnsan yapmak istedikten sonra yapabilmektedir. Fa-kat insan kendi kendini kötülemiş. Kendini Allah'tan uzaklaştı-rmıştır.

SOHBET : 3

KONU : İnsanın iyiliklerini değilde, kötülüklerini görmek suretiyle, Nefsini konturola olması hakkında. Mürşidi Kamil Eşseyh Seyyid Muhammed Raşit K.S.A. Hazretlerinin 1978 yılı başlarındaki Sohbeti Şerifleri.

İnsan kendi ayıplarını görmediği için hiç ayıpları yokmuş gibi hareket etmektedir. Halbuki insanın kendi ayıbı, Alemin ayıbından çok daha fazladır. İnsan işlemiş olduğu birçok günahlarını arkasına attığı için görememekte, ama başkasının önünde duran günahını ise görebilmektedir. Arkasına atmış olduğu kendi günahlarından bi haber olan insan, önüne almış olduğu başkasının günahları ile meşgul olmakta, dolayısı ile kendi günahlarını günah olarak görmemektedir. Yani insan başkasının bir tek ayıbını görebildiği halde kendi birçok ayıbını görememektedir. Zira kendi ayıbını arkasına almaktadır.

Öyle ise insanın kendi kendinden haberi olması lazımdır. Kendi günahlarını araştırması lazımdır. Aile Fertlerinden, yakınlarından, ne gibi kusurunun olduğunu, hangi ayıplarının bulunduğunu kendisine bildirmelerini istemesi gerekmektedir. Komşularını, çevresini rahatsız eden ne gibi davranışlarının olduğunu kendisine söylemelerini, ikaz etmelerini istemelidir. İnsan böyle davranırsa, o zaman kendinden haberi olur da nefsinin dizginlerini elinde tutar, onu serbest bırakmamış olur. İnsan bütün davranışlarının muhasebesini yapmalıdır. Hareketlerine, konuşmasına, oturup kalkmasına dikkat etmelidir. Davranışlarının muvafıkını yoksa muhalifini olduğuna bakmalıdır. Hareketlerinden çevresinin rahatsız olup olmadığına, Ahlakından hoşnut olunup olunmadığına. Halkın karakterinden memnun olup olmadıklarına dikkat etmelidir. Kısacası kendini tam bir kontrol altında tutmalı. Kimsenin kendisinden rahatsız olmamasına gayret etmelidir.

Kendinden bi haber olan, yaptığı işlerin muhakemesini yapmayan. Komşularını, hareketlerini, işlerini kontrolü altına almayan. Serbest ve başı boş bir şekilde hareket eden kimse mutlaka ziyandır. Kendini kontrolü altına almayan kimseden. Alem rahatsız olur. Konuşmasından ve davranışlarından müslümanlar incinir. Öyle ise başkalarının kendisinden incinmemesi için. İnsanın davranışlarını kontrolü altına alması, haberdar olması lazım.

Bir gün Gavs K.S.A. hazretleri sohbet buyurdular. Dedilerki: Gerçek Nakşibendi olan kimse bir çok azadan yoksun gibi olmalı, mesela sağır, dilsiz ve kör gibi olmalı. Dilsiz olmalı; Diliyle kimsenin

ayıplarını kurcalamamalı, Gaybet etmemeli, kimseye iftira etmemeli. Dilini, dille yapılan bütün günahlara karşı lal etmeli. Kör olmalı; Gözüyle Allahın emirlerine muhalif işlere karışmamalı, Harama nazar etmemeli. Sağır olmalı; Kulağıyla Rabbil Aleminin razı olmadığı sesleri ve sözleri dinlememeye çalışmalı. Gaybet dinlememeli. günaha götürücü çalgı seslerini dinlememeli.

İnsan işte böyle olmaya çalışmalı. Eliyle, diliyle, gözüyle kulağıyla, eliyle ve diliyle günah işlememeye gayret etmeli. Kendisinden haberi olmalı ki, Allahın emirlerine muhalif davranışlardan, günahlardan kaçınabilsin. İnsan hareketlerini öyle bir kontrol altına almalıki, adeta nefsinin başında, sert ve otoriter bir amir gibi bulunmalı. Onun baş kaldırmasına, Azalarını günaha sürüklemesine müsaade etmemeli. Allahın emirlerine aykırı davranışlara göz yummamalı. Mesela insan toy bir ata, gemsiz olarak binerse, Dizginler elinde olmasa. Atı kontrol altına alamaz. Atta başını alır istediği yönde gider. Belkide bir uçurumdan yuvarlanır. Hem kendini, hemde üzerindeki suvariye helak eder. Ama insan binmiş olduğu atın dizginlerini sağlam olarak elinde tutar, onun yoldan sapmasına engel olursa. Elinde sıkı sıkı tuttuğu dizginle, onu doğru yola yönettirse. O zaman netice hem kendisi için iyi olur, hemde at için. Dizginleri tutup, atın kumandasını eline alan kimse, Atı emniyetli yoldan sürer, başını gideceği istikamete doğru çevirir.

İşte aynen bunun gibi, insan nefsinin başını eğer serbest bırakacak olursa, onu salıverecek olursa. Konuşmalarını, hareketlerini, davranışlarını ve işlerini kontrolü altına almassa. O zaman serbest kalan nefs, insanı yavaş-yavaş, yavaş-yavaş yoldan çıkarır. Hem kendini hemde insanı helak eder. Hem dininin hemde dünyasının elden çıkmasına yol açar. Onun için insanın kendinde haberi olması, kendi nefsinin kontrol altında tutması lazımdır. İnsanın yaptığı işten haberi olmalı, hareketlerinin iyimi olduğunu kötümü olduğunu, günahını olduğunu sevapını olduğunu bilmesi lazımdır. Şayet insan böyle davranırsa, o zamanda Rabbil Alemin tarafından büyük bir kereme, büyük bir ihsana mazhar olur. Kiyamet gününde mesrur olur. Ebedi saadeti elde eder.

Bu sadatı Nakşibendi çok büyüktürler. Çok büyük lütuflara mazhar olmuşlar. Sevilmişler Rabbil Alemin tarafından. Allah tarafından sevilen o zatlar, o evliyalar birer peygamber hükmüne geçmişlerdir. Bunu Peygamber A.S.V. şu hadisi şerifiyle buyurmaktadır. (EVLIYA-İ ÜMMETİ KE ENBIYAİ BENİ İSRİL) «Ümmetimin evliyası beni israil peygamberi hükmündedir. Bu hüküm haşa büyüklük cihetinden değil. Büyüklük hidayete vasıta olma yönündendir. İnsanların hidayetlerine vasıta olup yüzlerini Allaha çevirme yönündedir. Ümmetin evliyası vasıtasıyla olunan hidayetin sayısı,

Beni İsrail Peygamberlerinin vasıtasıyla olunan hidayetden daha fazla olması yönündendir. İşte sadatın bu kadar büyük olmasına sebep. Kendilerinden haberdar olmalarıdır. Kendilerini kontrol altında tutup, Allah'ın emirlerine muhalefet üzere olmamalarıdır.

Onlar devamlı olarak kendilerini günahtan, Allah'ın emirlerine muhalefetten korudular. Onun içindirki Rabbil Alemin onlara bu kadar büyük makamlar verdi. Bunca hidayete onları vasıta kıldı. Onlara sonsuz ikramlarda bulundu.

Gavs K.S.A. bir seferinde sohbet etti, buyurduki: Bu Nakşibendi mensupları çok büyük olurlar, çok yüksek rütbeler elde ederler. Çok yüce dereceler alır. Çok ali makamlara kavuşurlar. Ve hemde bütün bu durumlardan haberleride olmaz. Neden acaba okadar yüce makamlara kavuşurlar, çok ali dereceler elde ederlerde haberleri olmaz? Çünkü üstadları onlara hep aynanın arka tarafını gösterir. Onlara aynanın arka tarafındaki kötülüklerini gösterir, Aynanın ön tarafında olan iyiliklerini görmelerine müsaade etmez. Aynanın arka tarafına bakıncada, kendi kendilerini hoş görmezler, beğenmezler yaptıklarını, kendilerini kötü olarak görürler. Nefislerinin kötülüklerini görürler. Herkimki nefsinin vücudunu görmezse, o zamanda ona, Rabbil Alemin çok ali makamlar ihsan eder.

Halbuki başkalarının ise Allahla biraz dostluğu olunca, yönü Allaha dönmüş ise. Onlar nazar ettikleri zaman aynanın ön tarafına bakarlar. Zuhur eden keşif ve kerametle, başkalarının kötü hallerini görürler. O zaman kendi nefisleri büyür, nefisleri vücud bulur. Kendilerini kötülüklerini gördükleri kimselerden daha üstün görmeye başlarlar. Ben falancıdan şu ve şu cihetlerden daha üstünüm derler. Böyle düşüncede oldukları yerde çekilip kahrılar. Terakki edemezler. Rütbeleri olduğu yerde kahr daha yükselmez. Hatta bazen rütbelerini bile kayıp edenler olur. Çünkü kendilerini başkasından üstün görürler. Nefisleri kabarcınca, kendi kötü taraflarını görmiyerek başkalarına bakarlar. Baktıkları kimseleri kendilerinden daha aşağı, daha ayıplı, daha günahkar görürler. Benden daha aşağı kim seler vardır derler. Böyle oluncada teraki edemezler.

Rabbil Alemin bu sadata çok kerem etmiş. Onların izinde olanların gözleri önünde bir perde bulunur. Baktıkları zaman iyiliklerini göremezler. Böyle oluncada nefisleri vücud bulmaz. Artan amellerini göremezler. Göremeyincede amelimiz yoktur diye yakınır. Amellerini artırmaya çalışırlar. Böyle oluncada Rabbil Alemin onların manevi rütbelerini artırır. İş keşif ve keramet değil, keşif ve kerametin kıymeti yoktur. Maksud Allahın hoşnutluğudur. İnsandan razı

olmasıdır. İnsan Allah'ın rızasını istemelidir, ona talip olmalıdır. Keşif ve keramete değil. Eğer iş keşif ve keramette olsa, şeytanınki herkesten daha fazladır. O bir saniyede taa magripten maşrika gidip gelebilmektedir. Yerin altına ve üstüne girmektedir. Bununla beraber kafirdir şeytan, Rabbil Alemin onu lanetlemiş. Dergahi izzetinden kovmuş. Anlaşıyorki iş Keşif ve keramette değil. İş Rabbil Alemin'in rızasındadır. Maksud Rabbil Alemin'in insandan razı olması, insandan emre muhalefetin zuhur etmemesidir. Maksud hiçbir zaman keşif ve keramet değildir.

Sadati Nakşibendinin gözünde keşif ve keramet bir kızın hayız hali gibidir. Nasilki genç bir kız hayızlı olduğunun başkaları tarafından bilinmesini istemez. Şayet bilinirse bundan utanç duyar. Sadati Nakşibendide bunun gibi keşif ve kerametın bilinmesini istemezler. Ona rağbet etmezler. Keşif ve kerametın zuhur etmesi bazıları nı bozar bile. Zira onlarda keşif ve keramet nefsin büyümesine sebep teşkil eder. Büyüyen nefse şeytanda yardımcı olunca sahibi için yolunu kayıb etme tehlikesi baş gösterir.

Onun için birşey olmıyanın, herhangi bir keşif ve keramet görmiyenin durumu daha iyidir. Bu sadatı Nakşibendi Keşif ve kerameti ancak binde bir izhar eder. Oda ihtiyaç zuhur ettiği zaman. Mesela birinin hidayeti mevzuu bahis olduğu zaman. Sadati Nakşibendi bir ihtiyaç zuhur etmediği zaman. Keşif ve kerameti asla açığa vurmazlar. Zira dustur İLAHİ ENTE MAKSUD VE RİDAİKE MATLUP tur. İnsanın gayesi Allah'a ulaşmak, Maksudi Allah'la olmak. Rabbil Alemin'in rızasını elde etmektir. Yegane maksud bu olmalı insan için. Ne Cennet maksud olmalı nede Cehennem. Cennet te cehennemde Allahındır. Şayet Allah insandan razı olmassa Cennette bile bulunsa, Cennet onun için cehennem hükmüne geçer. Ama Allah insandan razı olduğu vakit. Cehennemde bile bulunsa Cehennem ona, cennet olur.

Mesela İbrahim Peygamber A.S. Nemrut tarafından cehennem ateşi gibi şiddetli ateşe atıldıda bir şey olmadı. Neden? Çünkü o, Allah'ı dost edinmişti, Allah ondan razı idi. Öyle oluncada Cehennem gibi olan o ateş İbrahim Peygambere Cennet hükmüne geçti. Yakıcı olan ateş yakmak bir yana. Aksine İbrahim peygamber üşüttü. Ateşe YA NARU KUNİ BERDEN VE SELAMEN ALA İBRAHİM emri geldi. Zira İbrahim Peygamber iltica etmişti. Yarabbi ateşin içinde üşüyorum demişti. Onun içinde Rabbil Alemin YA NARU KUNİ BERDEN VE SELAMEN ALA İBRAHİM Ey ateş İbrahimi üşütme ona normal bir ısı ver selamet ol diye ateşe hitap etti.

SOHBET : 4

KONU : Son nefese kadar, iman için endişe duymak, Onun muhafazası için azami gayret harcamak hakkında. Mürşidi Kamil, Üstadı Azam, Seyyid Muhammed Raşit Hazretlerinin Şubat 1978 başlarındaki sohbeti şerifleri.

İnsan devamlı iman tehlikesi içindedir. İman için heran tehlike mevcuttur. Bu tehlike herkes için mevcuttur. Alimde olsa, manevi rütbeler sahibide olsa, çok ali makamlarıda bulunsa, Gavsiyet makamında olsa, abdallardan olsa bile. Kutbil Arifin bile olsa. Genede imam için tehlike vardır. Mesela Şeytan «Aleyhilla'neh» Allah'a en yakın olan meleklerdendi. Mukarreb meleklerdendi. Dergahi İlahiye yakın çok makbul bir melekti. Ama bir tek günah yüzünden, bir tek emre itaatsizliğinden dolayı İmandan tard edildi. Kovuldu dergahi ilahiden. Kafirlerden oldu. Öyle ise, İnsan hiçbirşeyine güvenmemeli. Ne sofilğine, nede şeyhliğine güvenmeli. Son nefesine kadar, acaba imanımı kurtarabilir miyim. Onu tehlikeden koruyabilir miyim? diye endişe duymalı.

Büyükler hep bu endişe içinde bulunmuşlar. Mesela, yüksek makamlar sahibi olan. Keşfiyatı, kerameti ve Gavsiyeti ile alem için de meşhur. Gavsi Geylani K.S.A. hazretlerine bir gün bir yahudi gelip «Ya şeyh Abdulkadir Geylani, Bana söylemişsin. Acaba sen iman lamı gideceksin. Yoksa «Neuzubillah imansız mı gideceksin?» diye sual sormuş. Gavsi Geylani K.S.A. bir müddet sukut edip arkasından başını kaldırarak. «Ey Yahudi senin bu soruna şimdi cevap verecek deyylim. Bir sene sonra. Seneye bu zaman gel, o vakit sorunun cevabını vereceğim» der. Aradan bir sene geçer. Aynı gün sorusuna cevap almak üzere yahudi çıkar gelir. Birde bakar ki çok büyük bir kalabalık, haşır misali insanlar toplanmışlar. Merak eder hemen kalabalığa karışır ve sorar «Bu ne kalabalıktır. Bunca insanların bir araya toplanmasındaki sebep nedir?» der. Kendisine duymadın mı? Haberin yok mudur ki Şeyh Abdulkadir Geylani vefat etmiş. İşte şu gelen cenazede onun cenazesidir derler. Bunu duyan yahudi üzülür. Bir sual sormuştum. Cevap almak için kos-koca bir yıl bekledim, ama cevabımı almak mümkün olmadı. Beklemem boşa gitti. diyerek cenazeye doğru yürür. Cenazeye yaklaşınca. Tabuttan bir ses gelmekte olduğunu duyar. Tarafı ilahiden tabuttan ses gelmektedir. Kulak kabartır ve dinler bakarki. Tabuttan Gavsi Geylaninin sesi gelmekte ve demektedirki: «ELHAMDULİLLAH, ELHAMDULİLLAH, ELHAMDULİLLAH. İmanımı kurtardım. Sorduğun zaman tah

kiki olarak. Yakın getirerek imanla göçüp göçmiyeceğimi bilemiyor
dum. Ama şimdi Elhamdulillah imanımı kurtararak, imanla göç-
mek nasip oldu.»

Evet işte böyledir. Şeyh Abdulkadir'i Geylaninin dediği gibidir.
İman için hep endişe mevcuttur. Şeyh Abdulkadir Geylani, yahudi-
ye cevap vermedi. Zira kendisinde imanla göçeceğine dair yakın hasıl
olmamıştı. İmanla göçeceğine garantisi yoktur. Çünkü insan ömrünün
nihayetinde nasıl olacağını, İmanın tasip olup olmayacağını katiyet-
le bilemez. Onun içindirki, bir sene sonra vefat edeceğini bilen Şeyh
Abdulkadir Geylani. Yahudiye vefat ettikten sonra cevap vermeyi
uygun görmüş. Kati ve garanti olarak imanla göçüp göçmiyeceğini
söylemeyi vefatından sonraya bırakmış. Öyle ise insanın imanı her
an tehlikeyle karşı karşıyadır. İmanı kurtarmanın, onu şeytana kap-
tırmamanın tek yolu ise Salih Amellere devam etmek. Günahlardan
kaçınarak. Bütün gücüyle salih amellere sarılmaktır.

İnsan, ömrünün uzunluğu nisbetinde, ibadetini artırması, onu
güzelleştirmesi lazımdır. Şayet artırmasa bile bilhassa eksiltmeme-
ye gayret etmelidir. En iyi şey ömrün uzaması halinde salih ame-
linde artması, güzelleşmesidir. Şayet yaş ilerlemesinde, salih amelin
artması mümkün olmasa. Eksilmemesi, tereddidi etmemesi gene iyi-
dir. Ama ömürde uzunluk, amelde de eksiklik olursa. İşte o zaman
iman için tehlike baş gösterir. Ömrün uzaması ve amelinde eksil-
mesi. İnsana imanının elden çıkacağı korkusunu vermelidir. Zira
iman ancak, salih amellerle kemale ulaşır, olgunlaşır, itminane ka-
vuşur, kuvvetli olur. İşlenen her günah imanı zayıflatır. İbadet ise
imana kuvvet olur. onu takviye eder. Öyle ise, insan elinden geldi-
ği kadar ibadetini, Salih amellerini artırmalı ki. İmanını tehlike-
den koruyabilsin.

Bir gün Gavs K.S.A. sohbet buyurmuş ve demişti ki. Şahi Hazne
sohbetlerinde hep derdiki «İnsan taa son nefesine kadar, ne olaca-
ğını bilemez. Onun için insan hep son nefesinin kaygısını çekmeli.
Son nefesini gözetmeli.» Evet gerçek böyledir. İnsanın yapmış oldu-
ğu amelleri meçullar içindedir. Sermayesi ise önünde bulunan
ameleridir. Onun için ömrünün sonlarında (Yaşayacağı günlerde)
insanın yüzünü Allah'a çevirmesi, amellerini artırması, imanını
kurtaracağına işaret olur İnşallah. Çünkü insan yapmış olduğu amel
lerin ne olduğunu, nasıl bir netice verdiğini bilememektedir. Olurki
gençlik yıllarında yapmış olduğu amelleri, noksanlıklar ve kusur-
larla doludur. Onun için insan. Yaşlandıktan sonra, ömrünün son

zamanlarında. Ömrünün geriye kalan yıllarında. Tövbe ederek, pişman olarak yüzünü Allah'a çevirmesi, amelini artırması, halini islah etmesi. İmanın kurtulması için bir ümit kaynağı olabilir. Zira Allah Gafurur Rahimdir.

Aman insan yaşlandığında, yaşı ilerlediğinde, hala gafletteyse. Hala amelini artırmamışsa. Onun için tehlike vardır. Zıyan içindedir. İmanını kurtaramıyacağı tehlikesi mevcuttur. Rabbil Alemin Ayeti keriminde buyuruyorki «VEL AKİBETU LİLMÜTTEKİN» Güzel son müttekiler içindir. Mütteki olanlar, yüzünü Allah'a çevirenler, Salih amel işleyenler içindir güzel son. İyilikler, kurtuluşlar, Cennet nimetlerine kavuşmak. Allahın azabından kurtulup, Ebedül Ebed Cennete vasil olmak. Ebedi hayata kavuşmak müttekiler içindir. Her kimki takva üzereyse, herkimki kendini günahahtan muhafaza ediyorsa, herkimki yüzünü Allah'a çeviriyorsa, samimi olarak, istikamet üzere Allah'a itaat ediyorsa. İşte Akibet onlar içindir.

Öyle ise, insan gücünün yettiği kadar, salih amel işlemeli. Yüzünü Allah'a çevirmeli. Kendini günahahtan korumalı, kendini fesatı muhafaza etmeli. Zulüm ve hakaret yapmaktan çekinmeli. Kendini iftiradan ve haram maldan korumalı. Malum hayır işler pek çoktur. Günah işlerde bellidir. Bilinmektedir. Öyle ise insan kendini muhafaza etmelidir ki yukardaki ayetin müjdelediği kimselerden olsun. Güzel akibete ersin. Cennet nimetlerine kavuşsun, Cehennem azabından azad olsun. Şayet insanın ameli güzel değilse, yorulup, emek sarf etmiyorsa, o zaman güzel son onun için olamaz. Bu ayetin müjdesinden istifade edemez. Ve büyük tehlikelerle de karşı karşıya bulunur. Rabbil Aleminin insana nasip ettiği nimetlerin en büyüğü İman nimetidir. İnsan samimi olarak düşünenecek olursa. Yer yüzünde, Rabbil Aleminin nimetleri arasında, iman nimetinden daha kıymetli, daha büyük bir diğer nimetin olmadığını anlar.

Mesela insan şöyle bir misal düşünenecek olsa, Kendisine deseler. Gel bütün dünyayı, Mağripten maşrika kadar ne varsa hepsini sana verelim. Dünyanın hakimiyetini eline verelim. Mukabil olarak sadece bir saatcik şu dünya ateşinde, Ahirete karşı çok zayıf ve cılız olan şu dünya ateşinde kalıver. Eğer bir saat tahammülün yoksa, daha az kal, 10 dakika kal. Hatta 5 dakika kal da, Dünyanın hakimi ol. Dünyayı istediğin gibi tasarruf et. Herşey senin emrinde olsun. Yeterki 5 dakika ateşte kalmaya tahammül et. Mukabilinde dünyayı al. Böyle bir alışverişe asla razı olmaz insan. Cevap olarak derki. İstemem dünya hakimiyetini, Dünyanın saltanatı size olsun, bana lazım değil o. Yeterki beni 5 dakikacık bile olsa ateşe atmayın. Ne 5

dakika yanmaya razı olurum, nede Dünya hakimiyetini isterim der. İşte ateşte yanmak bu kadar zor, ve bu kadar korkulacak birşeydir. Bütün dünyaya, taa magripten maşrika kadar herşeye sahip olmak için onlara istediği gibi tasarruf etmek, onların hakimi olmak için 5 dakikacık ateşte yanmaya razı olmaz insanoğlu. Dünyayı ve dünyanın içinde bulunan bütün eşyayı böyle bir pahayla satın almaya yanaşmaz. Böyle bir alışverişi istemez.

İşte ateşte yanmak bu kadar zorken. Azgın cehennem ateşinden insanı koruyacak, insanı ebedül ebed cehennem ateşinden kurtaracak, tek şey imandır. Öyle ise insan birazcık düşünecek olursa. İman nimetinden daha büyük bir nimetin olmadığını hemen anlar. Zira iman insanın ebedi cehennem azabından kurtulmasına vesiledir. İman öyle bir nimettirki, Magripten maşrika kadar bütün dünya malından çok daha faydalı ve makbuldür. Zira dünyada imandan daha makbul bir başka nimet yoktur. Nasıl olabilirki. İman bütün dünya hükümdarlığından, bütün dünya saltanatından daha faydalıdır insan için. İman öyle büyük bir nimet, öyle nadide bir incidirki Magripten maşrika kadar bütün dünya malı onu satın almaya muktedir olamaz. O paha biçilmez bir incidir.

İşte magripten maşrika kadar bütün dünya malının satın almaya gücü yetmediği, böyle büyük bir nimeti Rabbil Alemin insana ihsan ettiğine göre. Böyle bir nimeti nasip ettiğine göre. İnsanın kıymetini bilmesi lazım. Onu hassasiyetle muhafaza etmesi lazım. Onu çaldırmamaya dikkat etmesi lazım. Nasilki 100 altınlık bir servete sahip olan kimse, Altıncıklarını çaldırmamak için, onları başkalarına kaptırmamak için. Akla hayale gelmiyen çarelere baş vurur. Olmıyacak yerlere saklar. Yerin altına gizler. Hatta tandırın altında bile yer yapıp onları gizlemeye çalışır. Çünkü onun servetidir. Çünkü altıncıkları kıymetlidir. Onun için kimseye kaptırmak istemez. Yapabildiği kadar en iyi şekilde muhafaza etmeye çalışır.

Fakat ya iman. O ne altınlarla mukayese edilebilir, nede bütün dünyanın malıyla. O Rabbil Alemin tarafından insana nasip edilen en büyük, kazanç, en büyük nimettir. Öyle ise insanın ona çok kıymet vermesi, onun kıymeti çok bilmesi gerekmektedir. Onu iyi muhafaza etmesi, kayıp olmamasına dikkat etmesi. Onun çalınmamasına dikkat etmesi icap etmektedir. Onun elinden çıkmaması için azami gayreti göstermesi gerekmektedir. Zira iman hiçbir şeyin bedel olamayacağı hiçbir şeyin satın alamayacağı. Hiçbir şeyle denk tutulamıyacak çok kıymetli bir nimettir. Peki bu derece kıymetli. Bu kadar değerli olan iman neyle muhafaza edilebilir? Nasıl korun-

malıdır? İmanı koruyan, onu muhafaza eden salih ameldir. Allah rızasını gözetmektir. Kendini günahlardan, Allaha itaatsizlikten korumaktır. İşte insan bunlara titizlikle riayet ederse, imanını korur, ve aynı zamanda imanını olgunlaştırır, kemale erdirir. Ona kıymet kazandırır. Eğer insanda biraz akıl varsa, eğer insanda birazcık olsun bilgi varsa, bunları düşünerek imanının kıymetini bilir. Onu çok iyi muhafaza edip elden kaçırmamaya gayret eder. Eğer «Neuzubillah» Allah insanı kafir olarak yaratmış olsaydı. İman şerefiyle şereflelendirmemiş olsaydı. Ne yapabilirdi. Elinden ne gelirdi. Hali nice olurdu. İman nimetini Rabbil Aleminde almak için insanın elinde ne kuvvet, ne güç vardır?

Ama Allah bu büyük nimeti insana parasız, pulsuz, zahmetsiz, eziyetsiz olarak vermiş, nasip etmiş. Magripte ta masrika kadar bütün dünyanın bedel olamayacağı iman nimetini insana bedavadan vermiş. Öyle ise insanda çok dikkatli olmalı onu elden kaçırmamaya gayret etmeli, Ona sahip olmalı. Onu muhafaza etmeli. Eğer insan böyle bir büyük nimete sahip çıkmassa, onun kıymetini bilmesse. O nimetten bi haber ise. O zaman yer yüzünde bu kimse-den daha ahmak, daha akılsız bir kimsenin bulunmadığına hüküm verilebilir. Mesela insana 10-15 milyon değerinde bir apartman, bedava olarak, hiçbir masrafa, hiçbir zahmet ve meşekkata katlanılmadan verilse. İnsandan kalkıp, bedavadan sahip olduğu o muazzam serveti, ateşe verip yaksa. Ne denir ona. Böyle yapan kimseye alem ne der? Şüphesizki milyonluk değerdeki apartmanı ateşe verip yakan kimse için, herkes Yahu bu adam ne kadar ahmak, ne kadar akılsız, ne kadar eşsek bir kimsedir. Kendisine verilen, bedavadan zahmetsizce verilen şu kocaman apartmanın kıymetini bilmedi. Durup dururken ateşe verip yaktı der. Onu muhafaza edemedi der.

Duruma muttali olan herkes. Böyle bir kimsenin dünyanın en ahmak adamı olduğuna ittifak eder. Zira bedavadan, zahmetsizce sahip olduğu 10 milyon değerindeki bir apartmanı, durup dururken ateşe verip yakan, onu zayi eden kimseye herkes bu gözle bakar. Fakat beri yandan. Ne bir apartman, ne bin apartman, ne Türkiye'nin tüm emlaki. Nede dünyanın bütün mülkü. İmana karşı hiçbir değer ifade etmez. Hiçbir şey imanı satın almaya muktedir olamaz. Bütün servetlerin değeri imanın karşısında sifira iner. Ona denk değer teşkil edemez. Zira insanı Çehennemden korkunç ateşinden koruyacak yegane şey imandır. Bütün dünyayı insana verseler de mukabilinde birazcık ateşte kalmasını isteseler. Bu istek kabul edilmez. Red edilir hemen. Dünyanız sizin olsun, istemem dünyanızı, yeterli beni ateşe atmayın denir. İşte bu derece korkunç olan ateşten, hem-

de ebedül ebed yakıcı olan Cehennem ateşinden insanı koruyan ve kurtaran imandır. Cehennemden kurtuluşun ücreti, bedeli imandır. İnsan ancak imanı sayesinde ebedi cehennem ateşinden kurtulup Cennete dahil olabilir. Cemali ilahiye ancak iman sayesinde kavuşulur. İnsanı Peygamberin A.S.V. sohbetine kavuşturan da imandır. Cennete ve cennetteki nimetlere vasıl olmakta ancak imanla mümkündür. Hem öyle nimetlerki. Diller onu tariften akıllar onu idraktan acizdir. Zira Cennet Rabbil Aleminin özel olarak mükafat için halk etmiş olduğu bir yerdir. Onun için Cennetin güzelliğini, oradaki makamları anlatmak ve anlamak mümkün değildir. Zira aklın çok üstündedir. Aklın kavramasının, idrak etmesinin çok fevkindedir. Cennet ve nimetleri.

İşte böyle bir nimete kavuşmanın. Hiçbir surette zevahı olmiyan o nimetten ebedül ebed istifade etmenin. Ve aynı zamanda, ebedi olarak cehennem ateşinde yanmaktan kurtulmanın ki insan 5 dakika olsun ateşte yanmaya tahammül edemez. Tek yolu imandır imanla geçmektir. Ancak iman sayesinde dirki insan. Ebedi cennet nimetlerine kavuşur ve ebedi olarak cehennemden korkunç ve yakıcı azabından kurtulur. Mademki Rabbil Alemin bu büyük nimeti ih-san etmiş, mademki insana bu derece kıymetli bir nimeti nasip etmiş. İnsanı küfrün karanlıklarında bırakmıyarak. Böyle büyük bir nimetle şereflendirmiş. Öyle ise, eğer insan ahmak değilse, deli değilse. O büyük nimetin kıymetini bilip onu muhafaza etmeli, Ona en ufak bir leke getirmemeli. Onda en ufak bir noksanlığın meydana gelmemesine dikkat etmeli. Onu aşkla, muhabbetle muhafaza etmeli. Ameli salih üzerinden devamla sebat etmeliki imanında noksanlık meydana gelmesin. Bütün gücüyle günahlardan. Allahın emirlerine muhalefetten kendini korumalı. Aşkla, şevkle, muhabbetle ameli salih sarılmalıdırki. Rabbil Alemin tarafından verilen bu büyük nimet geri alınmasın. İmanı kayıp etmek tehlikesiyle karşı karşıya kalınmasın.

SOHBET : 5

KONU : Dünyayı fazla sevmemek. Dünyanın vefasız olduğu hakkında Mürşidi Kamil Esseyid, Şeyh Muhammed Raşit K.S.A. Hz. Ocak 1975'te Kasrik Mescidindeki sohbeti şerifleri.

İnsan dünya hayatını, dünya yaşantısını, huzurunu düşündüğü gibi. Ahiretinide düşünerek, nefsine zulüm etmekten kaçınmalıdır. Dünya hayatı çok kısadır. Ahirete karşı belki sadece bir saattir. İşte bu kısacık dünya hayatı için çalışıp çırpınan ve fakat ahirete çalışmayı terk eden kimseden daha ahmak olan bulunmaz. Ahirette kurtuluş. Ancak Allah'a taat ve ibadet etmekle, günahlardan, emre itaatsizliklerden korunmakla mümkündür. Aksi halde kurtuluş beklemek hayaldir. İnsanın dünyaya güvenerək, mağrur olup bozulmaması lazımdır. Çünkü dünya, hiçkimse için ebedi kalınacak bir yer değildir. Dünya kimsenin ebedi malı değildir. O sadece bir emanettir. Gelip geçicidir. Öyle ise, şu gelip geçici dünyada, Allah yolunu takip eden kimse iyi insandır. Akıllı insandır, makbul insandır. Paşadır, beydir. Allah yolunu takip eden kimsenin ağalığında, beyliği de, paşalığında. Devamlıdır. Abedül ebettir. Ahirette de devam edicidir. Fakat Allah yolunu takip etmiyen kimsenin Dünya hayatındaki makamı ve rütbesi, dünyada kalıcıdır. Ahirette ona faydası olmaz, elinden alınır. Makamı ondan alınır.

Mesela vazifesine sadakatla hizmet etmiyen, vazifesinin hakkını vermeyen, vazifesine ihanet eden memur cezaya çarptırılır. Maaşı kesilir, Hatta ihanetinden dolayı vazifeden atılır. Belki hapse bile konur. Neden? Çünkü vazife yapması için hükümetten maaş almaktadır. Hakkını ödemeye mecburdur. İşte Allah yoluda bunun gibidir. Vazifesini yapmıyandan Ahirette hesap sorulur. Ceza görür. Vazifesini yapan ise, Hem dünyada, ve hemde ahirette kazanır. Gö-nüllere ebedi olarak taht kurar.

Muş ve Kulp havalisi beylerinden Alayı bey diye meşhur bir bey varmış. Vefat etmiş ve Veysel Karani hazretlerinin türbesi civarında defn edilmiş. Birgün Hazret K.S.A. Veysel Karaniye gidince sorar oranın halkından «Bana Alayı beyin mezarını gösterin» der. Derlerki «Kurban valahi biz Alayı beyin kabirinin yerini bilmiyoruz» Hazret nasıl olur da bilmiyorsunuz? der. Ve başlar alayı beyi atlatmaya Derki «Alayı bey şöyle şöyle bir kimseydi, şöyle bir aşiret reisi idi, şukadar geniş aşireti vardı. Şu kadar kölesi vardı. Şukadar

zaman hüküm sürmüştü.» Oranın sakinleri tekrar «Vallahi kurban Alayı beyin mezarını bilmiyoruz» derler. Bu sefer hazret sorusunu deyişir. Sorar Derki; «Peki öyle ise bana Veysel Karani'nin kabrini gösterin? Onun kabrinin yerini söyleyin bakayım biliyormusunuz?» Gülerler, Kurban derler acaba Veysel Karani'nin kabrinin yerini bil miyen varmıdır? İşte şuracıktaki türbe Veysel Karaninin kabridir. Onların bu cevabına şöyle mukabele eder Hazret. Derki: Sizin yaptığınız olurmu ya? Bir deve çobanının kabrini tanıyor ve hemen gösteriyorsunuzda. Kos koca Alayı beyin, şukadar zaman aşiret yöneten, mal mülk sahibi, köle ve aşiret sahibi. Muş ve Kulp havalisinin beyi olan bir kimsenin kabrini tanımıyorsunuz. Hem bir deve çobanı olan Veysel Karani 1300 senedir vefat etmiş. Siz onun kabrini hemen gösteriyorsunuzda kısa bir zaman evvel vefat eden Alayı beyin kabrini gösteremiyorsunuz. Kimseden ses çıkmaz. Herkes sukunetle önüne bakar. O zaman Hazret K.S.A. şöyle der. Dinleyin beni öyle ise. Ey Veysel Karani sakinleri. Evet Veysel Karani her ne kadar deve çobanı idiyse. O bir evliya idi. Bir Allah dostuydu. Tabii den idi. Rabbil Aleminin dostluğunu kazanmıştı. Rabbil Alemin ise dostlarının ismini kayıp etmez. Onun içindirki, vefatından taa bugüne kadar insanlar akın akın ziyaretine gelmektedirler. Kiyamete kadarda gelmeye devam edecekler. Gelecek buraya insanlar; Günahlarından dolayı burada feryat ve figan edecekler. Günahlarının affı için bu Allah dostunu ricacı olarak araya koyacaklar. Günahlarının affı için onu vasita edecekler. Zira Veysel Karani Allah dostluğunu kazanmış bir evliya idi. Allah ise dostlarının ismini unutturmaz. Aksine onların ismini yüceltir.

Beri yandan Alayı bey ise dünya dostuydu. Bey olması, şan, şeref ve aşiret sahibi olması dünya içindi. Dünya ise haindir. İnsanın ismini, dostlarının ismini 10-15 sene içinde kayıp eder. Namını ve nişanını bırakmaz. İşte hakikat böyledir. Bir kimseyi Allah severse, Kendine dost edinirse. Onun ismini unutturmaz. Hem dünyada, hem de ahirette yüceltir. Allah, dostlarının ismini Nafha-i Sura kadar unutturmaz. Şeyh Abdülkadir Geylani, Şahi Nakşibend K.S.A. ve sadatı Nakşibendi gibi, ömrünü Allaha muhalefet etmeden, Allah yolunda tüketenlerin ismini, sadıkların ismini kayıp etmez Allah. Onların ismini hem dünyada, hemde ahirette yüceltir.

Fakat dünyaya dost olanların, dünya için ömrünü tüketenlerin isimleri. Çok kısa olan dünya hayatında unutulur gider. Öyle ise insan dünyaya bel bağlayıp, dünyanın ardı sıra gitmemeli. Bilinmelidirki dünyanın bahtı yoktur. Dünya bahtsızdır. Milyonları, milyarları olanlar nerede? Ne fayda gördüler dünya malından. Dünya malı Allah yolunda harcanmadıktan sonra insanın helakına, imanın tehlikeye girmesine sebep olmaktadır.

Karununda malı vardı, ama helakına sebep oldu. Halbuki Karun daha evvel fakir bir kimse idi. Okadarki, karısıyla ortaklaşa giyindikleri bir tek elbiseleri vardı. Fakirliğini gidip Hz. Musaya arz etmiş. Biraz dünyalıkla sahip olmak için dua etmesini rica etmişti. Hz. Musa ricalarına dayanamamış Karuna biraz dünyalık vermesi için Rabbil Alemine dua etmişti. Kabul etmişti Musanın A.S. duasını Rabbil Alemin. Vermişti Karuna dünya malı hem çokca vermişti. Çokca dünya malına sahip olan Karun, dalmıştı dünya malına. Dünya malıyla okadar meşgul olmuştu, artık camiye gelmeyi de namaz kılmayıda terk etmişti. Kendisinden zekat vermesini talep eden Hz. Musaya «Benim malıma göz dikmiş, malımı elimden almak istiyor» diye haber göndermişti. Birgün Hz. Musanın yanına gelip «Ya Musa Allahın şeriatında azına yapmanın cezası nedir» diye sormuştu. Hz. Musa da «zina sabit olursa. Zinaya 4 şahit getirilirse. Zani recm edilir. Ölene kadar taşlanır» diye cevap vermişti.

Hz. Musadan bu cevabı alınca huzurundan ayrılıp. Munafıkların yanına girmiş. Onların arasından 1 kadın ve 4 erkek bulup para vererek onları kandırmış. Hz. Musanın yanına göndermiş. Hz. Musa cemaata hitap ederken. Aldatılan munafık kadın yanına gelip «Ya Musa falan gün benimle zina yaptığını unuttun galiba. Çünkü bugün seni cemaata vaaz eder görüyorum» diye Hz. Musaya zina isnat etmiş. O munafık erkeklerden yalan şahitlikte bulunarak. Kadının iftirasını tasdik etmişler. Böyle bir iftirayla karşılaşan Hz. Musa. Hiddetinden ayağa kalkar. Cemaatin arasında Şeddatı görünce. Komplonun ondan geldiğini anlar. Ve derhal yere emr eder. «Ey yer onu yut der. Derhal yer yarılır yutmaya başlar. Dizlerine kadar toprağa gömülen Şeddat feryat ve figan eder. Yalvarır, yakarır. Ağlar sızlar. Ya Musa kurtar beni. Bu iftirayı hazırladığımı itiraf ederim. Af et beni. Bağışla beni der. Ama fayda vermez toprak onu yavaş yavaş yutar. Ordan kalkar Hz. Musa Şeddatın malının yanına varır. Ordada emri tekrarlar. «Ey Yer yut» der, yer açılır bütün o malları yutar. Oradan. Hazinesine varır. Aynı emirle hazineleride yutar yer. O hazinelerdeki sadece anahtarları 40 deve yükünü teşkil edermiş.

İşte durum böyle. Eğer bir mal Allah yoluna harcanmıyorsa sahibini helaka götürür.

Gavs K.S.A. derki Dünya malı iki kısım olur. Bir kısmı insana faydalı, diğer kısmı ise insana zararlıdır. Şayet artan dünya malı. Sahibinin taat ve ibadetine mani olmıyorsa, Müslümanlığında gerileme meydana getirmiyorsa. O dünya malı zararsızdır. Sahibinin imanı için tehlike arz etmez.

Fakat bir kimsenin dünya malı çoğalırsa. Müslümanlığında ek- silme olursa. Bu onun şekavetine işarettir. Sahibinin imanı için teh- like olacağına işarettir. Bu tip kimseler ya imanlarını kurtarabilir- ler. Veya kurtaramazlar. Şüphelidir. İşte dünya malının artması sahibi için bu derece tehlikelidir. İnsanın dünya malına aşırı dere- cede talip olmaması dünya malına aşık olmaması lazım insan sa- cede Allah yoluna aşık olmalı. Allah dostluğunu elde etmeye şid- detli istekte bulunmalı. İnsanı maksudi Allah olmalı. Zaten yara- dılış gayeside budur.

Rabbül Alemin insanı dünyaya emek versin diye. Dünya malını toplasın diye yaratmamış. O insanı zatına kulluk etsin diye yarat- mış. Zatına yönelsin diye insanı yaratmış. Nitekim ayette de öyle bu- yurur. «VEMEL HALAKTÜL CİNNE VEL İNSE. İLLA LİYA'BÜDUN» «Cinleri ve insanları hasseten ibadet etsinler, rızamı tahsil etsinler. Yüzlerini bana çevirip beni tanısunlar diye yarattım» buyurulmak- tadır. O halde, insan ne için yaratıldı ise ona göre hareket etmeli. Önüne hangi yol kondu ise, o yoldan yürümeli. Şayet aksi şekilde hareket ederse. Rezil olur, rüsvay olur. Ebedül ebed azapta kalır. Rabbinin emrine göre hareket etmiyen. Mevlasına itaat etmiyen. Büyüğünün sözünü dinlemiyen kimsenin ceza görmesi olağandır. Mademki Rabbül Alemin. «Ben sizi hasseten ibadet edesiniz beni tanıyıp salih amel işleyesiniz diye yarattım» buyuruyor. Öyle ise insan mecburi olarak. Farz olarak Allaha yönelerek salih amel iş- lemeli. Kurtuluşa erebilsin. Yoksa kurtuluş yoktur. Kaçmaya imkan yoktur. Zira Rabbil Alemin «FENFUZU LA TENFUZUNE İL- LA Bİ SULTAN» buyurmaktadır. «Edebilirseniz kaçın, yerin altına girin, semalara çıkın kurtulmaya çalışın, Fakat nafile kurtulmanız mümkün değil. Zira kurtuluşunuz ancak benim elimdedir» demek- tedir Rabbil Alemin.

Evet hakikat budur. Kaçıp kurtulmaya imkan yoktur. Nereye kaçılabilir ki? Zira Allah her yerdedir. Nereye gidilse Allah orada- dır. Rusyayada gidilse, Amerikayada kaçılrsa. Yerin altınada girilse, semalarada çıkılrsa. Allah oradadır. O her yerdedir. Kaçmakla kur- tulmaya imkan yoktur. O halde, kurtuluş için bir tek yol kalıyor; Oda ameli salih işlemektir. Allahın rızasını tahsile gayret etmektir. Göstermiş olduğu hak yoldan yürümektir. Bilfarz bu dünyada kaç- mak başarılı diyelim. Ya sonra nereye kaçacak. Kefene sarıldığın- da nereye kaçabilecek. Soğuk ve karanlık mezara, toprağın altına girdiğinde nereye kaçabilecek. Ne zamanki insanın göğsü üzerine kabir taşı konurda, başı mezar taşına çarpınca. Ne olduğunu anlar ama. Artık faydası olmaz. Geç kalmıştır. Çünkü, Zebanilerin eline geçen kimseyi kimse kurtaramaz. Bir azap etmeye başladılarını. Ar- tık durmalarıda yoktur. Acımazlarda insana. Günahtır demezler.

Demezler çünkü insan kendi kendine o azabı reva görmüştür.

Rabbil Alemin her şeyi Peygamber vasıtasıyla tebliğ etmiştir insanlara. Hiçbirşeyi noksan bırakmamıştır. Söylenecik her şeyi söylemiştir. Bütün kabahat, bütün hata insanın kendisindedir. Bile bile yapmaktadır her şeyi. Hani bir söz vardır. Derlerki Eliyle yavana derman yoktur. Bir kıssa var. Şöyle anlatırlar. Adamın birisi nehir kenarına gelir. Karşıya geçmek ister. Kayıkçı kalkar. Karşıya geçirmek için teklif eder. Ama adam kabul etmez. Sana ihtiyacım yoktur. Ben kendim geçerim der. Şalvarını çıkarır. Paçalarını ve ağzını güzelce bağlar. Daha evvelde şişirir. Biner üzerine, suyun üstünde gider. Tam suyun ortasına gelince. Bağlar çözülür. Şalvara su dolar. Başlar yavaş yavaş batmaya. Yüzme bilmiyen adam imdat der bağırır çağırır. Kurtar beni diye kayıkçıya seslenir. Ama, kayıkçı hiç aldırmaz. Adama, hiç bağırma yardımına gelmem. Zira sen kendi elinle bağlamıştın. Şimdide çek cezanı der.

İşte insanın durumu böyledir. İnsanın kendi kendine reva gördüğü şeyde meleklerin ne kabahatı var. Haşa Rabbül Alemin'in ne kabahatı var. Bütün kabahat insanın kendisindedir. Rabbil Alemin her şeyi peygamberi vasıtasıyla söylemiştir. Bildirmiştir. Hiçbir şeyi gizlememiş, geriye bırakmamıştır. Onun için insan kendi kendini düşünmeli. Eğer insan kendine acmassa. Kimsenin ciğeri yanmaz kendine.

SOHBET : 6

Mürşidi Kamil Eşşeyh Seyyid Muhammed Raşit K.S.A. Hazretlerinin 22 Şubat 1978 tarihindeki sohbeti şerifleri.

KONU : İnsanın kendi nefsini alemden aşağı görmek suretiyle onu kırması. Baş kaldırmasına fırsat vermemesi.

İnsan kendini herkesten edna görmeli. Kendi kendini alemden daha aşağı bilmeli. Herkesin kendisinden daha üstün olduğuna kanaat getirmeli. İnsan kendini hep fakir olarak düşünmeli. Alemin içinde en çok eksiklikleri olanın kendisi olduğuna kanaat getirmeli. İnsan yapmış olduğu amellerini görmemeli. Malumdur ki kendi nefsinde vucud gören, Yapmış olduğu amelleri iyi olarak gören kimse, Allah yolunda ilerliyemez. Zira amelini iyi gören kimse amelini arttırmaya lüzum görmez. İnsan amelini görmemek suretiyle nefsini tanımaya çalışmalı. Nitekim Sadatı Nakşibendi «MEN ARAFE NEESEHU FEKET ARAFE RABBEHU» demişlerdir. İnsan her zaman kendini edna olarak görmeli, kendini aşağı olarak görmeli. Zira insan kendi nefsini tanımayana kadar Gerçek manada Rabbini tanıyamaz. İnsan ancak kendi nefsinin tanıdıktan sonra Rabbini tanıyabilir. «MEN ARAFE FEHSEHU FEKET ARAFE RABBEHU» İnsan ancak kendi nefsinin tanıdıktan sonra Rabbini tanıyabilir.

İnsan kendini tanımalı, Birşey olmadığını bilmeli. Rabbil Aleminin azametini düşünmeli. Onun kuvvet ve kudreti karşısında bir pire kadar bile olamayacağını anlamlı. Rabbil Aleminin insana vermiş olduğu nimetleride düşünmek lazım. Rabbil Alemin insana sayılmıyacak kadar nimetler vermiştir. İnsanın üzerindeki nimetleri hesaba gelmiyecek kadar çoktur.

Şu dünya hayatında, bir kimse insana iyilikte bulunursa insan mukabele etmeye çalışır. İyiliğinin altında kalmamaya gayret eder. Eğer insan ise, mert bir kimse ise. İyiliğe kötülükle mukabele etmek ise, ayıplanacak bir harekettir. İyiliğe kötülükle mukabele eden kimseyi herkes haksız görür. Böyle bir kimseye alem. Yahu falan adam nekadar vicdansız, nekadar merhametsiz bir kimsedir. Hiç iyilik yapılmaya layık değildir diye hükmünü verir. Herkes onun için. Falanca ne fena, nekadar kötü huylu bir kişidir ki. Kendisine iyiliklerde bulunan zata kötülükle mukabele etti der. Ve ayıplar onu. İyiliğe kötülükle mukabele edeni cemiyet kötü bir kimse, fena huylu bir kimse olarak tanır. İşte insanın, Rabbil Alemine karşı tutumu. İyiliğe kötülükle mukabele eden kimsenin durumu gibidir.

laka ve mutlaka insandan hesap soracak, yaptıklarının cezasını verecektir. «FEMEN YA'MEL MİSKALE ZERRETİN HAYREN YEREH. VEHEM YA'MEL MİSKALE ZERRETİN ŞERREN YEREH» buyurmuş tur. İnsan yaptığı amelinden zerrei miskal kadar bile olsa mükafatını görecek. Günahlarındanda her zerresinin hesabını verecek, cezasını çekecektir. Haşa Rabbil Alemin zalim değil. O, kimseye zulum etmez. O, sadece insana amelinin gerektirdiğini yapar. İnsan ameliyle kendini neye müstahak etmiş ise, Rabbil Alemin onu yapar.

Rabbil Alemin hiçbir zaman, hayır ve hasenatı olmiyan, günahı çok olan kimseyi cennete koymaz. Aynı zamanda, hayır ve hasenatı çok, günahıda az olan kimseyi da Cehenneme koymaz ona azap etmez. Haşa, Rabbil Alemin kullarına böyle bir zulum ve hakareti reva görmez. Rabbil Alemin insanın dünyada kazandığına göre, yapmış olduğu hayır ve hasenatına göre, Ameline göre, manevi ticaretine göre muamele eder. Ona göre mükafat, ona göre ceza verilir. Kıyamet gününde, herkes günahlarının muhasebesini kendi kendine yapar. Her uzuv kendi günahını dile getirir. Öyle buyuruyor ayeti kerimede Rabbil Alemin «EL YEVME NAHTİHU ALA EFVAHİHİM, VE TUKELLİMUMA EYDİHİM. VE TEŞHEDU ERCULUHUM BİMA KANU YEKSİBUN. Kıyamet gününde Rabbil Alemin insanın ağzını mühürlüyecek, Eller konuşacak ve ayaklar şahitlik edecek. Her şeyi itiraf edecekler. Ozamanda insan inkara mecal bulamayacak. Zira eller konuşmaya başlayarak, yaptığı şeyleri bir bir sayıp dökecek, alet olmuş olduğu günahları dile getirecek. Ayaklarda yaptıklarına şahitlik edecekler. Vücutun her azası, kulaklar, diller hepsi yapmış olduğu şeyleri itiraf edecekler. Öyle ise insanın uyanık olması, Rabbil Alemin elinden kurtulamıyacağını bilmesi, Dünya mahına, dünya ticaretine, dünya mülküne, koyununa, davarına aldanmaması, doğru yoldan dönmemesi lazımdır.

Şeytanın aldatmasına uymaması lazım. Zira şeytan, Rabbil Alemin Gafur ve Rahimdir diyerek, insanı kötülüğe teşvik ederek aldatmaya çalışmaktadır. Evet Rabbil Alemin Gafur ve Rahimdir, doğrudur. Ama kimlereGafur Rahimdir? Günahlarından tövbe edenlere Gafur ve Rahimdir. Allah'a yönelenlere Gafur ve Rahimdir. Onları bağışlayacağı, onlara Rahmet nazariyla bakacağı ümit edilmektedir. Fakat, Rabbil Alemin günah işliyenlere, Günahlarına tövbe etmiyerek devam üzere olanlara Gafur ve Rahim sıfatiyle tecelli etmez. Böyle kimselere ancak Şedidül ikap sıfatiyle tecelli eder. Allahın şiddetli azapları böyle kimseleredir. Rabbil Alemin her kimi cehenneme atarsa, o, orada etine ve kemiklerine varıncaya kadar

yanar. Herkimki cehenneme atılır da. Orada vazifeli meleklerin elinden yakasını sıyramaz. Kurtuluş imkanı bulamaz. Oyle ise insan nefsiyle mücadele etmeli. Nefsinin vucut bulmamasına gayret etmeli. Kendini hep fakir görmeli, kendini hep noksanlıklar içinde görmeli ve kendini herkesten edna olarak görmelidir.

Zira Rabbil Alemin'in Şeytana «Lanetullahi Aleyhi» Lanet etmesi, nefsinin yüzündendi. Çünkü şeytanda nefis meydana gelmişti, Gurur meydana gelmişti. Ondandır dolayısıdır ki kendini Adem peygamberden üstün gördü. Rabbil Alemin'in Ademe secde et. Onu kendinden üstün kabul et emrine uymadı. Nefsi mani oldu. Gururu kendini Ademden üstün gösterdi. İşlemiş olduğu bu bir tek günah yüzünden, bu bir tek itaatsizlik yüzünden. Dergahi ilahiden tard edildi şeytan. Halbuki şeytan Rabbil Alemin'e okadar taat ve ibadet etmiştir ki. Dünya yüzünde Rabbil Alemin'e secde etmediği bir tek karış yer kalmamıştır. 500 bin sene Rabbil Alemine taat ve ibadette bulunmuş. Gökün 4 üncü katında da 1000 sene taat ve ibadet etmiş. Namaz kılmıştı. İşte şeytanın bunca kulluğuna rağmen. Bir tek emre itirazı imandan tard edilmesine sebep teşkil etti. Halbuki şeytan meleklerin büyüğünden idi. Mukarrep meleklerden idi. Çok yüksek makamlara sahip idi. Ama Adem peygambere secde etmemek suretiyle Rabbil Aleminin emrine uymadı.

Secde etmeyince, sordu ondan Rabbil Alemin. Neden emrime uymadın, neden secde etmedin? dedi. Nefsine uyan şeytan şöyle cevap verdi. «Benim yaratılışım, Ademin yaratılışından daha hayırlıdır. O topraktan yaratıldığı halde ben nurdan yaratıldım. Nasıl olurda nurdan yaratılan ben, topraktan yaratılan Ademin üstünlüğünü kabul edip ona secde edebilirim.» İşte böylece şeytanda nefis meydana geldi. Bir tek sefer onda nefis meydana gelmesi, kibirlenmesi, gururlanması. İmandan tard edilmesine, Taat ve ibadetinin red edilmesine. Lanet tokunun boynuna geçirilmesine sebep oldu. Oyle ise insanın yarı yolda kalmaması için, ilerlemesi, terakki etmesi için, nefsinin görmemeli, kendini noksanlıklar içinde görmeli, kendini edna olarak görmelidir.

Gavs K.S.A. birgün sohbet edip demışti ki. Bir zamanlar bir şeyh vardı. Bir mürşit vardı. Ramazan ayında sefere çıkar. Bir şehre varır. Şehir halkı onun geldiğini duyarlar. Bütün şehir, Valisiyle, eşrafiyle, bütün ileri gelenleriyle beraber onu karşılamaya çıkarlar. Büyük bir kalabalığın kendisini karşılamaya geldiğini gören o mürşit zat. Nefsine nazar eder ve bakarki nefsi kabarmış. Kendi kendine «İşte ben bu kadar değerli bir kimse oldum. Koca bir şehir halkı

valisiyle, eşrafiyle ayanıyla istikbalime çıkmışlar» demektedir. Nefsini bu düşüncesinden uzaklaştırmak için. Onu ezmek için ne yaparsa fayda vermez. Baş kaldıran nefesine söz geçiremez. O zaman hem en elini heybesine sokar. Bir parça ekmek çıkarır. Yiye, yiye gelen kalabalığa doğru yürür. İstikbala çıkan valisi, eşrafı, tüccarı bütün şehir halkı. Gelen zatı nRamazanda oruç yediğini görünce, duraklarlar kalplerinde bir soğukluk meydana gelir. Böyle şeyhmi olur derler. Ramazanda aleni olarak oruç yiyen hiç şeyh olurmu? derler. Oldukları yerde kalırlar. Kimse yanına varmaz. Kimse ziyaretine gitmez. Şeyhle beraber olan sofu dayanamaz, Kurbanı der. Bu yaptığınız ne iştir? Neden orucunuzu aleme karşı yediniz acaba? Onları neden sizden uzaklaştırdınız. Bundaki sır, bundaki hikmet nedir? diye sorunca şu cevabı verir o mürşit zat:

Derki. Şehir halkı istikbalime gelince. Nefsim kabardı. Onların gelmeleri, bende nefis meydana getirdi. Nefsimi izale etmek için. Onu ortadan kaldırmak için. Çok uğraştım, çok çalıştım ama hiçbir çare bulamadım. Bir ilaç yoktu o anda nefsimi ezmek için. Ancak oruç yemekten başka. İşte bende onu yaptım. Orucumu yemek suretiyle. Halkı kendimden uzaklaştırdım. Böylece nefsimden gelecek zarardan kendimi korudum. Hem şeriatta seferde olan bir kimsenin orucun yemesine müsaade ediyor. Seferde olan bir kimse orucunu yiyebilir. Ancak döndükten sonra gününe gün kaza edebilir. Seferde olan kimsenin yediği orucu kaza etmesi mümkündür. Ama nefsin doğuracağı zararları kaza etmek, telafi etmek mümkün değildir. İşte bende böyle davranmakla. Nefsimi yendim. Ondan gelecek zararları önledim. Kaybım ise, seferde tutmuş olduğum orucumu yemektir ki onunda fetvası vardır. Yerine bir gün oruç tutmak mümkündür. İşte nefsiyle böyle mücadele etmek lazım. O mürşidi kâmil bile. Nefsine mücadelede. Orucu yemekten başka çare bulamamıştı.

SOHBET : 7

Mürşidi Kamil Eşşeyh Seyyid Muhammed Raşit K.S.A. Hazretlerinin 28 Şubat 1978 günkü sohbeti şerifleri.

KONU : Dünyanın insana gerçek mal olmadığı sebebiyle, dünyaya kapılmamanın gerekli olduğu.

İnsanın kurtuluşa erebilmesi için, dünyada iken Allah'ı ve peygamberi tanımalı. Emirlerine samimi olarak ciddiyetle riayet etmeli. İnsanda nefis meydana gelmemeli. Nekkadar zeminde olsa, gurura kapılmamalı. Allah'ın emirlerine muhalefete kalkışmamalı. Kalbi Allah'a bağlı ve kendisinde kalben mahzun olmak. Malını servetini, günah işlerde, Allah'ın razı olmadığı işlerde değilde, Allah yolunda, hayırlı işlerde harcamalı. İnsan zengin olduğu nisbette Allah'a yönelmeli, Ona itaatli olmalı. Kalbinde merhamet bulunmalı. Nefsini kırmaya çalışarak. Allaha daha fazla yaklaşmalı. Davranışlarını böyle ayarlayan kimsenin, salihlerden olduğuna. Malının hayırlı mal olduğuna. Büyük istifadeler meydana geleceğine işaret vardır. Fakat insanın fazla malı olması halinde Allah'a itaatsizliği artarsa. Malını dünyanın keyfi ve zevki için harcarsa. Malı Allah emirlerine itaatsizliğe sebep olursa. O zaman o mal sahibine gazap olur. Sahibini Allah'ın azabına yaklaştırır. Onu Allahın azabına düşürür.

Aslında dünyasızda olmaz. Zira Dünyayı Rabbil Alemin halletmiş ve onda maslahatlar yaratmıştır ki, insan içinde salih amel işlemek suretiyle Allah'a yaklaşsın, Allah'a yönelsin. İnsanın dünya işleri için, dünya ticareti için. Dünya menfaatlerinden elde edeceği şeyler için. Şehire, kasabaya giderse bir seyahata çıkarsa. Namazının geçmemesine dikkat etmeli. Seyahatının günaha vesile olmamasına özen göstermeli ki seyahati günah vesilesi olup harama dönüşmesin. İnsan aklını başına devşirmeli. Devamlı olarak kendini gözetmeli. Emeginden haberi olmalı. Ve ahiretine itina etmeli. Ahiretine bir zarar gelmemesine dikkat etmek şartıyla. İnsan dünyasızda çalışmalı. Elinden geldiği kadar dünya işlerini de devam ettirmeli. Fakat dikkatli olmalı. Ahiretini terk edip dünyaya sarılmamalı. İnsan dünyası içinde çalışıp yorulmalı. Ama kalbini dünyaya bağlamamalı. Dünya işlerine kalben sarılarak değil de, bir mecburiyet varmış gibi çalışmalı. Dünya çalışmasını bir angarya gibi görmeli. Zorla yapılan bir iş gibi. Cebren çalıştırılan bir iş gibi istemiye istemiye. Fakat mecburi bir iş olduğunu kabul ederek çalışmalı. Dünyaya kalben bağlanarak, muhabbetle, şevkle sarılarak çalışmamalı.

Kalben dünyaya bağlanan. Hep dünyayla meşgul olan. Bütün sevgisini, muhabbetini dünyaya bağlayan, bir kimse sekarattada dünyayla meşgul olur. Sekarattada dünya endişesinde olur, o zamanda dünya muhabbetiyle dolu olur. Böyle oluncada Allah korusun. İmanı için tehlike baş gösterir. İmanı elden kaçırma mevzu bahis olur. Allah dostları arasında da zengin olanlar çok bulunmuş. Ama onların kalpleri dünyaya bağlanmamış. Kalpleri hep Allah'a bağlı kalmış. İşte insanda böyle olmalı. Kalbini her zaman Allah'a bağlı bulundurmali. Dünya muhabbetinin kalbinde yer etmemesine gayret etmeli. Dünya malından dolayı gamlı olmamalı. Dünya malından bir şeyler kayıp ettiğinde, bir zarara uğradığında kalben mahzun olmamalı. Aynı zamanda, Dünya malında bir artma olduğunda. Dünya ticaretinde büyük bir kazanç elde ettiğinde kalben şad olmamalı. Bilinmelidirki. Malda Allah'ındır. Mülkte Allah'ındır. Versede onun bileceği bir şeydir. Alsada onun bileceğidir. İnsan kendini bir şey zan etmemeli. Kendini sadece bir vekil harç olarak görmeli. Şu dünya malı içinde kendini, karın tokluğuna çalışan bir rençber gibi görmeli.

Hani derler ya «Bir hırka, bir lokmaya köle olarak rençber olarak çalışan.» İşte insanda kendini bu dünyada bir lokma bir hırkaya çalışan gibi görmeli. Zira bilmelidirki Bütün mevcut olan malda Alahın, mülkte Allahındır. İnsanın içinde hiçbir şeyi yoktur. Dilerse bir saatte hatta bir saniyede hepsini alabilir. Ve gene dilerse Rabbil Alemin. Murat ederse. Bir saniyede dilediği kadar verebilir. Durumun böyle oluncada. İnsanın sahip olduğu serveti, malı. Kendi malı, kendi mülkü sayılmaz. Gerçek manada hiçbir şeye sahip olmadığını bilen kimse ise. Kendini bu dünya hayatında bir köle gibi Karın tokluğuna çalışan bir rençber olarak görür. Bütün çalışmam kendimin ve ailemin karnını doyurmak içindir diye düşünür. Gerçekte öyledir. Zira insan öldüğünde, dünya malından beraberinde hiçbir şey götürmemektedir. Dünya çalışmasından sadece bir karın tokluğu istifadesi olmuştur. Fakat, eğer işlemiş olduğu salih ameller varsa. İşte gerçek mal olarak, insan ölünce ona sahiptir. Beraberinde götüreceği kendisine yoldaş edeceği, arkadaş edeceği malı işlemiş olduğu salih amelleri olacaktır.

Bir kimsenin dünya malı olarak milyonlarıda, milyarlarıda olsa. Apartmanları, bağları, bahçeleri bulunsa. Hiçbirini beraberinde götürmeye gücü yetmez. Ve öldükten sonra onlardan tasarruf etme imkanında yoktur. Öyle ise bütün o servetinin hiçbirisi, kendi malı değildir. Onlara bir lokmaya bir hırkaya çalışmış ve emek vermiştir.

İnsanın öz malı, öz mülkü ise, hakiki ticareti ise. İşlemiş olduğu sa-
lih amelinin semeresidir ki. İnsana o yoldaş olmaktadır. İnsan onun-
la zengin sayılmakta. İnsan onunla zevk ve sefa sürecektir. İnsan
o malıyla nekir ve münkerin sorularına cevap verecek. İnsan o ma-
lıyla şeytandan yakasını sıyrabilecektir. İnsan o malıyla kıyamet gü-
nünde, zebanilerin pençesinden kurtulabilecektir. O maldır Cennetteki
köşklerin ve kaşenelerin ücreti. Ve o maldır ebedi zevk ve sefa ve-
silsisi. Beri yandan dünya malının ise bir karın tokluğundan başka
menfaati olmamaktadır. Zira dünya malı insanın malı değildir. İn-
san öz malı, öz mülkü olmiyan. Hep zararını çektiği şeye kalben bağ-
lanmamalı. Ona muhabbet etmemeli. Onu kendine maksud edin-
memeli.

İnsan için maksudi bizzat Allah yolu olmalı. Allah dostluğunu
kazanmak olmalı. Allah sevgisi olmalıdır. İnsanı kalben bunlar
meşgul etmeli, İnsan muhasebesini buna göre yapmalı, meşguliyeti
bunlar olmalı. İnsan Rabbil Aleminine sadık olmalı. Gaybe imanı sağ-
lam olmalı. Görmediği Rabbinin, Görmediği Resulunu tasdik etmeli.
Rabbil Aleminin var olduğuna sağlam bir itikat üzere olmalı. Pey-
gamber A.S.V. in onun resulu olduğuna iman etmeli. Her kimki iti-
kadı sağlam ise ve emirlere itaatlı ise. Kıyamet günü çağırır onu
Rabbil Alemin. Gel ay kulum der. İşte benden bugün. Her istediğin
verilecektir der. Mademki dünyada iken beni görmediğin halde
iman etmiştin. Resulumu görmeden tasdik etmiştin. Emirlerimi ye-
rine getirip. Göstermiş olduğum yoldan yürümüştün. Bugünde iste
benden. Her istediğini vereceğim der. Evet o gün çağıracak kulunu
Rabbil Alemin. Her istediğini verecek ona. Cennetten köşkler, cen-
netten saraylar verecek bağlar, bahçeler verecek. Her istediğine ka-
vuşacak orada insan Aşık olduğu, görmeden tasdik ettiği Peygam-
berinin cemaline kavuşacak. Rabbil Alemin; Gel ey kulum Peygam-
berimin cemalini gör diyecek. Bunlarında fevkinde. Rü'yetullahi
gösterecek. Allah rü'yetini görme şerefiyle insanı şereflendirecek.

Evet orada insan Peygamberin cemalini görecek. Allah'ın rü'ye-
tini müşahede edecek. O öyle bir zevktirki. Rü'yetullaha bir tek na-
zar etmek. Milyarlarca cennet nimetlerinin, köşklerinin sarayları-
nın, Bağ-u bostanlarının hurilerinin çok daha favkindedir. İnsana
çok daha fazla surur, çok daha fazla zevk ve lezzet verir. Öyle ise
insan bu 4 günlük dünya menfaati için. Onu elinden kaçırmamalı.
Bu dünyadaki insana verdiği sadece gamdır, kederdir. Üzüntüdür.
Murat aldırılmaz insana dünya. Bu dünyada üzüntüden uzak, gam
ve kederden azade. Neşeyle dolu, muradına ermiş bir tek kimse bul-
mak mümkün değildir. Nekadar zenginde olsa insan genede huzur-

suzdur. Bir apartmana sahip olan, kanaat getirmez. Bir daha olsun der. Bir daha olunca gene deiktifa etmez bir daha, bir daha olsun der. Bir türlü dünyaya doymaz insan. Böylecede istediklerine kavuşmadan, maksuduna erişmeden ömrü nihayete erer, ölüp gider. Hem insanın malı fazla olduğu nisbette, gamıda artar, kederide artar.

İşte dünya insana son derece gam, keder, üzüntü ve huzursuzluk kaynağı olmakta. Aynı zamanda insanı muradına erdirmeden götürmektedir. Öyle ise, dünya insanın gözünde soğuk olmalıdır. İnsan dünyayı kötü olarak görmelidir. Zira dünyanın tamamı ziyandır. İnsanı mutlaka ziyana uğraticıdır. Çünkü dünya mutlak olarak zıyan vericidir. İnsan dünya zenginliği ile, dünya malının çokluğu ile huzura kavuşabileceğini, rahat bir ömür sürebileceğini, kalben mesrur olabileceğini zan etmemeli. Böyle bir fikre kapılıp, Bu kanaat üzere olmamalı. Çünkü bu mümkün değildir, Zira dünya malının çokluğu insana huzur vermez. İnsanın gamını dağıtmaz. Zira bunlar dünya malıyla olacak şeyler değildir. İnsanın kalbini rahata kavuşturan. İnsanın ruhuna hafiflik veren Salih Ameller ve Allah rızasını tahsile uğraşmaktır. Bunlarla ancak insan kalbi itimana kavuşur, rahatı bulur. Dünya gamını dağıtır. Merakı zail olur. İnsan rahata ancak Allah yoluyla kavuşabilir. Hiçbir zaman dünya zenginliği insanı rahata kavuşturucu değildir. Bilakis o gamını, kederi ve derdi artırıcıdır.

Fakat dünyayı terk etmekte olmaz. Onun içinde çalışmak gereklidir. Peygamber A.S.V. «İnsan bir günlük ömrü kalmış olsa bile. Dünya çalışmasını terk etmemelidir» buyurmaktadır. Yalnız çalışırken. Dünya çalışmasının dine zarar vermemesine imanına zarar vermemesine dikkat etmek gerekmektedir. Salih amellerde gerileme olmamasına dikkat etmelidir. Bunlar gözetildikten sonra dünya malının çok olmasında. Milyoner ve milyarder olunmasında bir zarar olmaz. Dünya malı insana kibir ve gurur vermedikten sonra, insanda nefis meydana getirmedikten sonra. İnsanı günah ve itaatsizliğe sevk etmedikten sonra. Ne kadar çok olursada olsun zarar vermez. Neden zarar versin zira mal Allahın malıdır. İnsan için büyük müjdelere vardır. İnsanın Allah yolunda yürümesi, Salih Ameller işliyerek emek vermesi, Samimi olarak ciddiyetle Allah yoluna yönelmesi. Kendisine ebedi saadet gibi, ebedi kurtuluş gibi büyük bir nimetin müjdecisi olur.

Dünyanın ise insana pek faydası yoktur. Zira dünya malı, dünyaya emek vermek insanı ölümden kurtarmaz. İhtiyarlıktan hastalıktan kurtaramaz insanı. Aksine dünya insanın bütün emeklerini

boşa çıkarır. Öldükten kısa bir zaman sonra insanın adını şaını unutturur. Bir kişi onu anarsa, böyle bir kimse vardı derse. Bin kşide onun varlığını hiç hatırlamaz. Hiçkimsenin aklına bile gelmez. Evladında, hanımında. Hatta babasının bile. İnsan ölüpte toprağın altına girmesinden 10-15-20 sene geçince unutulur gider. Evlatlarında unuttur kendini, hanımında unuttur. Kızıda unuttur oğluda, eşi dostuda unuttur. Akraba ve yakınları da unuttur. Kısa zamanda mezarının yeri bile bilinmez hale gelir. Gençken, güçlü kuvvetli iken. Her türlü işi yapmaya müsait durumda iken. Yüzünü Allaha çeviren, gençliğini, kuvvetini, gücünü, ömrünü Salih Ameller işlemekle tüketen kimseye, gerçek manada mücahit denir. Böyle bir kimseden, daha makbul, daha erkek kimse olamaz.

Gerçekten Salih amel gençlikte yüzünü Allaha çevirenin, kendini titizlikle koruyanın, kendini gūnahtan, muhalif şeylerden alıkoyanın. Gençlik yıllarını, o aziz ve nazik ömrünü Allah yolunda tüketenin yaptıklarıdır. Kişinin o güzel, o kıymetli gençlik yıllarını Salih amellerle tüketmesi ne kadar hoş bir şeydir. Rabbil Aleminin yanında ne kadar makbuldur. Böyle bir kimsenin yaptığı amelden Rabbil Alemin ne kadar hoşnut olur. Sahibini ne kadar sever. İbadetin makbulu gençlikte yapılandır. Zira insanın yaşlandıktan sonra İhtiyarlık yıllarında günah işlemeye imkanı olmaz. Yapmak istese de yapamaz. Elinden gelmez. İhtiyar bir şahıs kimsenin malına tecavüz edemez. Haşa zina yapamaz, adam öldüremez. Kötü işleri yapamaz. Neden yapamaz? Çünkü ihtiyarlamıştır, yapacak güç kendinde kalmamıştır. Yapamadığı için yapmamaktadır. Yoksa kendi hünerinden. Kendi erkekliğinden terk etmiş değildir. Rabbil Alemin ondan o gücü ve takatı aldığı için yapamamaktadır. Böyle oluncada o günahları işlememesinin Rabbil Alemin'in yanında kıymeti yoktur. O günahları işlememesi pekde makbul bir şey değil. Zira istese de yapamaz durumdadır.

Fakat insan gençken. Güçlü kuvvetli iken. Her günahı işleyecek enerjiye sahip iken. Mesela Haşa zina yapabilecek durumda iken. Başkalarının malına tecavüz edebilecek halde iken. Adam öldürebilecek imkana sahip iken. İçki içmeye mani bir durumu yok iken. Hulasa her türlü haram işleri yapmaya, her türlü günahları işlemeye müsait iken. Bunlardan kendini muhafaza ederse. Allahın razı olmadığı işlerden, nefsinin yönünü Allaha çevirirse. Nefsini Salih amellere, namaza, oruca, Allahın hoşlandığı şeylere yöneltirse. Allahın yanında ne kadar makbul olur. Allah bilir. Rabbil Alemin böyle bir yönelişten ne kadar hoşnut olur. Böyle bir kimsenin yapmış olduğu Salih Ameller Allahın yanında ne kadar makbul olur. Sahibi

ne yüce makamlar, ne yüksek dereceler elde eder. Gerçek manada mücahit, böyle kimselerdir. Allah yanında makbul, Allah indinde pehlivan böyledir. Bunlar Allah'ın Aslanlarıdır.

İnsan ihtiyarladıktan, yaşlandıktan sonra, Elinden ne hayır işler gelir. Nede günah işleri yapacak gücü olur. Böyle kimsenin durumu yaşlanmış kurumaya yüz tutmuş bir ağaca benzerki. Yaprakları olmiyan, gölgelik vermiyen. Meyveden kesilmiş kuru bir ağacı sahibi ne yapsın? Onu yere yatııp kırmaktan, odun olarak kullanarak. Ateş yakmaktan başka bir çaresi olmaz sahibinin. Vallahi insanda aynen böyledir. Yaşlanıp ihtiyar olduktan sonra. Hayır ve şer işleri yapacak takatı kalmadıktan sonra o insandan bir menfaat gelmez artık.

SOHBET : 8

Mürşidi Kamil, Eşşeyh Seyyid Muhammed Raşit K.S.A. Hazretlerinin 18 Mart 1978 tarihindeki Sohbeti Şerifleri.

KONU : Dünya nimetlerinin geçici olduğu. Kafirlerle haset etmemek gerektiğini. Fakirlik ve musibetlerde de bir lütfi ilahinin bulunduğu hakkında.

Bizleri İslam dini üzerine yaratan Rabbilalemine çok hamd ve şükür etmemiz gerekmektedir. İnsan, kendini islam memleketinde ve islam dinine mensup olarak yaratan Rabbilalemine çokca hamd ve şükür etmesi lazımdır. Rabbil Alemin islam fitratı üzerinden halk ettiği kullarını muhakkak ki sevmiştir öyle büyük bir ihšana mazhar etmiş. Rabbil Alemin, sevmiş olduğu kullarına, İman nime-tini, nasip etmiş. Onları islam memleketinde, islam dini üzerinden dünyaya getirip. Peygambere A.S.V. ümmet olmakla şereflendir-miş. Öyle ise böyle bir sevgiye muhatap olan, böyle büyük nimetle-re mazhar olan insanın; Şevk ve muhabbetle, samimi olarak Allaha yönelmesi. Allah'a çok hamd ve şükürlerde bulunması icab etmektedir. İnsan mademki Rabbil Alemin tarafından sevilmiştir. En bü-yük nimetlere muhatap kılınmış. O halde, insanında Rabbil Alemini bütün benliği ile sevmesi, ona muhabbet beslemesi. Bütün emirleri-ne taatli olması. Hoşlanmadığı, razı olmadığı işlerden. Günah ve hatalardan kaçınması lazımdır.

Samimiyetle yüzünü Allaha döndürmesi, son nefesini verip dün vadan göçünceye kadar, salih amellerde sebat etmesi lazımdır. Eğer Rabbil Alemin, insanı (Neuzubillah) kafir olarak, kafirlerin içinde yaratmış olsaydı. O zaman insan, haşa, Neuzubillah, küfür üzerin-

de kalır ve kafirlerden olabilirdi. Ve o zamanda ebedi olarak. Ebedül ebed Alah'ın azabına düçar olurdu. Hiçbir kurtuluş ümidi olmadan ebedi olarak cehennem ateşinde kalırdı. Ebedül ebed olarak cehennem ateşinde yanmaktan başka. Cehennemde bulunan, çeşitli azaplarıda muhatap olurdu. İnsan için böyle bir akibete uğramadan daha çetin hiçbirşey düşünülemez. İşte Rabbil Alemin ancak sevdiği kullarına, bu akibetten onları kurtaracak olan. İman nime-tini kerem etmiş. Peygambere A.S.V. ümmet olmak şerefini bahş etmiş. Aynı zamanda şu yüce Nakşibendi Tarikatında nasip etmiştir. Rabbil Alemin bunları nasip ettiği kimselere, çok büyük ke-remlerde bulunmuş. çok iyilikler vermiştir. Bir kula verilecek na-kadar nimet varsa, hepsini o kuluna vermiştir.

Öyle ise. Rabbil Alemin tarafından bir kerem olarak, Bu derece kıymetli nimetlere muhatap kulnan kimse. Ona çokca hamd etmesi, ona çokca şükür etmesi gerekmektedir. Böyle bir kimse, mazhar ol-duğu nimetlerden dolayı devamlı olarak, sanki bir düğünde imiş gibi neşeli ve mesrur olmalı. Allah yoluna aşkla şevkle muhabbetle sa-rılmalı. Bu büyük nimetlere layık görülen kimse. Şayet acda kalsa, çıplakta kalsa genede mazhar olduğu kerem ve lütuflardan dolayı hep keyf ve sefa içinde bulunmalı. Dünya hayatı çok kısadır. Kı-sacık olan bu dünya hayatının nihayetinde. Ebedi bir rahatlık var-dır, ebedi olarak nimetlere gark olmak vardır. Ebedi Cennet var-dır. Orada ebedül ebed zevahı olmiyan nimetler vardır. Keyf ve se-falar vardır. Öyle ise, şu 4 günlük dünya hayatında insan fakirde olsa, hastada olsa, elem keder içindedede bulunsa. Dünyası sıkıntılar-la doluda bulunsa. Genede içi Allah muhabbetiyle dolu olmalı Al-lah aşkını kendine hakim kılmalı. «Ben yarın Rabbimin huzuruna varacağım. Orada başım dik olmalı, orada utancımından başım önüme eğilmemeli» diyerekten. Allaha taatini, Allah'a kulluğunu gücünün yettiği nisbette artırmalı.

İnsan dünya malına haset etmemeli. Kafirlerin, münafıkların sahip olduğu şeylere bakıp. Onların fikriyatına, onların malına, on-ların dünya yaşantılarına imrenmemeli. Zira onların nasibi sadece bu dünyadadır. Onlar için ahirette nasip yektur. Rabbil Aleminin bir simide Rahmandır. Allah'ın rahman sıfatının tecellisi umumî-dir. Rahman sıfatıyla kafirlerede tecelli eder Rabbil Alemin. Neka-dar itaatsizlik üzerede olsalar nekadar küfür ve inkar karanlıkların-da da bulunsalar genede Rahman sıfatıyla tecelli eder Rabbil Ale-min. Zira bu sıfatı İlahinin tecellisi. Kafirlerede müslümanlarada vardır umumidir. Rabbil Aleminin bir ismide Rahimdir. Dünyada Rahman isminin tecellisiyle kafirlerede verir nimetlerini. Kafirlerde

Rahman isminden istifade ederler bu dünyada. Ama ahirette ise kafirlerin Rahim sıfatından nasipleri yoktur. Rahim ismiyle sadece müslümanlara tecelli eder. Nimetlerini müslümanlara saçarken. Kafirlerden keser nimetlerini. Onlara ahirette sadece azap hazırlanmıştır.

Öyle ise, insan kafirlerin dünyada iken sahip oldukları mallarına, sürdükleri keyf ve sefalara. Nail oldukları dünya nimetlerine haset etmemeli. Zira onların ahiretten nasipleri yoktur. Nasipleri sadece bu dünyadadır. O halde, Rabbil Aleminin kafirlere vermiş olduğu dünya nimetleri, sürdükleri zevk ve sefalara insanın gözünde büyüyüp ihtiras sebebi olmamalı. Onların nimetlerine bakıp insan haset etmemeli. Güzel akibetlerin kendisine hazırlandığını bilen Rabbil Alemin'in keremine mazhar olacağını bilen gerçek hazineye kavuşacağını idrak eden kimse, neden onların haline haset etsin? Malının daha çok olduğunu, Rahatının ebedül ebed olacağını, zenginliğinin sonsuz olacağını. Süreceği zevk ve sefanın na mütenahi olacağını bilen kimse. Hiçbir zaman üzüntüye katılmaz. Dünya hayatı çok kısa bir süredir. Mesela az bir zaman için, diyelim 2 veya 3 günlüğüne. Hapise atılan, zindana konan bir kimseye, her türlü işkenceler yapılırsa, her türlü ızdıraplar verilse. O kimse az bir zaman için olduğundan. «2-3 günlük bir şeydir, devamlı değil» diyerek katlanır onlara, tahammül eder cefalara. 2-3 gün içinde herşeyin sona ereceğini bilen işkencelerin devamlı olmadığını idrak eden o kimse. Yapılan her şeye katlanır, sabır ve tahammül gösterir. Taa kurtuluşa erinceye kadar.

İşte müslümanında durumu bir bakımdan buna benzer. Zira Dünya bir hapishanedir onun için. Ahiret ise onun ebedi yurdu. Dünyanın müslümana hapishane sayılan hayatı. 2 gün, 3 gün bile sayılmaz ahirete karşı. Öyle ise insan 3 gün bile sayılmayan şu dünya hapishanesine, sabır ve tahammül göstermeli. İdare etmeye çalışmalı. Rabbil Alemin, dostlarının bazılarına, dünya hayatında bir çok sıkıntılar, birçok zahmetler, elem ve meşakkatler vermiş ki, tahammül edip Ahirette yüksek makamlar elde etsinler diye. Zira Rabbil Alemin dünyaya kıymet vermez, O ahirete kıymet verir. Rabbil Alemin dünyada peygamberlerinede sıkıntılar vermiş. Onlarında herpirisinin karşısına bir aduv dikmiş, bir düşman dikmiş. Onlarla uğraşmışlar, onlara sıkıntı vermişler. Bu şekilde onların kalpleri dünyaya yönelmemiş. Rabbil Alemin onların dünya zevk ve sefalari sürmelerini, kalplerinin dünyaya yönelmelerine razı olmamış. Her peygamberin karşısında bir düşmanı bulunmuş. Mesela İbrahim Peygambere Nemrut musallat olmuş, Musa peygamberin karşısına

Firavn dikilmiş. Peygamberimizinde A.S.V. karşısındada Ebu cehil yer almış.

Böylece Peygamberlerin dünya zevk ve sefasına kavuşmamaları için, karşılıklarına birer can düşmanı dikmiş Rabbil Alemin. Çünkü, Rabbil Aleminin yanında dünya son derece kıymetsizdir. Binaena-leyh, bu dünya hayatında insan, her nekadarkar meşakkat içinde bulunsa, nekadarkar fakru zaruret içinde olsa, nekadarkar hastalık ve dünyeyi azaplara maruzda kalsa. Genede kalben rahat olmalı. Genede huzur içinde bulunmalıdır. Böyle sıkıntılı bir dünyeyi hayat süren kimse, Allah'ın peygamberlerine mutabaat üzere olduğunu. Allah dostlarına, ehlullah mutabaat üzere olduğunu düşünerek, çok mesrur olmalı, halinden memnun olmalı. Rabbil Alemine daha fazla yaklaşımalı, daha fazla muhabbet beslemeli. Dünya hayatında çektiği sıkıntılar münasebetiyle. Peygamberlere tabi olmuş olduğunu düşünerek memnun olmalı.

Bir kimseyeki; Rabbil Alemin, dünya hayatında sıkıntı ve meşakkat vermek, dünyanın keyf ve sefalarından nasip aldurmamak suretiyle. Onu, Peygamberlerine, dostlarına mutabaat üzere kılmıştır. Bu o kimse için bir ihsandır, bir keremdir. Rabbil Alemin'in rızasını tahsile bir işarettir. Bir kimseki Rabbil Alemin'in bu keremine mazhar olursa, Sadatı Nakşibendiye tabi kılınrsa. O kimsenin halinden memnun olması, mesrur olması ve muhabbetinin dahada artması gerekmektedir. Herkimki, kıyamet gününde, Rabbil Aleminin şefaati yetkisi verdiği, sadatı severse, onların arkası sonra gidip, onlara tabi olursa. Onlarda Kıyamet gününde, Huzuru Rabbil Aleminde şefaatte bulunurlar o kimseye. Öyle ise insan bu zatlara yakın olmaya çalışmalı. Bu dünyada onlara yakın olan kimse, aynı yakınlığı ahirettede muhafaza eder. Oradada onlara yakın olur. Dünyada bu zatların arkası sonra giden, onlara yaklaşan kimse. Ahirette de aynı hale vasil olur. İnsan Evliyaullahın safına yaklaşıp, onların safında yer almalı. Görülüyorki, hayvanların bile kendi cinslerine göre safları vardır. Her hayvan kendi cinsiyiyle bir arada bulunur. Kendi cinsiyiyle bir saf teşkil eder.

Evliyaullahıya yakın olan kimsede onların safının içinde yer almış olur. Kurtuluşada onlarla beraber erişir. Öyle ise insan gayretli olup. Onların arkası sonra gitmekten geri kalmamalı. Onların saflarından uzak kalmamalıki, onlar uçtukları zaman (Maksutlarına erdikleri zaman) insanda onlarla beraber uçabilsin. Rabbil Alemin her kimi çok sevmişse, onu Peygambere ümmet olarak yaratmış; Ona Nakşibendi tarikini nasip etmiş. Ve onu ahir zamanda dünyaya getirmiş. Rabbil Alemin'in insana vermiş olduğu büyük nimet-

lerden birisinde ahir zamanda dünyaya gelmektir. Ahir zamanda dünyaya gelen bir kimsenin kabir hayatı nisbeten kısa olur. Dolaşması ile kabirde göreceği azapta kısa olur. Ahir zamanda yapılan amelinde sevabı çoktur. Ahir zamanda yapılan 1 amele, eskiden yapılan 70 amel sevabı yazılır. Peygamber A.S.V. buyurmuşki. «Ahir zamanda, nihayette yapılan 1 amele, zamanımızda yapılan 50 amel sevabı yazılır.» Bu müjdeye karşı sormuşlar sahabeler «Ya Resulullah demişler MİNNA EV MINKÜM» Yani bizim yaptığımız 50 amelin sevabı yazılır, yoksa sizin yaptığımız 50 amelin. Resulullah A.S.V. «MINKÜM» diye cevap buyurmuş.

Şimdi yapılan bir amele sahabeler zamanında yapılan 50 amel sevabının yazılması. Ne büyük bir keremi ilahidir. Ne büyük bir lütfi ilahidir. Rabbil Alemin, bu zamanda yapılan bir amele, Peygamberin sahabeleri zamanında yapılan 50 amelin sevabını vermesi, sonsuz bir kerem ve lütuftur.

Rabbil Alemin nekadarda çok kerem etmiş bu ahir zamanın insanlarına. Yapılan her bir amele, sahabelerin yapmış olduğu 50 amelin sevabını ihsan etmiş. Yalnız sahabelerin Peygamberi A.S.V. görmek suretiyle elde ettikleri çok büyük dereceler vardır ki onu ayrı mütalaa etmek gerekir. Bunun dışında, az bir çalışmaya karşılık çok sevap ikram edilmektedir. 1 amele 50 amel sevabı gibi. Aynen bizim paramızla ecnebinlerin parası gibi. Bizim 50 liramızın onların 1 lirası değerinde olduğu gibi. İnsan düşünse paralarının ne kadar kıymetli olduğunu anlar. Sabahtan akşama kadar çalışıp, bizim paramızla 100 lira yevmiye alan bir kimse aslında onların parasıyla 2 lira almış oluyor. Nekadar büyük fark, Onlardan çalışıp 100 lira alan ve bizdende çalışıp bizim parayla 100 lira alan kimsenin durumu hiç bir olurmu? Onların kendi parasıyla 100 lira yevmiye alan bir kimse. Bizim parayla 5000 lira almış olurki aradaki fark çok büyüktür.

İşte aynen bunun gibi. Şu ahir zamanda az bir çalışmaya çok büyük ücretler vardır. Rabbil Alemin'in ahir zamanda azıcık çalışana, yüksek ücretler ödemesi, dolgun maaş vermesi büyük bir keremi ilahisidir. İnsan biraz düşünecek olursa. Rabbil Alemin'in insanı nekadarda çok sevmekte olduğunu, insana nekadarda büyük kerem ve ihsanlarda bulunduğunu hemen anlar. Öyle ise insan bu nimetlere karşı çokca çalışıp gayret göstermesi gerekmektedirki. Rabbil Alemin insanı büyük bir maniveiyat tüccarı yapsın. Kıyamet gününde Onu milyoner, milyarder olarak çıkarsa kıyamet gününde insanın diğer ümmetlere karşı büyük bir servete sahip olması nekadarda güzel bir şeydir. Nekadarda büyük bir sevinç vesilesi olur. Böyle bir manevi kazanç elde etmiş olan kimse. Kıyamet günü

nünde diğer ümmetlere karşı nasıl bir pehlivan tavrı takınır.

Öyle ise, insan, şu birkaç günlük dünya yaşantısı için, azıcık dünya zevki için gevşememeli. Allah'a taat ve ibadetten geri kalmamalı. Bu nimetlere karşı, insan şen ve şenlik içinde olmalı. Düğün ve dernek içinde olmalı. Aşkla, muhabbetle, ciddiyetle yüzünü Allah'a döndürmeli. İnsan şu 2 günlük dünya hayatına aldanıp, tem bellik etmemeli. Tam aksine çalışkan olmalı ki, ebedi rahata kavuşabilsin, ebedi olarak keyf ve sefa sürebilsin, Peygamber A.S.V. sohbetine kavuşsun. Devamlı olarak onun cemaati arasında bulunup Ona yakınlık peydah etsin. Hepisinin fevkinde. Rabbil Alemin'in Rü'yetine kavuşsun. Rabbil Alemin'in Rü'yetine kavuşmaktan daha hoş, daha güzel ne olabilirki? Öyle bir zevktirki. Binlerce derece, bütün Cennet nimetlerinin, horilerinin, zevk ve sefalarının fevkindedir. Cennet hayatı, insan orada her istediğine kavuşur. İnsan her istediğini önünde hazır bulur. Orada Rabbil Alemin, insana razı oluncaya kadar, gözü doyuncaya kadar verir.

Ve insan Rabbil Alemin'in huzuruna vardığında. Rabbil Alemin insana zuhur ettiğinde, insan O'nun tecellilerini müşahade ettiğinde. Erişeceği zevk. Bütün Cennette kavuştuğu nimetlerin, Sarayların, köşk ve kaşenelerin, Hurilerin, cennette elde edeceği bütün zevklerin. Binlerce derece daha üstündedir. Binlerce derece bütün cennet nimetlerinin fevkindedir. O kadarki, insan o tecelliye mazhar olunca, öyle bir zevk alemine dalarki, zevkten, kendinden geçer, mest-u hayran olur. Bir hoş olur, okadar zevk alırki, Rabbil Alemin'in cemaliyle şereflendiğinde, kendinden geçer. Rabbil Alemin'in azametini idrak eden, Cemalini müşahade eden bir kimsenin elde ettiği zevki, gark olduğu hoşluğu, mest-u hayran olmasını, zevkten kendinden geçmesini anlatmaya imkan yoktur. Bu derece büyük ve sonsuz mazhariyetleri elinden kaçırın kimseden daha idraksiz, daha ahmak bir başka mahluk tasavvur edilemez.

Bu 2 günlük gurur yatağı, nahos, iyilikten uzak. Kalb huzuru vermekten uzak dünya yaşantısı için. O ebedi rahatı, Allah'ın cemaline kavuşmayı, O'nun tecellilerine mazhar olmayı. Peygamberin A.S.V. sohbetinde bulunmayı ve sayısız cennetlerini kaçırmak olurmu hiç? Bu 2 günlük dünya yaşantısı için, insanlara zulüm eden, hakaret eden. Haram mal yiyen, müslüman kardeşinin hukukuna tecavüz eden, harama nazar eden, haşa, katil eden, Allahın emirlerine muhalif fahiş şeylerle uğraşan, günah işliyen kimse. O ebedi rahatı elinden kaçırmış olur. Kendi kendini şeytana arkadaş etmiş olur. Ve şeytanla beraber ebedi olarak cehennem ateşinde kahr.

Kendi kendine böyle bir akibeti layık gören kimseden daha ahmak bir başkası bulunmaz. İnsanın yaptığı bunca hakarettten, bunca zulumdan, yediği bunca haram maldan. Yaptığı haram nazardan, işlediği günahlardan emre muhalefetlerden. Eline hiçbirşey geçmemektedir. Aldığı bir zevk varsa şayet; Sadece o an içindir. Kısa bir zaman geçince herşey unutulup gitmekte, aldığı lezzetler yok olmaktadır. Yaptığı şeylerden ise bir şeyi artmamaktadır; günahından başka, Yaptığı muhalefet dolayısıyla gazabi ilahiye uğramaktan başka insan yaptığı zulumla, hakaretlerle, işlediği günahlarla, emri ilahiye muhalefetleriyle, hiçbir şeye ulaşamaz. Eğer insanın 100 bin sene ömrü olsa, bütün ömrünü, dünyanın zevk ve sefasına harcasa. Elde etmiş olduğu zevk sadece o an için olur. Devamlı olmaz, o zevki devamlı olarak tadıcı olmaz. Aradan kısa bir zaman geçince, yaptıklarını hep rüya imiş gibi zan eder. Bütün yaptıkları bir hayal alemi gibi olur, sadece bir anısı kalır.

Yaptıklarının karşılığını ise, Ölüp gittiğinde, Rabbil Alemin'in askerlerinin eline geçtiğinde görür. Allahın askeri olan o vazifeli melekler, insana hiçbir surette acımazlar. Zira onlar acıma nedir bilmez. Kalplerinde merhamet diye birşey yoktur. Olamazda. Çünkü, merhamet yuvası olan kalpleri yoktur. Rabbil Alemin onları kalpsiz olarak yaratmıştır. Onları gazabından yaratmıştır ki merhamet bulunmaz kendilerinde. O zaman insan, o merhabetten uzak, gazabi ilahiden halk edilmiş olan zebanilerin eline düşünce, nasıl işkencelere maruz kalacağını, nasıl eza ve cefa göreceğini düşünsün. Bu dünyada, bir kimse, nekadar zalimde olsa, nekadar acımasız ve merhametsizde olsa. Genede kalbinde birazcık merhamet bulunur. Çünkü merhamet yuvası olan, kalbi vardır. Rabbil Alemin onda kalp yaratmıştır. İstedığı kadar gaddar da olsa. Mutlaka bir merhametli tarafı da bulunur. Fakat zebani melekler, merhamet nedir bilmezler asla. Çünkü kalpleri yoktur. Onların yaradılış gazaptandır. Rabbil Alemin onları gazap üzerine kılmıştır.

Merhamet nedir bilmiyen, merhamet yuvası olan kalpten yoksun olan o melekler, hiçkimseye acımazlar. Zira kalpleri yoktur ki vicdanları sızlasın. İşte o kalpsiz, o merhamet duygularından yoksun olan Zebanilerin eline düşen bir kimsenin kurtulmasına imkan yoktur. İnsanın feryad ve figanına aldırmazlar, acımazlar kimseye, şefkat ta etmezler, günahlarında gelmez. Merhametten uzaktırlar. İnsanın bağırduğu nisbette, insanın feryat ve figan ettiği nisbette gazaba gelirler, azap ve işkencelerini artırırlar. Neuzubillah, Allah kimseyi onların eline düşürmesin. Zira onların eline düşmek son derece elimdir. Son derece acıktır.